

PONTIFICALE ROMANUM

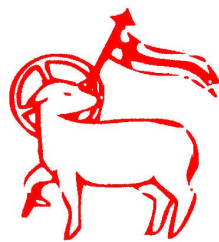
SUMMORUM PONTIFICUM

JUSSU EDITUM

A BENEDICTO XIV ET LEONE XIII

RECOGNITUM ET CASTIGATUM

© *Laudate Dominum*

Liturgical Editions

This Special Electronic Edition is copyright © **Laudate Dominum**

SS. DOMINI NOSTRI BENEDICTI XIV.

APOSTOLICÆ LITTERÆ

In forma Brevis de nova *Ritualis, Cæremonialis Episcoporum*, necnon et *Romani Pontificalis* editione, ex quibus selegimus ea, quæ Pontificale Romanum tantummodo spectant.

BENEDICTUS PAPA XIV.

Ad perpetuam rei memoriam.

Quam ardenti studio, incredibili sollicitudine, assidua cura, et indefesso, diuturnoque labore, adhibitis etiam accitisque undequaque viris in Sacra Doctrina disciplinaque Ecclesiastica versatis, æque ac de rerum Liturgicarum peritia peritissimis, sedulam operam navaverint atque contenderint Prædecessores Nostri Romani Pontifices, ut Ritule Romanum, Cæremoniale Venerabilium Fratrum Episcoporum, et Pontificale Romanum, sive emendatis erroribus, sive correctis inordinationibus, sive ablatis inutilibus, sive restitutis necessariis, ad eam tandem formam normamque, juxta quam de præsentis usui sunt, maximo cum omnium virorum Ecclesiasticorum commodo et utilitate redigerentur: præstat in primis intelligere ex ipsis præsertim Apostolicis in simili forma Brevis litteris eorumdem Prædecessorum Nostrorum, qui post S. Pium Papam V. felicitis recordationis Clemens VIII. Innocentius X. Paulus V. Urbanus VIII. et Benedictus XIII. ad gravissimum dignissimumque hujusmodi opus omnibus numeris absolvendum sese pro viribus addiderunt.

Tenores autem memoratarum litterarum sunt, qui sequuntur: *Ac primum quidem quæ pro Rituale Romano statuit Paulus Papa V. Bulla incipiente, Apostolicæ Sedi: Item quæ pro Cæremoniali Episc. Clemens Papa VIII. Bulla incipiente, Cum novissime; Innocentius Papa X. Bulla incipiente, Etsi alias: Quin etiam Benedictus XIII. Bulla incipiente, Licet alias: brevitas gratia hic omittuntur*

Pro Pontificale vero Romano.

CLEMENS P.P. VIII. *Ad perpetuam rei memoriam.* Ex quo in Ecclesia Dei multa, tum a sacris Conciliis, tum a Romanis Pontificibus Prædecessoribus Nostris, ad Dei gloriam augendam, et ad Catholicæ fidei unitatem ubique retinendam, pie ac sapienter instituta sunt, nihil magis iidem Pontifices Prædecessores Nostri curandum sibi esse statuerunt, quam ut communes Ecclesiastici muneris rationes ad propriam normam, servata antiquitatis auctoritate, revocarent. Hac sollicitudine impulsus fel. rec. Pius Papa V. Prædecessor Noster, formulam primam psallendi Horas Canonicas et celebrandi Missas, varie prius constitutam, et a nonnullis Prædecessoribus Nostris restitui et instaurari cœptam, ad unam pariter formam, Romano Breviario ac Missali propterea summo studio ac diligentia edito, redigendam curavit. Atque hoc sane consilio alii Romani Pontifices, qui eundem Pium præcesserunt, Pontificales etiam cæremonias ac ritus, quibus ejusdem Catholicæ Ecclesiæ Præsules in suorum munerum functione uterentur, certis similiter forma et modo præfinitis, in Romanum Pontificale retulerunt. Cæterum, quia eadem Cæremoniarum ac Rituum formulæ ibi expressæ, postea, sive diuturnitatis injuria, sive Typographorum negligentia, sive alia de causa, in ipso Pontificali partim immutata, partim corrupta, veteris instituti atque auctoritatis

gratiam magna ex parte amiserant; idcirco necessaria res visa est, ut eadem formulæ in sacris Præsulum Ecclesiasticorum muneribus servandæ, recuperato prioris integritatis statu, omnino restituerentur, et ab omnibus præscripta forma aliqua ratione, observarentur. Nos igitur ad summum Apostolatus apicem, meritis licet imparibus, eveci, prædictorum Romanorum Pontificum Prædecessorum Nostrorum vestigiis inhærentes, omni cura et sollicitudine adnitendum Nobis esse duximus, ut errores, qui quidem nec pauci, nec leves in idem Pontificale, depravatis passim locis, irrepserant, quam accuratissime tollerentur. Idem enim Pontificale corrupti et mendosi voluminis speciem adeo præseferebat, ut (multis dictionibus, hinc inde partim in unam contractis, partim una in plures distincta, partim iisdem male ac perperam collocatis et trajectis, partem denique ipso orationis sensu mutato) dubium esset, quibus tandem officiis, vel laudibus iidem Ecclesiæ Præsules Divinum Numen prosequerentur; præterquamquod in rubricis etiam sparsim turbata ordinis serie dispositis, tanta erat varietas et obscuritas, ut multis in locis rectene se haberent, opinione magis, quam iudicio esset statuendum. Hanc ergo ad rem, tam cum Ecclesiæ cultu officioque Nostro conjunctam, tamque eorum, qui pro impositi oneris debito sacris Ecclesiæ muneribus vacare debent, concordiæ et unitati congruentem examinandam et absolvendam, piis quibusdam atque insignibus viris, diu multumque in Pontificalibus cæremoniis et ritibus versatis, negotium dedimus, dictum Pontificale undequaque corrigendi et restituendi, necnon quæcumque ad exactam illius editionem spectare viderentur, perquirendi et præstandi. Cumque apud eos paterna hortatione ad hoc opus maturandum quotidie fere uteremur, re tota tandem ad Nos perlata, et in hanc, quæ nunc editur, formam redacta, singulari Dei benignitate (neque enim aliter accipimus) Pontificale Romanum tandem restitutum et absolutum est, atque ita ex omni parte dispositum (quod ii etiam, qui negotio ac muneri huic præfuerunt, confirmaverunt) ut nihil ab antiquis Pontificalium codicibus, qui tum in clarioribus Urbis Ecclesiis, tum in Nostra Vaticana Bibliotheca, ac denique in quibusdam aliis insignibus locis asservantur, alienum aut discrepans irrepserit.

Ad quam operam in vetustis libris inter se conferendis, strenue ac fideliter navatam, id commodi quoque accessit, quod ii, qui ea in re industriam collocarunt, ex gravissimis scriptoribus eos demum auctores, qui omnium probatissimi haberentur, secuti fuerint; quodque ambiguis omnibus ac dubiis rebus prætermisissis, eas dumtaxat, quæ essent in veteris Pontificalis volumine comprehensæ, delegerint, iis tamen exceptis, quæ ad Romanum Pontificem attinebant, quod nimirum in Cæremoniali Sanctæ Romanæ Ecclesiæ sunt expressæ. Ex rubricis vero multis detractis, quæ exactiore methodo in librum Cæremoniarum Episcoporum sunt relata, plerisque etiam, uti necessitatis ratio postulabat, adjectis, et præterea non paucis quibusdam in melius commutatis, clariusque expositis, ac denique cantu plano in aptiorem modulationis formam (permultis syllabis, pro temporum natura, ubi ratio eas produci et corripere postulabat, contra quam prius in antiquo Pontificali expressum erat, magis apposite extensis, vel contractis) a viris ejus rei peritis, ad hoc jussu Nostro delectis, diligenter redacto opus jam absolutum probavimus, et Romæ edi, editumque divulgari mandavimus. Ut autem ipsius operis labor finem eum, ob quem est susceptus sortiatur, utque posthac in omnibus et singulis Ecclesiis uno eodemque modo cæremoniæ et ritus Pontificales observentur, Motu proprio, et ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine omnia et singula Pontificalia in hunc usque diem in quibuscumque terrarum orbis partibus impressa et approbata, et quibusvis privilegiis Apostolicis munita, et decretis ac clausulis roborata, per præsentem supprimimus et abolemus, eorumque usum in posterum universis Ecclesiis, Monasteriis, Conventibus, Militiis, Ordinibus, et locis, atque etiam omnibus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, et aliis Ecclesiarum Prælatibus, cæterisque omnibus, et singulis Personis Ecclesiasticis, sæcularibus, et regularibus utriusque sexus interdicimus et

prohibemus, et hoc nostrum Pontificale sic restitutum et reformatum in omnibus universi terrarum orbis Ecclesiis, Monasteriis, Ordinibus, et locis etiam exemptis, si quæ sunt, recipi et observari præcipimus. Statuentes, Pontificale prædictum nullo unquam tempore in toto, vel in parte mutandum, vel ei aliquid addendum, aut omnino detrahendum esse, ac quascumque personas, quæ Pontificalia munera exercere, vel alias, quæ in dicto Pontificali continentur, facere aut exequi debent, ad ea peragenda et præstanda, ex hujus Pontificalis præscripto et ratione, teneri, neminemque ex iis, quibus ea exercendi et faciendi munus impositum est, nisi formulis, quæ hoc ipso Pontificali continentur, servatis satisfacere posse. Omnibus igitur et singulis Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, et cæteris Ecclesiarum Prælatibus, necnon aliis quibuscumque Personis Ecclesiasticis, sæcularibus et regularibus utriusque sexus, ad quas id spectat, præcipimus ac mandamus, ut omissis, quæ sic suppressimus et abolevimus, cæteris omnibus Pontificalibus, hoc Nostrum in suis Ecclesiis, Monasteriis, Conventibus, Ordinibus, Militiis, Diocesisibus et locis prædictis recipiant, illoque posthac perpetuo utantur. Cæterum ut præsentis litteræ omnibus plenius innotescant, mandamus illas ad Valvas Basilicæ Principis Apostolorum de Urbe, et Cancellariæ Apostolicæ et in acie Campi Floræ publicari, earumque exemplar de more affigi. Volumusque præterea, et motu atque auctoritate similibus decernimus, ut qui in Romana Curia sunt præsentis, lapsis duobus mensibus; qui vero intra montes, octo; et qui ultra ubique locorum degunt, duodecim integre excursis, vel alias ubi venalium hujus Pontificalis voluminum notitiam et facultatem habuerint, sacras cæremonias et ritus in eodem Pontificali præscriptos, juxta illius modum et normam, in quibuscumque actibus exercere, et observare teneantur. Ipsarum autem litterarum exempla, manu Notarii publici, et sigillo alicujus Personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ, aut illius Curiaë obsignata, vel in ipsis voluminibus, absque prædicto, vel alio quopiam adminiculo Romæ impressa, eam ubique locorum et gentium fidem faciant, quam præsentis facerent, si essent exhibitæ, vel ostensæ.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris, die X. Februarii MDXCVI. Pontificatus Nostri anno V.

M. Vestrius Barbianus.

Ac laudatus URBANUS VIII. *Ad perpetuam rei memoriam.* Quamvis alias fel. rec. Clemens Papa VIII. Prædecessor Noster, Pontificale Romanum tunc multis et non levibus erroribus scatens, piorum atque insignium virorum in Pontificalibus cæremoniis et ritibus versatorum opera undequaque corrigi et restitui curaverit, attamen successu temporis compertum est plurimos errores denuo in Pontificale hujusmodi, Typographorum inscitia, seu incuria, aliave de causa irrepsisse. Unde curæ Nostræ Pastoralis esse rati sumus ad novam ejusdem Pontificalis, quod Cæremoniarum et rituum, quibus Catholici Antistites in suorum munerum functione uti debent, norma existit, correctionem animum appellere. Idcirco, ut idem Pontificale denuo typis quam emendatissime auctoritate Nostra ederetur, emendationem errorum, qui in illud, ut præfertur, irrepserunt, nonnullis Venerabilibus Fratribus Nostris S.R.E. Cardinalibus, et aliis viris doctrina et pietate conspicuis, Pontificalium Cæremoniarum, et rituum peritis, commisimus, quorum opera cum Pontificale prædictum ab oninibus, quibus scatebat, mendis et erroribus accuratissime repurgatum fuerit, Nos, ne tam exacta Cardinalium, et aliorum prædictorum hac in re industria et diligentia optato frustretur effectu, mandavimus dilecto filio Andreæ Brogiotto, Typographiæ nostræ Apostolicæ Præfecto, procurationem emendati Pontificalis hujusmodi elegantibus typis, et insigni forma in lucem edendi; quod exemplar, qui posthac Pontificale Romanum impresserint, sequi omnes teneantur.

Extra Urbem vero nemini licere volumus idem Pontificale in posterum typis excudere, aut

evulgare, nisi facultate in scriptis accepta ab Inquisitoribus hæreticæ pravitatis, siquidem inibi fuerint; sin minus, ab locorum Ordinariis. Quod si quis quacumque forma contra præscriptum hoc Pontificale Romanum, aut Typographus impresserit, aut noviter impressum Bibliopola vendiderit, extra ditionem Nostram Ecclesiasticam excommunicationis latæ sententiæ pœnæ subjaceant, a qua, nisi a Romano Pontifice (præterquam in mortis articulo constituti) absolvi nequeant; in alma vero Urbe, ac reliquo statu Ecclesiastico commorantes, quingentorum ducatorum auri de Camera, ac amissionis librorum et typorum omnium eidem Cameræ applicandorum pœnas, absque alia declaratione, irremissibiliter incurrant; et nihilominus Pontificalia sine prædicta facultate impressa aut evulgata, eo ipso prohibita censeantur. Inquisitores vero, locorumque Ordinarii facultatem hujusmodi non prius concedant, quam Pontificale tam ante, quam post impressionem cum hoc ipso exemplari auctoritate Nostra vulgato diligenter contulerint, et nihil in iis additum detractumque cognoverint; in ipsa autem facultate, cujus exemplum in fine, aut initio cujuscumque Pontificalis impressum semper addatur, mentionem manu propria faciant absolutæ hujusmodi collationis, repertæque inter utrumque Pontificale conformationis, sub pœna Inquisitoribus privationis suorum officiorum, ac inhabilitatis ad illa et alia in posterum obtinenda; Ordinariis vero locorum, suspensionis a Divinis, ac interdicti ab ingressu Ecclesiæ; eorum vero Vicariis privationis officiorum et beneficiorum suorum, et inhabilitatis ad illa et alia in posterum obtinenda, necnon excommunicationis absque alia declaratione incurrendæ. Injungimus autem Nuntiis Nostris ubique locorum degentibus; ut huic negotio diligenter invigilent, cunctaque ad præscriptum hujus voluntatis Nostræ confici curent. Non obstantibus licentiis, indultis, et privilegiis Pontificalia imprimendi quibuscumque Typographis, per Nos, seu Romanos Pontifices Prædecessores Nostros hucusque concessis, quæ per præsentis expresse revocamus, et revocata esse volumus; necnon constitutionibus, et ordinationibus generalibus, et specialibus in contrarium præmissorum quomodocumque editis, confirmatis et approbatis. Quibus omnibus, etiamsi de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, et expressa mentio habenda esset, tenores hujusmodi præsentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut præsentium litterarum Nostrarum exemplaribus, etiam in ipsis Pontificalibus impressis, vel manu alicujus Notarii publici subscriptis, et sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si essent exhibitæ vel ostensæ.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris, die XVII. Junii MDCXLIV. Pontificatus Nostri Anno XXI.

M.A. Maraldus.

Quoniam autem Nos pro paterna charitate vehementer cupientes, ut Christifidelibus in articulo mortis constitutis, quoad fieri posset, universis Apostolica Benedictio Nostro nomine impertiretur, et Plenaria omnium peccatorum suorum Indulgentia elargiretur, per alias Nostras sub plumbo litteras anno Incarnationis Dominicæ MDCCXLVII. Nonis Aprilis Pontificatus Nostri anno Septimo datas, omnibus Ecclesiarum Antistitibus hujusmodi facultatem sub certis modo et forma expressam tribuimus, atque insimul formulam Benedictionis et Indulgentiæ hujusmodi dandæ præscripsimus; quemadmodum Encyclicam etiam Nostram Epistolam die XIX. mensis Martii anno MDCCXLIV. ad dilectos filios Generales Ordinum Regularium, quibus a Sancta Sede indulta, vel indulgenda erat facultas Pontificiam Benedictionem effundendi super Populum statis diebus, scripseramus super modo et ritu, quibus prædicta Benedictio danda est.

Præterea ad nonnullas lites et controversias exortas e medio tollendas itidem per alias Nostras in simili forma Brevis litteras confirmaveramus leges et instituta Cæremonialia jussu Nostro edita pro Provinciarum Præsilibus, Gubernatoribus, Prælatiis, et Apostolicis Vicelegatis, quæ sunt tenoris sequentis.

Omittitur Bulla Benedicti XIV. *incip.* Quod Apostolus, de Cæremoniali disserens. Sequitur præsens Bulla.

Insuper formulam itidem Benedictionis, et Traditionis Pallii ac jurisjurandi a Procuratoribus absentium Archiepiscoporum, antequam a Dilecto filio Nostro S.R.E. Cardinali Diacono idem Pallium accipiant, ipsorum Archiepiscoporum nomine præstandi per nostram Constitutionem die XII. Mensis Augusti an. MDCCXLVIII. sub plumbo expeditam statuimus.

Porro accedit ad hæc methodus quoque Scholæ Sacrorum Rituum in Gregoriano Romano hujus almæ Urbis nostræ Nobis approbantibus institutæ non sine uberi per hoc tempus in Sacris Ritibus addiscendis profectu, aliarumque ad instar ejusdem Scholæ alibi, jam erectarum, vel erigendarum; quæ methodus multis in libris, et præcipue in decimo Operum Nostrorum Volumine Romanæ editionis reperitur inserta, plurimumque a Nobis commendatur, eamque plurimum studiosis Sacrorum Rituum prodesse compertum est.

Ea propter cum Nobis a quamplurimis supplicatum fuerit, ut typis iterum reimprimendi Rituale Romanum, Cæremoniale Episcoporum, et Pontificale Romanum hujusmodi, et non solum in iisdem antedicta omnia a Nobis statuta addendi, verum etiam Nostro jussu in lucem emittendi, licentiam de Apostolica benignitate et auctoritate concedere et indulgere dignemur. Nos itaque probe scientes, et experientia edocti quantum prosit, ut in uno volumine simul collecta ad manus sint ea omnia, quæ sparsim ac divisim impressa inveniuntur, et considerantes quantam hujusmodi collectio utilitatem memoratæ Scholæ Liturgicæ ita Collegio Societatis Jesu ejusdem almæ Urbis Nostræ a Nobis institutæ, aliisque ubique locorum erectis afferre possit, Apostolica auctoritate tenore præsentium, communibus tot insignium Virorum ac Præsulum votis et supplicationibus benigne annuentes, facultatem tribuimus et impartimur ut Rituale Romanum, Cæremoniale Episcoporum, ac Pontificale Romanum sub iisdem modo et forma, quibus de præsentibus impressa reperiuntur, et usui sunt, una simul cum omnibus et singulis, quæ, ut, superius relatum est, a Nobis præscripta, ordinata, et publici etiam juris facta sunt, necnon cum sæpe dicta methodo Scholæ Sacrorum Rituum in Operibus Nostris jam editis inserta jussu Nostro, non obstantibus quibuscumque in contrarium facientibus, typis reimprimantur, et in lucem emittantur.

Datum Romæ apud Sanctam Mariam Majorem sub Annulo Piscatoris, die XXV. Martii anno MDCCCLII, Pontificatus Nostri Anno XII.

Cajetanus Amatus.

AD LECTOREM

DE RECUSO PONTIFICALI

VOs, o Pontifices, vos o sacra nomina Mystæ,
Atque Sacerdotes, vario quos ordine Divûm
Mancipat obsequiis ultro jurata voluntas:
Quos votum, exortisque ligat pia regula vitæ,
Huc animum, huc oculos. Vobis hic sancta laborat
Relligio, et Latii sancit decreta Senatus
Multa docens, et quos præscribit Romula ritus
Infula, et antiquum templorum insistere morem.
Vos decet, officii quoscumque sacrata professi
Secta vocat, Sanctas animum informare per artes,
Atque vices Sacrorum, et debita munera templis,
Ac sibi præscriptam populis impendere curam;
Illic cuncta patent: seu vos præscribere munus,
Seu præstare juvat. Jam primo in limine libri
Rore Sacro puerum, et ligni sudantis olivo
Præsul, et inscriptam perducit Chrismate frontem,
Invictumque animum, obnixamque in prælia præstat
Cuncta fidem. Post hæc majores inserit annos
Ordinibus: tonsis illos ad prima capillis
Templa vovens: alios, si fani janua poscit
Excubias, sacrisve vocat pia cura legendis:
Sive truces Genios, et conjurata nocentum
Agmina possessis lustrali carmine membris
Exturbare opus est, cerave liquente coruscas
Ferre faces, at pendentes accendere lychnos.
Sunt et quos jam prima gradus ad munera poscunt
Magna ministeria et ritus præstare potentes.
Inter sacra Deûm, circumque altaria stantes,
Dum sacros latices, et mystica liba Sacerdos
Immolat, atque suo sistit se victima Patri
Filius; Aligeris numquam o concessa potestas
Cœlitibus; nec quos gentis primæva Parentes
Sæcla tulere alias, quamvis de sanguine claro
Abramidum, et regnatoris simulacra futuri.
Jamque suum jus omne, potestatemque regendi
Conferet, unanimi si quem suffragia voto
Optavere sibi, populisque præesse tuendis
Pontificem; longum solemnes stabit ad aras
Multa precans, sacroque caput lustrabit olivo,
Et pastoralis gemma donabit et auro,
Connubio jungens stabili, sponsæque dicabit
Jam proprium. Seu cum Tarpejo a Præsule munus

Ramum, augustum, ingens, humerosque ac pectora circum
Pallia rite dabit. Nunc quos exercita virtus
Cœnobii, tonsæque vocat custodia gentis,
Multa super votis, super officioque fideli
Multa monens, manibus capiti bene fausta precatur
Impositis, mitræque etiam facit esse potentem.
Seu quas virgineis Matres imponere septis
Est opus, optantique datur Antistita turbæ.

Inde novum molitur opus, solemnia Regum
Auspicia, et primos templis attollere fasces.
Ecce gravi Rex incessu procedit, et aras
Suppliciter venerans, regno sua jura pacisci,
Constantesque animos in relligione Piorum
Annuit, atque humeros oleo dextramque perunctus
Accipit oblatum Mystis cingentibus ense,
Et sceptri decus, et radiantia tempora circum,
Imperii specimen, gemmeo diademata textu.

Jam cum prima novo signant fundamina templo,
Attolluntque Crucem, sacrata in veste Sacerdos
Spargens rore levi, sacraeque aspergine lymphæ
Lustrabitque locum, fundetque precantia vota,
Ac silicem inscriptum faustis pro more sequetur
Ominibus, stabilemque petet per sæcula sedem.
Sed cum delubri se jam fastigia cœlo
Extulerint, et digna Deo domus auspice stabit,
Quid memorem rursus longo celebrata paratu
Prima loci auspicia, et solemnnes ordine ritus,
Jejunasque preces, olei, et libamina sacri,
Et super aurato lucentes stipite ceras,
Inpersosque solo cineres, inscriptaque signa.
Præsul ubi arcanas voces, tacitusque precatus
Fundit humi incumbens, ac verba potentia dicit?

Idem corporibus terram designat humanis,
Constituitque Cruces, triplicemque in vertice figit
Hinc atque inde facem: nebulam fumantis acerræ
Interea, Arabiumque focis adolebit odorem.
At cum templa scelus, sævique licentia ferri
Polluit impulsu tetro, furiisque nefandæ
Tisiphones, cessitque animo reverentia Divûm;
Concipit ille preces, offensaque numina terris
Conciliat, redditque sacræ sua munia sedi,
Atque profanatos delubro instaurat honores.

Nunc aureos Calices, et gemmea vasa dicabit
Usum in Sacrorum, et nostris gestamina Mystis:
Et vestes auro rigidas, ac linea texa,
Puraque sternendis mantilia devovet aris;

Auratasque Cruces, simulacraque sancta Deorum
Spargens rore super: nec non quæ pendula summis
Turribus æra sonant, queis dat Carnpania nomen,
Nolaque Paulino quondam sub Præsule felix:
Telaque in infidos vibranda potentius hostes,
Et clypeum et lorica hamis auroque trilicem:
Sicubi vel gentes stimulis cœlestibus actas
Isacidum tractus, Solymamque reposcere bello,
Atque Saracenam Syrio de limite pestem
Exturbare procul pelagi trans æquora suasit
Relligionis amor; tunc aurea segmina textu
Quadrifido, insutamque humeros ac pectora circum
Multa Crucem precibus, nec non lustralibus undis
Prosequitur, lætosque vovet post bella triumphos:
Elataque manu candentia signa coruscans
Mittit in infidos Superis præeuntibus hostes,
Et certam fausto jam concipit omine palmam.

Sed neque, qui superest, pigeat decurrere campum,
En tibi suggestu Præsul sublimis ab alto
Usque recurrentes fastos sacrosque quotannis
Evulgare dies, cœtu auscultante Piorum,
Ingreditur, seu quo jejunia tempore nobis
Esuriem indicunt, totasque adsistere lucas
Impransos, donec pronos in cærula currus
Sol invergit, et emerito mox ingruit orbi;
Seu qua luce redux ad vitæ lumina Christus
Mœrentes socios, orbumque reviset ovile.
Quid cum justa reos damnante Antistite sontes
Pœna premit, clausique gemunt ad limina templi
Mœsta cohors, scelerum dum longa piacula solvunt.
Impositos Cilicum textus, setasque rigentes
Tergemino nexu, et nodosa cannabe cincti;
Dum rursus admissis sacra ad communia Præsul
Defletam exemit perfecto tempore labem
Supplicibus, cunctaque animos a sorde piavit?

Hinc disces quo more oleum mortalibus ægris
Ante parat; seu forte aliquis natalibus undis
Lustrandus primo sistit se ad limina templi:
Seu jam tinctus aquis, interque adscriptus amicos
Christiadum cœtus firmari ad cuncta rogabit
Dura fidem, sacri ceromatis unguine frontem,
Et signo Crucis inscriptus. Post agmina Præsul
Longa Sacerdotum, magnis conventibus actis
Cogit, et officii cunctos præscripta tuendi
Multa monens, iterumque iterumque hortatibus ambit.
Aut cessatores urgens ad pensa ministros,
Ignavosve docens. Sed jam quo crimina ritu,
Puniri reos leges sanxere sacrorum,

Perlege: sive malos sacris communibus arcent,
Officiiue vices certis cessare diebus
Præcipiunt, et Mysta gradu periturus ab alto
Dejicitur, sacrique gerens insignia cultus,
Paulatim ereptas vestes, ac tegmina membris
Exiit infelix, tota et traducitur urbe.

Cætera quid memorem, cum Præsul ovilia primum
Et populos (si cura recens commissa reposcet)
Lætus adit, primos Cleri excepturus honores.
Seu cum Romulea longe legatur ab urbe
Purpurea de gente aliquis, populosque remotos,
Quos procul innumeris circum errat nexibus ingens
Sequana, Parisiasque subit solemnibus arces
Auspiciis; vel quos diti Tagus ambit arena,
Vistulave, et longis tendit qua Sarmata campis:
Aut ubi rex fluviorum haud uno nomine notus
Ister in Arctoum præceps evolvitur æquor
Regna per et Latio fidus sub Præsule fines,
Queis non relligio fallax, promptumque novandi
Ingenium ritus animis excussit avorum.
Hinc et scire licet, Reges cum templa subibunt,
Imperiiue potens se magnam Augustus ad urbem
Sistet ovans, prope Teutonico comitante Senatu:
Aut Proceres, aut magnanimo de sanguine Regum
Fæmina pilentis Divorum in mollibus ædes
Accedet venerans, quantos sacer ordo paratus
Molitur, qualique præit solemnia pompa
Obvius Antistes cœtu stipante suorum.

Vade liber, numquam simili procedere cultu
Ante datum; te cinnabari minioque rubentem
Lætius, et leges ornat Rubrica sacratas;
Exigua tu magnarum compendia rerum
Mole capis, quali numquam retro ante vel usu,
Vel studio, supraque notis inscripta legendi
Præscribit vox quæque modum, quem longa tenorem
Exigit, utque brevis celeri se syllaba flatu
Prioripit accelerans, se subducitque legenti.

At te quis meritum curis pro talibus ornet
Laudibus, aut dignos, nam quæ tibi gratia plausus
Rite ferat, cujus studiis ingentibus olim
Ordo Sacerdotum mores insistit avitos
Sanctius, et cunctis orandi pensa diebus
Noster inoffenso decurrit tramite Clerus?
Nunc et Pontifices curis insignibus ipsos
Obstrinxisse iuvat, quorum solemnia sacra,
Auspice te, retractat opus, propriasque Tiaræ,
Te curante, vices cultu meliore tuentur.

INDEX PONTIFICALIS ROMANI

Litteræ Apostolicæ in forma Brevis «Quam ardenti».....	3
Ad lectorem de Recuso Pontificali.....	8

PRIMÆ PARTIS

De Confirmandis.....	17
De Ordinibus conferendis	19
De Clerico faciendo	23
De Minoribus Ordinibus.....	25
De Ordinatione Ostiariorum.....	25
De Ordinatione Lectorum.....	26
De Ordinatione Exorcistarum.....	27
De Ordinatione Acolythorum.....	29
De Sacris Ordinibus in genere.....	31
De Ordinatione Subdiaconi.....	31
De Ordinatione Diaconi.....	37
De Ordinatione Presbyteri.....	40
De Consecratione Electi Episcopum.....	49
De Pallio.....	64
De Benedictione Abbatis.....	66
De Benedictione Abbatis auctoritate Apostolica.....	71
De Benedictione Abbatis auctoritate Ordinarii.....	85
De Benedictione Abbatissæ.....	88
De Benedictione et Consecratione Virginum.....	93
Anathema contra molestantes bona Monalium, vel eas ad malum inducentes.....	102
De Benedictione et Consecratione Regis.....	105
De Benedictione et Consecratione Reginæ.....	112
De Benedictione et Coronatione Reginæ Solius.....	114
De Benedictione et Consecratione Reginæ ut Regni Dominæ.....	115
De Benedictione et Consecratione Regis in consortem electi.....	119
De Benedictione novi Militis.....	120
De Creatione Militis Regularis.....	122

SECUNDÆ PARTIS

De Benedictione et impositione primarii lapidis pro Ecclesia ædificanda.....	123
De Ecclesiæ Dedicatione, seu Consecratione.....	129
Allocutio Episcopi ad fundatores Ecclesiæ super debita donatione Ecclesiæ.....	151
De Benedictione Tobloearum, Vasorum, et ornamentorum Altaris Consecratorum.....	163
De Altaris Consecratione quæ fit sine Ecclesiæ Dedicatione.....	165
De Benedictione Tobloearum, Vasorum, et ornamentorum Altaris Consecrati.....	181
De Altaris Consecratione, ejus sepulchrum Reliquiarum est in medio summitatis stipitis.....	183
De Altaris portatillis Consecratione.....	184
De Benedictione Cœmeterii.....	192
De Reconciliatione Ecclesiæ et Cœmeterii.....	196
De Reconciliatione Cœmeterii sine Ecclesiæ reconciliatione.....	202
De Consecratione Patenæ et Calicis.....	203
De Benedictione Sacerdotalium Indumentorum in genere.....	205
Specialis Benedictio cujuslibet indumenti.....	206
De Benedictione Mapparum seu Lintheaminum sacri Altaris.....	206
De Benedictione Corporalium.....	207
De Benedictione novæ Crucis.....	207
De Benedictione Crucis pectoralis.....	210
De Benedictione Imaginis B. Mariæ Virginis.....	210
De Benedictione Imaginum aliorum Sanctorum.....	212
De Benedictione sacrorum vasorum, et aliorum ornamentorum in genere.....	213
De Benedictione Tabernaculi, seu Vasculi pro sacro sancta Eucharistica conservanda.....	213
De Benedictione Capsarum pro Reliquiis, et aliis sanctuariis includendis.....	214
De Benedictione Signi, vel Campanæ.....	216
De Benedictione et impositione Crucis proficientibus in subsidium et defensionem Fidei Christianæ, seu recuperationem Terræ sanctæ.....	222
De Benedictione Armorum.....	223
De Benedictione Ensis.....	224
De Benedictione et traditione Vexilli bellici.....	224

TERTIÆ PARTIS

De publicatione Festorum mobilium in Epiphania Domini, ordinato pro Anno Domini bisextili 1664.....	226
De expulsionē publice poenitentium ab Ecclesia in Feria quarta Cinerum.....	226
De Reconciliatione publice poenitentium, quae in Feria quinta Cœnæ Domini.....	229
De Offici in Feria quinta Cœnæ Domini, cum benedicitur Oleum Catechumenorum, et Infirmorum, et conficitur Chrisma.....	236
Ordo ad celebrandam Synod.....	244
Forma juramenti Synodalis.....	247
Ordo Suspensionis, Reconciliationis, Depositionis, Dispositionis, Degradationis, et Restitutionis Ordinum.....	255
Degradationis forma.....	259
Degradation ab Ordine Pontificale.....	260
Degradation ab Ordine Presbyteratus.....	261
Degradation ab Ordine Diaconatus.....	262
Degradation ab Ordine Subdiaconatus.....	262
Degradation ab Ordine Acolythatus.....	263
Degradation ab Ordine Exorcistatus.....	263
Degradation ab Ordine Lectoratus.....	263
Degradation ab Ordine Ostariatus.....	263
Degradatio a prima Tonsura.....	263
Ordo excommunicandi et absolvendi.....	264
Ordo ad reconciliandum Apostatum, Schismaticum, vel Hæreticum.....	269
De Itineratione Prælatorum.....	274
Ordo ad recipiendum prelatem vel legatem.....	276
De visitanda Parochias.....	278
Ordo ad recipiendum processionaliter Imperatorem.....	282
Ordo ad recipiendum processionaliter Regem.....	283
Ordo ad recipiendum processionaliter Principem magnæ potentiæ.....	284
Ordo ad recipiendum processionaliter Imperatricem vel Reginam.....	285
Ordo ad recipiendum processionaliter Principissam magnæ potentiæ.....	286
De Officio post Missam solemnis pro Defunctis agitur.....	286
De Scrutinio serotino quo antiqui utebantur antequam Electus in Episcopum consecraretur.....	293
De Barba tondenda.....	300
De Officio Psalmistatus.....	301

APPENDIX

De Confirmatio unus.....	302
De Clerico faciendo.....	304
De Minoribus Ordinibus uni tantum conferendis.....	306
De Ordinatione Ostiarii.....	307
De Ordinatione Lectoris.....	308
De Ordinatione Exorcistæ.....	309
De Ordinatione Acolythi.....	310
De Ordinatione Subdiaconi.....	312
De Ordinatione Diaconi.....	317
De Ordinatione Presbyteri.....	321

PONTIFICALIS

PARS PRIMA.

DE CONFIRMANDIS.

Pontifex, infantes, pueros, vel alios sacri baptismatis unda perfusos, confirmare volens, paratus supra rochetum, vel, si sit Regularis, supra superpelliceum, amictu, stola, pluviati albi coloris, et mitra, accedit ad faldistorium ante medium altaris, aut in alio convenienti loco sibi paratum; et in eo sedens, renibus altari, et facie populo versis, baculum pastorem in sinistra tenens, populum coram se stantem admonet; quod nullus alius, nisi solus Episcopus, Confirmationis ordinarius minister est.

Nullus confirmatus debet reconfirmari.

Nullus, qui non sit confirmatus, potest esse in confirmatione patrinus, nec pater, aut mater, maritus, aut uxor.

Nullus excommunicatus, interdictus, vel gravioribus facinoribus alligatus, aut fidei christianæ rudimentis non edoctus, ingerat se ad percipiendum hoc Sacramentum, vel ad tenendum confirmandum.

Adulti deberent prius peccata confiteri, et postea confirmari, vel saltem de mortalibus, si in ea inciderint, conterantur.

Hoc Sacramento contrahitur spiritualis cognatio, impediens matrimonium contrahendum, et dirimens jam contractum; quæ cognatio confirmantem, et confirmatum, illiusque patrem et matrem, ac tenentem non egreditur.

Nullus præsentet, nisi unum aut duos, non plures, nisi aliter necessitas suadeat, arbitrio Episcopi.

Confirmandi deberent esse jejuni.

Confirmato debet ligari frons, et sic manere quousque Chrisma desiccet, vel extergatur.

Proinde, unusquisque confirmandus portet lineam vittam mundam, cum qua ligetur caput.

Nullus confirmatus discedat, nisi benedictione accepta, quam Pontifex post omnium confirmationem dabit.

Infantes per paternos ante Pontificem confirmare volentem, teneantur in brachiis dextris. Adulti vero, seu alii majores, ponant pedem suum super pedem dextrum patris sui. Et ideo neque masculi feminis patris, neque feminæ masculis matris esse deberent.

Quibus per ordinem ante Pontificem dispositis, Pontifex sedens lavat manus, deinde deposita mitra surgit, et stans versa facie ad confirmandos, junctis ante pectus manibus, confirmandis genua flectentibus, et manus ante pectus junctas tenentibus, dicit:

Spírítus Sanctus supervéníat in vos, et virtus Altíssimi custódiat vos a peccátiis. *Rx*. Amen.

Deinde signans se manu dextra a fronte ad pectus signo Crucis, dicit:

V. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

Rx. Qui fecit cælum et terram.

V. Dómine, exáudi oratiónem meam.

Rx. Et clamor meus ad te véniat.

De Confirmandis.

℣. Dóminus vobíscum.

℞. Et cum spírítu tuo.

Tunc extensis versus confirmandos manibus, dicit:

Orémus.

OMnipotens, sempitérne Deus, qui regeneráre dignátus es hos fámulos tuos ex aqua, et Spírítu Sancto, quique dedísti eis remissionem ómnium peccatórum, emítte in eos septifórmem Spírítum tuum Sanctum Paráclítum de cælis. ℞. Amen.

Spírítum sapiéntiæ et intelléctus. ℞. Amen.

Spírítum consílii et fortitúdinis. ℞. Amen.

Spírítum sciéntiæ et pietátis. ℞. Amen.

Adimple eos Spírítu timóris tui, et consígna eos signo Cru ✠ cis Christi, in vitam propitiátus ætérnam. Per eúndem Dóminum nostrum Jesum Christum, Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitáte ejúsdem Spírítus Sancti Deus, per ómnia Sæcula sæculórum. ℞. Amen.

Pontifex sedens super faldistorium prædictum, vel etiam, si multitudo confirmandorum id exegerit, dispositis illis per ordinem super gradus presbyterii, vel alibi, Pontifex stans cum mitra, illos confirmat per ordinem genuflexos, et uno ordine confirmato, illi surgunt, et alii genuflectunt, et confirmantur, et sic usque in finem. Et Pontifex inquirat sigillatim de nomine cujuslibet confirmandi, sibi per patrinum, vel matrinam flexis genibus præsentati, et summitate pollicis dextræ manus Chrismate intincta, dicit:

N. Signo te signo Cru ✠ cis quod dum dicit producit pollice producit pollice signum crucis in fronte illius, deinde prosequitur: et confirmo te Chrismate salutis: In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spírítus ✠ Sancti. ℞. Amen.

Deinde leviter eum in maxilla cædit, dicens: Pax tecum.

Omnibus confirmatis, Pontifex tergit cum mica panis, et lavat pollicem, et manus super pelvim. Deinde aqua lotionis cum pane fundatur in piscinam sacrarii. Interim dum lavat manus, cantatur sequens Antiphona, vel legitur a ministris, quod etiam in similibus servari debet.

Confirma hoc, Deus, quod operátus es in nobis, a templo sancto tuo, quod est in Jerúsalem.

℣. Glória Patri, etc. ℞. Sicut erat, etc.

Deinde repetitur Antiphona Confirma, etc. Qua repetita, Pontifex deposita mitra surgit, et stans versus ad altare, junctis ante pectus manibus, dicit:

℣. Osténde nobis, Dómine, misericórdiam tuam.

℞. Et salutáre tuum da nobis.

℣. Dómine, exáudi oratióem meam.

℞. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum.

℞. Et cum spírítu tuo.

Deinde junctis adhuc ante pectus manibus, et omnibus confirmatis devote genua flectentibus, dicit:

De Confirmandis.

Orémus.

DEus, qui Apóstolis tuis Sanctum dedísti Spíritum, et per eos eorúmque successóres céteris fidélibus tradéndum esse voluísti: respíce propítius ad humilitátis nostæ famulátum, et præsta; ut ejus cor, cujus frontem sacro Chrísmate delinívimus, et signo sanctæ Crucis signávimus, idem Spíritus Sanctus in eo supervéniens, templum glóriæ suæ dignánte inhabitándo perficiat: Qui cum Patre, et eódem Spíritu Sancto vivis et regnas Deus, in sæcula sæculórum. *R̄.* Amen.

Deinde dicit:

ECce sic benedicétur omnis homo, qui timet Dóminum.

Et vertens se ad confirmatos, faciens super eos signum crucis, dicit:

BEne ✠ dícat vos Dóminus ex Sion, ut vídeas bona Jerúsalem ómnibus diébus vitæ vestræ, et habeátis vitam ætérnam. *R̄.* Amen.

Expedita itaque Confirmatione, Pontifex sedens, accepta mitra, patrinis et matrinis annuntiat, quod instruant filios suos bonis moribus, quod fugiant mala, et faciant bona, et doceant eos Credo in Deum, et Pater Noster, et Ave, Maria, quoniam ad hoc sunt obligati.

Hoc Sacramentum potest conferri minus solemniter quocumque die, hora, et loco, et causa ad arbitrium Episcopi.

DE ORDINIBUS CONFERENDIS.

QUando Episcopus ordinationem facere disposuerit, omnes qui ad sacrum ministerium accedere voluerint, feria quarta ante ipsam Ordinationem, vel quando Episcopo videbitur, ad civitatem evocentur. Episcopus autem Sacerdotibus, at aliis prudentibus viris, peritis divínæ legis, ac in ecclesiasticis functionibus exercitatis, sibi ascitis, ordinandorum genus, personam, ætatem, institutionem, mores, doctrinam, et fidem diligenter investiget, et examinet.

Nullus ad Subdiaconatus Ordinem ante vigesimum secundum, ad Diaconatus ante vigesimum tertium, ad Presbyteratus ante vigesimum quintum ætatis suæ annum promoveatur. Sciant tamen Episcopi, non singulos in ea ætate constitutos debere ad hos Ordines assumi, sed dignos dumtaxat, et quorum probata vita senectus sit. Regulares quoque nec in minori ætate, nec sine diligenti Episcopi examine ordinentur.

Prima Tonsura non initientur, qui Sacramentum Confirmationis non susceperint, et Fidei rudimenta edocti non fuerint: quique legere, et scribere nesciant, et de quibus probabilis conjectura non sit, eos non sæcularis judicii fugiendi fraude, sed ut Deo fidelem cultum præsent, hoc vitæ genus elegerint.

Ad minores Ordines promovendi, bonum a Parocho, et a magistro scholæ, in qua educantur, testimonium habeant. Hi vero, qui ad singulos majores erunt assumendi, per mensem ante ordinationem Episcopum adeant, qui Parocho, aut alteri, cui magis expedire videbitur, committat, ut nominibus, ac desiderio eorum, qui volent promoveri, publice in Ecclesia

De Ordinibus conferendis.

propositis, de ipsorum ordinandorum natalibus, ætate, moribus, et vita a fide dignis diligenter inquirat, et litteras testimoniales, ipsam inquisitionem factam continentes, ad ipsum Episcopum quamprimum transmittat.

Minores Ordines iis, qui saltem Latinam linguam intelligant, per temporum interstitia, nisi aliud Episcopo magis expedire videretur, conferantur, ut eo accuratius, quantum sit hujus disciplinæ pondus, possint edoceri; ac in unoquoque munere, juxta præscriptum Episcopi, se exercent; idque in ea, cui adscripti erunt, Ecclesia, nisi forte ex causa studiorum absint, atque ita de gradu in gradum ascendant, ut in eis cum ætate, vitæ meritum, et doctrina major accrescat. Quod et bonorum morum exemplum, et assiduum in Ecclesia ministerium, atque major erga Presbyteros, et superiores Ordines reverentia, et crebrior, quam antea, Corporis Christi Communio, maxime comprobabunt. Cumque hinc ad altiores gradus, et sacratissima mysteria sit ingressus, nemo iis initiatur, quem non scientiæ spes majoribus Ordinibus dignum ostendat. Hi vero nonnisi post annum a susceptione postremi gradus minorum Ordinum, ad sacros Ordines promoveantur, nisi necessitas, aut Ecclesiæ utilitas, judicio Episcopi, aliud exposcat.

Subdiaconi, et Diaconi ordinentur, habentes bonum testimonium, et in minoribus Ordinibus jam probati, ac litteris, et iis, quæ ad Ordinem exercendum pertinent, instructi. Qui sperent, Deo auctore, se continere posse; Ecclesiis, quibus adscribentur, inserviant; sciantque maxime decere, si saltem diebus Dominicis, et solemnibus, cum altari ministraverint, sacram Communionem perceperint. Promoti ad sacrum Subdiaconatus Ordinem, si per annum saltem in eo non sint versati, ad altiorem gradum, nisi aliud Episcopo videatur, ascendere non permittantur. Duo sacri Ordines non eodem die, etiam Regularibus, conferantur.

Qui pie, et fideliter in ministeriis ante actis se gesserint, et ad Presbyteratus Ordinem assumuntur, bonum habeant testimonium; et hi sint, qui non modo in Diaconatu, ad minus annum integrum, nisi, ob Ecclesiæ utilitatem ac necessitatem aliud Episcopo videretur, ministraverint; sed etiam ad populum docendum ea, quæ scire omnibus necessarium est ad salutem, ac ad ministranda Sacramenta, diligenti examine præcedente, idonei comprobentur; atque ita pietate, et castis moribus conspicui, ut præclarum bonorum operum exemplum, et vitæ monita ab eis possint exspectari.

Illegitimi, sine dispensatione Apostolica, ad sacros Ordines promoveri non possunt; ad minores tamen possunt ex dispensatione sui Episcopi Ordinarii: neque etiam furiosi, amentes, servi, homicidæ, irregulares, insigni corporis vitio deformes, aut manci ordinari possunt.

Examinentur de Ordine, in quo sunt constituti, et quando, et a quo illum receperunt.

Clericus sæcularis, quamvis alias sit idoneus moribus, scientia, et ætate, ad sacros Ordines non promoveatur, nisi prius legitime constet, eum Beneficium Ecclesiasticum, quod sibi ad victum honeste sufficiat, pacifice possidere. Id vero beneficium resignare non possit, nisi facta mentione, quod ad illius Beneficii titulum sit promotus; neque ea resignatio admittatur, nisi constito, quod aliunde vivere commode possit, et aliter facta resignatio nulla sit. Patrimonium vero, vel pensionem obtinentes ordinari posthac non possint, nisi illi, quos Episcopus judicaverit assumendos pro necessitate, vel commoditate Ecclesiarum suarum: eo quoque prius perspecto, patrimonium illud, vel pensionem vere ab eis obtineri, taliaque esse, quæ eis ad vitam sustentandam satis sint; atque illa deinceps sine licentia Episcopi alienari, aut exstingui, vel remitti nullatenus possint, donec beneficium Ecclesiasticum sufficiens sint adepti, vel aliunde habeant, unde vivere possint.

De Ordinibus conferendis.

Advertat diligenter Pontifex, cum Ordines confert, ne in expressione formarum, vel collatione instrumentorum ipsorum Ordinum deficiat; frequenter Pontificale respiciat, et mature procedat. Moneat ordinandos, quod instrumenta, in quorum traditione character imprimatur, tangant. Secretas morose dicat, ut ordinati ad Sacerdotium possint illas cum eo dicere: debent enim ex consuetudine concelebrare, et etiam verba consecrationis proferre.

Tempora Ordinationum sunt: Sabbata in omnibus Quatuor Temporibus, Sabbatum ante Dominicam de Passione, et Sabbatum Sanctum.

Clericatus, seu prima Tonsura, quocumque die, hora, et loco conferri potest.

Minores vero Ordines possunt dari singulis Dominicis, et festivis diebus duplicibus ex praecepto ubicumque, in mane tamen.

Ordinandi omnes debent in Ecclesia se praesentare, cum tonsura, habitu, et paramentis Ordini suo convenientibus, et candelis in manu accensis. Et cum a Notario Episcopi nominati fuerint, respondeant, **Adsum:** et accedant ad locum Ordinationis, secundum ordinem descriptionis.

Advertat quoque Pontifex, quod si unus tantum sit per eum ad quemcumque Ordinem promovendus, illum admoneat, et alloquatur, non in plurali, ut textus dicit, sed in singulari.

In Sabbatis Quatuor Temporum, in quibus fiunt Ordinationes generales, Tonsurae fieri debent post **Kýrie, eléison**. Deinde, dicta prima Lectione, ordinantur Ostiarii. Post secundam Lectionem, Lectores. Post tertiam, Exorcistæ. Post quartam, Acolythy. Post quintam, Subdiaconi. Finita Epistola, Diaconi. Et demum ante ultimum versum Tractus, vel infra Octavam Pentecostes, ante ultimum versum Sequentiæ, ordinantur Presbyteri.

Si Ordinationes fiant in Sabbato ante Dominicam de Passione, quia unica tantum dicitur Lectio, Tonsurae debent fieri immediate post Introitum. Omnes minores Ordines post **Kýrie, eléison**. Subdiaconi, immediate post Collectam. Diaconi, post Epistolam. Presbyteri, ante ultimum versum Tractus.

Idem servetur, quodcumque dantur Ordines sacri extra Tempora, ex dispensatione Apostolica. Quod si fiat inter Pascha, et Pentecosten, Presbyteri ordinantur ante ultimum Versum. Si inter Pentecosten, et Septuagesimam, ordinantur ante versum, **Allelúja**. Et antequam ad collationem Ordinum procedatur, legitur mandatum Apostolicum, sive supplicatio, cujus vigore Pontifici facultas conceditur ordinandi: quibus lectis, dicit Pontifex, **Deo grátias**; et ad Ordinationem procedit.

Si vero Sabbato Sancto Ordinationes fiant, officium incipitur a prima Prophetia, et continuatur, prout in ordinario, usque ad Litanias inclusive: in quibus dicto, **Ut ómnibus Fidélibus, etc.** surgit ab accubitu Pontifex, et conversus ad ordinandos, eos benedicit, prout post Litanias infra ponitur. Deinde perficiuntur Litaniae, et Pontifex facit Confessionem: et dicto **Kýrie, eléison**, pro Missa, ordinat ad primam Tonsuram. Tum dicit, **Glória in excélsis Deo, etc.** Quo dicto, ordinat ad quatuor minores Ordines. Deinde dicit Orationem ordinariam, cum alia pro ordinandis: quibus dictis, ordinat ad Subdiaconatum. Tum dicitur Epistola; et ea dicta, ordinat Diaconos. Dicitur deinde **Allelúja**, cum suo versu, et prima pars Tractus: quibus dictis, ordinat Presbyteros; post quorum ordinationem dicitur versus Tractus, Evangelium, et alia, prout in ordinario.

De Ordinibus conferendis.

Quando autem Pontifex extra Missarum solemnitas est promoturus aliquos ad primam Tonsuram, vel ad quatuor minores Ordines, sufficit, quod habeat stolam supra rochetum, vel supra superpelliceum (si sit Regularis), et mitram simplicem. Cum autem est celebraturus pro sacris Ordinibus conferendis, habere debet sandalia, et omnia paramenta Pontificalia, et dicere Psal. *Quam dilécta*, etc.

Ordinationes sacrorum Ordinum, statutis a jure temporibus, ac in Cathedrali Ecclesia, vocatis, præsentibusque ad id Ecclesiæ Canonicis, publice celebrentur: si autem in alio diœcesis loco, præsente Clero loci, dignior, quantum fieri poterit, Ecclesia semper aseat.

Cum igitur Ordinationes faciendæ sunt, per Sacristam, seu alium ad quem spectat, præparantur omnia, quæ necessaria sunt pro Missa Pontificali. Et demum, cum tempus Ordinationis instat, hora competenti, Pontifex cappa magna indutus, Capellano illum post eum deferente, venit ad Ecclesiam, ubi Ordinationes fieri debent: et accedens ante altare genuflexus ibidem aliquamdiu orat. Deinde vadit ad sedem, ubi paramenta capere consuevit, vel, si non sit in Ecclesia sua, ad faldistorium, ad cornu Epistolæ sibi paratum, ubi sedens, accipit omnia paramenta Pontificalia coloris temporis convenientis, et mitram simplicem, dicens Psal. *Quam dilecta*, etc.

Pontifex sic paratus, baculum pastorem in sinistra tenens, accedit ad gradus altaris, ubi depositis baculo, et mitra, facta altari reverentia cum profunda capitis inclinatione, facit eum Ministris Confessionem. Interim cantatur a choro Introitus, et *Kýrie, eléison*. Finita Confessione, Pontifex ascendit ad altare, illud in medio osculatur, et textum Evangelii ad sinistram, incensat altare more solito, resumit mitram, et revertitur ad sedem, seu ad faldistorium, ad cornu Epistolæ, ubi, deposita mitra, et versa facie ad altare, oblato sibi per ministrum libro, ex eo legit Introitum, et *Kýrie, eléison*: quibus dictis, sedet cum mitra, donec perficiatur a choro ultimum, *Kýrie, eléison*. Quo finito, surgit Pontifex, et cum mitra ad faldistorium, ante medium altaris sibi præparatum, accedit, et in illo sedet, renibus altari versis. Tum Archidiaconus vocat omnes ordinandos, dicens: *Accédant omnes, qui ordinandi sunt*. Quibus ante altare coram Pontifice genuflexis, et in modum coronæ dispositis, Archidiaconus publice interrogat omnes, si sint aliqui, qui forte non sint confirmati: quia non debent ad Ordinationem accedere, nisi prius confirmentur. Et si aliqui confirmandi erunt, tunc depositis Pontifex annulis et chirothecis, lavat manus, reassumit annulos, et confirmat, prout habebatur supra fol 1. Vel si non erunt aliqui confirmandi, palam interdicit per unum ex suis, sub his verbis:

Reverendíssimus in Christo Pater, et Dóminus, Dóminus **N**. Dei, et Apostólicæ Sedis grátia Epíscopus **N**. sub excommunicatiónis pœna præcipit, et mandat ómnibus, et síngulis, pro suscipiéndis Ordínibus hic præsentibus, ne quis forsán eórum irreguláris, aut álias a jure, vel ab hómine excommunicátus, interdíctus, suspénsus, spúrius, infámis, aut álias a jure prohibitus, sive ex aliéna diœcesi oriúndus, sine licéntia sui Epíscopi, aut non descíptus, examinátus, approbátus, et nominátus, ullo pacto áudeat ad suscipiéndos Ordines accédere. Et quod nullus ex ordinátis discédát, nisi Missa finíta, et benedictióne Pontificis accépta.

Demum ad Ordinationem procedat.

DE CLERICO FACIENDO.

CLericus fieri potest etiam extra Missarum solemnia quocumque die, hora et loco.

Pro Clericis ordinandis, parentur forfices pro incidendis capillis, et bacile pro illis imponendis. Et quilibet ordinandorum habere debet suum superpelliceum super brachium sinistrum, et candelam in manu dextra. Et vocantur omnes tonsurandi nominatim et sigillatim per Notarium, et quilibet respondet, Adsum.

Quibus ante altare coram Pontifice in faldistorio cum mitra sedente genuflexis, Pontifex surgit cum mitra, et dicit:

∇. Sit nomen Dómini benedíctum.

℞. Ex hoc nunc, et usque in sáeculum.

∇. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

℞. Qui fecit cælum et terram.

ORémus, fratres charíssimi, Dóminum nostrum Jesum Christum, pro his fámulis suis, qui ad deponéndum comas cápítum suórum pro ejus amóre festínant, ut donet eis Spíritum Sanctum, qui hábitum Religiónis in eis in perpétuum consérvet, et a mundi impédimento, ac sáeculári desidério corda eórum deféndat; ut sicut immutántur in vúltibus, ita dextra manus ejus virtútis tríbuat eis increménta, et ab omni cæcitate spirituáli et humána óculos eórum apériat, et lumen eis ætérnæ grátiae concédát. Qui vivit et regnat cum Deo Patre in unitáte ejúsdem Spíritus Sancti Deus, per ómnia sáecula sáeculórum.

Post hæc, sedente Pontifice, schola inchoat, et prosequitur Antiphonam, et Psalmum, 8. ton

Antiphona

Tu es, Dómine, qui restitues hæreditatem meam mihi.

Psalmus 15.

Consérva me, me Dómine, quóniam in te sperávi in te, * Dixi Dómino: Dóminus meus es tu quóniam bonórum meórum non egés.

Sanctis, qui sunt in terra ejus,* mirificávit omnes voluntátes meas in eis

Multiplicátæ sunt infirmitátes eórum:* póstea acceleravérunt.

Non congregábo conventícula eórum de sanguínibus:* nec memor ero nóminum eórum per lábia mea.

Repetitur tota Antiphona Tu es, Dómine, etc.

Incepto Psalmo, Pontifex cum forficibus incidit unicuique extremitates capillorum in quatuor locis; videlicet in fronte, in occipitio, et ad utramque aurem, deinde in medio capitis aliquot crines capillorum, et in bacile deponit; et quilibet, cum tondetur, dicit:

Dominus pars hæreditátis meæ, et cálicis mei: tu es, qui restítues hæreditátem meam mihi.

Omnibus tonsis, mitra deposita, surgit Pontifex, et stans versus ad illos, dicit:

Orémus.

PRæsta, quæsumus, omnípotens Deus, ut hi fámuli tui, quórum hódie comas cápítum pro amóre divíno deposúimus, in tua dilectióne perpétuo máneant; et eos sine mácula in sempitérnum custódiás. Per Christum Dóminum nostrum. ℞. Amen.

De Clerico faciendo.

Tum schola inchoat, et prosequitur Antiphonam sequentem. Qua incepta, Pontifex sedet cum mitra:

Antiphona 7. ton. Hi accipient benedictionem a Domino, et misericordiam a Deo salutari suo: quia hæc est generatio quærentium Dominum.

Psalmus 23.

Domini est terra, et plenitudo ejus; * orbis terrarum, et universi, qui habitant in eo.

Quia ipse super maria fundavit eum: * et super flumina præparavit eum.

Quis ascendet in montem Domini, * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens manibus, et mundo corde, * qui non accipit in vano animam suam, nec juravit in dolo proximo suo.

Hic accipiet benedictionem a Domino: * et misericordiam a Deo salutari suo.

Hæc est generatio quærentium eum, * quærentium faciem Dei Jacob.

Attollite portas, principes, vestras, et elevamini portæ æternales: * et introibit Rex gloriæ.

Quis est iste Rex gloriæ? * Dominus fortis, et potens; Dominus potens in prælio.

Attollite portas, principes, vestras, et elevamini portæ æternales: * et introibit Rex gloriæ.

Quis est iste Rex gloriæ? * Dominus virtutum, ipse est Rex gloriæ.

Glória Patri, etc.,

Deinde repetitur tota Antiphona, Hi accipient, etc.

Qua finita, surgit sine mitra Pontifex, et ad altare conversus, dicit:

Orémus. Et ministri dicunt: Flectamus genua. *R.* Levate.

Et mox ad tonsos genuflexos versus Pontifex, dicit:

Adesto, Domine, supplicationibus nostris, et hos famulos tuos bene *✠* dicere dignare, quibus in tuo sancto Nómine habitum sacræ religionis imponimus: ut, te largiente, et devoti in Ecclesia tua persistere, et vitam percipere mereantur æternam. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Tunc Pontifex sedet cum mitra, et accipiens in manu superpelliceum, dicit singulis:

Induat te Dominus novum hominem, qui secundum Deum creatus est, in justitia et sanctitate veritatis.

Et mox imponit illud cuilibet, repetendo, Induat, etc. immittens usque ad scapulas, et immediate trahens, si unum tantum sit superpelliceum; sicque facit usque ad ultimum, qui eo totaliter induitur: si vero quisque suum superpelliceum habeat, singuli totaliter induuntur. Quo expedito, sine mitra surgit Pontifex, et versus ad illos, dicit:

Orémus.

Omnipotens sempiterna Deus, propitiare peccatis nostris, et ab omni servitute sæcularis habitus hos famulos tuos emunda: ut dum ignominiam sæcularis habitus depónunt, tua semper in ævum grátia perfruántur: ut sicut similitudinem coronæ tuæ eos gestare facimus in capitibus, sic tua virtute hæreditatem subsequi mereántur æternam in cordibus: Qui cum Patre, et Spíritu Sancto vivis et regnas Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

De Clerico faciendo.

Deinde sedet cum mitra Pontifex, et alloquitur eos sub his verbis:

Filii charíssimi, animadvértere debétis, quod hódie de foro Ecclésiæ facti estis, et privilégia clericália sortíti estis; cavéte ígitur, ne propter culpas vestras illa perdátis; et hábitu honésto, bonisque móribus atque opéribus Deo placére studeátis. Quod ipse vobis concédatur per Spíritum Sanctum suum. *R.* Amen.

Tunc, suggerente Archidiacono, ordinati redeunt ad loca sua.

DE MINORIBUS ORDINIBUS.

Quatuor minores Ordines dari possunt extra Missarum solemnias, diebus Dominicis, et Festivis duplicibus: sed in mane tantum.

Ordinandi omnes ad quatuor minores Ordines esse debent superpelliceis induti, cum candela in manu dextera.

DE ORDINATIONE OSTIARIORUM.

Pro Ostiariis ordinandis parentur claves Ecclesiæ. Pontifex, Clericis ordinatis, surgit, et cum mitra ad sedem, seu ad faldistorium ad cornu Epistolæ revertitur: ubi deposita mitra, et ad altare conversus, oblato sibi libro, cantat primam Collectam; deinde sedet, reassumit mitram, et cantatur prima Lectio. Interim accedunt duo capellani, cum libro, et candela ante Pontificem, qui sedens cum mitra, ex eo legit Lectionem ipsam. Quibus finitis, surgit Pontifex, et cum mitra ad faldistorium ante medium altaris sibi præparatum proficiscitur, et in illo sedet, renibus altari versis. Archidiaconus vocat ordinandos, dicens:

Accédant qui ordinándi sunt ad officium Ostiariórum.

Et mox notarius singulos nominatim vocat, et quilibet respondet: Adsum.

Omnibus in superpelliceis cum candelis in manibus coram Pontifice genuflexis, Pontifex admonet illos, dicens:

Susceptúri, filii charíssimi, officium Ostiariórum, vidéte, quæ in domo Dei ágere debeátis, Ostiárium opórtet percútere cymbalum, et campánam; aperíre Ecclésiám, et sacrárium; et librum aperíre ei, qui prædicat. Providéte ígitur, ne per negligéntiam vestram, illárum rerum, quæ intra Ecclésiám sunt, áliquíd depéreat: certisque horis domum Dei aperiátis fidélibus; et semper claudátis infidélibus. Studéte étiam, ut, sicut materiálibus clévis Ecclésiám visíbilem aperítis, et cláuditis, sic et invisíblem Dei domum, corda scílicet fidélium, dictis, et exémpis vestris claudátis diábolo, et aperiátis Deo: ut divína verba, quæ audierint, corde retíneant, et ópere cómpleant, quod in vobis Dóminus perficiat per misericórdiam suam.

Hæ admonitiones non fiunt Cardinalibus, neque electis Episcopis.

Deinde Pontifex accipit, et tradit omnibus claves Ecclesiæ, quas successive manu dextera singuli tangant, Pontifice dicente:

Sic ágite, quasi redditúri Deo ratiónem pro iis rebus, quæ his clévis recludúntur.

De Ordinatione Ostiariorum.

Post hæc Archidiaconus, sive alius Archidiaconi vice fungens, ducit eos ad ostium Ecclesiæ, et facit illos claudere et aperire; tradit etiam eis funem campanarum, faciens eos campanas pulsare: deinde illos reducit ad Pontificem: quibus coram Pontifice genua flectentibus, stans cum mitra Pontifex versus ad ipsos ordinatos, dicit:

DEum Patrem omnipotentem, fratres charissimi, suppliciter deprecemur, ut hos famulos suos bene ✠ dicere dignetur, quos in officium Ostiariorum eligere dignatus est: ut sit eis fidelissima cura in domo Dei diebus ac noctibus, ad distinctionem certarum horarum, ac invocandum nomen Domini, adjuvante Domino nostro Jesu Christo, qui cum eo vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia secula seculorum. *R.* Amen.

Tum mitra deposita, stans Pontifex, et conversus ad altare, dicit:

Orémus. *Et ministri:* Flectámus genua. *R.* Leváte.

Et statim versus ad illos genuflexos, stans sine mitra, dicit:

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, bene ✠ dicere dignare hos famulos tuos in officium Ostiariorum: ut inter janitores Ecclesiæ tuo páreant obséquio, et inter electos tuos partem tuæ mereántur habere mercédis. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia secula seculorum. *R.* Amen.

Post hæc Ordinati, suggerente Archidiacono, redeunt ad loca sua.

DE ORDINATIONE LECTORUM.

Pro Lectoribus ordinandis paretur liber Lectionum.

Ostiaris ordinatis, Pontifex reassumpta mitra, accedit ad sedem suam, vel ad faldistorium a parte Epistolæ. Interim cantatur primum Graduale; vel primum Allelúja, si sit infra Octavam Pentecostes; et Pontifex sedens cum mitra, oblato sibi libro et candela, legit dictum Graduale, vel Allelúja. Quibus dictis, surgit, deposita mitra, et versus ad altare, cantat secundam Collectam. Tum sedet, reassumpta mitra, et cantatur secunda Lectio. Interim accedunt duo capellani cum libro, et candela ante Pontificem, qui sedens cum mitra, ex eo legit Lectionem ipsam. Quibus dictis, Pontifex revertitur ad faldistorium ante medium altaris positum, ubi sedet cum mitra, et Lectores vocantur per Archidiaconum, hoc modo:

Accédant qui ordinándi sunt ad officium Lectórum.

Et mox nominantur per Notarium, ut supra dictum est.

Quibus coram Pontifice, cum candelis in manibus, genuflexis, Pontifex admonet eos, dicens:

ELécti, filii charissimi, ut sitis Lectóres in domo Dei nostri, officium vestrum agnóscite, et impléte. Potens est enim Deus, ut áugeat vobis grátiam perfectiónis æternæ. Lectórem síquidem opórtet legere ea quæ (vel ei qui) prædicat: et lectiones cantare; et benedicere panem, et omnes fructus novos. Studéte ígitur verba Dei, vidélicet Lectiones sacras, distíncte et apérte, ad intelligéntiam, et ædificatióem fidélium absque omni mendácio falsitátis proférre; ne véritas divinárum Lectionum incúria vestra ad instructiόnem audiéntium

De Ordinatione Lectorum.

corrumpatur. Quod autem ore légitis, corde credátis, atque ópere compleátis; quátenus auditóres vestros, verbo páriter et exémplo vestro, docére possítis. Ideóque, dum légitis, in alto loco Ecclésiæ stetis, ut ab ómnibus audiámini, et videámini, figurántes positiónem corporáli, vos in alto virtútum gradu debére conversári; quátenus cunctis, a quibus audímini, et vidémini, cœléstis vitæ formam præbeátis; quod in vobis Deus ímpleat per grátiam suam.

Deinde Pontifex accipit, et tradit omnibus codicem, de quo lecturi sunt, quem manu dextera tangunt, dicens:

Accípite, et estóte verbi Dei relatóres, habitúri, si fidéliter et utililiter implevéritis officium vestrum, partem cum iis, qui verbum Dei bene administravérunt ab inítio.

Quibus expeditis, et illis genuflexis, Pontifex stans cum mitra, versus ad eos, dicit:

Orémus, fratres charíssimi, Deum Patrem omnipoténtem, ut super hos fámulos suos, quos in órđinem Lectórum dignátur assúmere, bene ✠ dictionem suam cleménter effúdat, quátenus distíncte legant, quæ in Ecclésia Dei legénda sunt, et éadem opéribus ímpleant. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium suum, qui cum eo vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Tum Pontifex, mitra deposita, stans conversus ad altare, dicit:

Orémus. Et ministri: Flectámus gènu. *R.* Leváte.

Deinde conversus ad ordinatos genuflexos, dicit sine mitra:

Domine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus, bene ✠ dícere dignare hos fámulos tuos in officium Lectórum, ut assiduitáte lectiónum instrúcti sint, atque ordináti, et agénda dicant, et dicta ópere ímpleant, ut in utróque sanctæ Ecclésiæ exémplo sanctitáti suæ cónsulant. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Postea, suggerente Archidiacono, redeunt Ordinati ad loca sua.

DE ORDINATIONE EXORCISTARUM.

Pro Exorcistis ordinandis paretur liber Exorcismorum,
ejus loco dari potest Pontificale, vel Missale.

Lectoribus ordinatis, Pontifex, reassumpta mitra, accedit ad sedem suam, vel ad faldistorium ad cornu Epistolæ, ubi sedens cum mitra, oblato sibi libro et candela, legit secundum Graduale, vel secundum Allelúja, si sit infra Octavam Pentecostes. Interim cantatur a choro ipsum Graduale, vel Allelúja. Quo finito, surgit Pontifex, deposita mitra, et versus ad altare, cantat tertiam Collectam. Tum sedet, reassumpta mitra, et cantatur tertia Lectio. Interim accedunt duo capellani cum libro et candela ante Pontificem, qui ex eo legit Lectionem ipsam. Quibus dictis, revertitur ad faldistorium ante altare, et sedet cum mitra. Exorcistæ vero vocantur per Archidiaconum modo consueto, dicens:

Accédant, qui ordinánda sunt ad officium Exorcistárum.

De Ordinatione exorcistarum.

Et ipsi singulatim nominantur per Notarium, ut prius dictum est. Quibus coram Pontifice, cum candelis in manibus, genuflexis, Pontifex admonet eos, dicens:

ORdinandi, filii charissimi, in officium Exorcistarum, debetis noscere quid suscipitis. Exorcistam etenim oportet abjicere daemones; et dicere populo ut, qui non communicat, det locum; et aquam in ministerio fundere. Accipitis itaque potestatem imponendi manum super energumenos, et per impositionem manuum vestrarum, gratia Spiritus Sancti, et verbis exorcismi pelluntur spiritus immundi a corporibus obsessis. Studete igitur, ut, sicut a corporibus aliorum daemones expellitis, ita a mentibus et corporibus vestris omnem immunditiam, et nequitiam ejiciatis: ne illis succumbatis, quos ab aliis, vestro ministerio, effugatis. Discite per officium vestrum vitis imperare; ne in moribus vestris aliquid sui juris inimicus valeat vindicare. Tunc etenim recte in aliis demonibus imperabitis, cum prius in vobis eorum multimodam nequitiam superatis. Quod vobis Dominus agere concedat per Spiritum suum Sanctum.

Post hæc Pontifex accipit, et tradit omnibus librum, in quo scripti sunt exorcismi, cujus loco tradi potest Pontificale, vel Missale, quem manu dextera singuli tangunt, Pontifice dicente:

Accipite, et commendate memoriae, et habete potestatem imponendi manus super energumenos, sive baptizatos, sive catechumenos.

Postea vero, omnibus devote genuflexis, Pontifex cum mitra stans, dicit:

Deum Patrem omnipotentem, fratres charissimi, supplices deprecemur, ut hos famulos suos bene ✠ dicere dignetur in officium Exorcistarum; ut sint spirituales imperatores, ad abjiciendos daemones de corporibus obsessis, cum omni nequitia eorum multifor mi. Per unigenitum Filium suum Dominum nostrum Jesum Christum, qui cum eo vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia secula seculorum. *R.* Amen.

Tunc conversus ad altare, deposita mitra, dicit:

Orémus. *Et ministri:* Flectamus genua. *R.* Levate.

Et mox conversus ad Ordinatos genuflexos, dicit:

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, bene ✠ dicere dignare hos famulos tuos in officium Exorcistarum; ut per impositionem manuum, et oris officium, potestatem, et imperium habeant, spiritus immundos coercendi; ut probabiles sint medici Ecclesiae tuæ, gratia curationum, virtutisque cœlesti confirmati. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deu Deus, per omnia secula seculorum. *R.* Amen.

Post hæc, suggerente Archidiacono, redeunt ad loca sua.

DE ORDINATIONE ACOLYTHORUM.

Pro Acolythis ordinandis parentur candelabrum cum cereo
extincto, et urceolus vacuus pro vino, pro Sacramento.

EXorcistis ordinatis, Pontifex reassumpta mitra, accedit ad sedem suam, vel ad faldistorium, ad cornu Epistolæ, ubi sedens cum mitra, oblato sibi libro et candela, legit tertium Graduale, vel tertium Allelúja, si sit infra Octavam Pentecostes. Interim a choro cantatur ipsum Graduale, vel Allelúja. Quo finito, surgit Pontifex, deposita mitra, et versus ad Altare cantat quartam Collectam. Tum sedet, reassumpta mitra, et cantatur quarta Lectio. Interim accedunt duo capellani cum libro et candela ante Pontificem, qui ex eo legit Lectionem ipsam. Quibus dictis, Pontifex revertitur ad faldistorium ante Altare, ubi sedet cum mitra. Acolythi vero vocantur per Archidiaconum.

Accédant qui ordinándi sunt ad officium Acolythórum.

Et mox nominantur per Notarium, ut supra. Quibus coram Pontifice, cum candelis in manibus, genuflexis, Pontifex admonet eos, dicens:

Susceptúri, filii charíssimi, officium Acolythórum, pensáte quod suscipitis. Acólythum étenim opórtet ceroferárium ferre; luminária Ecclésiæ accéndere; vinum et aquam ad Eucharístiam ministráre. Studéte ígitur susceptum officium digne implére. Non enim Deo placére potéritis, si lucem Deo mánibus præferétes, opéribus tenebrárum inserviátis, et per hoc áliis exémpla perfidiæ præbeátis. Sed sicut Véritas dicit: Lúceat lux vestra coram homínibus, ut vídeant ópera vestra bona, et gloríficent Patrem vestrum, qui in cœlis est. Et sicut Apóstolus Paulus ait: In médio natiónis pravæ et pervérsæ, lucéte sicut luminária in mundo, verbum vitæ continétes. Sint ergo lumbi vestri præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus vestris, ut filii lucis sitis. Abjiciátis ópera tenebrárum, et induámini arma lucis. Erátis enim aliquándo ténebræ, nunc autem lux in Dómino. Ut filii lucis ambuláte. Quæ sit vero ista lux, quam tantóperè incúlcat Apóstolus, ipse demónstrat subdens: Fructus enim lucis est, in omni bonitáte, et justítia, et veritáte. Estóte ígitur sollíciti in omni justítia, bonitáte, et veritáte, ut et vos, et álios, et Dei Ecclésiám illuminétis. Tunc étenim in Dei sacrificio digne vinum suggerétis et aquam, si vos ipsi Deo sacrificium, per castam vitam, et bona ópera, oblátí fuéritis. Quod vobis Dóminus concédát per misericórdiam suam.

Post hæc Pontifex accipit, et tradit omnibus candelabrum cum candela exstincta, quod successive manu dextera singuli tangant, Pontifice dicente:

Accipite ceroferárium, cum céreo, et sciátis vos ad accendénda Ecclésiæ luminária mancipári, in nómine Dómini. *R̄*. Amen.

Tum accipit, et tradit eis urceolum vacuum, quem similiter tangere debent, dicens communiter omnibus:

Accipite urcéolum, ad suggeréndum vinum, et aquam in Eucharístiam Sánguinis Christi, in nómine Dómini. *R̄*. Amen.

Postea, eis genuflexis permanentibus, Pontifex stans cum mitra versus ad eos, dicit:

Deum Patrem omnipoténtem, fratres charíssimi, suppliciter deprecémur, ut hos fámulos suos

De Ordinatione Acolythorum.

bene ✠ dicere dignetur in ordine Acolythorum; quatenus lumen visibile manibus præferentes, lumen quoque spirituale moribus præbeant: adjuvante Domino nostro Jesu Christo, qui cum eo, et Spiritu Sancto vivit, et regnat Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Tum Pontifex ad altare se convertens, deposita mitra, et stans dicit:

Orémus. Et ministri: Flectamus genua. R. Levate.

Et mox Pontifex conversus ad eosdem genuflexos, dicit:

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, qui per Jesum Christum Filium tuum Dominum nostrum, et Apóstolos ejus in hunc mundum lumen claritatis tuæ misisti, quique, ut mortis nostræ antiquum aboleres chirógraphum, gloriosissimæ illum Crucis vexillo affigi, ac sanguinem et aquam ex latere illius pro salute generis humani effluere voluisti: bene ✠ dicere dignare hos famulos tuos in officium Acolythorum; ut ad accendendum lumen Ecclesiæ tuæ, et ad suggerendum vinum et aquam ad conficiendum Sanguinem Christi Filii tui in offerenda Eucharistia, sanctis altaribus tuis fideliter subministrent. Accende, Domine, mentes eorum et corda ad amorem gratiæ tuæ, ut illuminati vultu splendoris tui, fideliter tibi in sancta Ecclesia deserviant. Per eundem Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Orémus.

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, qui ad Móysen et Aaron locutus es, ut accenderentur lucernæ in tabernaculo testimonii, bene ✠ dicere dignare hos famulos tuos, ut sint Acolythi in Ecclesia tua. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Orémus.

Omnipotens, sempiterna Deus, fons lucis, et origo bonitatis, qui per Jesum Christum Filium tuum, lumen verum, mundum illuminasti, ejusque passionis mysterio redemisti, bene ✠ dicere dignare hos famulos tuos, quos in officium Acolythorum consecramus, poscentes clementiam tuam, ut eorum mentes, et lumine scientiæ illustres, et pietatis tuæ rore irriges; ut ita acceptum ministerium, te auxiliante, peragant, qualiter ad æternam remunerationem pervenire mereantur. Per eundem Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Post hæc, suggerente Archidiacono, ordinati redeunt ad loca sua.

DE SACRIS ORDINIBUS

IN GENERE.

Sacri et majores Ordines sunt, Subdiaconatus, Diaconatus, et Presbyteratus: ad quos ordinati omnes debent communicare: ideo parentur pro eorum numero hostiæ parvæ consecrandæ.

DE ORDINATIONE SUBDIACONI.

Pro Ordinatione Subdiaconorum parentur Calix vacuus cum
Patena superposita, Urceoli cum manutergio,
et liber Epistolarum.

AColythis ordinatis, Pontifex reassumpta mitra, accedit ad sedem suam, vel ad faldistorium, ad cornu Epistolæ; ubi sedens cum mitra, oblato sibi libro, et candela, legit quartum Graduale, vel quartum Allelúja, si sit infra Octavam Pentecostes. Interim a choro cantatur ipsum Graduale, vel Allelúja. Quo finito, surgit Pontifex, deposita mitra, et versus ad altare cantat quintam Collectam.

Tum sedet, reassumpta mitra, et cantatur quinta Lectio. Interim accedunt duo capellani cum libro et candela ante Pontificem, qui ex eo legit Lectionem ipsam. Quibus dictis, Pontifex revertitur ad sedem suam ante medium altaris; et Archidiaconus versus ad ordinandos, dicit:

Accédant qui ordinánda sunt Subdiáconi.

Et Notarius unumquemque illorum vocat, dicens:

N. ad título Ecclésiæ N. N. ad título patrimonii sui.

Frater N. professus Ordinis N. ad título paupertátis.

Et sic de aliis; et quilibet vocatus, dicit Adsum, et accedit versus Episcopum.

Debet autem quilibet ordinandorum in Subdiaconum indutus esse amictu, non tamen super caput, alba et cingulo; habere manipulum in manu sinistra, tunicellam super brachio sinistro, et candelam in manu dextera.

Omnibus autem in Subdiaconos ordinandis competenti spatio coram Pontifice stantibus, Pontifex cum mitra sedens admonet eos (nisi omnes sint Religiosi, quia tunc ista admonitio omittitur) dicens:

Filii dilectissimi, ad sacrum Subdiaconatus Ordinem promovendi, iterum atque iterum considerare debetis attente, quod onus hodie ultro appetitis. Hactenus enim liberi estis, licetque vobis, pro arbitrio ad sæcularia vota transire; quod si hunc Ordinem suscepitis, amplius non licebit a proposito resilire, sed Deo, cui servire, regnare est, perpetuo famulari, et castitatem illo adjuvante, servare oportebit, atque in Ecclésiæ ministerio semper esse mancipatos. Proinde, dum tempus est, cogitate, et, si in sancto proposito perseverare placet, in nomine Domini, huc accedite.

Illis tunc accedentibus, et coram Pontifice genuflexis, Archidiaconus vocat cæteros ordinandos, dicens:

Accédant qui ordinánda sunt Diacóni, et Presbyteri.

De Ordinatione subdiaconi.

Quibus accedentibus, Archidiaconus ordinat eos, videlicet, Diaconandos paratos amictu, alba, cingulo, et manipulo, stolam in manu sinistra, dalmaticam super brachium sinistrum, et candelam in manu dextera tenentes, contra cornu Epistolæ altaris, faciebus altari versis; et Presbyterandos paratos amictu, alba, cingulo, manipulo, stola in modum Diaconi, planetam super brachium sinistrum, mappulam albam manu sinistra, et candelam dextera tenentes contra faciem Pontificis, ac medium altaris, faciebus similiter altari versis. Quibus sic ordinatis, Pontifex mitra in capite tenens procumbit super faldistorium, in superiori gradu, sive plano altaris paratum, et omnes ordinandi in locis super tapetia prosternunt se: ministri vero, et alii astantes, genuflectunt; et schola inchoat Litanias, choro respondente: vel si officium fiat sine cantu, Pontifex dicit, ministris et capellanis respondentibus.

KYrie, eléison.

Christe, eléison.

Kyrie, eléison.

Christe, áudi nos.

Christe, exáudi nos.

Pater de cœlis Deus,

Fili Redemptor mundi Deus,

Spíritus sancte Deus,

Sancta Trínitas unus Deus,

Sancta María,

Sancta Dei Génatrix,

Sancta Virgo Vírginum,

Sancte Michael,

Sancte Gábriel,

Sancte Ráphael,

Omnes sancti Angeli, et Archángeli,

Omnes sancti beatórum Spirítuum órdenes,

Sancte Joánnes Baptista,

Sancte Joseph,

Omnes sancti Patriárchæ, et Prophétæ,

Sancte Petre,

Sancte Paule,

Sancte Andréa,

Sancte Jacóbe,

Sancte Joánnes,

Sancte Thoma,

Sancte Jacóbe,

Sancte Philíppe,

Sancte Bartholomæe,

Sancte Matthaee,

Sancte Simon,

Sancte Thaddæe,

Sancte Mathía,

Sancte Bárnaba,

Sancte Luca,

Sancte Marce,

Miserere nobis.

Miserere nobis.

Miserere nobis.

Miserere nobis.

Ora pro nobis.

ora pro nobis.

ora pro nobis.

ora pro nobis.

ora pro nobis.

ora pro nobis.

orate pro nobis.

Oráte pro nobis.

ora pro nobis.

ora pro nobis.

Oráte pro nobis.

ora pro nobis.

ora pro nobis.

ora pro nobis.

ora pro nobis.

ora pro nobis.

ora pro nobis.

ora pro nobis.

ora pro nobis.

ora pro nobis.

ora pro nobis.

ora pro nobis.

ora pro nobis.

ora pro nobis.

ora pro nobis.

ora pro nobis.

ora pro nobis.

De Ordinatione subdiaconi

Omnes sancti Apóstoli, et Evangelistæ,	orate pro nobis.
Omnes sancti Discípuli Dómini,	orate pro nobis.
Omnes sancti Innocéntes,	orate pro nobis.
Sancte Stéphane,	ora pro nobis.
Sancte Lauréti,	ora pro nobis.
Sancte Vincéti,	ora pro nobis.
Sancti Fabiáne et Sebastiáne,	orate pro nobis.
Sancti Joánnes et Paule,	orate pro nobis.
Sancti Cosma et Damiáne,	orate pro nobis.
Sancti Gervási et Protási,	orate pro nobis.
Omnes sancti Mártyres,	orate pro nobis.
Sancte Silvéster,	ora pro nobis.
Sancte Gregóri,	ora pro nobis.
Sancte Ambrósi,	ora pro nobis.
Sancte Augustíne,	ora pro nobis.
Sancte Hierónyme,	ora pro nobis.
Sancte Martíne,	ora pro nobis.
Sancte Nicoláe,	ora pro nobis.
Omnes sancti Pontífices et Confessóres,	orate pro nobis.
Omnes sancti Doctóres,	orate pro nobis.
Sancte Antóni,	ora pro nobis.
Sancte Benedícte,	ora pro nobis.
Sancte Bernárde,	ora pro nobis.
Sancte Domínice,	ora pro nobis.
Sancte Francíscce,	ora pro nobis.
Omnes sancti Sacerdótes et Levítæ,	orate pro nobis.
Omnes sancti Mónachi, et Eremítæ,	orate pro nobis.
Sancta María Magdaléna,	ora pro nobis.
Sancta Agatha,	ora pro nobis.
Sancta Lúcia,	ora pro nobis.
Sancta Agnes,	ora pro nobis.
Sancta Cæcília,	ora pro nobis.
Sancta Catharína,	ora pro nobis.
Sancta Anastásia,	ora pro nobis.
Omnes Sanctæ Vírgines et Víduæ,	orate pro nobis.
Omnes Sancti et Sanctæ Dei,	intercédite pro nobis.
Propítius esto,	parce nobis, Dómine.
Propítius esto,	exáudi nos, Dómine.
Ab omni malo,	Líbera nos, Dómine.
Ab omni peccáto,	líbera nos, Dómine.
Ab ira tua,	líbera nos, Dómine.
A flagélllo terræmótus,	líbera nos, Dómine.
A peste, fame, et bello,	líbera nos, Dómine.
A subitánea et improvísá morte,	líbera nos, Dómine.
Ab insídiis diaboli,	líbera nos, Dómine.
Ab ira, et ódio, et omni mala voluntáte,	líbera nos, Dómine.

De Ordinatione subdiaconi.

A spíritu fornicatiónis,
A fúlgure et tempestáte,
A morte perpétua,
Per mystérium sanctæ Incarnatiónis tuæ,
Per Advéntum tuum,
Per Nativitátem tuam,
Per Baptísmum et sanctum jejúnium tuum,
Per Crucem et PassiÓNem tuam,
Per Mortem et Sepultúram tuam,
Per sanctam ResurrectiÓNem tuam,
Per admirabilem AscensiÓNem tuam,
Per Advéntum Spíritus Sancti Parácliti,
In die Judícii,
Peccatóres,
Ut nobis parcas,
Ut nobis indúlgeas,
Ut ad veram pœniténtiam nos perdúcere dignéris,
Ut Ecclésiám tuam sanctam régere, et conserváre dignéris,
Ut Domnum Apostólicum, et omnes Ecclesiásticos Ordínes in sancta religiÓne conserváre dignéris,
Ut inimícos sanctæ Ecclésiæ humiliáre dignéris,
Ut régibus et princípibus cristiánis pacem et veram concórdiam donáre dignéris,
Ut cuncto pópulo Christiáno pacem et unitátem largíri dignéris,
Ut nosmetípsos in tuo sancto servítio confortáre, et conserváre dignéris, te rogámus, áudi nos.
Ut mentes nostras ad cœlestia desidéria érigas, te rogámus, áudi nos.
Ut ómnibus benefactóribus nostris sempitérna bona retríbuas, te rogámus, áudi nos.
Ut ánimas nostras, fratrum, propinquórum, et benefactórum nostrórum ab ætérna damnatiÓne erípias, te rogámus, áudi nos.
Ut fructus terræ dare et conserváre dignéris, te rogámus, áudi nos.
Ut ómnibus Fidélibus defúntis réquiem ætérnam donáre dignéris, te rogámus, áudi nos.
Hic datutr benedictio, sanctificatio, et consecratio per Pontificem rebus consecrandis, ut infra in locis propriis dicitur:
Ut nos exaudíre dignéris, te rogámus, áudi nos.
Fíli Dei, te rogámus, áudi nos.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, parce nobis, Dómine.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, exáudi nos, Dómine.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, misérere nobis.
Christe, áudi nos.
Christe, exáudi nos.
Christe, áudi nos.
Kýrie, eléison.
Christe, eléison.
Kýrie, eléison.

Postquam autem dictum fuerit in Litaniis:

Ut omnibus fidelibus defunctis, etc. **R̄.** Te rogámus.

De Ordinatione subdiaconi.

Surgit Pontifex cum mitra ab accubitu, et se ad ordinandos vertens, et baculum pastorem in sinistra manu tenens, ordinandis prostratis manentibus, dicit:

Ut hos eléctos bene ✠ dicere dignéris. *R.* Te rogámus.

Secundo dicit:

Ut hos eléctos bene ✠ dicere et sancti ✠ ficáre dignéris. *R.* Te rogámus.

Tertio dicit:

Ut hos eléctos bene ✠ dicere, sancti ✠ ficáre, et conse ✠ cráre dignéris. *R.* Te rogámus.

Tum iterum super faldistorium procumbit, schola perficiente Litanias: Ut nos exaudíre dignéris, usque ad finem.

Quibus finitis, Pontifex surgens cum mitra, sedet super faldistorium ante medium altaris, et Archidiaconus dicit alta voce:

Recédant in partem, qui ordinándi sunt Diáconi, et Presbyteri.

Quibus ad aliquem locum idoneum, unde Pontificem, celebrantem videre possint, transeuntibus, ad Ordinationem Subdiaconorum proceditur. Illis itaque coram Pontifice, per ordinem, in modum coronae, genuflexis, Pontifex admonet eos, dicens:

Adeptúri filii dilectíssimi, officium Subdiaconátus, sédulo atténdite quale ministérium vobis tráditur: Subdiáconum enim opórtet aquam ad ministérium altáris præparáre: Diácono ministráre; pallas altáris, et corporália ablúere; Cálicem, et Paténam in usum sacrificii eidem offérre. Oblatiónes quæ véniunt in altáre, panes propositionis vocántur. De ipsis oblatiόνibus tantum debet in altáre poni, quantum pópulo possit sufficere, ne áliquod pútridum in sacrário remáneat. Pallæ, quæ sunt in substratório altáris, in álio vase debent lavári, et in álio corporáles pallæ. Ubi autem corporáles pallæ lotæ fúerint, nullum áliud linteámen debet lavári, ipsaque lotiόνis aqua in baptistérium debet vergi. Studéte itaque, ut ista visibília ministéria, quæ díximus, nítide et diligentíssime complétes, invisibília horum exémplo perficiátis. Altáre quidem sanctæ Ecclésiæ ipse est Christus, teste Joánne, qui in Apocalypsi sua altáre áureum se vidisse pérhibet, stans ante thronum, in quo, et per quem, oblatiόνes fidélium Deo Patri consecrántur. Cujus altáris pallæ et corporália sunt membra Christi, scilicet fidéles Dei, quibus Dóminus, quasi vestiméntis pretiósus circúmdatur, ut ait Psalmísta: Dóminus regnávít, decórem indútus est. Beátus quoque Joánes in Apocalypsi vidit Fílium hóminis præcinctum zona áurea, id est, Sanctórum catérva. Si itaque humana fragilitáte contíngat in áliquo fidéles maculári, præbenda est a vobis aqua cœléstis doctrínæ, qua purificáti, ad ornáméntum altáris, et cultum divíni sacrificii rédeant. Estóte ergo tales, qui sacrificiis divínis, et Ecclésiæ Dei, hoc est Córpori Christi, digne servíre valeátis, in vera et cathólica fide fundáti; quóniam, ut ait Apóstolus: Omne quod non est ex fide, peccátum est, schismáticum est, et extra unitátem Ecclésiæ est. Et ídeo, si usque nunc fuístis tardí ad Ecclésiám, ámodo debétis esse assídui. Si usque nunc somnolénti, ámodo vígiles. Si usque nunc ebriósi, ámodo sóbrii. Si usque nunc inhonésti, ámodo casti. Quod ipse vobis præstáre dignétur, qui vivit, et regnat Deus in sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Deinde Pontifex accipit, et tradit omnibus Calicem vacuum cum Patena vacua superposita, quem successive manu dextera singuli tangunt, Pontifice dicente:

De Ordinatione subdiaconi.

Videte cujus ministérium vobis tráditur; ideo vos admóneo, ut ita vos exhibeátis, ut Deo placére possítis.

Et Archidiaconus accipit, et tradit eis urceolos cum vino, et aqua, ac bacile cum manutergio, quae omnia similiter tangere debent.

Postea surgit Pontifex, et versus ad populum stans cum mitra, dicit:

Orémus.

Orémus Deum, ac Dóminum nostrum, fratres charíssimi, ut super hos servos suos, quos ad Subdiaconátus officium vocáre dignátus est, infúndat bene ✠ dictionem suam, et grátiam: ut in conspéctu ejus fidéliter serviéntes, prædestináta Sanctis præmia consequántur, adjuvánte Dómino nostro Jesu Christo, qui cum eo vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sáecula sáeculórum. *R.* Amen.

Tum deposita mitra, conversus ad altare Pontifex, dicit:

Orémus. Et ministri: Flectámus génua. *R.* Leváte.

Et mox Pontifex versus ad ordinandos genuflexos, dicit sine mitra:

Domine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus, bene ✠ dícere dignáre hos fámulos tuos, quos ad Subdiaconátus officium elígere dignátus es; ut eos in sacrário tuo sancto strénuos sollicitósque cœlestis militiæ instítuas excubitóres, sanctísque altáribus tuis fidéliter subministrent: et requiescat super eos Spíritus sapiéntiæ, et intelléctus; Spíritus consílii, et fortitúdinis; Spíritus sciéntiæ et pietátis; et répleas eos Spíritu timóris tui; et eos in ministério divino confirmes, ut obediéntes facto, ac dicto paréntes, tuam grátiam consequántur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sáecula sáeculórum. Amen.

Tum Pontifex sedens, accepta mitra, amictum, qui in collo ordinandorum jacet, imponit super caput singulis, dicens:

Accípe amíctum, per quem designátur castigátio vocis: In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spíritus ✠ Sancti. *R.* Amen.

Tum immittit manipulum in sinistrum brachium, cuilibet, dicens:

Accípe manípulum, per quem designántur fructus bonórum óperum. In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spíritus ✠ Sancti. *R.* Amen.

Post hæc induit quemlibet tunica, et si tantum unica sit, immittit illam cuilibet solum usque ad scapulas, ac retrahens postremum totaliter induit, dicens cuilibet:

Tunica jucunditátis, et induménto lætítiæ induat te Dóminus. In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spíritus ✠ Sancti. *R.* Amen.

Postea accipit, et tradit omnibus librum Epistolarum, manu dextera ipsum simul tangentibus, dicens:

Accípíte librum Epistolárum, et habéte potestátem legéendi eas in Ecclésia sancta Dei, tam pro vivis, quam pro defúnctis. In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spíritus ✠ Sancti. *R.* Amen.

Omnibus expeditis, suggerente Archidiacono, ordinati redeunt ad loca sua: unus tamen de noviter ordinatis, tunica indutus, dicit Epistolam suo tempore.

DE ORDINATIONE DIACONI.

Subdiaconis ordinatis, Pontifex, reassumpta mitra, accedit ad sedem suam; vel ad faldistorium, ad cornu Epistolæ; ubi sedens cum mitra, oblato sibi libro et candela, legit Hymnum *Benedictus es, vel Allelúja, cum versu Benedictus es, si sit infra Octavam Pentecostes.* Interim cantatur a choro dictus Hymnus, vel Allelúja, cum suo versu, ut supra. Quo finito, surgit Pontifex, deposita mitra, et versus ad altare, dicit in competenti tono *Glória in excélsis Deo, si sit infra Octavam Pentecostes, quod dum a choro perficitur, sedet cum mitra.* Quo finito, deposita mitra, surgit, et versus ad populum, dicit: *Pax vobis, vel Dóminus vobíscum, si Glória in excélsis, non sit dicendum: et conversus ad altare, cantat Orationem Missæ diei, cum Oratione pro ordinatis, et ordinandis, sub uno, Per Dóminum nostrum, videlicet.*

Oratio.

EXáudi, quæsumus Dómine, súpplícum preces, et devóto tibi péctore famulánte perpétua defénsióne custódi: ut nullis perturbatióonibus impediti, líberam servitútem tuis semper exhibeámus officiis. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat, etc.

Finita Oratione, sedet Pontifex, reassumpta mitra, et oblato sibi libro et candela, legit Epistolam. Interim per unum ex Subdiaconis noviter ordinatis, cantatur Epistola. Qua finita, surgit Pontifex, et accedit ad faldistorium ante altare cum mitra, et ibi sedet. Promovendi vero ad Ordinem Diaconatus per Archidiaconum vocantur, dicendo:

Accédant, qui Ordinándi sunt ad Diaconátum.

Et mox singulatim nominantur per Notarium, nulla tamen facta mentione de titulo. Eis igitur amictu, alba, cingulo, et manipulo paratis, ac stolam in sinistra manu, et candelam in dextera, ac dalmaticam super brachium sinistrum tenentibus, et in modum coronæ coram Pontifice genuflexis, Archidiaconus offerens illos Pontifici, dicit:

Reverendíssime Pater, póstulat sancta mater Ecclésia Cathólica, ut hos præsentés Subdiáconos ad onus Diacónii ordinétis.

Pontifex interrogat dicens: Scis illos dignos esse?

Respondet Archidiaconus: Quantum humana fragilitas nosse sinit, et scio, et testificor ipsos dignos esse ad hujus onus officii.

Et Pontifex dicit: Deo grátias.

Et ad eorumdum ordinationem procedit. In primis Pontifex cum mitra sedens, clero et populo annuntiat, dicens:

Auxiliánte Dómino Deo, et Salvatóre nostro Jesu Christo, eligimus hos præsentés Subdiáconos in Ordinem Diacónii. Si quis habet áliquid contra illos, pro Deo, et propter Deum cum fidúcia éxeat, et dicat; verúm tamen memor sit conditiónis suæ.

Et facta aliquali mora, Pontifex convertens sermonem suum ad ordinandos, admonet eos, dicens:

Provehéndi, filii dilectíssimi, ad Levíticum Ordinem cogitáte magnópere ad quantum gradum Ecclésiæ ascénditis. Diáconum enim opórtet ministráre ad altáre, baptizáre, et

De Ordinatione Diaconi.

prædicare. Sane in veteri lege ex duodecim una Tribus Levi electa est, quæ speciali devotioe tabernaculo Dei, ejusque sacrificiis, ritu perpetuo deserviret. Tantaque dignitas ipsi concessa est, quod nullus, nisi ejus stirpe, ad divinum illum cultum atque officium ministraturus assurgeret; adeo, ut grandi quodam privilegio hereditatis, et Tribus Domini esse mereretur, et dici: quorum hodie, filii dilectissimi, et nomen et officium tenetis, quia in ministerium tabernaculi testimonii, id est Ecclesie Dei, eligimini in Levitico officio, quæ semper in procinctu posita, incessabili pugna contra inimicos dimicat, unde ait Apostolus: Non est nobis colluctatio adversus carnem et sanguinem, sed adversus principes et potestates, adversus mundi rectores tenebrarum harum, contra spiritualia nequitiæ, in cælestibus. Quam Ecclesiam Dei, veluti tabernaculum, portare et munire debetis ornatu sancto, prædicatu divino, exemplo perfecto. Levi quippe interpretatur additus, sive assumptus. Et vos, filii dilectissimi, qui ab hereditate paterna nomen accipitis, estote assumpti a carnalibus desideriis, a terrenis concupiscentiis, quæ militant adversus animam; estote nitidi, mundi, puri, casti, sicut decet ministros Christi, et dispensatores mysteriorum Dei; ut digne addamini ad numerum Ecclesiastici gradus, ut hereditas et tribus amabilis Domini esse mereamini. Et quia comministri et cooperatores estis Corporis et Sanguinis Domini, estote ab omni illecebra carnis alieni, sicut ait Scriptura: Mundamini, qui fertis vasa Domini. Cogitate beatum Stephanum, merito præcipuæ castitatis ab Apostolis ad officium istud electum. Curate, ut, quibus Evangelium ore annuntiat, vivis operibus exponatis, ut de vobis dicatur: Beati pedes evangelizantium pacem, evangelizantium bona. Habete pedes vestros calceatos Sanctorum exemplis, in præparatione Evangelii pacis: Quod vobis Dominus concedat per gratiam suam. **R.** Amen.

Deinde, si non sint ordinati Subdiaconi, ordinandi omnes prosternunt se, ubi genuflectebant; et Pontifice ante faldistorium suum genuflectente, dicuntur Litanie, et ordinandi per Pontificem benedicuntur, prout supra, pag. 32. in Ordinatione Subdiaconi dictum est. Post hæc ordinandis ab accubitu surgentibus, genuflexis tamen manentibus, Pontifex sedens in faldistorio cum mitra, intelligibili voce alloquitur clerum et populum, dicens:

Commune votum, communis oratio proseguatur, ut hi totius Ecclesie prece, qui ad Diaconatus ministerium præparantur. Leviticæ bene **✠** dictionis ordine claréscant, et spirituáli conversatióne præfulgéntes, grátia sanctificatiónis élúceant: Præstante Dómino nostro Jesu Christo, qui cum Patre et Spíritu sancto vivit et regnat Deus in sæcula sæculórum. **R.** Amen

Deinde surgens cum mitra Pontifex, stans versus ad ordinandos, dicit, alta voce legendo:

ORémus, fratres charissimi, Deum Patrem omnipotentem, ut super hos famulos suos, quos ad officium Diaconatus dignatur assumere, benedictionis suæ gratiam clementer effundat, eisque consecrationis indulgentiæ propitius dona conservet, et preces nostras clementer exaudiat: ut, quæ nostro gerenda sunt ministerio, suo benignus proseguatur auxilio; et quos sacris mysteriis exsequendis pro nostra intelligentia credimus offerendos, sua bene **✠** dictione sanctificet et confirmet. Per unigenitum Filium suum Dominum nostrum Jesum Christum, qui cum eo et Spiritu sancto vivit et regnat Deus:

Deinde deposita mitra, extensis manibus ante pectus, dicit:

V. Per omnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

De Ordinatione Diaconi.

℣. Dóminus vobíscum.

℞. Et cum spírítu tuo.

℣. Sursum corda.

℞. Habémus ad Dóminum.

℣. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

℞. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, æquum et salutáre, nos tibi semper, et ubíque grátias ágere: Dómine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus, honórum dator, ordinúmque distribútor, atque officiórum dispósitor; qui in te manens innovas ómnia, et cuncta dispónis, per verbum, virtútem, sapientiámque tuam Jesum Christum Fílium tuum Dóminum nostrum, sempitérna providéntia præparas, et singulis quibúsque tempóribus aptánda dispénsas. Cujus corpus, Ecclésiám vidélicet tuam, cœléstium gratiárum varietáte distíctam, suorúmque connéxam distíctiône membrórum, per legem mirábilem totius compáginis unítam, in augméntum templi tui créscere, dilataríque largírís; sacri múnere servitútem trinis grádibus ministrórum Nómini tuo militáre constitúens, eléctis ab inítio Levi filiis, qui in mysticis operatióibus domus tuæ fidélibus excúbiis permanéntes, hæreditátem benedictiÓNis ætérnæ sorte perpétua possidérent. Super hos quoque fámulos tuos, quæsumus Dómine, placátus inténde, quos tuis sacris altáribus servitúros in officium Diaconátus suppliciter dedicámus. Et nos quidem, tam quam hómínes divíni sensus et summæ ratiÓNis ignári, horum vitam, quantum póssumus æstimámus. Te autem, Dómine, quæ nobis sunt ignóta non tránseunt, te occúlta non fallunt. Tu cógnitor es secretórum, tu scrutátor es córdium. Tu horum vitam cœlésti póteris examináre júdicio, quo semper præuales, et admíssa purgáre, et ea, quæ sunt agénda, concédere.

Hic solus Pontifex manum dexteram extendens, ponit super caput cuilibet ordinando, et nullus alius, quia non ad Sacerdotium, sed ad ministerium consecrantur, dicens singulis:

ACcipe Spírítum sanctum, ad robur, et ad resisténdum diabólo, et tentatióibus ejus: In nómine Dómini.

Postea prosequitur in primo tono, extensam tenens manum dexteram, usque in finem Præfationis.

Emítte in eos, quæsumus Dómine, Spírítum sanctum, quo in opus ministérii tui fidéliter exequéndi septifórmis grátia tuæ múnere roboréntur. Abúndet in eis totíus forma virtútis, auctóritas modésta, pudor constans, innocéntiæ púritas, et spirituális observántia disciplínæ. In móribus eórum præcépta tua fúlgeant, ut suæ castitátis exémplo imitatiÓNem sanctam plebs acquirat; et bonum consciéntiæ testimónium præferéntes, in Christo firmi et stábiles perseverént, dignisque succéssibus de inferióri gradu per grátiam tuam cápere pótióra mereántur.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen ut a circumstantibus possit audiri.

Per eúmdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unítate Spírítus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. ℞. Amen.

Post hæc Pontifex sedet cum mitra, cuilibet ordinando ante se genuflexo, stolam, quam singuli in manu habent, imponit successive super humerum sinistrum, dicens singulis:

ACcipe stolam ✠ cándidam de manu Dei: adímple ministérium tuum: potens est enim Deus, ut áugeat tibi grátiam suam: Qui vivit, et regnat in sæcula sæculórum. ℞. Amen.

De Ordinatione Diaconi.

Faciens supra quemlibet eorum signum Crucis, et Ministri reflectent capita stolæ, et alligent sub brachio dextero.

Post hæc Pontifex accipiens dalmaticam, induit ea quemlibet successive usque ad humeros: et sic fit usque ad ultimum, quem ea totaliter induit: et hoc, si una tantum sit dalmatica; si vero quilibet suam habet, tunc singulos sua totaliter induit, dicens cuilibet:

Induat te Dóminus induménto salutis, et vestiménto lætitiæ, et dalmática justitiæ circúmdet te semper: In nómine Dómini. *R.* Amen.

Postremo Pontifex accipit, et tradit omnibus librum Evangeliorum, quem manu dextera tangunt, dicens:

Accipe potestatem legéndi Evangélium in Ecclésia Dei, tam pro vivis, quam pro defúctis: In nómine Dómini. *R.* Amen.

Quo facto Pontifex stans ad altare conversus, dicit, sine mitra,

Orémus. *Et ministri:* Flectámus génua. *R.* Leváte.

Et vertens se ad ordinatos, dicit:

EXáudi, Dómine, preces nostras, et super hos fámulos tuos Spíritum tuæ bene **✠** dictionis emítte: ut cœlésti múnere ditáti, et tuæ majestátis grátiam possint acquirere, et bene vivéndi áliis exéplum præbére. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitáte ejúsdem Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Orémus.

Domine sancte, Pater fidei, spei, et grátiae, et proféctuum remunerátor, qui in cœléstibus et terrénis, Angelórum ministériis ubique dispósis, per ómnia eleménta voluntátis tuæ diffúndis efféctum, hos quoque fámulos tuos spirituáli dignáre illustráre afféctum: ut tuis obséquiiis expediti, sanctis altáribus tuis ministri puri accréscent; et indulgéntia tua puriôres, eórum gradu, quos Apóstoli tui in septenárium númerum, beáto Stéphano duce ac prævio, Spíritu sancto auctóre, elegérunt, digni existant, et virtútibus univérsis, quibus tibi servíre opórtet, instrúcti, tibi compláceant. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitáte ejúsdem Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Deinde cum tempus fuerit, aliquis de noviter ordinatis dalmatica indutus, dicit Evangelium. Ordinati autem statim, suggerente Archidiacono, redeunt ad loca sua.

DE ORDINATIONE PRESBYTERI.

Pro Ordinatione Presbyterorum parentur oleum Catechumenorum, Calix cum vino et aqua, Patena, et Hostia desuper posita, medulla panis, et bacile cum buccali pro manibus abluendis, quas singuli ad suas mappulas extergunt.

Diaconis ordinatis, Pontifex ad sedendum in sede sua, vel in faldistorio, in plano juxta cornu Epistolæ accedit, et cantatur Tractus, usque ad ultimum versum exclusive: quod si sit infra Octavam Pentecostes, Tractus et Sequentia, usque ad ultimum versum exclusive.

De Ordinatione Presbyteri.

Interim accedunt duo capellani cum libro, et candela ante Pontificem, qui ex eo legit ipsum Tractum, et Sequentiam, usque ad ultimum versum exclusive. Deinde Pontifex cum mitra revertitur ante altare, ubi sedet super faldistorium.

Tunc Archidiaconus vocat ordinandos voce intelligibili, dicens:

Accédant qui ordinándi sunt ad órđinem Presbyterátus.

Et mox nominatim leguntur per Notarium, prout supra dictum est, nulla tamen de titulo facta mentione. Tunc illi more Diaconorum parati, amictu, alba, cingulo, stola, et manipulo, tenentes planetas super brachium sinistrum complicatas, et in manu dextera candelas, ac mappulas albas pro ligandis et lavandis manibus, ad Pontificem accedunt, et coram eo in modum coronæ se disponunt. Tunc Archidiaconus præsentat ordinandos Pontifici, dicens:

Reverendíssime pater, póstulat sancta mater Ecclésia Cathólica, ut hos præséntes Diáconos ad onus Presbytérii ordinétis.

Et Pontifex interrogat, dicens: Scis illos esse dignos?

Respondet Archidiaconus: Quantum humana fragilitas nosse sinit, et scio, et testíficor ipsos dignos esse ad hujus onus officii.

Pontifex dicit: Deo grátias.

Et annuntiat clero, et populo, dicens:

QUóniam, fratres charíssimi, rectóri navis, et navigio deferéndis éadem est, vel securitátis rátio, vel commúnis timóris, par eórum debet esse senténtia, quorum causa commúnis exsístit. Neque enim fuit frustra a Pátribus institútum, ut de electióne illórum, qui ad régimen altáris adhibéndi sunt, consulátur étiam pópulus: quia de vita, et conversatióne præsentándi quod nonnámquam ignorátur a plúribus, scitur a páucis, et necesse est, ut facílius ei quis obediéntiam exhibeat ordináto, cui assénsus præbúerit ordinádo. Horum síquidem Diaconórum in Presbyteros, auxiliánte Dómino, ordinandórum conversátió (quantum mihi vidétur) probáta, et Deo plácita, exsístit, et digna (ut árbitror) ecclesiástici honóris augménto. Sed ne unum fortásse, vel paucos, aut decípiat assénsio, vel fallat afféctio, senténtia est expeténdá multórum. Itaque quid de eórum áctibus aut móribus novéritis, quid de mérito sentiátis, líbera voce pandátis; et his testimónium Sacerdotii magis pro mérito, quam affectióne áliqua, tribuátis. Si quis ígitur habet áliquíd contra illos, pro Deo, et propter Deum, cum fidúcia éxeat, et dicat; verúmtamen memor sit conditiónis suæ.

Postea Pontifex, facta aliqua mora, convertens sermonem suum ad ordinandos, admonet eos, dicens:

Consecrándi, filii dilectíssimi, in Presbyterátus officium, illud digne suscípere, ac suscéptum laudabíliter éxequi studeátis. Sacerdotem étenim opórtet offérre, benedícere, præesse, prædicáre, et baptizáre. Cum magno quippe timóre ad tantum gradum ascendéndum est, ac providéndum, ut cœléstis sapiéntia, probi mores, et diutúrna justítiæ observátió ad id eléctos comméndent. Unde Dóminus præcípiens Móysi, ut septuagínta viros de univérso Israel in adjutórium suum eligeret, quibus Spíritus Sancti dona divíderet, suggéssit: Quos tu nosti, quod senes pópuli sunt. Vos síquidem in septuagínta viris, et sénibus signáti estis; si per Spíritum septifórmem, Decálogum legis custodiéntes, probi, et matúri in sciéntia similiter, et ópere éritis. Sub eódem quoque mystérió, et eádem figúra in novo Testaménto Dóminus

De Ordinatione Presbyteri.

septuaginta duos eligit, ac binos ante se in prædicationem misit; ut doceret verbo simul, et facto, ministros Ecclesiæ suæ, fide et opere debere esse perfectos; seu geminæ dilectionis, Dei scilicet et proximi, virtute fundatos. Tales itaque esse studeatis, ut in adiutorium Móysi, et duodecim Apostolorum, Episcoporum videlicet catholicorum, qui per Móysen, et Apóstolos figurantur, digne, per grátiam Dei, eligi valeatis. Hac certe mira varietate Ecclesiæ sancta circumdatur, ornatur, et regitur: cum alii in ea Pontífices, alii minoris ordinis Sacerdotes, Diaconi, et Subdiaconi, diversorum ordinum viri consecrantur; et ex multis, et alternæ dignitatis membris unum Corpus Christi efficitur. Itaque, filii dilectissimi, quos ad nostrum adiutorium fratrum nostrorum arbitrium consecrandos eligit, servate in moribus vestris, castæ et sanctæ vitæ integritatem. Agnoscite quod agitis. Imitamini quod tractatis; quatenus mortis Domínicæ mystérium celebrantes, mortificare membra vestra a vitiis, et concupiscentiis omnibus procuratis. Sit doctrina vestra spiritalis medicina pópulo Dei; sit odor vitæ vestræ delectamentum Ecclesiæ Christi; ut prædicatione, atque exemplo ædificetis domum, id est, familiam Dei; quatenus nec nos de vestra profectione, nec vos de tanti officii susceptione damnari a Dómino, sed remunerari potius mereamur. Quod ipse nobis concedat per grátiam suam. *R.* Amen.

Si non sint factæ Ordinationes Subdiaconorum, vel Diaconorum, dicuntur Litanie, ut supra in Ordinatione Subdiaconorum dictum est, pag. 32.

Post hæc surgunt omnes, et ordinandis coram Pontifice binis et binis successive genuflectentibus, Pontifex stans ante faldistorium suum cum mitra, et nulla oratione, nulloque cantu præmissis, imponit simul utramque manum super caput cujuslibet ordinandi successive, nihil dicens. Idemque faciunt post eum omnes Sacerdotes, qui adsunt, quorum tres, aut plures, planetis, vel saltem cum stolis parati, si commode fieri potest, esse deberent. Quo facto, tam Pontifex, quam Sacerdotes, tenent manus dexterarum extensas super illos. Et Pontifex stans cum mitra dicit:

ORémus, fratres charissimi, Deum Patrem omnipotentem, ut super hos famulos suos, quos ad Presbyterii munus eligit, cælestia dona multiplicet; et quod ejus dignatione suscipiunt, ipsius consequantur auxilio. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Pontifex, deposita mitra, conversus ad altare, dicit:

Orémus. Et ministri: Flectamus genua. R. Levate.

Et mox conversus ad ordinandos, dicit:

EXáudi nos, quæsumus, Dómine Deus noster et super hos famulos tuos bene *✠* dictionem Sancti Spíritus, et gratiæ Sacerdotális infunde virtutem; ut quos tuæ pietatis aspéctibus offerimus consecrandos, perpétua muneris tui largitate prosequaris. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate ejusdem Spíritus Sancti Deus:

Tum extensis manibus ante pectus, dicit:

V. Per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spírítu tuo.

V. Sursum corda

R. Habémus ad Dóminum.

De Ordinatione Presbyteri.

☩. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

☩. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, æquum et salutáre, nos tibi semper, et ubíque grátias ágere, Dómine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus, honórum áuctor et distribútor ómnium dignitátum; per quem proficiunt univérsa, per quem cuncta firmántur; amplificátis semper in mélius natúrae rationalis increméntis, per órđinem cóngrua ratióne dispósitum. Unde et Sacerdotáles gradus, atque officia Levitárum, Sacraméntis mysticis institúta crevérunt: ut cum Pontífices summos regéndis pópulis præfecísset, ad eórum societátis et óperis adjuméntum, sequentis órđinis viros et secúndæ dignitátis elígeres. Sic in erémo per septuagínta virórum prudéntium mentes, Móysi spíritum propagásti; quibus ille adjutóribus usus, in pópulo innúmeras multítudines fácite gubernávit. Sic et in Eleázarum et Ithamarum filios Aaron patrénæ plenítudinis abundántiam transfudísti, ut ad hóstias salutáres, et frequentióris officii Sacraménta, ministérium sufficeret Sacerdotum. Hac providéntia, Dómine, Apóstolis Fílii tui Doctóres fidei cómites addidísti, quibus illi orbem totum secúndis prædicatióibus implevérunt. Quaprópter infirmitáti quoque nostræ, Dómine, quæsumus, hæc adjuménta largíre; qui quanto fragilióres sumus, tanto his plúribus indigémus. Da, quæsumus, omnípotens Pater, in hos fámulos tuos Presbyterii dignitátem; ínnoxa in viscéribus eórum Spíritum sanctitátis; ut accéptum a te, Deus, secúndi mériti munus obtineant, censurámque morum exémplo suæ conversatiónis insínent. Sint próvidi cooperatóres órđinis nostri; elúceat in eis totíus forma justítiæ, ut bonam ratiónem dispensatiónis sibi crédito redditúri, ætérnæ beatitúdinis præmia consequántur.

Quod sequitur, legat submissa voce, ita tamen quod a circumstantibus audiri possit.

Per eúmdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitáte ejúsdem Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. ☩. Amen.

Pontifex sedet, accepta mitra, et reflectit orarium, sive stolam ab humero sinistro cujuslibet, capiens partem, quæ retro pendet, et imponens super dexterum humerum, aptat eam ante pectus in modum crucis, singulis dicens:

Accípe jugum Dómini: jugum enim ejus suáve est, et onus ejus leve.

Postea imponit cuilibet successive casulam, usque ad scapulas, quam quilibet teneat super humeros complicatam, a parte anteriori deorsum dependentem, singulis dicens:

Accípe vestem Sacerdotálem, per quam cháritas intelligitur: potens est enim Deus, ut áugeat tibi charitátem, et opus perféctum. ☩. Deo grátias.

Surgit Pontifex sine mitra, et omnibus genua flectentibus, dicit:

Deus sanctificatiónum ómnium áuctor, cujus vera consecrátio, plénaque benedictio est, tu, Dómine, super hos fámulos tuos, quos ad Presbyterii honórem dedicámus, munus tuæ bene ☩ dictionis infúnde: ut gravitáte áctuum, et censúra vivéndi probent se senióres, his institúti disciplínis, quas Tito et Timótheo Paulus expósuit; ut in lege tua die ac nocte meditántes, quod légerint, credant; quod credíderint, dóceant; quod docúerint, imiténtur; justítiam, constántiam, misericórdiam, fortitúdinem, cæterásque virtútes in se osténdant; exémplo præbeant; admonitióne confirment; ac purum et immaculátum ministérii sui donum custódiant; et in obséquium plebis tuæ panem, et vinum in Corpus et Sánguinem Fílii tui immaculáta benedictiόne transfórment; et inviolábili cháritate in virum perféctum, in

De Ordinatione Presbyteri.

mensúram ætátis plenitúdinis Christi, in die justi et ætérni iudícii Dei, consciéntia pura, fide vera, Spírítu Sancto pleni resúrgant. Per eúmdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitáte ejúsdem Spírítus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Tunc Pontifex sine mitra ante altare conversus, flexis genibus incipit alta voce, schola prosequente, hymnum.

Veni Creátor Spírítus,
Mentes tuórum vísita,
Imple supérna grátis,
Quæ tu creásti, péctora.

Surgit Pontifex, et facit, ut in fine Hymni habetur: interim schola prosequitur hymnum, qui si propter ordinandorum multitudinem necesse fuerit, repetatur, omisso primo versu.

Qui díceris Paráclitus,
Altíssimi donum Dei,
Fons vivus, ignis, cháritas,
Et spiritális únctio.

Tu septifórmis múnere,
Digitus patérnæ dèxteræ,
Tu rite promíssum Patris,
Sermóne ditans gúttura.

Accénde lumen sénsibus,
Infúnde amórem córdibus,
Infirma nostri córporis
Virtúte firmans pèrpeti.

Hostem repéllas lóngius,
Pacémque dones prótinus.
Ductóre sic te prævio
Vitémus omne nóxium.

Per te sciámus da Patrem,
Noscámus atque Fílium,
Teque utriúsque Spírítum
Credámus omni tempóre.

Deo Patri sit glória,
Et Filio qui a mórtuis
Surréxit, ac Paráclito,
In sæculórum sæcula.

Amen.

Dicto primo versu, surgit Pontifex, et sedet in faldistorio cum mitra; et depositis chirothecis, et annulo Pontificali reassumpto, ponitur ei gremiale, sive mappula super gremium, et singuli ordinandi successive coram eo genua flectunt, et Pontifex cum Oleo Catechumenorum inungit unicuique ambas manus simul junctas, in modum crucis, producendo cum pollice suo dextero

De Ordinatione Presbyteri.

in dictum oleum intincto duas lineas, videlicet, a pollice dexteræ manus usque ad indicem sinistræ, et a pollice sinistræ usque ad indicem dexteræ, ungendero mox totaliter palmas, dicens, dum quemlibet inungit:

Consecrâre, et sanctificâre digneris, Dómine, manus istas per istam unctiõnem, et nostram bene ✠ dictionem. *R.* Amen.

Pontifex producit manu dextera signum crucis super manus illius, quem ordinat, et prosequitur:

Ut quæcúmque benedixerint, benedicantur, et quæcúmque consecraverint, consecrentur, et sanctificentur, in nómine Dómini nostri Jesu Christi.

Et quilibet ordinandus respondet: Amen.

Tum Pontifex claudit, seu jungit manus cuilibet successive, quas sic consecratas aliquis ministrorum Pontificis albo panniculo lineo simul, videlicet, dexteram super sinistram alligat; et mox unusquisque ad ordinem suum redit, et sic clausas et alligatas manus tenet. Omnium manibus unctis, et consecratis, Pontifex pollicem mica panis tergit; tum tradit cuilibet successive Calicem cum vino et aqua, et Patenam superpositam cum Hostia, et ipsi illam accipiunt inter indices et medios digitos, et cuppam Calicis et Patenam simul tangunt, Pontifice singulis dicente:

Accipe potestatem offerre sacrificium Deo, Missasque celebrare, tam pro vivis, quam pro defunctis. In nómine Dómini. *R.* Amen.

His peractis, Pontifex lavat manus cum medulla panis, et aqua lotionis hujusmodi projicitur in sacrarium. Deinde cum mitra revertitur ad sedem suam, vel ad faldistorium in cornu Epistolæ, in plano sibi paratum, ubi sedet cum mitra. Et chorus cantat ultimum versum Tractus, vel Sequentiæ, sive Allelúja. Interim accedunt duo capellani ante Pontificem cum libro et candela, qui ex eo legit dictum ultimum versum Tractus, vel Sequentiæ, sive Allelúja: legit etiam secrete, *Munda cor meum*, etc. atque Evangelium.

Interea unus ex Diaconis noviter ordinatis accedit ad altare cum textu Evangelii ante pectus, et dicit, *Munda cor meum*, etc. et cantat Evangelium. Interim parantur per ministros Hostiæ super altare, pro numero ordinatorum in Ordinibus sacris, qui omnes communicare debent; et proceditur in Missa ordine solito. Interea dum Offertorium cantatur, vel etiam prius, ordinati Sacerdotes poterunt lavare manus suas cum medulla panis, et aqua bene mundare, atque extergere mappulis illis, quibus ligatæ erant; et aqua ablutionis hujusmodi projiciatur in sacrarium.

Pontifex vero, Offertorio lecto, accepta mitra, vadit ad faldistorium ante medium altaris, et ibi sedens accipit Offertorium ab omnibus ordinatis, qui omnes accedunt bini, et bini ad Pontificem; coram quo genuflexi offerunt illi singulas candelas accensas, et osculantur ejus manus; primo Presbyteri, tum Diaconi successive, et alii suo ordine.

Accepto singulorum Offertorio, Pontifex lavat manus, et surgit sine mitra, ac tollitur faldistorium, et prosequitur Missam.

Presbyteri vero ordinati, post Pontificem, vel hinc et inde, ubi magis commodum erit, in terra genuflexi, habeant libros coram se, dicentes: *Súscipe, sancte Pater*, etc. et omnia alia de Missa, prout dicit Pontifex: qui tamen bene advertat, quod Secretas morose dicat, et

De Ordinatione Presbyteri.

aliquantulum alte, ita ut ordinati Sacerdotes possint secum omnia dicere: et præsertim verba consecrationis, quæ dici debent eodem momento per ordinatos, quo dicuntur per Pontificem.

Secreta pro ordinatis, quæ dicitur cum Secreta Missæ diei, sub uno Per Dóminum, etc.

Tuis, quæsumus Dómine, operáre mystériis, ut hæc tibi múnera dignis méntibus offerámus. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Cum Pontifex dixerit orationem, Dómine Jesu Christe, qui, etc. osculatur altare, et dat primo ex ordinatis cujuslibet Ordinis sacri ad eum succesive accedenti, et altare prius ad dexteram Pontificis deosculanti, pacem, dicens Pax tecum.

Cui ille respondet: Et cum spíritu tuo.

Et quilibet illorum dat sequenti sui ordinis secum ordinato, et ille alteri, et sic usque ad ultimum continuatur. Si autem ordinatorum parvus sit numerus, Pontifex poterit dare pacem singulis.

Postquam vero Pontifex se communicaverit, et totum Sanguinem sumpserit, priusquam digitos abluat, accedunt ante altare Presbyteri, deinde Diaconi, tandem Subdiaconi: quibus ordinate dispositis, et genuflexis, Pontifex, facta reverentia Sacramento, et aliquantulum versus cornu Evangelii se retrahens, ad eos se convertit, et singuli ex Diaconis, et Subdiaconis tantum dicunt submissa voce:

Confiteor Deo etc.,

Et si officium fiat in cantu, unus de noviter ordinatis illud cantat.

Et, Pontifex stans, capite detecto, versus ad eos dicit intelligibili voce, nisi officium fiat in cantu:

Misereátur vestri omnipotens Deus, et dimíssis peccátis vestris, perdúcat vos ad vitam ætérnam. *R.* Amen.

Indulgéntiam, absolutiónem, et remissionem peccatórum vestrórum, tribuat vobis omnipotens, et miséricors Dóminus. *R.* Amen.

Et manu dextra signum Crucis super eos communiter producit. Presbyteri ante Communionem non dicunt confessionem, nec datur eis absolutio, quia concelebrant Pontifici: propterea si non sunt alii ordinati, confessio, et absolutio prædictæ omittuntur.

Corpus Dómini nostri Jesu Christi custódiat te in vitam ætérnam.

Quilibet respondet: Amen.

Et priusquam Communionem sumat, manum Pontificis Hostiam tenentem osculatur.

Unus ministrorum Pontificis stat juxta cornu Epistolæ altaris Calicem habens, non illum, cum quo Pontifex celebravit, sed alium cum vino, et mappulam mundam in manibus, ad quem singuli communicati accedunt, et se purificant, os extergunt, et ad partem se locant.

Omnibus communicatis, Pontifex extergit Patenam super Calicem suum, super eum digitos abluit, sumit ablutionem, accipit mitram, et lavat manus.

Pontifex, lotis manibus, mitra deposita, stans in cornu Epistolæ altaris, versus ad illud

De Ordinatione Presbyteri.

inchoat in cantu, schola prosequente, *R.* 8. ton. quod a Septuagesima usque ad Pascha dicitur, sine Allelúja.

JAm non dicam vos servos, sed amicos meos, quia ómnia cognovistis quæ operátus sum médio vestri, allelúja. * Accípite Spíritum Sanctum in vobis Paráclitum: * Ille est, quem Pater mittet vobis, allelúja. *V.* Vos amici mei estis, si fecéritis, quæ ego præcípio vobis. Accipite. *V.* Glória Patri, et Fílio, et Spiritui Sancto. * Ille est, quem.

Incepto Responsorio, Pontifex, accepta mitra, vertit se ad Presbyteros ordinatos, qui ante altare coram ipso stantes profitentur fidem, quam prædicaturi sunt, dicentes:

Credo in Deum, Patrem omnipoténtem, Creatórem cœli et terræ. Et in Jesum Christum, Fílium ejus únicum, Dóminum nostrum: qui concéptus est de Spíritu Sancto, natus ex María Vírgine, passus sub Póntio Piláto, crucifíxus, mórtuus, et sepúltus: descéndit ad ínferos; tértia die resurréxit a mórtuis; ascéndit ad cœlos; sedet ad dexteram Dei Patris omnipoténtis: inde ventúrus est judicáre vivos et mórtuos. Credo in Spíritum Sanctum, sanctam Ecclésiám cathólicam, Sanctórum communiónem, remissiónem peccatórum, carnis resurrectiόnem, vitam ætérnam. Amen.

Quo finito. Pontifex cum mitra sedens super faldistorium, ante medium altaris, imponit ambas manus super capita singulorum coram eo genuflectentium, dicens cuilibet:

ACcipe Spíritum Sanctum, quorum remisérís peccáta, remittúntur eis; et quorum retinúerís, reténta sunt.

Deinde explicans casulam, quam unusquisque habet super humeros complicatam, induit illa quemlibet, singulis dicendo:

STola innocéntiæ indúat te Dóminus.

Et mox unusquisque iterum ad Pontificem accedit: et genuflexus ponit manus suas junctas inter manus Pontificis dicentis cuilibet, si suus est Ordinarius:

Promíttis mihi, et Successóribus meis reveréntiam, et obediéntiam?

Et ille respondet: Promíttö.

Si vero Pontifex non est suus Ordinarius, cum manus eorum inter suas tenet, ut præfertur, dicit singulis Presbyteris sæcularibus:

Promíttis Pontífici Ordinário tuo, etc.

Singulis vero Regularibus:

Promíttis Præláto Ordinário tuo, etc.

Promíttis Pontífici (vel Prælato) Ordinário tuo, pro tempóre existénti reveréntiam, et obediéntiam?

Et ille respondet: Promíttö.

Tunc Pontifex tenens manus illius inter suas, osculatur unumquemque, dicens: Pax Dómini sit semper tecum.

Et ille respondet: Amen.

His expletis, et eis ad ordinem suum reversis, Pontifex, sedens cum mitra, et baculo, admonet

De Ordinatione Presbyteri.

eos, dicens:

Quia res, quam tractatūri estis, satis periculōsa est, filii dilectissimi, mōneo vos, ut diligētur totius Missæ ordinem, atque Hōstiæ consecratiōnem, ac fractiōnem, et communiōnem, ab aliis jam doctis Sacerdōtibus discātis, priusquam ad celebrāndum Missam accedātis.

Pontifex surgit cum mitra et baculo, et Presbyteris coram eo adhuc genuflexis benedicit, dicens voce competenti:

Benedictio Dei omnipotentis Pa **✠** tris, et Fi **✠** lii, et Spīritus **✠** Sancti descendat super vos; ut sitis benedicti in ordine sacerdotali; et offerātis placābiles Hostias pro peccātis, atque offensiōnibus pōpuli omnipotentī Deo, cui est honor, et glōria per omnia sēcula sēculōrum. **℟.** Amen.

Post hæc Pontifex, deposita mitra, et amoto faldistorio, convertitur ad altare, prosequitur Missam, et cantatur Communio: et dicitur hæc Postcommunio pro ordinatis sub uno Per Dōminum. cum Postcommunione Missæ diei.

Postcommunio.

Quos tuis, Dōmino, réficis Sacramētis, contīnuis attōlle benignus auxiliis; ut tuæ redemptiōnis effēctum et mystēriis capiāmus, et mōribus: Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitate Spīritus Sancti Deus, per omnia sēcula sēculōrum. **℟.** Amen.

Deinde dicitur, Benedicāmus Dōmino, vel Ite, Missa est, prout tempus requirit, et per Pontificem, Pláceat tibi, Sancta Trīnitas, etc.

Quo dicto, Pontifex, accepta mitra et baculo pastoralis, dat benedictionem solitam, dicens: Sit nomen Dōmini benedictum, etc.

Tum sedet, et alloquitur ordinatos sub his verbis.

Filii dilectissimi, diligēter considerāte Ordinem per vos susceptum, ac onus hūmeris vestris impōsitum; studēte sancte et religiōse vivere, atque omnipotentī Deo placēre, ut grātiā suā possitis acquirere: quam ipse vobis per suā misericōrdiam concēdere dignētur.

Sīnguli ad primam Tonsūram, vel ad quātuor minōres Ordines promoti, dīcite semel septem Psalmos Pōnitentiāles, cum Litāniis, Versīculis, et Oratiōnibus. Ad Subdiaconātum, vel Diaconātum, Noctūrnū talis diēi. Ad Presbyterātum vero ordināti post primam vestram Missam, tres alias Missas, videlicet, unam de Spīritu Sancto, aliam de beāta Mariā semper Virgine, tertiā pro Fidēlibus defūctis dīcite, et omnipotentem Deum etiā pro me orāte.

Quod illi devote suscipiunt, et respondent se facturos.

Tum Pontifex convertit se ad altare, et dicit submissa voce: Dōminus vobiscum.

Inītiū sancti Evangēlii secūndum Joānnem.etc.

Signat altare, et se, et revertitur ad sedem, vel ad faldistorium, ubi exiit sacris vestibus. Ordinati etiā ad Presbyteratū dicunt idem Evangelium, et in loco convenienti sacras vestes deponunt, et cum eis alii ordinati.

DE CONSECRATIONE

ELECTI IN EPISCOPUM.

Nemo consecrari debet, nisi prius constet Consecratori de commissione consecrandi sive per litteras Apostolicas, si sit extra curiam, sive per commissionem, vivæ vocis oraculo, a Summo Pontifice Consecratori factam, si Consecrator ipse sit Cardinalis.

Statuta die Consecrationis, quæ debet esse Dominica, vel natalitium Apostolorum, vel etiam festiva, si Summus Pontifex hoc specialiter indulserit; et tam Consecrator, quam Electus conveniens est, ut præcedenti die jejurent.

Consecratio, si extra curiam Romanam fiat, in Ecclesia, ad quam promoti fuerint, aut in provincia, si commode fieri poterit, celebretur.

In Ecclesia, ubi fiet consecratio, ornantur duæ capellæ, major pro Consecrante, et minor pro Electo. Et in majori quidem, super altari parato, ut est moris, erit Crux in medio, et ad minus quatuor candelabra. In terra ad gradus altaris erunt tapetia strata, super quibus procumbit Electus; sed Consecrator, et alii genuflectent.

Paratur etiam in loco propinquo et congruo credentia pro Consecratore, super quam erit mappa munda, duo candelabra, vasa ad abluendum manus, cum suis mantilibus, vas cum aqua benedicta, et aspersorio, thuribulum cum navicella, cochleari, et incenso, si officium fit in cantu, alias non; ampullæ cum vino et aqua pro Sacrificio, Calix, hostiaria cum Hostiis, medulla panis pro abstergendis manibus, sanctum Chrisma.

Item paramenta omnia Pontificalia, coloris tempori et officio Missæ convenientis, videlicet sandalia, amictus, alba, cingulum, Crux pectoralis, stola, tunicella, dalmatica, chirothecæ, planeta, mitra auriphrygiata, annulus Pontificalis, baculus pastoralis, manipulus, et gremiale.

Item paratur faldistorium ornatum pro Consecratore, et tres sedes pro Electo, et duobus Episcopis assistentibus, Missale, et Pontificale. Consecrator habeat tres Capellanos ad minus, cum superpelliceis, et duos scutiferos ad credentiam.

In capella vero minore pro Electo, quæ a majore debet esse distincta, paratur altare cum Cruce, et duos candelabris, et super illud Missale, et Pontificale; ac paramenta omnia Pontificalia albi coloris, ut supra pro Consecratore numerata sunt; et ultra illa, pluviale album, et prope altare credentia minor cum mappa munda, et vasis ad abluendum manus, et medulla panis ad extergendum manus, et caput.

Ponuntur etiam octo mappulæ ex duabus cannis panni linei subtilis, per medium scissis in longitudinem, quarum duæ sint longitudinis sex palmorum quælibet, aliæ vero sex, æqualis sint quantitatis. Et candelæ saltem octo, unius libræ quælibet; quarum quatuor super altare Consecrantis, duæ super ejus credentiam, et duæ super altare Electi ponuntur.

Annulus cum gemma benedicendus, et Electo tradendus, pecten eburneus. Et pro offertorio intortitia duo, quatuor librarum quodlibet, duo panes magni, et duo barilia vini. Panes et barilia ornentur; duo, videlicet, videantur argentea, et duo aurea, hinc et inde insignia Consecratoris, et Electi habentia, cum capello, vel cruce, vel mitra, pro cujusque gradu et dignitate.

Adsint duo ad minus Episcopi assistentes, qui induuntur rochetto, et si sint Regulares, superpelliceo, amictu, stola, pluviali, (quæ cum reliquis paramentis sint coloris tempori, et

De Consecratione Electi in Episcopum.

officio Missæ congruentis), et mitra simplici alba; et quisque habeat suum Pontificale.

Hora igitur competenti, Consecrator, Electus, assistentes Episcopi, et alii, qui Consecrationi interesse debent, ad Ecclesiam conveniunt; et Consecrator, facta oratione ante altare, ascendit ad sedem, si sit in Ecclesia sua; vel accedit ad faldistorium in capella sua, juxta cornu Epistolæ præparatum, et ibi de more paratur. Electus vero cum assistentibus Episcopis vadit ad capellam suam, et ibi capit paramenta opportuna, videlicet, si Missa cantatur, amictum, albam, cingulum, stolam in modum Sacerdotis, et pluviale. Si vero officium legitur, poterit, antequam dicta paramenta accipiat, capere sandalia, et legere Psal. Quam dilecta, etc. Assistentes etiam Episcopi interim sua paramenta prædicta capiunt.

Omnibus itaque paratis, Consecrator accedit ante altare, et ibi in medio sedet super faldistorium, vertens renes altari. Electus vero cum suo bireto ducitur sic paratus, medius inter assistentes sibi Episcopos paratos et mitratos; et cum ante Consecratorem pervenerit, nudato capite, illud profunde inclinando, ei reverentiam facit: assistentes vero Episcopi eidem cum mitra caput aliquantulum inclinant.

Tum sedent in sedibus suis ante Consecratorem, hoc modo: Electus contra faciem Consecratoris, ita ut inter eos sit competens distantia; antiquior Episcopus assistens ad dexteram Electi, junior ad sinistram; ita tamen, quod ipsi assistentes ad alterutrum facies vertant. Cum sic locati fuerint, et aliquantulum quieverint, surgunt, Electus sine bireto, et assistentes Episcopi sine mitris: et senior Assistentium versus ad Consecratorem, dicit:

Reverendissime pater, póstulat sancta mater Ecclésia Cathólica, ut hunc præsentem Presbytérum ad onus Episcopátus sublevétis.

Consecrator dicit:

Habétis mandátum Apostólicum?

Respondet Episcopus senior assistentium:

Habémus.

Consecrator dicit:

Legátur.

Tum notarius Consecratoris accipiens mandatum de manu Episcopi assistentis, legit a principio ad finem. Interim sedent omnes, tectis capitibus. Mandato per Notarium perlecto, Consecrator dicit: Deo grátias. Vel, si consecratio fit vigore litterarum Apostolicarum, per quas etiam juramenti per Electum præstandi receptio Consecratori committitur, litteris ipsis lectis, antequam Consecrator aliud dicat, Electus de sede sua veniens coram Consecratore; genuflectit, et legit juramentum de verbo ad verbum, juxta tenorem commissionis prædictæ præstandum, in hunc modum, videlicet:

FORMA JURAMENTI.

EGO N. Eléctus Ecclésiæ N. ab hac hora in ántea fidélis, et obédiens ero beáto Petro Apóstolo, sanctæque Románæ Ecclésiæ et Dómino nostro, Dómino N. Papæ N. suisque Successóribus canónice intrántibus. Non ero in consílio, aut consénsu, vel facto, ut vitam perdant, aut membrum, seu capiántur mala captióne, aut in eos violénter manus quomodólibet

De Consecratione Electi in Episcopum.

ingerantur, vel injuriæ aliquæ inferantur, quovis quæsito colore. Consilium vero, quod mihi credituri sunt, per se, aut Nuntios suos, seu litteras, ad eorum damnum, me sciënte, némini pandam. Papatum Romanum, et Regalia Sancti Petri, adjutor eis ero ad retinendum, et defendendum, salvo meo ordine, contra omnem hominem. Legatum Apostolicæ Sedis in eundo et redeundo honorifice tractabo, et in suis necessitatibus adjuvabo. Jura, honores, privilegia, et auctoritatem sanctæ Romanæ Ecclesiæ, Dómini nostri Papæ, et Successorum prædictorum, conservare, defendere, augere, et promovere curabo. Neque ero in consilio, vel facto, seu tractatu, in quibus contra ipsum Dóminum nostrum, vel eamdem Romanam Ecclesiam, aliqua sinistra, vel præjudicialia personarum, juris, honoris, status, et potestatis eorum machinantur. Et si talia a quibuscúmque tractari, vel procurari nóvero, impediám hoc pro posse: et quanto citius pótero, significabo eidem Dómino nostro vel álteri, per quem possit ad ipsius notítiam pervenire. Régulas sanctorum Patrum, decreta, ordinationes seu dispositiones, reservationes, provisiones, et mandata Apostolica, totis viribus observabo, et faciam ab aliis observari. Hæreticos, schismaticos, et rebelles eidem Dómino nostro, vel Successoribus prædictis, pro posse persequar, et impugnabo. Vocatus ad Synodum, véniam, nisi præpeditus fuero Canónica præpeditiõne. Apostolorum límina singulis trienniis personaliter per me ipsum visitabo; et Dómino nostro, ac Successoribus præfatis, ratiõnem reddam de toto meo pastorali officio, ac de rebus ómnibus ad meam Ecclesiæ statum, ad cleri et pópuli disciplinam, animarum dénique, quæ meam fidei traditæ sunt, salutem, quovis modo pertinentibus: et vicissim mandata Apostolica humíliter recípiam, et quam diligentissime exsequar. Quod si legitimo impediménto detentus fuero, præfata ómnia adimplébo per certum Nuntium ad hoc speciále mandatum habentem, de grémio mei Capítuli, aut álium in dignitate ecclesiástica constitutum, seu álias personatum habentem: aut, his mihi deficientibus, per diocesanum Sacerdotem; et clero deficiente omnino, per aliquem álium Presbyterum sæculárem, vel regulárem, spectatæ probitátis, et religiõnis, de supradictis ómnibus plene instrúctum. De hujusmodi autem impediménto docébo per legitimas probationes ad sanctam Romanam Ecclesiæ Cardinalem proponentem in Congregatione sacri Concilii, per supradictum Nuntium transmittendas. Possessiones vero ad mensam meam pertinentes non vendam, nec donabo, neque impignorabo, nec de novo infeudabo, vel aliquo modo alienabo, etiam cum consensu Capítuli Ecclesiæ meæ, inconsulto Romano Pontífice. Et si ad aliquam alienationem devenero, pœnas in quádám super hoc édita constitutiõne conténtas, eo ipso incurrere volo.

Consecrator in gremio suo librum Evangeliorum ambabus manibus apertum tenens, inferiore parte libri Electo versa, ab eo præstationem hujusmodi juramenti recipit, Electo adhuc coram eo genuflexo dicente:

Sic me Deus ádjuvet, et hæc sancta Dei Evangélia.

Et ipsum textum Evangeliorum ambabus manibus tangente, tum, non prius, dicit Consecrator: Deo grátias.

Ad hoc tempus singulorum trienniorum tenentur omnes Patriarchæ, Primate, Archiepiscopi, atque Episcopi Itali, videlicet, vel ex Italicis Insulis, unde in Italiam commodius trajici potest, veluti Siculi, Sardi, Corsi, et alii adjacentium provinciarum Italiæ, atque etiam Dalmatiæ, et Græcarum, quæ e regione ipsius Italiæ, et Siciliæ oris sunt.

Ad tempus singulorum quadrienniorum Germani, Galli, Hispani, Belgæ, Boemi, Hungari, Poloni, Angli, Scoti, Hiberni, et cæteri omnes, qui in Europa sunt citra mare Germanicum, et Balticum, atque omnium insularum maris Mediterranei.

De Consecratione Electi in Episcopum.

Ad tempus singulorum quinquenniorum, qui intra Europæ fines sunt his ab provinciis remotiores, atque etiam Africani littoribus nostris adversi, atque insularum maris Oceani, Septentrionalis et Occidentalis Europæ, atque Africae, citra continentem Novi orbis, tam qui nunc sunt, quam qui ad Catholicam Fidem per misericordiam Dei aliquando redierint.

Ad tempus singulorum decenniorum Asiatici, et qui extra Asiam, et in aliis novis terris Orientalibus, Meridionalibus, Occidentalibus, et Septentrionalibus, tam in Insulis, quam in Continentibus, et denique in quibuslibet mundi partibus existentes.

Deinde Electo et Assistentibus in locis suis (ut dictum est) sedentibus, Consecrator intelligibili voce legit sequentem examinationem, quæ legi debet semper, sicut jacet, in singulari, etiam si plures simul examinentur. Assistentes vero Episcopi submissa voce dicunt quæcumque dixerit Consecrator, et omnes debent tunc mitras tenere, et sedere.

EXAMEN.

ANtiqua sanctorum Patrum institutio docet, et præcipit, ut is qui ad Episcopatus ordinem eligitur, antea diligentissime examinetur cum omni charitate, de fide sanctæ Trinitatis; et interrogetur de diversis causis, et moribus, quæ huic regimini congruunt, ac necessaria sunt retineri secundum Apostoli dictum: Manus nemini cito imposueris. Et ut etiam is, qui ordinandus est, erudiatur, qualiter sub hoc regimine constitutum oporteat conversari in Ecclesia Dei; et ut irreprehensibiles sint, qui ei manus Ordinationis imponunt. Eadem itaque auctoritate et præcepto, interrogamus te, dilectissime frater, charitate sincera, si omnem prudentiam tuam, quantum tua capax est natura, divinæ Scripturæ sensibus accommodare volueris?

Tum Electus aliquantulum assurgens, detecto capite, respondet:

Ita ex toto corde volo in omnibus consentire, et obedire.

Et hoc servabit ad omnes alias responsiones sequentes. Et si plures Electi fuerint, successive quisque sic respondet.

Interrogat Consecrator.

Vis ea, quæ ex divinis Scripturis intelligis, plebem, cui ordinandus es, et verbis docere, et exemplis?

R. Volo.

Interrogatio.

Vis traditiones orthodoxorum Patrum, ac Decretales sanctæ ac Apostolicæ Sedis constitutiones veneranter suscipere, docere, ac servare?

R. Volo.

Interrogatio.

Vis beato Petro Apostolo, cui a Deo data est potestas ligandi, ac solvendi; ejusque Vicario Domino nostro, Domino **N.** Papæ **N.** suisque Successoribus, Romanis Pontificibus, fidem, subjectionem, et obedientiam, secundum canonicam auctoritatem, per omnia exhibere?

R. Volo.

De Consecratione Electi in Episcopum.

Interrogatio.

Vis mores tuos ab omni malo temperare, et quantum poteris, Domino adjuvante, ad omne bonum commutare?

R. Volo.

Interrogatio.

Vis castitatem, et sobrietatem cum Dei auxilio custodire, et docere?

R. Volo.

Interrogatio.

Vis semper in divinis esse negotiis mancipatus, et a terrenis negotiis, vel lucris turpibus alienus quantum te humana fragilitas consenserit posse?

R. Volo.

Interrogatio.

Vis humilitatem, et patientiam in teipso custodire et alios similiter docere?

R. Volo.

Interrogatio.

Vis pauperibus, et peregrinis, omnibusque indigentibus esse propter nomen Domini affabilis, et misericors?

R. Volo.

Tunc dicit ei Consecrator:

HÆc omnia, et cætera bona tribuat tibi Dominus, et custodiat te, atque corroboret in omni bonitate.

Et respondent omnes: Amen.

Interrogatio.

CRedis, secundum intellegentiam, et capacitatem sensus tui, sanctam Trinitatem, Patrem, et Filium et Spiritum Sanctum, unum Deum omnipotentem, totamque in sancta Trinitate Deitatem, coessentialem, consubstantialem, coeternam, et coomnipotentem, unius voluntatis, potestatis, et majestatis, creatorem omnium creaturarum, a quo omnia, per quem omnia, et in quo omnia, quæ sunt in cælo, et in terra, visibilia, et invisibilia, corporalia, et spiritalia?

R. Assentio, et ita credo.

Interrogatio.

Credis singulam quamque in sancta Trinitate personam unum Deum, verum, plenum, et perfectum?

R. Credo.

Interrogatio.

Credis ipsum Filium Dei, Verbum Dei æternaliter natum de Patre, consubstantialem, coomnipotentem et coæqualem per omnia Patri in divinitate, temporaliter natum de Spiritu Sancto ex Maria semper Virgine, cum anima rationali, duas habentem natiuitates, unam ex Patre æternam, alteram ex Matre temporalem, Deum verum, et hominem verum, proprium in

De Consecratione Electi in Episcopum.

utrâque natúra, atque perfectum, non adoptivum, nec phantasmaticum, sed unicum, et unum Filium Dei in duabus, et ex duabus naturis, sed in unius personæ singularitate, impassibilem et immortalem divinitate, sed in humanitate pro nobis, et pro salute nostra passum vera carnis passione, et sepultum, ac tertia die resurgentem a mortuis vera carnis resurrectione; die quadragésimo post resurrectionem cum carne, qua resurrexit, et anima ascendisse ad cœlum, et sedere ad dexteram Patris; inde venturum judicare vivos, et mortuos; et redditurum unicuique secundum opera sua, sive bona fuerint, sive mala?

℞. Assentio, et ita per omnia credo.

Interrogatio.

Credis etiam Spiritum Sanctum, plenum, et perfectum, verumque Deum, a Patre et Filio procedentem, coæqualem, et coessentialem, coomnipotentem, et coæternum per omnia Patri, et Filio?

℞. Credo.

Interrogatio.

Credis hanc sanctam Trinitatem, non tres Deos, sed unum Deum omnipotentem, æternum, invisibilem, et incommutabilem?

℞. Credo.

Interrogatio.

Credis Sanctam, Catholicam, et Apostolicam, unam esse veram Ecclesiam, in qua unum datur verum baptisma, et vera omnium remissio peccatorum?

℞. Credo.

Interrogatio.

Anathematizas etiam omnem hæresim, extollentem se adversus hanc sanctam Ecclesiam Catholicam?

℞. Anathematizo.

Interrogatio.

Credis etiam veram resurrectionem ejusdem carnis, quam nunc gestas, et vitam æternam?

℞. Credo.

Interrogatio.

Credis etiam novi, et veteris Testamēti, Legis, et Prophetarum, et Apostolorum, unum esse auctorem Deum, ac Dominum omnipotentem?

℞. Credo.

Postea Consecrator dicit:

HÆc tibi fides augeatur a Domino, ad veram, et æternam beatitudinem, dilectissime frater in Christo.

Et respondent omnes: Amen.

Expleto itaque examine, præfati assistentes Episcopi ducunt Electum ad Consecratorem, coram quo genuflexus, ejus manum reverenter osculatur. Tunc Consecrator, deposita mitra,

De Consecratione Electi in Episcopum.

cum ministris ad altare conversus, facit, solito more Confessionem, Electo a sinistris ejus manente: et omnes Episcopi ante sedes suas stantes faciunt similiter Confessionem cum capellanis suis. Facta itaque Confessione, Consecrator ascendit ad altare, et osculatur illud, et Evangelium in Missa dicendum; et incensat altare, more solito. Deinde vadit ad sedem suam, vel faldistorium, et procedit in Missa usque ad Allelúja, sive ultimum versum Tractus, vel Sequentiæ exclusive.

Si vero Missa legitur, osculato altari et Evangelio, omissa incensatione, omnia prædicta legit in altari: et illis dictis, sive Missa legatur, sive cantetur, redit cum mitra ad sedendum in faldistorio, quod ante medium altaris sibi reponitur.

Episcopi vero assistentes ducunt Electum ad capellam suam: et ibi, deposito pluviali, Acolythi induunt illum sandalia, ipso Psalmos, et orationes consuetas legente, si prius illa non acceperit. Tunc accipit Crucem pectoralem, et stola ei aptatur, ut ab humeris dependeat. Deinde tunicella, dalmatica, casula, et manipulo induitur; quibus indutus, accedit ad sum altare, ubi stans in medio, medius inter Episcopos assistentes, detecto capite, legit totum officium Missæ, usque ad Allelúja, sive ultimum versum Tractus vel Sequentiæ exclusive; nec vertit se ad populum cum dicit: *Dóminus vobiscum*, ut in aliis Missis fieri solet.

Propter Ordinationes Episcoporum numquam mutatur Officium diei; dicitur tamen post Collectam diei: pro officio Consecrationis, Collecta pro Electo, sub uno, *Per Dóminum*, etc.

Oratio.

Adesto supplicatióibus nostris, omnipotens Deus, ut quod humilitátis nostræ gerendum est ministério, tuæ virtútis impleátur efféctu. Per Dóminum nostrum Jesum, Christum Fílium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Finito Graduali, si Allelúja dicitur, alioquin dicto Tractu, vel Sequentia, usque ad ultimum versum, exclusive, Consecrator accedit ad faldistorium ante medium altaris, et ibi sedet cum mitra: assistentes vero Episcopi iterum ducunt Electum ad Consecratorem, cui Electus, deposito bireto, caput profunde inclinans, humilem reverentiam facit: Assistentes vero cum mitris se aliquantulum inclinantes, etiam Consecratorem venerantur. Tum sedent omnes, ut prius, et Consecrator sedens cum mitra, versus ad illum, dicit:

EPiscópum opórtet judicáre, interpretári, consecráre, ordináre, offérre, baptizáre, et confirmáre.

Deinde omnibus surgentibus, Consecrator stans cum mitra, dicit ad circumstantes:

ORémus, fratres charíssimi, ut huic Elécto utilitati Ecclésiæ próvidens benignítas omnipoténtis Dei grátiae suæ tribuat largitátem. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Et mox Consecrator ante faldistorium suum, et assistentes Episcopi ante sedes suas cum mitris procumbunt: Electus vero prosternit se a sinistris Consecratoris; ministri etiam, atque alii omnes genuflectunt.

Tum cantor, vel, si officium fit legendo, Consecrator incipit Litanias, dicens: *Kýrie, eléison*, etc, proseguendo totas, prout supra in ordinatione Subdiaconi dictum est, pag. 32.

Postquam autem dictum fuerit *Ut ómnibus Fidélibus, defúnctis*, etc.

De Consecratione Electi in Episcopum.

℟. Te rogámus, áudi nos.

Consecrator ab accubitu surgens, ad Electum conversus, baculum Pastoralem cum sinistra tenens, dicit sub voce Litaniarum, primo:

Ut hunc præsentem Eléctum bene ✠ dícere dignéris.

℟. Te rogámus, áudi nos.

Secundo dicit:

Ut hunc præsentem Eléctum bene ✠ dícere, et sancti ✠ ficare dignéris.

℟. Te rogámus, áudi nos.

Tertio dicit:

Ut hunc præsentem Eléctum bene ✠ dícere, et sancti ✠ ficáre, et conse ✠ cráre dignéris.

℟. Te rogámus, áudi nos.

Producendo semper signum Crucis super illum: idemque faciunt, et dicunt assistentes Episcopi, genuflexi tamen permanentes.

Deinde iterum procumbit Consecrator, et cantor, seu ipse qui prius dixit, eas prosequitur usque ad finem: Ut nos exaudíre dignéris, etc.

Quibus finitis, surgunt omnes, et Consecratore ante faldistorium suum cum mitra stante, Electus coram eo genuflectit.

Tum Consecrator, accepto libro Evangeliorum, illum apertum, adjuvantibus Episcopis assistentibus, nihil dicens, imponit super cervicem, et scapulas Electi, ita quod inferior pars libri cervicem capitis Electi tangat, littera ex parte inferiori manente: quem unus ex capellanis Electi, post ipsum genuflexus, quousque liber ipse eidem Electo in manus tradendus sit, continue sustinet.

Deinde Consecrator, et assistentes Episcopi ambabus manibus caput consecrandi tangunt, dicentes:

ACcipe Spíritum Sanctum.

Quo facto, Consecrator stans, deposita mitra, dicit:

PRopitiáre, Dómine, supplicatióibus nostris, et inclináto super hunc fámulum tuum cornu grátiae sacerdótalis, bene ✠ dictionis tuæ in eum effúnde virtútem. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus:

Deinde, extensis manibus ante pectus, dicit:

℣. Per ómnia sæcula sæculórum.

℟. Amen.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spírítu tuo.

℣. Sursum corda.

℟. Habémus ad Dóminum.

℣. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

℟. Dignum et justum est.

De Consecratione Electi in Episcopum.

Vere dignum et justum est, æquum et salutäre, nos tibi semper, et ubique grätias ágere, Dómine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus, honor ómnium dignitátum, quæ glóriæ tuæ sacrís famulántur ordínibus. Deus, qui Móysen fámulum tuum secréti familiáris affátu, inter cætera cœléstis documénta culturæ, de hábitu quoque induménti Sacerdotális instítuens, eléctum Aaron mystico amíctu vestíri inter sacra jussísti, ut intelligéntiæ sensum de exémplic priórum cáperet secutúra postéritas, ne eruditio doctrínæ tuæ ulli deéssset ætáti. Cum et apud véteres reveréntiam ipsa significatiónum spécies obtinéret, et apud nos certióra essent experiménta rerum, quam ænigmata figurárum. Illíus namque Sacerdotíi anterióris hábitus, nostræ mentis ornátus est, et Pontificálem glóriam non jam nobis honor comméndat véstium, sed splendor animárum. Quia et illa, quæ tunc carnálibus blandiebántur obtútibus, ea pótius, quæ in ipsis erant, intelligénda poscébant. Et idcirco huic fámulo tuo, quem ad summi Sacerdotíi ministérum elegísti, hanc, quæsumus, Dómine, grátiam largiáris; ut quidquid illa velámína in fúlgore áuri, in nitóre gemmárum, et in multímоди óperis varietáte signábant, hoc in ejus móribus actibúsq; claréscat. Comple in Sacerdóte tuo ministérii tui summam, et ornaméntis totíus glorificatiónis instrúctum, cœléstis unguénti rore sanctífica.

Si in Romana Curia fit Consecratio, Subdiaconus Apostolicus, vel unus ex capellanis Pontificis, ligat caput Electi cum una ex longioribus mappulis, de octo superius dictis; et Consecrator, flexis genibus, versus ad altare, incipit, cæteris prosequentibus, Hymnum:

Véni creátor Spíritus etc.

Et dicitur usque ad finem, prout habetur supra in ordinatione Presbyteri, pag. 44.

Finito primo versu, surgit Pontifex, et sedet in faldistorio ante medium altaris; capit mitram; deponit annulum et chirotecas; resumit annulum, et imponitur ei gremiale a ministris. Tum pollicem suum dextrum intingit in sanctum Chrisma, et caput Electi coram se genuflexi inungit, formans primo signum Crucis per totam coronam, deinde reliquum coronæ liniendo, interim dicens:

UNgátur, et consecrátur caput tuum cœlésti benedictióne, in órdine Pontificáli.

Et producens manu dextera tertio signum Crucis super caput Electi, dicit:

In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spíritus ✠ Sancti.

℞. Amen.

℣. Pax tibi.

℞. Et cum spírítu tuo.

Et si plures sint Consecrandi, hoc in persona cujuslibet singulariter repetit.

Expleta unctione, Pontifex pollicem cum medulla panis paululum abstergit; et finito hymno prædicto, deposita mitra, surgit; et in pristina voce prosequitur, dicens:

Hoc, Dómine, copióse in caput ejus ínfluat, hoc in oris subjécta decúrrat; hoc in totíus córporis extrémá descéndat, ut tui Spíritus virtus et interióra ejus répleat, et exterióra circúmtegat. Abúndet in eo constántia fidei, púritas dilectiόνis, sincéritas pacis. Sint speciósi munére tuo pedes ejus ad evangelizándum pacem, ad evangelizándum bona tua. Da ei, Dómine, ministérium reconciliatiónis in verbo, et in factis, in virtúte signórum et prodigiórum. Sit sermo ejus, et prædicatio, non in persuasibilibus humánæ sapiéntiæ verbis, sed in ostensióne spíritus, et virtútis. Da ei, Dómine, claves regni cœlórum ut utátur, non

De Consecratione Electi in Episcopum.

gloriétur potestáte, quam tribuis in ædificatióem, non in destructiÓem. Quodcúmque ligáverit super terram, sit ligátum et in cœlis; et quodcúmque sólverit super terram, sit solútum et in cœlis. Quorum retinúerit peccáta, reténta sint, et quorum remisit, tu remíttas. Qui maledíxerit ei, sit ille maledictus; et qui benedíxerit ei, benedictiÓibus repleátur. Sit fidélis servus, et prudens, quem constítuas tu, Dómine, super familiam tuam, ut det illis cibum in témpore opportúno, et exhibeat omnem hÓminem perféctum. Sit sollicitúdi-ne ímpiger, sit spírítu fervens, óderit supérbiam, humilitátem ac veritátem díligat, neque eam umquam déserat, aut láudibus aut tímóre superátus. Non ponat lucem ténebras, nec ténebras lucem: non dicat malum bonum, nec bonum malum. Sit sapiéntibus et insipiéntibus débitor; ut fructum de proféctu ómnium consequá-tur. Tribuas ei, Dómine, cáthedram Episcopálem, ad regéndum Ecclésiám tuam, et plebem sibi commíssam. Sis ei auctóritas, sis ei potéstas, sis ei firmitas. Multíplica super eum bene ✠ dictionem et grátiam tuam: ut ad exorándam semper misericórdiam tuam tuo múnere idóneus et tua grátia possit esse devótus.

Deinde submissa voce dicit legendo, ita quod a circumstantibus audiri possit:

Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitáte Spírítus Sancti Deus, per ómnia sácula sæculórum. *R.* Amen

Post hæc Consecrator inchoat, schola prosequente, Antiphonam, ton. 2.

Unguéntum in cápíte, quod descéndit in barbam, barbam Aaron, quod descéndit in oram vestiménti ejus: mandávit Dóminus benedictiÓem in sæculum.

Psalmus 132.

ECce quam bonum et quam jucúndum * habitáre fratres in unum:

Sicut unguéntum in cápíte, * quod descéndit in barbam, barbam Aaron.

Quod descéndit in oram vestiménti ejus: * sicut ros Hermon, qui descéndit in montem Sion.

Quóniam illic mandávit Dóminus bene-dictiÓem, * et vitam usque in sæculum.

Glória Patri, etc.,

Sicut erat, etc.,

Deinde repetitur tota Antiphona Unguéntum, etc.

Incepta Antiphona ante Psalmum, imponitur ad collum Electi alia ex longioribus mappulis, de octo supradictis. Consecrator sedet, accipit mitram, et Electo ante ipsum genuflexo inungit ambas manus simul junctas cum Chrismate in modum crucis, producendo cum pollice suo dextero intincto duas lineas, videlicet a pollice dexteræ manus usque ad indicem sinistræ, et a pollice sinistræ usque ad indicem dexteræ, et mox inungat totaliter palmas Electi, dicens:

Ungántur manus istae de óleo sanctificáto, et Chrismate sanctificatiÓnis, sicut unxit Sámuel David Regem, et Prophétam, ita ungántur, et consecréntur.

Et producens manu dextera ter signum crucis super manus Electi, dicit:

In nómine Dei Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spírítus ✠ Sancti, faciéntes imáginem sanctæ crucis Salvatóris nostri Jesu Christi, qui nos a morte redémit, et ad regna cœlórum perdúxit. Exáudi nos, pie Pater omnípotens, ætérne Deus; et præsta, ut, quod te rogámus, exorémus. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Et prosequitur sedens:

De Consecratione Electi in Episcopum.

DEus, et Pater Dómini nostri Jesu Christi, qui te ad Pontificátus sublimári vóluit dignitátem, ipse te Chrísmate, et mysticæ delibutiónis liquóre perfúndat, et spirituális bene ✠ dictionis ubertáte fœcúndet; quidquid bene ✠ díxeris, benedicátur; et quidquid sanctificáveris, sanctificétur; et consecrátæ manus istíus, vel póllicis impositio cunctis proficiat ad salútem. *R̄. Amen.*

Præmissis itaque expeditis, Consecratus jungit ambas manus, et dexteram super sinistram tenet, et eas imponit mappulæ a collo dependenti. Consecrator vero abstergit paululum cum medulla panis pollicem; et, deposita mitra, surgit, et benedicit baculum pastoralem, si non sit benedictus, dicens:

Orémus.

SUstentátor imbecillitátis humánæ, Deus, béne ✠ dic báculum istum: et quod in eo extérius designátur, intérius in móribus hujus fámuli tui, tuæ propitiatiónis cleméntia, operétur. Per Christum Dóminum nostrum. *R̄. Amen.*

Deinde illum aspergit aqua benedicta.

Tum sedens, accepta mitra, solus tradit illum Consecrato coram eo geuflexo, capienti ipsum inter indices et medios digitos, manibus non disjunctis, Consecratore dicente:

ACCípe báculum Pastorális officii; ut sis in corrigéndis vítiis pie sæviens, júdicium sine ira tenens, in fovéndis virtútibus auditórum ánimos demúlcens, in tranquillitáte severitátis censúram non déserens. *R̄. Amen.*

Quo facto, deposita mitra, surgit Consecrator, et benedicit anulum, si non sit prius benedictus, dicens:

Orémus.

CReátor, et conservátor humáni géneris, dator grátiae spirituális, largítor æternæ salútis, tu, Dómine, emítte bene ✠ dictionem tuam super hunc ánnulum; ut quicúmque hoc sacrosánctæ fidei signo insignítus incésserit, in virtúte cœlestis defensiónis ad æternam vitam sibi proficiat. Per Christum Dóminum nostrum. *R̄. Amen.*

Tum aspergit ipsum anulum aqua benedicta; sedet cum mitra, et solus anulum in digitum annularem dexteræ manus Consecrati immittit, dicens:

ACCípe ánnulum fidei scílicet signáculum: quátenus sponsam Dei, sanctam vidélicet Ecclésiám, intemeráta fide ornátus, illibáte custódiás. *R̄. Amen.*

Tum Consecrator accipit librum Evangeliorum de scapulis Consecrati, et, adjuvantibus ipsum Episcopis assistentibus, tradit eum clausum Consecrato, tangenti illum sine apertione manuum, dicens:

ACCípe Evangélium, et vade, prædica pópulo tibi commísso; potens est enim Deus, ut áugeat tibi grátiam suam, qui vivit et regnat in sæcula sæculórum. *R̄. Amen.*

Demum Consecrator recipit Consecratum ad osculum pacis: similiter et Assistentes Episcopi singuli, dicentes ipsi Consecrato: Pax tibi.

Et ipse respondet singulis: Et cum spiritu tuo.

Tunc Consecratus, medius inter Assistentes Episcopos, redit ad capellam suam, ubi

De Consecratione Electi in Episcopum.

abstergitur, ei sedenti, caput cum medulla panis, et cum panno mundo: deinde cum pectine mundantur et complanantur capilli, postea lavat manus. Consecrator vero in faldistorio manus lavat. Deinde procedit in Missa usque ad Offertorium inclusive. Idem facit Consecratus in capella sua.

Dicto Offertorio, Consecrator sedet cum mitra in faldistorio, ante medium altaris. Et Consecratus veniens ex sua capella, inter Assistentes Episcopos medius, coram Consecratore genuflectit; et illi offert duo intortitia accensa, duos panes, et duo burilia vino plena; et Consecratoris prædicta recipientis manum reverenter osculatur.

Deinde Consecrator lavat manus, et accedit ad altare. Consecratus etiam ad posterius cornu Epistolæ altaris ejusdem accedit: et ibi stans medius inter Episcopos Assistentes, ante se habens Missale suum, simul cum Consecratore dicit, et facit omnia, prout in Missali. Et ponatur una hostia consecranda, pro Consecrante et Consecrato, et vinum consecrandum, in Calice, sufficiens pro utroque.

Secreta sequens dicitur cum Secreta Missæ diei sub uno, Per Dóminum. Per Consecratorem.

Secreta.

Suscipe, Dómine, múnera, quæ tibi offérimus pro hoc fámulo tuo: et propítius in eo tua dona custódias. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. **R.** Amen.

Consecratus dicit: Secreta

Suscipe, Dómine, múnera, quæ tibi offérimus pro me fámulo tuo; et propítius in me tua dona custódias. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. **R.** Amen.

Infra actionem, dicit consecrator:

HAnc igitur oblatiónem servitútis nostræ, sed et cunctæ famíliæ tuæ, quam tibi offérimus, étiam pro hoc fámulo tuo, quem ad Episcopátus órđinem promovére dignátus es, quæsumus, Dómine, ut placátus accípias, et propítius in eo tua dona custódias; ut, quod divíno múnere consecútus est divínis efféctibus exsequátur; diésque nostros in tua pace dispónas: atque ab ætérna damnatióne nos éripi, et in electórum tuórum júbeas grege numerári. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Consecratus dicit:

HAnc igitur oblatiónem servitútis nostræ, sed et cunctæ familiæ tuæ, quam tibi offérimus, étiam pro me fámulo tuo, quem ad Episcopátus órđinem promovére dignátus es, quæsumus, Dómine, ut placátus accípias, et propítius in me tua dona custódias; ut, quod divíno múnere consecútus sum, divínis efféctibus éxequar; diésque nostros in tua pace dispónas; atque ab ætérna damnatióne nos éripi, et in electórum tuórum júbeas grege numerári. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Dicta Oratione, Dómine Jesu Christe, qui, etc. per Consecrantem, et Consecratum, Consecratus accedit ad dexteram Consecratoris, et ambo osculantur altare: tum dat pacem Consecrator Consecrato, dicens:

Pax tecum. Cui respondet Consecratus: Et cum spíritu tuo.

De Consecratione Electi in Episcopum.

Et dat eam Assistentibus suis, seniori primo, tum alteri, singulis dicens:

Pax tibi. Et illi sibi respondent: Et cum spiritu tuo.

Deinde postquam Consecrator Corpus Domini sumpserit, non totum Sanguinem sumit, sed solum partem ejus cum particula Hostiæ in Calicem missa. Et priusquam se purificet, communicat Consecratum ante se in eodem cornu, capite inclinato stantem, et non genuflectentem, prius de Corpore, tum de Sanguine: deinde purificat se, postea Consecratum. Tum abluit digitos super Calicem, et sumit etiam ablutionem, et, assumpta mitra, lavat manus.

Interim Consecratus cum Assistentibus Episcopis accedit ad posteriorem partem alterius cornu altaris, videlicet Evangelii, et ibi prosequitur Missam, sicut Consecrator in cornu Epistolæ.

Postcommunio, quæ dici debet cum Postcommunionem diei sub uno, Per Dóminum.

PLenum, quæsumus, Dómine, in nobis remédium tuæ miseratiónis operáre: ac tales nos esse pèrfice propítius et sic fove, ut tibi in ómnibus placére valeámus. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Deinde dicto, *Ite, Missa est, vel Benedicámus Dómino, prout tempus requirit, Consecrato dicto in medio altaris, Pláceat, etc. accepta ibidem mitra, si non sit Archiepiscopus, et in sua provincia, stans versus ad altare populo solemniter benedicit, dicens: Sit nomen Dómini benedictum, etc.*

Data benedictione, reponitur faldistorium ante medium altaris, et Consecrator cum mitra in eo sedet; Consecratus vero parvum biretum in capite tenens, coram eo genuflectit. Tum Consecrator, deposita mitra, surgit, et benedicit mitram, si non sit benedicta, dicens:

Orémus.

Domine Deus, Pater omnípotens, cujus præclára bónitas est, et virtus imménsa, a qua omne datum óptimum et omne donum perféctum, totiúsque decóris ornáméntum, bene *✠* dícere, et sancti *✠* ficáre dignáre hanc mitram hujus fámuli tui Antístitis cápiti impónendam. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Et mox eam aspergit aqua benedicta: deinde sedens cum mitra, adjuvantibus ipsum assistentibus Episcopis, imponit eam capiti Consecrati, dicens:

Impónimus, Dómine, cápiti hujus Antístitis et agonistæ tui gáleam munitiόνis et salútis, quátenuis decoráta fácie, et armáto cápite, córnibus utriúsque Testaméti terríbilis appáreat adversáriis veritátis; et, te ei largiénte grátiam, impugnátor eórum robústus exsístat, qui Móysi fámuli tui fáciem ex tui sermónis consórtio decorátam, lucidíssimis tuæ claritátis ac veritátis córnibus insigniisti: et cápiti Aaron Pontíficis tui tiáram impóni jussisti. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Deinde, si chirothecæ non sint benedictæ, surgit Consecrator, mitra deposita, et eas benedicit, dicens:

Orémus.

Omnípotens Creátor, qui hómīni ad imáginem tuam cóndito manus discretiόνis insignitas, támquam órgānum intelligétiæ, ad recte operándum dedísti: quas servári mundas præcepísti, ut in eis ánima digne portarétur, et tua in eis digne consecraréntur mystéria, bene *✠* dícere, et

De Consecratione Electi in Episcopum.

sancti ✠ ficare dignare manuum hæc tegumenta; ut quicumque ministrorum tuorum sacrorum Pontificum his velare manus suas cum humilitate voluerit, tam cordis, quam operis ei munditiam tua misericordia subministret. Per Christum Dominum nostrum. ℞. Amen.

Et aspergit eas aqua benedicta. Tunc extrahitur Consecrato annulus Pontificalis; deinde sedet Consecrator, et accepta mitra, adjuvantibus Assistentibus Episcopis, imponit illas manibus Consecrati, dicens:

Circumda, Domine, manus hujus Ministri tui munditia novi hominis, qui de cælo descendit, ut quemadmodum Jacob dilectus tuus, pelliculis hædorum operis manibus, paternam benedictionem, oblato patri cibo, potuque gratissimo, impetravit, sic et iste, oblata per manus suas hostia salutari, gratiæ tuæ benedictionem impetrare mereatur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui in similitudinem carnis peccati tibi pro nobis obtulit semetipsum. ℞. Amen.

Et statim imponit ei annulum Pontificalem. Tum surgit Consecrator, et accipit Consecratum per manum dexteram, et primus ex Assistentibus Episcopis per sinistram, et intronizat eum, ponendo ipsum ad sedendum in faldistorio, de quo surrexit Consecrator; vel, si id fiat in Ecclesia propria Consecrati, intronizat eum in sede Episcopali consueta; et Consecrator tradit ei baculum pastorem in sinistra.

Deinde versus ad altare Consecrator, deposita mitra, stans incipit, cæteris usque ad finem prosequentibus,

Hymnum.

TE Deum laudamus.*Te Dominum confitemur.
Te æternum Patrem * omnis terra veneratur.
Tibi omnes Angeli, * tibi cæli et universæ potestates.
Tibi Chérubim et Séraphim * incessabili voce proclamant:
Sanctus, Sanctus, Sanctus * Dominus Deus Sábaoth.
Pleni sunt cæli, et terra * majestatis glóriæ tuæ.
Te gloriósus * Apostolorum chorus,
Te Prophetarum * laudabilis número,
Te Mártyrum candidatus * laudat exercitus.
Te per orbem terrarum * sancta confitetur Ecclésia.
Patrem * immensæ majestatis.
Venerandum tuum verum * et unicum Filium.
Sanctum quoque * Paráclitum Spíritum.
Tu Rex glóriæ * Christe.
Tu Patris * sempiternus es Filius.
Tu ad liberandum suscepturus hominem, * non horruisti Virginis úterum.
Tu, devicto mortis acúleo, * aperuisti credentibus regna cælorum.
Tu ad dexteram Dei sedes * in glória Patris.
Judex credéris * esse venturus.
Te ergo, quæsumus, tuis famulis súbveni, * quos pretioso Sanguine redemisti.
Æterna fac cum Sanctis tuis * in glória numerári.

De Consecratione Electi in Episcopum.

Salvum fac pópulum tuum, Dómine, * et bédedic hæreditáti tuæ.

Et rege eos, * et extólle illos usque in ætérnum.

Per síngulos dies * benedícimus te.

Et laudámus nomen tuum in sæculum, * et in sæculum sæculi.

Dignáre, Dómine, die isto * sine peccáto nos custodíre.

Miserére nostri, Dómine, * miserére nostri.

Fiat misericórdia tua, Dómine, super nos; * quemádmódum sperávimus in te.

In te, Dómine, sperávi; * non confúndar in ætérnum.

Incepto hymno, Consecratus ducitur ab Assistentibus Episcopis cum mitris per Ecclesiam, et omnibus benedicit: Consecratore interim apud altare sine mitra stante in eodem loco. Cum vero Consecratus reversus fuerit ad sedem suam, seu faldistorium, iterum sedet, quousque finiatur hymnus prædictus: Assistentes deponunt mitras, et stant apud Consecratorem.

Finito hymno, Consecrator stans sine mitra apud sedem, seu faldistorium a parte dextera Consecrati, dicit; vel si Officium cantatur, incipit, schola prosequente, Antiphonam, ton. 6.

Firmétur manus tua, et exaltétur dextera tua: justítia et júdicium præparátio sedis tuæ. Glória Patri, et Fílio, et Spíritui Sancto: Sicut erat in princípío, et nunc et semper, et in sæcula sæculórum. Amen.

Et repetitur tota Antiphona: qua finita, Consecrator dicit:

℣. Dómine, exáudi oratiónem meam.

℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

DEus, ómnium Fidélium pastor, et rector, hunc fámulum tuum, quem Ecclésiæ tuæ præesse volúisti, propítius réspice: da ei, quæsumus, verbo et exémplo, quibus præest proficere; ut ad vitam, una cum grege sibi crédito, pervéniat sempitérnam. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

His dictis, Consecrator, detecto capite, manet ad cornu Evangelii altaris, apud quem Assistentes stant sine mitris.

Consecratus vero surgit, et accedens cum mitra et baculo pastoralis ante medium altaris, versus ad illud, signans se cum pollice dexteræ manus ante pectus, dicit:

℣. Sit nomen Dómini benedíctum.

℟. Ex hoc nunc et usque in sæcula.

Deinde faciens signum Crucis a fronte ad pectus, dicit:

℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

℟. Qui fecit cælum et terram.

Tum elevans, ac jungens manus, et caput inclinans, dicit:

Benedícat vos omnípotens Deus.

De Consecratione Electi in Episcopum.

Et cum dixerit Deus, vertit se ad populum, et tertio super eum signans, benedicit, dicens:

Pa ✠ ter, et Fí ✠ lius, et Spíritus ✠ Sanctus. R̄. Amen.

Tum Consecrator accipit mitram, stans in cornu Evangelii, versa facie ad cornu Epistolæ, apud quem etiam stant Assistentes cum mitris: Consecratus vero accedit ad cornu Epistolæ altaris, et ibidem cum mitra, et baculo genuflexus, versus ad Consecratorem, dicit cantando: Ad multos annos.

Deinde accedens ante medium altaris, ubi iterum ut prius genuflexus, dicit altius cantando: Ad multos annos.

Postea accedit ad pedes Consecratoris, ubi tertio genuflexus, ut supra, iterum altius cantando, dicit: Ad multos annos.

Tum Consecrator recipit eum surgentem ad osculum pacis; et similiter faciunt Assistentes Episcopi, qui Consecratum cum mitra et baculo pastoralis incedentem, et Evangelium S. Joannis, In principio erat Verbum, dicentem post reverentiam Cruci super altare factam, inter se medium ducentes, ad suam capellam revertuntur, ad se exuendum sacris vestibus, et interim dicit Antiphonam. Trium puerorum, et Canticum Benedícite, etc. Consecrator vero, pacis osculo, ut præmittitur, Consecrato dato, dicit submissa voce: Dóminus vobíscum. Inítium sancti Evangélli, etc. Signat altare et se, et facta similiter Cruci reverentia, apud sedem vel faldistorium deponit sacras vestes, interim etiam dicens Antiphonam, Trium puerorum, et Canticum Benedícite, etc. Quibus depositis, Consecratus Consecratori et Assistentibus suis, pro more, gratias agit, et vadunt in pace omnes.

Quando electus in Patriarcham, vel Archiepiscopum consecratur, forma præmissa in omnibus observatur; sed per hujusmodi consecrationem non assumit sibi nomen Patriarchæ, vel Archiepiscopi, quod per traditionem Pallii dumtaxat sibi attribuitur, usque ad quam dicitur Electus, etiam post consecrationem prædictam, prout infra dicitur. Electus vero in Episcopum, cum primum consecratus est, Episcopus vocatur, non Electus.

In anniversario Consecrationis Episcopi, dicitur Missa, ut in Missali Romano.

DE PALLIO.

CUM Pallium a Sede Apostolica mittitur, Pontifex, cui res ipsa committitur, statuta die cum Electo convenit in Ecclesia sua, si commode fieri potest, vel alia Ecclesia suæ Diœcesis, vel Provinciæ magis commoda, in qua Missarum solemnias peragantur. Et, facta Communionem per Celebrantem, Pallium reponitur supra medium altaris extensum, et serico, in quo involutum portatum fuit, coopertum. Deinde peractis Missarum solemnias, Pontifex indutus amictu, stola, pluviali, et mitra, sedens ante altare super faldistorio, capit juramentum fidelitatis, nomine Sedis Apostolicæ, ab ipso Electo, omnibus Pontificalibus paramentis, ac si celebraturus esset, mitra tamen, et chirotecis demptis, induto, ante se genuflexo, juxta formam per litteras Apostolicas traditam.

FORMA JURAMENTI.

EGo N. Eléctus Ecclésiæ N. ab hac hora in ántea fidélis, etc., prout habetur in Consecratione Electi in Episcoporum, pag 50.

De Pallio.

Expleto juramento ab Electo, dictus Pontifex in gremio suo librum Evangeliorum ambabus manibus apertum tenens, inferiore parte libri Electo versa, ab eo præstationem hujusmodi juramenti recipit, et Electo, adhuc coram eo genuflexo, dicente:

Sic me Deus ádjuvet, et hæc sancta Dei Evangélia.

Tum Pontifex respondit: Deo grátias.

Juramento præstito, Pontifex surgit cum mitra, et Pallium de altari accipit, et illud super humeros Electi adhuc ante se genuflexi imponit, dicens:

AD honórem omnipoténtis Dei, et beátæ Mariæ semper Vírginis, ac beatórum Apostolórum Petri, et Pauli, Dómini nostri **N.** Papæ **N.** et sanctæ Románæ Ecclésiæ, nec non Ecclésiæ **N.** tibi commissæ, trádimus tibi Pállium de córpore beáti Petri sumptum, in quo est plenitúdo Pontificális officii, cum Patriarchális (vel Archiepiscopális) nóminis appellatióne; ut utaris eo intra Ecclésiám tuam certis diebus, qui exprímuntur in privilégiis ab Apostólica Sede concessis. In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spíritus ✠ Sancti. **R̄.** Amen.

Quo dato, Pontifex, detecto capite, vadit ad cornu Evangelii altaris, et Patriarcha, vel Archiepiscopus surgit cum Pallio, et ascendens ad altare, Crucem suam ante se habens, si sit in Ecclesia sua, vel alia suæ diœcesis, vel provinciæ, detecto capite, benedicit populo solemniter, dicens: Sit nomen, etc.

Qua benedictione data, dimissis in Ecclesia paramentis, omnes ad sua revertuntur.

Et, quia Pontificalis officii plenitudo confertur per Pallium, antequam obtinuerit quis Pallium, licet sit consecratus, non sortitur nomen Patriarchæ, Primatis, aut Archiepiscopi; et non licet ei Episcopus consecrare, nec convocare Concilium, nec Chrisma conficere, neque Ecclesias dedicare, nec Clericos ordinare, etiam si Pallium in alia Ecclesia habuisset, cum oporteat petere novum Pallium.

Potest tamen, quando vult, Missam sine Pallio, et sandaliis celebrare.

Potest etiam hujusmodi Consecrationes ante Pallii receptionem alteri committere, dummodo non sit in mora petendi Pallium.

Neque ante habitum Pallium potest Electus ante se Crucem deferre, sed tantum postea.

Nec potest Patriarcha, vel Archiepiscopus uti Pallio extra suum Patriarchatum, vel provinciam; et non omni tempore, sed tantum in Ecclesiis, in Missarum solemnibus, in Festis præcipuis, non in Processionibus, neque in Missis pro defunctis. Et quia Pallium est personale, ideo accommodari non potest, neque in morte alicui relinqui; sed Patriarcha, vel Archiepiscopus cum eo sepeliri debet.

DIES

Quibus Pallio uti potest Patriarcha, sive Archiepiscopus,
sunt hi:

Nativitas Domini nostri Jesu Christi.
Sancti Stephani Protomartyris.
Sancti Joannis, Apostoli et Evangelistæ.
Circumcisio Domini.
Epiphania Domini.

De Benedictione Abbatis.

Dominica in Palmis.

Feria quinta in Cœna Domini.

Sabbatum sanctum.

Dominica Resurrectionis cum duobus sequentibus diebus.

Dominica in Albis.

Ascensio Domini.

Dominica Pentecostes.

Festum Corporis Christi.

Festivitates quinque beatæ Mariæ semper Virginis, Purificationis, Annuntiationis, Assumptionis, Nativitas, et Immaculatæ Conceptionis.

Nativitas Sancti Joannis Baptistæ.

Festum Sancti Joseph, 19 martii.

Festum omnium Sanctorum.

Festivitates omnium Apostolorum.

Dedicationes Ecclesiarum.

Principales Festivitates Ecclesiæ suæ.

Ordinationes Clericorum.

Consecrationes Episcoporum, Abbatum et Virginum.

Dies anniversarius Dedicationis Ecclesiæ, et Consecrationis suæ.

DE BENEDICTIONE

ABBATIS.

IN primis benedicendus provideat de mandato Apostolico, benedictionem sibi impendendam Pontifici committente.

Deinde statuta die benedictionis, quæ debet esse Dominica, vel festiva, tam ipse Pontifex, quam Electus convenit, quod die præcedenti jejunt.

In Ecclesia, ubi benedictio fiet, ornantur duæ capellæ, major pro Pontifice, minor pro Electo. In majori quidem super altari parato, ut est moris, erit Crux in medio, et ad minus, quatuor candelabra. In terra ad gradus altaris erunt tapetia strata.

Paratur etiam in loco congruo credentia pro Pontifice, super quam erit mappa munda, duo candelabra, vasa ad abluendum manus cum suis mantilibus, vas cum aqua benedicta et aspersorio, thuribulum cum navicella, cochleari et incenso, ampullæ pro vino et aqua pro sacrificio, Calix, hostiaria cum Hostiis.

Item paramenta omnia Pontificalia, coloris tempori, et officio Missæ convenientis, videlicet, sandalia, amictus, alba, cingulum, crux pectoralis, stola, tunica, dalmatica, chirothecæ, planeta, mitra auriphrygiata, annulus Pontificalis, baculus pastoralis, et manipulus.

Item paratur faldistorium ornatum pro Pontifice, et tria scabella, pro Electo et duobus Abbatibus Assistentibus, Missale, et Pontificale. Pontifex habeat tres Capellanos ad minus, cum superpelliceis, et duos scutiferos ad credentiam. In capella vero minore pro Electo, quæ a majori debet esse distincta, paratur altare cum Cruce et duobus candelabris, et super illud Missale, et Pontificale, ac paramenta omnia Pontificalia albi coloris, ut supra pro Pontifice numerata sunt.

De Benedictione Abbatis.

Et hoc, si Abbas benedicendus sit de mitra: si vero non sit de mitra, parantur tantum paramenta Sacerdotalia, et ultra illa, pluviale album; prope altare sit credentia minor cum mappa munda et vasis ad abluendum manus. Ponuntur etiam quinque mappulæ æqualis mensuræ, factæ ex una canna cum dimidia panni linei subtilis; et candelæ octo unius libræ quælibet, quarum quatuor super altare Pontificis, duæ super ejus credentiam, et duæ super altare Electi ponuntur. Annulus cum gemma benedicendus et Electo tradendus, vestes monasticæ seu regulares; et pro offertorio intortitia duo, quatuor librarum quodlibet, duo panes magni, et duo barilia vini; panes et barilia orientur, duo videlicet videantur argentea, et duo aurea, hinc et inde insignia Pontificis et Monasterii, seu Electi, habentia, cum capello; vel cruce, vel mitra pro cujusque gradu et dignitate.

Adsint duo Abbates Assistentes, qui sint induti superpelliceo, stola, pluviali, et mitra simplici alba.

Hora igitur competenti Pontifex, Electus, Assistentes, et alii, qui benedictioni interesse debent, ad Ecclesiam conveniunt; et Pontifex, facta oratione ante altare, ascendit ad sedem, si sit in Ecclesia sua, vel accedit ad faldistorium in capella sua, juxta cornu altaris Epistolæ præparatum, et ibi de more paratur. Interim etiam Abbates Assistentes sua paramenta prædicta capiunt. Quibus sic paratis, Pontifex sedet cum mitra super faldistorium, ante medium altaris sibi paratum. Electus vero in habitu suo quotidiano, medius inter Abbates Assistentes paratos et mitratos, Pontifici cum debitis reverentiis præsentatur, atque eidem mandatum Apostolicum traditur. Quo publice lecto per Pontificis Notarium, Electus genuflectit ante Pontificem, qui surgit, deposita mitra, et super eum dicit Orationes sequentes, nisi jam sit Professor:

℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

℟. Qui fecit cælum et terram.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

DEus, indulgéntiæ Pater, qui severitátem tuæ districtiónis témperans, indulsisti ne filius portet iniquitátem patris; et qui mira dispensatióne étiam malis bene utens, tuæ dignatiónis grátiam per eos frequénte operáris, quæsumus cleméntiam tuam, ut huic fámulo tuo non obsístat, quod hábitum religiónis, per nos, tanta ac tali re indígnos, áccipit; sed ministérium, quod extérius per nos exhibétur, tu intérius per donum Spíritus Sancti exequáris. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. ℟. Amen.

Orémus.

DEus, qui per coætérnum Fílium tuum cuncta creásti, quique mundum peccátis inveterátum per mystérium sanctæ incarnatiónis ejus renováre dignátus es: te suppliciter exorámus, ut ejúsdem Dómini nostri grátia, super hunc fámulum tuum abrenuntiatióne sæculi profiténtem cleménte respícere dignéris; per quam in spíritu suæ mentis renovátus, véterem hóminem cum áctibus suis éxuat; et novum, qui secúndum Deum créatus est, indúere mereátur. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

De Benedictione Abbatis.

Orémus.

Domine Jesu Christe, qui es via, sine qua nemo venit ad Patrem, quæsumus cleméntiam tuam, ut hunc fámulum tuum a carnálibus desidériis abstráctum, per iter disciplínæ reguláris deducas, et qui peccatóres vocáre dignátus es, dicens: Veníte ad me omnes, qui laborátis, et oneráti estis, et ego vos reficiam; præsta ut hæc vox invitatiónis tu ita in eo convaléscat, quátenus peccatórum ónera depónens, et quam dulcis es gustans, tua refectione sustentári mereátur. Et sicut attestári de óvibus tuis dignátus es, agnósce eum inter oves tuas: ut ipse te agnóscat, et aliénium non sequátur, sed te; neque áudiat vocem aliórum, sed tuam, qua dicit: Qui mihi ministrat, me sequátur: Qui vivis et regnas, Deus, per ómnia sæcula sæculórum. **R.** Amen.

Orémus.

Sancte Spíritus, qui te Deum, ac Dóminum mortálibus reveláre dignátus es, imménsam tuæ pietátis grátiam postulámus; ut, sicut ubi vis, spiras, sic et huic fámulo tuo afféctum devotiónis indúlgeas. Et quóniam tua sapiéntia est cónditus, tua quoque providéntia gubernétur. Quem juxta tibi consuétam grátiam únctio tua de ómnibus docéat: et per intercessiÓNem Sancti **N.** quem præcípuum hujus sanctæ institutiónis legislatórem dedisti, nec non et aliórum Sanctórum, ad quorum nómina professiÓNem facit, eum a vanitate sæculi veráciter convérte. Et sicut es ómnium peccatórum remissio, ita depriméntes impietátis colligatiónes in eo dissólve; et ad observántiam hujus sancti propósi fac eum ita certátim fervére, ut in tribulatió nibus et angústiiis, tua indeficiénti consolatióne váleat respiráre; ut juste, et pie, per veram humilitátem, atque obediéntiam in fratérna charitate fundátus, quod, te donánte, hódie promíttit, felíci perseverántia cómpleat. Quod ipse præstáre dignéris, qui cum Deo Patre, sanctóque unigénito Filio ejus Dómino nostro Jesu Christo, vivis et gloriáris, Deus, per infinita sæcula sæculórum. **R.** Amen.

Deinde benedicuntur vestes, quæ novæ afferuntur, et tenentur per unum ex ministris Electi coram Pontifice; qui stans sine mitra, dicit:

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Domine Jesu Christe, qui tégumen nostræ mortalitátis indúere dignátus es, obsecrámus imménsam tuæ largitátis abundántiam, ut hoc genus vestiméti, quod sancti Patres ad innocétiæ, vel humilitátis indíciū abrenuntiántes sæculo ferre sanxérunt, tu ita bene **✠** dícere dignéris, ut hic fámulus tuus, qui hoc indútus fúerit vestiméto, te quoque indúere mereátur. Qui vivis et regnas, Deus, per ómnia sæcula sæculórum. **R.** Amen.

Et aspergit vestes cum aqua benedicta. Post hæc Pontifex sedet cum mitra, et exiit Electum veste sæculari, dicens:

Exúat te Dóminus véterem hómīnem, cum áctibus suis.

Et mox induit illum habitum Monasticum, dicens:

Indúat te Dóminus novum hómīnem, qui secúndum Deum creátus est, in justítia, et sanctitáte veritátis.

Tunc deposita mitra, surgit Pontifex, et dicit:

De Benedictione Abbatis.

Orémus.

DEus miséricors, Deus clemens, cui cuncta bona placent, sine quo nihil boni inchoátur, nihilque boni perficitur; adsint nostris humíllimis précibus tuæ pietátis áures: et hunc fámulum tuum, cui in tuo sancto nómine hábitum sacræ religiónis impónimus, a mundi impedímto, vel sæculári desidério defénde; et concéde ei, ut in hoc sancto propósito devótus persístere, et remíssione peccatórum percépta, ad electórum tuórum váleat pervenire consórtium. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Quibus dictis, sedet Pontifex, et imponitur illi mitra; et Electus, Professionem emissurus, junctis ante pectus manibus, coram eo genuflexus dicit:

Suscipe me, Dómine, secúndum elóquium tuum, et vivam; et non confúndas me ab exspectatióne mea.

Circumstantibus, vel Monachis, si sit in suo Monasterio, respondentibus:

Suscépiamus, Deus, misericórdiam tuam, in médio templi tui.

V. Glória Patri, etc.

R. Sicut erat in princípío, etc.

Et hoc ter, tam per Electum, quam per circumstantes, repetitur. Deinde Electus ante altare et Pontificem se prosternit in terram, et dicuntur sequentes Psalmi per Pontificem sedentem cum mitra, circumstantibus respondentibus.

Psalmus 47.

Magnus Dóminus, et laudábilis nimis * in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.

Fundátur exsultatióne univérsæ terræ mons Sion: *látera Aquilónis, civitas Regis magni.

Deus in dómibus ejus cognoscétur: * cum suscípiet eam.

Quóniam ecce reges terræ congregáti sunt * convenérunt in unum.

Ipsi vidéntes sic admiráti sunt, conturbáti sunt, commóti sunt: * tremor apprehéndit eos.

Ibi dolóres ut parturiéntis: * in spíritu veheménti cónteres naves Tharsis.

Sicut audívimus, sic vídimus in civitáte Dómini virtútum, in civitáte Dei nostri: * Deus fundávit eam in ætérnam.

Suscépiamus, Deus, misericórdiam tuam: * in médio templi tui.

Secúndum nomen tuum, Deus, sic et laus tua in fines terræ: * justítia plena est délixtera tua.

Lætétur mons Sion, et exúltent filiaé Judæ, * propter judícia tua, Dómine.

Circúmdate Sion, et complectímmini eam: * narráte in túrribus ejus.

Pónite corda vestra in virtúte ejus, * et distribúite domos ejus, ut enarrétis in progénie áltera.

Quóniam hic est Deus, Deus noster in ætérnum, et in sæculum sæculi: * ipse reget nos in sæcula.

Glória Patri, etc.

Sicut erat, etc.

Psalmus 50.

Miserére mei Deus: * secúndum magnam misericórdiam tuam, etc, et toties dicitur cum Glória Patri, *ut infra, pag. 76.*

De Benedictione Abbatis.

Psalmus 138.

ECce quam bonum, et quam jucúndum: * habitáre fratres in unum.

Sicut unguéntum in cápíte: * quod descéndit in barbam, barbam Aaron.

Quod descéndit in oram vestiméti ejus: * sicut ros Hermon, qui descéndit in montem Sion.

Quóniam illic mandávit Dóminus benedictiónem: * et vitam usque in sáculum.

Glória Patri, etc.

Sicut erat, etc.

Quibus finitis, Pontifex deposita mitra, surgit, et dicit:

Pater noster.

℣. Et ne nos indúcas in tentatióem.

℞. Sed libera nos a malo.

℣. Salvum fac servum tuum, Dómine.

℞. Deus meus, sperántem in te.

℣. Mitte ei, Dómine, auxiliúm de sancto.

℞. Et de Sion tuére eum.

℣. Nihil proficiat inimícus in eo.

℞. Et filius iniquitátis non appónat nocére ei.

℣. Dómine, exáudi oratióem meam.

℞. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum.

℞. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

DEus, qui non vis mortem peccatóris, sed per pœniténtiam, et emendatióem, vitam semper inquiris; te supplicíter deprecámur, ut huic fámulo tuo sæculáribus áctibus renuntiánti, large tuæ pietátis grátiam infúndere dignéris: quátenus castris tuis insértus, ita tibi militándo, statum vitæ præsentis percúrrere váleat, ut bravíum æternæ remuneratióis, te donánte, percípiat. Per Christum Dóminum nostrum. ℞. Amen.

His dictis, sedet Pontifex, et mitram accipit; ac coram eo genuflexus Electus emittens professionem, ex præscripto cujusque Congregationis, in charta scriptam, quam in manibus tenet, et legit.

Qua lecta, ponit chartam ipsam super altare; et iterum, ut prius, genuflectit coram Pontifice incipiente, et schola prosequente, Antiphonam, ton. 8.

Confirma hoc, Deus, quod operátus es in nobis, a templo sancto tuo quod est in Jerúsalem.

Qua dicta Pontifex adhuc cum mitra sedens accipit eum in Congregationem et Societatem aliorum Monachorum sui ordinis, dicens:

OMnes, quamvis per grátiam baptismi fratres simus in Christo, et unum Patrem habeámus in cœlo, si ejus præcéptis, prout póssumus, obséquimur, proculdúbio tunc máxime unímur, quando oratióibus, et beneficiis ínvicem nos copulámus: quemádmódu in primitíva Ecclésia sancti Patres, quibus cor unum, et ánima una erat, fecísse legúntur, quorum plures Christi amóre mente accénsi, possessiones, et facultates rerum vendétes, congregátis in unum prætiis, ad Apóstolos ferébant gaudétes. Quæ Apóstoli accipiétes, tribuébant ómnibus, prout opus erat. Sicque iste nihilóminus, Deo inspiránte, eórum exémplo

De Benedictione Abbatis.

commónitus, religiosórum Ordinis sancti **N.** optat conjúngi consórtiis. Idcírco damus ei commúnem societátem vivéndi cum illis, quantum a Dómino póssumus promeréri, et nostrum est largíri: quátenus cum eléctis a remuneratóre ómnium bonórum váleat præmia repromíssa percípere. Præstánte Dómino nostro Jesu Christo, qui cum Patre, et Spírítu Sancto vivit, et regnat Deus, per ómnia sácula sæculórum. **R̄.** Amen.

Qua dicta, Pontifex et omnes Monachi præsentés recipiunt eum ad osculum pacis.

Deinde Electus vadit ad capellam suam, in qua paratur amictu, alba, cingulo, et stola in modum Presbyteri, ac pluviali, et associatus medius inter duos Abbates indutos superpelliceo, stola, pluviali, et mitra simplici, si benedicendus sit de mitra; alias inter priorem et seniore, aut duos seniores religiosos sui, si adsunt, aut alterius Monasterii, indutos superpelliceo et pluviali, ducitur ad Pontificem in faldistorio ante altare sedentem, cui, deposito bireto, se humiliter inclinans facit reverentiam: Assistentes etiam, detectis capitibus, illa inclinantes Pontificem venerantur. Tum sedent omnes eo ordine, prout in Consecratione Episcopi supra dictum est. Et, postquam parum quieverint, surgunt omnes, capitibus detectis, et senior Assistentium, stans detecto capite versus ad Pontificem dicit: Adest, etc. ut infra.

DE BENEDICTIONE ABBATIS AUCTORITATE APOSTOLICA.

ADest, reverendíssime Pater, Eléctus Monastérii **N.** Ordinis Sancti **N.** diocésis **N.** quem ad vestram Reverendíssimam Paternitátem, ex parte convéntus ejúsdem Monastérii, dúximus præsentándum: humíliter postulántes a Vobis, ut ipsum in Abbátem dicti Monastérii, Auctoritáte Apostólica commíssa, dignémíni ordináre.

Pontifex interrogat eos, dicens: Habétis mandátum Apostólicum?

Respondet ille: Habémus.

Pontifex dicit: Legátur.

Tunc Notarius Pontificis, accipiens mandatum a præsentante, illud legit a principio usque ad finem. Interim omnes sedent, tectis capitibus. Quo totaliter perlecto, Pontifex dicit: Deo grátias.

Vel si benedictio fit vigore litterarum Apostolicarum, per quas etiam juramenti receptio committitur, litteris lectis, antequam Pontifex aliquid dicat, Electus de scabello suo veniens, coram Pontifice genuflectit, et legit juramentum de verbo ad verbum, juxta formam juramenti prout infra.

EGo **N.** Eléctus Monastérii **N.** Ordinis Sancti **N.** diocésis **N.** ab hac hora in ántea fidélis, et obédiens ero beáto Petro Apóstolo, sanctæque Románæ Ecclésiæ, et Dómino nostro Dómino **N.** Papæ **N.** suisque successóribus canónice intrántibus. Non ero in consílio, aut consénsu, vel facto, ut vitam perdant, aut membrum, seu capiántur mala captióne, aut in eos violénter manes quomodólibet ingerántur, vel injúriæ áliquæ inferántur quovis quæsito colóre. Consílium vero, quod mihi creditúri sunt, per se, aut Núntios suos, seu líttas, ad eórum damnum, me sciénte, némini pandam. Papátum Románum, et Regália Sancti Petri adjútor eis ero ad retinéndum, et defendéndum, salvo meo órdine, contra omnem hóminem. Legátum

De Benedictione Abbatis Auctoritate Apostolica.

Apostolicæ Sedis in eúndo, et redeúndo honorífice tractábo, et in suis necessitatibus adjuvábo. Jura, honóres, privilégia, et auctoritatem sanctæ Románae Ecclésiæ, Dómini nostri Papæ, et successorum prædictorum, conserváre, deféndere, augére, et promovére curábo. Neque ero in consílio, vel facto, seu tractátu, in quibus contra ipsum Dóminum nostrum, vel eámdem Románam Ecclésiám áliqua sinistra, vel præjudiciália personárum, júris, honóris, status, et potestátis eórum machinéntur. Et, si tália a quibuscúmque tractári, vel procurári nóvero, impédiám hoc pro posse: et quanto cítius pótero, significábo eidem Dómino nostro, vel álteri, per quem possit ad ipsíus notítiam perveníre. Régulas sanctórum Patrum, decreta, ordinationes, seu dispositiones, reservationes, provisiones, et mandata Apostólica, totis víribus observábo, et fáciám ab áliis observári. Hæreticos, schismáticos, et rebélles eidem Dómino nostro, vel successoribus prædictis pro posse pérsequar, et impugnábo. Vocátus ad Synodum, véniam, nisi præpeditus fúero canónica præpeditióne. Possessiones vero ad Monastérium meum pertinentes non vendam, nec donábo, neque impignorábo, nec de novo infeudábo, vel áliquo modo alienábo, étiam cum consensu Convéntus Monastérii mei, inconsúlto Románo Pontífice. Et si ad áliquam alienationem devénero, pœnas in quadam super hoc édita constitutióne conténtas, eo ipso incúrrere volo.

Quo per eum lecto, Pontifex supra gremium suum librum Evangeliorum apertum tenens, inferiori parte libri Electo versa, ab eo præstationem hujusmodi juramenti recipit, Electo dicente: Sic me Deus ádjuvet, et hæc sancta Dei Evangélia. Et textum Evangeliorum ambabus manibus tangente, tum, non prius, dicit Pontifex: Deo grátias.

Deinde, Electo et Assistentibus sedentibus, Pontifex intelligibili voce legit sequens examen:

ANtíqua sanctórum Patrum institútio docet, et præcipit, ut is, qui ad régimen animárum elígitur, examinári, et interrogári débeat de divérsis causis, et móribus, quæ huic regimíni cóngruunt, ac necessária sunt. Eádem ígitur auctoritáte, te, frater charíssime, interrogámus.

Interrogatio.

Vis tuum sanctum propósitum, et sancti **N.** régulam observáre, tibi que subjéctos, ut idípsum fáciant, diligénter instrúere?

Electus assurgens detecto capite ad istam, et ad omnes alias responsiones sequentes respondet:

Volo.

Interrogatio.

Vis mores tuos ab omni malo temperáre, et quantum, adjuvánte Dómino, póteris, ad omne bonum commutáre?

℞. Volo.

Interrogatio.

Vis castitátem, sobrietátem, humilitátem, et patiéntiam, cum Dei adjutório, in te ipso custodíre, subditósque tuos tália docére?

℞. Volo.

Interrogatio.

Vis res Monastérii tibi commíssi fidéliter custodíre, et in usus Ecclésiæ, fratrum, páuperum,

De Benedictione Abbatis Auctoritate Apostolica.

et peregrinórum distribúere?

℟. Volo.

Interrogatio.

Vis sanctæ matris Ecclésiæ Románæ, ac Sanctíssimo Dómino nostro N. summo Pontífici, ejúsque successóribus fidem, subjectiónem, obediéntiam, et reveréntiam devóte, et fidéliter per ómnia perpétuo exhibére?

℟. Volo.

Si vero Benedicendus exemptus non est, neque auctoritate Apostolica, sed ab ordinario suo Pontifice benedicatur, post prædictas omnes interrogationes subjungitur etiam sequens; quæ alias omittitur, quando benedicendus est ab ordinaria jurisdictione exemptus.

Interrogatio.

Vis sanctæ Ecclésiæ N., nominando Ecclesiam Patriarchalem, Metropolitanam, seu Cathedralē, cujus Prælati jurisdictioni Electus Abbas seu ejus Monasterium subjecti existunt, Mihique ejúsdem Patriárchæ vel Archiepíscopo, vel Epíscopo, et meis successóribus fidem, subjectiónem, obediéntiam, et reveréntiam, devóte, et fidéliter perpétuo exhibére?

℟. Volo.

Si autem benedicendus Abbas, non exemptus auctoritate Apostolica, ab alio, quam Ordinario suo, Pontifice benedicatur; Pontifex benedictionem ei impensurus, loco interrogationis proxime positæ, et illa ommissa, sequentem subjungit, dicens:

Vis sanctæ Ecclésiæ N. nominando Ecclesiam Patriarchalem, Metropolitanam, seu Cathedralē, cujus Pontificis jurisdictioni electus Abbas seu ejus Monasterium subjecti existunt, Mihique ejúsdem Patriárchæ, vel Archiepíscopo, vel Epíscopo, et meis successóribus fidem, subjectiónem, obediéntiam, et reveréntiam, devóte, et fidéliter perpétuo exhibére?

℟. Volo.

Subjungit Pontifex:

HÆc ómnia et cætera bona tribúat tibi Dóminus, et custódiat te, atque corrobóret in omni bonitáte.

℟. Amen.

Tunc Electus ante Pontificem genuflexus osculatur ejus manum. Deinde deposita mitra, surgit Pontifex, et stans versus ad altare facit Confessionem, Electo a sinistris sibi respondente. Qua finita, Pontifex ascendens ad altare, osculatur illud, et Evangelium in Missa dicendum; atque incensat altare more solito: deinde accedit ad sedem suam, et procedit in Missa ad Allelúja, sive ultimum versum Tractus, vel Sequentiæ exclusive. Si vero Missa legitur, osculato altari et Evangelio, ommissa incensatione, omnia prædicta leguntur in Altari. Electus vero vadit cum Assistantibus ad capellam suam; ubi deposito pluviali, accipit sandalia, dicens Psalmos consuetos ante Missam. Tum accipit crucem pectoralem, et aptatur ei stola, ut ab humeris dependeat; deinde sumit tunicellam, dalmaticam, planetam, et manipulum: et hoc, si ex privilegio mitra uti possit; qua si uti sibi licet, et prius sit Professus, ac Missa legatur, potest accipere sandalia, et dicere Psalmum *Quam dilécta*, etc. ac paramenta omnia Sacerdotalia capere, dempta planeta, cujus loco accipit pluviale, ante inchoationem

De Benedictione Abbatis Auctoritate Apostolica.

officii, eo tempore, quo Pontifex eum benedicturus Pontificalia paramenta recipit. Si vero non sit de mitra, deposito pluviali, et retenta stola in modum Presbyteri, accipit planetam tantum. Qua indutus, stans in altari suo medius inter Assistentes, prosequitur Missam usque ad Allelúja, si dicitur, sive ultimum versum Tractus vel Sequentiæ exclusive. Et cum dicit, Dóminus vobíscum, non se debet ad populum vertere. Missa dicitur de die, cum Collecta pro Electo sub uno Per Dóminum, cum Collecta diei per Pontificem:

Oratio.

Concède, quæsumus, Dómine, huic fámulo tuo, ut prædicándo, et exercéndo quæ recta sunt, per exéplum bonórum óperum ánimos suórum instrúat subjectórum; et æternæ remuneratiónis mercédem a te piíssimo Pastóre percípiat. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit, et regnat et in unitáte Spiritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Electus vero dicit Orationem:

Concède, quæsumus, Dómine, mihi fámulo tuo, ut prædicándo; et exercéndo quæ recta sunt, per exéplum bonórum óperum ánimos meórum instrúam subjectórum; et æternæ rei mercédem a Pastóre percípiat. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitáte Spiritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Dicto Graduali, si Allelúja est dicendum, alioquin dicto etiam Tractu, vel Sequentia usque ad ultimum versum exclusive, Pontifex sedet cum mitra in faldistorio suo ante altare, et ante eum reducitur Electus per Assistentes; et facta Pontifici reverentia, ut prius, surgit Pontifex, et genuflexus cum mitra procumbit in faldistorio suo. Assistentes genuflectunt ante scabella. Electus vero ad sinistram Pontificis prosternit se. Tunc cantores incipiunt, choro respondente, vel, si non sint cantores et chorus, dicit Pontifex, cæteris sibi respondentibus, Antiphonam ton. 4.

Ne reminiscáris, * Dómine, delicta nostra, vel paréntum nostrórum, neque vindíctam sumas de peccátis nostris, Dómine, Deus noster.

Psalmus 6

Domine, ne in furóre tuo árguas me: * neque in ira tua corrípias me.

Miserére mei, Dómine, quóniam infirmus sum: * sana me, Dómine, quóniam conturbáta sunt ossa mea.

Et ánima mea turbáta est valde: * sed tu, Dómine, úsquequo?

Convertére, Dómine, et éripe ánimam meam: * salvum me fac propter misericórdiam tuam.

Quóniam non est in morte qui memor sit tui: * in inférno autem quis confitébitur tibi.

Laborávi in gémitu meo, lavábo per síngulas noctes lectum meum: * in lácrimis meis stratum meum rigábo.

Turbátus est a furóre óculus meus, * inveterávi inter omnes inimícos meos.

Discédite a me, omnes qui operámini iniquitátem: * quóniam exaudivit Dóminus vocem fletus mei.

Exaudivit Dóminus deprecationem meam: * Dóminus oratióem meam suscepit.

Erubéscant, et conturbéntur veheménter omnes inimíci mei: * convertántur, et erubéscant valde velóciter.

Glória Patri, etc.

Sicut erat, etc.

De Benedictione Abbatis Auctoritate Apostolica.

Psalmus 31

BEáti, quorum remíssæ sunt iniquitátes: * et quorum tecta sunt peccáta.
Beátus vír, cui non imputávit Dóminus peccátum, * nec est in spírítu ejus dolus.
Quóniam tácuí, inveteravérunt ossa mea, * dum clamárem tota die.
Quóniam die ac nocte graváta est super me manus tua: * convérsus sum in ærúmna mea, dum configitur spina.
Delíctum meum cógnitum tibi feci, * et injustítiam meam non abscondí.
Dixi: confitébor advérsus me injustítiam meam Dómino: * et tu remisísti impietátem peccáti mei.
Pro hac orábit ad te omnis sanctus, * in témpore opportúno.
Verúmtamen in dilúvio aquárum multárum * ad eum non approximábunt.
Tu es refúgium meum a tribulatióne, quæ circumdedit me: * exultátio mea, érué me a circumdántibus me.
Intelléctum tibi dabo, et ínstruam te in via hac, qua gradiéris; * firmábo super te óculos meos.
Nolíte fieri sicut équus, et mulus: * quibus non est intelléctus.
In camo, et fræno maxíllas eórum constringe, * qui non appróximant ad te.
Multa flagélla peccatóris, * sperántem autem in Dómino misericórdia circumdabit.
Lætámini in Dómino, et exultáte, justí, * et gloriámini omnes recti corde.
Glória Patri, etc. Sicut erat, etc.

Psalmus 37

Domine, ne in furóre tuo árguas me: * neque in ira tua corrípias me.
Quóniam sagittæ tuæ infixæ sunt mihi: * et confirmásti super me manum tuam.
Non est sánitas in carne mea a fácie iræ tuæ: * non est pax óssibus meis a fácie peccatórum meórum.
Quóniam iniquitátes meæ supergréssæ sunt caput meum: * sicut onus grave gravátæ sunt super me.
Putruérunt, et corrúptæ sunt cicatríces meæ, * a fácie insipiéntiæ meæ.
Miser factus sum, et curvátus sum usque in finem: * tota die contristátus ingrediébar.
Quóniam lumbi mei impléti sunt illusióne: * et non est sánitas in carne mea.
Afflíctus sum, et humiliátus sum nimis: * rugiébam a gémitu cordis mei.
Domine, ante te omne desidérium meum: * et gémitus meus a te non est absconditus.
Cor meum conturbátum est, derelíquit me virtus mea: * et lumen oculórum meórum, et ipsum non est mecum.
Amíci mei et próximi mei * advérsus me appropinquavérunt, et steterunt.
Et qui juxta me erant, de longe steterunt: * et vim faciébant, qui quærábant ánimam meam.
Et qui inquirébant mala mihi, locúti sunt vanitátes: * et dolos tota die meditabántur.
Ego autem tamquam surdus non audiébam: * et sicut mutus non apériens os suum.
Et factus sum sicut homo non áudiens: * et non habens in ore suo redargutiónes.
Quóniam in te, Dómine, sperávi: * tu exáudies me, Dómine Deus meus.
Quia dixi: Nequando supergáudeant mihi inimíci mei: * et dum commovéntur pedes mei, super me magna locúti sunt.
Quóniam ego in flagélla parátus sum: * et dolor meus in conspéctu meo semper.
Quóniam iniquitátem meam annuntiábo, * et cogitábo pro peccáto meo.
Inimíci autem mei vivunt, et confirmáti sunt super me: * et multiplicáti sunt qui odérunt me iníque.

De Benedictione Abbatis Auctoritate Apostolica.

Qui retribuunt mala pro bonis, detrahébant mihi: * quóniam sequébar bonitátem.

Ne derelínquas me, Dómine Deus meus: * ne discésseris a me.

Inténde in adiutorium meum: * Dómine, Deus salútis meæ.

Gloria Patri, etc.

Sicut erat, etc..

Psalmus 50

Miserére mei, Deus: * secúndum magnam misericórdiam tuam.

Et secúndum multitudínem miseratiónum tuárum, * dele iniquitátem meam.

Amplius lava me ab iniquitáte mea: * et a peccáto meo munda me.

Quóniam iniquitátem meam ego cognóscó: * et peccátum meum contra me est semper.

Tibi soli peccávi, et malum coram te feci: * ut justificéris in sermónibus tuis, et vincas cum iudicáris.

Ecce enim in iniquitatibus concéptus sum: * et in peccátis concépit me mater mea.

Ecce enim veritátem dilexísti: * incérta, et occúlta sapiéntiæ tuæ manifestásti mihi.

Aspérges me hyssópo, et mundábor: * lavábis me, et super nivem dealbábor.

Auditui meo dabis gáudium, et lætítiam: * exultábunt ossa humiliáta.

Avérte fáciem tuam a peccátis meis: * et omnes iniquitátes meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus: * et spíritum rectum innova in viscéribus meis.

Ne projícias me a fácie tua, * et Spíritum Sanctum tuum ne áuferas a me.

Redde mihi lætítiam salutáris tui: * et spírítu principáli confirma me.

Docébo iníquos vias tuas: * et ímpii ad te converténtur.

Líbera me de sanguínibus, Deus, Deus salútis meæ: * exultábit lingua mea justítiam tuam.

Dómine, lábia mea apéries: * et os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam si voluísset sacrificium, dedissem útique: * holocáustis non delectáberis.

Sacrificium Deo spíritus contribulátus: * cor contrítum, et humiliátum, Deus, non despícies.

Benígne fac, Dómine, in bona voluntáte tua, Sion: * ut ædificéntur muri Jerúsalem.

Tunc acceptábis sacrificium justítiae, oblatiões et holocáusta: * tunc impónent super altáre tuum vitulos.

Gloria Patri, etc.

Sicut erat, etc.

Psalmus 101

Domine, exáudi oratióne meam: * et clamor meus ad te véniat.

Non avértas fáciem tuam a me: * in quacúmque die tríbulor, inclína ad me áurem tuam.

In quacúmque die invocávero te: * velóciter exáudi me.

Quia defecérunt sicut fumus dies mei: * et ossa mea sicut crémium aruérunt.

Percússus sum ut fœnum, et áruit cor meum: * quia oblítus sum comédere panem meum.

A voce gémitus mei: * adhæsit os meum carni meæ.

Símilis factus sum pellicáno solitúdinis: * factus sum sicut nyctícorax in domicílio.

Vigilávi, * et factus sum sicut passer solitárius in tecto.

Tota die exprobrábant mihi inimíci mei: * et qui laudábant me, advérsus me jurábant.

Quia cínerem tamquam panem manducábam: * et potum meum cum fletu miscébam.

A fácie iræ et indignatiónis tuæ: * quia élevans allisísti me.

Dies mei sicut umbra declinavérunt: * et ego sicut fœnum áruí.

Tu autem, Dómine, in ætérnum pérmanes: * et memoriále tuum in generatióne et generatióne.

De Benedictione Abbatis Auctoritate Apostolica.

Tu exúrgens miseréberis Sion: * quia tempus miseréndi ejus, quia venit tempus.
Quóniam placuérunt servis tuis lápides ejus, * et terræ ejus miserebúntur.
Et timébunt Gentes nomen tuum, Dómine, * et omnes reges terræ glóriam tuam.
Quia ædificávit Dóminus Sion: * et vidébitur in glória sua.
Respéxit in oratióem humílium: * et non spreuit precem eórum.
Scribántur hæc in generatióne áltera: * et pópulus, qui creábitur, laudábit Dóminum.
Quia prospéxit de excélsso sancto suo: * Dóminus de cœlo in terram aspéxit.
Ut audíret gémitus compeditórum: * ut sólveret filios interemptórum.
Ut annúntiet in Sion nomen Dómini: * et laudem ejus in Jerúsalem.
In conveniéndo pópulos in unum, * et reges ut sérviant Dómino.
Respóndit ei in via virtútis suæ: * paucitátem diérum meórum núntia mihi.
Ne révoques me in dimídio diérum meórum: * in generatióem et generatióem anni tui.
Inítio tu, Dómine, terram fundásti: * et ópera mánuum tuárum sunt cœli.
Ipsi peribunt, tu autem pérmanes: * et omnes sicut vestiméntum veteráscent.
Et sicut opertórium mutábis eos, et mutabúntur: * tu autem idem ipse es, et anni tui non deficient.
Fílii servórum tuórum habitábunt: * et semen eórum in sæculum dirigétur.
Gloria Patri, etc.
Sicut erat, etc.

Psalmus 129

DE profúndis clamávi ad te, Dómine: * Dómine, exáudi vocem meam.
Fiant aures tuæ intendétes, * in vocem deprecatiónis meæ.
Si iniquitátes observáveris, Dómine: * Dómine, quis sustinébit?
Quia apud te propitiátio est: * et propter legem tuam sustinui te, Dómine.
Sustínuit ánima mea in verbo ejus: * sperávit ánima mea in Dómino.
A custódia matutína usque ad noctem: * speret Israel in Dómino.
Quia apud Dóminum misericórdia: * et copiósa apud eum redemptio.
Et ipse rédimet Israel: * ex ómnibus iniquitátibus ejus.
Gloria Patri, etc.
Sicut erat, etc.

Psalmus 142

DOmne, exáudi oratióem meam, áuribus pécipie obsecratióem meam in veritate tua: *
exáudi me in tua justítia.
Et non intres in iudícium cum servo tuo: * quia non justificábitur in conspéctu tuo omnis
vivens.
Quia persecútus est inimícus ánimam meam: * humiliávit in terra vitam meam.
Collócavit me in obsúris sicut mórtuos sæculi: * et anxiátus est super me spíritus meus, in
me turbátum est cor meum.
Memor fui diérum antiquórum, meditátus sum in ómnibus opéribus tuis: * in factis mánuum
tuárum meditábar.
Expánde manus meas ad te: * ánima mea sicut terra sine aqua tibi.
Velóciter exáudi me, Dómine: * defécit spíritus meus.
Non avértas fáciem tuam a me: * et símilis ero descendéntibus in lacum.
Audítam fac mihi mane misericórdiam tuam: * quia in te sperávi.

De Benedictione Abbatis Auctoritate Apostolica.

Notam fac mihi viam, in qua ámbulem: * quia ad te levávi ánimam meam.

Eripe me de inimícis meis, Dómine, ad te confúgi: * doce me fácere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.

Spíritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam: * propter nomen tuum, Dómine, vivificábis me in æquitáte tua.

Edúces de tribulatióne ánimam meam: * et in misericórdia tua dispérdes inimícos meos.

Et perdes omnes, qui tribulant ánimam meam: * quóniam ego servus tuus sum.

Glória Patri, etc.

Sicut erat, etc.

Deinde repetitur Antiphona: Ne reminiscáris Dómine, etc., **supra ante Psalmos posita. Et subjunguntur immediate Litaníæ, quæ habentur in ordinatione Subdiaconi, pag. 32. Cumque in iis dictum fuerit:**

Ut ómnibus etc.,

℟. Te rogámus, audi nos.

Surgit ab accubitu Pontifex, et in manum sinistram accipit baculum pastorem, et conversus ad Electum, dicit:

Ut hunc præsentem Eléctum bene ✠ dícere dignéris.

℟. Te rogámus, áudi nos.

Deinde dicit:

Ut hunc præsentem Eléctum bene ✠ dícere, et sancti ✠ ficáre, dignéris.

℟. Te rogámus, áudi nos.

Producendo singulis vicibus super Electum manu dextera signum Crucis; et mox redit ad accubitum, et perficiuntur Litaníæ; Quibus finitis, Pontifex, deposita mitra, surgit, et stans versus ad Electum prostratum manentem, dicit:

Pater noster, etc.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem.

℟. Sed libera nos a malo.

℣. Salvum fac servum tuum, Dómine.

℟. Deus meus, sperántem in te.

℣. Mitte ei, Dómine, auxiliúm de sancto.

℟. Et de Sion túere eum.

℣. Hic accípiet benedictiónem a Dómino.

℟. Et misericórdiam a Deo salutári suo.

℣. Memor esto congregatiónis tuæ.

℟. Quam possedísti ab inítio.

℣. Dóminus custódiat intróitum tuum, et éxitum tuum.

℟. Ex hoc nunc et usque in sæculum.

℣. Dóminus custódiat te ab omni malo.

℟. Custódiat ánimam tuam Dóminus.

℣. Dómine Deus virtútum, convérte nos.

℟. Et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.

De Benedictione Abbatis Auctoritate Apostolica.

℣. Dómine, exáudi oratióem meam.

℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

Concède, quæsumus, omnipotens Deus, afféctui nostro tuæ miseratiónis efféctum; et hunc fámulum tuum, quem ad régimen animárum eligimus, grátia tuæ dono proséquere; ut, te largiénte, cum ipsa tibi nostra electiône placeámus. Per Christum Dóminum nostrum.
℟. Amen.

Orémus.

Cunctórum bonórum institútor Deus, qui per Móysen fámulum tuum, ad gubernándas Eccléas præpósitos instituísti, tibi súpplíces fúndimus preces, teque devótis méntibus exorámus; ut hunc fámulum tuum, quem commúnis eléctio famulórum tuórum Abbátem ovium tuárum esse constítuit, protectióis tuæ grátia muníre dignéris; sicque régere súbditas, commendatásque oves concédas, ut cum illis ómnibus regna cœlórum adipiscátur, quátenus te, Dómine, opitulánte, Apostólicis júgiter fultus doctrínis, centésimo cum fructu lætus intróeat portas paradísi; atque a te, Dómine, collaudánte audíre mereátur: Euge, serve bone et fidélis, quia super páuca fuísti fidélis, super multa te constítuam, intra in gáudium Dómini tui: Quod ipse præstáre dignéris, qui vivis, et regnas Deus.

Tum surgit Electus, et ante Pontificem genuflectit, et Pontifex, extensis manibus ante pectus, dicit:

℣. Per ómnia sæcula sæculórum.

℟. Amen.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spírítu tuo.

℣. Sursum corda.

℟. Habémus ad Dóminum.

℣. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

℟. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, æquum et salutáre, nos tibi semper, et ubíque grátias ágere, Dómine sancte, Pater omnipotens, ætérne Deus, affluéntem spírítum tuæ bene ✠ dictionis super hunc fámulum tuum, nobis orántibus, propítius infúnde.

Hic Pontifex imponit ambas manus extensas, digitis non disjunctis, super caput Electi, et eas sic tenet, dicens:

Ut qui per nostræ manus impositionem hódie Abbas constitúitur, sanctifi ✠ catione tua dignus, a te eléctus permáneat, et núnquam póstmodum a tua grátia separétur indígnus.

Hic Pontifex amovet manus de capite Electi, ac eas ante pectus extensas tenens, dicit:

Suscípiat te, Dómine, largiénte, hódie in bono ópere perseverántiam, in advérsis constántiam, in tribulatióibus tolerántiam, in jejúniis desidérium, in impietátibus misericórdiam, in humilitáte principátum, in supérbia ódium, in fide dilectiõem, in doctrína pervigilántiam, in castitáte continéntiam, in luxúria abstinéntiam, in varietátibus moderatiõem, in móribus doctrínam: te tribúente, Dómine, talis in hoc ministério persevéret,

De Benedictione Abbatis Auctoritate Apostolica.

qualis Levíta eléctus ab Apóstolis Sanctus Stéphanus méruit perduráre: totam ab hac die mundánam conversatióem despíciat; tu a Dómine bene ✠ dictione largiēte, contémnat præséntia, diligat cœléstia, desidéret sempitérna: sit exémplum et forma justítiæ, ad gubernándam regendámque Ecclésiám tuam fidéliter, ut speculátor idóneus inter suos collégas semper efficiátur. Sit magni consílii, indústria censúræ, et effícaci a disciplínæ: ita, te Dómine tribuēte, in ómnibus mandátis tuis sine reprehensióne tibi mundo corde sérviens, ut ad bravium supérnæ vocatiónis, multiplicáto fœnore, cum centésimo fructu, coronáque justítiæ, ad cœléstium thesaurórum dona tua pervéniat.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen, quod a circumstantibus intelligi possit.

Præstánte Dómino nostro Jesu Christo, qui cum Patre, et Spíritu Sancto vivit, et regnat Deus, per ómnia sæcula sæculórum. ✠. Amen.

Deinde dicit:

Orémus.

DEus, cui omnis potéstas, et dígnitas famuláur, da huic fámulo tuo prospérum suæ dignitátis effectum, in qua semper te tímeat, tibíque júgiter placére conténdat. Per Christum Dóminum nostrum. ✠. Amen.

Orémus.

OMnium, Dómine, fons bonórum, justorúmque provéctuum munerátor; tríbe, quæsumus, huic fámulo tuo adéptam bene gérere dignitátem; et a te sibi præstitam bonis opéribus comprobáre. Per Christum Dóminum nostrum. ✠. Amen.

Orémus.

EXáudi, Dómine, preces nostras, quas in conspéctu tuæ majestátis super hunc fámulum tuum fúndimus, qui vice tui nóminis ad gubernatióem óvium tuárum statúitur; ut eum respícere, et interveniēte beáto **N.** bene ✠ dícere dignéris, et qui ad redemptióem, et protectióem nostram de cœlo descendísti, et mundo te verum, et summum Pastórem exhibuísti, dicens: Ego sum Pastor bonus; te invocámus, te suppliciter deprecámur, ut huic fámulo tuo, quem pastorális officii culmen subíre voluísti, tua bónitas adsit, et bene ✠ díctio, ómnibus díebus vitæ suæ. Prótege eum, Dómine, et defēde ab ómnibus visibílium, et invisibílium adversitátibus inimicórum; dírige gressus ejus in viam pacis, et justítiæ, et largíre tuárum dona virtútum, justítiam, temperántiam, fortitúdinem, prudéntiam, charitátem, sobrietátem, paciéntiam, longanimitátem, constántiam insuperábilem, fidem non fictam, spem inconcússam, mentem devótam, humilitátem perféctam, intelligéntiam rectam, benignitátem, modéstiam, unanimitátem, pacem, concórdiam, castitátem, abstinéntiam, vigilántiam, discretiónem, rectitúdinem, sciéntiam, pietátem, consílium, et in cunctis áctibus bonis inviolátam perseverántiam. Aufer, Dómine Jesu Christe, ab eo, quidquid pravum, et distórtum est, quidquid salúti contrárium, quidquid ánimæ nocívum; supérbiam, jactántiam, vanam glóriam, elatióem, et quidquid ad últimum tibi displicens esse potest. Circúmda eum intérius, et extérius tuæ protectiónis auxílio, ut, te defensóre, sit tutus; te protegēte, secúrus; te docēte, sciús. Ostēde ei viam, per quam ámbulet; tríbe ei thesáurum sapiéntiæ, ut sciat, et hábeat unde nova et vétera próferat. Fac eum in ómnibus tua sequi vestígia et de sua ministratióne gáudium bonum adípisci; ut post hujus sæculi excúrsum, cum ante tribúnal tuum vénerit, cum múltiplici fructu animárum, illud ei præmíum largiáris, cum ómnibus, quos tibi

De Benedictione Abbatis Auctoritate Apostolica.

præsentábit, quod fidéibus dispensatóribus tuis, pro tuo nómine laborántibus in terris, te promisisti datúrum esse in cœlis: Qui cum Patre, et Spíritu vivis, et regnas Deus, in sæcula sæculórum. *R̄.* Amen.

Postea sedens Pontifex, accepta mitra, dat ei ambabus manibus tangenti, et recipienti Regulam, dicens:

Accípe Régulam a Sanctis Pátribus tráditam ad regéndum, custodiendúmque gregem tibi a créditum, quantum Deus ipse te confortáverit, et fragilitas humana permiserit. Accípe gregis Domínici patérnam providéntiam, et animárum procuratiónem, et per divínæ legis incedéndo præcépta, sis ei dux ad cœléstis hæreditátis páscua, adjuvánte Dómino nostro Jesu Christo, qui cum Patre, et Spíritu Sancto vivit, et regnat Deus in sæcula sæculórum. *R̄.* Amen.

Deinde deposita mitra, surgit Pontifex, et stans benedicit baculum pastoralement, si non sit benedictus, dicens:

Orémus.

Sustentátor imbecillitátis humanæ, Deus, béne ✠ dic báculum istum; et quod in eo extérius designáitur, intérius in móribus hujus fámuli tui, propitiatiónis tuæ cleméntia operétur. Per Christum Dóminum nostrum. *R̄.* Amen.

Deinde aspergit illum aqua benedicta. Tum sedens accipit mitram, et stans tradit baculum Abbati coram se genuflexo ambabus manibus illum capienti, dicens:

Accípe báculum Pastorális officii, quem præferas catérvæ tibi commíssæ: ut sis in corrigendis vítiis pie sæviens; et cum irátus fúeris, misericórdiæ memor eris.

Deinde, deposita mitra, surgit Pontifex, et benedicit annulum, si non sit benedictus, dicens:

Orémus.

Creátor, et conservátor humáni géneris, dator grátiae spirituális, largítor æternæ salútis; tu, Dómine, emítte bene ✠ dictionem tuam super hunc ánnulum; ut quicúmque hoc sacrosánctæ fidei signo insignítus incésserit, in virtúte cœléstis defensiónis ad æternam sibi proficiat salútem. Per Christum Dóminum nostrum. *R̄.* Amen.

Post hæc aspergit annulum aqua benedicta; sedet cum mitra, et annulum in digitum annularem dexteræ manus Abbatis immittit, dicens:

Accípe ánnulum, fidei scílicet signáculum; quátenus sponsam Dei, sanctam videlicet Ecclésiám, intemeráta fide ornátus, illibáte custódiás.

Tum, deposita mitra, surgit Pontifex, et stans versus ad illum coram se genuflexum, dicit:

Orémus.

TE, omnípotens et piíssime Dómine, deprecámur, hunc fámulum tuum propítius intuére; ut, grátia tua auxiliánte, in sua subjectórumque conversatióne præcépta sanctæ régulæ effícaciter stúdeat adimplére, ut una cum commísso sibi grege perpétua potiátur beatitúdine. Per Christum Dóminum nostrum. *R̄.* Amen.

His expeditis, Pontifex accipit Abbatem ad osculum pacis. Idem faciunt Assistentes. Tum surgens Pontifex accedit ad altare, si Missa legitur; si vero cantatur, accedit ad sedem suam,

De Benedictione Abbatis Auctoritate Apostolica.

vel ad faldistorium, et ibi prosequitur Missam usque ad Offertorium inclusive.

Abbas autem redit cum Assistantibus ad capellam suam, et ibi in altari suo similiter Missam prosequitur usque ad Offertorium inclusive: quo dicto, Pontifex sedet ante altare in faldistorio cum mitra, et Abbas ante eum medius inter Assistentes reducitur, coram eo genuflexus offert ei duo intortitia accensa, duos panes, et duo barilia vino plena; et Pontificis prædicta recipientis manum reverenter osculatur; surgit Abbas: Pontifex vero lavat manus, et accedit ad altare, ac prosequitur Missam; Abbas vero ante scabellum, super quod coram se habeat Missale in loco convenienti, medius inter Assistentes suos genuflexus, legit totam Missam, exceptis verbis consecrationis, quæ non proferet.

Pro Abbate benedicto, cum Secreta diei sub uno Per Dóminum. Per Pontificem dicitur:

Secreta.

MUnera, quæsumus, Dómine, súscipe placátus: et hunc fámulum tuum semper, et ubique misericórditer protége. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R̄*. Amen

Per Abbatem dicitur.

Secreta.

MUnera, quæsumus, Dómine, súscipe placátus: et me fámulum tuum semper, et ubique misericórditer protége. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R̄*. Amen

Dicta Oratione, Dómine Jesu Christe, qui, etc. per Pontificem et Abbatem, Abbas accedit ad altare, ad dexteram Pontificis, et ambo osculantur altare. Tum Pontifex dat pacem Abbati, dicens:

Pax tecum.

Cui Abbas respondet:

Et cum Spíritu tuo.

Et redit ad suum scabellum, et dat pacem Assistantibus suis; primum seniori, tum alteri, singulis dicens:

Pax tecum.

Et illi respondent:

Et cum spíritu tuo.

Deinde postquam Pontifex se de Corpore, et Sanguine (quem totum sumere debet) communicaverit, et antequam se purificet, communicat Abbatem genuflexum de Corpore tantum. Tum Pontifex, accepta mitra, lavat manus, et prosequitur Missam usque ad finem. Abbas etiam in scabello suo Missam perficit.

Postcommunio, quæ dicitur sub uno Per Dóminum, cum Postcommunionem diei per Pontificem.

De Benedictione Abbatis Auctoritate Apostolica.

Postcommunio.

HÆc nos commúnio, Dómine, purget a crímine: et hunc fámulum tuum benígna pietáte consérvet. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sǎcula sǎculórum. *R̄*. Amen.

Per Abbatem dicitur:

Postcommunio.

HÆc nos commúnio, Dómine, purget a crímine: et me fámulum tuum benígna pietáte consérvet. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sǎcula sǎculórum. *R̄*. Amen.

Pontifex in fine dat Benedictionem solemnem: qua data, si Abbas est de mitra, reponitur faldistorium ante medium Altaris, et Pontifex cum mitra in eo sedet. Abbas vero biretum in capite tenens coram eo genuflectit. Tunc Pontifex, deposita mitra, surgit, et benedicit mitram, si non sit benedicta, dicens:

Orémus.

Domine Deus, Pater omnípotens, cujus præclara bónitas est, et virtus imménsa, a quo omne datum óptimum, et omne donum perféctum, totiúsque decóris ornáméntum: bene *✠* dicere, et sancti *✠* ficáre dignáre hanc mitram hujus fámuli tui Abbátis cápiti imponéndam. Per Christum Dóminum nostrum. *R̄*. Amen.

Et mox eam aspergit aqua benedicta; deinde cum mitra, imponit eam capiti Abbatis, dicens:

Impónimus, Dómine, cápiti hujus fámuli tui Abbátis gáleam munitiónis et salútis, quátenus decoráta fácie, et armáto cápite córnibus utriúsque Testaménti terríbilis appáreat adversáriis veritátis; et, te ei largiénte grátiam, impugnátor eórum robústus exsístat: qui Móysi fámuli tui fáciem ex tui sermónis consórtio decorátam, lucidíssimis tuæ claritátis ac veritátis córnibus insignísti, et cápiti Aaron Pontíficis tui tiáram impóni jussísti. Per Christum Dóminum nostrum. *R̄*. Amen.

Deinde, si chirothecæ non sint benedictæ, surgit Pontifex, mitra deposita, et eas benedicit, dicens:

Orémus.

Omnípotens Creátor, qui hómīni ad imáginem tuam cóndito, manus discretiónē insignítas, tamquam órganum intelligéntiæ ad recte operándum dedísti, quas servári mundas præcepísti, ut in eis ánima digne portarétur, et tua in eis digne consecraréntur mystéria, bene *✠* dicere, et sancti *✠* ficáre dignáre hæc teguménta; ut quicúmque ministrórum tuórum sacrórum Pontíficum his veláre manus suas cum humilitáte volúerit, tam cordis, quam óperis ei mundítiam tua misericórdia subministret. Per Christum Dóminum nostrum. *R̄*. Amen.

Et aspergit eas aqua benedicta. Deinde, accepta mitra, sedet, et imponit illas manibus Abbatis, extracto prius illi annulo Pontificali, dicens:

Circúmdata, Dómine, manus hujus ministri tui mundítia novi hómīnis, qui de cœlo descéndit, ut quemádmodum Jacob diléctus tuus, pelliculis hœdórum opértis mánibus, patérnam benedictiónem, obláto patri cibo potúque gratíssimo, impetrávit; sic et iste, obláta per manus suas hóstia salutári, grátia tuæ benedictiónem impetráre mereátur. Per Dóminum nostrum

De Benedictione Abbatis Auctoritate Apostolica.

Jesum Christum Filium tuum, qui in similitudinem carnis peccati tibi pro nobis obtulit semetipsum. *R.* Amen.

Et statim imponit ei annulum. Si Abbas non sit de mitra, omnia, quæ post benedictionem, finita Missa, per Pontificem datam, posita sunt, prætermittuntur. Tum Pontifex mitram in capite tenens, campanis pulsantibus, si sit in monasterio Abbatis, ducit illum etiam mitram in capite tenentem, si sit de mitra, ad chorum; et statuens eum in sede prædecessoris sui, et dans ei baculum pastorem in manu sinistra, dicit:

Accipe plenam, et liberam potestatem regendi hoc Monasterium et Congregationem ejus, et omnia quæ ad illius regimen interius et exterius, spiritaliter et temporaliter pertinere noscuntur.

Si vero benedictio fit extra monasterium suum, Pontifex statuit illum in faldistorio, quo ipse usus est, ante medium altaris posito, dicens:

STa in justitia et sanctitate, et tene locum a Deo tibi delegatum; potens est enim Deus, ut augeat tibi gratiam suam.

Et Abbas, si non sit de mitra, biretum sibi ipsi reponit. Deinde Pontifex stans a dextris Abbatis, versus ad altare, mitra deposita, incipit hymnum, schola vel clericis prosequentibus:

Te Deum laudamus, ut supra, pag.62.

Et manet sine mitra apud sedem usque ad finem hymni.

Dicto primo Versu, surgit Abbas, si sit de mitra, et circuiens per Ecclesiam, associatus a suis Assistentibus cum mitris, benedicit populo, rediens ad sedem seu faldistorium, in quo sedet, et si sit in suo Monasterio, recipit omnes Monachos suos ad manus et oris osculum, qui tamen omnes prius ei reverentiam exhibeant. Si vero non sit de mitra, manet sedens in sede, seu faldistorio, cooperto capite a principio hymni prædicti usque ad illius finem, et recipit omnes Monachos suos ad osculum, ut supra. Finito hymno, stans sine mitra, a dextris Abbatis cum mitra, si sit de mitra, alioquin cum bireto, sedentis, super eum:

V. Confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis.

R. A templo sancto tuo, quod est in Jerusalem.

V. Salvum fac servum tuum, Domine.

R. Deus meus, sperantem in te.

V. Esto ei, Domine, turris fortitudinis.

R. A facie inimici.

V. Nihil proficiat inimicus in eo.

R. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Orémus.

EXaudi, Domine, preces nostras, et super hunc famulum tuum spiritum tuæ bene **✠** dictionis emitte: ut cælesti munere ditatus, et tuæ majestatis gratiam possit acquirere, et bene vivendi aliis exemplum præbere. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit, et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

De Benedictione Abbatis Auctoritate Apostolica.

His dictis, Pontifex, accepta mitra, vadit ad cornu Evangelii altaris, apud quem stant Assistentes cum mitris. Abbas vero, si sit de mitra, surgit cum mitra et baculo pastorali, et accedens ante medium altaris, populo solemniter benedicit, dicens: Sit nomen, etc.

Postea accedit ad cornu Epistolæ altaris, et ibidem cum mitra et baculo genuflexus, versus ad Pontificem, dicit cantando:

Ad multos annos.

Si vero non sit de mitra, omissa benedictione, dicit:

Ad multos annos, ut supra dictum est: quo dicto, Pontifex recipit eum surgentem ad osculum pacis. Idem faciunt Assistentes, qui deinde Abbatem, Evangelium sancti Joannis, In principio erat Verbum, etc. dicentem, inter se medium ad ejus capellam reducunt, cum mitra, si ea utitur, et baculo pastorali incedentem, Pontifex vero pacis osculo, ut præmittitur, Abbati dato, dicit submissa voce: Dóminus vobíscum. Inítium sancti Evangéllii secúndum Joánnem, etc. Signat altare et se, et apud sedem vel faldistorium deponit sacras vestes. Quibus depositis, Abbas Pontifici et Assistentibus, pro more, gratias agit; et vadunt in pace omnes.

DE BENEDICTIONE ABBATIS AUCTORITATE ORDINARIÍ.

Benedicendus Abbas, si non sit provisus a Sede Apostolica, sed per Ordinarium suum, aut ejus auctoritate benedicitur, die statuto pro ejus benedictione, ordinantur omnia, quæ supra in benedictione Abbatis, auctoritate Apostolica, posita sunt. Deinde Pontifex accipit omnia Pontificalia paramenta, et sedet cum mitra in faldistorio ante medium altaris præparato. Electus vero in sua capella indutus amictu, alba, cingulo, stola, pluviali, ac sandaliis, si illis ex privilegio uti possit, et Missa legenda sit, ducitur medius inter duos Abbates assistentes, superpelliceo, stola, pluviali, et mitra indutos, si sint ad hoc privilegiati, coram Pontifice; cui facta reverentia debita, Electus prosternit se in terram, ante medium altaris; et Pontifex, deposita mitra, surgit, et incipit, schola prosequente, Antiphonam ton. 8.

Confirma hoc, Deus, quod operátus es in nobis, a templo sancto tuo quod est in Jerúsalem.

Qua finita, incipit, et dicit cum Assistentibus usque ad finem, Psalmum sequentem; quo incepto, sedet cum mitra.

Psalmus 67.

EXúrgat Deus, et dissipéntur inimíci ejus: * et fúgiant qui odérunt eum, a fácie ejus.

Sicut déficit fumus, deficiant: * sicut fluit cera a fácie ignis, sic péreant peccatóres a fácie Dei.

Et justí epuléntur, et exúltent in conspéctu Dei: * et delecténtur in lætítia.

Cantáte Deo, psalmum dícite nómini ejus: * iter fácite ei, qui ascéndit super occásum:

Dóminus nomen illi.

Exsultáte in conspéctu ejus, * turbabúntur a fácie ejus, patris orphanórum, et júdicis viduárum.

Deus in loco sancto suo: * Deus qui inhabitáre facit unius moris in Domo.

Qui edúcit vinctos in fortitúdine, * simíliter eos, qui exásperant, qui hábitant in sepúlchris.

Deus cum egrederéris in conspéctu pópuli tui, * cum pertransires in desérto.

De Benedictione Abbatis Auctoritate Ordinarii.

Terra mota est, etenim cœli distillaverunt a facie Dei Sínai, * a facie Dei Israel.

Plúviam voluntáriam segregábis, Deus, hæreditáti tuæ: * et infirmáta est; tu vero perfecísti eam.

Animália tua habitábunt in ea: * parásti in dulcédine tua páuperi, Deus.

Dóminus dabit verbum evangelizántibus, * virtúte multa.

Rex virtútum dilécti, dilécti: * et speciéi domus dividere spólia.

Si dormiátis inter médius cleros, pennae colúmbæ deargentátæ, * et posterióra dorsi ejus in pallóre auri.

Dum discérnit cœlestis reges super eam, nive dealbabúntur in Selmon: * mons Dei, mons pinguis.

Mons coagulátus, mons pinguis: * ut quid suspicámini montes coagulátos?

Mons in quo beneplácitum est Deo habitáre in eo: * etenim Dóminus habitábit in finem.

Currus Dei decem millibus múltiplex, millia lætántium: * Dóminus in eis in Sina in Sancto.

Ascendísti in altum: cepísti captivitátem: * accepísti dona in homínibus.

Etenim non credétes, * inhabitáre Dóminum Deum.

Benedíctus Dóminus die quotidie: * próspere iter faciet nobis Deus salutárium nostrórum.

Deus noster, Deus salvos faciéndi: et Dómini Dómini éxitus mortis.

Verúmtamen Deus confrínget capita inimicórum suórum: * vérticem capílli perambulántium in delíctis suis.

Dixit Dóminus: Ex Basan convértam: * convértam in profúndum maris.

Ut intingátur pes tuus in ságuine: * lingua canum tuórum ex inimícis ab ipso.

Viderunt ingressus tuos, Deus, * ingressus Dei mei, regis mei, qui est in sancto.

Prævenérunt príncipes conjúcti psalléntibus, * in médio juvenulárum tympanistriárum.

In Ecclesiis benedícite Deo Dómino, * de fóntibus Israel.

Ibi Bénjamin adolescéntulus * in mentis excéssu.

Príncipes Juda, duces eórum, * príncipes Zábulon, príncipes Néphthali.

Manda Deus virtúti tuæ: * confirma hoc, Deus, quod operátus es in nobis.

A templo tuo in Jerúsalem, * tibi offerent reges múnera.

Increpa feras arúndinis, congregátio taurórum in vaccis populórum: * ut exclúdent eos, qui probáti sunt argéto.

Díssipa Gentes, quæ bella volunt: vénient legáti ex Ægypto: * Æthiopia præveniet manus ejus Deo.

Regna terræ cantáte Deo: * psállite Dómino.

Psállite Deo, qui ascéndit super cœlum cœli, * ad Oriéntem.

Ecce dabit voci suæ vocem virtútis, date glóriam Deo super Israel: * magnificéntia ejus, et virtus ejus in núbibus.

Mirábilis Deus in sanctis suis, Deus Israel, ipse dabit virtútem, et fortitúdinem plebi suæ: * benedíctus Deus.

Glória Patri, etc.

Sicut erat, etc.

Deinde repetitur Antiphona .Tum, deposita mitra, surgit Pontifex, et stans versus ad Electum, dicit:

℣. Salvum fac servum tuum, Dómine.

℞. Deus meus, sperántem in te.

℣. Mitte ei, Dómine, auxílium de sancto.

℞. Et de Sion tuére eum.

De Benedictione Abbatis Auctoritate Ordinarii.

℣. Memor esto congregati6nis tuæ.

℞. Quam possedisti ab iníitio.

℣. D6mine, exáudi orati6nem

℞. Et clamor meus ad te véniat.

℣. D6minus vobiscum.

℞. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

OMnípotens sempitérne Deus, qui facis mirabilia magna solus: præténde super hunc fámulum tuum, et super Congregati6nes illi commissas spírítum grátiae salutáris; et, ut in veritaté tibi pláceat, perpétuum ei rorem benedicti6nis infúnde. Per Christum D6minum nostrum. ℞. Amen.

Orémus.

Acti6nes nostras, quæsumus, D6mine, aspirándo præveni, et adjuvándo proséquere; ut cuncta nostra orátio, et operátio a te semper incípiat, et per te cœpta finiátur. Per Christum D6minum nostrum. ℞. Amen.

Deinde surgit Electus, et una cum Assistentibus coram Pontifice genuflectit; et prior Assistentium dicit Pontifici:

Adest, Rreverendíssime Pater, Eléctus Monastérii **N.** quem ad vestram Reverendíssimam Paternitatém ex parte Convéntus ejúsdem Monastérii dúximus præsentándum, humíliter postulántes a vobis, ut ipsum in Abbátem dicti Monastérii dignémini ordináre.

Tunc Pontifex interrogat eos, dicens:

Scitis illum esse dignum?

℞. Scimus, et testificámur ipsum dignum esse.

Interrogatio.

Fuit ejus eléctio can6nice, et concórditer celebráta?

℞. Fuit.

Pontifex dicit: Deo grátias.

Quo dicto, surgunt omnes, et sedent in suis scabellis, et Pontifex prosequitur examen, dicens: Antíqua sanct6rum Patrum, etc. et omnia alia fiunt, prout supra, pag. 52 in benedictione Abbatis auctoritate Apostolica posita sunt.

Finito examine, et manu Pontificis per Electum osculata, idem Electus ante Pontificem genuflexus, tam se tenens schedulam scriptam, et suo pendentí sigillo sigillatam, debitæ fidelitatis juramentum Pontifici, Ordinario suo, præstat in hunc modum:

EGo **N.** Monastérii **N.** ordinándus Abbas, promítto coram Deo, et Sanctis ejus, et hac solémni fratrum congregati6ne, fidelitatém, dignámque subjecti6nem, obediéntiam, et reveréntiam matri meæ Ecclesiæ **N.** nominando Ecclesiam, cujus jurisdictioni ordinariæ subjectus existit: tibíque **N.** D6mino meo, ejúsdem Ecclesiæ Patriárchæ, vel Archiepiscopo, aut Episcopo, et successoribus tuis, secúndum sacr6rum Can6num institúta, et prout præcipit inviolábilis auct6ritas Pontificum Roman6rum.

De Benedictione Abbatissæ.

Deinde librum Evangeliorum, quem Pontifex super genua sua tenet apertum, inferiori parte ejusdem libri Electo versa, quem ipse Electus ambabus manibus supra scripturam positus, tangens, dicit:

Sic me Deus ádjuvet, et hæc sancta Dei Evangélia.

Tum schedulam ipsam Pontifici tradit: qui illa recepta, et mitra deposita, surgit, et facit Confessionem, et proceditur in omnibus et per omnia, prout supra ordinatum est, pag. 73

DE BENEDICTIONE ABBATISSÆ.

Electa in Abbatissam, et confirmata, benedici debet in die Dominico, vel aliis quibus consecrantur Virgines, si non est prius consecrata et velata; alioquin fieri potest qualibet die, hoc modo. Pontifex paratus omnibus pontificalibus ornamentis, apud altare majus paratum, cum sua credentia, et rebus consuetis, procedit in Missam usque ad Allelúja, si dicitur, sive ultimum versum Tractus, vel Sequentiæ, exclusive. Interim Electa in veste sua audiat Missam in choro, quæ dici debet de die, cum Collecta pro Electa, sub uno, Per Dóminum, ut infra, per Pontificem celebrantem.

Oratio.

DA, quæsumus, Dómine, huic fámulæ tuæ, quam virginitátis honóre dignátus es decoráre, inchoáti óperis consummátum efféctum: et ut perféctam tibi ófferat plenitúdinem, inítia sua perdúcere mereátur ad finem. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit, et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. **R**. Amen.

Dicto Graduali, seu Tractu, vel Sequentia, usque ad ultimum versum exclusive, Pontifex accedit ad faldistorium ante medium altaris, et ibi sedet cum mitra. Electa vero e Monasterio egressa, associata a duabus Matronis senioribus, ac velo ante faciem demisso, Pontifici præsentata, coram eo genuflexa, in manibus habens schedulam scriptam, et suo pendenti sigillo sigillatam, debitæ fidelitatis juramentum præstat Pontifici, suo Ordinario, in hunc modum.

EGo **N.** Monastérii **N.** ordinánda Abbatíssa, promítto coram Deo, et Sanctis ejus, et hac solémni sorórum congregatióne, fidelitátem, dignámque subjectionem, obediéntiam, et reveréntiam, matri meæ Ecclesiæ **N.** nominando Ecclesiam, **cujus jurisdictioni ordinariae subjecta existit:** tibi que **N.** Dómino meo, ejúsdem Ecclesiæ Patriárchæ, **vel** Archiepíscopo, **aut** Epíscopo, et successóribus tuis, secúndum sacrórum Canónum institúta, et prout præcipit inviolábilis auctóritas Pontíficum Romanórum.

Si vero fuerit exempta, ita præstabit juramentum.

EGo **N.** Monastérii **N.** ordinis Sancti **N.** diócesis **N.** ab hac hora in ántea, fidélis, et obédiens ero beáto Petro Apóstolo, sanctæque Románae Ecclesiæ, et Dómino nostro Dómino **N.** Papæ **N.** suisque successóribus canónice intrántibus, et tibi, vel pro témpore existénti meæ religiónis Superióri, secúndum Régulam sancti Patris nostri **N.** et prædicti Ordinis Constitutiónes.

De Benedictione Abbatissæ.

Deinde librum Evangeliorum, quem Pontifex super genua sua tenet apertum, inferiori parte ejusdem libri Electæ versa, quem ipsa Electa, ambabus manibus supra scripturam positus, tangit, dicens:

Sic me Deus ádjuvet, et hæc sancta Dei Evangélia.

Tum schedulam ipsam Pontifici tradit, qui surgit cum mitra, et super faldistorium procumbit. Electa vero prosternit se super tapete ad ejus sinistram; et chorus dicat Litanias, prout supra, pag. 32. In quibus cum dictum fuerit:

Ut ómnibus Fidélibus, etc.

℟. Te rogámus, audi nos.

Pontifex surgit cum mitra, et baculum pastorem in sinistra tenens, versus ad Electam, dicit:

Ut hanc præsentem Eléctam bene ✠ dicere dignéris.

℟. Te rogámus audi nos.

Deinde dicit:

Ut hanc præsentem Eléctam bene ✠ dicere, et sancti ✠ ficáre dignéris.

℟. Te rogámus audi nos.

Tum iterum procumbit, et perficiuntur Litanie; Quibus finitis, surgit Pontifex, Electa adhuc prostrata manente; et stans versus ad illam, deposita mitra, dicit:

Pater noster, etc.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem.

℟. Sed líbera nos a malo.

℣. Salvam fac ancíllam tuam, Dómine.

℟. Deus meus, sperántem in te.

℣. Mitte ei, Dómine, auxílium de sancto.

℟. Et de Sion tuére eam.

℣. Hæc accípiet benedictiónem a Dómino.

℟. Et misericórdiam a Deo salutári suo.

℣. Memor esto congregatiónis tuæ.

℟. Quam possedisti ab inítio.

℣. Dóminus custódiat intróitum tuum, et éxitum tuum.

℟. Ex hoc nunc, et usque in sæculum.

℣. Dóminus custódiat te ab omni malo.

℟. Custódiat ánimam tuam Dóminus.

℣. Dómine Deus virtútum, convérte nos.

℟. Et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.

℣. Dómine, exáudi oratiónem meam.

℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

Concéde, quæsumus, omnípotens Deus, afféctui nostro tuæ miseratiónis efféctum; et hanc

De Benedictione Abbatissæ.

fámulam tuam, quam ad régimen animárum elígitus, grátia tuæ dono proséquere: ut, te largiēte, ipsa tibi nostra electiōne placeámus. Per Christum Dóminum nostrum. **R**. Amen.

Orémus.

Cunctórum bonórum institútor Deus, qui per Móysen fámulum tuum, ad gubernándas Ecclésiás præpósitos instituísti, tibi súpplices fúndimus preces, teque devótis méntibus exorámus; ut hanc fámulam tuam, quam commúnis eléctio famulárum tuárum Abbatíssam óvium tuárum esse constitúit, protectiōnis tuæ grátia muníre dignéris; sicque régere subditas, commendatásque oves concédas, ut cum illis ómnibus regna cœlórum adipiscátur; quátenus te, Dómine, opitulánte, Apostólicis júgiter fulta doctrínis, centésimo cum fructu læta intróeat portas paradísi; atque a te, Dómine, collaudánte audíre mereátur: Euge serve bone et fidélis, quia in pauca fuísti fidélis, supra multa te constítuam, intra in gáudium Dómini tui: Quod ipse præstáre dignéris, qui vivis et regnas Deus:

His dictis, Electa surgit, et ante Pontificem genuflectit, qui prosequitur, manus ante pectus extensas tenens, dicens:

V. Per ómnia sæcula sæculórum.

R. Amen.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spírítu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habémus ad Dóminum.

V. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

R. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, æquum et salutáre, nos tibi semper, et ubíque grátias ágere, Dómine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus, affluéntem spírítum tuæ bene **✠** dictionis super hanc fámulam tuam, nobis orántibus, propítius infúnde.

Pontifex imponit ambas manus extensas, digitis tamen non disjunctis, super caput Electæ, et eas sic tenet prosequendo:

Ut quæ per nostræ manus impositionem hódie Abbatíssa constitúitur, sanctifi **✠** catione tu digna, a te elécta permáneat, et nunquam póstmodum a tua grátia separétur indigna.

Pontifex amovet manus de capite Electæ, prosequens, ante pectus eas extensas tenens:

Suscípiat, te, Dómine, largiēte, hódie in bono ópere perseverántiam, in advérsis constántiam, in tribulatiōnibus tolerántiam, in jejúniis desidérium, in impietátibus misericórdiam, in humilitáte principátum, in supérbia ódium, in fide dilectiōnem, in doctrína pervigilántiam, in castitáte continéntiam, in luxúria abstinéntiam, in varietátibus moderatiōnem, in móribus doctrínam: te auxiliánte, Dómine, talis in hoc ministério persevéret, qualis Levita eléctus ab Apóstolis sanctus Stéphanus méruiť perduráre: totam ab hac die mundánam conversatiōnem despíciat: tua, Dómine, bene **✠** dictione largiēte, contemnat, præsentia, díligat cœléstia, desidéret sempitérna: sit exéplum et forma justítiæ, ad gubernándam regendámque Ecclésiám tuam fidéliter, ut speculátrix idónea inter suas collégas semper efficiátur: sit magni consílii, indústria censúre, et effíciacia disciplínæ, ita, te, Dómine, tribuēte, in omnibus mandátis tuis sine reprehensiōne tibi mundo corde sérviens, ut ad bravíum supérnæ vocatiōnis, multiplicáto fœnore, cum centésimo fructu, coronáque

De Benedictione Abbatissæ.

justitiæ, ad cœlestium thesaurorum dona tua perveniat.

Quod sequitur, dicit submissa voce, ita tamen, quod a circumstantibus audiat.

Præstante Dómino nostro Jesu Christo, qui cum Patre, et Spíritu Sancto vivit, et regnat in sæcula sæculorum. *R̄.* Amen.

Tum Pontifex adhuc sine mitra, ut supra, stans dicit:

Orémus.

DEus, cui omnis potestas, et dignitas famulatur: da huic famulæ tuæ prósperum suæ dignitatis effectum, in qua semper te timeat, tibi que júgiter placere conténdat. Per Christum Dóminum nostrum. *R̄.* Amen.

Orémus.

OMnium, Dómine, fons bonorum, justorumque provectuum munerator, tribue, quæsumus, huic famulæ tuæ adéptam bene gèrere dignitatem, et a te sibi præstitam bonis opéribus comprobare. Per Christum Dóminum nostrum. *R̄.* Amen.

Oremus.

Concède, quæsumus, omnipotens Deus, famulæ tuæ, ut ostendendo, et exercendo quæ recta sunt, per exemplum bonorum operum ánimas suarum ínstruat subjectarum: et æternæ remuneratiónis mercédem a te piíssimo Pastóre percípiat. Per Christum Dóminum nostrum. *R̄.* Amen.

Orémus.

Domine Deus omnipotens, qui sorórem Móysi Mariám, præeúntem cum cæteris mulieribus, inter æquóreas undas cum tympanis et choris, lætam ad littus maris venire fecisti; te súpplices deprecámur pro hac fidéli famula tua, quæ hódie super univérsas sibi súbditas Abbatissa constitúitur; ut ita monástica, vel canónica norma tueatur cunctas famulas tuas sibi commíssas, quátenus ad æternam glóriam, te auxiliánte, cum ómnibus illis intróeat læta, ibique exúltans cum Angelis, canens cántica nova, sequatur Agnum quocúmque íerit, Jesum Christum Dóminum nostrum: Qui tecum vivit, et regnat in unitate Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculorum. *R̄.* Amen.

Tum sedet Pontifex, accepta mitra, et tradit Abbatissæ coram se genuflexæ, in manibus Regulam, dicens:

Accípe régulam a sanctis Pátribus tráditam, ad regéndum, custodiendúmque Gregem tibi a Deo commíssum, quántum Deus ipse te confortáverit, et fragílitas humana permiserit. Accípe Gregis Domínici maternam providéntiam, et animarum procuratiónem, et per divínæ legis incedendo præcépta, sis ei dux ad cœlestis hæreditatis páscua: adjuvánte Dómino nostro Jesu Christo, qui cum Patre, et Spíritu Sancto vivit, et regnat Deus, in sæcula sæculorum. *R̄.* Amen.

Deinde si prius, dum erat Monialis, non fuit velata, Pontifex, deposita mitra, surgit, et benedicit velum, quod per unum ex ministris coram eo tenetur, dicens:

Suppliciter te, Dómine, rogámus, ut super hanc vestem ancillæ tuæ cápiti imponéndam, bene **✠** dictio tua benígna descéndat: et sit vestis hæc benedícta, consecráta, immaculáta et sancta. Per Christum Dóminum nostrum. *R̄.* Amen.

De Benedictione Abbatissæ.

Orémus.

CAput ómnium fidélium, Deus, et totíus córporis salvátor, hoc operiméntum veláminis, quod fámula tua propter tuum, tuæque Génitricis beatíssimæ Vírginis Mariæ amórem suo cápiti est impositúra, délixtera tua sanctí ✠ fica: et hoc, quod per illud mystice datur intélligi, tua semper custódia, córpore páriter, et ánimo incontamináto custódiat; ut, quando ad perpétuam Sanctórum remuneratióem venérit, cum prudéntibus et ipsa virgínibus præparáta, te perducénte, ad sempitérnæ felicitátis núptias introíre mereátur: Qui vivis et regnas Deus, per ómnia sácula sæculórum. *R.* Amen.

Deinde aspergit velum ipsum aqua benedicta. Tum sedens, accepta mitra, imponit illud super caput Abbatissæ, ita ut dependeat super scapulas, et ante pectus, et usque ad oculos, sic dicens:

Accípe velámen sacrum, quo cognoscáris mundum contempsísse, et te Christo Jesu veráciter, humilitérque, toto cordis annísu, sponsam perpetuáliter subdidísse, qui te ab omni malo deféndat, et ad vitam perdúcat ætérnam. *R.* Amen.

Si vero Abbatissa prius velata fuit, omittuntur prædicta. His finitis, surgunt omnes, et Pontifex procedit in Missa, quam Abbatissa in loco ad partem audit. Incepto a choro Offertorio, et per Pontificem lecto, sedet Pontifex in faldistorio ante medium altaris, accepta mitra; et Abbatissa, præcedentibus eam duobus famulis duo intortitia accensa portantibus, venit de loco suo, associata a duabus matronis, et coram Pontifice genuflectit, ac ei successive dicta duo intortitia offert, et Pontificis ea recipientis manus osculatur; tum ad locum suum revertitur.

Pontifex vero manus lavat, surgit, deposita mitra, et Missam prosequitur.

Secreta.

Oblátis hóstiis, quæsumus, Dómine, præsentí fámulæ tuæ perseverántiam perpétuæ virginitátis accómmoda; ut apértis jánuis, summi Regis advéntu, regnum cœléste cum lætítia mereátur intráre. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit, et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sácula sæculórum. *R.* Amen.

Postquam Pontifex se communicaverit, Abbatissam communicet. Tum, accepta mitra, lavet manus, deinde prosequitur Missam usque ad benedictionem exclusive.

Postcommunio.

Respice, Dómine, fámulæ tuæ tibi débitam servitútem: ut inter humánæ fragilitátis incérta, nullis adversitatibus opprimátur, quæ de tua protectióne confidit. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit, et regnat in unitatáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sácula sæculórum. *R.* Amen.

Dicto, Ite, Missa est, *vel* Benedicámus Dómino, *et* Placeat, etc. Pontifex cum mitra inthronizat Abbatissam in sede, sit in proprio Monasterio, dicit:

Accípe plenam et liberam potestátem regéndi hoc Monastérium, et Congregatióem ejus, et ómnia, quæ ad illius régimen intérius et extérius spirituáliter et temporáliter pertinére noscúntur.

De Benedictione et Consecratione Virginum.

Si vero benedictio fit extra Monasterium suum, Pontifex dicit:

STa in justitia et sanctitate, et tene locum a Deo tibi delegatum: potens est enim Deus, ut augeat tibi gratiam suam.

Tunc Pontifex stans a dextris Abbatissae, versus ad altare, mitra deposita, incipit cantando, schola prosequente, Hymnum: *Te Deum*. ut supra, pag. 62.

Et dicitur totus: et Pontifex manet sine mitra apud sedem usque ad finem hymni. Interim dum cantatur hymnus, Abbatissa revertitur ad Monasterium, associata, ut supra, et a Monialibus senioribus excipitur intra portam, atque ad chorum perducitur; ubi Moniales omnes faciunt ei reverentiam, singulariter genuflexae ante illam, et recipiuntur ab ea benigne ad osculum. Finito hymno, Pontifex stans sine mitra, sedente Abbatissa in sede sua in choro, super eam dicit:

☩. Confirma hoc, Deus, quod operatus es in nobis.

☩. A templo sancto tuo, quod est in Jerusalem.

☩. Salvum fac ancillam tuam, Domine.

☩. Deus meus, sperantem in te.

☩. Esto ei, Domine, turris fortitudinis.

☩. A facie inimici.

☩. Nihil proficiat inimicus in ea.

☩. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

☩. Domine, exaudi orationem meam.

☩. Et clamor meus ad te veniat.

☩. Dominus vobiscum.

☩. Et cum spiritu tuo.

Orémus.

FAmulam tuam, Domine, custodia muniat pietatis, ut virginitatis sanctae propositum, quod, te inspirante, suscepit, te protegente, illaesum custodiat. Per Christum Dominum nostrum.
☩. Amen.

Deinde Pontifex, assumpta mitra, benedicit solemniter populo, dicens: Sit nomen Domini, etc.

Et benedictione data, vadunt omnes in pace.

DE BENEDICTIONE ET CONSECRATIONE VIRGINUM.

Benedictio, et consecratio Virginum fieri debet in Epiphania Domini, vel in Albis Paschalibus, aut in Natalitiis Apostolorum, seu in Dominicis diebus. Die vero praecedenti, hora vespertina, vel etiam mane, antequam Pontifex ad Missam se paret, in loco convenienti, praesentantur ei Virgines benedicendae, qui de earum aetate, et proposito singulariter singulas, videlicet, an annum vigesimum quintum compleverint; si voluntatem, et propositum servandae virginitatis habeant, diligenter inquirunt; et insuper seorsum cum qualibet de vita, et conscientia, et carnis integritate. Quo facto, super altari in cornu Epistolae locantur pro

De Benedictione et Consecratione Virginum.

Virginibus benedicendis vestes, vela, annuli, et torques, sive coronæ, tempore suo Virginibus tradenda. Deputantur paranymphæ Matronæ seniores, et propinquæ earum, quæ Virgines associant, et præcedunt, collocant, et deducunt ad Pontificem, et reducunt. Ordinatur etiam in Ecclesia papilio, aut alius locus conveniens paratur, in quo Virgines ipsæ conveniunt, et suo tempore se vestiunt benedictis vestibus. Post hæc, hora congrua, Pontifex paratus omnibus Pontificalibus paramentis, procedit more consueto ad Missam, et in ea usque ad Allelúja, sive ultimum versum Tractus, vel Sequentiæ, exclusive.

Missa dicitur de die, cum Collecta pro Virginibus, sub uno, Per Dóminum nostrum Jesum Christum, etc.

Orémus.

DA, quæsumus, Dómine, his famulábus tuis, quas virginitátis honóre dignátus es decoráre, inchoáti óperis consummátum efféctum: et, ut perféctam tibi ófferant plenitúdinem, inítia sua perdúcere mereántur ad finem. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit, et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R̄*. Amen.

Dicto Graduali, Tractu, vel Sequentia, usque ad ultimum versum, exclusive, Pontifex sedet cum mitra super faldistorium, ante medium altaris præparatum. Virgines vero in vestibus, quibus in Monasterio usæ sunt, sine velis, sine mantellis, et sine cucullis e Monasterio egressæ, associatæ singulæ a duabus Matronis senioribus, et propinquis, ac velis ante faciem demissis, Ecclesiam ingrediuntur; et Archipresbyter superpelliceo et pluviali indutus cantat, competenti voce, hanc Antiphonam, ton. 4.

Prudéntes Vírgines, aptáte vestras lampádes, ecce sponsus vénit, exíte óbviám ei.

Virgines vero audientes vocem Archipresbyteri, et accendentes cereos suos, progrediuntur binæ et binæ. Archipresbyter vero præcedens statuit eas extra chorum, ut facies ad altare majus vertant, et Pontificem coram altari sedentem possint videre, et ipse eas. Tunc idem Archipresbyter, in parte Virginum stans, dicit competenti voce, in tono lectionis, ad Pontificem, Virginibus genuflectentibus.

REverendíssime Pater, póstulat sancta mater Ecclésia Cathólica, ut has præséntes Vírgines dignémini benedícere, et consecráre, ac Dómino nostro Jesu Christo, summi Dei Fílio, desponsáre.

Pontifex interrogat, dicens:

Scis illas dignas esse?

Respondet Archipresbyter:

Quantum humana fragilitas nosse sinit, credo et testíficor illas dignas esse.

Tunc Pontifex adhuc sedens cum mitra, dicit ad circumstantes:

AUxiliánte Dómino Deo, et Salvatóre nostro Jesu Christo, elígimus has præséntes Vírgines benedícere, et consecráre, ac Dómino nostro Jesu Christo, summi Dei Fílio, desponsáre.

Deinde Pontifex vocat Virgines in cantu, dicens:

Veníte.

De Benedictione et Consecratione Virginum.

Virgines respondent:

Et nunc séquimur.

Surgentes mox seriatim veniunt usque ad introitum chori, exterius tamen genua flectentes.

Tunc Pontifex eas secundo altius vocat in cantu, dicens:

Veníte.

Virgines surgentes respondent similiter in cantu, dicentes:

Et nunc séquimur in toto corde.

Deinde useque ad medium chori procedunt, et ibi genua flectunt. Tunc Pontifex tertio altius vocat eas in cantu, dicens:

Veníte, filiaë, audíte me: timórem Dómini docébo vos.

Virgines vero surgentes respondent cantantes Antiphonam:

Et nunc séquimur in toto corde, timémus te, et quærimus fáciem tuam vidére: Dómine, ne confúndas nos, sed fac nobis iuxta mansuetúdinem tuam, et secúndum multitudínem misericórdiæ tuæ.

Et præmissa cantantes Virgines, magis appropinquantes, ascendunt in Presbyterium: ubi omnes coram Pontifice genuflectunt, et capita profunde, quasi usque ad terram, inclinant. Deinde singulæ successive caput aliquantulum erigentes, cantant etiam hunc versum:

Suscipe me, Dómine, secúndum elóquium tuum: ut non dominétur mei omnis injustítia.

Quo per singulas dicto, surgunt omnes, et a Matronis prædictis seriatim ordinantur, stantes ibidem in modum coronæ coram Pontifice, congruo tamen spatio distantes ab eo. Tunc Pontifex hortatur illas publice ad amplectendum, et servandum sanctæ virginitatis propositum. Et mox interrogat eas palam, et communiter, dicens:

Vultis in sanctæ virginitátis propósito perseveráre?

Et singulæ respondent:

Vólumus.

Tunc unaquæque sigillatim genuflectit coram eo, et immissis manibus junctis inter ambas manus Pontificis, Pontifex interrogat quamlibet, dicens:

Promíttis te virginitátem perpétuo serváre?

Respondet illa:

Promítto.

Et Pontifex dicit:

Deo grátias.

Illa vero osculatur manus Pontificis, surgitque, et ad suum locum revertitur, et genuflectit. Omnibus autem sic per ordinem expeditis, et ad sua loca reversis, et genuflexis, Pontifex communiter omnes interrogat, dicens:

De Benedictione et Consecratione Virginum.

Vultis benedici, et consecrari, ac Domino nostro Jesu Christo, summi Dei Filio, desponsari?

Respondent omnes:

Volumus.

Post hæc Pontifex ante altare super faldistorium procumbit cum mitra, et ministri hinc et inde genuflectunt. Virgines vero post Pontificem super tapetia, in modum coronæ, se prosternunt; et cantores incipiunt, et prosequuntur Litanias ut supra, pag.32. Et postquam dicitur fuerit, et a choro responsum:

Ut omnibus Fidelibus, etc.

℟. Te rogamus, audi nos.

Pontifex surgit cum mitra, et vertens se ad Virgines prostratas, tenens baculum pastorem in sinistra, in pristino tono dicit primo:

U T præsentēs ancillas tuas bene ✠ dicere digneris.

℟. Te rogamus, audi nos.

Ut præsentēs ancillas tuas bene ✠ dicere, et sancti ✠ ficare digneris.

℟. Te rogamus, audi nos.

Quibus dictis, Pontifex redit ad accubitum, cantoribus Litanias, ubi dimiserant, reassumentibus, et perficientibus.

Quibus finitis, surgunt omnes, et dicitur hymnus. Veni, creator, Spiritus, ut supra pag. 44. Pontifice, sine mitra ante altare genuflexo, incipiente, et choro illum prosequente usque in finem: primo versu dicto, Pontifice surgente et usque ad finem ejusdem hymni sine mitra stante. Hymno dicto, Virgines ad papilionem, seu ad alium locum idoneum proximiorum, ad hoc ordinatum, revertuntur. Pontifex vero coram altari stans, deposita mitra, benedicit Virginum vestes, dicens:

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Orémus.

D Eus æternorum bonorum fidelissime promissor, certissime persolutor, qui vestimentum salutis et indumentum æternæ jucunditatis tuis fidelibus promisisti, clementiam tuam suppliciter exoramus, ut hæc indumenta, humilitatem cordis, et contemptum mundi significantia, quibus famulæ tuæ sancto visibiliter sunt informandæ proposito, propitius bene ✠ dicas; ut beatæ castitatis habitum, quem, te inspirante, suscipiunt, te protegente, custodiant; et quas venerandæ vestibus promissionis induis temporaliter, beata facias immortalitate vestiri. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Orémus.

D Omine Deus, bonarum virtutum dator, et omnium benedictionum largus infusor, te obnoxio precibus depicio cognoscendæ religionis induere se volunt; ut inter reliquas fœminas tibi cognoscantur dicatæ. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

De Benedictione et Consecratione Virginum.

Orémus.

EXáudi, omnipotens Deus, preces nostras; et has vestes, quas fámulæ tuæ ad seípsas operiéndas expóscunt, ubérrimæ benedictiónis imbre perfúnde, sicut perfudísti oram vestimentórum Aaron benedictióne unguénti, profluentis a cápite in barbam; et sicut benedixísti vestes ómnium religiosórum tibi per ómnia placéntium, ita eas bene ✠ dicere, et sancti ✠ ficáre dignéris; ac præsta, clementíssime Pater, ut supradíctis famulábus tuis sint hæ vestes salútis protéctio, hæ cognítio religiónis, hæ inítium sanctitátis, hæ contra ómnia tela inimíci robústa defénsio, ut centésimi múnemis opuléntia, perseveránte continéntia, diténtur. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Et vestes aqua benedicta aspergit, quæ portantur Virginibus ad locum, ad quem divertunt: ubi dimissis quotidianis vestibus, induunt benedictas. Pontifex autem stans, ut supra, benedicit vela Virginum, dicens:

Orémus.

Supplíciter te, Dómine, rogámus, ut super has vestes ancillárum tuárum capítibus imponédas, bene ✠ díctio tua benígna descéndat: et sint hæ vestes benedíctæ, consecrátæ, immaculátæ, et sanctæ. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Orémus.

CAput ómnium fidélium, Deus, et totíus córporis salvátor, hæc operiménta veláminum, quæ fámulæ tuæ propter tuum, tuæque Genitrícis beatíssimæ Vírginis Mariæ amórem suis capítibus sunt impositúræ, dèxtera tua sancti ✠ fica; et hoc, quod per illa mystice datur intélligi, tua semper custódia, córpore páriter, et ánimo incontamináto custódiat; ut quando ad perpétuam Sanctórum remuneratióne vénerit, cum prudéntibus et ipsæ Vírginibus præparátæ, te perducénte, ad sempitérnæ felicitátis nuptias introíre mereántur. Qui vivis et regnas Deus, per ómnia sácula sæculórum. *R.* Amen.

Et vela ipsa aqua benedicta aspergit. Post hæc stans adhuc, ut supra, Pontifex benedicit annulos, dicens:

Orémus.

CReátor, et conservátor humáni géneris, dator grátie spirituális, et largítor humánæ salútis: tu, Dómine, emítte bene ✠ dictionem tuam super hos ánnulos; ut, quæ eos gestáverint, cœlésti virtúte munítæ, fidem íntegram, fidelitatémque sincéram téneant: sicut sponsæ Christi virginitátis propósitum custódiat, et in castitáte perpétua persevérent. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Et aqua benedicta eos aspergit. Tum stans adhuc sine mitra Pontifex, benedicit torques, sive coronas, dicens:

Orémus.

BEne ✠ dic, Dómine, ornáménta ista; et præsta, per invocatióne tui Nóminis, ut quæcúmque ea portáverint, si tibi fidelíter servierint, corónam, quam illa désignat, in cœlo percípere mereántur. Qui in Trinitáate perfécta vivis, et regnas Deus, per ómnia sácula sæculórum. *R.* Amen.

Deinde eas aqua benedicta aspergit.

De Benedictione et Consecratione Virginum.

His expletis, Virgines, benedictis vestibus, exceptis velis, indutæ, binæ et binæ seriatim redeunt ad Pontificem, cantantes Responsorium, ton. 5.

Regnum mundi, et omnem ornatum sæculi contempsit propter amorem Domini nostri Jesu Christi: * Quem vidi, quem amavi, in quem credidi, quem dilexi. *℣.* Eructavit cor meum verbum bonum; dico ego opera mea Regi. * Quem vidi, etc.

Tum disponuntur a paranympis ante altare genuflexæ coram Pontifice, in modum coronæ, vultibus demissis, Pontifex vero surgit, mitra deposita, et versus ad eas, dicit:

Orémus.

Respice, Domine, propitius super has famulas tuas: ut sanctæ virginitatis propositum, quod, te inspirante, suscepérunt, te gubernante, custódiant. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitate Spíritus Sancti Deus.

Deinde dicit competenti voce, extensis manibus ante pectus, Præfationem.

℣. Per ómnia sæcula sæculórum.

℟. Amen.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spírítu tuo.

℣. Sursum corda.

℟. Habémus ad Dóminum.

℣. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

℟. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, æquum et salutáre, nos tibi semper, et ubique grátias ágere, Domine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus, castrórum córporum benígnus habitátor, et incorruptárum Deus amátor animárum, qui humánam substántiam, in primis homínibus diabólica fraude vitiátam, ita in Verbo tuo, per quod ómnia facta sunt, réparas, ut eam non solum ad primæ originis innocéntiam révoques, sed étiam ad experiéntiam æternórum bonórum, quæ novo in sæculo sunt habénda, perdúcas; et obstríctos adhuc conditíone mortálium, jam ad similitúdinem próvehas Angelórum. Réspice, Domine, super has famulas tuas, quæ in manu tua, continéntiæ suó propositum collocántes, tibi devotióne suam ófferunt, a quo et ipsæ vota assumpsérunt. Quómodo enim ánimus mortali carne circúmdatus, legem natúráe, libertátem licéntiæ, vim consuetúdinis, et stímulos ætátis evinceret, nisi tu, Deus, per líberum arbítrium hunc in eis amórem virginitátis cleméner accénderes, tu hanc cupiditátem in earum córdibus benígnus áleres, tu fortitúdinem ministráres. Effúsa namque in omnes gentes grátia tua, ex omni natióne, quæ sub cœlo est, in stellárum innumerábilem númerum, novi Testaménti hærédibus adoptátis, inter cæteras virtútes, quas filiis suis non ex sanguínibus, neque ex voluntáte carnis, sed de Spírítu Sancto tuo génitis indidísti, étiam hoc donum in quasdam mentes de largitátis tuæ fonte deflúxit; ut cum honórem nuptiárum nulla interdícta minuíssent, ac super sanctam conjúgium nuptiális benedíctio permanéret, exsisterent tamen sublimióres ánimæ, quæ in viri, ac mulieris cópula fastidírent connúbium, concupíscerent Sacraméntum, nec imitaréntur, quod núptiis ágitur, sed dilígerent quod núptiis prænotátur. Agnóvit auctórem suum beáta virginitas, et æmula integritátis angélicæ, illíus thalámo, illíus cubículo se devóvit, qui sic perpétuæ virginitátis est sponsus, quemádmóduo perpétuæ virginitátis est filius. Implorántibus ergo auxiliúm tuum, Domine, et confirmári se benedictiόνis tuæ consecratióne cupiéntibus, da protectiόνis tuæ munímen, et régimen, ne

De Benedictione et Consecratione Virginum.

hostis antiquus, qui excellentiora studia subtilioribus infestat insidiis, ad obscurandam perfectæ continentiæ palmam, per aliquam mentis serpat incuriam, et rapiat de proposito Virginum, quod etiam moribus decet inesse nuptiarum. Sit in eis, Domine, per donum Spiritus tui prudens modestia, sapiens benignitas, gravis lenitas, casta libertas. In charitate ferveant, et nihil extra te diligant. Laudabiliter vivant, laudarique non appetant. Te in sanctitate corporis, te in animæ suæ puritate glorificent. Amore te timeant, amore tibi serviant. Tu eis sis honor, tu gaudium, tu voluntas; tu in mœrore solatium; tu in ambiguitate consilium; tu in injuria defensio; in tribulatione patientia; in paupertate abundantia, in jejunio cibus; in infirmitate medicina. In te habeant omnia, quem diligere appetant super omnia, per te, quod sunt professæ, custodiant. Scrutatori pectorum non corpore placituræ, sed mente, transeant in numerum puellarum sapientum, ut cœlestem Sponsum, virtutum accensis lampadibus, cum oleo præparationis expectent, nec turbatæ improvise Regis adventu, sed securæ, cum lumine, et præcedentium Virginum choro junctæ, jucundanter occurrant: et ne excludantur cum stultis, se regalem januam cum sapientibus Virginibus, licenter intrœant, et in Agni tui perpetuo comitatu probabiles mansura castitate permaneant. Quatenus centesimi fructus, dono virginitatis decorari, te donante, mereantur.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen quod a circumstantibus audiatur.

Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. **℟.** Amen.

Tum Pontifex, accepta mitra, incipit, schola prosequente, Responsorium, ton.2 .

Veni, Elécta mea, et ponam in te thronum meum; * Quia concupivit rex spéciem tuam. **℣.** Audi, filia, et vide, et inclina aures tuas. * Quia concupivit, etc.

Incepto Responsorio, sedet Pontifex cum mitra, et eo finito, surgunt Virgines; et duæ primæ ex eis præsentantur a paranymphis Pontifici, coram quo humiliter genua flectunt, cantantes simul Antiphonam, ton. 2.

Ancilla Christi sum, ideo me ostendo servilem habere personam.

Qua dicta, Pontifex interrogat illas palam, dicens:

Vultis persistere in sancta virginitate, quam professæ estis?

Et illæ simul respondent:

Volumus.

Tum Pontifex imponit velum super caput cujuslibet, quod dependeat super scapulas, et super pectus, et usque ad oculos singulis, dicens:

Accipe velamen sacrum, quo cognoscaris mundum contempsisse, et te Christo Jesu veraciter humiliterque, toto cordis annisu, sponsam perpetualliter subdidisse, qui te ab omni malo defendat, et ad vitam perducat æternam. **℟.** Amen.

Ambabus velatis, ambæ simul genuflexæ, ut erant, cantant hanc Antiphonam, ton. 7.

Posuit signum in faciem meam, ut nullum præter eum amatorem admittam.

Quo facto, reducuntur a Matronis prædictis ad loca ordinis sui, ubi prius erant: et aliæ duæ, quæ post illas in ordine sequuntur, præsentantur Pontifici, coram quo simili modo genua

De Benedictione et Consecratione Virginum.

flectunt, cantant, et velantur, ut primæ. Omnibus autem sic velatis, deposita mitra, surgit Pontifex, et stans versus ad illas, dicit:

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

FAmulas tuas, Dómine, tuæ custódia múniat pietátis: ut virginitátis sanctæ propósitum, quod, te inspiránte, suscepérunt, te protegénte, illæsum custódiant. Qui vivis, et regnas cum Deo Patre in unitáte Spírítus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. ℟. Amen.

Tum Pontifex, accepta mitra, vocat Virgines, incipiens Antiphonam, schola prosequente, ton. 7.

Desponári, dilécta, veni: hiems tránsiit, turtur canit, víneæ floréntes rédolent.

Qua incepta, sedet Pontifex cum mitra, et ea finita, illæ, quæ primæ venerant ad recipiendum velum, præsentantur Pontifici a Matronis prædictis, eo modo et ordine, sicut prius. Tunc Pontifex accipiens anulum cum dextera sua, et dexteram manum Virginis cum sinistra manu sua, et mittens anulum ipsum digito annulari dexteræ manus Virginis, desponsat illas Jesu Christo, dicens singulis:

DEspónso te Jesu Christo, Fílio summi Patris, qui te illæsam custódiat. Accipe ergo ánnulum fidei, signáculum Spírítus Sancti, ut sponsa Dei vocéris, et si ei fidéliter servíeris, in perpétuum coronéris. In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spírítus ✠ Sancti. ℟. Amen.

Quo facto, ambæ simul genuflexæ, decantant Antiphonam, ton. 7.

Ipsi sum desponsáta, cui Angeli sérvíunt, cujus pulchritúdinem sol et luna mirántur.

Qua cantata, reducuntur a Matronis prædictis ad loca sua, et aliæ duæ, quæ illas sequuntur in ordine, præsentantur Pontifici, coram quo genuflectunt, cantant, et desponsantur, modo præmisso: omnibus ergo sic seriatim desponsatis, et ad loca sua reductis, omnes genuflexæ simul levant in altum, et ostendunt dexteram manum, cantantes hanc Antiphonam, ton. 7.

Annulo suo subharrávit me Dóminus meus Jesus Christus, et tamquam sponsam decorávit me coróna.

Deinde Pontifex cum mitra surgit, et stans versus ad illas, dicit:

Bene ✠ dícat vos cónditor cœli et terræ, Deus Pater omnípotens, qui vos elígere dignátus est ad beátæ Mariæ matris Dómini nostri Jesu Christi consórtium; ut íntegram, et immaculátam virginitátem, quam proféssæ estis, coram Deo, et Angelis ejus conservétis, propósitum teneátis, castitátem diligátis, patiéntiam custodiátis, ut corónam virginitátis accípere mereámini. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Post hæc Pontifex cum mitra stans, iterum vocat illas in cantu, inchoans, schola prosequente, hanc Antiphonam, ton. 7.

Veni, Sponsa Christi, áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparávit in ætérnum.

Incepta Antiphona, sedet Pontifex cum mitra; et ea finita præsentantur ei a paranympis duæ primæ Virgines, ut prius, coram eo genuflexæ. Ipse autem torquem sive coronam

De Benedictione et Consecratione Virginum.

accipiens, imponit capiti cujuslibet Virginis, seriatim singulis dicens:

ACcipe corónam virginális excelléntiæ, ut sicut per manus nostras coronáris in terris, ita a Christo glória, et honóre coronári mereáris in cœlis. Per eúndem Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Et mox ambæ simul decantant hanc Antiphonam ton. 7.

Induit me Dóminus cyclade áuro texta, et imménsis monilibus ornávit me.

Qua cantata, reducuntur a Matronis prædictis ad loca sua, et aliæ præsentantur, quæ simili modo genuflectunt, cantant, et coronantur. Omnibus coronatis, et ad loca sua reductis, et stantibus, Pontifex deposita mitra, surgit, et stans versus ad illas, dicit:

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

DA, quæsumus, omnípotens Deus, ut hae fámulæ tuæ, quæ pro spe retributiónis æternæ tibi Dómino Deo desíderant consecrári, plena fide, animoque in sancto propósito permáneant. Tríbue eis, Dómine, humilitátem, castitátem, obediéntiam, charitátem et ómnium bonórum óperum quantitátem, ut ad méritum æternæ glóriæ possint perveníre. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Deinde omnibus simul genua flectentibus, Pontifex stans, ut prius, sine mitra, dicit hanc Orationem:

Orémus.

TE invocámus, Dómine sancte, Pater omnípotens, æterne Deus, super has fámulas tuas, quæ tibi vovérunt pura mente, mundoque corde servíre; ut eas sociáre dignéris inter illos centum quadragínta quátuor míllia, qui vírgines permansérunt, et se cum muliéribus non coinquináverunt; in quorum ore dolus non est invéntus; ita et has fámulas tuas fácias permanére immaculátas usque in finem. Per Immaculátum Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit, et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Qua finita, Virgines surgentes, simul cantant Antiphonam, ton. 1.

Ecce, quod concupívi, jam vídeo; quod sperávi, jam téneo: illi sum juncta in cœlis, quem in terris pósita, tota devotióne diléxi.

Post hæc Pontifex, junctis ante pectus manibus, dicit super illas stantes, humiliter inclinatas, benedictionem.

DEus, plasmátor córporum, afflátór animárum, qui nullam spernis ætátem, nullum sexum réprobas, nullam conditiónem grátia tua ducis indignam, sed ómnium æqualis creátor es, et redémptor, tu has fámulas tuas, quas ex omni número gregis, ut bonus pastor, ad conservándam corónam perpétuæ virginitátis, et castimóniam ánimæ elígere dignátus es, tuæ protectiÓnis scuto circúmtege, et ad omne opus virtútis et glóriæ, magistránte sapiéntia, præpara, ut vincéntes carnis illécebras, et ilícita connúbia recusántes, insolúbilem Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi cópulam mereántur. His pétimus, Dómine, arma súggeras, non carnália, sed Spíritus virtúte poténtia, ut, te muniénte, eárum sensus, et membra, in eárum

De Benedictione et Consecratione Virginum.

corpóribus, et animábus non possit dominári peccátum; ac sub tua grátia vivere cupiéntibus, nihil sibi defénsor malórum, et inimícus bonórum de his vasis nómini tuo consecrátis præváleat vindicáre. Omnem étiam nocívum calórem imber grátiae tuæ coeléstis extinguat, lumen vero perpétuæ castitátis accéndat; fácies pudica scandális non páteat, neque incáutis occasiÓNem tríbuat negligéntia delinquéndi. Sitque in eis casta virgíntas: sint ornátæ páriter, et armátæ fide integra, spe certa, charitáte sincéra; ut, præparáto ánimo ad continéntiam, virtus tanta præstétur, quæ súperet diaboli univérsa figménta; et contemnéndo præsentia, futúra secténtur; jejúnia épulis carnálibus præferant; lectiÓnes sacras, et oratiÓnes convíviiis et potatiÓnibus antepónant; ut oratiÓnibus pástæ, et eruditiÓnibus explétæ, illuminátæ vigíliis, opus grátiae virgínalis exerceant. His ígitur virtútum armis has tuas fámulas intérius exteriúsque commúniens, præsta, inoffénsam cursum virginitátis implére. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Tum Pontifex, accepta mitra, stans, dicit sequentem benedictionem super illas genuflexas:

Benedícat vos Deus Pa *✠* ter, et Fí *✠* lius, et Spíritus *✠* Sanctus omni benedictiÓne spirituáli; ut manéntes semper incorrúptæ, inviolátæ, et immaculátæ, sub vestiménto sanctæ Mariæ, matris Dómini nostri Jesu Christi, requiescat super vos Spíritus septifórmis grátiae, spíritus sapiéntiae et intelléctus, spíritus consílii et fortitúdinis, spíritus sciéntiae, et pietátis, et répleat vos spíritus timóris Dómini, frágmenta sólidet, invalidásque confirmet, pietáte állevet, et mentes regat, vias dírigat, cogitatiÓnes sanctas instítuat, actus probet, ópere perficiat, charitáte ædíficet, sapiéntia illúminet, castitáte múniat, sciéntia ínstruat, fide firmet, in virtúte múltiplicet, in sanctitate sublímét, ad patiéntiam præparet, ad obediéntiam subdat, sóbrias próteget, et pudicas: in infirmitáte vísitet, in dolóre rélevet, in tentatiÓne custódiat, in prosperitate témperet, in iracúndia mítiget, in iniquitate emúndet, infúndat grátiam, remíttat offénsam, tríbuat disciplinam. Ut his, et simílibus virtútibus fultæ, et sanctis opéribus illustrátæ, illa semper studeátis ágere, quæ digna fiant remuneratiÓne. Illum habeátis testem, quem habitúra estis júdicem; et vos aptétiis, ut præfulgéntem gestétiis in manu lámpadem, intratúra Sponsi thálamum, occurrátis cum gáudio, et nihil in vobis repériat fœtidum, nihil sórdidum, nihil occúltum, nihil corrúptum, nihil inhonéstum, sed níveas, et cándidas ánimas, corpóraque lúcida, atque spléndida; ut, cum ille dies treméndus remuneratiÓnis justórum, retributiÓnisque malórum advenérit, non invéniat in vobis ultrix flamma quod urat, sed divína piétas, quod corónet; quas jam in hoc sáeculo conversátiÓne religiÓsa mundávit, ut ad tribúnal ætérni Regis ascensúra, célsaque palátia, cum íisdem mereámini habére protectiÓnem, qui sequúntur Agnum, et cantant cánticum novum sine cessatiÓne, illic perceptúra præmium post labórem, sempérque maneátis in vivéntium regiÓne. Atque ipse benedícat vos de cœlis, qui per Crucis passiÓnem humánam genus est dignátus veníre in terris redímere, Jesus Christus Dóminus noster: Qui cum ætérno Patre, et Spíritu Sancto in unitate perfécta vivit, et regnat Deus, in sáecula sáeculórum. *R.* Amen.

Deinde Pontifex sedens cum mitra, publica voce anathema ponit, ne quis eas a divino servitio, quæ vexillo castitatis subjectæ sunt, abducat, nullus earum bona surripiat, sed ea cum quiete possideant, in hanc formam:

Auctoritate omnipoténtis Dei, et beatórum Petri et Pauli Apostolórum ejus, firmiter, et sub interminatiÓne anathématis inhibémus, ne quis præsentés Vírgines, seu Sanctimoniáles a divíno servítio, cui sub vexillo castitátis subjectæ sunt, abducat, nullus eárum bona surrípíat, sed ea cum quiete possideant. Si quis autem hoc attentáre præsumpserit, maledíctus sit in

De Benedictione et Consecratione Virginum.

domo, et extra domum; maledictus in civitate, et in agro; maledictus vigilando, et dormiendo; maledictus manducando, et bibendo; maledictus ambulando, et sedendo; maledicta sint caro ejus et ossa, et a planta pedis usque ad verticem non habeat sanitatem. Veniat super illum maledictio hominis, quam per Moysen in lege filiis iniquitatis Dominus permisit. Deleatur nomen ejus de libro viventium, et cum justis non scribatur. Fiat pars et hereditas ejus cum Cain fratricida, cum Dathan, et Abiron, cum Anania, et Saphira, cum Simone mago et Juda proditore, et cum eis, qui dixerunt Deo: Recede a nobis, semitam viarum tuarum nolimus. Pereat in die judicii; devoret eum ignis perpetuus cum diabolo, et angelis ejus, nisi restituerit, et ad emendationem venerit. Fiat, fiat.

Tum dicitur, *Alleluja*, sive ultimus versus *Tractus*, vel *Sequentiae*, et caetera usque ad *Offertorium* inclusive, *Virginibus in ordine suo manentibus*.

Offertorio dicto, singulae *Virgines consecratae*, velatis capitibus, ad manus Pontificis, in faldistorio ante medium altaris cum mitra sedentis, offerunt, coram eo genuflexae, quaelibet candelam accensam.

Interim parantur pro eis tot *hostiae consecrandae*, quot sunt ipsae numero.

Facta oblatione, Pontifex cum mitra sedens lavat manus; deinde deposita mitra, surgit, et prosequitur *Missam*, more consueto.

Secreta.

Oblatis hostiis, quaesumus, Domine, praesentibus famulabus tuis perseverantiam perpetuae virginitatis accommoda: ut apertis januis, summi Regis adventu, regnum caeleste cum laetitia mereantur intrare. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. *R.* Amen.

Postquam Pontifex se de Corpore et Sanguine communicaverit, tum accedunt ad supremum gradum altaris *Virgines ipsae binae et binae*, et ibidem genuflectunt: Pontifex vero singulas communicat, et omnibus communicatis, ipsae *Virgines ante altare*, ut in *Missa fuerunt genuflexae*, simul cantant *Antiphonam*, ton. 1.

Mel et lac ex ejus ore suscepti, et sanguis ejus ornavit genas meas.

Interim Pontifex ablutionem sumit; tum, accepta mitra, stans lavat manus, deinde perficit *Missam*.

Postcommunio.

Deus, qui habitaculum tuum in corde pudico fundasti: respice super has famulas tuae, et quae castigationibus assiduis postulant, tua consolatione percipiant. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. *R.* Amen.

Missa finita, Pontifex dat benedictionem solemnem.

Et quia in nonnullis Monasteriis est consuetudo, quod loco *Diaconissatus*, *Virginibus consecratis datur facultas incipiendi horas Canonicas*, et legendi *Officium in Ecclesia*, Pontifex stans ante altare sine mitra, *Virginibus consecratis coram eo genuflexis*, dicit:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

De Benedictione et Consecratione Virginum.

Orémus.

EXáudi, Dómine, preces nostras, et super has fámulas tuas spíritum tuum bene ✠ dictionis emítte: ut cœlesti múnere ditátæ, et tuæ majestátis grátiam possint acquirere, et bene vivéndi áliis exémplum præbére. Per Christum Dóminum nostrum. *R̄*. Amen.

Tum sedet Pontifex, accepta mitra, et tradit Breviarium illis, ambabus manibus ipsum tangentibus, dicens:

ACcípite librum, ut incipiátis horas canónicas, et legátis Officium in Ecclésia. In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spíritus ✠ Sancti. *R̄*. Amen.

Surgit Pontifex, mitra deposita, et conversus ad altare, incipit Hymnum Te Deum laudámus, quem chorus prosequitur usque ad finem, ut supra, pag. 62. Et eo finito, duæ ex choro dicunt:

℣. Confirma hoc, Deus, quod operátus es in nobis.

Respondet chorus:

R̄. A templo sancto tuo, quod est in Jerúsalem.

Et Pontifex stans in cornu Epistolæ altaris, conversus ad altare, ex libro ibidem super altari posito, dicit:

ACtiónes nostras, quæsumus, Dómine, aspirándo præveni, et adjuvándo proséquere: ut cuncta nostra orátio, et operátio a te semper incípiat, et per te cœpta finiátur. Per Christum Dóminum nostrum. *R̄*. Amen.

Post hæc Virgines consecratæ revertuntur ad portam Monasterii, ubi Pontifex eas coram se genuflexas præsentat Abbatissæ similiter genuflexæ, dicens:

VIde, quómo do istas consecrátas Deo serves, et repræséntes immaculátas, redditúra pro eis ratió nem, ante tribúnal Sponsi eárum, ventúri júdicis.

Tum Pontifex redit ad Ecclesiam, dicens:

Dóminus vobíscum.

Inítium sancti Evangélii secúndum Joánnem.

In princípío erat Verbum, et Verbum etc.

Et sacris vestibus depositis, vadit in pace.

DE BENEDICTIONE ET CORONATIONE REGIS.

CUm Rex est coronandus, Episcopi regni ad civitatem, ubi Coronatio fieri debet, convocantur. Rex triduanum jejunium devote peragit per hebdomadam præcedentem, videlicet quarta, et sexta feria, et sabbato. Dominica vero proxima sequenti coronatur, qua ipse Rex se ad Communionem parat. Ecclesia vero ipsa Metropolitana, sive Cathedralis, ubi solemnitas celebrabitur, paretur et ornetur, quo melius fieri poterit. Ad altare majus parantur ea, quæ consueta sunt parari, Pontifice celebrante, et credentia juxta altare cum rebus opportunis. Super altare ponitur gladius, corona, et sceptrum Regi danda, et oleum Catechumenorum, bombyx ad ligandum, et extergendum brachium Regis, et inter scapulas post unctionem, fascia ad ligandum bombycem in brachio. Paratur in Ecclesia in loco competenti thalamus, sive suggestum pro Rege, in quo sit regalis sedes ornata, et thalamus ipse sit ornatus pannis sericeis et aulæis. Sed advertendum est, quod altitudo thalami non sit major quam gradus supremus altaris. Paratur etiam in loco convenienti tentorium, sive papilio, sub quo Rex vestes regales, pro regni consuetudine, quæ ibidem pro eo parantur, suo tempore recipit. Et si Regina etiam simul est coronanda, paratur pro ea alius thalamus, non longe a regio, sed illo aliquantulum humilior; et ita sunt situandi thalami, ut inde possint videri altare, et Pontifex celebrans. Parantur etiam ante altare hinc et inde sedes, pro numero Episcoporum Coronationi interessentium.

Die autem Dominica, qua Rex benedicendus, et coronandus est, omnes Episcopi conveniunt mane in Ecclesia, in qua hoc fieri debet; et Metropolitanus, sive Pontifex, ad quem spectat, parat se solemniter cum ministris, Missam celebraturus, paramentis tempori convenientibus. Episcopi vero induuntur super rochetum (vel supra superpelliceum, si sint Religiosi) amictu, stola, pluviali albo, et mitra simplici. Quibus omnibus paratis, Metropolitanus in faldistorio ante medium altaris posito, sedet cum mitra, et Episcopi parati hinc et inde super sedibus pro eis paratis, quasi in modum coronæ sedentes, sibi assistunt.

Interim Rex, vestibus militaribus indutus, cum suis Prælatiis domesticis non paratis, ac Baronibus, Nobilibus, et aliis venit ad Ecclesiam; et cum fuerit prope presbyterium, duo priores Episcopi ex paratis veniunt ei obviam, et cum mitris capita illi aliquantulum inclinantes, ipsum inter se medium, bireto deposito, usque ante Metropolitanum deducunt, cui Rex caput inclinans, humilem reverentiam exhibet. Qua facta, prior Episcoporum deducendum stans, detecto capite, versus ad Metropolitanum, dicit intelligibili voce.

REverendissime Pater, póstulat sancta mater Ecclésia Cathólica, ut præsentem egrégium mílitem ad dignitátem Régiam sublevétis.

Interrogat Metropolitanus:

Scitis illum esse dignum, et útilem ad hanc dignitátem?

Ille respondet:

Et nóvimus, et crédimus eum esse dignum, et útilem Ecclésiæ Dei, et ad régimen hujus Regni.

Metropolitanus dicit:

Deo grátias.

De Benedictione et Coronatione Regis.

Tunc sedet Rex medius inter duos Episcopos deducentes, congruenti spatio a Metropolitanano, ita ut illi faciem vertat, ipsi etiam deducentes Episcopi, senior ad dexteram, alius ad sinistram Regis se collocant, ita ut et ipsi ad alterutrum facies vertant. Quibus sic sedentibus, postquam aliquantulum quieverint, Metropolitanus coronandum Regem admonet, dicens:

CUm hodie per manus nostras, óptime Princeps, qui Christi Salvatóris nostri vice in hac re fúngimur (quamvis indigni) sacram unctiónem, et Regni insígnia sis susceptúrus; bene est, ut te prius de ónere, ad quod destináris, moneámus. Regiam hódie súscipis dignitátem, et regéndi fidéles pópulos commíssos curam sumis. Præclárum sane inter mortáles locum, sed discriminis, labóris, atque anxietátis plenum. Verum, si consideráveris, quod omnis potéstas a Dómino Deo est, per quem Reges regnant, et legum conditóres justa decérnunt; tu quoque de grege tibi commisso ipsi Deo ratióne es redditúrus. Primum, pietátem servábis, Dóminum Deum tuum tota mente ac puro corde coles. Christiánam religióne ac Fidem Cathólicam, quam ab incunábulis proféssus es, ad finem usque inviolátam retinébis, eámque contra omnes adversántes pro víribus deféndes. Ecclesiárum Prælátis, ac réliquis Sacerdótibus condignam reveréntiam exhibébis. Ecclesiásticam libertátem non conculcábis. Justítiam, sine qua nulla societas diu consístere potest, erga omnes inconcússe administrábis, bonis præmia, nóxiis débitas pœnas retribuéndo. Víduas, pupíllas, páuperes, ac débiles ab omni oppressióne deféndes. Omnibus te adeúntibus benígnum, mansuétum, atque affábilem, pro Régia tua dignitáte, te præbébis. Et ita te geres, ut non ad tuam, sed totíus pópuli utilitátem regnáre, præmiúmque benefactórum tuórum, non in terris, sed in cœlo expectáre videáris. Quod ipse præstáre dignétur, qui vivit, et regnat Deus per ómnia sæcula sæculórum. *R̄*. Amen.

Rex Electus accedit ad Metropolitanum, et coram eo, detecto capite, genuflexus, facit hanc professionem, dicens:

EGO **N.** Deo annuente, futúrus Rex **N.** profiteor, et promítto coram Deo, et Angelis ejus, deinceps legem, justítiam et pacem Ecclésiæ Dei, populóque mihi subjécto, pro posse et nosse, fácere ac serváre, salvo condígnis misericórdiæ Dei respéctu, sicut in consílio fidélium meórum mélius pótero inveníre. Pontificibus quoque Ecclesiárum Dei, condígnum et canónicum honórem exhibére; atque ea, quæ ab Imperatóribus, et Régibus Ecclésiis colláta, et réddita sunt, inviolabiliter observáre. Abbátibus, Comítibus et Vasáliis meis cóngruum honórem, secúndum consílium fidélium meórum præstáre.

Deinde ambabus manibus tangit librum Evangeliorum, quem Metropolitanus ante se apertum tenet, dicens:

Sic me Deus ádjuvet, et hæc sancta Dei Evangélia.

Postea Rex electus Metropolitanam manum reverenter osculatur.

His expeditis, illo genuflexo manente, Metropolitanus, deposita mitra, surgit, et stans versus ad ipsum coronandum, dicit competenti voce sequentem orationem, quam etiam dicunt omnes Pontifices parati, similiter sine mitris stantes: dicunt etiam omnia alia, benedictionem, et coronationem ipsam concernentia, voce submissa, Metropolitanum tamen in omnibus observantes, et imitantes.

Orémus.

OMnípotens sempitérne Deus, Creátor ómnium, Imperátor Angelórum, Rex regum, et Dóminus dominántium, qui Abraham fidélem servum tuum de hóstibus triumpháre fecísti,

De Benedictione et Coronatione Regis.

Móysi, et Jósue pópulo tuo praelátis, multiplicem victoriam tribuísti, humilémque David púerum tuum regni fastígio sublimásti, et Salomónem sapiéntiæ, pacisque ineffábili múnere ditásti, réspice, quæsumus, Dómine, ad preces humilitátis nostræ, et super hunc fámulum tuum **N.** quem súpplici devotióne in Regem elígitur, bene ✠ dictionum tuarum dona multiplica, eúmque dexteræ tuæ poténtia semper, et ubique circúmdata; quátenus prædicti Abrahæ fidelitáte firmátus, Móysi mansuetúidine fretus, Jósue fortitúidine múnitus, David humilitáte exaltátus, Salomónis sapiéntia decorátus, tibi in ómnibus compláceat, et per trámitem justítiæ inoffénso gressu semper incédatur; tuæ quoque protectiόνis gálea múnitus, et scuto insuperábili júgiter protéctus, armisque cœlestibus circúmdatum, optábilis de hóstibus sanctæ Crucis Christi victóriæ triúmphum feliciter cápiat, terrorémque suæ poténtiæ illis ínferat, et pacem tibi militántibus lætánter repórtet. Per Christum Dóminum nostrum, qui virtúte sanctæ Crucis tártara destrúxit, regnóque diáboli superáto, ad cœlos victor ascéndit, in quo potéstas omnis, regníque consistit victória, qui est glória humílium, et vita salúsque populórum: Qui tecum vivit et regnat in unitate Spíritus Sancti Deus, per ómnia sœcula sæculórum. **R.** Amen.

Post hæc Metropolitanus cum mitra procumbit supra faldistorium. Rex vero ad ejus sinistram in terram se prosternit, aliis Prælati paratis ante sedes suas similiter procumbentibus. Tunc cantores incipiunt, et prosequuntur Litanias, ut supra, pag. 32. choro respondente. Cum dictum fuerit:

Ut ómnibus Fidélibus ,etc.

R. Te rogámus, áudi nos.

Metropolitanus surgit, et accepto baculo pastorali in sinistram manum, super electum Regem prostratum, dicit:

Ut hunc eléctum in Regem coronándum bene ✠ dícere digneris.

R. Te rogámus, áudi nos.

Secundo dicit:

Ut hunc eléctum in Regem coronándum bene ✠ dícere, et conse ✠ cráre digneris.

R. Te rogámus, áudi nos.

Producendo semper super eum signum Crucis. Idem dicunt, et faciunt Episcopi parati, genuflexi tamen permanentes. Quo dicto, Metropolitanus redit ad accubitum, cantoribus resumentibus, et perficientibus Litanias. Quibus finitis, Metropolitanus, deposita mitra, surgit, illo prostrato, atque Episcopis, deposita mitra, genuflexis manentibus, versus ad coronandum, dicit:

Pater noster.

V. Et ne nos indúcas in tentatióne.

R. Sed líbera nos a malo.

V. Salvum fac servum tuum, Dómine.

R. Deus meus sperántem in te.

V. Esto ei, Dómine, turris fortitúdinis.

R. A fácie inimíci.

V. Nihil proficiat inimícus in eo.

R. Et filius iniquitátis non appónat nocére ei.

De Benedictione et Coronatione Regis.

℣. Dómine, exáudi oratióem meam.

℞. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum.

℞. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

PRæténde, Dómine, hunc fámulo tuo dèxteram coeléstis auxilií; ut te toto corde perquírat, et quæ digne póstulat, cónsequi mereátur.

ACTiões nostras, quæsumus, Dómine, aspirándo præveni, et adjuvándo proséquare; ut cuncta nostra orátio et operátio a te semper incípiat, et per te cœpta finiátur. Per Christum Dóminum nostrum. ℞. Amen.

Post hæc Metropolitanus sedet, accipit mitram, et electus Rex coram eo genuflectit; et circumstantibus Prælatís paratis, cum suis mitris in modum coronæ, Metropolitanus intingit pollicem dexteræ manus in oleum Catechumenorum, et inungit in modum Crucis illius brachium dexterum, inter juncturam manus, et juncturam cubiti, atque inter scapulas, dicens hanc Orationem:

DEus, Dei Fílius, Jesus Christus Dóminus noster, qui a Patre óleo exultatiónis unctus est præ participibus suis, ipse per præsentem sanctæ unctiões infusióem, Spírítus Parácliti super caput tuum bene ✠ dictionem infúndat, eamdémque usque ad interióra cordis tui penetráre fáciat: quátenus hoc visibili et tractábili óleo, dona invisibília percípere, et temporáli regno justis moderatióibus perácto, æternáliter cum eo regnáre mereáris, qui solus sine peccáto Rex regum vivit, et gloriátur cum Deo Patre in unitáte Spírítus Sancti Deus, per ómnia sácula sæculórum. ℞. Amen.

Orémus.

OMnípotens sempitérne Deus, qui Házael super Syriam, et Jehu super Israel per Eliám, David quoque et Saúlem per Samuélem Prophétam in reges inúngi fecisti, tribue, quæsumus, mánibus nostris opem tuæ benedictiões, et huic fámulo tuo **N.**, quem hódie licet indígno, in Regem sacra unctiõe delinimus, dignam delibutiões hujus efficiáciam et virtútem concéde: constitue, Dómine, principátum super húmerum ejus, ut sit fortis, justus, fidélis, próvidus, et indefessus regni hujus, et pópuli tui gubernátor, infidélium expugnátor, justitiæ cultor, meritórum et demeritórum remunerátor, Ecclésiæ tuæ sanctæ, et fidei Christianæ defénsor, ad decus, et láudem tui nóminis gloriósi. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spírítus Sancti Deus, per ómnia sácula sæculórum. ℞. Amen.

Quo facto, Metropolitanus mica panis abstergit pollicem, et lavat manus, surgit cum mitra, descendit ante altare, ubi, deposita mitra, stans, cum suis ministris facit Confessionem. Rex vero electus ad partem se retrahit, et genuflexus cum suis Prælatís domesticis idem facit. Similiter et Episcopi parati sine mitris stantes, bini et bini Confessionem dicunt. Finita Confessione, Metropolitanus ascendit ad altare, et procedit in Missa more solito, usque ad Allelúja sive ultimum versum Tractus, vel Sequentiæ exclusive, Prælatís paratis juxta suas sedes stantibus, vel sedentibus, prout tempus requirit. Interim schola inchoat Introitum, et prosequitur in Missa; et Rex a suis ducitur in Sacristiam, vel sub papilione ad hoc parato, ubi inter scapulas et brachium inunctum bombyce bene abstergitur, et induitur regalibus indumentis, ex more regni. Paratus itaque Rex et ornatus, procedit cum suis Prælatís,

De Benedictione et Coronatione Regis.

Baronibus, et aliis ad eminentem et ornatum thalamum, in Ecclesia sibi præparatum, et ibi super aliquo faldistorio ornato genuflexus incumbens, audit Missam, quam Prælati sui non parati circumstantes etiam genuflexi legunt usque ad Allelúja sive ultimum versum Tractus, vel Sequentiæ exclusive. Missa dicitur de die, et cum Oratione diei dicitur pro ipso electo Rege, sub uno Per Dóminum, hæc Oratio.

QUæsumus, omnipotens Deus, ut fámulus tuus **N.** Rex noster, qui tua miseratióne suscepit regni gubernácula, virtútum étiam ómnium percípiat increméta, quibus decéter ornátus, et vitiórum monstra devitáre, et ad te, qui via, veritas et vita es, gloriósus váleat pervenire. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sácula sæculórum. **R̄.** Amen.

Graduali cantato, Metropolitanus sedet ante altare cum mitra in faldistorio, et Rex a suis associatus medius inter priores Prælatos paratos ad Metropolitanum reducitur, cui facta reverentia, ut prius, genuflectit coram eo. Tunc Metropolitanus accipit gladium, quem unus ministrorum sibi porrigit de altari, et illum evaginatum tradit in manus Regis, dicens:

ACCiPe gládium de altári sumptum per nostras manus, licet indígnas, vice tamen, et auctoritáte sanctórum Apostolórum consecrátas, tibi regaliter concéssum, nostræque bene **✠** dictionis officio in defensionem sanctæ Dei Ecclésiæ divínitus ordinátum; et memor esto ejus, de quo Psalmista prophetávit, dicens: Accíngere gládio tuo super femur tuum, potentíssime; ut in hoc per eúmdem vim æquitátis exerceas, molem iniquitátis potéter déstruas, et sanctam Dei Ecclésiám, ejúsque fidéles propúgnes, ac prótegas; nec minus sub fide falsos, quam Christiáni nóminis hostes exsecrérís, ac dispérgas; víduas, et pupíllas cleméter ádjuves ac deféndas; desoláta restáures, restauráta consérves; ulciscáris injústa, confírmes bene dispósita; quátenus hæc agéndo, virtútum triúmpho gloriósus, justitiæque cultor egrégíus, cum mundi Salvatóre sine fine regnáre mereáris: Qui cum Deo Patre, et Spíritu Sancto vivit, et regnat Deus, per ómnia sácula sæculórum. **R̄.** Amen.

His expeditis, ensis a ministris in vaginam reponitur, et Metropolitanus accingit ense Regem, dicens:

ACCíngere gládio tuo super femur tuum, potentíssime: et atténde, quod Sancti non in gládio, sed per fidem vicérunt regna.

Et mox Rex accinctus surgit, et eximit ensem de vagina, illumque viriliter vibrat; deinde super brachium sinistrum tergit, et in vaginam reponit, ac iterum coram Metropolitanum genuflectit. Tunc ei Corona imponitur, quam omnes Prælati parati, qui adsunt, de altari per Metropolitanum sumptam manibus tenent, ipso Metropolitanum illum regente, capiti illius imponente, ac dicente:

ACCiPe Corónam regni, quæ, licet ab indígnis, Episcopórum tamen mánibus cápiti tuo impónitur: In nómine Pa **✠** tris, et Fí **✠** lii, et Spíritus **✠** Sancti; quam sanctitátis glóriam, et honórem, et opus fortitúdinis, significáre intélligas, et per hanc te partícipem ministérii nostri non ignóres. Ita ut sicut nos in interióribus pastóres, rectorésque animárum intellígimur, ita et tu in exterióribus verus Dei cultor, strenuúsque contra omnes adversitátes Ecclésiæ Christi defénsor assístas, regníque tibi, a Deo dati, et per officium nostræ benedictionis in vice Apostolórum, omniúmque Sanctórum, regímíni tuo commíssi útilis execútor, proficuúsque regnátor semper appáreas, ut inter gloriósos athlétas, virtútum gemmis ornátus, et præmio

De Benedictione et Coronatione Regis.

sempiternæ felicitatis coronatus. cum Redemptore, ac Salvatore nostro Jesu Christo, cujus nomen, vicemque gestare crederis, sine fine glorieris: Qui vivit, et imperat Deus cum Patre et Spiritu Sancto in sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Postea Metropolitanus dat ei adhuc genuflexo sceptrum, dicens:

ACcipe virgam virtutis ac veritatis, qua intelligas te obnoxium mulcere pios, terrere reprobos, errantes viam docere, lapsis manum porrigere, disperdere superbos, et revelare humiles; et aperiat tibi ostium Jesus Christus Dominus noster, qui de semetipso ait: Ego sum ostium, per me, si quis introierit, salvabitur; qui est clavis David, et sceptrum domus Israel; qui aperit, et nemo claudit, claudit, et nemo aperit. Sitque tibi ductor, qui educit vincitum de domo carceris, sedentem in tenebris et umbra mortis; et in omnibus sequi merearis eum, de quo David Propheta cecinit: Sedes tua, Deus, in sæculum sæculi: virga directionis, virga regni tui; et imitando ipsum, diligas justitiam, et odio habeas iniquitatem, quia propterea unxit te Deus, Deus tuus, ad exemplum illius, quem ante sæcula unxerat oleo exultationis, præ participibus suis, Jesum Christum Dominum nostrum: Qui cum eo vivit et regnat Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Tunc Regi surgenti discingitur ensis, et in vagina datur alicui, qui eum ante Regem immediate portat. Et Metropolitanus cum aliis Prælati paratis deducit Regem, sceptrum in manu et coronam in capite ferentem, medium inter se a dextris, et digniorem Prælatum paratum a sinistris Regis, incendentem ad solium supra thalamum, et, adjuvante eum digniore Prælato prædicto, inthronizat Regem in solio, dicens:

STa, et retine amodo locum tibi a Deo delegatum, per auctoritatem omnipotentis Dei, et per præsentem traditionem nostram, omnium scilicet Episcoporum, cæterorumque Dei servorum; et quanto Clerum sacris altaribus propinquiorem perspicias, tanto ei potius in locis congruis honorem impendere memineris; quatenus mediator Dei et hominum, te mediatores Cleri et plebis permanere faciat.

Deinde Metropolitanus, deposita mitra, stans versus ad altare inchoat, schola prosequente, Hymnum:

Te Deum laudamus, ut supra, pag. 62.

Qui totus dicitur: quo incepto, Metropolitanus accedit ad dexteram Regis, ibi continuo manens usque ad finem Hymni; et eo finito, Metropolitanus stans ut prius ad dexteram Regis, sine mitra, dicit super illum versum:

V. Firmetur manus tua, et exaltetur dextera tua.

R. Justitia, et iudicium præparatio sedis tuæ.

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Orémus.

DEUS, qui victrices Móysi manus in oratione firmasti, qui quamvis ætate languesceret, infatigabili sanctitate pugnabat; ut dum Amalech iniquus vincitur, dum profanus nationum populus subjugatur, exterminatis alienigenis, hæreditati tuæ possessio copiosa serviret, opus

De Benedictione et Coronatione Regis.

mánuum tuárum pia nostræ oratiónis exauditióne confirma: habémus et nos apud te, sancte Pater, Dóminum Salvatórem, qui pro nobis manus suas exténdit in cruce, per quem étiam precámur, Altíssime, ut tua poténtia suffragánte, universórum hóstium frangátur impietas, populúsque tuus, cessánte formídine, te solum timére condíscat. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Orémus.

DEus, inenarrábilis áuctor mundi, cónditor géneris humáni, confirmátor regni, qui exútero fidélis amíci tui Patriárchæ nostri Abrahæ prælegísti Regem sæculis profúturum, tu præsentem insígnem Regem hunc cum exércitu suo, per intercessióne beátæ Mariæ semper Vírginis, et ómnium Sanctórum, úberi bene *✠* dictione locúpleta; et in sólium regni firma stabilitáte connécte: visita eum, sicut visitásti Móysen in rubo, Jósue in prælio, Gedeónem in agro, Samuélem in templo, et illa eum sidérea bene *✠* dictione, ac sapiéntiæ tuæ rore perfúnde, quam beátus David in psaltério et Sálomon filius ejus, te remuneránte, percépit de cælo. Sis ei contra ácies inimicórum loríca, in advérsis gálea, in próspere sapiéntia, in protectiõe clypeus sempitérnus. Et præsta, ut Gentes illi téneant fidem, Proceres sui hábeant pacem, díligant charitátem, abstíneant se a cupiditáte, loquántur justítiam, custódiant veritátem, et ita pópulus iste sub ejus império púllulet, coálitus benedictiõe æternitátis, ut semper tripudiántes máneant in pace, ac victóres. Quod ipse præstáre dignétur, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Quibus finitis, Metropolitanus cum Prælati paratis redit ad sedem suam, vel faldistorium, prope altare, et (nisi sit coronanda Regina) dicitur Allelúja, sive ultimus versus Tractus vel Sequentiæ, Evangelium, et alia usque ad Offertorium inclusive. Quo dicto, Metropolitanus residet in faldistorio suo ante medium altaris cum mitra, et Rex a suis Prælati et Baronibus associatus venit ante Metropolitanum, coram quo genuflexus, detecto capite, offert ei aurum quantum sibi placet, et manum Metropolitani recipientis osculatur.

Deinde ad solium suum revertitur. Metropolitanus lavat manus, surgensque accedit ad altare, et prosequitur Missam usque ad Communionem. Cum Secreta diei dicitur pro Rege, sub uno Per Dóminum nostrum.

Secreta.

MUnera, Dómine, quæsumus, obláta sanctifica: ut et nobis Unigéniti tui Corpus et Sanguis fiant, et Regi nostro ad obtinéndam ánimæ corporisque salútem, et ad peragéndum injúctum officium, te largiénte, usquequáque proficiant. Per eúmdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Pax datur Regi per primum ex Prælati paratis, cum instrumento ad hoc ordinato. Postquam Metropolitanus se de Corpore et Sanguine, quem totum sumere debet, communicaverit, Rex, detecto capite, de thalamo suo accedit ad altare, coram quo, in supremo gradu genuflectit, et Metropolitanus conversus ad Regem, ipsum communicat. Rex, priusquam Communionem sumat, osculatur manum dexteram Metropolitani, et sumpta communionem, ex calice de manu Metropolitani se purificat, et purificatus ad thalamum suum revertitur. Metropolitanus vero ablutionem sumit, et accepta mitra, lavat manus, et perficit Missam.

Cum Postcommunio diei dicitur pro Rege, sub uno Per Dóminum.

De Benedictione et Coronatione Reginae.

Postcommunio.

HÆc, Dómine, oblátio salutáris, fámulum tuum **N.** Regem nostrum ab ómnibus tueátur advérsis: quátenus et ecclesiásticæ pacis obtíneat tranquillitátem, et post istíus témporis decúrsum ad ætérnam pervéniat hæreditátem. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spiritus Sancti Deus, per ómnia sáecula sæculórum. **R**. Amen.

In fine Metropolitanus dat benedictionem solemnem, ut supra, qua data, singuli ad sua revertuntur.

DE BENEDICTIONE ET CORONATIONE REGINÆ.

SI vero tunc Regina benedicenda sit, coronanda, quamprimum, ipso Rege inthronizato, et orationibus expletis, Metropolitanus cum prælatis paratis ad altare reversus in faldistorio sedet. Rex de solio suo surgens, cum comitiva sua, Coronam in capite, et sceptrum in manu gestans, ante altare ad Metropolitanum proficiscitur, et facta ei reverentia, stans, detecto capite, petit Reginam benedici et coronari, sub his verbis:

REverendíssime Pater, postulámus, ut Consórtem nostram, Nobis a Deo conjúctam benedícere, et coróna Regináli decoráre dignémini, ad láudem, et glóriam Salvatóris nostri Jesu Christi.

Deinde ad solium suum revertitur.

Tunc Regina, quæ in aliquo loco ad partem in Ecclesia a principio steterat, a duobus Episcopis paratis, non his, qui Regem deduxerunt, sed primis post eos, crine soluto, et capite velato, in vestibus suis communibus ad Metropolitanum ante altare deducitur; et facta Metropolitanano reverentia, coram illo genuflectit, et ejus manum osculatur.

Tunc surgit Metropolitanus cum mitra, et in faldistorio procumbit. Regina vero ad ejus sinistram in terram se prosternit, et inchoantur ac perficiuntur Litanie, ut supra, pag. 32. Quibus finitis, Metropolitanus, deposita mitra, surgit, et stans versus ad illam ante se genuflexam, dicit sequentem Orationem intelligibili voce; quam etiam, et alia sequentia, astantes Prælati parati submissa voce dicunt:

Orémus.

OMnípotens sempitérne Deus, hanc fámulam tuam **N.** cœlésti bene ✠ dictione sanctifica, quam in adjutórium regni Reginam elígitus; tua ubíque sapiéntia eam dóceat et confórtet, atque Ecclésia tua fidélem fámulam semper agnóscat. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus.

Deinde, extensis manibus ante pectus, dicit:

Per ómnia sáecula sæculórum

R. Amen.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spírítu tuo.

De Benedictione et Coronatione Reginae.

℣. Sursum corda.

℟. Habemus ad Dominum.

℣. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

℟. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, æquum et salutáre, nos tibi semper, et ubique grátias ágere, Dómine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus, honórum cunctórum auctor ac distribútor, benedictionúmque ómnium largus infúsor, tribue super hanc fámulam tuam Regínam bene ✠ dictionis tuæ cópiam; et quam humána eléctio sibi præesse gaudet, tua supérnæ electiõnis et benedictiõnis infúsiõ accúmulet. Concède ei, Dómine, auctoritátem regíminis, consílii magnitúdinem, sapiéntiæ, prudéntiæ, et intelléctus abundántiam, religiõnis ac pietátis custódiám; quátenus mereátur benedíci et augmentári in nómine, ut Sara; visitári et fœcundári, ut Rebécca; contra ómnium muníri vitiórum monstra, ut Judith; in regímine regni éligi, ut Esther; ut, quam humána nítitur fragílitás benedícere, cœléstis pótius ínitimi roris répleat infúsiõ. Et quæ a nobis elígitur, et bene ✠ dicitur in Regínam, a te mereátur obtinére præmium æternitátis perpétuæ. Et sicut ab homínibus sublimátur in nómine, ita a te sublimétur fide et operatiõne. Illo étiam sapiéntiæ tuæ eam rore perfúnde, quem beátus David in repromissióne, et filius ejus Sálomon percépit in locupletatiõne. Sis ei, Dómine, contra cunctórum ictus inimicórum loríca, in advérsis gálea; in próspéris sapiéntia; in protectiõne clypeus sempitérnus. Sequátur pacem, díligat charitátem, abstíneat se ab omni impietáte, loquátur justítiam, custódiat veritátem, sit cultrix justítiae et pietátis, amátrix religiõnis. Vigeátque præsentí bene ✠ dictione in hoc ævo annis plúrimis, et sempitérno sine fine ætérnis.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen, quod a circumstantibus audiat.

Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. ℟. Amen.

Qua præfatione expleta, sedet Metropolitanus, et accepta mitra, inungit in modum crucis cum oleo Catechumenorum illius brachium dexterum, inter juncturam manus, et juncturam cubiti, atque inter scapulas, dicens:

DEus Pater ætérnæ glóriæ sit tibi adjútor, et omnipotens benedícat tibi: preces tuas exáudiat, vitam tuam longitúdine diérum adíimpleat, benedictiõnem tuam júgiter confirmet; te cum omni pópulo in ætérnum consérvet; inimícos tuos confusiõne índuat; et super te Christi sanctificátio, atque hujus ólei infúsiõ flóreat: ut, qui tibi in terris tríbuit benedictiõnem, ipse in cœlis cónferat méritum Angelórum; ac benedícat te et custódiat in vitam ætérnam Jesus Christus Dóminus noster, qui vivit et regnat Deus, in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

Quo facto, surgit Regina, et a suis ducitur ad sacristiam, seu papilionem, ubi Rex regales vestes indutus est, ibi et ipsa induitur vestibus reginalibus, quibus induta reducit ad Metropolitanum adhuc cum mitra in faldistorio sedentem, qui imponit illi ante se genuflexæ coronam, dicens:

ACcipe corónam glóriæ, ut scias te esse consórtem Regni, populóque Dei semper próspere cónsulas; et quanto plus exaltáris, tanto ámplius humilitátem díligas, et custódiás, in Christo Jesu Dómino nostro.

De Benedictione et Coronatione Reginae solius.

Et mox dat ei sceptrum, dicens:

ACcipe virgam virtutis, ac veritatis, et esto pauperibus misericors, et affabilis; viduis, pupillis, et orphanis, diligentissimam curam exhibeas; ut omnipotens Deus augeat tibi gratiam suam, qui vivit et regnat, in saecula saeculorum. *R.* Amen.

Quo facto, surgit Regina, et Episcopi parati, qui ipsam ad altare deduxerunt, eam associant usque ad suum thalamum, ubi sedet in solio suo, Matronis ejus ipsam comitantibus: deinde dicit *Allelúja*, sive ultimus versus Tractus, vel Sequentiae, Evangelium, et Offertorium. Quo dicto, Regina cum Rege, a suis tantum associati, vadunt ad offerendum Metropolitano in faldistorio ante medium altaris sedenti, de auro quantum volunt, et manum altaris sedenti, de auro quantum volunt, et manum Metropolitanis recipientis osculantur; deinde revertuntur ambo ad thalamum suum, et proceditur in Missa usque ad Communionem. Data pace Regi et Reginae per primum ex Praelatis paratis, cum instrumento ad hoc ordinato, Rex et Regina a suis tantum associati descendunt de thalamis, et veniunt ad altare, ubi in supremo gradu genuflectunt; et percepta Communionem, Metropolitanus ponit ambas Hostias consecratas super patenam, et conversus ad Regem et Reginam, eos communicat.

Rex, priusquam communionem sumat, osculatur manum dexteram Metropolitanis; tum simili modo communicat Reginam, quae similiter ejus manum osculatur, et successive ambos ex calice suo purificat, qui purificati ad thalamos suos revertuntur, eo ordine, quo venerunt. Metropolitanus vero ablutionem sumit; et accepta mitra, lavat manus, perficitque Missam, et in fine dat benedictionem solemnem. Qua data, Rex et Regina vadunt ad palatium suum, et Metropolitanus atque alii Praelati omnes deponunt vestes sacras, et ad propria quisque revertitur.

DE BENEDICTIONE ET CORONATIONE REGINAE SOLIUS.

SI autem, Rege jam pridam coronato, Regina sola, ut conjux illius, coronanda sit, parantur duo thalami, et alius locus, in quo Regina a principio officii usque ad tempus Coronationis expectat. Vocantur omnes Praelati regni, atque omnia alia fiunt, quae supra pro Coronatione Regis ordinata sunt.

Die autem statuto, Metropolitano, et Praelatis in Ecclesia constitutis, et vestientibus, Rex vestibus regalibus indutus cum Corona in capite, et sceptro in manu, ense praecedente, a suis associatus venit ad Ecclesiam, et ascendit thalamum suum; et Metropolitano, ac Praelatis omnibus paratis, incipitur Missa, more solito, et continuatur usque ad *Allelúja*, sive ultimum versum Tractus, vel Sequentiae exclusive. Tum Rex coronam, et scepturum ferens descendit de thalamo suo, et Metropolitano in faldistorio ante altare cum mitra sedente, stans, detecto capite, petit ab eo Reginam benedici, et coronari, sub his verbis:

Reverendissime Pater, postulamus, ut Consortem nostram, nobis a Deo conjunctam, benedicere, et corona Reginae decorare dignemini, ad laudem et gloriam Salvatoris nostri Jesu Christi.

Deinde ad thalamum suum revertitur, et Regina, quae usque tunc in aliquo loco ad partem in Ecclesia steterat, a duobus prioribus Praelatis paratis, crine soluto, et capite velato, ducitur ad

De Benedictione et Coronatione Reginæ ut Regni Dominæ.

Metropolitanum ante altare sedentem; et facta ei reverentia, coram eo genuflectit, et ejus manum osculatur. Tunc surgit Metropolitanus, et cum mitra procumbit supra faldistorium. Regina vero ad ejus sinistram se in terram prosternit, et inchoantur Litanie prout supra, pag. 32. et perficiuntur, atque omnia alia fiunt, quæ supra in Coronatione Reginæ dicta sunt, usque ad Offertorium, ad quod poterit Rex cum Regina procedere, vel Regina sola prout Regi placebit.

Facta communione per Metropolitanum, communicatur Regina. Deinde perficitur Missa, et in fine Metropolitanus dat Benedictionem solemnem, etc.

DE BENEDICTIONE ET CORONATIONE REGINÆ UT REGNI DOMINÆ.

SI vero Regina coronanda est, ut Regni Domina, et absque Rege, tunc paratur thalamus unus in Ecclesia, vocantur Prælati Regni, et omni alia similiter fiunt, quæ supra pro Coronatione Regis ordinata sunt. Die statuto conveniunt in Ecclesia, in qua Coronatio fieri debet; ubi Metropolitanus, aut alius, ad quem spectat, cum Episcopis aliis parat se, et sedent ante altare, ut supra dictum est. Interim Regina consuetis vestibus induta, cum suis Prælati, Baronibus, et Matronis, atque aliis domesticis venit ad Ecclesiam, et cum fuerit prope presbyterium, duo priores Episcopi parati, veniunt ei obviam, et cum mitris capita illi aliquantulum inclinantes, ipsam inter se mediam usque ad Metropolitanum deducunt, cui Regna caput inclinans, humilem reverentiam exhibet: qua facta, prior ipsorum deducentium, detecto capite, versus ad Metropolitanum, dicit:

Reverendissime Pater, postulat sancta Mater Ecclesia Catholica, ut præsentem circumspectam Mulierem ad dignitatem Reginalem sublevetis.

Tunc interrogat Metropolitanus:

Scitis illam esse dignam, et utilem ad hanc dignitatem?

Ille respondet:

Et novimus, et credimus eam esse dignam, et utilem Ecclesie Dei, et ad regimen hujus Regni.

Metropolitanus dicit:

Deo gratias.

Tunc sedet Regina media inter ipsos Episcopos deducentes, congruenti spatio a Metropolitanano, ita ut illi faciem vertat; ipsi etiam deducentes Episcopi, senior ad dexteram, alius ad sinistram Reginæ se collocant, ut et ipsi ad alterutrum facies veriant; ipsis sic sedentibus, postquam aliquantulum quieverint, Metropolitanus coronandum Reginam admonet, dicens:

Cum hodie per manus nostras, circumspecta Mulier, qui Christi Salvatoris nostri vice in hac re fungimur (quamvis indigni), sacram unctionem, et Regni insignia sis susceptura; bene est, ut te prius de onere, ad quod destinaris, moneamus. Regiam hodie suscipis dignitatem, et regendi fideles populos tibi commissos curam sumis, Præclarum sane inter mortales locum,

De Benedictione et Coronatione Reginae ut Regni Dominæ.

sed discriminis, laboris, atque anxietatis plenum. Verum, si consideraveris, quod omnis potestas a Domino Deo est, per quem Reges regnant, et legum conditores justa decernunt; tu quoque de grege tibi commisso ipsi Deo rationem es redditura. Primum, pietatem servabis: Dominum Deum tuum tota mente ac puro corde coles. Christianum religionem, ac fidem Catholicam, quam ab incunabulis professa es, ad finem usque inviolatam retinebis, eamque contra omnes adversantes pro viribus defendes. Ecclesiarum Prælati, ac reliquis Sacerdotibus condignam reverentiam exhibebis. Ecclesiasticam libertatem non conculcabis. Justitiam, sine qua nulla societas diu consistere potest, erga omnes inconcusse administrabis, bonis præmia, noxiis debitas pœnas retribuendo. Viduas, pupillos, pauperes, ac debiles ab omni oppressione defendes. Omnibus te aduentibus benignam, mansuetam, atque affabilem, pro Régia tua dignitate, te præbebis. Et ita te geres, ut non ad tuam, sed totius populi utilitatem regnare præmiūque benefactorum tuorum, non in terris, sed in cœlo exspectare videaris. Quod ipse præstare dignetur, qui vivit et regnat Deus, in sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Regina electa accedit ad Metropolitanum, et genuflexa facit hanc professionem, dicens:

EGO N. Deo annuente, futura Regina N. profiteor, et promitto coram Deo et Angelis ejus, deinceps legem, justitiam et pacem Ecclesiæ Dei, populoque mihi subiecto, pro posse et nosse, facere ac servare, salvo condigno misericordiæ Dei respectu, sicut in consilio fidelium meorum melius poterō invenire. Pontificibus quoque Ecclesiarum Dei condignum et canonicum honorem exhibere; atque ea, quæ ab Imperatoribus, et Régibus Ecclesiis collata, et reddita sunt, inviolabiliter observare. Abbatibus, Comitibus et vasaliis meis congruum honorem, secundum consilium fidelium meorum præstare.

Deinde ambabus manibus tangit librum Evangeliorum, quem Metropolitanus coram ea super genibus apertum tenet inferiori parte libri Reginae versa, dicens:

Sic me Deus adjuvet, et hæc sancta Dei Evangélia.

Et postea Regina electa Metropolitanum manum reverenter osculatur. Quo facto, Metropolitanus surgit, et cum mitra procumbit in faldistorio. Regina vero ad ejus sinistram in terram se prosternit.

Et cantores incipiunt, schola prosequente, Litanias, ut supra, pag. 32 in quibus cum dictum fuerit:

Ut omnibus Fidelibus etc

R. Te rogamus audi nos.

Metropolitanus surgit, et accepto baculo pastorali in sinistra, super illam dicit:

Ut hanc electam in Reginam coronandam bene ✠ dicere digneris.

R. Te rogamus, audi nos.

Secundo dicit:

Ut hanc electam in Reginam coronandam bene ✠ dicere, et conse ✠ crare digneris.

R. Te rogamus, audi nos.

Producendo semper super Reginam signum Crucis. Idem dicunt et faciunt Episcopi parati, genuflexi tamen permanentes. Quo dicto, Metropolitanus redit ad accubitus, cantoribus Litanias resumentibus et perficientibus.

De Benedictione et Coronatione Reginae ut Regni Dominæ.

Quibus finitis, Metropolitanus, deposita mitra, surgit, Regina prostrata manente, et dicit super eam intelligibili voce Orationem sequentem, quam astantes Episcopi, etiam sine mitris in locis suis stantes, submissa voce pronuntiant.

Oremus.

OMnipotens sempiternæ Deus, hanc famulam tuam cœlesti bene ✠ dictione sanctifica, quam in adiutorium regni Reginam eligimus; tua ubique sapientia eam doceat et confortet, atque Ecclesia tua fidèlem famulam semper agnoscat. Per Dòminum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitate Spíritus Sancti Deus.

Tum surgit Regina, et coram Pontifice genuflectit. Deinde Pontifex mediocri voce, extensis manibus ante pectus, dicit Præfationem, quæ habetur supra pag. 112. Qua Præfatione cum sua conclusione expleta, sedet Metropolitanus, et accepta mitra, intingit pollicem dexteræ manus in oleum Catechumenorum, et inungit in modum crucis brachium dexterum Reginae, inter juncturam manus et juncturam cubiti, atque inter scapulas, dicens:

DEus Pater æternæ glóriæ sit tibi adjutor, et omnipotens benedicat tibi; preces tuas exaudiat; vitam tuam longitúdine dièrum adimpleat: benedictionem tuam júgiter confirmet; te cum omni pópulo in ætèrnum consèrvet; inimicos tuos confusione induat; et super te Christi sanctificatio, atque hujus olei infusio flóreat, ut, qui tibi in terris tribuit benedictionem, ipse in cœlis confèrat méritum Angelórum; ac benedicat te et custódiat in vitam ætèrnæ Jesus Christus Dòminus noster: Qui vivit et regnat Deus, in sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Quo facto, surgit Regina, et ad partem suam retrahit, ubi Praelati sui domestici ei assistunt. Metropolitanus vero mica panis abstergit pollicem, et lavat manus, deinde accedit ante altare, et deposita mitra, cum suis ministris facit Confessionem. Idem faciunt Episcopi parati juxta sedes suas sine mitris stantes. Facta Confessione, Metropolitanus ascendit ad altare, osculatur, incensat, et procedit in Missa usque ad Allelúja exclusive, sive ultimum versum Tractus, vel Sequentiæ, si dicitur, more consueto. Regina vero ducitur a suis ad sacristiam, vel papilionem, ubi accepit vestes regiales. Deinde redit cum illis ad thalamum, ubi manet usque ad dictam Graduale: non tamen sedet in solio, sed super aliquod scabellum sibi paratum genuflexa procumbit audiens Missam. Missa dicitur de die, et cum Oratione diei dicitur pro ipsa electa Regina sub uno, Per Dòminum.

Quæsumus, omnipotens Deus, ut fámula tua **N**. Regina nostra, quæ tua miseratióne suscepit regni gubernacula, virtútum étiam ómnium percípiat incrementa: quibus decèter ornata, et vitiórum monstra devitáre, et ad te, qui via, veritas et vita es, gratiósa váleat pervenire. Per Dòminum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitate Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Graduali cantato Metropolitanus sedet ante altare in faldistorio cum mitra, et Regina a suis associata, media inter priores duos Praelatos paratos ad Metropolitanum reducit, cui facta reverentia, ut prius, genuflectit coram eo. Tunc imponitur ei corona, quam omnes Episcopi parati, qui adsunt, de altari per Metropolitanum sumptam manibus tenent, ipso Metropolitanò illam regente, et capiti illius imponente, ac dicente:

ACcipe Coronam regni, quæ, licet ab indignis, Episcopórum tamen manibus capiti tuo imponitur: In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spíritus ✠ Sancti; quam sanctitátis glóriam, et honórem, et opus fortitúdinis, significáre intélligas, et per hanc te partícipem ministèrii nostri

De Benedictione et Coronatione Reginae ut Regni Dominæ.

non ignóres. Ita ut sicut nos in interiõribus pastóres, rectorésque animárum intelligimur, ita et tu in exteriõribus vera Dei cultrix, strénuaque contra omnes adversitátes Ecclésiæ Christi defensátrix assístas, regníque tibi a Deo dati, et per officium nostræ benedictiõnis in vice Apostolorum, omniúmque Sanctórum, regímini tuo commíssi, útilis executrix, proficúaque regnátrix semper appáreas; ut inter gloriósos athlétas, virtútum gemmis ornáta, et præmio sempitérnæ felicitátis coronáta, cum Redemptóre, ac Salvatóre nostro Jesu Christo, cujus nomen, vicémque gestáre créderis, sine fine gloriéris: Qui vivit, et ímperat Deus cum Patre, et Spírítu Sancto in sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Et mox dat ei sceptrum in manum, dicens:

Accipe virgam virtútis, ac veritátis, et esto paupéribus miséricors, et affábilis; víduis, pupíllis, et órphanis diligentíssimam curam exhíbeas; ut omnípotens Deus áugeat tibi grátiam suam: Qui vivit et regnat in sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Tum surgunt omnes, et Metropolitanus cum omnibus Episcopis paratis deducit Reginam, Coronam in capite et sceptrum in manu ferentem, mediam inter se et digniorem Episcopum paratum, supra solium, ubi stans cum mitra, una cum eodem digniore Episcopo, inthronizat eam in solio, dicens:

STa, et rétime ámodo locum tibi a Deo delegátum, per auctoritátem omnipoténtis Dei, et per præsentem tradiónem nostram, ómnium scílicet Episcopórum, ceterorúmque Dei servórum: et quanto Clerum sacris altáribus propinquiórem pèrspicis, tanto ei potiórem in locis congruis honórem impèndere memíneris; quátenus mediátor Dei et hóminum, te mediatricem Cleri et plebis permanére fáciat.

Deinde Metropolitanus, deposita mitra, inchoat, schola sequente, Hymnum:

Te Deum laudamus. ut supra pag. 62.

Qui totus dicitur: quo incepto, Metropolitanus accedit ad dexteram Reginae, ibi continuo manens usque ad finem Hymni. Finito Hymno, Metropolitanus stans ut prius, juxta Reginam sine mitra, dicit super illam.

V. Firmétur manus tua, et exaltétur dèxtera tua.

R. Justitia, et judícium præparátio sedis tuæ.

V. Dómine, exáudi oratióem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

DEus, qui victríces Móysi manus in oratióne firmásti, qui quamvis ætáte languésceret, infatigábili sanctitáte pugnábat; ut dum Amalech iníquus víncitur, dum profánuis natiónum pópulus subjugátur, exterminátis alienígenis, hæreditáti tuæ posséssio copiósa servíret; opus mánuum tuárum pia nostræ oratiónis exauditióne confirma: habémus et nos apud te, sancte Pater, Dóminum Salvatórem, qui pro nobis manus suas exténdit in cruce, per quem étiam precámur, Altíssime, ut tua poténtia suffragánte, universórum hóstium frangátur impietas, populúsque tuus, cessánte formídine, te solum timére condíscat. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

De Benedictione et Coronatione Reginae ut Regni Dominæ.

Quibus finitis, Metropolitanus cum Episcopis paratis revertitur ad sedem suam, vel ad faldistorium prope altare; et dicitur *Allélúja*, sive ultimus versus Tractus, vel Sequentiæ, Evangelium, et alia usque ad Offertorium, inclusive. Quo dicto, Metropolitanus sedet in faldistorio ante medium altaris cum mitra, et Regina a suis Prælatibus, Magnatibus, et aliis associata, venit ante Metropolitanum, coram quo genuflexua, offert ei aurum, quantum sibi placet, et manum Metropolitanam recipientis osculatur. Deinde ad solium suum revertitur. Metropolitanus lavat manus, surgit, et accedit ad altare, et prosequitur Missam usque ad Communionem.

Cum Secreta diei, dicitur pro Regina, sub uno, Per Dóminum.

Secreta.

MUnera, quæsumus, Dómine, oblata sanctifica: ut et nobis Unigéniti tui Corpus et Sanguis fiant, et Regiæ nostræ ad obtinendam animæ, corporisque salutem, et ad peragendum injunctum officium, te largiente, usquequaque proficiant. Per eúndem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Pax datur Regiæ per primum ex Prælatibus paratis cum instrumento ad hoc ordinato. Postquam Metropolitanus se communicaverit de Corpore et Sanguine, Regina sine corona et sine sceptro, de thalamo suo a suis dumtaxat associatur accedit ad altare; genuflectit in supremo gradu altaris, et Metropolitanus conversus ad Reginam, eam communicat. Regina, antequam sumat Sacramentum, osculatur manum dexteram Metropolitanam; et sumpta Communionem, ex Calice de manu Metropolitanam se purificat, et purificata ad thalamum suum revertitur cum suis, ut venit. Metropolitanus vero ablutionem sumit, et accepta mitra, lavat manus, et perficit Missam.

Cum Postcommunionem diei dicitur pro Regina, sub uno Per Dóminum.

Postcommunio.

HÆc, Dómine, oblatio salutáris, fámulam tuam **N.** Reginam nostram ab ómnibus tueatur advérsis: quatenus et Ecclesiasticæ pacis obtineat tranquillitatem, et post istius témporis decúrsu ad ætérnam perveniat hæreditatem. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, Qui tecum vivit, et regnat in unitate Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

In fine Metropolitanus dat benedictionem solemnem: qua data, omnes vadunt in pace.

DE BENEDICTIONE

ET CORONATIONE REGIS IN CONSORTEM ELECTI.

CUm autem Regina jam pridem ut Regni domina, benedicta et coronata, deinde consortem sibi elegerit, quem postea statuerit coronari, ad diem ordinatam vocantur omnes Prælati Regni: parantur duo thalami, atque omnia alia ordinantur, prout supra in Coronatione Regis posita sunt. Die autem statuto, Metropolitanus et Prælatibus in Ecclesia constitutis, et se vestientibus, Regina reginalibus vestibus induta cum corona in capite et sceptro in manu, a suis associata venit ad Ecclesiam, et ascendit thalamum suum. Illis autem paratis, et suo

De Benedictione Novi Militis

ordine sedentibus, ut supra in Coronatione Regis ordinatum est, Regina de thalamo suo descendens cum corona in capite et sceptro in manu, venit coram Metropolitano, a quo, facta ei reverentia, petit Regem consortem suum benedici et coronari, sub his verbis:

Reverendissime Pater, postulamus ut consórtem nostrum, a Deo nobis conjúctum benedícere, et coróna Regáli decoráre dignémini, ad láudem, et glóriam Salvatóris nostri Jesu Christi.

Deinde ad thalamum suum revertitur. Interim Rex vestibus militaribus indutus venit ad Ecclesiam, a suis Prælatiis domesticis non paratis, et Comitibus, Magnatibus regni, et aliis associatus. Qui cum venerit prope presbyterium, duo priores Episcopi ex paratis ei obviam veniunt, et cum mitris capita illi aliquantulum inclinantes, ipsum, bireto deposito, usque ante Metropolitanum deducunt; coram quo Rex caput inclinans, humilem ei reverentiam exhibet. Qua facta, prior Episcoporum deducentium stans, detecto capite, versus ad Metropolitanum, voce intelligibili dicit:

Reverendissime Pater, póstulat sancta mater Ecclésia Cathólica, ut præsentem egrégium Mílitem ad dignitátem Régiam sublevétis.

Et omnia alia suo ordine fiunt, prout habetur supra sub prima Rubrica de Benedictione, et Coronatione Regis, pag. 105. usque ad rubricam, de Coronatione Reginæ, quæ hic omittitur, cum sit prius coronata.

DE BENEDICTIONE

NOVI MILITIS.

Miles creari, et benedici potest quacumque die, loco, et hora; sed si inter Missarum solemnities creandus est, Pontifex in eo habitu, in quo Missam celebravit, aut illi interfuit, in faldistorio ante medium altaris stans, vel sedens, prout convenit, finita Missa id peragit. Si autem extra Divina, in stola super rochetum, vel si sit Regularis, supra superpelliceum, id faciat. Et primo ensem, quem aliquis coram eo genuflexus evaginatum tenet, stans detecto capite, benedicit, si non sit benedictus, dicens:

℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

℟. Qui fecit cælum et terram.

℣. Dómine, exáudi oratióem meam.

℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

EXáudi, quæsumus, Dómine, preces nostras, et hunc ensem, quo hic fámulus tuus circumcingi desíderat, majestátis tuæ dextera dignáre bene ✠ dicere, quátenus esse possit defénsor Ecclesiárum, viduárum, orphanórum, omniúmque Deo serviéntium, contra sævítiam paganórum, atque hæreticórum, aliisque sibi insidiántibus sit terror et formído. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Orémus.

Bene ✠ dic, Dómine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus, per invocatióem sancti

De Benedictione novi Militis.

Nóminis tui, et per advéntum Jesu Christi Fílii tui Dómini nostri, et per donum Sancti Spíritus Parácliti, hunc ense: ut hic fámulus tuus, qui hodiérna die eo tua pietáte præcingitur, visíbiles inimícos concúlcet, victoriáque per ómnia potítus semper máneat illæsus. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Deinde dicit, stans ut prius:

Benedictus Dóminus Deus meus, qui docet manus meas ad prælium: * et dígitos meos ad bellum.

Misericórdia mea, et refúgium meum: * suscéptor meus, et liberátor meus.

Protéctor meus, et in ipso sperávi: * qui subdit pópulum meum sub me.

Glória Patri, etc.

Sicut erat, etc.

V. Salvum fac servum tuum, Dómine.

R. Deus meus, sperántem in te.

V. Esto ei, Dómine, turris fortitúdinis.

R. A fácie inimíci.

V. Dómine, exáudi oratióem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Domine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus, qui cuncta solus órđinas, et recte dispónis, qui ad coércéndam malítiam reprobórum, et tuéndam justítiam, usum gládii in terris homínibus tua salúbri dispositiõe permisísti, et militárem órđinem ad pópuli protectiõe instítui voluísti, quique per beátum Joánnem militibus ad se in desérto veniéntibus, ut néminem concúterent, sed própriis contéti essent stipéndiis, dici fecísti: cleméntiam tuam, suppliciter exorámus, ut sicut David púero tuo Golíam superándi largítus es facultátem, et Judam Machabæum de feritáte géntium Nomen tuum non invocántium triumpháre fecísti; ita et huic fámulo tuo, qui nóviter jugo militiæ colla suppónit, pietáte cœlésti vires et audáciam ad fidei et justítiæ defensiõe tribuas, et præstes ei fidei, spei, et charitátis augméntum: et da tui timórem páriter et amórem, humilitátem, perseverántiam, obediéntiam, et paciéntiam bonam, et cuncta in eo recte dispónas, ut néminem cum gládio isto, vel álio injúste lædat, et ómnia cum eo justa, et recta deféndat: et sicut ipse de minóri gradu ad novum militiæ promovétur honórem, ita véterem hómínem depónens cum áctibus suis, novum índuat hómínem; ut te tímeat, et recte colat, perfidórum consórtia vitet, et suam in próximum charitátem exténdat, præpósito suo in ómnibus recte obédiat, et suum in cunctis juste officium exsequátur. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Tum ense aqua benedicta aspergit.

Si autem ensis sit prius benedictus, omnia prædicta omittuntur. Post hæc Pontifex sedens, accepta mitra, ense nudum novo Militi ante se genuflexo, in manum dexteram, dicens:

Accipe gládium istum in nómine Pa *✠* tris, et Fí *✠* lii, et Spíritus *✠* Sancti, et utáris eo ad defensiõe tuam, ac sanctæ Dei Ecclésiæ, et ad confusiõe inimicórum crucis Christi, ac fidei Christiánæ; et quantum humána fragílitas permíserit, cum eo néminem injúste lædas: Quod ipse præstáre dignétur, Qui cum Patre et Spíritu Sancto vivit et regnat Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

De Benedictione novi Militis

Deinde ensis in vaginam reponitur, et Pontifex cingit Militem novum ense, dicens:

ACcingere gládio tuo super femur tuum, potentissime; et attēde, quod Sancti non in gládio, sed per fidem vicērunt regna.

Ense igitur accinctus, Miles novus surgit, et ensem de vagina educit, et evaginatum ter viriliter vibrat, et super brachium sinistrum tergit, et in vaginam reponit.

Tum Pontifex dat novo Militi osculum pacis, dicens:

Pax tecum.

Et iterum ensem evaginatum in dexteram accipiens, Militem novum ante se genuflexum cum ipso ense evaginato ter super scapulas leviter percutit, interim semel tantum dicens:

ESto Miles pacíficus, strénuus, fidélis, et Deo devótus.

Deinde reposito ense in vaginam, Pontifex manu dextera dat novo Militi leviter alapam, dicens:

EXcitéris a somno malítiæ, et vígila in fide Christi, et fama laudábili.

Et Milites astantes imponunt novi Militi calcaria, et Pontifex sedens, dicit Antiphonam :

SPeciósus forma præ filiis hóminum, accíngere gládio tuo super femur tuum, potentissime.

Surgit Pontifex, et versus ad novum Militem, stans, et detecto capite, dicit:

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

OMnípotens sempitérne Deus, super fámulum tuum, qui hoc eminénti mucróne curcumcíngi desiderat, grátiam tuæ bene ✠ dictionis infúnde, et eum délixteræ tuæ virtúte fretum, fac contra cuncta adversántia cœléstibus amári præsídiis, quo nullis in hoc sæculo tempestátibus bellórum turbétur. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

His dictis, novus Miles osculatur manum Pontificis; et depositis ense, et calcaribus, vadit in pace.

DE CREATIONE MILITIS REGULARIS.

CUM Summus Pontifex committit aliquem creari in Militem Ordinis Militaris, Pontifex, cui creatio hujusmodi commissa est, in primis imponit ei habitum illum, quo Milites illius Ordinis, quem intendit profiteri, uti consueverunt. Deinde recipit ab eo adhuc genuflexo Professionem, per tales emitti solitam, votorum, secundum illius Ordinis instituta.

FINIS PRIMÆ PARTIS PONTIFICALIS ROMANI

PONTIFICALIS

PARS SECUNDA.

DE BENEDICTIONE ET IMPOSITIONE PRIMARIII LAPIDIS PRO ECCLESIA ÆDIFICANDA.

Nemo Ecclesia ædificet priusquam Pontificis iudicio locus et atrium designentur, et quid ad luminaria, quid ad Rectoris, ministrorumque stipendia sufficiat, quidque ad Ecclesiæ dotem pertineat, definiatur; et per eum, vel ejus auctoritate, per Sacerdotem Crux in loco figatur, et lapis primarius in fundamento ponatur. Pridie igitur lignea Crux in loco, ubi debet esse altare, figatur. Sequenti vero die, lapis in Ecclesiæ fundatione ponendus, qui debet esse quadratus et angularis, benedici debet hoc modo. Pontifex paratus supra rochetum, vel, si sit Religiosus, supra superpelliceum, amictu, alba, cingulo, stola, et pluviali albi coloris, et mitra simplici, et baculum pastorem in sinistra tenens, stans cum mitra, in loco ubi Ecclesia est fundanda, benedicit sal, et aquam, dicens:

∇. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℞. Qui fecit cælum et terram.

EXorcizo te, creatura salis, per Deum ✠ vivum, per Deum ✠ verum, per Deum ✠ sanctum, per Deum, qui te per Elisæum Prophetam in aquam mitti jussit, ut sanaretur sterilitas aquæ; ut efficiaris sal exorcizatum in salutem credentium; et sis omnibus sumentibus te sanitas animæ et corporis: et effugiat, atque discadat a loco, in quo aspersionem fueris, omnis phantasia et nequitia, vel versutia diabolicæ fraudis, omnisque spiritus immundus, adjuratus per eum, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. ℞. Amen

Deinde, depositis baculo pastorali et mitra, junctis manibus, dicit:

∇. Domine, exaudi orationem meam.

℞. Et clamor meus ad te veniat.

∇. Dominus vobiscum.

℞. Et cum spiritu tuo.

Orémus.

Immensam clementiam tuam, omnipotens æterne Deus, humiliter imploramus, ut hanc creaturam salis, quam in usum generis humani tribuisti, bene ✠ dicere, et sancti ✠ ficare tua pietate digneris; ut sit omnibus sumentibus salus mentis et corporis; et quidquid ex eo tactum vel respersionem fuerit, careat omni immunditia omnique impugnatione spiritalis nequitiae. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. ℞. Amen.

Tum acceptis mitra et baculo pastorali, super aquam absolute dicit:

EXorcizo te, creatura aquæ, in nomine Dei Pa ✠ tris omnipotentis, et in nomine Jesu Christi Fi ✠ lii ejus Domini nostri, et in virtute Sancti ✠ Spiritus, ut fias aqua exorcizata ad effugandam omnem potestatem inimici, et ipsum inimicum eradicare et explantare valeas,

De Bened et impos. primarii lapidis.

cum angelis suis apostaticis, per virtutem ejusdem Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos et mortuos, et saeculum per ignem. **R.** Amen

Deinde, depositis baculo pastorali et mitra, junctis manibus dicit:

V. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Orémus.

DEus, qui ad salutem humani generis maxima quaeque Sacramenta in aquarum substantia condidisti, adesto propitius invocationibus nostris, et elemento huic multimodis purificationibus preparato, virtutem tuae bene **✠** dictionis infunde; ut creatura tua mysteriis tuis serviens, ad abjiciendos daemones, morbosque pellendos, divinae gratiae sumat effectum; ut quidquid in domibus, vel in locis fidelium, haec unda resperserit, careat omni immunditia, liberetur a noxa: non illic resideat spiritus pestilens, non aura corrumpens, discendant omnes insidiae latentis inimici, et si quid est quod aut incolumitati habitantium invidet, aut quieti, aspersione hujus aquae effugiat; ut salubritas per invocationem sancti tui Nominis expetita, ab omnibus sit impugnationibus defensa. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum: Qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Pontifex mittit sal in aquam, in modum crucis, dicendo semel:

Commixtio salis, et aquae pariter fiat. In nomine Pa **✠** tris, et Fi **✠** lii, et Spiritus **✠** Sancti. **R.** Amen.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Orémus.

DEus, invictae virtutis auctor, et insuperabilis imperii Rex, ac semper magnificus triumphator, qui adversae dominationis vires reprimis, qui inimici rugientis saevitiam superas, qui hostiles nequitas potenter expungas; te, Domine, trementes, et supplices deprecamur ac petimus, ut hanc creaturam salis et aquae dignanter aspicias, benignus illustres, pietatis tuae rore sanctifices; ut ubicumque fuerit aspersa, per invocationem sancti tui Nominis, omnis infestatio immundi spiritus abigatur, terrorque venenosi serpentis procul pellatur, et praesentia Sancti Spiritus nobis misericordiam tuam poscentibus, ubique adesse dignetur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, Qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. **R.** Amen.

Tum Pontifex accipit mitram, et schola cantat Antiphonam et Psalmum sequentes. Interim dum ea cantantur, Pontifex cum mitra aspergit locum, ubi Crux posita est, cum aqua per eum benedicta. Antiphona, 1. ton.

Signum salutis pone, Domine Jesu Christe, in loco isto, et non permittas introire Angelum percutientem.

De Bened et impos. primarii lapidis.

Psalmus 83

QUam dilecta tabernacula tua, Domine virtutum! * concupiscit et deficit anima mea in atria Dómini.

Cor meum, et caro mea* exultavérunt in Deum vivum.

Etenim passer invénit sibi domum:* et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Altária tua, Dómine virtútum:* Rex meus, et Deus meus.

Beáti, qui hábitant in domo tua, Dómine:* in sæcula sæculórum laudábunt te.

Beátus vir, cui est auxiliúm abs te :*ascensiónes in corde suo dispósuit, in valle lacrimárum in loco quem pósuit.

Etenim benedictiónem dabit legislátor, ibunt de virtúte in virtútem:* vidébitur Deus deórum in Sion.

Dómine Deus virtútum, exáudi oratióem meam:* áuribus pércipe, Deus Jacob.

Protéctor noster, aspice, Deus:* et réspice in fáciem Christi tui:

Quia mélior est dies una in átriis tuis,* super mília.

Elégi abjéctus esse in domo Dei mei:* magis quam habitáre in tabernáculis peccatórum.

Quia misericórdiam et veritátem diligit Deus:* grátiam et glóriam dabit Dóminus.

Non privábit bonis eos, qui ámbulant in innocéntia:* Dómine virtútum, beátus homo, qui sperat in te.

Gloria Patri, et Filio, * et Spiritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in saecula saeculorum. Amen.

Finitis Antiphona et Psalmo prædictis, Pontifex stans versus ad locum per eum aspersum, deposita mitra, dicit:

Orémus.

Domine Deus, qui licet cælo et terra non capiáris, domum tamen dignáris habére in terris, ubi nómen tuum júgiter invocétur; locum hunc, quæsumus, beátæ Mariæ semper Vírginis, et beáti **N. nominando Sanctum, vel Sanctam, in cujus honorem, ac nomen fundabitur Ecclesia,** omniúmque Sanctórum intercedéntibus méritis, sereno pietátis tuæ intuitu visita, et per infusióem grátiae tuæ ab omni inquinaménto purifica, purificatúmque consérva, et qui dilécti tui David devotióem in filii sui Salomónis opere complevísti, in hoc opere desideria nostra perficere dignére, effugiantque omnes hinc nequítiae spirituáles. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit, et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. **R.** Amen.

Post hæc stand adhuc sine mitra, Pontifex benedicit primarium lapidem, dicens:

V. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

R. Qui fecit cælum et terram.

V. Sit nómen Dómini benedíctum.

R. Ex hoc nunc et usque in sæculum.

V. Lápide[m] quem reprobaverunt ædificántes.

R. Hic factus est in caput anguli.

V. Tu es Petrus.

R. Et super hanc petram ædificábo Ecclésiám meam.

V. Glória Patri, etc.

R. Sicut erat, etc.

De Bened et impos. primarii lapidis.

Orémus.

Domine Jesu Christe, Fili Dei vivi, qui es verus omnipotens Deus, splendor et imago æterni Patris, et vita æterna, qui es lapis angularis, de monte sine manibus abscissus, et immutabile fundamentum; hunc lapidem collocandum in tuo nomine confirma: et tu, qui es principium et finis, in quo principio Deus Pater ab initio cuncta creavit, sis, quæsumus, principium, et incrementum, et consummatio ipsius operis, quod debet ad laudem et gloriam tui nominis inchoari. Qui cum Patre et Spiritu Sancto vivis, et regnas Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Orémus.

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, bene ✠ dicere dignare hunc lapidem in fundamentum Ecclesiæ, in honorem Sancti **N**. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, lapidem probatum, angularem, pretiosum, in fundamento fundatum, de quo dicit Apostolus: Petra autem erat Christus. Qui tecum, et cum Spiritu Sancto vivit et regnat Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Tunc aspergit lapidem ipsum aqua benedicta, et accepto cultro, per singulas partes sculpsit in eo signum Crucis, dicens:

In nomine Pa ✠ tris, et Fi ✠ lii, et Spiritus ✠ Sancti.

Quo facto, dicit:

Orémus.

Benedic, Domine, creaturam istam lapidis, et præsta per invocationem sancti Nominis tui, ut quicumque ad hanc Ecclesiam ædificandam pura mente auxilium dederint, corporis santitatem, et animæ medelam percipiant. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Deinde ponitur in terram aliquod tapete, et desuper faldistorium, super quod Pontifex, accepta mitra, accumbit.

Tum dicuntur Litanie usque ad finem, ut supra pag.32

Quibus finitis, Pontifex deposita mitra, surgit, et stans, versus ad primarium lapidem, dicit:

Orémus.

Actiones nostras, quæsumus, Domine, aspirando præveni, et adjuvando proséquere; ut cuncta nostra oratio et operatio a te semper incipiat, et per te cœpta finiatur. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Deinde parato cæmento, et cæmentario assistente, Pontifex cum mitra inchoat, schola prosequente, Antiphonam, 1. ton.

Mane surgens Jacob erigebat lapidem in titulum, fundens oleum desuper, votum vovit Domino: vere locus iste sanctus est, et ego nesciebam.

Psalmus 126.

Nisi Dominus ædificaverit domum: * in vanum laboraverunt qui ædificant eam.
Nisi Dominus custodierit civitatem: * frustra vigilat qui custodit eam.

De Bened et impos. primarii lapidis.

Vanum est vobis ante lucem surgere: * surgite postquam sedéritis, qui manducátis panem dolóris.

Cum déderit diléctis suis somnum: * ecce hæréditas Dómini, filii; merces, fructus ventris. Sicut sagíttæ in manu poténtis: * ita filii excussórum.

Beátus vir qui implévit desidérium suum ex ipsis: * non confundétur cum loquétur inimícis suis in porta.

Gloria Patri, etc.

Sicut erat, etc.

Quo dicto, Pontifex stans cum mitra tangit, et ponit ipsum primarium lapidem in fundamento, dicens:

IN fide Jesu Christi collacámus lápidem istum primárium in hoc fundaménto: In nómine Pa **✠** tris, et Fí **✠** lii, et Spíritus **✠** Sancti, ut vígeat vera fides hic, et timor Dei, fraternaque diléctio; ut sis hic locus destinátus oratióni, et ad invocándum, et laudándum nomen ejúsque Dómini nostri Jesu Christi, Qui cum Patre et cum Spíritu Sancto vivit, et regnat Deus, per ómnia sáecula sæculórum. **℟.** Amen.

Interim cæmentarius locat ipsum lapidem cum cæmento; postea Pontifex spargit super lapidem aquam benedictam, dicens:

ASpérge me, Dómine, hyssópo, et mundábor: lavábis me, et super nivem dealbábor.

Psalmus Miserere, etc. et dicitur cum Glória Patri, et Sicut erat, ut supra, pag. 76.

Quo dicto, Pontifex spargit aquam benedictam per omnia fundamenta, si sunt aperta; si non sunt aperta, circuit aspergendo fundamenta Ecclesiæ designata, hoc modo:

Incipiens aspergere, et circuire, inchoat, schola prosequente, Antiphonam, 6. ton.

O quam metuendus est locus iste! Vere non est hic áliud, nisi domus Dei, et porta cæli.

Psalmus 86.

Fundaménta ejus in móntibus sanctis: * diligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósá dicta sunt de te,* cívitas Dei .

Memor ero Rahab et Babylónis * sciéntium me.

Ecce alienígenæ et Tyrus, et pópulus Æthíopum hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea:* et ipse fundávit eam Altíssimus?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum, et princípum:* horum, qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium* habitátio est in te.

Glória Patri, et Filio: * et Spíritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper: * et in sáecula sæculórum. Amen.

Et repetitur Antiphona.

Interim aspergendo procedit usque ad tertiam partem fundamentorum apertorum, seu designatorum, ubi subsistit, et repetita Antiphona, Pontifex stans ibidem, deposita mitra, dicit:

Orémus. Et ministri: Flectámus génuá. ℟. Leváte.

OMnipotens, et miséricors Deus, qui Sacerdótibus tuis tantam præ cæteris grátiam contulísti,

De Bened et impos. primarii lapidis.

ut quidquid in tuo Nómine digne, perfectéque ab eis ágitur, a te fieri credátur; quæsumus imménsam cleméntiam tuam, ut quidquid modo visitatúri sumus, vísites; et quidquid benedictúri sumus, benedícas; sitque ad nostræ humilitátis intróitum, Sanctórum tuórum méritis, fuga dæmonum, Angéli pacis ingrèssus. Per Christum Dominum nostrum. **R̄.** Amen.

Deinde inchoat, schola prosequente, Antiphonam, ton. 5.

Pax ætérna ab Æterno huic domui. Pax perénnis, Verbum Patris, sit pax huic dómui: pacem pius Consolátor huic præstet dómui.

Interim Pontifex, accepta mitra, aspergendo procedit usque ad aliam tertiam partem fundamentorum apertorum, seu disignatorum, ibidem subsistens; et finita Antiphona, stans cum mitra, dicit:

OMnipoténtem Deum, fratres charíssimi, in cujus domo multæ sunt mansiónes, súplices deprecémur: ut locum istum Nómni suo ædificándum per sereníssimam pietátem suam bene **✠** dícere, sancti **✠** ficáre, et conse **✠** cráre dignétur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum. Qui cum Patre, et Spírítu Sancto vivit, et regnat Deus, per ómnia sæcula sæculórum. **R̄.** Amen.

Deinde inchoat, schola prosequente, Antiphonam ton. 8.

Bene fundáta est domus Dómini supra firmam petram.

Psalmus 121.

Lætatus sum, in his quæ dicta sunt mihi: * “In domum Dómini íbimus.

Stantes erant pedes nostri, * in átriis tuis, Jerúsalem.

Jerúsalem quæ ædificátur ut cívitas: * cujus participátio ejus in idípsum.

Illuc enim ascendérunt tribus, tribus Dómini: * tentimónium Israël ad confiténdum nómini Dómini.

Quia illuc sedérunt sedes in iudicio, * sedes super domum David.

Rogáte quæ ad pacem sunt Jerúalem, * et abundántia diligéntibus te:

Fiat pax in virtúte tua: * et abundántia in túrribus tuis.

Propter fratres meos et próximos meos* loquébar pacem de te.

Propter domum Dómini, Dei nostri * quæsívi bona tibi.

Glória Patri, etc.

Sicut erat, etc.

Et repetitur Antiphona.

Interim Pontifex aspergendo procedit per ultimam tertiam partem fundamentorum apertorum, seu designatorum, revertens ad locum, in quo lapidem imposuit: ubi repetita Antiphona, stans deposita mitra, dicit:

Orémus. Et ministri: Flectámus gènu. R̄. Leváte.

DEus, qui ex ómnium cohabitatióne Sanctórum, ætérnum Majestáti tuæ condís habitáculum: da ædificatióni tuæ increméta cœlestia; ut quod te jubénte fundátur, te largiénte perficiátur. Per Christum Dóminum nostrum. **R̄.** Amen.

Subsequenter Pontifex ibidem stans sine mitra, inchoat, schola prosequente, Hymnum.

Veni Creátor Spírítus et dicitur totus, prout habetur supra, pag. 44. quo inchoato, Pontifex

De Ecclesiæ Dicatione Seu Consecratione.

genuflectit usque ad finem primi versus.

Tunc surgit stans, detecto capite, usque ad finem Hymni, quo finito, dicit:

DEscéndat, quæsumus, Dóminus Deus noster, Spíritus tuus Sanctus super hanc domum ædificándam: qui et dona nostra, et pópuli tui, in ea sanctificet, et ipsíus corda dignánter emúndet. Per Christum Dominum nostrum. **R̄.** Amen.

Orémus.

DEus, qui in omni loco dominationis tuæ clemens, ac benígnus dedicátor assístis: exáudi nos, quæsumus, et concéde, ut inviolábilis hujus loci permáneat constructio, et beneficia tui múneris, universitas fidélium, quæ tibi súpplikat, percípere mereátur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit, et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. **R̄.** Amen.

Hoc facto, accepta mitra, Pontifex, si placet, sedens ibidem in faldistorio, exhortatur populum ad contribuendum pro structura Ecclesiæ novæ, et aliis opportunis. Deinde dat benedictionem solemnem, dicens: Sit nomen Dómini benedíctum, etc.

Et in fine concedit Indulgentias. His expletis, si velit, parat se ad celebrandum Missam in dicto loco, de Sancto, in cuius nomine Ecclesia fundatur.

DE ECCLESIA DICATIONE SEU CONSECRATIONE.

ECclesiarum Consecratio, quamvis omni die de jure fieri possit, decentius tamen in Dominicis diebus, vel Sanctorum solemnitatibus fit.

Quando autem Ecclesia fuerit dedicanda, debet Archidiaconus prænuntiare Clero, et populo, quibus est Ecclesia consecranda, ut priusquam consecratur, jejunent. Nam Pontifex consecrans, et qui petunt sibi Ecclesiam consecrari, præcedenti die jejunare debent. Sane sero ante diem dicationis, Pontifex parat Reliquias in altari consecrando includendas, ponens eas in decenti et mundo vasculo, cum tribus granis thuris; ponit etiam in eo chartulam de pergameno, scriptam sub hac forma.

MDXXXIV die N. mensis N. Ego N. Episcopus N. consecravi Ecclesiam, et altare hoc, in honorem sancti N. et Reliquias sanctorum Martyrum N. et N. in eo inclusi, et singulis Christi fidelibus, hodie unum annum, et in die anniversario consecrationis hujusmodi ipsam visitantibus quadraginta dies de vera indulgentia, in forma Ecclesiæ consueta concessi.

Sigillans ipsum vasculum diligenter, et illud in honesto, et mundo loco, vel sub tentorio ante fores Ecclesiæ consecrandæ parato ponens, et super ornatum feretrum decenter collocans, cum duobus candelabris et luminaribus ardentibus.

Celebrandæque sunt vigiliæ ante Reliquias ipsas, et canendi Nocturni, et Matutinæ Laudes, in honorem Sanctorum, quorum Reliquiæ sunt recondendæ imagines vero, cruces, et alia ipsa nocte remaneant in Ecclesia consecranda.

Parantur etiam in Ecclesia, quæ ad dicationem ipsius Ecclesiæ et altaris sunt necessaria,

De Ecclesiæ Dedicacione Seu Consecratione.

videlicet sanctum Chrisma in vasculo et ampulla, Oleum sanctum Catechumenorum, etiam in vasculo et ampulla; duæ libræ thuris, cujus medietas sit in granis, thuribulum cum navicula et cochleari; vas cum prunis ardentibus; vas cum cineribus, pro quantitate Ecclesiæ; vas cum sale; vas vini; aspersorium factum de herba hyssopi; mantilia ex tela grossa, ad extergendam mensam altaris, quoties expedierit; coopertura linea cerata, ad mensuram altaris, pro quolibet altari consecrando, quinque cruces parvæ etiam pro quolibet altari consecrando factæ de candelis ceræ subtilibus; aliquæ spatulæ ligneæ parvæ, ad abradendum de altari combustiones candelarum et thuris; vas in quo ipsæ rasuræ deponantur; calx, arena, sive tegula trita ad faciendum cæmentum, pro liniendo sepulcro Reliquiarum et junctura mensæ altaris cum stipite; cæmentarius qui hoc agat; duo intortitia accensa, quæ semper præcedant Pontificem, quocumque ierit; vasa cum aqua, ad abluendas manus Pontificis, et medulla panis, ac mantilia, pro extergendis manibus; duæ libræ bombycis pro extergendis crucibus unctis, quæ fiunt in parietibus Ecclesiæ, et in stipite altaris; duo vasa cum aqua benedicenda, unum extra Ecclesiam, et aliud intus in presbyterio; tobaleæ novæ mundæ, et vasa, atque ornamenta ad cultum Dei, et Ecclesiæ, et altaris, postquam consecrata fuerint, pertinentia, benedicenda. Item depingantur in parietibus Ecclesiæ intrinsecus per circuitum duodecim cruces, circa decem palmos super terram, videlicet tres pro quolibet, ex quatuor parietibus. Et ad caput cujuslibet crucis figatur unus clavus, cui affigatur una candela unius uncie. Scala, super quam ascendens Pontifex possit attingere ipsas duodecim cruces. Fontes Ecclesiæ, in quibus conservatur aqua benedicta, vacui sint, et bene mundi. Et provideatur, quod Ecclesia possit exterius libere circumire.

Pontifex mane in suo habitu quotidiano venit ad Ecclesiam: ordinat in Ecclesia consecranda, quæ ordinanda sunt; et ejus jussu accenduntur præmissæ duodecim candelæ, et faldistorium ornatum ponitur supra tapete in medio Ecclesiæ; et mox Pontifex exit ab Ecclesiam, cunctis inde exire jussis, uno tantum Diacono amictu, alba, cingulo, et stola albi coloris parato intus remanente; et Ecclesiæ fores clauduntur.

Tunc Pontifex cum Clero, et populo accedit ad locum, ubi pridie Reliquiæ positæ fuerunt, et ibi incipit, et dicit voce submissa cum Clericis, septem Psalmos cum Antiphona *Ne reminiscaris*, etc. ut supra, pag. 74. sine Litanis, induens interim amictum, albam, cingulum, stolam, et pluviale albi coloris, accipiens mitram simplicem in capite, et baculum pastorem in manu sinistra. Alter quoque Diaconus paratus similiter amictu, alba, cingulo, et stola albi coloris; Subdiaconus etiam amictum, albam, et cingulum indutus; Acolythy, et alii ministri superpelliceis parati adsint. Septem Psalmis expletis, redit Pontifex cum ministris ante fores Ecclesiæ consecrandæ, et parato ibi alio super tapete faldistorio, Pontifex deposito baculo pastorali, et stans sine mitra inchoat, et schola prosequitur Antiphonam, ton. 1.

Adesto Deus unus omnipotens, Pater, Filius, et Spiritus Sanctus.

Deinde dicit stans eodem modo:

Orémus.

ACTiões nostras, quæsumus, Dómine, aspirádo præveni, et adjuvádo proséquere; ut cuncta nostra orátio et operátio a te semper incípiat, et per te cœpta finiátur. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Qua dicta, Pontifex, accepta mitra, procumbit supra faldistorium ibidem præparatum, et cantores incipiunt Litanias, ut supra, pag. 32. et eas prosequuntur usque ibi *Ab omni malo*,

De Ecclesiæ Dedicacione Seu Consecratione.

Líbera, etc. Tunc surgens Pontifex ab accubitu, et stans cum mitra, benedicit ibidem aquam, et sal, prout supra habetur, pag. 123 . Expleta aquæ benedictione, Pontifex stans sine mitra, aspergit se et circumstantes cum illa, inchoans, schola prosequente, Antiphonam, ton 7.

Aspérges me, Dómine, hyssópo, et mundábor: lavábis me, et super nivem dealbábor.

Qua incepta, imposita sibi mitra, stans ante fores Ecclesiæ, præcedentibus ipsum duobus Acolythis cum candelis accensis, incipit circuire ad manum dexteram, procedens cum Clero et populo, et aspergens cum ipsa aqua forinsecus parietes Ecclesiæ, in superiori parte eorum, et cœmeterium, dicens semper.

In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spíritus ✠ Sancti.

Interim finita dicta Antiphona, schola cantat Responsorium ton. 2.

Fundáta est domus Dómini super vérticem móntium, et exaltáta est super omnes colles, et vénient ad eam omnes Gentes, * Et dicent: Glória tibi, Dómine.

℣. Veniéntes autem vénient cum exsultatióne, portántes manípulos suos. * Et dicent.

Expleto circuitu, Pontifex perveniens ante ostium, stans ibidem versus ad ostium, depositis aspersione et mitra, dicit:

Orémus. Et ministri, seu Diaconus: Flectámus gēna. ℞. Leváte.

OMnípotens sempitérne Deus, qui in omni loco dominatiónis tuæ totus assístis, totus operáris; adésto supplicatió nibus nostris, et hujus domus, cujus es fundátor, esto protéctor; nulla hic nequítia contráriæ potestátis obsístat, sed virtúte Spíritus Sancti operánte, fiat hic tibi semper purum servítium, et devóta libértas. Per Christum Dóminum nostrum. ℞. Amen.

Quo dicto, Pontifex, acceptis mitra et baculo pastorali, ad ostium Ecclesiæ appropinquans, percutit illud semel cum inferiori parte ejusdem baculi pastoralis, superliminare, dicens intelligibili voce.

Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles, et introíbit Rex glóriæ.

Diaconus intus existens, dicit alta voce:

Quis est iste Rex glóriæ?

Pontifex respondet:

Dóminus fortis, et potens: Dóminus potens in prælio.

Deinde Pontifex deposito baculo pastorali, et accepto aspersione, iterum circuit Ecclesiam cum Clero et populo, incipiens ad eandem manum dexteram, aspergendo parietes juxta fundamentum ipsorum, et cœmeterium, dicens semper:

In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spíritus ✠ Sancti.

Interim schola cantat Responsorium ton. 8.

Bénedic, Dómine, domum istam, quam ædeificávi nómini tuo. Veniéntium in loco isto: * Exáudi preces in excélsó sólio glóriæ tuæ.

℣. Dómine, si convérsus fúerit pópulus tuus et égerit pœniténtiam, veniénsque oráverit in loco isto. * Exaudi.

De Ecclesiæ Dedicacione Seu Consecratione.

Expleto circuitu, Pontifex perveniens ante ostium, stans ibidem versus ad illud, depositis aspersione et mitra, dicit:

Orémus. *Et ministri:* Flectámus gēnua. *℞.* Leváte.

OMnípotens sempitérne Deus, qui per Fílium tuum, angulárem scílicet lápidem, duos ex dívérso veniéntes, ex circumcisióne et præpútio paríetes, duósque greges óvium sub uno eodémque pastóre unísti; da fámulis tuis per hæc nostræ devotiónis officia indissolúbile vínculum charitátis, ut nulla divisióne méntium, nulláque perversitátis varietáte sequestréntur, quos sub uníus regímine pastóris unus grex cóntinet, uníusque, te custóde, ovílis septa conclúdent. Per Christum Dóminum nostrum. *℞.* Amen.

Tum acceptis mitra, et baculo pastoralis, appropinquans iterum ad ostium, percutit secundo cum eodem baculo pastoralis, superliminare, dicens simili voce ut prius:

Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles, et introíbit Rex glóriæ.

Diaconus intus existens, dicit:

Quis est iste rex glóriæ?

Pontifex respondet:

Dóminus fortis, et potens: Dóminus potens in prælio.

Deinde, deposito baculo pastoralis, et accepto aspersione, circuit tertio Ecclesiam cum Clero et populo, incipiens ad sinistram manum, proceditque aspergens exterius cum eadem aqua parietes in media parte eorum, id est, circa altitudinem faciei suæ et cœmeterium, dicens semper:

In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spíritus ✠ Sancti.

Interim schola cantat Responsorium ton. 2.

Tu, Dómine universórum, qui nullam habes indigéntiam, voluísti templum tuum fieri in nobis. * Conserva domum istam immaculátam in ætérnum, Dómine.

℣. Tu elegísti, Dómine, domum istam ad invocándum nomen tuum in ea, ut esset domus oratiónis et obsecratiónis pópulo tuo. * Conserva.

Expleto cantu et circuitu, cum Pontifex pervenerit ante ostium, stans ibidem versus ad illud, depositis aspersione et mitra, dicit:

Orémus. *Et ministri:* Flectámus gēnua. *℞.* Leváte.

OMnípotens, et miséricors Deus, qui Sacerdótibus tuis tantam præ cæteris grátiam contulísti, ut quidquid in tuo Nómine digne perfectéque ab eis ágitur, a te fieri credátur: quæsumus imménsam cleméntiam tuam, ut quidquid modo visitatúri sumus, vísites; et quidquid benedictúri sumus, benedicas; sitque ad nostræ humilitátis intróitum, Sanctórum tuórum méritis, fuga dæmonum, Angeli pacis ingressus. Per Christum Dóminum nostrum. *℞.* Amen.

Tum acceptis mitra et baculo pastoralis, appropinquans tertio ostium Ecclesiæ percutit iterum superliminare cum eodem baculo pastoralis, dicens:

Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles, et introíbit Rex glóriæ.

De Ecclesiæ Dedicacione Seu Consecratione.

Diaconus intus existens, dicit:

Quis est iste Rex glóriæ?

Pontifex, et universus Clerus respondet:

Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Adjicientes:

Aperíte. Aperíte. Aperíte.

Pontifex facit crucem super liminare in ostio cum inferiore parte baculi pastoralis, dicens:

ECce cru ✠ cis signum; fúgiant phantásmata cuncta.

Et aperto ostio, intrat Ecclesiam solus cum ministris, clericis, et choro, et cæmentariis, qui collocare et linire debent lapidem super sepulcrum Reliquiarum, et mensam altaris, si est remota, aut separata a stipite, dimisso ab extra Clero et populo, et clauso Ecclesiæ ostio post eos. Ingressus autem Pontifex Ecclesiam, dicit intelligibili voce:

Pax huic dómui.

Et Diaconus, qui est intus, respondet:

In intróitu vestro.

Et omnes dicunt:

Amen.

Tum schola, sive cantores cantant Antiphonam, ton. 5.

Pax ætérna ab Ætérno huic dómui. Pax perénnis, Verbum Patris, sit pax huic dómui. Pacem pius Consolátor huic præstet dómui.

Qua dicta, cantant etiam sequentem Antiphonam ton. 8.

Zachæe, festínans descénde, * quia hódie in domo tua opórtet me manére. At ille festínans descéndit, et suscepit illum gáudens in domum suam. Hódie huic dómui salus Deo facta est, allelúja.

Hæc dum cantantur, Pontifex procedit usque ad medium Ecclesiæ, ubi faldistorium paratum est; et expletis prædictis Antiphonis, depositis baculo et mitra, flexis ibi genibus, versus ad altare majus inchoat, schola prosequente, hymnum:

Veni Créator Spíritus,
Mentes tuórum vísita,
Imple supérna grátis,
Quæ tu creásti, péctora.

Finito primo versu, surgit Pontifex, et stat usque ad finem sine mitra.

Qui díceris Paráclitus,
Altíssimi donum Dei,
Fons vivus, ignis, cháritas,
Et spiritalis únctio.

De Ecclesiæ Dicatione Seu Consecratione.

Tu septifórmis múnere,
Dígitus patérnæ délixteræ,
Tu rite promíssum Patris,
Sermóne ditans gúttura.

Accende lumen sensibus,
Infunde amorem cordibus,
Infirma nostri corporis
Virtute firmans perpeti.

Hostem repellas longius,
Pacemque dones protinus.
Ductore sic te praevio
Vitemus omne noxium.

Per te sciamus da Patrem,
Noscamus atque Filium,
Teque utriusque Spiritum
Credamus omni tempore.

Deo Patri sit gloria,
Et Filio qui a mortuis
Surrexit, ac Paraclito,
In saeculorum saecula. Amen.

Interim unus ex Ministris spargit cinerem per pavementum Ecclesiæ, in modum Crucis, faciendo ex eo lineas duas, quamlibet latitudinis fere unius palmi, unam ab angulo Ecclesiæ ad sinistram manum per principalem portam intrantis ad angulum transversum illius, id est, dexteram intrantis, ad caput Ecclesiæ; et aliam ab angulo Ecclesiæ ad dexteram manum intrantis, ad angulum transversum illius, id est sinistram ipsius, ad caput Ecclesiæ; vel si Ecclesia sit magna, fieri possunt loco primæ lineæ viginti quatuor Areolæ æquali spatio distantes, ex cinere; et loco secundæ, viginti tres.

Finito hymno, Pontifex accepta mitra, accumbit super faldistorium, et schola iterum incipiet et prosequitur Litanias, ut supra, pag. 32 in quibus suo loco nominetur bis Sanctus ille, in cujus honore et nomine Ecclesia vel altare dedicatur, et illi, quorum Reliquiæ in eo includuntur. Postquam autem dictum fuerit:

Ut ómnibus Fidélibus, etc.

℟. Te rogámus, audi nos.

Pontifex ab accubitu surgit, et baculum pastorem in sinistra tenens, dicit in eodem tono:

Ut locum istum visitare digneris.

℟. Te rogamus, áudi nos.

Secundo dicit:

Ut in eo Angelórum custódiám deputáre digneris.

℟. Te rogámus, áudi nos.

Deinde dexteram in altum extendens, producit communiter super Ecclesiam et altare consecrandum ter successive signum crucis, dicens primo:

De Ecclesiæ Dedicacione Seu Consecratione.

Ut Ecclesiám, et altáre hoc, ad honórem tuum, et nomen Sancti **N.** consecránda bene ✠ dícere dignéris.

℟. Te rogámus, áudi nos.

Secundo dicit:

Ut Ecclesiám, et altáre hoc, ad honórem tuum, et nomen Sancti **N.** consecránda bene ✠ dícere, et sancti ✠ ficáre dignéris.

℟. Te rogámus, áudi nos.

Tertio dicit:

Ut Ecclesiám, et altáre hoc, ad honórem tuum, et nomen Sancti **N.** consecránda bene ✠ dícere, et sancti ✠ ficáre, et conse ✠ cráre dignéris.

℟. Te rogámus, áudi nos.

Quo facto, deposito baculo pastorali, iterum accumbit super faldistorium, schola Litanias resumente, et perficiente; quibus finitis, ab accubitu surgit, deposita mitra, et stans ibidem versus ad altare majus, dicit intelligibili voce:

Orémus. Et ministri: Flectámus gēnua. ℟. Leváte.

PRæveniat nos, quæsumus, Dómine, misericórdia tua: et intercedéntibus ómnibus Sanctis tuis, voces nostras cleméntia tuæ propitiatiónis anticipet. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Alia oratio.

Orémus.

Magnificáre, Dómine Deus noster, in Sanctis tuis, et hoc in templo tibi ædificáto appáre: ut qui cuncta in filiis adoptiόνis operáris, ipse semper in tua hæreditáte laudéris. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Finitis orationibus, schola incipit et prosequitur Antiphonam ton. 6.

O quam metuendus est locus iste: vere non est hic aliud, nisi domus Dei, et porta cœli.

Canticum Zachariæ. Luc. 1.

Benedíctus Dóminus Deus Israel: * quia visitávit et fecit redemptiόνem plebis suæ.

Repetitur tota Antiphona.

Et eréxit cornu salutis nobis: * in domo David puéri sui.

Repetitur Antiphona, ut prius.

Sicut locútus est per os Sanctórum, * qui a sæculo sunt, Prophetárum ejus.

Repetitur iterum Antiphona, ut supra.

Salútem ex inimícis nostris, * et de manu ómnium, qui odérunt nos.

De Ecclesiæ Dedicacione Seu Consecratione.

Iterum Repetitur Antiphona

Ad faciendam misericordiam cum patribus nostris: * et memorari testamenti sui sancti.

Repetitur Antiphona

Jusjurandum, quod juravit ad Abraham patrem nostrum, * datum se nobis.

Repetitur iterum Antiphona

Ut sine timore, de manu inimicorum nostrorum liberati, * serviamus illi.

Iterum repetitur Antiphona

In sanctitate et justitia coram ipso, * omnibus diebus nostris.

Repetitur ut prius Antiphona

Et tu puer, Propheta Altissimi vocaberis: * praeibis enim ante faciem Domini parare vias ejus.

Antiphona repetitur ut prius.

Ad dandam scientiam salutis plebi ejus, * in remissionem peccatorum eorum.

Repetitur, ut prius, Antiphona

Per viscera misericordiae Dei nostri: * in quibus visitavit nos oriens ex alto.

Repetitur, ut prius, Antiphona.

Illuminare his, qui in tenebris, et in umbra mortis sedent: * ad dirigendos pedes nostros in viam pacis.

Glória Patri, etc.

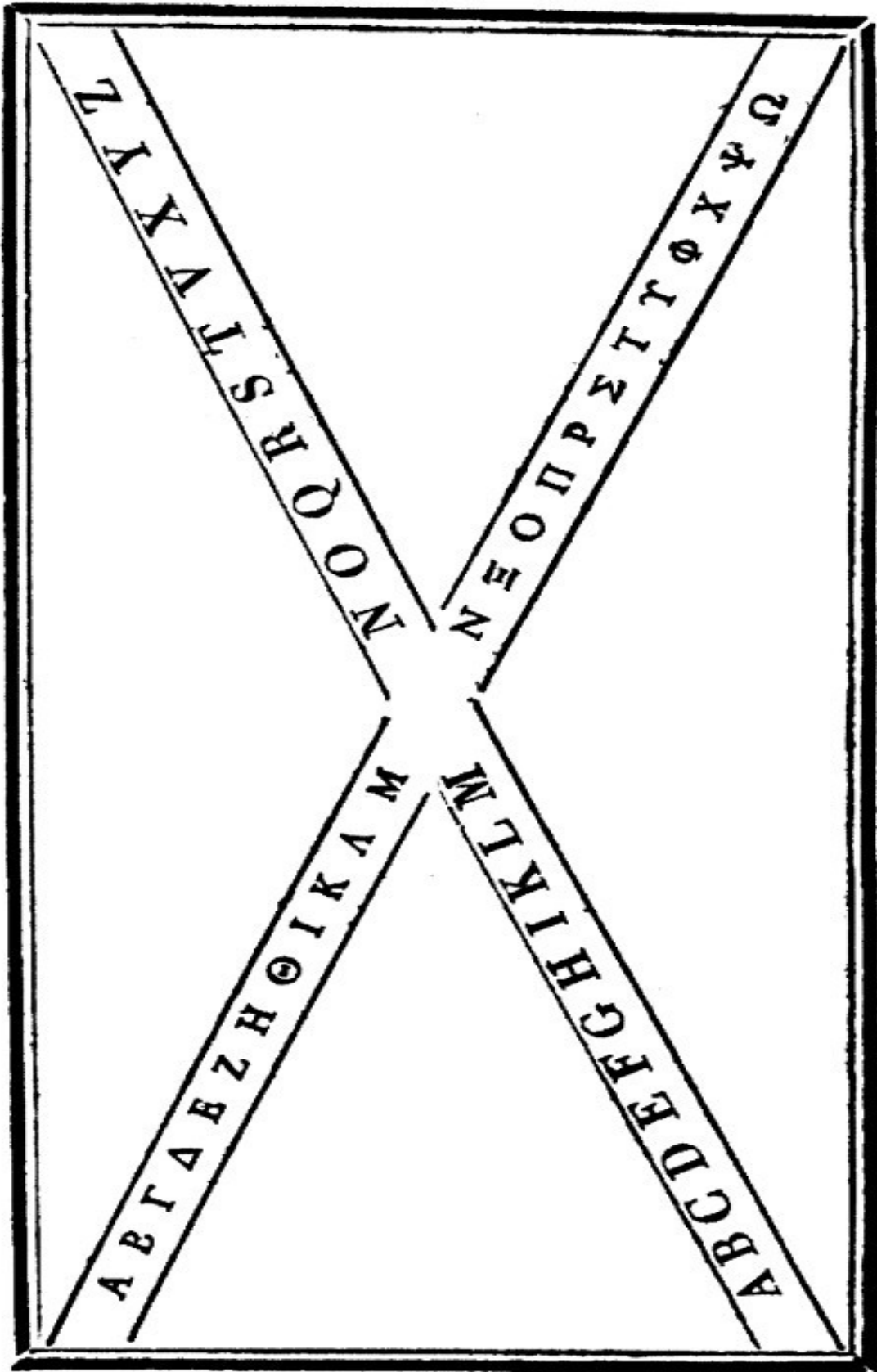
Sicut erat, etc.

Tandem iterum Antiphona repetitur.

Interim, dum praemissa cantantur, Pontifex, acceptis mitra et baculo pastorali, incipiens ab angulo Ecclesiae ad sinistram intrantis, prout supra lineae factae sunt, cum extremitate baculi pastoralis scribit super cineres alphabetum Graecum, ita distinctis litteris, ut totum spatium occupent, his videlicet.

Deinde simili modo incipiens ab angulo Ecclesiae ad dexteram intrantis, scribit alphabetum Latinum, super cineres distinctis litteris, his videlicet:

De Ecclesiæ Dedicacione Seu Consecratione.

Post hæc Pontifex cum mitra accedit versus altare majus consecrandum, et distans ab illo spatio congruenti, depositis baculo et mitra, genuflexus, competenti voce, dicit:

Deus, in adiutorium meum intende.

Quo dicto, Pontifice surgente, Chorus respondet:

Dómine, ad adjuvandum me festína.

Tum Pontifex stans sine mitra in eodem loco, dicit:

Glória Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.

Chorus respondet:

Sicut erat in principio, et nunc, et semper: et in sæcula sæculórum. Amen.

Et id eisdem modo et loco, secundo, et tertio fit, voce semper altius elevata. Quibus dictis, Pontifex stans in eodem loco cum mitra benedicit aliam aquam cum sale, cinere, et vino, incipiens absolute exorcismum salis.

EXorcízo te, creatúra salis, in nómine Dómini nostri Jesu Christi, qui Apóstolis suis ait: Vos estis sal terræ; et per Apóstolum dicit: Sermo vester semper in grátia sale sit conditus; ut sancti ✠ ficéris ad consecratióem hujus Ecclesiæ et altáris, ad expelléndas omnes dáemonum tentatióes; et ómnibus, qui ex te sumpserint, sis ánimæ et córporis tutaméntum, sánitas, protéctio, et confirmátio salutis. Per eúmdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui ventúrus est judicáre vivos et mórtuos, et sæculum per ignem. ✠. Amen.

Deinde, deposita mitra, dicit:

✠. Dóminus vobíscum.

✠. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

Domine Deus, Pater omnípotens, qui hanc grátiam cœlitus sali tribuere dignátus es, ut ex illo possint univérsa condíri, quæ homínibus ad escam procreásti, béne ✠ dic hanc creatúram salis, ad effugándum inimícum, et ei salúbrem medicínam immítte, ut proficiat suméntibus ad ánimæ et córporis sanítatem. Per Christum Dóminum nostrum. ✠. Amen.

Tum, assumpta mitra, dicit absolute exorcismum aquæ.

EXorcízo te, creatúra aquæ, in nómine Dei Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spírítus ✠ Sancti, ut repéllas diábolum a término justórum, ne sit in umbráculis hujus Ecclesiæ, et altáris. Et tu, Dómine Jesu Christe, infúnde Spírítum Sanctum in hanc Ecclesiám tuam, et altáre, ut proficiat ad sanítatem córporum, animarúmque adorántium te, et magnificétur Nomen tuum in géntibus; et incréduli corde convertántur ad te, et non hábeant álium Deum, præter te Dóminum solum, qui ventúrus es judicáre vivos et mórtuos, et sæculum per ignem. ✠. Amen.

Deinde deposita mitra, dicit:

✠. Dómine exáudi oratióem meam.

✠. Et clamor meus ad te véniat.

De Ecclesiæ Dedicacione Seu Consecratione.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

Domine Deus, Pater omnipotens, statutor ómnium elementórum, qui per Jesum Christum Fílium tuum Dóminum nostrum elementum hoc aquæ in salutem humáni géneris esse voluísti, te súpplíces deprecámur, ut, exaudítis oratióibus nostris, eam tuæ pietátis aspéctu sanct ✠ fices; atque ita ómnium spírítuum immundórum ab ea recédant incúrsio, ut ubicúmque fúerit in nómine tuo aspérsa, grátia tuæ benedictiÓnis advéniat, et mala ómnia, te propitiánte, procul recédant. Per eúmdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat Deus, per ómnia sácula sæculórum. ℟. Amen.

Tum, stans sine mitra, dicit super cineres.

Benedictio cinerum.

℣. Dómine exáudi oratióem meam.

℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

Omnipotens sempitérne Deus, parce pœniténtibus, propitiáre supplicantibus: et mittere dignéris sanctum Angelum tuum de cœlis, qui bene ✠ dícat, et sanctí ✠ ficet hos cínere, ut sint remédium salúbre ómnibus nomen sanctum tuum humíliter implorántibus, ac semetípsos pro consciéntia delictórum suórum accusántibus, ante conspéctum divínæ cleméntiæ tuæ facínora sua deplorántibus, vel sereníssimam pietátem tuam suppliciter obnixéque flagitántibus; et præsta, per invocatióem sanctíssimi Nóminis tui, ut quicúmque eos super se aspéserint, pro redemptiÓne peccatórum suórum, córporis sanitátem et ánimæ tutelam percípiant. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Tum Pontifex accipit sal, et miscet cineri in modum crucis, dicens:

Commíxtio salis, et cínere páriter fiat: In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spírítus ✠ Sancti. ℟. Amen.

Deinde accipiens pugillum de mistura salis et cinerum in modum crucis, ter immittit in aquam, qualibet vice dicens:

Commíxtio salis, cínere, et aquæ páriter fiat: In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spírítus ✠ Sancti. ℟. Amen.

Deinde, stans sine mitra, dicit super vinum.

Benedictio vini.

℣. Dómine exáudi oratióem meam.

℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spírítu tuo.

De Ecclesiæ Dedicacione Seu Consecratione.

Orémus.

Domine Jesu Christe, qui in Cana Galilææ ex aqua vinum fecisti, quique es vitis vera: multiplica super nos misericórdiam tuam; et bene ✠ dicere, et sancti ✠ ficare digneris hanc creaturam vini, ut ubicúmque fusum fuerit, vel aspérsum, divínæ id benedictionis tuæ opuléntia repleátur, et sanctificétur: Qui cum Patre et Spíritu Sancto vivis et regnas Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Deinde mittit, in modum crucis, vinum in aquam ipsam, dicens:

Commixtio vini, salis, cineris et aquæ páriter fiat: In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spíritus ✠ Sancti. *R.* Amen.

V. Dómine exáudi oratióem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Omnípotens sempitérne Deus, creátor et conservátor humáni géneris, et dator grátiae spirituális, ac largítor æternæ salutis, emítte Spíritum Sanctum tuum super hoc vinum cum aqua, sale, et cinere mixtum: ut armátum cœlestis defensióne virtútis, ad consecratióem hujus Ecclesiæ et altáris tui proficiat. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, Qui tecum vivit, et regnat in unitáte ejúsdem Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Tum Pontifex, assumpta mitra, dicit absolute super aquam prædictam.

Sancti ✠ ficare per verbum Dei unda cœlestis, sancti ✠ ficare aqua calcáta Christi vestígiis; quæ móntibus pressa non cláuderis; quæ scópulis illísa non frángeris; quæ terris diffúsa non déficis. Tu sústines áridam, tu portas móntium póndera, nec demérgeris; tu cœlórum vértice continéris; tu circumfúsa per totum lavas ómnia, nec laváris. Tu fugiéntibus pópulis Hebræórum in molem duráta constricta es; tu rursus alsis resoluta vorticibus Nili áccolas perdis, et hostilem globum freto sæviénte perséqueris: una, eadémque es salus fidélibus, et últio criminósis. Te per Móysen percússa rupes evómuit, neque ábdita cáutibus latére potuísti, cum majestátis império jussa prodires: tu gestáta núbibus imbre jucúndo arva fœcúndas. Per te, áridis æstu corpóribus, dulcis ad grátiam, salutáris ad vitam potus infúnditur: tu íntimis scatúriens venis, aut spíritum inclúsa vitálem, aut succum fértilem præstas, ne siccátis exinaníta viscéribus solémnes neget terra provéntus: per te inítium, per te finis exúltat; vel pótius ex Deo est, tuum ut términum nesciámus, aut tuórum, omnípotens Deus, cujus virtútem non néscii, dum aquárum mérita prómimus, óperum insígnia prædicámus. Tu benedictionis auctor, tu salutis origo: te suppliciter deprecámur ac quæsumus, ut imbrem grátiae tuæ super hanc domum cum abundántia tuæ bene ✠ dictionis infúndas; bona ómnia largiáris; próspéra tríbuas; advérsa repéllas; malórum facinórum dæmonem déstruas; Angelum lucis amícum, bonórum provisórem defensorémque constítuas. Domum in tuo nómine cœptam, te adjutóre perfectam, bene ✠ díctio tua in longum mansúram confirmet. Tuum hæc fundaménta præsidium, cúlmina teguméntum, óstia intróitum, penetrália mereántur accéssum. Sit per illustratióem vultus tui utilitas hóminum, stabilitas parietum.

De Ecclesiæ Dedicacione Seu Consecratione.

Tum Pontifex accedit ad ostium Ecclesiæ, et cum extremitate baculi pastoralis facit crucem in parte superiori, et aliam in parte inferiori intrinsecus.

Quo facto, deposito baculo, stans ibidem prosequitur, dicens:

Sit pòsitis Crux invícta lumínibus; utrúque postes grátia tuæ inscriptiõne signéntur; ac per multitudinem propitiatiõnis tuæ visitatõribus domus sit pax cum abundántia, sobrietas cum modéstia, redundántia cum misericórdia. Inquietúdo omnis et calámitas longe recédant. Inópia, pestis, morbus, lánguor, incursúsque malórum spirítuum tua semper visitatiõne discédant; ut tua fusa in hoc loco visitatiõnis grátia exténsos ejus términos et átria circumácta percúrrat; sitque per cunctos ejus ángulos ac recéssus hujus gúrgitis purificátio per lavácrum, ut semper hic lætítia quiétis, grátia hospitalitátis, abundántia frugis, reveréntia religiõnis, cópiaque sit salútis. Et, ubi invocátur sanctum nomen tuum, bonórum ómnium succédát cópia; malórum tentaménta procul effúgiant: et mereámur habére nobíscum Angelum pacis, castitátis, ac veritátis, qui semper ab ómnibus malis nos custódiat, prótegat, et deféndat. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, Qui tecum vivit, et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R̄*. Amen.

Deinde redit ad dictum locum, ubi aquam benedixit, et stans ibidem versus ad altare majus, mitram in capite tenens, dicit:

DEum Patrem omnipoténtem, fratres charíssimi, in cujus domo mansiõnes multæ sunt, súpplíces deprecémur: ut habitáculum istud bene *✠* dícere, et custodíre dignétur, per aspersionem hujus aquæ cum vino, sale, et cínere mixtæ. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium suum, Qui cum eo vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R̄*. Amen.

Post hæc Pontifex procedit ad altare cum mitra, et ibidem inchoat, schola prosequente, Antiphonam sequentem ton. 4.

CONSECRATIO ALTARIS

Advertendum, quod, si plura altaria in eadem Ecclesia tunc fuerint consecranda, Pontifex eosdem actus et cæremonias facit, sub eisdem verbis, in singularis altaribus successive, sicut facit in primo altari.

Intróibo ad altáre Dei: ad Deum qui lætíficat juventútem meam.

Psalmus 42

JUdica me, Deus, et discérne causam meam de gente non sancta: * ab hómíne iniquo, et dolóso érué me.

Repetitur tota Antiphona prædicta, si necesse fuerit.

Quia tu es, Deus, fortitúdo mea: * quare me repulísti, et quare tristis incédo, dum afflígit me inimícus?

Iterum repetitur Antiphona

Emítte lucem tuam, et veritátem tuam: * ipsa me deduxérunt, et adduxérunt in montem sanctum tuum, et in tabernácula tua.

De Ecclesiæ Dicatione Seu Consecratione.

Antiphona tota repetitur.

Et introibo ad altare Dei: * ad Deum, qui lætificat juventutem meam.

Iterum Antiphona repetitur.

Confitebor tibi in cithara, Deus, Deus meus: * quare tristis es, anima mea? et quare conturbas me?

Repetitur, ut prius, Antiphona.

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi: * salutare vultus mei, et Deus meus.

Et non dicitur Glória Patri, sed Antiphona prædicta repetitur.

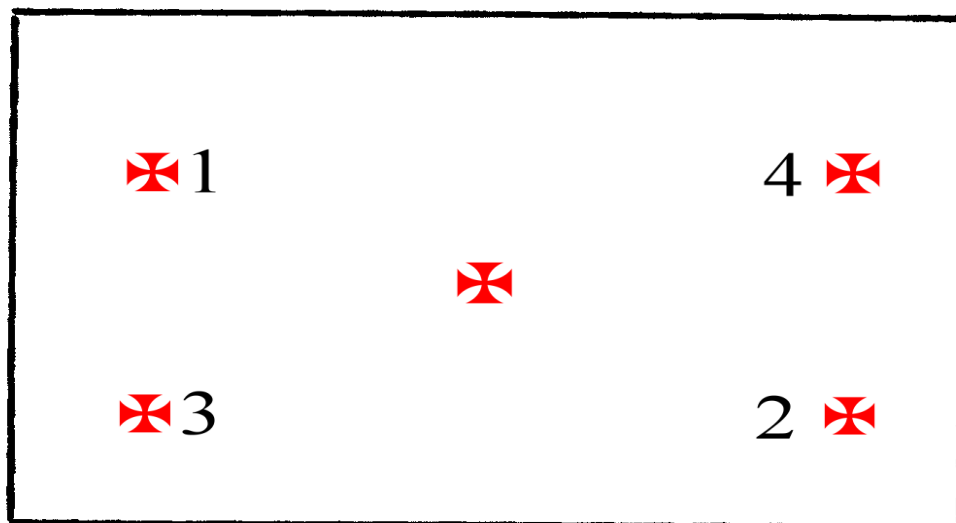
Incepta prima Antiphona, Pontifex, retenta mitra, stans ante altare, intingit pollicem dexteræ manus, in aqua prædicta, ultimo per eum benedicta, et cum eo et aqua hujusmodi facit crucem in medio tabulæ altaris, dicens:

Sancti ✠ ficetur hoc altare, in honorem Dei omnipotentis, et gloriôsæ Virginis Mariæ, atque omnium Sanctorum, et ad nomen ac memoriam sancti **N**. In nomine Pa ✠ tris, et Fi ✠ lii, et Spíritus ✠ Sancti.

Pax tibi.

Deinde facit ex eadem aqua cum eodem pollice quatuor cruces in quatuor cornibus altaris, repetens in qualibet cruce verba præmissa .

Sancti ✠ ficetur hoc altare, etc. Facit autem primam crucem in dextera parte posterioris altaris, id est, ubi legitur Evangelium, secundam in sinistra parte anteriori transversa primæ, tertiam in dextera anteriori, quartam in sinistra posteriori tertiæ transversa in hunc modum:

Quo facto, et finitis Antiphona et Psalmo prædictis, Pontifex stans ibidem, deposita mitra, dicit:

Orémus. Et ministri: Flectámus genua. *R̄*. Leváte.

De Ecclesiæ Dedicacione Seu Consecratione.

Singuláre illud propitiatórium in altáre Crucis pro nobis rediméndis oblátum, in cujus præfiguratióne Patriárcha Jacob lápidem eréxit in título, quo fieret sacrificium, et portæ cœli désuper aperirétur oráculum: súpplices tibi, Dómine, preces fúndimus, ut lápidis hujus expolítam matériam, supérnis sacrificiis imbuéndam, ipse tuæ ditari sanctificatiónis ubertáte præcipias, qui quondam lapídeis legem scripsísti in tábulis. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Oratione expleta, Pontifex circuit septies tabulam altaris, aspergens eam et stipitem de aqua prædicta ultimo per eum benedicta, cum aspersorio de herba hyssopi facto, hoc modo. Stans enim ante medium altaris, inchoat Antiphonam ton. 7. et schola prosequitur:

I. Aspérges me, Dómine, hyssópo et mundábor: lavábis me, et super nivem dealbábor.

Psalmus 50.

Miserére mei, Deus: * secúndum magnam misericórdiam tuam.

Et secúndum multitudinem miseratiónum tuárum: * dele iniquitátem meam.

Amplius lava me ab iniquitáte mea: * et a peccáto meo munda me.

Interim Pontifex, accepta mitra circuit altare, illudque aspergit, et redit ad locum ante medium altaris, unde discesserat.

Finitis dictis versibus, Pontifex ibidem stans cum mitra inchoat secundo, ut prius, Antiphonam.

II. Aspérges me, **Et schola prosequitur:** Dómine, hyssópo et mundábor: lavábis me, et super nivem dealbábor.

Quóniam iniquitátem meam ego cognóscó: * et peccátum meum contra me est semper. Tibi soli peccávi, et malum coram te feci: * ut justifiéeris in sermónibus tuis, et vincas cum judicáris.

Ecce enim in iniquitátibus concéptus sum: * et in peccátis concépit me mater mea.

Interim Pontifex circuit secundo, aspergitque et redit, ut prius: et finitis versibus, stans ut supra Pontifex, cum mitra, inchoat tertio, Antiphonam:

III. Aspérges me, **Et schola prosequitur:** Dómine, hyssópo et mundábor: lavábis me, et super nivem dealbábor.

Ecce enim veritátem dilexísti: * incérta, et occúlta sapiéntiæ tuæ manifestásti mihi. Aspeéges me Dómine, hyssópo et mundábor: lavábis me, et super nivem dealbábor. Auditui meo dabis gáudium, et lætítiam: * exultábunt ossa humiliáta.

Interim Pontifex circuit tertio, aspergitque et redit, ut prius: et finitis versibus prædictis, stans cum mitra ut supra, inchoat quarto Antiphonam.

IV. Aspérges me, **Et schola prosequitur:** Dómine, hyssópo et mundábor: lavábis me, et super nivem dealbábor.

Avérte fáciem tuam a peccátis meis: * et omnes iniquitátes meas dele. Cor mundum crea in me, Deus: * et spíritum rectum innova in viscéribus meis. Ne projícias me a fácie tua, * et Spíritum Sanctum tuum ne áuferas a me.

Et Interim Pontifex circuit quarto, aspergitque et redit, ut prius: et finitis versibus prædictis, cum mitra in capite, inchoat quinto, stans ut supra, Antiphonam:

De Ecclesiæ Dedicacione Seu Consecratione.

V. Aspérget me, Et schola prosequitur: Dómine, hyssópo et mundábor: lavábis me, et super nivem dealbábor.

Redde mihi lætítiam salutáris tui: * et spírítu principáli confirma me.

Docébo iníquos vias tuas: * et ímpii ad te converténtur.

Líbera me de sanguínibus, Deus, Deus salutis meæ: * et exultábit lingua mea justítiam tuam.

Interim Pontifex circuit quinto, aspergitque et redit, ut prius: et finitis versibus prædictis, stans cum mitra ut supra, inchoat sexto Antiphonam.

VI. Aspérget me, Et schola prosequitur: Dómine, hyssópo et mundábor: lavábis me, et super nivem dealbábor.

Dómine, lábia mea apéries: * et os meum annuntiábit láudem tuam.

Quóniam si voluísset sacrificium, dedissem útique: * holocáustis non delectáberis.

Sacrificium Deo spírítus contribulátus: * cor contrítum et humiliátum, Deus, non despícies.

Interim Pontifex circuit sexto, aspergitque, et redit, ut prius: et finitis dictis versibus, stans cum mitra ut supra, inchoat septimo Antiphonam.

VII. Aspérget me, Et schola prosequitur: Dómine, hyssópo et mundábor: lavábis me, et super nivem dealbábor.

Benígne fac, Dómine, in bona voluntáte tua Sion: * ut ædificéntur muri Jerúsalem.

Tunc acceptábis sacrificium justítia, oblatiónes, et holocáusta: * tunc impónent super altáre tuum vitulos.

Et non dicitur, Glória Patri. Interim Pontifex circuit septimo, aspergitque et redit ut supra.

Subsequenter circuit ter Ecclesiam interius, tantum aspergendo parietes ejus cum prædicta aqua benedicta, hoc modo. Finitis dictis versibus, et septimo circuitu per Pontificem, ut supra facta, schola cantat Antiphonam, ton. 1.

HÆc est domus Dómini firmiter ædificáta: bene fundata est super firmam petram.

Psalmus Lætátus sum in his, quæ dicta sunt mihi,: * in domum Dómini íbimus.

Et dicitur totus prout supra in Benedictione primarii lapidis, pag. 128. sed in fine non dicitur Glória Patri.

Interim incepta Antiphona prædicta, Pontifex cum mitra incipiens retro altare majus, procedit ad dexteram partem, circuiens intrinsecus Ecclesiam et parietes illius; aspergit eam a parte inferiori, juxta terram, rediens usque ad locum retro altare, unde discessit: quo facto, ac finitis Antiphona, et Psalmo prædictis, schola cantat Antiphonam, ton. 7.

Exúrgat Deus, et dissipéntur inimíci ejus: et fúgiant qui odérunt eum a facie ejus.

Psalmus 67.

IN Ecclésiis benedícite Deo Dómino, * de fóntibus Israel.

Ibi Bénjamin adolescéntulus, * in mentis excéssu.

Príncipes Juda duces eórum: * príncipes Zábulon, príncipes Népthali.

Manda, Deus, virtúti tuæ: * confirma hoc, Deus, quod operátus es in nobis.

A templo tuo in Jerúsalem, * tibi ófferent reges múnera.

Increpa feras arúndinis, congregátio taurórum in vaccis populórum: * ut exclúdent eos, qui probáti sunt argénto.

De Ecclesiæ Dedicacione Seu Consecratione.

Díssipa Gentes, quæ bella volunt, vénient legáti ex Ægypto: * Æthiopia prævéniat manus ejus Deo.

Regna terræ cantáte Deo: * psállite Dómino.

Psállite Deo, qui ascéndit super cœlum cœli, * ad Oriéntem.

Ecce dabit voci suæ vocem virtútis, date glóriam Deo super Israel, * magnificéntia ejus, et virtus ejus in núbibus.

Mirábilis Deus in sanctis suis, Deus Israel, ipse dabit virtútem, et fortitúdinem plebi suæ: * benedíctus Deus.

Et non dicitur Glória Patri.

Interim Pontifex secundo per eandem viam circuiens aspergit parietes Ecclesiæ in modo, id est, circa altitudinem faciei suæ, rediens usque ad locum unde discessit: quo facto, ac finitis Antiphona et Psalmo prædictis, schola cantat Antiphonam, ton. 8.

Qui hábitat in adjutório Altíssimi, *in protectiône Dei commorábitur.

Psalmus 90.

Dícet Dómino: Suscéptor meus es tu, et refúgium meum: * Deus meus sperábo in eum

Quóniam ipse liberávit me de láqueo venántium, * et a verbo áspero.

Scápolis suis obumbrábit tibi: * et sub pennis ejus sperábis.

Scuto circúmdabit te véritas ejus: * non timébis a timóre noctúrno.

A saggíta volánte in die, a negótio perambulánte in ténebris: ab incúrsu, et dæmonio meridáno.

Cadent a látere tuo mille, et decem mília a dextris tuis: * ad te autem non appropinquábit.

Verúmtamen óculis tuis considerábis: * et retributióne peccatórem vidébis.

Quóniam tu es, Dómine, spes mea: * Altíssimum posuísti refúgium tuum.

Non accédant te malum * et flagélum non appropinquábit tabernáculo tuo.

Quóniam Angelis suis mandávit de te * ut custódiat te in ómnibus viis tuis.

In mánibus portábunt te: * ne forte offéndas ad lápidem pedem tuum.

Super áspidem et basilíscum ambulábis: * et conculcábis leónem et dracónem.

Quóniam in me sperávit, liberábo eum: * prótegam eum quóniam cognóvit nomen meum.

Clamábit ad me, et ego exáudiam me: * cum ipso sum in tribulatióne: erípiam eum, et glorificábo eum.

Longitúdine diérum replébo eum: * et osténdam illi salutáre meum.

Et non dicitur Glória Patri.

Interim Pontifex tertio circuit Ecclesiam, incipiens a sinistra parte, et aspergit parietes illius, altius quam secundo, rediens ad locum, unde discessit. Quo facto, adhuc mitram in capite tenens, aspergit cum prædicta aqua pavementum Ecclesiæ per medium, incipiens ante altare, usque ad portam principalem, deinde per transversum, de uno pariete ad alium. Interim schola cantat tres sequentes Antiphonas cum suis versiculis:

Domus mea, domus oratiónis vocábitur.

℣. Narrábo nomen tuum frátribus meis, in médio Ecclésiæ laudábo te, ton. 6. sine Glória.

Alia Antiphona.

Dómine, diléxi decórem domus tuæ.

℣. Et locum habitatiónis glóriæ tuæ. ton. 5. sine Glória.

De Ecclesiæ Dedicacione Seu Consecratione.

Alia Antiphona.

Non est hic aliud nisi domus Dei, et porta cœli: ton 7.

Dictis Antiphonis prædictis, et aspersione, ut præmittitur, facta, Pontifex stans cum mitra in medio Ecclesiæ versus ad altare majus inchoat, et schola prosequitur Antiphonam ton.7.

Vidit Jacob scalam, sùmmitas ejus cœlos tangébat, et descendétes Angelos, et dixit: Vere locus iste sanctus est.

Dum cantatur Antiphona prædicta, Pontifex stans cum mitra in medio Ecclesiæ aspergit aquam per pavimentum, versus Orientem, Occidentem, Aquilonem, et Austrum.

Finita Antiphona, Pontifex, deposita mitra, stans ibidem in medio Ecclesiæ conversus ad portam principalem, dicit competenti voce:

Orémus. Et ministri: Flectámus gèna. R̄. Leváte.

DEus, qui loca nómini tuo dicánda sanctíficas, effúnde super hanc oratiónis domum grátiam tuam: ut ab ómnibus hic Nomen tuum invocántibus, auxílium tuæ misericórdiæ sentiátur. Per Christum Dóminum nostrum. R̄. Amen.

Tum ibidem stans, adhuc conversus, ut prius, dicit:

Orémus. Et ministri: Flectámus gèna. R̄. Leváte.

DEus sanctificatiónum, omnípotens dominátor, cujus píetas sine fine sentítur; Deus, qui cœléstia simul et terréna complécteris, servans misericórdiam tuam pópulo tuo ambulánti ante conspéctum glóriæ tuæ: exáudi preces servórum tuórum, ut sint óculi tui apérti super domum istam die ac nocte: hanc quoque basílicam in honórem sanctæ et victoriosíssimæ Crucis, et memóriam sancti tui **N.** sacris mystériis institútam clementíssimus dédi ✠ ca, miserátus illú ✠ stra, proprio splendóre clarí ✠ fica omnémque hómínem veniéntem adoráre te in hoc loco placátus admítte, propítius respícere dignáre, et propter nomen tuum magnum, et manum tuam fortem, et bráchium tuum excélsam, in hoc tabernáculo tuo supplicántes libens prótege, dignánter exáudi, æténa defénsiõe consérva; ut semper felices, sempérque in tua religiõe lætántes, constánter in sanctæ Trinitátis confessiõe, fide Cathólica perseverént. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus.

Deinde stans adhuc conversus, ut prius, ibidem extensis manibus ante pectus, dicit Præfationem:

V̄. Per ómnia sáecula sæculórum.

R̄. Amen.

V̄. Dóminus vobíscum.

R̄. Et cum spiritu tuo.

V̄. Sursum corda.

R̄. Habémus ad Dóminum.

V̄. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

R̄. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, æquum et salutáre, nos tibi semper, et úbique grátias ágere, Dómine sancte, Pater omnípotens, æténe Deus, adésto précibus nostris, adésto Sacraméntis,

De Ecclesiæ Dedicacione Seu Consecratione.

adesto etiam piis famulorum tuorum laboribus, nobisque misericordiam tuam poscentibus. Descendat quoque in hanc Ecclesiam tuam, quam sub invocacione sancti Nominis tui, in honorem sanctæ Crucis, in qua coæternus tibi Filius tuus Dominus noster Jesus Christus pro redemptione mundi pati dignatus est, et memoriam Sancti tui **N.** nos indigni consecramus, Spiritus Sanctus tuus, septiformis gratiæ ubertate redundans; ut quotiescunque in hac domo tua sanctum Nomen tuum fuerit invocatum, eorum, qui te invocaverint, a te pio Domino preces exaudiantur. O beata et sancta Trinitas, quæ omnia purificas, omnia mundas, et omnia perornas. O beata majestas Dei, quæ cuncta implet, cuncta continet, cuncta disponis. O beata et sancta manus Dei, quæ omnia sanctificas, omnia benedixis, omnia locupletas. O Sancte Sanctorum Deus, tuam clementiam humillima devotione deposcimus, ut hanc Ecclesiam tuam, per nostræ humilitatis famulatum, in honorem sanctæ et victoriosissimæ Crucis, et memoriam Sancti tui **N.** puri ✠ ficare, bene ✠ dicere, et conse ✠ crare perpetua sanctificationis ubertate digneris. Hic quoque Sacerdotes sacrificia tibi laudis offerant. Hic fideles populi vota persolvant. Hic peccatorum onera solvantur, fidelisque lapsi reparentur. In hac ergo, quæsumus, Domine, domo tua Spiritus Sancti gratia ægróti sanentur, infirmi recuperentur, claudi curantur, leprosi mundentur, cæci illuminentur, dæmonia ejiciantur. Cunctorum hic debiliū incommoda, te, Domine, annuente, pellantur, omniumque vincula peccatorum absolvantur. Ut omnes, qui hoc templum beneficia juste deprecaturū ingrediuntur, cuncta se impetrasse lætentur; ut concessa misericordia, quam precantur, perpetuo miseracionis tuæ munere gloriētur.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen quod a circumstantibus audiri possit.

Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. **R.** Amen.

Præfatione finita, Pontifex, accepta mitra, procedit ante altare, et ibi cum præmissa aqua benedicta facit maltam seu cæmentum, quod mox, deposita mitra, stans ibidem benedicit, dicens:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Orémus.

Summe Deus, qui summa, et média, imaque custodis, qui omnem creaturam intrinsecus ambiendo concludis; sancti ✠ fica, et béne ✠ dic has creaturas calcis, et sábuli. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Cæmentum benedictum reservatur, sed residuum aquæ benedictæ funditur ad basim, sive pedem stipitis altaris per circuitum.

Pontifex deinde procedit processionaliter cum Cruce et Clero ad locum, in quo Reliquiæ nocte præterita conservatæ fuerunt; et defertur Chrisma usque ad fores Ecclesiæ: sed priusquam locum ipsum ingrediatur, stans ab extra, deposita mitra, dicit:

Orémus. *Et ministri:* Flectámus genua. **R.** Leváte.

Aufer a nobis, quæsumus Domine, cunctas iniquitates nostras: ut ad Sancta Sanctorum puris mereámur méntibus introire. Per Christum Dominum nostrum. **R.** Amen.

Deinde Pontifice accepta mitra locum ipsum cum Presbyteris et Clero ingrediente, schola

De Ecclesiæ Dicatione Seu Consecratione.

cantat Antiphonas sequentes:

O quam gloriósum est regnum, in quo cum Christo gaudent omnes Sancti, amícti stolis albis, sequúntur Agnum quocúmque íerit. **ton. 6.**

Alia Antiphona, ton 8.

Movéte vos, Sancti Dei de mansiónibus vestris, ad loca festináte, quæ vobis paráta sunt.

Alia Antiphona, ton.3.

Ecce pópulus custódiens iudícium, et fáciens veritátem, in te speravérunt, Dómine, usque in ætérnum.

Alia Antiphona, ton 8.

Via Sanctórum facta est recta, et iter eórum præparátum est.

Psalmus 94.

Venite, exultémus Dómino, * jubilémus Deo salutári nostro.

Præoccupémus fáciem ejus in confessióne, * et in psalmis jubilémus ei.

Quóniam Deus magnus Dóminus, * et Rex magnus super omnes deos.

Quóniam non repéllet Dóminus plebem suam, * quia in manu ejus sunt omnes fines terræ, et altitúdines móntium ipse cónspicit.

Quóniam ipsius est mare, et ipse fecit illud, * et áridam fundavérunt manus ejus.

Veníte, adorémus, et procidámus ante Deum; * plorémus coram Dómino qui fecit nos, quia ipse est Dóminus Deus noster.

Nos autem pópulus ejus, * et oves páscae ejus.

Hódie si vocem eius audiéritis, * nolíte obduráre corda vestra.

Sicut in exacerbatióne * secúndum diem tentatiónis in desérto.

Ubi tentavérunt me patres vestri, * probavérunt, et vidérunt ópera mea.

Quadragínta annis próximus fui generatióni huic; * et dixi; semper hi errant corde.

Ipsi vero non cognovérunt vias meas, quibus jurávi in ira mea, * si introíbunt in réquiem meam.

Et non dicitur Glória Patri. Vel, si magis placet, omissis omnibus præmissis Antiphonis cum Psalmo, schola cantat Responsorium de illo Sancto, cujus ipsæ Reliquiæ. Interim Pontifex manet stans juxta Reliquias. Finitis autem Antiphonis cum Psalmo, vel Responsorio prædictis, Pontifex stans ibidem coram Reliquiis, detecto capite, dicit:

Orémus. **Et ministri:** Flectámus génua. **℟.** Leváte.

FAc nos, quæsumus, Dómine, Sanctórum tuórum tibi speciáliter dedicáta membra digne contíngere, quórum patrocínia cúpimus incessánter habére. Per Christum Dóminum nostrum. **℟.** Amen.

Tum Pontifex, accepta mitra, imponit incensum in thuribulo, et fit Processio, hoc ordine. Procedunt duo ceroferarii cum luminaribus, deinde Crux, tum Clerus cantans Antiphonas subsequentes; post hos, Sacerdotes portantes feretrum cum Reliquiis, et juxta eos thuriferarius continuo Reliquias ipsas incensans, et immediate ante Reliquias ipsas præcedant aliqua intortitia, deinde Pontifex paratus cum suis Ministris. Processione igitur locum ipsum exeunte, Pontifex inchoat primam Antiphonam, schola ipsam et omnes alias sequentes

De Ecclesiæ Dedicacione Seu Consecratione.

prosequente, ton.8.

Cum jucunditate exhibitis, * et cum gaudio deducemini: nam et montes, et colles exilient, expectantes vos cum gaudio, alleluja.

Alia Antiphona, ton.7.

Surgite, Sancti Dei, de mansionibus vestris, loca sanctificate, plebem benedicite, et nos homines peccatores in pace custodite.

Alia Antiphona, ton. 8.

Ambulate Sancti Dei, ingredimini in civitatem Domini; edificata est enim vobis Ecclesia nova, ubi populus adorare debet majestatem Domini.

Alia Antiphona, ton 8.

Istorum est enim regnum celorum, qui contempserunt vitam mundi, et pervenerunt ad premia regni, et laverunt stolas suas in sanguine Agni.

Eis igitur ad Ecclesiæ consecrandæ fores pervenientibus, priusquam ingrediantur, dimissa ante fores Ecclesiæ schola, Antiphonas prædictas cantante, Pontifex, præcedentibus ipsum duobus ceroferariis, Cruce, thuriferario, et Sacerdotibus feretrum Reliquiarum portantibus, circuit Ecclesiam cum ipsis Reliquiis, populo sequente, et clamante: Kyrie, eleison.

Quo facto, Pontifex sedens cum mitra in faldistorio, ante fores Ecclesiæ ad id parato, brevi sermone populum alloquitur.

Quanta, fratres charissimi, Ecclesiis, et Deo dicatis locis habenda sit reverentia, canones, et leges, et universalis religiosus fidelium cultus declarat. Nulli enim, quam in sacris Basilicis, Domino offerri Sacrificium debet. Præcipiente siquidem Domino per Moysen, tabernaculum cum mensa atque altari, et æreis vasis, utensilibusque consecratum est ad divinum cultum explendum; ipsum quoque tabernaculum non solum sacrasse, sed oleo quoque linivisse legimus. In ipso autem tabernaculo non alii, quam sancti Sacerdotes et Levitæ vestibus sacris ornati Sacramenta tractabant, et pro populo oblationes offerbant. Postmodum tam Reges Hebræorum suum templum, quam Romani Christiani Principes Basilicas a se constructas summa in veneratione habuerunt, immunisque ab omni vulgari strépitu et negotio esse voluerunt: ut domus orationis ad aliud nullum commercium, atque usum accommodaretur. Eamque privilegii et immunitatis prærogativam habere voluerunt; ut si quis temerarie sacrilegas manus apposuisset, gravissimis suppliciis afficeretur. Non enim justum visum est, domum Dei Altissimi temerariis præsumptionibus expositam esse, nec latronum (juxta verbum Veritatis) speluncam esse. Locus est salutis, portus naufragantibus, ad quem de tempestatibus anchora jacitur. Hanc beneficia petituri adeunt, et justæ eorum preces exaudiuntur. Capitalium criminum rei ad hanc fugientes, impunitatem facti, implorantibus Sacerdotibus, accipiunt. Magna ergo veneratione sacratas Domino Basilicas adeatis, fratres charissimi, mundique facinoribus Domino oblationes cordis vestri offeratis. De quibus Basilicis hæc una est, cui N. et N. Summi Pontifices privilegia concesserunt, quam vos edificari fecistis (vel N. edificari fecit), et Nobis humiliter supplicastis (vel supplicavit), ut eam consecrate dignaremur. Nos autem vestris (vel suis) honestis supplicationibus inclinati, eam in honorem omnipotentis Dei, beatæ Mariæ semper Virginis, et omnium Sanctorum, ac memoriam Sancti N. dedicamus; et in ejus altari Reliquias Sanctorum N. et N. Deo propitio, poni decrevimus, et in altari N. vel in loco N. sunt corpora, vel Reliquiæ Sanctorum N. et N.

De Ecclesiæ Dedicacione Seu Consecratione.

quæ (vel quas) qui devôte visitáverit, indulgéntiam N. per N. concéssam obtinébit. Vos însuper móneo, fratres charíssimi, ut décimas, quæ sunt divína tribúta, íntegre Ecclésiis et Sacerdótibus persolvátis. Has sibi Dóminus ad universális domínii signum reservávit. Audíte sanctum Augustínus: Décimæ tribúta sunt egéntium animárum. Quod si décimas déderis, non solum abundántiam frúctuum recípies, sed étiam sanitátem córporis, et ánimá consequéris. Non ígitur Dóminus Deus præmium póstulat, sed honórem. Deus enim noster, qui dignátus est totum dare, décimam a nobis dignátus est recípere, non sibi, sed nobis sine dúbio profutúram. Sed si tárdius dare peccátum est, quanto pejus est non dedísse? De milítia, de negótio, de artificio redde décimas. Cum enim décimas dando, et terréna et cœléstia possis præmia promeréri: quare pro avarítia dúplici benedictióne fraudáris? Hæc est enim Dei justíssima consuetúdo, ut si tu illi décimam non déderis, tu ad décimam revocéris. Dabis ímpio milíti, quod non vis dare Sacerdóti; et hoc tollit fiscus, quod non áccipit Christus. Revertímuni ad me, inquit Dóminus apud Prophétam, et revértar ad vos. Et dixístis: In quo revertémur? Si affíget homo Deum, quia vos configitis me? Et dixístis: In quo configimus te? In décimis et in primitiis. Et in penúria vos maledícti estis, et me vos configitis gens tota. Inférte omnem décimam in hórreum, et sit cibus in domo mea, et probáte me super hoc, dicit Dóminus: si non aperúero vobis cataráctas cœli, et effúdero vobis benedictiónem usque ad abundántiam, et increpábo pro vobis devorántem, et non corrúmpet fructum terræ vestræ; nec erit stérilis vínea in agro, dicit Dóminus exercítuum. Et beátos vos dicent omnes Gentes: éritis enim vos terra desiderábilis, dicit Dóminus exercítuum. Evitánda est itaque Dómini indignátio, solvéndæ décimæ, et tribúta divína persolvénda, nec pro temporáli cómmodo amitténda sunt secutúra bona, quæ expectántur. Mémore ergo hæc accípite, fratres charíssimi, et intellécta pro desidério compléte, ut æténa pro temporálibus accípere beneficia mereámini.

Archidiaconus legat sequentia duo Decreta Sacrosancti Concilii Tridentini, Sess. xxii. cap. xi. de Reformatione.

SI quem Clericórum, vel laicórum, quacúmque is dignitáte, étiam Imperiáli, aut Regáli præfúlgeat, in tantum malórum ómnium radix cupiditas occupáverit, ut alicújus Ecclésiæ, seu cujúsvis sæculáris, vel reguláris beneficii, Móntium pietátis, aliorúmque piórum locórum jurisdictiones, bona, census, ac jura étiam feudália, et emphitéutica, fructus, emoluménta, seu quascúmque obventiões, quæ in ministrórum, et páuperum necessitátes convérte debent, per se, vel per álios, vi, vel timóre incússo, seu étiam per suppositas persónas Clericórum, aut laicórum, seu quacúmque arte, aut quocúmque quæsíto colóre, in próprios usus convértere, illósque usurpáre præsumpserit, seu impedíre, ne ab iis, ad quos jure pértinent, percipiántur: is anathématis tándiu subjáceat, quámduo jurisdictiones, bona, res, jura, fructus, et rédditus, quos occupáverit, vel qui ad eum quomodocúmque étiam ex donatióne suppositæ persónæ pervénerint, Ecclésiæ, ejúsque administratóri, sive beneficiáto, íntegre restitúerit, ac deinde a Románo Pontífice absolutiões obtinúerit. Quod si ejúsdem Ecclésiæ Patrónus fúerit, étiam jure patronátus, ultra prædictas pœnas, eo ipso privátus exsístat. Cléricus vero, qui nefándæ fraudis, et usurpationis hujúsmodi fabricátor seu conséntiens fúerit, eisdem pœnis subjáceat, nec non quibuscúmque beneficiis privátus sit, et ad quæcúmque ália beneficia inhábilis efficiátur, et a suórum Ordinum executiões, étiam post íntegram satisfactiões, et absolutiões, sui Ordinárii arbítrio suspendátur.

Sessione XXV. cap. xii. de Reformatione.

De Ecclesiæ Dedicacione Seu Consecratione

Non sunt ferendi, qui váriis ártibus décimas Ecclésiis obveniéntes, subtráhere moliúntur, aut qui ab áliis solvéndas témere occupant, et in rem suam vertunt, cum decimárum solútio débita sit Deo; et qui eas dare nolúerint aut dantes impédiunt, res aliénas invádunt. Præcipit ígitur sancta Synodus ómnibus, cujuscúmque gradus et conditiónis sint, ad quos decimárum solútio spectat, ut eas, ad quas de jure tenéntur, in pósterum Cathedráli, aut quibuscúmque áliis Ecclésiis, vel persónis, quibus legítimè debéntur, íntegre persólvant. Qui vero eas aut súbtrahunt, aut impédiunt, excommunicéntur, nec ab hoc crimine, nisi plena restitutióne secúta, absolvántur. Hortátur dehinc omnes et síngulos pro Christiána charitáte, debitóque erga Pastóres suos múnere, ut de bonis sibi a Deo collátis, Episcopis et Párochis, qui tenuióribus præsumt Ecclésiis, large subveníre ad Dei laudem, atque ad Pastórum suórum, qui pro eis invígilant, dignitátem tuéndam, non gravéntur.

Postea Pontifex ad fundatorem dicat:

SCias, frater charíssime, quóniam non permittunt jura, EccléSIas sine ministris, ac dote consecrári. Quemádmódu enim dos matrimónium conséquitur, sic et ad sustentatióne ministrórum facultates necessáriæ sunt. Ea itaque ratióne, frater charíssime, scire vólumus, quot Sacerdótes, et Cléricos, et qualem eis honórem vis exhibére, et de quo EccléSIam dotáre propónis. Et, ut intélligas, qualem tibi, atque hærédibus tuis honórem, et commoditátem éxhibet EccléSIa, scias, ut gratitúdinem ipsam ad fundatóres osténdat, quod a sanctis Pátribus statútum est, in diéi Dedicatiónis anniversário solómni, fundatóres et eórum hærédes in processiónibus primos esse debére; et si casu ad egestátem pervénerint, grata recordatióne EccléSIa fundatóris piam liberalitátem recognóscit.

Qui ad interrogata, prout sibi placuerit, respondet; de quo fiat publicum instrumentum, si numerus Clericorum, honor, et dos sufficiens fuerit. Tunc fundator ipse, et plebs, profitentur se jussa Pontificis impleturos. Deinde Pontifex jubet Deum deprecari pro eo, qui Ecclesiam construxit et dotavit, et pro eo qui eam consecrari petiit; et concedit illis partem in omnibus bonis, quæ ibi fieri continget. Quo facto, Pontifice sic sedente, antequam quis Ecclesiam ingrediatur, schola cantat Responsorium ton. 3.

Erit mihi Dóminus in Deum, et lapis iste, quem eréxi in título: vocábitur domus Dei, et de univérsis quæ déderis mihi, * Décimas et hóstias pacíficas ófferam tibi.

℣. Si revérsus fúero ad domum patris mei. * Décimas.

Tum Pontifex, deposita mitra, surgit, et versus ad ostium Ecclesiæ, ibidem stans dicit:

Orémus. Et ministri: Flectámus génuá. ℞. Leváte.

DOmum tuam, quæsumus, Dómine, cleménte ingrédere, et in tuórum córdibus fidélium perpétuam tibi cónstrue mansiónem: et præsta, ut domus hæc, quæ tua subsístit dedicatióne solémnis, tua fiat habitatióne sublímis. Per Christum Dóminum nostrum. ℞. Amen.

Qua Oratione finita, Pontifex accepta mitra, priusquam ingrediatur, intingit pollicem dexteræ manus in sanctum Chrisma, et cum eo, in modum crucis, signat ostium Ecclesiæ exterius, dicens:

IN nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spíritus ✠ Sancti. Porta sis benedícta, sanctificáta, consecráta, consignáta, et Dómino Deo commendáta: porta sis intróitus salútis, et pacis: porta sis óstium pacíficum, per eum, qui se óstium appellávit, Jesum Christum Dóminum nostrum:

De Ecclesiæ Dedicacione Seu Consecratione.

Qui cum Patre, et Spíritu Sancto vivit et regnat Deus in sæcula sæculórum. *R̄*. Amen.

Quo dicto, Presbyteri elevant feretrum Reliquiarum, et ingrediendo Ecclesiam cum Clero et populo processionaliter, Pontifex cum mitra incipit, et schola prosequitur, Antiphonam ton. 4.

Ingredimini Sancti Dei, * præparata est enim a Dómino habitatio sedis vestræ: sed et pópulus fidélis cum gáudio inséquitur iter vestrum, ut orétis pro nobis majestátem Dómini. Allelúja.

Alia Antiphona, ton. 6.

Gáudent in cœlis ánimæ Sanctórum, qui Christi vestigia sunt secúti: et quia pro ejus amóre sánguinem suum fuderunt, ideo cum Christo exúltant sine fine.

Interim processionaliter vadunt per Ecclesiam. Cum pervenerint ad altare, in quo Reliquiæ sunt condendæ, Reliquiis ipsis cum feretro prope altare positis, et luminaribus juxta illas ardentibus, Pontifex stans cum mitra ante altare, inchoat, schola prosequente, Antiphonam ton. 4.

Exultábunt Sancti * in glória, et lætabúntur in cubílibus suis.

Psalmus 149.

CAntáte Dómino cánticum novum: * laus ejus in Ecclésia Sanctórum.
Lætétur Israel in eo, qui fecit eum: * et filii Sion exúltent in rege suo.
Laudent nomen ejus in choro: * in tympano, et psaltério psallant ei.
Quia beneplácitum est Dómino in pópulo suo: * et exaltábit mansuétos in salútem.
Exultábunt Sancti in glória: * lætabúntur in cubílibus suis.
Exaltatiónes Dei in gútture eórum, * et gládii ancípites in mánibus eórum.
Ad faciéndam vindíctam in natióibus, * increpatiónes in pópulis.
Ad alligándos reges eórum in compédibus: * et nóbiles eórum in mánicis férreis.
Ut fáciant in eis judícium conscriptum: * glória hæc est ómnibus Sanctis ejus.

Psalmus 150.

LAudáte Dóminum in Sanctis ejus: * laudáte eum in firmaménto virtútis ejus.
Laudáte eum in virtútibus ejus: * laudáte eum secúndum multitudínem magnitúdinis ejus.
Laudáte eum in sono tubæ: * laudáte eum in psaltério, et cíthara.
Laudáte eum in tympano et choro: * laudáte eum in chordis et órgano.
Laudáte eum in cymbalis benesonántibus: laudáte eum in cymbalis jubilatiónis: * omnis spíritus láudet Dóminum.

Et non dicitur Glória Patri, sed repetitur Antiphona. Qua dicta, Pontifex, deposita mitra, versus ad altare, dicit:

Orémus.

DEus, qui in omni loco dominatiónis tuæ clemens ac benígnus dedicátor assistis: exáudi nos, quæsumus, et concéde, ut inviolábilis permáneat hujus loci consecratio; et beneficia tui múnis, univérsitas fidélium, quæ tibi súpplicat, percípere mereátur. Per Christum Dóminum nostrum. *R̄*. Amen.

Tum Pontifex, accepta mitra, intingit pollicem dexteræ manus in sanctum Chrisma, et cum eo signat confessionem, id est, sepulcrum altaris, in quo Reliquiæ sunt repondendæ, in quatuor angulis faciens in singulis signum crucis, et dicens:

De Ecclesiæ Dedicacione Seu Consecratione.

Conse ✠ crétur, et sancti ✠ ficétur hoc sepúlchrum: In nómine Pa ✠ tris, et Fi ✠ lii, et Spíritus ✠ Sancti.

Pax huic dómui.

Deinde deposita mitra, recondit veneranter vasculum ipsum cum Reliquiis, et aliis, prout hesternæ die per eum fuit sigillatum, in sepulcro altaris: quibus reconditis, Pontifex inchoat, schola prosequente, Antiphonam ton.6.

Sub altáre Dei, * sedes accepístis, Sancti Dei: intercédite pro nobis ad Dóminum Jesum Christum.

℣. Exultábunt Sancti in glória.

℟. Et lætabúntur in cubílibus suis.

Et non dicitur Glória Patri, sed Antiphona repetitur. Interim dum præmissa cantantur, Pontifex sine mitra thurificat Reliquias inclusas.

Quo facto, imposita sibi mitra, accipit tabulam, seu lapidem, cum quo debet claudi sepulcrum, in manum sinistram, et pollicem dexteræ manus intingit in sanctum Chrisma, et cum eo facit in medio dictæ tabulæ, sive lapidis, de subtus, signum crucis, dicens:

Conse ✠ crétur, et sancti ✠ ficétur hæc tábula, (vel hic lapis) per istam unctiónem, et Dei benedictiónem: In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spíritus ✠ Sancti.

Pax tibi.

Et mox linit cum cæmento, ponit, et coaptat tabulam seu lapidem super sepulcrum, claudens illud, et inchoans, schola prosequente Antiphonam ton.8.

Sub altáre Dei, * audívi voces occisórum dicéntium: Quare non deféndis sánguinem nostrum? Et accepérunt divínium respónsum: adhuc sustinéte módicum tempus, donec impleátur númerus fratrum vestrórum.

Alia Antiphona, ton. 8.

Corpora Sanctórum in pace sepúlta sunt: et vivent nómina eórum in ætérnum.

℣. Glória Patri, et Fílio, et Spíritui Sancto.

℟. Sicut erat in princípio, et nunc, et semper: et in sácula sæculórum. Amen.

Post hæc Pontifex, deposita mitra, dicit:

Orémus.

DEus, qui ex ómnium cohabitatióne Sanctórum ætérnum majestáti tuæ condis habitáculum: da ædificatióni tuæ increménta cœléstia, et præsta, ut quorum hic Reliquias pio amóre compléctimur, eórum semper méritis adjuvémur. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Tunc accepta mitra, Pontifice prius incipiente, cæmentarii cum cæmento benedicto firmant ipsam tabulam, seu lapidem super sepulcrum; deinde Pontifex intingit iterum pollicem dexteræ manus in sanctum Chrisma, et cum eo format signum crucis super eandem tabulam, sive lapidem, dicens:

Signé ✠ tur, et sancti ✠ ficétur hoc altáre. In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spíritus ✠ Sancti.

De Ecclesiæ Dedicatione Seu Consecratione.

Pax tibi.

Tum imponit incensum in thuribulum, dicens:

AB illo benedicáris, in cujus honóre cremabéris. In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spíritus ✠ Sancti. *R.* Amen.

Et dextera manu producit desuper signum crucis, et deposita mitra, inchoat, schola prosequente, cantum ton. 1.

Stetit Angelus juxta aram templi, habens thuríbulum áureum in manu sua: et data sunt ei incénsa multa, et ascéndit fumus arómatum in conspéctu Dei. Allelúja.

Interim cum mitra thurificat altare undique ad dexterum et sinistrum latus, ante et desuper, donec præmissus cantus finiatur: quo finito, stans coram altari sine mitra, dicit:

Orémus.

Dirigátur orátio nostra, quásumus, Dómine, sicut incénsum in conspéctu tuo, et copiósá beneficia Christiánus pópulus assequátur: ut quicumque tibi in hoc altári sacránda libámina devótus obtúlerit, vel sacráta suscéperit, et vitæ subsidia præsentis accípiat, et remissionem ómnium peccatórum páriter consequátur, et grátiam sempitérnæ redemptionis percípiat. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Post hæc Pontifex, accepta mitra, sedet, et ministri extergunt mensam altaris cum linteo mundo, et mox Pontifex thurificat super illam in modum crucis, in medio, et in quatuor ejus cornibus: quo facto, Pontifex ponit iterum incensum in thuribulo, et illud benedicit, ut supra, videlicet, Ab illo benedicáris, etc. ac tradit uni Sacerdoti superpelliceo induto, qui continue altare circuit incensando, donec Consecratio perficiatur, excepto eo tempore, quo Pontifex illud incensat: tunc enim Pontifici thuribulum præsentat, et per Pontificem thurificato, illud iterum accipit, et, ut prius, incensat.

Tum Pontifex adhuc cum mitra stans, inchoat, schola prosequente, Responsorium ton. 7.

Dirigátur orátio mea sicut incénsum in conspéctu tuo, Dómine.

V. Elevátio mánuum meárum sacrificium vespertinum.

Quod dum cantatur, Pontifex circuit ter altare ad dexteram continue thurificando. Finita incensatione, Pontifex inchoat, schola prosequente, Antiphonam, ton. 7.

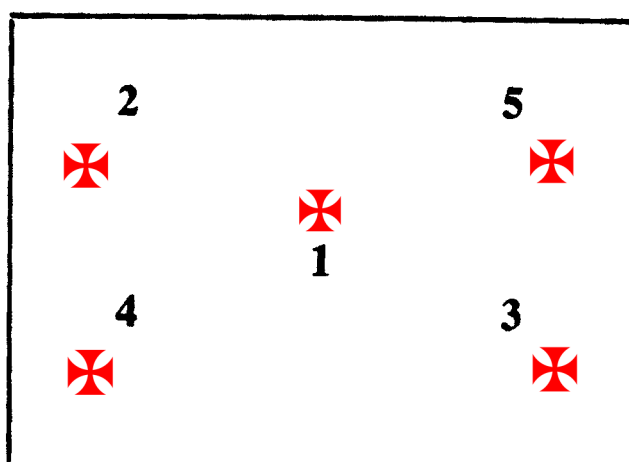
Eréxit Jacob lápidem in título, fundens óleum désuper: votum vovit Deo Jacob.

Psalmus Quam dilécta tabernácula tua, Dómine virtútum! * concupíscit etc.

Et dicitur totus, prout habetur supra, pag. 125. Sed in fine non dicitur Glória Patri.

Dum Antiphona, et Psalmus prædicti cantantur, Pontifex stans cum mitra, intingit pollicem dexteræ manus in oleum Catechumenorum, et cum eo facit quinque cruces, videlicet in medio altaris, et quatuor ejus cornibus, in locis, in quibus fecerat cruces de aqua benedicta, videlicet, primam in medio altaris, secundam in dextero posteriori, idest, Evangelii, tertiam in sinistro anteriori, quartam in dextero anteriori, quintam in sinistro posteriori, hoc ordine:

De Ecclesiæ Dedicacione Seu Consecratione.

Dicens, dum singulas cruces facit:

SAncti ✠ ficétur et conse ✠ crétur lapis iste. In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spíritus ✠ Sancti, in honórem Dei, et gloriósæ Virgínis Mariæ, atque ómnium Sanctórum, ad nomen et memóriam Sancti **N**. Pax tibi.

Deinde Pontifex, accepto thuribulo a Sacerdote altare incensante, imposito et benedicto, ut prius, incenso, stans cum mitra, inchoat, schola prosequente, Responsorium ton. 7

Dirigátur orátio mea sicut incénsum in conspéctu tuo, Dómine.
✠. Elevátio mánuum meárum sacrificium vespertínium.

Quo incepto, Pontifex circuit semel altare ad dexteram, thurificando illud. Deinde restituto thuribulo Sacerdoti, et Responsorio finito, deposita mitra, dicit:

Orémus. Et ministri: Flectámus gēnua. ✠. Leváte.

ADsit, Dómine, miseriórdiæ tuæ ineffábilis píetas, et super hunc lápidem opem tuæ bene ✠ dictionis, et virtútem tuæ unctiónis infúnde; ut, te largiénte, réferat præmium quisquis intúlerit votum. Per Christum Dóminum nostrum. ✠. Amen.

Oratione finita, Pontifex inchoat, schola prosequente, Antiphonam, ton. 1.

Mane surgens Jacob erigébat lápidem in título, fundens óleum désuper, votum vovit Dómino: Vere locus iste sanctus est, et ego nesciébam.

Psalmus 91.

BOnum est confitéri Dómino: * et psállere nómini tuo, Altíssime.

Ad annuntiándum mane misericórdiam tuam, * et veritátem tuam per noctem.

In decachórdo psaltério, * cum cántico in cithara.

Quia delectásti me, Dómine, in factúra tua: * et in opéribus mánuum tuárum exultábo.

Quam magnificáta sunt opera tua, Dómine! * nimis profúndæ factæ sunt cogitátiones tuæ.

Vir insípiens non cognóscet: * et stultus non intélliget hæc.

Cum exórti fúerint peccatóres sicut fœnum; * et apparúerint omnes, qui operántur iniquitátem.

De Ecclesiæ Dedicacione Seu Consecratione.

Ut intéreant in sæculum sæculi: * tu autem Altíssimus in ætérnum, Dómine.

Quóniam ecce inimíci tui, Dómine, quóniam ecce inimíci tui períbunt: * et dispergéntur omnes, qui operántur iniquitátem.

Et exaltábitur sicut unicórnis cornu meum: * et senéctus mea in misericórdia úberi.

Et despéxit óculus meus inimícos meos: * et in insurgéntibus in me malignántibus áudiet áuris mea.

Justus, ut palma florébit: * sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Plantáti in domo Dómini: * in átriis domus Dei nostri florébunt.

Adhuc multiplicabúntur in senécta úberi; * et bene patiéntes erunt, ut annúntient:

Quóniam rectus Dóminus Deus noster: * et non est iníquitas in eo.

Non dicitur Glória Patri.

Incepta Antiphona, Pontifex, accepta mitra, facit iterum quinque cruces cum pollice, de eodem oleo Catechumenorum, in eisdem locis altaris, et eo ordine, prout prius fecit, dicens, dum singulas cruces facit:

SAncti ✠ ficétur et conse ✠ crétur lapis iste. In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spíritus ✠ Sancti, in honórem Dei, et gloriósæ Vírginis Mariæ, atque ómnium Sanctórum, ad nomen et memóriam Sancti N. Pax tibi.

Deinde Pontifex, accepto thuribulo a Sacerdote altare incensante, imposito, et benedicto, ut prius, incenso, stans cum mitra, inchoat iterum, schola prosequente, Responsorium ton. 7.

Dirigátur orátio mea sicut incénsum in conspéctu tuo, Dómine.

℣. Elevátio mánuum meárum sacrificium vespertínium.

Quo incepto, circuit iterum semel altare ad dexteram, illud incensando; quo facto, restituto thuribulo Sacerdoti, et Responsorio finito, Pontifex, deposita mitra, dicit:

Orémus. Et ministri: Flectámus génua. ℞. Leváte.

ADesto, Dómine, dedicatióni hujus mensæ tuæ, et in eam, quæ a nobis indígnis sancto liníta est óleo, bene ✠ dictionis et sancti ✠ ficatiónis tuæ virtútem, et consecratiónem infúnde. Qui vivis et regnas Deus, per ómnia sæcula sæculórum. ℞. Amen.

Alia Oratio.

Orémus.

OMnípotens, sempitérne Deus, altáre hoc, quod in honórem tuum, et in memoriam Sancti tui N. nos indígni consecrámus, virtúte tuæ benedictionis sanctífica; et omnibus te hic invocántibus, atque in te sperántibus, auxiliíi tui munus osténde; ut huic altári imposita múnere semper accépta fieri dignéris, et in eo Sacramentórum virtus, et votórum semper obtineátur efféctus. Per Christum Dóminum nostrum. ℞. Amen.

Qua finita, Pontifex incipit, schola prosequente, Antiphonam ton. 7.

Unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Psalmus 44.

ERuctávit cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea Regi.

De Ecclesiae Dedicatione Seu Consecratione.

Lingua mea calamus scribæ * velóriter scribéntis.

Speciosus forma præ filiis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis: * proptérea benedixit te Deus in ætérnum.

Accingere gládio tuo circa femur tuum, * potentíssime,

Spécie tua, et pulchritúdine tua * inténde, prospere procéde, et regna.

Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * et dedúcet te mirabíliter dèxtera tua.

Sagittæ tuæ acutæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum regis.

Sedes tua, Deus, in sæculum sæculi: * virga directiónis virga regni tui.

Dilexisti justítiam, et odisti iniquitátem: * proptérea unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Myrrha, et gutta, et cásia a vestiméntis tuis, a dómibus ebúrneis: * ex quibus delectavérunt te filia regum in honóre tuo.

Astitit regína a dextris tuis in vestítu deauráto, * circúmdata varietáte.

Audi, filia, et vide, et inclína áurem tuam: * et obliviscere pópulum tuum, et domum patris tui.

Et concupíscet Rex decórem tuum; * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.

Et filia Tyri in munéribus, * vultum tuum deprecabúntur omnes dívites plebis.

Omnis glória ejus filia Regis ab intus: * in fimbriis áureis circumamícta varietátibus.

Adducéntur Regi virgines post eam: * próximæ ejus afferéntur tibi.

Afferéntur in lætítia et exultatióne; * adducéntur in templum Regis.

Pro pátribus tuis nati sunt tibi filii: * constítues eos príncipes super omnem terram.

Mémores erunt nóminis tui, * in omni generatióne et generatióne.

Proptérea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum, * et in sæculum sæculi.

Et non dicitur Glória Patri.

Incepta Antiphona, Pontifex, accepta mitra, iterum facit quinque cruces de sancto Chrismate cum pollice dexteræ manus in medio tabulæ altaris, et in quatuor ejus angulis, ordine supra posito, ad quamlibet crucem dicens:

SAncti ✠ ficétur et conse ✠ crétur lapis iste. In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spíritus ✠ Sancti, in honórem Dei, et gloriósæ Virgínis Mariæ, atque ómnium Sanctórum, ad nomen et memóriam Sancti N. Pax tibi.

Deinde Pontifex, accepto thuribulo a Sacerdote incensante, imposito, et benedicto, ut prius, incenso, stans cum mitra, inchoat, schola prosequente, Responsorium ton. 7.

Dirigátur orátio mea sicut incénsum in conspéctu tuo, Dómine.

✠. Elevátio mánuum meárum sacrificium vespertinum.

Quo incepto, Pontifex circuit semel altare ad sinistram, illud incensans, ut prius. Quo incensato, restituto thuribulo Sacerdoti, et Antiphona finita, Pontifex, deposita mitra, dicit:

Orémus. Et ministri: Flectámus génua. ✠. Leváte.

DEscéndat, quæsumus, Dómine Deus noster, Spíritus tuus Sanctus super hoc altáre, qui et dona nostra, et pópuli tui in eo sanctificet, et suméntium corda dignánter emúndet. Per Christum Dóminum nostrum. ✠. Amen.

Qua dicta, Pontifex inchoat et schola prosequitur, Antiphonam ton. 1.

Sanctificávit Dóminus tabernáculum suum: quia hæc est domus Dei, in quo invocábitur Nomen ejus, de quo scriptum est: Et erit nomen meum ibi, dicit Dóminus.

De Ecclesiæ Dedicacione Seu Consecratione.

Psalmus 45.

Deus noster refúgium et virtus:* adjútor in tribulatióibus quæ invenérunt nos nimis.
Proptérea non timébimus dum turbábitur terra:* et transferéntur montes in cor maris.
Sonuérunt et turbátæ sunt aquæ eórum:* conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.
Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei:* sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.
Deus in médio ejus non commovébitur:* adjuvábít eam Deus mane dilúculo.
Conturbátæ sunt Gentes, inclináta sunt regna:* dedit vocem suam mota est terra.
Dóminus virtútum nobíscum:* suscéptor noster Deus Jacob.
Veníte et vidéte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram:* áuferens bella usque ad finem terræ.
Arcum cónteret et confrínget arma:* et scuta combúret igni.
Vacáte et vidéte quóniam ego sum Deus:* exaltábor in Géntibus, et exaltábor in terra.
Dóminus virtútum nobíscum:* suscéptor noster Deus Jacob.

Et non dicitur Glória Patri.

Interim dum Antiphona, et Psalmus prædicti dicuntur, Pontifex, accepta mitra, fundit et spargit de Oleo Catechumenorum, et Chrismate pariter super altare, illud manu dextera confricans, liniens et perungens. Quo facto incipit, schola prosequente, Antiphonam ton. 1.

Ecce odor filii mei, sicut odor agri pleni, cui benedixit Dóminus: créscere te fáciat Deus meus sicut arénam maris, et donet tibi de rore cœli benedictiónem.

Psalmus 86.

Fundaménta ejus in móntibus sanctis: * diligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.
Gloriósá dicta sunt de te,* cívitas Dei .
Memor ero Rahab et Babylónis * sciéntium me.
Ecce alienígenæ et Tyrus, et pópulus Æthiopum hi fuérunt illic.
Numquid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea:* et ipse fundávit eam Altíssimus?
Dóminus narrábit in scriptúris populórum, et príncipum:* horum, qui fuérunt in ea.
Sicut lætántium ómnium* habitátio est in te.
Et non dicitur Glória Patri.

Finito Psalmo, Pontifex stans cum mitra, dicit:

Lapidem hunc, fratres charíssimi, in quo unguéntum sacræ unctiόνis effúnditur, ad suscipiéndá pópuli sui vota, et sacrificia, orémus ut Dóminus noster benedícat, et cónsecret: et quod est unctum a nobis, sit unctum in Nomine ejus; ut plebis vota suscípiat, et altári per sacram unctiόνem perfécto, dum propitiatióem sacrórum impónimus, ipsi propitiatóres Dei esse mereámur. Per Jesum Christum Dóminum nostrum, qui cum eo, et Spírítu Sancto vivit et regnat Deus, in sácula sæculórum. *R̄.* Amen.

Quo dicto, inchoat Antiphonam, schola ipsam, et Psalmum, ac sequentia Responsoria prosequente.

Antiphona ton. 2.

Lápides pretiósí omnes muri tui, et turres Jerúsalem gemmis ædificabúntur.

De Ecclesiæ Dedicacione Seu Consecratione.

Psalmus 147.

LAuda, Jerúsalem, Dóminum: * láuda Deum tuum, Sion.
Quóniam confortávit seras portárum tuárum: * benedíxit filiis tuis in te.
Qui pósuit fines tuos pacem: * et ádipe fruménti sátiat te.
Qui emíttit elóquium suum terræ: * velóciter currit sermo ejus.
Qui dat nivem sicut lanam: * nébulam sicut cínerem spargit.
Míttit crystállum suum sicut buccéllas: * ante fáciem frígoris ejus quis sustinébit?
Emíttet verbum suum, et liquefáciat ea: * flabit spíritus ejus, et fluent aquæ.
Qui annúntiat verbum suum Jacob: * justítias, et judícia sua Israel.
Non fecit táliter omni natióni: * et judícia sua non manifestávit eis.
Glória Patri, etc.
Sicut erat , etc.

Deinde dicitur Responsorium ton 8.

Hæc est Jerúsalem civitas illa magna cœlestis, ornata tamquam sponsa Agni. * Quóniam tabernáculum facta est., Allelúja.

℣. Portæ ejus non claudéntur per diem; nox enim non erit in ea. * Quoniam.

Aliud Responsorium. ton. 8.

Platææ tuæ, Jerúsalem, sternentur auro mundo, allelúja: et cantabitur in te canticum lætitiæ, allelúja: * Et per omnes vicos tuos ab universis dicetur, allelúja, allelúja.

℣. Luce splendida fulgebis, et omnes fines terræ adorabunt te. * Et per omnes vicos tuos ab universis dicetur, allelúja, allelúja.

Incepta Antiphona, interim dum ipsa et Psalmus, ac Responsorialia prædicta cantantur, Pontifex cum mitra incipiens retro altare, et procedens ad ejus dexteram, inungit Chrismate cum pollice dextero singulas duodecim cruces in parietibus Ecclesiæ depictas, ad unamquamque crucem dicens:

Sancti ✠ ficétur et conse ✠ crétur hoc templum. In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spíritus ✠ Sancti, in honórem Dei, et gloriósæ Vírginis Mariæ, atque ómnium Sanctórum, ad nomen, et memóriam Sancti N. Pax tibi.

Et peruncta qualibet cruce, mox accepto thuribulo, illam incensat triplici ductu.

His peractis, Pontifex ad altare revertitur, ac stans cum mitra, et thurificans super illud, inchoat, schola prosequente, Antiphonam ton. 2.

Ædificávit Móyses altáre Dómino Deo, ófferens super illud holocáusta: et ímmolans víctimas fecit sacrificium vespertinum in odórem suavitátis Dómino Deo, in conspéctu filiórum Israel.

Qua finita, stans adhuc cum mitra, dicit:

DEi Patris omnipoténtis misericórdiam súpplīces implorémus, fratres charíssimi: ut altáre hoc sacrificiis spirituálibus imbúendum, nostræ vocis exorátus officio, præsentí bene ✠ dictione sanctíficet, atque in eo semper oblatiões famulórum suórum stúdio sanctæ devotiõnis impósitas bene ✠ dícere, et sancti ✠ ficáre dignétur; et spirituáli placátus incénso, précibus famíliæ suæ promptus exaudítor assístat. Per Christum Dóminum nostrum. ℞. Amen.

De Ecclesiæ Dedicacione Seu Consecratione.

Deinde benedicit incensum super altare cremandum, stans ibidem, deposita mitra, dicens:

℣. Dómine, exáudi oratióem meam.

℞. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum.

℞. Et cum spírítu tuo.

Orémus

Domine Deus omnipotens, qui assistit exercitus Angelórum cum tremóre, quórum servítium spirituále, et ígneum esse dignóscitur; dignáre respícere, bene ✠ dícere, et sancti ✠ ficáre hanc creatúram incénsi, ut omnes languóres omnésque infirmitátes, atque insídiæ inimíci odórem ejus sentiéntes effúgiant, et separéntur a plásmate tuo, quod pretiósó Fílii tui sáanguine redemísti, ut numquam lædátur a morsu iníqui serpéntis. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. ℞. Amen.

Deinde aspergit ipsum aqua benedicta, et accepta mitra, format propria manu ex ipso incenso quinque cruces, quamlibet de quinque granis super illa quinque loca altaris, in quibus cruces de aqua et oleo ac Chrismate factæ prius fuerunt; et super quamlibet crucem thuris ponit unam crucem factam de subtili candela, ad mensuram crucis de granis incensi factæ, et cujuslibet crucis capita accenduntur, ut cum ipsis thus comburatur, et cremetur. Omnibus autem crucibus accensis, Pontifex, deposita mitra, flexis coram altare genibus, inchoat, schola prosequente, ton. 1.

Allelúja. Veni, Sancte Spírítus, reple tuórum corda fidélium, et tui amóris in eis ignem accénde.

Nisi consecratio fiat inter Dominicam Septuagesimæ, et festum Paschæ Resurrectionis Domini nostri Jesu Christi: quia tunc, omisso Allelúja, dicitur Versus tantum. Quo dicto, surgit Pontifex stans ibidem versus ad altare sine mitra, et schola cantat Antiphonas duas sequentes.

Antiphona Ton. 4.

Ascéndit fumes arómatum in conspéctu Dómini de manu Angeli.

Alia Antiphona Ton. 1.

Stetit Angelus juxta aram templi, habens thuríbulum áureum in manu sua; et data sunt ei incénsa multa; Et ascéndit fumes arómatum in conspéctu Dei. **Sine** Allelúja.

Quibus finitis, Pontifex adhuc stans ante altare sine mitra, dicit:

Orémus. **Et ministri:** Flectámus génuá. ℞. Leváte.

Domine sancte, Pater omnipotens, ætérne Deus, clemens, et propítius preces nostræ humilitátis exáudi: et respice ad hujus altáris tui holocáustum, quod non igne visíbili probétur, sed infúsum Sancti Spírítus tui grátia in odórem suavitátis ascéndat, et legítimè se suméntibus Eucharístia medicábilis fiat, ad vitámque proficiat sempitérnam. Per Christum Dóminum nostrum. ℞. Amen.

Post hæc, combustis candelis, et thure, cineres illius combustionis per unum ex Ministris cum spatulis ligneis abraduntur, et collecti in aliquo vase projiciuntur in sacrario. Interim Pontifex sine mitra stans ante gradus altaris, versus ad altare dicit:

De Ecclesiæ Dedicacione Seu Consecratione.

Orémus. *Et ministri:* Flectámus génuā. *R.* Leváte.

Deus omnípotens, in cuius honórem, ac beatíssimæ Vírginis Mariæ, et ómnium Sanctórum, ac nomen et memóriam Sancti tui **N.** nos indigni altáre hoc consecrámus, clemens, et propítius preces nostræ humiliátatis exáudi, et præsta, ut in hac mensa sint libámina tibi accépta, sint grata, sint píngua, et Sancti Spíritus tui semper rore perfúsa; ut omni témpore hoc in loco supplicántis tibi familiæ tuæ anxietátes réleves, ægritudines cures, preces exáudias, vota suscípias, desideráta confirmes, postuláta concédas. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit, et regnat in unitáte ejúsdem Spíritus Sancti Deus.

Deinde eodem modo stans, dicit mediocri voce, extensis manibus ante pectus, Præfationem hanc:

V. Per ómnia sǎcula sǎculórum.

R. Amen.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habémus ad Dóminum.

V. Grátias ágamus Dómino Deo nostro.

R. Dignum et justum est.

Vere dignum, et justum est, æquum, et salutáre, nos tibi semper, et ubíque grátias ágere, Dómine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus; Et ut propensióri cura, et attentióri famulátu tibi servitútis officia deferámus, hoc præsertim témpore, quo religiosárum méntium hábitum ultra paríetum ornátum delegísti, templum istud, in quo Sancti tui **N.** méntio habétur, bene **✠** dícere, et sancti **✠** ficáre dignéris, per cuius sacram reveréntiam et honórem, sacratíssimo Nómīni tuo hoc altáre dedicámus. Hujus ígitur, Dómine, efflagítatus précibus, dignáre hoc altáre cœlésti sancti **✠** ficatióne perfúndere, et bene **✠** dícere. Assistant Angeli claritátis et Sancti Spíritus illustratióne perfúlgeat. Sit illíus quoque apud te grátia, cuius fuit illud, quod Abraham, pater fidei, in nostræ figúram redemptiόνis, filium immolatúrus extrúxit; quod Isaac in conspéctu tuæ majestátis instítuit; quod Jacob Dóminum magna videns visióne eréxit; ut hic orántes exáudias, hic obláta sancti **✠** fices, hicque superpósita bene **✠** dícas, hic quoque benedícta distribuas. Sit ergo Ecclésiæ tuæ títulus sempitérnus, sit mensa cœlésti spiritualíque convívio præparáta. Tu ígitur, Dómine, próprio ore tuo hóstias super eam impósitas bene **✠** dícito, et benedíctas suscípito. Ac nobis ómnibus tríbue, ut participatióne eárum vitam acquirámus sempitérnam.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen, quod a circumstantibus audiatur.

Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitáte ejúsdem Spíritus Sancti Deus, per ómnia sǎcula sǎculórum. *R.* Amen.

Præfatione finita, Pontifex inchoat, schola prosequente, Antiphonam ton. 8.

Confirma hoc, Deus, quod operátus es in nobis, a templo sancto tuo, quod est in Jerusalem. Allelúja.

Psalmus. Exúrgat Deus, et dissipéntur inimíci ejus: * et fúgiant qui odérunt eum, a fácie ejus.

Et totus dicit prout habetur in Benedictione Abbatis Auctoritate Ordinarii, pag. 85.

De Ecclesiæ Dedicacione Seu Consecratione.

Incepta Antiphona, Pontifex, accepta mitra, cum pollice dexteræ manus Chrismate intincto facit crucem in fronte altaris, nihil dicens. Quo facto, ac prædictis Antiphona, et Psalmo finitis, deposita mitra, dicit:

Orémus.

MAjestátem tuam, Dómine, humíliter implorámus, ut altáre hoc sacræ unctiõnis libámine ad suscipiéndam pópuli tui múnera inunctum poténter bene ✠ dicere, et sancti ✠ ficare dignéris: ut quod nunc a nobis indignis, sub tui Nómínis invocatióne, in honórem beatíssimæ Vírginis Mariæ, et ómnium Sanctórum, atque in memóriam Sancti tui **N.** sacrosáncti Chrismátis unctiõne delibútum est, pláceat tibi, atque altáre máneat perpétuum; ut quidquid deinceps super illud oblátum sacratúmve fúerit, dignum tibi fiat holocáustum; atque ómnium hic offeréntium sacrificia a te pio Dómino benígne suscipiántur, et per ea víncula peccatórum nostrórum absolvántur; máculæ deleántur; véniæ impetréntur; grátia acquirántur; quátenus una cum Sanctis, et Eléctis tuis vitam percípere mereámur ætérnam. Per Christum Dóminum nostrum. **R̄.** Amen.

Tum Pontifex, accepta mitra, cum pollice dexteræ manus Chrismate intincto inungit in modum crucis conjunctiones mensæ, seu tabulæ altaris, et tituli, sive stipitis, quatuor angulis, quasi illa conjungens, ad singulas cruces dicens:

In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spíritus ✠ Sancti. **R̄.** Amen.

Deinde deposita mitra, dicit:

Orémus.

SUpplices te deprecámur, omnipotens ætérnæ Deus, per unigénitum Fílium tuum Dóminum nostrum Jesum Christum, ut altáre hoc sanctis úsibus præparátum, cœlésti bene ✠ dictiõne sanctífices; et sicut Melchisedech Sacerdótis præcípui oblatiõnem dignatiõne mirábili suscepisti, ita impósita huic novo altári múnera semper accépta ferre dignéris; ut pópulus, qui in hanc Ecclésiæ domum sanctam convéniet, per hæc libámina cœlésti sanctificatiõne salvátus, animárum quoque suárum salutem perpétuam consequáatur. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. **R̄.** Amen.

Post hæc Subdiaconi abstergunt diligenter cum mantilibus telæ grossæ mensam altaris; et Pontifex accedit ad sedem suam juxta altare, in qua cum mitra sedens, fricat bene manus cum medulla panis, ac lavat, et exstergit. Quo facto, Subdiaconis, seu Acolythis præsentantibus ipsi Pontifici tobaleas novas et mundas, vasa et ornamenta ad cultum Dei, et Ecclesiæ, ac altaris consecratorum pertinentia, Pontifex, deposita mitra, surgit, et stans illa benedicit, dicens:

BENEDICTIO

TOBALEARUM, VASORUM, ET ORNAMENTORUM ECCLESIAE, ET ALTARIS CONSECRATORUM.

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit caelum et terram.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Orémus.

OMnipotens, et misericors Deus, qui ab initio utilia, et necessaria hominibus creasti, templaque manu hominum facta Nomini tuo sancto dicari, tuaeque habitationis loca vocari voluisti, quique per famulum tuum Moysen vestimenta Pontificalia, et Sacerdotalia, seu Levitica, et alia quaeque diversi generis ornamenta ad cultum et decorem tabernaculi, et altaris tui fieri decrevisti; exaudi propitius preces nostras, et omnia haec diversarum specierum ornamenta in usum hujus Ecclesiae tuae et altaris ad honorem et gloriam tuam preparata, purificare bene ✠ dicere, sancti ✠ ficare, et conse ✠ crare per nostrae humilitatis servitium digneris: ut divinis cultibus, et sacris mysteriis apta existant, hisque confectioni Corporis et Sanguinis Jesu Christi Filii tui Domini nostri Jesu Christi Filii tui Domini nostri dignis pareatur famulatus: Qui tecum vivit, et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. ℟. Amen.

Deinde aspergit illa aqua benedicta. Tum Ministri ponunt super altare Chrismale, sive pannum lineum ceratum, ad mensuram altaris factum; deinde vestiunt altare tobaleis, et ornamentis benedictis, ponentes desuper crucem, et alia ornamenta. Interim Pontifex stans ibidem, inchoat Antiphonam primam, schola ipsam, ac alias Antiphonas sequentes, et Responsoria cum suis versibus, et Psalmis prosequente.

Antiphona, ton. 8.

Circumdate, Levitae altare Domini Dei, vestite vestimentis albis, estote et vos, canentes hymnum novum, dicentes, Alleluja.

℣. Mirabilis Deus in Sanctis suis, et sanctus in omnibus operibus suis.

℣. Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto.

℟. Sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in saecula saeculorum. Amen.

Alia Antiphona ton, 8.

Circumdate Sion, et complectimini eam, narrate in turribus ejus.

℣. Magnus Dominus, et laudabilis nimis, in civitate Dei nostri, in monte sancto ejus.

Deinde dicitur Responsorium, ton.2.

Induit Dominus tunica jucunditatis, et imposuit tibi coronam. * Et ornavit te ornamentis sanctis.

℣. Luce splendida fulgebis, et omnes fines terrae adorabunt coram te. Et ornavit te

℣. Nationes ex longinquo ad te venient, et munera deferentes adorabunt Dominum; et terram tuam in sanctificatione habebunt, et Nomen magnum tuum invocabunt. * Et ornavit te .

℣. Benedicti erunt, qui te aedificaverunt: tu autem laetaberis in filiis tuis, quoniam omnes benedicentur, et congregabuntur ad Dominum. * Et ornavit te.

Ben. Tob., Vas., et Ornament. Ecclesiae.

Et non dicitur Glória. sed sequens Antiphona cantatur ton.6.

In velaménto alárum tuárum prótege nos, Dómine, et in láude tua gloriémur.

Psalmus 62.

DEus, Deus, meus,* ad te de luce vígilo.

Sitívit in te ánima mea,* quam multipliciter tibi caro mea.

In terra desérta, et ínvia, et inaquósa: * sic in sancto appáruí tibi, ut vidérem virtútem tuam, et glóriam tuam.

Quóniam mélior est misericórdia tua super vitas:* lábia mea laudábunt te.

Sic benedicam te in vita mea:* et in nómine tuo levábo manus meas.

Sicut ádipe et pinguédine repleátur ánima mea:* et lábiis exultatiónis laudábit os meum.

Si memor fui tui super stratum meum, in matutínis meditáoor in te:* quia fuísti adjútor meus.

Et in velaménto alárum tuárum exultábo, adhæsit ánima mea post te:* me suscepit délixtera tua.

Ipsi vero in vanum quæsiérunt ánimam meam, introíbunt in inferióra terræ:* tradéntur in manus gládii, partes vúlpium erunt.

Rex vero lætábitur in Deo, laudabúntur omnis qui jurant in eo:* quia obstrúctum est os loquéntium iníqua.

Glória Patri, et Filio, * et Spíritui Sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in sæcula sæculórum. Amen.

Finito Psalmo, Pontifex, deposita mitra, ascendit ad altare, et facta cruci super altari positæ reverentia, incipit, schola prosequente, Antiphonam ton 8.

Omnis terra adóret te, Deus, et psallat tibi: psalmum dicat nómini tuo, Dómine.

Interim dum Antiphona cantatur, Pontifex incensat altare in modum crucis: et Antiphona finita, Pontifex eam reincipit, et schola prosequitur; et interim iterum ipse Pontifex super altare in modum crucis incensat, quod et tertio facit: quo facto, stans ante medium altaris, dicit:

Orémus.

DEscéndat, quæsumus Dómine, Deus noster, Spíritus tuus Sanctus super hoc altáre: qui et dona nostra, et pópuli tui in eo sanctíficet, et suméntium corda dignánte emúndet. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Orémus.

OMnípotens, sempitérne Deus, altáre hoc Nómini tuo dedicátum cœléstis virtútis benedictióne sancti **✠** fica: et ómnibus in te sperántibus auxilií tui munus osténde; ut hic Sacramentórum virtus, et votórum obtineátur efféctus. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. **R.** Amen.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spírítu tuo.

V. Benedicámus Dómino.

R. Deo grátias.

Quo dicto, Pontifex accedit ad sacristiam, seu sacrarium, ubi deposito pluviali, si celebrare

De Altaris Consecratione quæ fit sine Ecclesiæ Dedicacione.

voluerit, quod conveniens est, accipit sandalia, dicens Psalmum *Quam dilècta*, cum aliis: deinde, lotis manibus, accipit omnia paramenta Pontificalia albi coloris. Interim ornatur Ecclesia, et luminaria super altari et credentia, atque alibi, ubi placuerit, accenduntur. Tunc exit Pontifex Missam celebraturus. Si vero fatigatus nimis celebrare noluerit, facit Missam solemniter per aliquem Sacerdotem celebrari.

Missa dicitur prout in Missali, in ipsa die Dedicacionis Ecclesiæ.

In fine Pontifex dat benedictionem solemnem, dicens:

Sit nomen Dómini, etc.

Et Indulgentias supra declaratas. Quibus publicatis, revertitur ad sacristiam, ubi depositis sacris vestibus, vadit in pace.

Deinde cineres per Ecclesiam aspersi, in quibus litteræ Græcæ, et Latinæ scriptæ sunt, per ministros Ecclesiæ tolluntur, et Ecclesia totaliter mundatur.

DE ALTARIS CONSECRATIONE QUÆ FIT SINE ECCLESIAE DEDICATIONE.

Altaris consecratio, quamvis omni die de jure fieri possit, decentius tamen in Dominicis diebus, vel Sanctorum solemnitatibus fit. Sane sero ante diem consecrationis, Pontifex parat Reliquias in altari consecrando includendas, ponens eas in decenti et mundo vasculo cum tribus granis thuris; ponit etiam in eo chartulam de pergamento, scriptam sub hac forma:

MDCXXXIV. die N. mensis N. Ego N. Episcopus N. consecravi Ecclesiam, et altare hoc, in honorem sancti N. et Reliquias sanctorum Martyrum N. et N. in eo inclusi, et singulis Christi fidelibus, hodie unum annum, et in die anniversario consecrationis hujusmodi ipsam visitantibus quadraginta dies de vera indulgentia, in forma Ecclesiæ consueta concessi.

Sigillans ipsum vasculum diligenter, et illud in honesto, et mundo loco ponens cum duobus candelabris et luminaribus ardentibus. Celebrandæque sunt Vigiliæ ante Reliquias ipsas, et canendi Nocturni, et Matutinæ Laudes, in honorem Sanctorum, quorum Reliquiæ sunt recondendæ.

Parantur etiam in Ecclesia quæ ad altaris consecrationem sunt necessaria, videlicet sanctum Chrisma in vasculo, et ampulla, Oleum sanctum Catechumenorum etiam in vasculo, et ampulla; una libra thuris, cujus medieta sit in granis; thuribulum cum navicula et cochleari; vas cum prunis ardentibus; vas aqua plenum, quod in presbyterio ponitur; vas cum cineribus; vas cum sale; vas vini; aspersorium factum de herba hyssopi; mantilia ex tela grossa, ad extergendam mensam altaris consecrandi, quoties expederit; coopertura linea cerata ad mensuram ipsius consecrandi; quinque cruces parvæ factæ de candelis ceræ subtilibus; aliquæ spatulæ ligneæ parvæ, ad abradendum de altari combustiones candelarum et thuris; vas, in quo ipsæ rasuræ deponantur; calx, arena, sive tegula trita ad faciendum cæmentum, pro liniendo sepulcro Reliquiarum et junctura mensæ altaris cum stipite; cæmentarius, qui hoc agat; duo intortitia accensa, quæ semper præcedant Pontificem, quocumque ierit; vasa cum aqua, ad abluendas manus Pontificis, et medulla panis, ac mantilia pro extergendis manibus; bombyx pro extergenda cruce, quæ fit in stipite altaris; tobaleæ novæ mundæ, et vasa atque ornamenta ad cultum Dei, et altaris, postquam consecratum fuerit pertinentia, benedicenda.

De Altaris Consecratione quæ fit sine Ecclesiæ Dedicacione.

Pontifex mane in suo habitu quotidiano venit ad Ecclesiam, et sedens in sede ad dexteram, vel in faldistorio ad sinistram altaris consecrandi, incipit, et dicit voce submissa cum Clericis septem Psalmos cum Antiphona, *Ne reminiscáris*, etc. ut supra, pag. 74. sine Litanii. Induens interim amictum, albam, cingulum, stolam, et pluviale albi coloris, accipiens mitram simplicem in capite, et baculum pastorem in manu sinistra. Sicque paratus, septem Psalmis expletis, Pontifex cum ministris accedit coram altari consecrando; ubi deposito baculo pastorali, et stans sine mitra, inchoat, et schola prosequitur sequentem Antiphonam;

ADéstó Deus unus omnípotens, Pater, Fílius, et Spíritus Sanctus.

Deinde dicit, stans eodem modo:

Orémus.

ACtiónes nostras, quæsumus Dómine, aspirádo præveni, et adjuvándo proséquare; ut cuncta nostra orátio et operátio a te semper incípiat, et per te cœpta finiátur. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Qua dicta, Pontifex, accepta mitra, procumbit supra faldistorium ibidem præparatum, et cantores incipiunt Litanias, ut supra, pag. 32. vel, cantoribus deficientibus, Pontifex eas legit: in quibus suo loco nominetur bis Sanctus ille, in cuius honore, et nomine dedicatur ipsum altare, et illi, quorum Reliquiæ in eo includuntur. Postquam autem dictum fuerit:

Ut ómnibus fidélibus etc.

R. Te rogámus, áudi nos.

Pontifex ab accubitu surgit, et baculum pastorem in sinistra tenens, dexteram in altum extendens, producit communiter super aram et stipitem altaris consecrandi ter successive signum crucis, dicens primo:

Ut altáre hoc ad honórem tuum, et nomen Sancti *N.* consecrándum, bene ✠ dícere dignéris.

R. Te rogámus, áudi nos.

Secundo dicit:

Ut altáre hoc ad honórem tuum, et nomen Sancti *N.* consecrandum, bene ✠ dícere, et sancti ✠ ficáre dignéris.

R. Te rogámus, áudi nos.

Tertio dicit:

Ut altáre hoc ad honórem tuum, et nomen Sancti *N.* consecrándum, bene ✠ dícere, et sancti ✠ ficáre, et conse ✠ cráre dignéris.

R. Te rogámus, áudi nos.

Quo dicto, et deposito baculo pastorali, iterum accumbit super faldistorium, et perficiuntur Litanie. Quibus finitis, ab accubitu surgit, et cum mitra accedit versus altare consecrandum, et distans ab illo spatio congruenti, deposita mitra, genuflexus dicit cantando, si in cantu fit officium, alioquin competenti voce dicit sine notis; quod etiam in omnibus aliis sequentibus observatur:

Deus, in adjutórium meum inténde.

Quo dicto, Pontifice surgente, chorus, seu Ministri respondent:

Dómine, ad adjuvándum me festína.

De Altaris Consecratione quæ fit sine Ecclesiæ Dedicacione.

Tunc Pontifex stans sine mitra in eodem loco, dicit:

Glória Patri, et Filio, et Spíritui Sancto.

Chorus, seu Ministri respondent:

Sicut erat in principio, et nunc, et semper: et in sæcula sæculórum. Amen. *Sine* Allelúja.

Et id eisdem modo et loco secundo et tertio fit, voce semper altius elevata. Quibus dictis, Pontifex stans in eodem loco cum mitra, benedicit aquam cum sale, cinere, et vino, incipiens absolute exorcismum salis, et faciens, prout habetur supra sub Ecclesiæ Dedicacione, pag. 138 usque ad Orationem: Omnípotens sempitérne Deus, creátor, et conservátor humáni géneris, etc. *Inclusive*.

Post hæc Pontifex procedit ad Altare cum mitra, et ibidem inchoat, schola prosequente, Antiphonam sequentem:

Intróibo ad altáre Dei: ad Deum qui lætíficat juventútem meam.

Psalmus 42

Judica me, Deus, et discérne causam meam de gente non sancta: * ab hómine iníquo, et dolóso érué me.

Repetitur tota Antiphona prædicta, si necesse fuerit.

Quia tu es, Deus, fortitúdo mea: * quare me repulísti, et quare tristis incédo, dum affligit me inimícus?

Iterum repetitur Antiphona.

Emítte lucem tuam et veritátem tuam: * ipsa me deduxérunt, et adduxérunt in montem sanctum tuum, et in tabernácula tua.

Antiphona tota repetitur.

Et introíbo ad altáre Dei: * ad Deum, qui lætíficat juventútem meam.

Iterum repetitur Antiphona.

Confitébor tibi in cíthara, Deus, Deus meus: * quare tristis es, ánima mea? et quare contúrbas me?

Repetitur ut prius Antiphona.

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultus mei, et Deus meus.

Non dicitur Glória Patri, sed Antiphona prædicta repetitur.

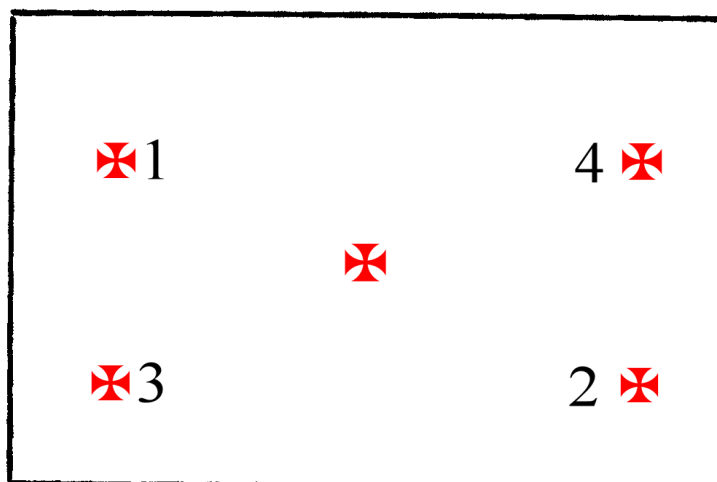
Incepta prima Antiphona, Pontifex, retenta mitra, stans ante altare, intingit pollicem dexteræ manus in aqua prædicta per eum benedicta, et cum eo et aqua hujusmodi facit crucem in medio tabulæ altaris, dicens:

Sancti ✠ ficétur hoc altáre, in honórem Dei omnipoténtis, et gloriósæ Vírginis Mariæ, atque ómnium Sanctórum, et ad nomen ac memóriam Sancti **N**. In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spíritus ✠ Sancti. Pax tibi.

Deinde facit ex eadem aqua cum eodem pollice quatuor cruces in quatuor cornibus altaris, repetens in qualibet cruce verba præmissa. Sancti ✠ ficétur hoc altáre, etc.

De Altaris Consecratione quæ fit sine Ecclesiæ Dedicatione.

Facit autem primam crucem in dextera parte posteriori altaris, id est, ubi legitur Evangelium; secundam in sinistra parte anteriori transversa primæ; tertiam in dextera anteriori; quartam in sinistra posteriori tertiæ transversa in hunc modum.

Quo facto, et finitis Antiphona, et Psalmo prædictis, Pontifex stans ibidem, deposita mitra, dicit:

Orémus. **Et ministri:** Flectamus genua. **R.** Levate.

Singulære illud propitiatorium in altári Crucis pro nobis redimendis oblátum, in cujus præfiguratióne Patriárcha Jacob lápidem eréxit in título, quo fieret sacrificium, et portæ cœli désuper aperirétur oráculum, súpplices tibi, Dómine, preces fúndimus; ut lápidis hujus expolítam matériam, supérnis sacrificiis imbuéndam, ipse tuæ ditári sanctificatiónis ubertáte præcípias, qui quondam lapídeis legem scripsísti in tábulis. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Oratione expleta, Pontifex circuit septies tabulam altaris, aspergens eam et stipitem de aqua prædicta cum cinere et vino benedicta, cum aspersorio de herba hyssopi facto, hoc modo. Stans cum mitra ante medium altaris inchoat Antiphonam, et schola prosequitur: Aspérge me, Dómine. Quæ tota dicitur, et repetitur cum Psalmo, Miserére, eo modo, prout supra, pag. 76. de consecratione altaris in Ecclesiæ dedicatione ordinatum est. Quo facto, Pontifex stans sine mitra ante medium altaris, dicit:

V. Dómine, exáudi oratióem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobiscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

DEus, qui es visibílium rerum ómnium et invisibílium cónditor, et cunctárum sanctificatiónum consecrator, ad dedicatióem hujus Domínicæ mensæ ádesse dignáre; et quæ sacráto Oleo et Chrismate a nobis indígnis est liniénda et benedicénda, tuæ sancti **✠** ficatiónis in eam infúnde virtútem et consecratióem; ut omnes, qui ad eam te deprecáturi accésserint, tuæ propitiatiónis auxiliúm séntiant. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

De Altaris Consecratione quæ fit sine Ecclesiæ Dicatione.

Deinde ibidem cum præmissa aqua benedicta facit maltam seu cæmentum, quod mox, deposita mitra, benedicit, dicens:

☩. Dóminus vobíscum.

☩. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

SUmme Deus, qui summa, et média, ímaque custódis, qui omnem creatúram intrínsecus ambiéndo conclúdis; sancti ✠ fica et bene ✠ dic has creatúras calcis, et sábuli. Per Christum Dóminum nostrum. ☩. Amen.

Cæmentum benedictum reservatur, sed residuum aquæ benedictæ funditur ad basim sive pedem stipitis altaris per circuitum. Pontifex deinde procedit processionaliter cum Cruce et Clero ad locum, in quo nocte præterita conservatæ Reliquiæ fuerunt; sed priusquam locum ipsum ingrediatur, stans ab extra, deposita mitra, dicit:

Orémus. Et ministri: Flectámus génua. ☩. Leváte.

AUfer a nobis, quæsumus, Dómine, cunctas iniquitates nostras: ut ad Sancta Sanctorum puris mereámur méntibus introíre. Per Christum Dóminum nostrum. ☩. Amen.

Ingressus vero sine mitra, stans juxta, et versus ad Reliquias, dicit:

FAc nos, quæsumus, Dómine, Sanctorum tuorum tibi specialiter dedicata membra digne contingere, quorum patrocinia cupimus incessanter habere. Per Christum Dóminum nostrum. ☩. Amen.

Qua dicta, Pontifex sine mitra accipit reverenter vasculum Reliquiarum: tum accepta mitra, portat eas solemniter, et processionaliter ad altare consecrandum, vel si sint super feretrum, per Sacerdotes ferri facit, inchoans, schola prosequente, Antiphonam:

Cum jucunditate exhibitis, et cum gaudio deducemini: nam et montes et colles exilient, expectantes vos cum gaudio. Allelúja.

Poterit deinde etiam dici, si expedierit, sequens Responsorium:

Surgite Sancti Dei, de mansionibus vestris, loca sanctificate, plebem benedicite: * et nos homines peccatores in pace custodite.

☩. Ambulate, Sancti Dei, ad locum predestinatum, qui vobis preparatus est. Et homines peccatores in pace custodite.

Cumque pervenerit prope ipsum altare, deponit eas reverenter cum luminaribus super feretrum, vel aliquam tabulam honeste ibidem paratam, luminaribus juxta illas ardentibus; et mox Pontifex cum mitra stans prope altare inchoat, schola seu Ministris prosequentibus, Antiphonam:

Exultabunt Sancti in gloria: et lætabuntur in cubilibus suis.

Psalmus. Cantate Dómino cánticum novum: * laus ejus, etc. ut supra, pag. 152.

Deinde Psalmus. Laudate Dóminum in Sanctis ejus, etc. ut supra, pag. 152. sine Glória Patri, in fine utrisque, sed his Psalmis dictis, Antiphona repetitur. Qua finitur, Pontifex, deposita mitra, stans versus ad altare, dicit:

De Altaris Consecratione quæ fit sine Ecclesiæ Dedicacione.

Orémus.

DEus, qui in omni loco dominatiónis tuæ clemens ac benígnus dedicátor assistis: exáudi nos, quæsumus, et concéde, ut inviolábilis permáneat hujus loci consecratió; et beneficia tui múnneris, univérsitas fidélium quæ tibi súpplikat, percípere mereátur. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Et mox Pontifex, accepta mitra, signat cum pollice dexteræ manus de Chrismate confessionem, id est, sepulcrum altaris, in quo Reliquiæ sunt repondendæ, in quatuor angulis, faciens in singulis signum crucis, et dicens, dum unamquamque crucem facit:

Conse ✠ crétur, et sancti ✠ ficétur hoc sepúlchrum. In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spíritus ✠ Sancti. Pax huic dómui.

Deinde deposita mitra, recondit ibi vasculum cum Reliquiis, et aliis in eo inclusis veneranter, inchoans, seu schola seu Ministris prosequentibus, Antiphonam:

Sub altáre Dei sedes accepístis Sancti Dei: intercédite pro nobis ad Dóminum Jesum Christum.

V. Exultábunt Sancti in glória.

R. Et lætabúntur in cubílibus suis.

Et non dicitur Glória Patri, sed repetitur Antiphona. Interim dum præmissa dicuntur, Pontifex sine mitra, imposito et benedicto incenso in thuribulo, et illo a Diacono accepto, thurificat Reliquias inclusas: quo facto, imposita sibi mitra, accipiens lapidem seu tabulam, cum quo debet claudi sepulcrum, facit cum pollice crucem de Chrismate in medio ejus de subtus, dicens:

Conse ✠ crétur, et sancti ✠ ficétur hæc tabula, (vel hic lapis) per istam unctiόνem, et Dei benedictiόνem. In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spíritus ✠ Sancti. Pax tibi.

Et mox ponit et coaptat tabulam, seu lapidem super sepulcrum, claudens illud, et inchoans, schola seu Ministris prosequentibus, Antiphonam:

Sub altáre Dei audívi voces occisórum dicéntium: Quare non deféndis sánguinem nostrum? Et accepérunt divínium respónsum: Adhuc sustinéte módicum tempus, donec impleátur númerus fratrum vestrórum.

Alia Antiphona.

Corpora Sanctórum in pace sepúlta sunt: et vivent nómina eórum in ætérnum.

V. Glória Patri, et Fílio, et Spíritui Sancto.

R. Sicut erat in princípio, et nunc, et semper, et in sácula sæculórum. Amen.

Post hæc Pontifex, deposita mitra, dicit:

Orémus.

DEus, qui ex ómnium cohabitatióne Sanctórum ætérnum Majestáti tuæ condís habitáculum: da ædificatióni tuæ increménta cœléstia, et præsta, ut quórum hic Reliquias pio amóre compléctimur, eórum semper méritis adjuvémur. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Tunc accepta mitra, Pontifice prius incipiente, cæmentarii cum cæmento benedicto firmant

De Altaris Consecratione quæ fit sine Ecclesiæ Dicatione.

ipsam tabulam seu lapidem super sepulcrum: et Pontifex facit crucem desuper ex Chrismate cum pollice dexteræ manus, dicens:

Signé ✠ tur, et sancti ✠ ficétur hoc altäre. In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spíritus ✠ Sancti. Pax tibi.

Tum deposita mitra inchoat, schola seu Ministris prosequentibus, Antiphonam:

Stetit Angelus juxta aram templi, habens thuríbulum áureum in manu sua, et data sunt ei incénsa multa: Et ascéndit fumus arómatum in conspéctu Dei. Allelúja.

Interim cum mitra thurificat altare undique ad dexterum et sinistrum latus, ante et desuper, donec præmissus cantus finiatur; quo finito, stans coram altari sine mitra, dicit:

Orémus.

Dirigátur orátio nostra, quæsumus, Dómine, sicut incénsum in conspéctu tuo, et copiósá beneficia Christiánus pópulus assequátur; ut quicumque tibi in hoc altári sacránda libámina devótus obtúlerit, vel sacráta suscéperit, et vitæ subsidia præsentis accípiat, et remissionem ómnium peccatórum páriter consequátur, et grátiam sempitérnæ redemptionis percípiat. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Post hæc Pontifex, accepta mitra, sedet, et Ministri extergunt mensam altaris cum linteo mundo, et mox Pontifex thurificat super illam in modum crucis in medio, et in quatuor ejus cornibus: quo facto, Pontifex ponit iterum incensum in thuribulo, et illud benedicit, ut supra, videlicet, Ab illo benedicáris, etc. ac tradit uni Sacerdoti superpelliceo induto, qui continue altare circuit incensando, donec consecratio perficiatur, excepto eo tempore, quo Pontifex illud incensat: tunc enim Pontifici thuribulum præsentat; et per Pontificem thurificato, illud iterum accipit, et, ut prius, incensat. Tum Pontifex adhuc cum mitra stans, inchoat, schola seu Ministris prosequentibus, Responsorium:

Dirigátur orátio mea sicut incénsum in conspéctu tuo, Dómine.

V. Elevátio mánuum meárum sacrificium vespertínium.

Quod dum cantatur, Pontifex circuit ter altare ad dexteram continue thurificando. Finita incensatione, Pontifex inchoat, schola, sive Ministris prosequentibus, Antiphonam:

Eréxit Jacob lápidem in título, fundens óleum désuper: votum vovit Deo Jacob.

Psalmus 83.

Quam dilécta tabernácula tua, Dómine virtútum! * concupíscit, et déficit ánima mea in átria Dómini.

Repetitur Antiphona.

Cor meum, et caro mea * exultavérunt in Deum vivum.

Repetitur Antiphona.

Etenim passer invénit sibi domum: * et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

Repetitur Antiphona.

Altária tua, Dómine virtútum: * Rex meus, et Deus meus.

De Altaris Consecratione quæ fit sine Ecclesiæ Dedicacione.

Repetitur Antiphona.

Beáti, qui hábitant in domo tua, Dómine: * in sæcula sæculórum laudábunt te.

Repetitur Antiphona.

Beátus vir, cujus est auxiliúm abs te: * ascensiónes in corde suo dispósuit in valle lacrymárum, in loco quem pósuit.

Repetitur Antiphona.

Etenim benedictiónem dabit legislátor, ibunt de virtúte in virtútem: * vidébitur Deus deórum in Sion.

Repetitur Antiphona.

Dómine Deus virtútum, exáudi oratióem meam: * áuribus pèrcipe, Deus Jacob.

Repetitur Antiphona.

Protéctor noster áspice Deus, * et réspice in fáciem Christi tui.

Repetitur Antiphona.

Quia mélior est dies una in átriis tuis, * super míllia.

Repetitur Antiphona.

Elégi abjéctus esse in domo Dei mei, * magis quam habitáre in tabernáculis peccatórum.

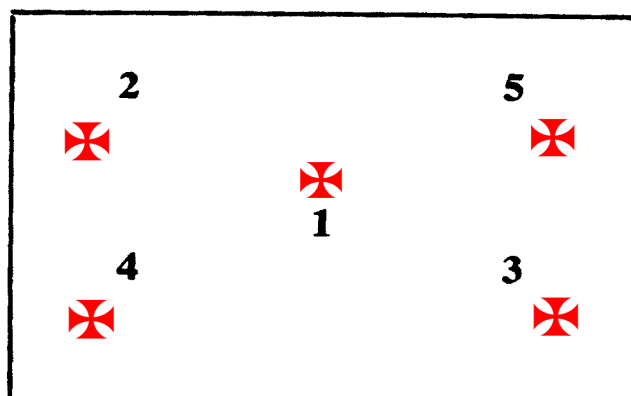
Repetitur Antiphona.

Quia misericórdiam et veritátem díligit Deus: * grátiam et glóriam dabit Dóminus.

Repetitur Antiphona.

Non privábit bonis eos, qui ámbulant in innocéntia: * Dómine virtútum: beátus homo qui sperat in te.

Et non dicitur Glória Patri, sed Antiphona repetitur. Dum Antiphona et Psalmus prædicti dicuntur, Pontifex stans cum mitra, intingit pollicem dexteræ manus in oleum Catechumenorum, et cum eo facit quinque cruces, videlicet in medio altaris, et quatuor ejus cornibus, in locis, in quibus fecerat cruces de aqua benedicta; videlicet, primam in medio altaris, secundam in dextero posteriori, tertiam in sinistro anteriori, quartam in dextero anteriori, quintam in sinistro posteriori, hoc ordine:

De Altaris Consecratione quæ fit sine Ecclesiæ Dedicacione.

Dicens dum singulas cruces facit:

SAncti ✠ ficetur et conse ✠ cratur lapis iste. In nomine Pa ✠ tris, et Fi ✠ lii, et Spiritus ✠ Sancti, in honorem Dei et gloriosæ Virginis Mariæ, atque omnium Sanctorum, ad nomen, et memoriam Sancti **N.** Pax tibi.

Deinde Pontifex, accepto thuribulo a Sacerdote altare incensante, imposito et benedicto, ut prius, incenso, stans cum mitra inchoat, schola seu Ministris prosequentibus, Responsorium:

Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo, Domine.

✠. Elevatio manuum mearum sacrificium vespertinum.

Quo incepto, Pontifex circuit semel altare ad dexteram, thurificando illud; deinde restituto thuribulo Sacerdoti, et Responsorio finito, sine mitra, dicit:

Orémus. **Et ministri:** Flectamus genua. ✠. Levate.

ADsit, Domine, misericordiae tuæ ineffabilis pietas; et super hunc lapidem opem tuæ bene ✠ dictionis et virtutem tuæ unctiois infunde; ut, te largiente, referat præmium quisquis intulerit votum. Per Christum Dominum nostrum. ✠. Amen.

Oratione finita, Pontifex inchoat, et schola seu Ministri prosequuntur, Antiphonam:

Mane surgens Jacob erigebat lapidem in titulum, fundens oleum desuper, votum vovit Domino: vere locus iste sanctus est, et ego nesciebam.

Psalmus 91.

Bonum est confiteri Domino, * et psallere nomini tuo, Altissime.

Repetitur Antiphona.

Ad annuntiandum mane misericordiam tuam, * et veritatem tuam per noctem.

Repetitur Antiphona.

In decachordo, psalterio; * cum canticum in cithara.

Repetitur Antiphona.

Quia delectasti me, Domine, in factura tua: * et in operibus manuum tuarum exultabo.

Repetitur Antiphona.

Quam magnificata sunt opera tua, Domine! * nimis profundæ factæ sunt cogitationes tuæ.

Repetitur Antiphona.

Vir insipiens non cognoscet: * et stultus non intelliget hæc.

Repetitur Antiphona.

Cum exorti fuerint peccatores sicut fœnum: * et apparuerint omnes qui operantur iniquitatem.

Repetitur Antiphona.

Ut intereant in sæculum sæculi: * tu autem Altissimus in æternum, Domine.

De Altaris Consecratione quæ fit sine Ecclesiæ Dedicacione.

Repetitur Antiphona.

Quóniam ecce inimíci tui, Dómine, quóniam ecce inimíci tui períbunt: * et dispergéntur omnes, qui operántur iniquitátem.

Repetitur Antiphona.

Et exaltábitur sicut unicórnis cornu meum: * et senéctus mea in misericórdia úberi.

Repetitur Antiphona.

Et despéxit óculus meus inimícos meos: * et ab in insurgéntibus in me malignántibus áudiet áuris mea.

Repetitur Antiphona.

Justus, ut palma florébit: * sicut cedrus Líbani multiplicábitur.

Repetitur Antiphona.

Plantáti in domo Dómini, * in átriis domus Dei nostri florébunt.

Repetitur Antiphona.

Adhuc multiplicabuntur in senecta uberi: * et bene patientes erunt, ut annuntient:

Repetitur Antiphona.

Quóniam rectus Dóminus Deus noster: * et non est iníquitas in eo.

Et non dicitur Glória Patri. sed Antiphona repetitur. Interim Pontifex, accepta mitra, facit iterum quinque cruces cum pollice de eodem oleo Catechumenorum, in eisdem locis altaris, et eo ordine prout prius fecit, dicens dum singulas cruces facit:

SAncti ✠ ficétur et conse ✠ crétur lápís iste. In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spíritus ✠ Sancti, in honórem Dei et gloriósæ Vírginis Mariæ, atque ómnium Sanctórum, ad nomen, et memóriam Sancti N. Pax tibi.

Deinde Pontifex, accepto thuribulo a Sacerdote altare incensante, imposito et benedicto, ut prius, incenso, stans, cum mitra, inchoat iterum, schola seu Ministris prosequentibus, Responsorium.

DIrígátur orátio mea sicut incénsum in conspéctu tuo, Dómine.

✠. Elevátio mánuum meárum sacrificium vespertinum.

Quo incepto, Pontifex circuit iterum semel altare ad dexteram, illud incensando: quo facto, restituto thuribulo Sacerdoti, et Responsorio finito, Pontifex, deposita mitra, dicit:

Orémus. Et ministri: Flectámus génuá. ✠. Leváte.

ADésto, Dómine, dedicatióni hujus mensæ tuæ; et in eam, quæ a nobis indígnis sancto liníta est óleo, bene ✠ dictiόνis et sancti ✠ ficatiόνis tuæ virtútem et consecratiónem infunde: Qui vivis et regnas Deus, per ómnia sæcula sæculórum. ✠. Amen.

Orémus.

OMnípotens, sempitérne Deus, altáre hoc quod in honórem tuum, et in memóriam Sancti tui N. nos indígni consecrámus, virtúte tuæ bene ✠ dictiόνis sanctifica; et ómnibus te hic invocántibus atque in te sperántibus, auxiliíi tui munus osténde; ut huic altári impósita múnera

De Altaris Consecratione quæ fit sine Ecclesiæ Dicatione.

semper accépta fieri dignéris, et in eo Sacramentórum virtus, et votórum semper obtineátur effectus. Per Christum Dóminum nostrum. *R̄*. Amen.

Qua finito, Pontifex incipit, schola seu Ministris prosequentibus, Antiphonam:

Unxit te Deus Deus tuus óleo lætitiæ præ consórtibus tuis.

Psalmus 44.

ERuctávit cor meum verbum bonum: * dico ego ópera mea Regi.

Repetitur Antiphona

Lingua mea cálamus scribæ, * velóciter scribéntis.

Repetitur Antiphona

Speciósus forma præ filiis hóminum, diffúsa est grátia in lábiis tuis: * proptérea benedixit te Deus in ætérnum.

Repetitur Antiphona

Accíngere gládio tuo circa femur tuum, * potentíssime.

Repetitur Antiphona

Spécie tua et pulchritúdine tua * inténde, próspere procéde, et regna.

Repetitur Antiphona

Propter veritátem, et mansuetúdinem, et justítiam: * et dedúcet te mirábiliter délixtera tua.

Repetitur Antiphona

Sagittæ tuæ acutæ, pópuli sub te cadent, * in corda inimicórum regis.

Repetitur Antiphona

Sedes tua, Deus, in sæculum sæculi: * virga directiónis virga regni tui.

Repetitur Antiphona

Dilexísti justítiam, et odísti iniquitátem: * proptérea unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætitiæ præ consórtibus tuis.

Repetitur Antiphona

Myrrha, et gutta, et cásia a vestiméntis tuis, a dómibus ebúrneis: * ex quibus delectavérunt te filiæ regum in honóre tuo.

Repetitur Antiphona

Astitit regína a dextris tuis in vestítu deauráto, * circúmdata varietáte.

Repetitur Antiphona

Audi, filia, et vide, et inclína áurem tuam, * et oblivíscere pópulum tuum, et domum patris tui.

Repetitur Antiphona

Et concupíscet Rex decórem tuum: * quóniam ipse est Dóminus Deus tuus, et adorábunt eum.

De Altaris Consecratione quæ fit sine Ecclesiæ Dedicacione.

Repetitur Antiphona

Et filiæ Tyri in munéribus * vultum tuum deprecabúntur omnes divites plebis.

Repetitur Antiphona

Omnis glória ejus filiæ Regis ab intus, * in fimbriis áureis circumamícta varietátibus.

Repetitur Antiphona

Adducéntur Regi vírgines post eam: * próximæ ejus afferéntur tibi.

Repetitur Antiphona

Afferéntur in lætítia et exultatióne: * adducéntur in templum Regis.

Repetitur Antiphona

Pro pátribus tuis nati sunt tibi filii: * constítues eos príncipes super omnem terram.

Repetitur Antiphona

Mémores erunt nóminis tui * in omni generatióne et generatióne.

Repetitur Antiphona

Proptérea pópuli confitebúntur tibi in ætérnum, * et in sæculum sæculi.

Et non dicitur Glória Patri.

Incepta Antiphona, Pontifex, accepta mitra, iterum facit quinque cruces de sancto Chrismate cum pollice dexteræ manus in medio tabulæ altaris, et in quatuor ejus angulis, ordine supra posito, ad quamlibet crucem dicens:

SAncti ✠ ficétur et conse ✠ crétur lápís iste. In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spíritus ✠ Sancti, in honórem Dei et gloriósæ Vírginis Mariæ, atque ómnium Sanctórum, ad nomen, et memóriam Sancti N. Pax tibi.

Deinde Pontifex, accepto thuribulo a Sacerdote incensante, imposito et benedicto ut prius incenso, stans cum mitra inchoat, schola seu Ministris prosequentibus, Responsorium.

DIrígátur orátio mea sicut incénsum in conspéctu tuo, Dómine.

✠. Elevátio mánuum meárum sacrificium vespertínium.

Quo incepto, Pontifex circuit semel altare ad sinistram, illud incensans ut prius; quo incensato, restituto thuribulo Sacerdoti, et Antiphona finita, Pontifex deposita mitra, dicit:

Orémus. Et ministri: Flectámus génua. ✠. Leváte.

DEscéndat, quæsumus, Dómine Deus noster, Spíritus tuus Sanctus super hoc altáre, qui et dona nostra et pópuli tui in eo sanctíficet, et suméntium corda dignánter emúndet. Per Christum Dóminum nostrum. ✠. Amen.

Qua dicta, Pontifex inchoat, et schola seu Ministris prosequuntur Antiphonam.

Sanctificávit Dóminus tabernáculum suum: quia hæc est domus Dei, in qua invocábitur Nómen ejus, de quo scriptum est: et erit nomen meum ibi, dicit Dóminus.

De Altaris Consecratione quæ fit sine Ecclesiæ Dicatione.

Psalmus 45.

Deus noster refúgium, et virtus, * adjútor in tribulatió nibus, quæ invenérunt nos nimis.

Repetitur Antiphona

Proptérea non timébimus dum turbábitur terra: * et transferéntur montes in cor maris.

Repetitur Antiphona

Sonuérunt, et turbátæ sunt aquæ eórum: * conturbáti sunt montes in fortitúdine ejus.

Repetitur Antiphona

Flúminis ímpetus lætíficat civitátem Dei: * sanctificávit tabernáculum suum Altíssimus.

Repetitur Antiphona

Deus in médio ejus, non commovébitur: * adjuvábít eam Deus mane dilúculo.

Repetitur Antiphona

Conturbátæ sunt Gentes, et inclináta sunt regna: * dedit vocem suam, mota est terra.

Repetitur Antiphona

Dóminus virtútum nobíscum, * suscéptor noster Deus Jacob.

Repetitur Antiphona

Veníte, et videte ópera Dómini, quæ pósuit prodígia super terram: * áuferens bella usque ad finem terræ.

Repetitur Antiphona

Arcum cónteret, et confrínget arma: * et scuta combúret igni.

Repetitur Antiphona

Vacáte et vidéte quóniam ego sum Deus: * exaltábor in géntibus, et exaltábor in terra.

Repetitur Antiphona

Dóminus virtútum nobíscum, * suscéptor noster Deus Jacob.

Et non dicitur Glória Patri. sed Antiphona repetitur.

Interim dum Antiphona et Psalmus prædicti dicuntur, Pontifex, accepta mitra, fundit et spargit oleum Catechumenorum, et Chrisma pariter super altare, illud manu dextera confricans, liniens, et perungens. Quo facto, incipit, schola seu Ministris prosequentibus, Antiphonam:

Ecce odor filii mei, sicut odor agri pleni, cui benedíxit Dóminus: créscere te fáciat Deus meus, sicut arénam maris, et donet tibi de rore cœli benedictiónem.

Psalmus. Fundaménta ejus in móntibus sanctis: diligit. et totus dicitur prout habetur supra, pag. 127 sine Glória Patri.

Finito Psalmo, Pontifex stans cum mitra, dicit:

De Altaris Consecratione quæ fit sine Ecclesiæ Dedicatione.

Lapidem hunc, fratres charíssimi, in quo unguéntum sacræ unctiónis effúnditur, ad suscipiéndã pópuli sui vota, et sacrificia, orémus ut Dóminus noster bene ✠ dicat, et cónse ✠ cret: et quod est unctum a nobis, sit unctum in Nómine ejus; ut plebis vota suscipiat, et altári per sacram unctiónem perfécto, dum propitiatióem Sacrórum impónimus, ipsi propitiatóres Dei esse mereámur. Per Jesum Christum Dóminum nostrum, Qui cum eo et Spírítu Sancto vivit et regnat Deus in sácula sæculórum. *R.* Amen.

Quo dicto, inchoat, schola seu Ministris prosequentibus, Antiphonam:

*Æ*dicávit Móyses altáre Dómino Deo, ófferens super illud holocáusta, et ímmolans víctimas fecit sacrificium vespertinum in odórem suavítatis Dómino Deo, in conspéctu filiórum Israel.

Qua finita, stans adhuc cum mitra, dicit:

DEi Patris omnipoténtis misericórdiam súpplíces implorémus, fratres charíssimi, ut altáre hoc sacrificiis spirituálibus imbuéndum, nostræ vocis exorátus officio, præsentí bene ✠ dictiône sanctíficet, atque in eo semper oblatiões famulórum suórum stúdio sanctæ devotiõnis impósitas bene ✠ dícere, et sancti ✠ ficáre dignétur; et spirituáli placátus incénso præcibus famíliæ suæ promptus exaudítor assístat. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Deinde benedicit incensum super altare cremandum stans ibidem, deposita mitra, dicens:

V. Dómine exáudi oratióem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

Domine, Deus omnípotens, qui assístit exércitus Angelórum cum tremóre, quórum servítium spirituále et ígneum esse cognóscitur; dignáre respícere, bene ✠ dícere, et sancti ✠ ficáre hanc creatúram incénsi, ut omnes languóres, omnésque infirmitátes, atque insídiæ inimíci odórem ejus sentiéntes effúgiant, et separéntur a plásmate tuo, quod pretiósó Fílii tui Sángvine redemísti, ut núnquam lædátur a morsu iníqui serpéntis. Per eúndem Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Deinde aspergit ipsum aqua benedicta, et accepta mitra, format propria manu ex ipso incenso quinque cruces, quamlibet de quinque granis, super illa quinque loca altaris, in quibus cruces de aqua, et oleo, ac Chrismate factæ prius fuerunt; et super quamlibet crucem thuris ponit unam crucem factam de subtili candela, ad mensuram crucis de granis incensi factæ; et cujuslibet crucis capita accenduntur, ut cum ipsis thus comburatur et cremetur. Omnibus autem crucibus accensis, Pontifex, deposita mitra, flexis coram altare genibus, inchoat, schola seu ministris prosequentibus:

Allelúja. V. Veni, Sancte Spírítus, reple tuórum corda fidélium, et tui amóris in eis ignem accénde.

Nisi consecratio hujusmodi fieret inter Dominicam Septuagesimæ, et festum Paschæ Resurrectionis Domini nostri Jesu Christi, quia tunc, omissa Allelúja, dicitur versus tantum. Quo dicto, surgit Pontifex stans ibidem versus ad altare sine mitra, et schola, seu Ministri cantant Antiphonas duas sequentes:

De Altaris Consecratione quæ fit sine Ecclesiæ Dicatione.

Ascéndit fumes arómatum in conspéctu Dómini de manu Angeli.

Alia Antiphona.

Stetit Angelus juxta aram templi, habens thuríbulum áureum in manu sua, et data sunt ei incénsa multa: Et ascéndit fumes arómatum in conspéctu Dei.

Quibus finitis, Pontifex adhuc stans ante altare sine mitra, dicit:

Orémus. **Et ministri:** Flectámus génua. **℟.** Leváte.

Domine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus, clemens et propítius preces nostræ humilitátis exáudi, et réspice ad hujus altáris tui holocáustum, quod non igne visíbili probétur, sed infúsum Sancti Spíritus tui grátia in odórem suavitátis ascéndat, et legítimè se suméntibus Eucharístia medicábilis fiat, ad vitámque proficiat sempitérnam. Per Christum Dóminum nostrum. **℟.** Amen.

Post hæc, combustis candelis, et thure, cineres illius combustionis per unum ex ministris cum spatulis ligneis abraduntur, et collecti in aliquo vase, projiciuntur in sacrarium. Interim Pontifex sine mitra stans ante gradus altaris, versus ad altare, dicit:

Orémus. **Et ministri:** Flectámus génua. **℟.** Leváte.

Deus omnípotens, in cujus honórem, ac beatíssimæ Vírginis Mariæ, et ómnium Sanctórum, ac nomen et memóriam Sancti tui **N.** nos indígni altáre hoc consecrámus, clemens et propítius preces nostræ humilitátis exáudi: et præsta, ut in hac mensa sint libámina tibi accépta, sint grata, sint pínquia, et Sancti Spíritus tui semper rore perfúsa; ut omni témpore hoc in loco supplicántis tibi famíliæ tuæ anxietátes réleves, ægritúdines cures, preces exáudias, vota suscípias, desideráta confirmes, postuláta concédas. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitáte ejúsdem Spíritus Sancti Deus.

Deinde eodem modo stans dicit mediocri voce, extensis manibus ante pectus, hanc Præfationem:

℣. Per ómnia sácula sæculórum.
℟. Amen.
℣. Dóminus vobíscum.
℟. Et cum spírítu tuo.
℣. Sursum corda.
℟. Habémus ad Dóminum.
℣. Grátias agámus Dómino Deo nostro.
℟. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, æquum et salútare, nos tibi semper, et ubíque grátias ágere, Dómine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus, et clemens: cujus nec ínítium, nec fínis advértitur; qui quantus es, tantus esse voluísti, sanctus scilicet, ac mirábilis Deus, cujus majestátem eleménta non cápiunt. Te benedicimus, te súplices deprecámur, ut tibi sit altáre hoc, sicut illud quod Abel salutáris mystérii in passione præcúrsor, jugulátus a fratre, novo sángine ímbuit, et sacrávit. Sit tibi, Dómine, altáre hoc, sicut illud quod Abraham pater noster, qui vidére te méruit, fabricávit, et invocáto tuo Nómine consecrávit, in quo Sacerdos Melchísedech, sacrificii formam triumphális expréssit. Sit tibi, Dómine, altáre hoc, sicut illud, super quod Abraham seminárium fidei nostræ Isaac filium suum, dum tibi toto corde crédidit,

De Altaris Consecratione quæ fit sine Ecclesiæ Dedicacione.

toto corde impôsuit; in quo salutâris mystérii Sacraméntum Dominicæ Passiônis ostensum est, dum offertur Filius, Agnus occíditur. Sit tibi, Dómine, altâre hoc, sicut illud quod Isaac, púteum profúndæ puritátis invéniens, abundántiæ ei nomen impónens, tuæ majestâti dicâvit. Sit tibi, Dómine, altâre hoc, sicut ille lapis quem Jacob suppónens cápiti suo, ascendentes et descendentes Angelos per scalæ mystérium somno revelânte, cognóvit. Sit tibi, Dómine, altâre hoc, sicut illud quod Móyses, susceptis mandâtis, in præfiguratióne Apostólica, duódecim lápidum constructiône firmâvit. Sit tibi, Dómine, altâre hoc, sicut illud quod Móyses septem diérum purificatióne mundâvit, et cœlesti tuo collóquio Sancta Sanctorum vocâvit, sicut locúsus es ad Móysen, dicens: Si quis tetigerit altâre hoc, sanctificátus habeátur. Sit in hoc ergo altâri innocétiæ cultus; immolétur supérbia: iracúndia jugulétur; luxúria, omnisque libído feriátur; offerátur pro turtúribus sacrificium castitátis, et pro pullis columbárum innocétiæ sacrificium.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen, quod a circumstantibus audiri possit:

Per Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum; Qui tecum vivit, et regnat in unitate ejúsdem Spíritus Sancti Deus, per ómnia sœcula sœculórum. *R̄.* Amen.

Præfatione finita, Pontifex accepta mitra, inungit cum pollice dexteræ manus Chrismate intincto frontem altaris in modum crucis, inchoans, schola seu Ministris prosequentibus, Antiphonam:

Confirma hoc, Deus, quod operátus es in nobis, a templo sancto tuo, quod est in Jerúsalem, Allelúja.

Psalmus Exúrgat Deus, et dissipéntur inimíci ejus: * et fúgiant qui odérunt eum, a fácie ejus.

Et totus dicitur prout supra habetur in Benedictione Abbatis, pag. 85.

Quo dicto, Pontifex, deposita mitra, dicit:

Orémus.

MAjestátem tuam, Dómine, humíliter implorámus, ut altâre hoc sacræ unctiônis libámine ad suscipiéndâ pópuli tui múnere inúctum poténter bene ✠ dicere et sancti ✠ ficâre dignéris; ut quod nunc a nobis indígnis, sub tui Nóminis invocatióne, in honórem beatíssimæ Vírginis Mariæ, et ómnium Sanctorum, atque in memóriam Sancti tui **N.** sacrosáncti Chrismatis unctiône delibútum est, pláceat tibi, atque altâre máneat perpétuum; ut quidquid deinceps super illud oblátum sacratúmve fúerit, dignum tibi fiat holocáustum: atque ómnium hic offeréntium sacrificia a te pio Dómino benígne suscipiántur, et per ea víncula peccatórum nostrórum absolvántur; máculæ deleántur; véniæ impetréntur; grátia acquirántur; quátenus una cum Sanctis, et Eléctis tuis vitam percípere mereámur ætéernam. Per Christum Dóminum nostrum. *R̄.* Amen.

Tum Pontifex accepta mitra, cum pollice dexteræ manus Chrismate intincto, inungit in modum crucis conjunctiones mensæ, seu tabulæ altaris, et tituli, sive stipitis, in quatuor angulis, quasi illa conjungens, ad singulas cruces dicens:

In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spíritus ✠ Sancti. *R̄.* Amen.

Ben. Tob., Vas., et Ornament., Ecclesiæ et Altaris Consecrati.

Deinde deposita mitra, dicit:

Orémus.

Supplices te deprecámur, omnipotens æternæ Deus, per unigénitum Fílium tuum Dóminum nostrum Jesum Christum, ut altáre hoc sanctis úsibus præparátum, cœlésti bene ✠ dictione sanctifices: et sicut Melchisedech Sacerdótis præcipui oblationem dignatione mirábili suscepisti, ita impósita huic novo altári múnere, semper accépta ferre dignéris; ut pópulus, qui in hanc Ecclésiæ domum sanctam convéniet, per hæc libámina cœlésti sanctificatione salvátus, animárum quoque suárum salutem perpétuam consequátur. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Post hæc Subdiaconi abstergunt diligenter cum mantilibus telæ grossæ mensam altaris; et Pontifex accedit ad sedem suam juxta altare, in qua cum mitra sedens, fricat bene manus cum medulla panis, ac lavat, et extergit. Quo facto, Subdiaconis, seu Acolythis præsentantibus ipsi Pontifici tobaleas novas et mundas, ac vasa, et ornamenta ad cultum Dei et altaris consecrati pertinentia, Pontifex, deposita mitra, surgit, et stans benedicit illa, dicens.

BENEDICTIO

TOBALEARUM, VASORUM, ET ORNAMENTORUM ALTARIS CONSECRATI.

V. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

R. Qui fecit cœlum et terram.

V. Dóminus vobiscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Omnipotens, et miséricors Deus, qui ab iníitio utilia et necessária homínibus creásti, quique per fámulum tuum Móysen vestiménta Pontificália et Sacerdotália, seu Levítica, Sacerdótibus et Levítis, atque ornaménta et linteámina fácere fámulum tuum Móysen per quadragínta dies docuísti, atque étiam quæ Maria téxuit et fecit, in usum ministérii tabernáculi fœderis ordinásti; purificáre, bene ✠ dícere, sancti ✠ ficáre, et conse ✠ cráre per nostræ humilitátis servítium dignéris hæc ornaménta et linteámina in usum altáris tui, ut divínis cúltribus et sacris mystériis apta exsistant, hisque confectióni Córporis et Sánguinis Jesu Christi Fílii tui Dómini nostri dignis pareátur famulátibus. Qui tecum vivit, et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Deinde aspergit illa aqua benedicta: tum Ministri ponunt super altare Chrismale, sive pannum lineum ceratum, ad mensuram altaris factum; deinde vestiunt altare tobaleis et ornamentis benedictis, ponentes desuper crucem, et alia ornamenta. Interim Pontifex stans ibidem, inchoat Antiphonam primam, schola, seu Ministris prosequentibus ipsam, et alias Antiphonas sequentes, et Responsoria cum suis versibus, et Psalmis.

Antiphona.

Circúmdate Levítæ altáre Dómini Dei, vestíte vestiméntis albis: estóte et vos, canéntes hymnum novum, dicéntes, allelúja.

V. Mirábilis Deus in Sanctis suis, et sanctus in ómnibus opéribus suis.

Ben. Tob., Vas., et Ornament., Ecclesiæ et Altaris Consecrati.

℣. Glória Patri, et Fílio, et Spíritui Sancto.

℟. Sicut erat in princípío, et nunc, et semper, et in sæcula sæculórum. Amen.

Alia Antiphona.

Circúmdate Sion, et compléctimini eam, narráte in túrribus ejus.

℣. Magnus Dóminus et laudábilis nimis, in civitáte Dei nostri, in monte sancto ejus.

Deinde dicitur Responsorium.

Induit te Dóminus túnica jucunditátis, et impósuit tibi corónam:* Et ornávit te ornamentis sanctis.

℣. Luce spléndida fulgébis, et omnes fines terræ adorábunt coram te. * Et ornávit te ornamentis sanctis. Nationes ex longinquo ad te venient, et munera deferentes adorabunt Dominum; et terram tuam in sanctificatione habebunt, et nomen magnum tuum invocabunt. * Et ornavit te ornamentis sanctis.

℣. Natiónes ex longinquo ad te vénient, et múnera deferéntes adorábunt Dóminum: et terram tuam in sanctificatióne habébunt, et Nomen magnum tuum invocábunt. * Et ornavit te

℣. Benedicti erunt qui te ædificavérunt: tu autem lætabéris in filiis tuis, quóniam omnes benedicéntur, et congregabúntur ad Dóminum.*Et ornavit te.

Et non dicatur Glória Patri. sed sequens Antiphona dicitur:

In velaménto alárum tuárum prótege nos, Dómine, et in láude tua gloriémur. **Psalmus,** Deus, Deus meus, pag. 164. **cum** Glória Patri.

Finito Psalmo, Pontifex, deposita mitra, ascendit ad altare, et facta cruci super altari positæ reverentia, incipit, schola seu Ministris prosequentibus, Antiphonam:

Omnis terra adóret te Deus, et psallat tibi: psalmum dicat nómini tuo, Dómine.

Interim, dum Antiphona cantatur, Pontifex incensat super altare in modum crucis: et Antiphona finita, Pontifex eam reincipit, et schola prosequitur: et interim iterum ipse Pontifex super altare in modum crucis incensat; quod et tertio facit: quo facto, stans ante medium altaris, dicit:

Orémus.

DEscéndat, quæsumus, Dómine Deus noster, Spíritus tuus Sanctus super hoc altáre: qui et dona nostra, et pópuli tui in eo sanctíficet, et suméntium corda dignánte emúndet. Per Christum Dóminum nostrum. **℟.** Amen.

Orémus.

OMnípotens, sempitérne Deus, altáre hoc nómini tuo dedicátum cœlestis virtútis bene ✠ dictione sanctífica: et ómnibus in te sperántibus auxiliíi tui munus osténde, ut hic Sacramentórum virtus et votórum obtineátur efféctus. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit, et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. **℟.** Amen.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spírítu tuo.

℣. Benedicámus Dómino.

℟. Deo grátias.

De Altaris Consecratione.

Quo dicto, Pontifex accedit ad Sacristiam, sive Sacrarium, ubi deposito pluviali, parat se ad celebrandam Missam, si voluerit, vel facit per aliquem Sacerdotem in dicto altari consecrato solemniter celebrari. Missa dicitur ut in Missali, in ipsa die Dedicationis Ecclesiae.

Finita Missa, Pontifex dat Benedictionem solemnem, et Indulgentias, exiit se sacris vestibus, et vadit in pace.

DE CONSECRATIONE ALTARIS CUJUS SEPULCRUM EST IN MEDIO SUMMITATIS STIPITIS.

ORdo praedictus consecrandi altare semper servatur, quando sepulcrum Reliquiarum est in medio tabulae altaris, a parte superiori, vel in stipite a parte anteriori, aut posteriori. Si vero sepulcrum est in medio summitatis stipitis, supra autem sit ponenda ipsa tabula, sive mensa altaris; finita aquae benedictione, cum vino et cinere, ut supra, pag. 138 atque Oratione Omnipotens sempiternus Deus, creator, et conservator humani generis, etc pag. 140. Pontifex stans cum mitra et aqua benedicta hujusmodi, vino et cinere mixta, facit maltam, sive caementum ex calce et sabulo, seu tegula trita ad hoc paratis, quod deinde, deposita mitra, benedicit, dicens:

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Orémus.

Summe Deus, qui summa, et media, imaque custodis, qui omnem creaturam intrinsecus ambiendo concludis, sancti ✠ fica, et bene ✠ dic has creaturas calcis, et sabuli. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Quo facto, tabula ipsa altaris a stipite separata jacente, debet fieri Reliquiarum deportatio et inclusio, Pontifice processionaliter accedente ad locum, ubi Reliquiae sunt depositae, in quo Pontifex stans ab extra sine mitra dicit: Orémus. Et ministri: Flectamus genua. ℟. Levate. Oratio Aufer a nobis, pag. 169. et continuans per omnia usque ad Conse ✠ cretur, etc. inclusive, prout supra ordinatum est, pag. 170. Quibus dictis, Sacerdotes et Levitae elevant aram sive tabulam, seu mensam altaris, et collocant eam super stipitem; et caementarii cum dicto caemento benedicto ipsam liniunt et firmant, schola interim cantante, seu Ministris dicentibus Responsorium ton.1.

Vos Sacerdotes et Levitae sanctificamini: * Et afferite aram Domini Dei Israel ad locum, qui ei paratus est.

℣. Vos Sancti Domini vocabimini, ministri Dei nostri: dicetur vobis sit timor Dei vobiscum, et cum diligentia cuncta facite. * Et afferite.

Levata itaque ara, et collocata, ac cum caemento praedicto bene firmata, Pontifex inchoat Antiphonam, Sub altare Dei, pag.170. et continuat usque ad Orationem: Dirigatur, inclusive: qua dicta, prosequitur altaris consecrationem, accedens ad altare cum mitra: et stans ante illud, deposita mitra, incipit, schola, seu Ministris prosequentibus, Antiphonam, Introibo ad altare Dei, etc pag. 167, cum omnibus sequentibus, usque ad Orationem, Deus, qui es visibilium rerum, etc. inclusive.

De Altaris portatilis Consecratione.

Qua dicta, Pontifex accepta mitra sedet, et Ministri extergunt mensam altaris cum linteo mundo: et mox Pontifex thurificat super illam in modum crucis in medio, et in quatuor ejus angulis, inchoans, schola seu Ministris prosequentibus, Responsorium.

Dirigátur orátio mea sicut incénsum in conspéctu tuo, Dómine.

℣. Elevátio mánuum meárum sacrificium vespertínium.

Et omnia alia deinde fiunt prout supra ordinata sunt usque ad finem.

DE ALTARIS PORTATILIS CONSECRATIONE.

Altaris portatilis consecratio potest fieri quocumque die, et loco, jejuno tamen stomacho.

Parantur in loco, ubi consecratio hujusmodi fieri debet, in primis aliquæ Reliquiæ cum tribus granis incensi in altari recludendæ; sanctum Chrisma in vasculo et ampulla; oleum sanctum Catechumenorum, etiam in vasculo et ampulla; media libra thuris, cujus medietas sit in granis; thuribulum cum navicula et cochleari; vas cum prunis ardentibus, vas aquæ mundæ, vas cum cineribus, vas cum sale, vas vini, aspersionum factum de herba hyssopi; mantilia ex tela grossa ad extergendum altare consecrandum, quoties expedierit; quinque cruces parvæ factæ de candelis ceræ subtilibus; aliquæ spatulæ ligneæ parvæ, ad abradendum de altari combustiones candelarum et thuris; vas, in quo ipsæ rasuræ deponantur; duo candelabra cum duobus cereis continuo ardentibus prope Reliquias; vas cum aqua ad abluendas manus Pontificis, et medulla panis, ac mantilia pro extergendis manibus.

Pontifex igitur paratus amictu, alba, cingulo, stola, pluviali albi coloris, et mitra simplici, si consecrationem hujusmodi publice facere velit, vel si camera sua, aut alio loco secreta, stolam habeat supra Rochetum, vel supra superpelliceum, si sit Regularis, ab humeris dependentem, et mitram simplicem, stans ante tabulam ipsam, sive altare consecrandum positum super aliquam mensam, vel altare, mitram in capite tenens, absolute dicit:

Deu omnipotentem, fratres charíssimi, votis exsultántibus deprecémur, ut qui per omnem mundum fidem sparsit, et Ecclésiám congregávit, qui est lapis de monte sine mánibus abscíssus, qui angulárem compágem solidávit, hanc petram serénus illústret, eámque ætérno lúmine irrigátam ita multiplicibus et divérsis charismátibus locúpletet; ut super illam administrándam sui Córporis hóstiam bene ✠ dicat, et suscípiat consecrátam. Qui cum Deo Patre vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. ℞. Amen.

Deinde detecto capite, genuflexus ante Altare consecrandum, dicit:

Deus, in adjutórium meum inténde.

Quo dicto, Pontifice surgente, chorus respondet:

Dómine, ad adjuvándum me festína.

Tunc Pontifex stans sine mitra, in eodem loco, dicit:

Glória Patri, et Filio, et Spíritui Sancto.

Chorus respondet:

Sicut erat in princípio, et nunc, et semper: et in sæcula sæculórum. Amen.

De Altaris portatilis Consecratione.

Et id eisdem modo et loco secundo et tertio fit, voce semper altius elevata.

Quibus dictis, Pontifex stans in eodem loco cum mitra, benedicit aquam cum sale, cinere, et vino, incipiens absolute exorcismum salis, prout habetur supra sub Ecclesiæ Dedicatione, pag. 138. usque ad Orationem: Omnipotens, sempiternus Deus, creator, et conservatur etc. inclusive; hoc salvo, quod ubicumque fit mentio de Ecclesiæ Consecratione, dicit solum de altaris, vel tabulæ.

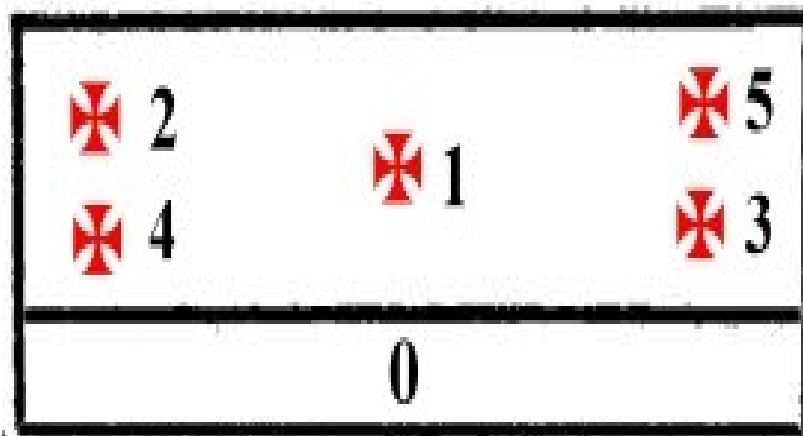
Aqua igitur benedicta, Pontifex, retenta mitra, stans ante altare, intingit pollicem dexteræ manus in aqua prædicta per eum benedicta, et cum eo et aqua hujusmodi facit crucem in medio tabulæ altaris, dicens:

SAncti ✠ ficetur, et conse ✠ cratur hæc tabula. In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spíritus ✠ Sancti. Pax tibi.

Deinde facit ex eadem aqua cum eodem pollice quatuor cruces in quatuor cornibus altaris, repetens in qualibet cruce verba præmissa:

Sancti ✠ ficetur, et conse ✠ cratur hæc tabula, etc.

Facit autem primam crucem in dextera parte posteriori lapidis, id est, Evangelii, secundam in sinistra parte anteriori transversa primæ, tertiam in dextera anteriori, quartam in sinistra posteriori transversa, in hunc modum:

Quo facto, inchoat, Ministris prosequentibus, Antiphonam:

Aspérges me, Dómine, hyssópo et mundábor: lavábis me, et super nivem dealbábor.

Psalmus 50.

Miserere mei, Deus: * secúndum magnam misericórdiam tuam.

Et totus dicitur ut supra, pag. 76 sine Glória Patri. Sed in fine repetitur Antiphona: et interim dum dicuntur Antiphona et Psalmus prædicti, Pontifex cum mitra aspergit cum aspersione de herba hyssopi facto de ipsa aqua tabulam, per ejus circuitum tribus vicibus. Quo facto, tabula abstergitur cum mundo panno lineo; deinde Pontifex deposita mitra, dicit:

℣. Dómine exáudi oratióem meam.

℟. Et clamor meus ad te véniat.

De Altaris portatilis Consecratione.

∇. Dóminus vobíscum.

℞. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

DEus, qui es visibílium ómnium rerum et invisibílium cónditor, et cunctárum sanctificatiónum consecrator, ad dedicatiónem hujus Dominicæ mensæ adesse dignáre; et quæ sacráto Oleo et Chrísmate a nobis indígnis est liniénda, et benedicénda; tuæ sancti ✠ ficatiónis in eam infúnde virtútem, et consecratiónem; ut omnes, qui ad eam te deprecáturi accésserint, tuæ propitiatiónis auxiliúm séntiant. Per Christum Dóminum nostrum. ℞. Amen.

Tum inchoat, ministris prosequentibus, Antiphonam:

Dirigátur orátio mea, sicut incénsus in conspéctu tuo, Dómine.

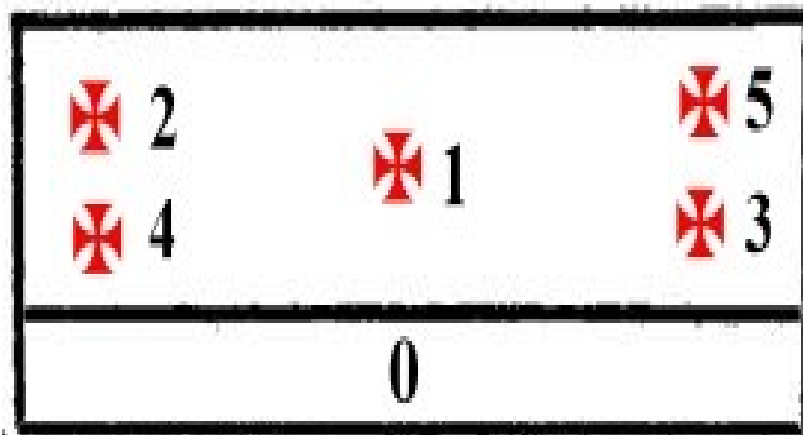
Qua incepta, Pontifex, accepta mitra, thurificat tertio tabulam per circuitum ejus. Finita incensatione, Pontifex inchoat, ministris prosequentibus, Antiphonam:

Eréxit Jacob lápidem in título, fundens óleum désuper.

Psalmus. Quam dilécta tabernácula tua, Dómine virtútem! * concupíscit et déficit ánima mea in átria Dómini.

Et totus dicitur prout supra habetur in benedictione, et impositione primarii lapidis, pag. 125. sed in fine non dicitur Gloria Parti.

Dum Antiphona, et Psalmus dicuntur, Pontifex stans cum mitra, intingit pollicem dexteræ manus in Oleum Catechumenorum, et cum eo facit quinque cruces, videlicet, in medio altaris, et quatuor ejus cornibus, in locis, in quibus fecerat cruces de aqua benedicta, videlicet, primam in medio altaris, secundam in dextero cornu posteriori, id est, Evangelii, tertiam in sinistro anteriori, quartam in dextero anteriori, quintam in sinistro posteriori, hoc ordine, dicens, dum singulas cruces facit:

Dicens, dum singulas cruces facit:

Sancti ✠ ficétur et conse ✠ crétur hæc tabula. In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spírítus ✠ Sancti. Pax tibi.

Deinde Pontifex inchoat, ministris prosequentibus, Antiphonam:

Dirigátur oráatio mea sicut incénsus in conspéctu tuo, Dómine.

De Altaris portatilis Consecratione.

Et dum Antiphona dicitur, Pontifex thurificat semel tabulam per circuitum; deinde, restituto thuribulo, et Antiphona finita, deposita mitra, dicit:

Orémus. *Et ministri:* Flectámus génuā. *R̄.* Leváte.

ADsit, Dómine, misericórdiæ tuæ ineffábilis píetas: et super hunc tábulam opem tuæ bene ✠ dictionis, et virtútem tuæ unctiónis infúnde; ut, te largiēte, réferat præmium quisquis intúlerit votum. Per Christum Dóminum nostrum. *R̄.* Amen.

Oratione finita, Pontifex inchoat, Ministris prosequentibus, Antiphonam:

Mane surgens Jacob erigébat lápidem in títulum, fundens óleum désuper, votum vovit Dómino: vere locus iste sanctus est, et ego nesciébam.

Psalmus. Bonum est confitéri Dómino: * et psállere nómini tuo, Altíssime.

Et totus dicitur, prout supra habetur sub Dedicacione Ecclesiæ, pag. 173 et in fine non dicitur Glória Patri.

Incepta Antiphona, Pontifex accepta mitra, facit iterum quinque cruces cum pollice de eodem Oleo Catechumenorum in eisdem locis altaris, et eo ordine, prout prius fecit, dicens, dum singulas cruces facit:

SAncti ✠ ficétur et conse ✠ crétur hæc tabula. In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spíritus ✠ Sancti. Pax tibi.

Deinde Pontifex inchoat, ministris prosequentibus, Antiphonam:

Dirigátur orátio mea sicut incénsum in conspéctu tuo, Dómine.

Interim dum Antiphona dicitur, Pontifex, retenta mitra, thurificat iterum semel tabulam per circuitum. Quo facto, Pontifex, deposita mitra, dicit:

Orémus. *Et ministri dicunt:* Flectámus génuā. *R̄.* Leváte.

ADéstō, Dómine, dedicatióni hujus mensæ tuæ, et in eam, quæ a nobis indignis sancto liníta est óleo, bene ✠ dictionis et sancti ✠ ficatiónis tuæ virtútem, et consecratiónem infúnde: Qui vivis et regnas Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R̄.* Amen.

Qua finito, Pontifex incipit, schola seu Ministris prosequentibus, Antiphonam:

Unxit te Deus, Deus tuus, óleo lætítiæ præ consórtibus tuis.

Psalmus. Deus noster, refúgium, et virtus: adjútor in tribulatióibus, quæ invenérunt nos nimis.

Et totus dicitur prout supra habetur sub Dedicacione Ecclesiæ, pag. 175 et in fine non dicitur, Glória Patri.

Incepta Antiphona, Pontifex accepta mitra, iterum facit quinque cruces de sancto Chrismate cum pollice dexteræ manus in medio tabulæ altaris, et in quatuor ejus angulis, ordine supra posito, ad quamlibet crucem dicens:

SAncti ✠ ficétur et conse ✠ crétur hæc tabula. In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spíritus ✠ Sancti. Pax tibi.

De Altaris portatilis Consecratione.

Deinde Pontifex, accepto thuribulo a Sacerdote incensante, imposito et benedicto incenso, stans cum mitra inchoat, schola seu Ministri prosequuntur, Antiphonam:

Dirigátur orátio mea sicut incénsum in conspéctu tuo, Dómine.

Qua incepta, Pontifex, retenta mitra, iterum thurificat tabulam per circuitum: deinde, deposita mitra, dicit:

Orémus. **Et ministri dicunt:** Flectámus génua. **℟.** Leváte.

EXáudi nos, Deus noster, et precum nostrárum libénter áccipe vota, et altáre hoc ad celebránda divína mystéria præparátum cœléstis unguénti odóre aspérge, et arómata divínæ sanctificatiónis illi infúnde: et sicut lápidem Jacob Patriárchæ eréctum unguénti perfusióne dicásti, et Angélicis visióibus per scalam gradus Ecclésiæ figurásti, sic quoque super hunc lápidem altári coaptándum cœléstis grátiam sancti **✠** ficatiónis immítte; ut dum tibi super eum sacri Córporis et Sánguinis unigéniti Fílii tui mystéria consecrántur, peténtibus peccáta dimittántur, et meréntibus ínfluas grátiam sempitérnam. Per Christum Dóminum nostrum. **℟.** Amen.

Oratione dicta, Pontifex accepta mitra, intingit pollicem dexteræ manus in sanctum Chrisma, et cum eo signat confossionem, id est sepulcrum, in quo Reliquiæ sunt reponendæ, in medio formando signum, dicens:

Conse **✠** crétur et sancti **✠** ficétur hoc sepúlchrum. In nómine Pa **✠** tris, et Fí **✠** lii, et Spíritus **✠** Sancti. Pax huic domui.

Deinde, deposita mitra, recondit veneranter Reliquias cum tribus granis thuris in tabula, sive altari, et sepulcrum Reliquiarum hujusmodi claudit. Quo facto, adhuc stans sine mitra, dicit:

Oremus.

DEus, qui ex ómnium cohabitatióne Sanctorum ætérnum majestáti tuæ cóndis habitáculum, da ædificatióni tuæ increménta cœléstia; et præsta, ut quórum hic Relíquias pio amóre compléctimur, eórum semper méritis adjuvémur. Per Christum Dóminum nostrum. **℟.** Amen.

Tum inchoat Pontifex, schola seu Ministris prosequentibus, Antiphonam:

Ecce odor filii mei, sicut odor agri pleni, cui benedixit Dóminus: créscere te fáciat Deus meus sicut arénam maris, et donet tibi de rore cœli benedictiónem.

Psalmus 86.

FUndaménta ejus in móntibus sanctis: * díligit Dóminus portas Sion super ómnia tabernácula Jacob.

Gloriósá dicta sunt de te, * cívitas Dei.

Memor ero Rahab et Babylónis * sciéntium me.

Ecce alienígenæ, et Tyrus, et pópulus Æthiópum, * hi fuérunt illic.

Numquid Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea: * et ipse fundávit eam Altíssimus?

Dóminus narrábit in scriptúris populórum, et princípum, * horum qui fuérunt in ea.

Sicut lætántium ómnium * habitátió est in te.

Et non dicitur Glória Patri.

De Altaris portatilis Consecratione.

Dum Antiphona, et Psalmus prædicti dicuntur, Pontifex accepta mitra, fundit et spargit Oleum Catechumenorum et sanctum Chrisma, manu dextera confricans, liniens, et perungens totum lapidem.

Finito Psalmo, Pontifex stans cum mitra, dicit:

Lapidem hunc, fratres charissimi, in quo unguentum sacræ unctiōnis effūnditur, ad suscipiēda pōpuli sui vota, et sacrificia, orēmus ut Dōminus noster bene ✠ dicat, et cōnse ✠ cret; et quod est unctum a nobis, sit unctum in Nōmine ejus; ut plebis vota suscipiat, et altāri per sacram unctiōnem perfēcto, dum propitiatiōnem Sacrorum impōnimus, ipsi propitiatōres Dei esse mereāmur. Per Jesum Christum Dōminum nostrum, qui cum eo et Spīritu Sancto vivit, et regnat Deus in sēcula sēculōrum. *R.* Amen.

Quo dicto, inchoat, schola seu Ministris prosequentibus, Antiphonam:

*Æ*dificāvit Mōyses altāre Dōmino Deo, offerens super illud holocāusta, et immolans vīctimas fecit sacrificium vespertinum in odorem suavitatis Dōmino Deo, in conspēctu filiōrum Israel.

Qua finita, stans adhuc cum mitra, Pontifex dicit:

DEi Patris omnipotētis misericōrdiam sūplices implorēmus, fratres charissimi, ut altāre hoc sacrificiis spirituālibus imbuendum, nostræ vocis exorātus officio, præsentī bene ✠ dictione sanctīficet, atque in eo semper oblatiōnes famulōrum suōrum stūdio sanctæ devotiōnis impōsitas bene ✠ dicere, et sancti ✠ ficāre dignētur; et spirituāli plācatus incenso præcibus familiæ suæ promptus exauditor assistat. Per Christum Dōminum nostrum. *R.* Amen.

Deinde benedicit incensum super altare cremandum, stans ibidem deposita mitra, dicit:

V. Dōmine exāudi oratiōnem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

V. Dōminus vobiscum.

R. Et cum spīritu tuo.

Orēmus.

Domine, Deus omnīpotens, cui assistit exercitus Angelōrum cum tremōre, quōrum servitium spirituāle et igneum esse cōgnoscitur, dignāre respicere, bene ✠ dicere, et sancti ✠ ficāre hanc creaturam incēsi, ut omnes languōres omnēsque infirmitates, atque insidiæ inimici odorem ejus sentiētes effūgiant, et separētur a plāsmate tuo, quod pretiōso Filii tui Sāguine redemisti, ut numquam lædātur a morsu inīqui serpētis. Per eūdem Christum Dōminum nostrum. *R.* Amen.

Deinde aspergit ipsum aqua benedicta. Et accepta mitra, format propria manu ex ipso incenso quinque cruces, quamlibet de quinque granis, super illa quinque loca altaris, in quibus cruces de aqua, Oleo, et Chrismate factæ prius fuerunt, et super quamlibet crucem thuris ponit unam crucem factam de subtili candela ad mensuram crucis de granis incēsi factæ, et cujuslibet crucis capita accenduntur, ut cum ipsis thus comburatur, et cremetur. Omnibus autem crucibus accensis, Pontifex deposita mitra, flexis coram altare genibus, inchoat, et schola seu Ministri prosequuntur:

De Altaris portatilis Consecratione.

Allelúja. *℣.* Veni, Sancte Spiritus, reple tuórum corda fidélium, et tui amóris in eis ignem accénde.

Nisi consecratio fiat inter Dominicam Septuagesimæ, et Festum Paschæ Resurrectionis Domini nostri Jesu Christi, quia tunc omissa Allelúja, dicitur versus tantum. Quo dicto, surgit Pontifex stans ibidem versus ad altare sine mitra, et schola seu Ministri dicunt Antiphonas duas sequentes.

Ascéndit fumes arórum in conspéctu Dómini de manu Angeli.

Alia Antiphona.

Stetit Angelus juxta aram templi, habens thuríbulum áureum in manu sua, et data sunt ei incénsa multa: Et ascéndit fumes arórum in conspéctu Dei. *Sine* Allelúja.

Quibus finitis, Pontifex adhuc stans ante altare sine mitra, dicit:

Orémus. *Et ministri:* Flectámus génua. *℟.* Leváte.

Hujus altáris, Dómine, holocáustum Sancti Spíritus tui grátia infúsum in odórem tuæ suavitátis ascéndat. Per Christum Dóminum nostrum. *℟.* Amen.

Post hæc, combustis candelis et thure, cineres illius combustionis per unum ex Ministris cum spatulis ligneis abraduntur, et collecti in aliquo vase, projiciuntur in sacrarium. Interim Pontifex sine mitra stans ante gradus altaris versus ad altare, dicit:

Supplices tibi, Dómine Deus, Pater omnípotens, preces effúndimus: ut metáli hujus expolitám matériam supérnis sacrificiis imbuéndam ipse tuæ ditáre sancti **✠** ficationis ubertáte dignéris, qui quondam legem in tábulis scripsísti lapídeis. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum; Qui tecum vivit, et regnat in unitáte ejúsdem Spíritus Sancti Deus.

Deinde eodem modo stans, mediocri voce, extensis manibus ante pectus, dicit Præfationem hanc:

℣. Per ómnia sácula sæculórum.

℟. Amen.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spírítu tuo.

℣. Sursum corda.

℟. Habémus ad Dóminum.

℣. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

℟. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, æquum et salutáre, nos tibi semper, et ubíque grátias ágere, Dómine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus: Qui post offendícula lapsus primi hóminis instituísti tibi offérrí propitiatórii delibaménta libáminis; ut culpa, quæ præcésserat per supérbiam, futúris tempóribus expiarétur per múnera, quibus honoraréntur altária, honorificaréntur et templa. Quod tibi primus Noe præparávit officio, rursus Abraham immolatúrus filium, dehinc Jacob érigens et ungens lápidem in título. Te, Redémptor mundi, exorámus, ut lápidem istum, seu mensam in honórem tuum, gloriosæque Vírginis Mariæ, et ómnium Sanctórum conse **✠** cráre et sancti **✠** ficáre dignéris benedictiónis tuæ

De Altaris portatilis Consecratione.

illápsu, mánibus nostris opem tuæ benedictiõnis infúndens; et sacri hujus mystérii sicut institútor, ita étiam et sanctificátor appáre, qui te angulárem lápidem et saxum sine mánibus abscíssum nomirári voluísti. Inhæreas hic plácido æternæ majestátis obtútu, ut quidquid sacro ritu super hoc immolábitur, sicut Melchisedech oblátum tibi pláceat holocáustum. Adsit misericórdiæ tuæ ineffábilis píetas: ut, te largiënte réferat præmium quisquis intúlerit votum.

Quod sequitur dicit submissa voce legendo, ita tamen, quod a circumstantibus audiatur.

Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum; Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Præfatione finita, Pontifex inchoat, et schola seu Ministri prosequuntur, Antiphonam:

Confirma hoc, Deus, quod operátus es in nobis, a templo sancto tuo, quod est in Jerúsalem.

V. Glória Patri, et Fílio, et Spíritui Sancto.

R. Sicut erat in princípío, et nunc, et semper, et in sæcula sæculórum. Amen.

Deinde repetitur Antiphona. Qua dicta, Pontifex sine mitra, dicit:

Orémus.

QUæsumus, omnípotens Deus, universárum rerum ratióabilis ártifex, qui inter cæteras creaturárum formas, lapídeum metállum ad obséqium tui sacrificii condidísti, ut legítimæ libatióni præpararéur altáre: ánnue dignánte, ut quidquid hic oblátum, sacratúmve fúerit, Nómini tuo assúrgat, religióni proficiat, spei innitátur, et fidei sit honóri. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Postea inchoat, schola, seu Ministris prosequentibus, Antiphonam:

Omnis terra adóret te, Deus, et psallat tibi, psalmum dicat nómini tuo, Dómine.

Qua incepta, Pontifex accepta mitra, thurificat super tabulam in modum crucis, deinde, deposita mitra, dicit:

Orémus.

DEscéndat, quæsumus Dómine, Deus noster, Spíritus tuus Sanctus super hoc altáre, qui et dona nostra et pópuli tui in eo sanctíficet, et suméntium corda dignánte emúndet. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Postremo extergitur tabula per Ministros cum panno lineo. Tum Pontifex parat se ad celebrandum, si voluerit, vel facit per aliquem Sacerdotem super dictam tabulam consecratam Missam celebrare.

Missa dicitur ut in Missali, in ipsa die Dedicatiónis Altaris.

DE CŒMETERII BENEDICTIONE.

Die præcedenti ponuntur in cœmeterio benedicendo quinque lignæ cruces, videlicet una altior in medio, et quatuor aliæ, quælibet ad staturam hominis, quarum una in extremitate cœmeterii ante crucem mediam, alia in alia extremitate cœmeterii retro crucem mediam, tertia in tertia extremitate a dextris, et quarta in quarta extremitate cœmeterii a sinistris crucis mediæ; et ante quamlibet ex dictis quinque crucibus ponitur, seu figitur in terram aliquod lignum in ejus summitate aptum ad affigendum illi tres candelas, trium unciarum quamlibet, vel circa; scala, super quam ascendens Pontifex possit attingere summitates ipsarum crucem; vas magnum aqua plenum benedicenda, et vas cum sale.

Mane vero Pontifex in sacristia paratus amictu, alba, cingulo, stola, pluviali albi coloris, mitra simplici, et baculo pastoralis, accedit cum Ministris ad cœmeterium benedicendum, ubi faldistorium ante crucem in medio positam sibi paratur, super quo residens facit populo brevem sermonem de sanctitate, et libertate cœmeterii.

Quo facto, affiguntur, et accenduntur quindecim candelæ, tres ante quamlibet crucem super ligna, ut supra, ordinata; quibus ardentibus, Pontifex ante mediam crucem et candelas stans, deposita mitra, dicit :

Orémus.

OMnípotens Deus, qui es custos animárum, et tutéla salutis, et fides credéntium, respice propítius ad nostræ servitútis officium; ut ad intróitum nostrum purgétur, bene ✠ dicátur, sancti ✠ ficétur, et conse ✠ crétur hoc cœmetérium; ut humana cörpera hic post vitæ cursum quiescéntia, in magno júdicii die simul cum felicibus animábus mereántur adipísci vitæ perénnis gáudia. Per Christum Dóminum nostrum. R̄. Amen.

Et mox ante ipsam crucem super faldistorio Pontifex accepta mitra accumbit; et cantor incipit et prosequitur Litanias, ut supra, pag. 32. Cumque dictum fuerit:

Ut ómnibus Fidélibus, etc.

R. Te rogámus, áudi nos.

Pontifex surgit ab accubitu, et baculum pastorem in sinistra tenens, producit signum crucis super coemeterium, dicens primo:

Ut hoc cœmetérium purgáre, et bene ✠ dícere dignéris.

R̄. Te rogámus, áudi nos.

Secundo dicit:

Ut hoc cœmetérium purgáre, et bene ✠ dícere et sancti ✠ ficáre dignéris.

R̄. Te rogámus, áudi nos.

Tertio dicit:

Ut hoc cœmetérium purgáre, et bene ✠ dícere sancti ✠ ficáre, et conse ✠ cráre dignéris.

R̄. Te rogámus, áudi nos.

Quo facto, redit ad accubitum, cantore Litanias perficiente.

Quibus finitis, surgit cum mitra ab accubitu Pontifex, et stans juxta aquam ibidem in vase paratam, benedicit eam, et sal simpliciter, prout supra sub benedictione et impositione primarii lapidis pro Ecclesia ædificanda, pag. 123.

De Cœmeterii Benedictione.

Aqua igitur taliter benedicta, Pontifex accedens ad crucem ante mediam positam, mitra ibidem deposita, inchoat, schola prosequente, Antiphonam ton. 7.

Aspérget me, Dómine, hyssópo et mundábor: lavábis me, et super nivem dealbábor.

Psalmus. Miserére mei, Deus, etc. Et totus dicitur, ut supra, pag. 76. cum Gloria Patri. In fine. Quo dicto, Antiphona repetitur

Dum Antiphona, et Psalmus dicuntur, Pontifex accepta mitra, circuit, et perambulat totum locum cœmeterii, incipiens circuire ad ejus dexteram, aspergens aquam benedictam undique. Expleto autem circuitu, rediens ante crucem, quæ est ante medium, deposita mitra, respiciens ad ipsam crucem, dicit

Orémus.

DEus, qui es totius orbis conditor, et humani generis Redemptor, cunctarumque creaturarum visibilium, et invisibilium perfectus dispositor, te supplici voce, ac puro corde exposcimus, ut hoc cœmeterium, sive polyandrum, in quo farnulorum, famularumque tuarum corpora quiescere debent post curricula hujus vite labentia, pur ✠ gâre, bene ✠ dicere, et sancti ✠ ficare digneris; quique remissionem omnium peccatorum per tuam magnam misericordiam in te confidentibus præstitisti, corporibus quoque eorum in hoc cœmeterio quiescentibus, et tubam primi Archangeli hic expectantibus consolationem perpetuam largiter impartire. Per Christum Dominum nostrum. R̄. Amen.

Deinde thurificat ipsam crucem, et figit in summitate ipsius unam de tribus candelis ardentibus, et alias duas similiter ardentibus in duobus brachiis ejusdem crucis. Quo facto, accepta mitra, accedit ad crucem retro mediam positam, aspergendo semper aquam benedictam per cœmeterium, interim dicens cum Ministris sequentes Psalmos:

Psalmus Dómine, ne in furóre tuo, etc. ut supra sub benedictione Abbatis, pag. 74. sine Glória Patri in fine.

Deinde Psalmus. Beáti, quorum remissæ sunt, etc. ut supra, pag. 75. sine Glória Patri in fine.

Quibus expletis, Pontifex stans ante ipsam crucem, deposita mitra, dicit:

Orémus.

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, Trina Majestas, et Una Déitas, Pater, et Fílius, et Spíritus Sanctus, justítiæ áuctor, véniæ largítor, bonórum dator, sanctitátis orígo, charísmatum distribútor, omniúmque ad te veniéntium pius recéptor, præsta propítius, ut hoc cœmeterium in honórem Nóminis tui compósitum, bene ✠ díci, et sancti ✠ ficári concédas; qui beáto Abrahæ Patriárchæ fámulo tuo terram, a filiis Hebron comparátam in sepultúram benedixísti; et qui pópulo Israelítico promissiónis tellúrem in ævo durántem concessísti, famulorum famularumque tuarum corporibus in hoc cœmeterium intrántibus qui quiétis sedem, et ab omni incursiónem malórum spirítuum tutelam benignus largítor tríbuas; ut post animárum, corporúmque resurrectionem coadunátam, te donánte atque concedente, beatitúdinem sempitérnam percípere mereántur; Qui in Trinitáte perfectá vivis et regnas Deus, per ómnia sæcula sæculórum. R̄. Amen.

Tunc thurificat ipsam crucem, et figit in summitate ejus unam ex tribus candelis ardentibus, et alias duas in duobus brachiis ejusdem crucis, et accepta mitra, vadit ad crucem ad

De Cœmeterii Benedictione.

dexteram mediæ positam, aspergendo aquam benedictam per cœmeterium, et dicendo cum Ministris sequentem Psalmum, Dómine, ne in furóre tuo, árguas me, * neque in ira tua corrípias me.

Quóniam sagittæ tuæ infixæ sunt mihi, etc. . Et totus dicitur, ut supra sub benedictione Abbatis pag. 75. sine Glória Patri. in fine.

Quo dicto, Pontifex stans ante ipsam crucem, deposita mitra, dicit:

Orémus.

Domine Deus, pastor æternæ glóriæ, lux et honor sapiéntiæ, custos, et vigor prudéntiæ, salus ægrotántium, valetúdo poténtium, mœstórum solámen, vita justórum, glória humílium; te súpplices flagitámus, ut hoc servórum tuórum cœmetérium ab omni spurcitiæ inquinaménto, et immundórum spirítuum insídiis custodíre, mundáre, et bene ✠ dícere dignéris, atque corpóribus humánis in hunc locum adveniéntibus, sinceritátem perpétuam tribúere non désinas, ut quicúmque Baptísmit Sacraméntum percéperint, et in fide Cathólica usque ad vitæ términum perseverántes fúerint, atque decúrso hujus ævi término, córpora sua in hoc cœmetério requiúi commendáverint, Angélicis tubis concrepántibus, ánimæ simul cum corpóribus præmia cœléstium gaudiórum percípiant sempitérna. Per Christum Dóminum nostrum. *R̄*. Amen.

Deinde thurificat crucem, et figit in summitate ejus unam ex tribus candelis ardentibus, et alias duas in duobus brachiis ipsius crucis. Tum accepta mitra, vadit ad crucem, quæ est ad sinistram mediæ crucis posita, aspergendo semper aquam benedictam per cœmeterium, dicendo cum Ministris sequentem Psalmum. Dómine, exáudi oratióem meam: * et clamor meus ad te véniat.

Non avértas fáciem tuam a me, etc. et totus dicitur ut supra sub Benedictione Abbatis, pag. 76. sed in fine non dicitur Glória Patri.

Quo dicto, stans ante ipsam crucem, deposita mitra, dicit:

Orémus.

Domine Jesu Christe, qui córpus humánum de terra pro Angélica reparatióne formásti, et in te pro redemptióne assumpsísti, in terram pro conditióne carnis resólvis, et de terra pro immortalitáte resuscitábis; hanc terram, quæsumus, ad usum sepultúræ de benedictióne tui sepúlti corpóris conse ✠ cráre dignáre; et in Baptísmitate tibi consepúltos in natúra carnis hic consepeliéndos, sub spe tuæ resurrectiόνis in tuæ redemptiόνis misericórdia requiéscere concéde. Qui ventúrus es judicáre vivos et mórtuos, et sáculum per ignem. *R̄*. Amen.

Tum thurificat ipsam crucem, et figit in ejus summitate unam de tribus candelis ardentibus, et alias duas in duobus brachiis ejusdem crucis, et accepta mitra, revertitur ad crucem mediam, aspergendo semper per cœmeterium aquam benedictam, dicendo cum Ministris sequentes Psalmos.

Psalmus. De profúndis ut supra sub Benedictione Abbatis, pag. 77. Deinde Psalmus. Dómine, exáudi oratióem meam, áuribus pércipe obsecratióem meam, etc. ut supra, pag. 77. sed in fine utriusque Psalmi non dicitur Glória Patri.

Quibus finitis, Pontifex stans ante ipsam crucem mediam, deposita mitra, dicit:

De Cœmeterii Benedictione.

Orémus.

ADesto, quæsumus, Dómine Deus, obséquiiis nostris, in Nómine tuo hunc locum visitántibus, et nostræ fragilitátis ministério; et sicut benedixisti per manus servórum tuórum Abrahæ, Isaac et Jacob terram sepultúræ suæ peregrinatiónis, ita, quæsumus, Dómine, bene ✠ dicere, sancti ✠ ficáre, et conse ✠ cráre dignéris hoc cœmetérium prétio Unigéniti Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi Sánguiniis typice comparátum ad nostræ peregrinatiónis córpora quiescénda, donec per eúmdem Dóminum nostrum Jesum Christum de púlvere ad glóriam dones resurgénda. Qui tecum vivit, et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus.

Deinde mediocri voce, extensis manibus ante pectus, dicit Præfationem:

- ℣. Per ómnia sácula sæculórum.
℟. Amen.
℣. Dóminus vobíscum.
℟. Et cum spírítu tuo.
℣. Sursum corda.
℟. Habémus ad Dóminum.
℣. Grátias agámus Dómino Deo nostro.
℟. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, æquum et salutáre, nos tibi semper, et ubíque grátias ágere, Dómine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus, per Christum Dóminum nostrum; Qui est dies ætérnus, lux indeficiens, cláritas sempiterna. Qui sic sequáces suos in lucem præcipit ambuláre, ut noctis ætérnæ váleant caliginem evádere, et ad lucis pátriam felíciter perveníre. Qui per humanitátem assúptam Lázarus flevit, per divinitátis poténtiam vitæ réddidit, atque humanum genus, quadrífida peccatórum mole óbrutum, ad vitam redúxit. Per quem te, Dómine, supplicíter deprecámur, ut qui in hoc sepeliéntur polyándro, in novíssimo, cum tubæ perstrepúerint Angelórum, a peccatórum néxibus absolúti, et ætérnæ fœlicitáti rédditi, et Sanctórum cœtibus connumeráti, te, qui es vita ætérna, benignum et misericórdem invéniant, ut te auctórem vitæ exultántes cum ómnibus Sanctis colláudent.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen quod a circumstantibus audiat:

Per eúmdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum; Qui tecum vivit, et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sácula sæculórum. ℟. Amen.

Tum thurificat crucem ipsam, et figit in summitate ejus unam de tribus candelis ardentibus, et alias duas in duobus brachiis ejusdem crucis. Quo facto, stans versus ad ipsam crucem, dicit:

Orémus. *Et ministri:* Flectámus génua. ℟. Leváte.

Domine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus, locórum ómnium sanctificátor, et in mélius reformátor, a quo et per quem omnis benedíctio de cœlis descéndit in terris, bene ✠ dicere dignáre locum istum, ut sit polyándrum seu cœmetérium, dulcis réquies, et pausátio mortuórum, quórum animæ, quárum córpora hic sepúlta, vel sepeliénda sunt, jucunditátis tuæ dulcédine potiántur, sintque ínterim in supérna Jerúsalem gaudéntes, et lætántes, donec in magno judícii die de sepúlchris própria córpora recípiant, et sic vénienti Dómino ad judicándum, óbviám cum fructu bonæ operatiónis occúrrant. Per Dóminum nostrum Jesum

De Cœmeterii Benedictione.

Christum Fílium tuum; Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R̄*. Amen.

His peractis, Pontifex solemniter benedicit populo, dicens:

Sit nomen Dómini benedíctum, etc.

Deinde intrat Ecclesiam, et, si velit, parat se ad Missam, si vero celebrare noluerit, facit per aliquem Sacerdotem solemniter celebrari.

Missa dicitur de die, et cum Oratione diei, dicitur sub uno, Per Dóminum sequens Oratio.

DEus, cujus miseratióne ánimæ Fidélium requiæscunt, huic cœmeterio, quæsumus, Dómine, Angelum tuum sanctum députa custódem: et quórum, quarúmque cõrpora hic sepeliúntur, ánimas eórum ab ómnibus absólve vínculis delictórum, ut in te semper cum Sanctis tuis sine fine læténtur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum; Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R̄*. Amen.

Cum Secreta diei dicitur sub uno Per Dominum sequens Secreta.

MUnera, Dómine, obláta sanctifica, et qui te ipsum in sepúlchro poni voluísti, et exémplum resurgéndi Fidélibus tuis largíri dignátus es: da, quæsumus, Fidélium tuórum animábus hic in te quiescéntibus, véniam peccatórum, ut hæc salutáris hóstia sit remédium et réquies animáarum eórum, et cõporum: Qui vivis, et regnas cum Deo Patre, in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R̄*. Amen.

Cum Postcommunie diei dicitur sub uno Per Dóminum nostrum, sequens Postcommunio.

MUnéribus sacris satiáti, quæsumus, Dómine Deus, noster: ut plebs tua, quæ in futúro a morte cõporis resurrectúra créditur, te miseránte, a morte ánimæ resúrgere mereátur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R̄*. Amen.

DE ECCLESIAE, ET CŒMETERII RECONCILIATIONE.

Ecclésiæ, et cœmeterii reconciliatio omni die fieri potest.

In primis, in mane diei, qua reconciliatio fieri debet, paratur faldistorium super tapete in medio cœmeterii, et altare Ecclesiæ omnino nudatur. Parantur etiam duo vasa cum aqua, unum in cœmeterio, et aliud in Ecclesia in Presbyterio, et ibidem unum vas vini; vas cum sale; vas cum cineribus; et aspersorium de herba hyssopi factum. Providetur etiam quod Ecclesia possit libere circui. Si vero Ecclesia tantum sit reconcilianda, paratur faldistorium super tapeteem ante portam principalem Ecclesiæ, et ibidem vas cum aqua, et aspersorium de herba hyssopi factum, ac alia in Ecclesia, quæ supra sunt ordinata.

Quibus omnibus sic paratis Pontifex in sacristia, vel alio condecienti loco, ornatus amictu, alba, cingulo, stola, pluviali albo, mitra simplici, et baculo pastorali, procedit ad cœmeterium, si est reconciliandum, alias ante portam principalem Ecclesiæ; ubi stans juxta faldistorium sibi paratum, benedicit aquam ibidem in vasa positam simpliciter cum sale, prout habetur

De Reconciliatione Ecclesiae et Cœmeterii.

supra in et impositione primarii lapidis pro Ecclesia ædificanda pag. 123. benedictione. Aqua igitur benedicta, Pontifex sine mitra inchoat, schola prosequente, Antiphonam ton.7.

Aspérget me, Dómine, hyssópo et mundábor: lavábis me, et super nivem dealbábor.

Psalmus Miserere mei Deus, * secúndum magnam misericórdiam tuam, etc ut supra sub Benedictione Abbatis, pag. 76. Totus dicitur cum Glória Patri.

Quo finito, Antiphona repetitur. Interim dum Antiphona, et Psalmus dicuntur, Pontifex, accepta mitra, aspergit cum ipsa aqua in circuitu deforis Ecclesiam et cœmeterium simul, aspergendo aquam alternatim nunc ad murum Ecclesiae, nunc ad terram cœmeterii, et specialiter loca contaminata. Quo facto, rediens ad locum, ubi aquam benedixit, stans deposita mitra, dicit:

Orémus.

OMnípotens et miséricors Deus, qui Sacerdótibus tuis tantam præ cæteris grátiam contulísti, ut quidquid in tuo Nómine digne, perfectéque ab eis ágitur, a te fieri credátur, quæsumus imménsam cleméntiam tuam, ut quod modo visitatúri sumus, vísites, et quidquid benedictúri sumus, bene ✠ dicas, sitque ad nostræ humilitátis intróitum, Sanctórum tuórum méritis, fuga dæmonum, Angeli pacis ingræssus. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Deinde iterum dicit:

Orémus. *Et ministri:* Flectámus gœna. *R.* Leváte.

Aufer a nobis, quæsumus, Dómine, cunctas iniquitátes nostras, ut ad loca tuo sancto Nómine purificánda puris mereámur méntibus introíre. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Et si Ecclesia reconciliatur sine cœmeterio, omittitur sequens Oratio. Si vero Ecclesia simul cum cœmeterio reconciliatur, Pontifex, finita præcedente, mox dicit:

Orémus. *Et ministri:* Flectámus gœna. *R.* Leváte.

Domine pie, qui agrum figuli prætio Sánguini tui in sepultúram peregrinórum comparári voluísti; quæsumus, dignánte remínscere clementíssimi hujus mystérii tui. Tu es enim, Dómine, figulus noster, tu quiétis nostræ ager, tu agri hujus es prætium, tu dedísti étiam et suscepísti, tu de prætio et in prætio tui vivífici Sánguini nos requiêscere donásti; tu ergo, Dómine, qui es offensiónis nostræ clementíssimus indúltor, expectantíssimus judicátor, judícii tui superabundantíssimus miserátor, judícium tuæ justæ severitátis abscondens, post miseratióne tuæ piæ redemptiόνis, adésto exauditor, et efféctor nostræ reconciliatiónis; hocque cœmetérium, mausoléum peregrinórum tuórum, cœléstis pátriæ incolátum expectántium, benígnus purifica, et reconcília, et hic tumulatórum et tumulandórum córpora, de poténtia et pietáte tuæ resurrectiόνis ad glóriam incorruptiόνis non damnans, sed gloríficans resúscita; Qui ventúrus es judicáre vivos, et mórtuos, et sœculum per ignem. *R.* Amen.

Postea cantor incipit Litanias, ut supra, pag.32. et Pontifex, accepta mitra, ingreditur Ecclesiam cum Clero cantando eas; acceditque ante altare majus, coram quo paratur ei faldistorium, super quod Pontifex cum mitra procumbit.

Cumque dictum fuerit:

Ut ómnibus Fidélibus defúntis, etc.

R. Te rogámus, áudi nos.

De Reconciliatione Ecclesiae et Cœmeterii.

Pontifex surgit de accubitu, et baculum pastorem in sinistra tenens, producit signum crucis super Altare, Ecclesiam, et Cœmeterium, dicens:

Ut hanc Ecclesiam, et Altare hoc, ac Cœmeterium purgare, et recon ✠ ciliare digneris.
R̄. Te rogamus, audi nos.

Secundo dicit:

Ut hanc Ecclesiam, et Altare hoc, ac Cœmeterium purgare, recon ✠ ciliare, et sancti ✠ ficare digneris.

R̄. Te rogamus, audi nos.

Tertio dicit:

Ut hanc Ecclesiam, et Altare hoc, ac Cœmeterium purgare, recon ✠ ciliare, sancti ✠ ficare, et conse ✠ crare digneris.

R̄. Te rogamus, audi nos.

Si autem cœmeterium non sit pollutum, et sic neque reconciliandum, non fit de cœmeterio mentio. Quibus dictis, iterum super faldistorio accumbit, cantore Litanias resumente et perficiente. Quibus finitis, Pontifex surgit, et deposita mitra, stans versus ad dictum altare dicit:

Orémus. Et ministri: Flectámus gēnua. R̄. Leváte.

DEUS, qui peccati veteris hæreditariam mortem, in qua posteritatis genus omne successerat, Christi Filii tui Dómini nostri passione solvisti, da propitius, ut conformes eidem effecti, sicut imaginem terreni parentis naturæ necessitate portavimus, ita imaginem cœlestis gratiæ sanctificatione portamus, per virtutem ejusdem Christi Filii tui Dómini nostri; Qui tecum vivit et regnat in unitate Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. R̄. Amen.

Deinde Pontifex genuflectit ante faldistorium prædictum, et sine mitra cantando dicit, habetur supra in Ecclesiae Dedicatione pag. 138.

Deus, in adiutorium meum intende.

Tunc surgit Pontifex, et Chorus respondet:

Dómine, ad adiuvandum me festína.

Tunc Pontifex stans sine mitra, dicit:

Glória Patri, et Filio, et Spíritui Sancto.

Chorus respondet:

Sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in sæcula sæculórum. Amen. absque Allelúja. Idem fit eisdem modo et loco secundo, et tertio, voce semper altius elevata. Quibus dictis,

Quibus dictis, Pontifex stans in eodem loco, accepta mitra, benedicit aliam aquam ibidem in Presbyterio in aliquo vase paratam cum sale, cinere, et vino incipiens absolute: Exorcízo te, creatúra salis, prout habetur supra in Dedicatione Ecclesiae in secunda aquæ benedictione, pag. 138. continuans usque ad Orationem: Omnípotens sempitérne Deus, creator, etc. inclusive pag. 140.

Qua dicta Pontifex inchoat, schola prosequente, Antiphonam, ton. 7.

Exúrgat Deus, et dissipéntur inimíci ejus: et fúgiant qui odérunt eum, a fácie ejus.

De Reconciliatione Ecclesiae et Cœmeterii.

Incepta Antiphona, Pontifex facit, ut in fine Psalmi habetur.

Psalmus 67.

IN Ecclésiis benedicite Deo Dómino, * de fóntibus Israel.

Repetitur Antiphona

Ibi Bénjamin adulescéntulus, * in mentis excéssu.

Repetitur Antiphona

Príncipes Juda, duces eórum: * príncipes Zábulon, príncipes Néphthali.

Repetitur Antiphona

Manda, Deus, virtúti tuæ: * confirma hoc, Deus, quod operátus es in nobis.

Repetitur Antiphona

A templo tuo in Jerúsalem, * tibi ófferent reges múnera.

Repetitur Antiphona

Increpa feras arúndinis, congregátio taurórum in vaccis populórum: * ut exclúdent eos qui probáti sunt argénto.

Repetitur Antiphona

Dissipa gentes, quæ bella volunt: vénient legáti ex Ægypto: * Æthiopia prævéniat manus ejus Deo.

Repetitur Antiphona

Regna terræ cantáte Deo: * psállite Dómino.

Repetitur Antiphona

Psállite Deo, qui ascéndit super cœlum cœli, * ad Orientem.

Repetitur Antiphona

Ecce dabit voci suæ vocem virtútis: date glóriam Deo super Israel: * magnificéntia ejus, et virtus ejus in núbibus.

Repetitur Antiphona

Mirábilis Deus in Sanctis suis: Deus Israel ipse dabit virtútem et fortitúdinem plebi suæ: * benedíctus Deus.

Et non dicitur Glória Patri, sed Antiphona repetitur.

Interim dum Antiphona, et Psalmus prædicti dicuntur, Pontifex, accepta mitra, circuit ter Ecclesiam intrinsecus, aspergendo in primo circuito parietes in superiori parte; in secundo autem in inferiori parte eorum; in tertio vero pavementum Ecclesiae: aspergit etiam specialiter loca contaminata, quando Ecclesia principaliter est polluta, vel violata. Quo facto, Pontifex stans in Presbyterio cum mitra versus ad altare, dicit:

DEum indultórem críminum, Deum sórdium mundatórem, Deum, qui corrúptum peccátis originálibus mundum advéntus sui nitóre purificávit, fratres charíssimi, súplices deprecémur,

De Ecclesiæ Reconciliatione et Cæmeterii.

ut contra diaboli furētis insīdias fortis nobis propugnātor assīstat, ut si quid ejus virōsa calliditate quotidiānis insectatiōnibus maculātum in isto loco, corruptūque fūerat, efficiātur cœlesti miseratiōne purgātum; quia sicut illūsus est sōlidum, perfectūque quassāre, ita Auctōris est nostri lapsa restituere, nutāntia stabilīre, et corrūpta purgāre: Qui cum Deo Patre, et Spīritu Sancto vivit, et regnat Deus.

- ℣. Per ómnia sǎcula sǎculórum.
℟. Amen.
℣. Dóminus vobīscum.
℟. Et cum spīritu tuo.
℣. Sursum corda.
℟. Habémus ad Dóminum.
℣. Grátias agámus Dómino Deo nostro.
℟. Dignum et justum est.

Deinde, deposita mitra, mediocri voce, extensis manibus ante pectus, dicit Præfationem:

Vere dignum et justum est, æquum et salutāre, nos tibi semper, et ubique grátias ágere, Dómine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus; Cujus imménsa bónitas, ut non hábuit princípiū, ita nec términum habébit. Qui divina naturalique pietate plenus, éligis in nobis magis restituere pērdita, quam percūtere peritúra. Et si quid aut negligētia pólluit, aut ira commítit, aut stímulat ebrīetas, aut libído subvértit, hoc, Dómine, clemēti patiētia sústines; ut ante per grátiam purífices, quam percútias per furórem. Et óperis tui próvidus plásmator, éligis pótius erígere jacēntia, quam punire damnānda. Te, Dómine, súpplices deprecámur, ut hujus tabernáculi receptáculum placátus aspicias, et altāre tuum, quod insectāntis est inimíci fráude pollútum, per infusiōnem grátie cœlestis purífices, purificátum possideas, possessūque, ne deinceps álqua labe sordēscat, custódiās. Absint in pósterum omnes nequitiæ spirituáles, et eliminéntur; exstinguátur antíqui serpēntis invídia, et cum ómnibus fráudibus suis diaboli turba propellátur. Efferat secum máculam, quam ingéssit, et perénnibus quandóque supplíciis deputāndus, óperum suórum sémina secum cólligat peritúra. Nihil hic in pósterum nóceat prætéríti culpa contágii; nihil sit quod remáneat inimíci fráude pollútum, quandóquidem Spīritus tui est infusiōne purgātum. Resúrgat Ecclésiæ tuæ pura simplicitas, et candor innocēntiæ háctenus maculātus, dum recéperit grátiam, resúrgat ad glóriam, ut populórum fidélium hic turba convéniens, dum petitiōnis íngerit vota, votórum séntiat se obtinuisse suffrágia.

Quod sequitur dicit submissa voce legendo, ita tamen quod a circumstantibus audiri possit:

Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit, et regnat in unitate Spīritus Sancti Deus, per ómnia sǎcula sǎculórum. ℟. Amen.

Post hæc Pontifex, accepta mitra, ascendit ad altare, et ibi inchoat, schola prosequente, Antiphonam, ton. 4.

Introibo ad altāre Dei: ad Deum qui lætíficat juventútem meam.

Psalmus 42.

Judica me, Deus, et discérne causam meam de gente non sancta: * ab hómīne iníquo, et dolóso éruē me.

De Reconciliatione Ecclesiae et Cæmeterii.

Quia tu es, Deus, fortitudo mea: * quare me repulisti, et quare tristis incedo, dum affligit me inimicus?

Emitte lucem tuam et veritatem tuam: * ipsa me deduxerunt, et adduxerunt in montem sanctum tuum, et in tabernacula tua.

Et introibo ad altare Dei, * ad Deum, qui lætificat juventutem meam.

Confitebor tibi in cithara, Deus, Deus meus: * quare tristis es, anima mea, et quare conturbas me?

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi: * salutare vultus mei, et Deus meus.

Et non dicitur, Glória Patri, sed Antiphona repetitur. Qua repetita, Pontifex, deposita mitra, dicit:

Orémus. Et ministri: Flectamus genua. *R̄*. Levate.

DEus, qui in omni loco dominationis tuæ clemens, ac benignus purificator assistis, exaudi nos, quæsumus, et concede, ut in posterum inviolabilis hujus loci permaneat consecratio, et tui muneris beneficia universitas Fidelium, quæ supplicat, percipere mereatur. Per Christum Dominum nostrum. *R̄*. Amen.

Deinde stans ibidem, inchoat, schola prosequente, Antiphonam:

Confirma hoc, Deus, quod operatus es in nobis, a templo sancto tuo, quod est in Jerúsalem.

Psalmus. Exurgat Deus, et dicitur totus cum Glória Patri prout habetur supra, pag. 85. cum Antiphona prædicta in fine benedictionis Abbatis. Incepta Antiphona, Pontifex accipit mitram, stans cum ea in dicto loco, usque ad finem Psalmi. Quo dicto, Pontifex, deposita mitra, stans adhuc ibidem, dicit:

Orémus.

DEus, qui Ecclesiam tuam sanctam, de omnibus mundi finibus congregatam, per tui lateris admirabile sacramentum, cunctarum Gèntium matrem esse dixisti, quam etiam populorum varietate depictam, Sanctorum Mártyrum tuorum méritis decorasti, béne **✠** dic, Dómine, quæsumus, Sanctorum tuorum opitulante suffragio, tam altare, quod eorum exornatur, te juvante, Reliquiis, quam Ecclesiam, ac Fidelium tuorum tibi pie offerentium vota in illa sanctifica. Qui cum Deo Patre, et Spíritu Sancto vivis, et regnas Deus in sæcula sæculorum. *R̄*. Amen.

Tum Pontifex benedicit populo solemniter, dicens:

Sit nomen Dómini benedictum, etc.

Deinde, si velit, parat se ad celebrandum Missam. Sed si celebrare noluerit, facit per aliquem Sacerdotem solemniter Missam celebrari.

Missa dicitur de die, et cum Oratione diei dicitur sequens Collecta sub uno, Per Dóminum.

Oratio.

DEus, qui dixisti: Domus mea domus orationis vocabitur; domum istam infidelium spurcitiis contaminatam mundare, et sanctificare digneris: et omnium preces et vota hoc in loco ad te clamantium clementer exaudias, et benignus suscipias. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitate Spíritus Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. *R̄*. Amen.

De Reconciliatione Cæmeterii, sine Ecclesiæ Reconciliatione.

Secreta.

HÆc hóstia, quæsumus Dómine, et locum istum ab ómnibus immundítiis expúrget: et supplicatiónes nostras semper et ubique reddat tibi accéptas. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R*. Amen.

Postcommunio.

Percipiéntes, Dómine, múnera salutis æternæ, súpplīces exorámus, ut templum hoc et cæmetérium ab infidélium inquinaméntis emundátum, benedictióne tua máneat sanctificátum, et pectora nostra ab omni sorde vitiórum alienáta, tibíque devóta semper exsístant. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R*. Amen.

**DE RECONCILIATIONE CÆMETERII,
SINE ECCLESIAE RECONCILIATIONE.**

QUando cæmeterium benedictum, violatum seu pollutum, separatum est ab Ecclesia, et propterea ipsa non habetur pro violata vel polluta, Reconciliatio Cæmeterii fieri poterit quocumque die, hoc ordine:

In mane diei, qua Reconciliatio fieri debet, parantur in medio Cæmeterii faldistorium pro Pontifice, et vas aquæ mundæ benedicendæ, et vas salis; deinde hora convenienti Pontifex indutus in sacristia, aut alio convenienti loco, amictu, alba, cingulo, stola, pluviali albi coloris, et mitra simplici, baculum pastorem in manu tenens, accedit ad medium Cæmeterii, ubi supra faldistorium ornatum procumbit, et cantores ibidem incipiunt, et prosequuntur Litanias, ut supra, pag. 32. in Ordinatione Subdiaconi, in quibus cum dictum fuerit:

Ut ómnibus Fidéliibus, etc.

R. Te rogámus, áudi nos.

Pontifex surgit cum mitra, et baculum pastorem in manu sinistra tenens, producit signum crucis super Cæmeterium, dicens:

Ut hoc cæmetérium recon **✠** ciliáre dignéris.

R. Te rogámus, áudi nos.

Secundo dicit:

Ut hoc cæmetérium recon **✠** ciliáre, et sancti **✠** ficáre dignéris.

R. Te rogámus, áudi nos.

Tertio dicit:

Ut hoc cæmetérium recon **✠** ciliáre, sancti **✠** ficáre, et conse **✠** cráre dignéris.

R. Te rogámus, áudi nos.

Quibus dictis, Pontifex iterum super faldistorium procumbit, cantoribus Litanias perficientibus. Quibus finitis, surgit Pontifex ab accubitu, et benedicit ibi sal et aquam simpliciter, prout habetur supra, pag. 123. in benedictione et impositione primarii lapidis pro Ecclesia ædificanda. Quo facto, Pontifex in eodem loco stans sine mitra inchoat, schola prosequente, Antiphonam, ton.7.

De Paternæ et Calicis Consecratione.

Aspérget me, Dómine, hyssópo et mundábor: lavábis me, et super nivem dealbábor.

Psalmus. *Miserere pag. 76 et dicatur totus sine Glória Patri.*

Incepta Antiphona, Pontifex mitram accipit, et dum Antiphona et Psalmus prædicti dicuntur, circuit totum Cœmeterium, incipiens ad ejus dexteram, aspergens semper et ubique aquam benedictam cum aspersorio, et potissime in loco, ubi pollutio vel violatio commissa est. Quo peracto, redit ad locum, ubi Litanæ dictæ fuerunt. Finito Psalmo prædicto, et Cœmeterio undique asperso, Pontifex stans ante faldistorium suum, deposita mitra, dicit:

Orémus. *Et ministri: Flectámus génua. R̄. Leváte.*

Domine pie, qui agrum figuli prætio Sánguini tui in sepultúram peregrinórum comparári voluísti, quæsumus dignánte remíniscere clementíssimi hujus mystérii tui; tu es enim, Dómine, figulus noster; tu quiétis nostræ ager; tu agri hujus es prætium; tu dedísti étiam et suscepísti; tu de pretio et in prætio tui vivífici Sánguini nos requiêscere donásti. Tu ergo, Dómine, qui es offensionis nostræ clementíssimus indúltor, expectantíssimus judicátor, júdicii tui superabundantíssimus miserátor, júdicium tuæ justæ severitátis abscóndens post miseratióne tuæ piæ redemptiúnis, adésto exaudítor et efféctor nostræ reconciliatiúnis; hocque cœmetérium, mausóleum peregrinórum tuórum, cœléstis pátriæ incolátum exsectántium benígnus purífica, et reconcíliat; et hic tumulatórum, et tumulandórum córpora de poténtia et pietáte tuæ resurrectiúnis ad glóriam incorruptiúnis non damnans, sed glorificans, resúscita: Qui ventúrus es júdicáre vivos et mórtuos, et sáeculum per ignem. *R̄. Amen.*

His dictis, Pontifex stans in loco prædicto, dat benedictionem solemnem populo, dicens:

Sit nomen Dómini benedíctum, etc.

Tum redit ad Sacristiam, aut alium locum, in quo paramenta accepit, ubi depositis sacris vestibus, vadit in pace.

DE PATENÆ, ET CALICIS CONSECRATIONE.

Pontifex ad Consecrationem Calicis, vel cujuslibet indumenti, seu ornamenti Ecclesiastici procedere volens, debet semper stolam circa collum habere, et mitram tenere poterit ubi convenit. Quandocumque enim Episcopalia agit, Episcopalibus, non Sacerdotalibus, debet esse paramentis ornatus. Omnium quoque mobilium benedictiones hujusmodi possunt fieri, ubi Pontifici placuerit, et omni die.

In Patenæ igitur Consecratione, pro qua parandum est sanctum Chrisma, et vas aquæ benedictæ cum aspersorio, Pontifex stans cum mitra, dicit:

℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

R̄. Qui fecit cœlum et terram.

Orémus, fratres charíssimi, ut divínæ grátia benedíctio cónsecret, et sanctíficet hanc Paténam, ad confringéndum in ea córpus Dómini nostri Jesu Christi, qui crucis passióne sustínuit pro nostrum ómnium salúte.

De Paternae, et Calicis Consecratione.

Tum deposita mitra, dicit:

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

OMnípotens, sempitérne Deus, qui legálium institútor es hostiárum, quique inter eas conspérsam similáginem deférrí in Paténis áureis et argénteis ad altáre tuum jussísti, bene ✠ dícere, sancti ✠ ficáre, et conse ✠ cráre dignéris hanc Paténam, in administratiónem Eucharistíæ Jesu Christi Fílii tui, qui pro nostra, omniúmque salúte seípsum tibi Deo Patri in patíbulo crucis elégit immolári, ac tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sáecula sáeculórum. ℟. Amen.

Tum Pontifex accepta mitra, facit cum pollice dexteræ manus Chrismate intincto crucem super Patenam, ab ora in oram, et mox linit et perungit totam ejus superficiem cum ipso pollice, dicens:

Conse ✠ cráre et sancti ✠ ficáre dignéris, Dómine Deus, Paténam hanc per istam unctiόnem, et nostram bene ✠ dictionem in Christo Jesu Dómino nostro: Qui tecum vivit, et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sáecula sáeculórum. ℟. Amen.

Deinde stans adhuc cum mitra procedit ad benedictionem Calicis, dicens:

ORémus, fratres charíssimi, ut Deus et Dóminus noster Cálícem istum in usum ministérii sui consecrándum cœléstis grátíæ inspiratióne sanctíficet; et ad humánam consecratiónem plenitúdinem divíni favóris accómmode. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Tum, deposita mitra, dicit:

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

DIgnáre, Dómine Deus noster, Cálícem hunc bene ✠ dícere, in usum ministérii tui pia famulátus devotiόne formátum, et ea sancti ✠ ficatiόne perfúndere, qua Melchisedech fámuli tui sacrátum Cálícem perfudísti, et quod arte vel metálli natúra éffici non potest altáribus tuis dignum, fiat tua bene ✠ dictione sanctificátum. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Deinde, accepta mitra, facit crucem cum pollice dexteræ manus de Chrismate intra ipsum Calicem a labio ejus in labium, et mox linit et perungit interius ipsum totum, dicens:

Conse ✠ cráre et sancti ✠ ficáre dignéris, Dómine Deus Cálícem hunc per istam unctiόnem, et nostram bene ✠ dictionem in Christo Jesu Dómino nostro: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sáecula sáeculórum. ℟. Amen.

Tum, deposita mitra, dicit super Calicem et Patenam:

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

OMnípotens, sempitérne Deus, mánibus nostris, quæsumus, opem tuæ benedictiόnis infúnde: ut per nostram bene ✠ dictionem hos Vasculum et Paténa sanctificéntur, et Córporis

De Bened. Sacerd. indument. in genere.

et Sánguini Dómini nostri Jesu Christi novum sepúlchrum Sancti Spíritus grátia efficiántur. Per eúndem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sácula sáculórum. *R̄*. Amen.

Demum aspergit Calicem et Patenam cum aqua benedicta, quod fieri debet in omnibus quarumlibet benedictionibus rerum. Quo facto, abstergi facit per aliquem Sacerdotem Patenam et Calicem cum mica panis, et bene mundari; deinde extersiones projiciuntur in ignem, vel sacrarium.

DE BENEDICTIONE

SACERDOTALIUM INDUMENTORUM IN GENERE.

Pontifex Sacerdotalia indumenta benedicere volens, stans sine mitra, dicit:

V̄. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

R̄. Qui fecit cœlum et terram.

V̄. Dóminus vobíscum.

R̄. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

OMnípotens, sempitérne Deus, qui per Móysen fámulum tuum Pontificália et Sacerdotália, seu Levítica vestiménta, ad expléndum in conspéctu tuo ministérium eórum, ad honórem et decórem Nóminis tui fieri decrevísti: adésto propítius invocatióibus nostris, ut hæc induménta Sacerdotália, désuper irrigánte grátia tua, ingénti benedictiône per nostræ humilitátis servítium puri ✠ ficáre, bene ✠ dicere, et conse ✠ cráre dignéris, ut divínis cúltibus et sacris mystériis apta, et benedícta exístant; his quoque sacris véstibus Pontífices et Sacerdótes, seu Levítæ tui indúti, ab ómnibus impulsiónibus seu tentatióibus malignórum spírítuum muníti et defénsi esse mereántur, tuisque mystériis apte et condigne servíre et inhærere, atque in his tibi plácide et devóte perseveráre tríbe. Per Christum Dóminum nostrum. *R̄*. Amen.

Alia oratio.

Orémus.

DEus invíctæ virtútis triumphátor, et ómnium rerum creátor ac sanctificátor, inténde preces nostras: et hæc induménta Leviticæ, Sacerdotális, et Pontificális glóriæ mínistris tuis fruéndam tuo ore próprio bene ✠ dicere, sancti ✠ ficáre, et conse ✠ cráre dignéris, omnésque eis uténtes tuis mystériis aptos, et tibi in eis devóte ac laudabíliter serviéntes, gratos efficere dignéris. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitáte ejúsdem Spíritus Sancti Deus, per ómnia sácula sáculórum. *R̄*. Amen.

Deinde aspergat ipsa indumenta aqua benedicta.

BENEDICTIO SPECIALIS CUJUSLIBET INDUMENTI.

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit caelum et terram.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Orémus.

DEus omnipotens, bonarum virtutum dator, et omnium benedictionum largus infusor, supplices te rogamus, ut manibus nostris opem tuae benedictionis infundas, et has caligas, et sandalia, **vel** amictum, **vel** albam, **vel** cingulum, **vel** stolam, **vel** manipulum, **vel** tunicellam, **vel** dalmaticam, **vel** planétam, divino cultui praeparatam virtute Sancti Spiritus bene ✠ dicere, sancti ✠ ficare, et conse ✠ crare digneris, et omnibus ea, **vel** eo, **vel** eis utentibus gratiam sanctificationis sacri mysterii tui benignus concede; ut in conspectu tuo sancti et immaculati atque irreprehensibiles appareant, et auxilium misericordiae tuae acquirant. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. ℟. Amen.

Deinde aspergit ea aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE MAPPARUM SEU LINTEAMINUM SACRI ALTARIS.

Pontifex Mappas seu Linteamina sacri Altaris benedicturus, stans sine mitra, dicit:

℣. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

℟. Qui fecit caelum et terram.

℣. Dominus vobiscum.

℟. Et cum spiritu tuo.

Orémus.

EXaudi, Domine, preces nostras, et haec linteamina sacri altaris usui praeparata bene ✠ dicere, et sancti ✠ ficare digneris. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Orémus.

Domine Deus omnipotens, qui Moysen famulum tuum ornamenta et linteamina facere per quadraginta dies docuisti, quae etiam Maria textuit, et fecit in usum ministerii tabernaculi foederis, bene ✠ dicere, sancti ✠ ficare, et conse ✠ crare digneris haec linteamina ad tegendum involvendumque altare gloriosissimi Filii tui Domini nostri Jesu Christi, Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. ℟. Amen.

Deinde aspergit ea aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE CORPORALIUM.

Pontifex Corporalia benedicere volens, stans sine mitra, dicit:

℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

℟. Qui fecit cœlum et terram.

℣. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

Clementíssime Dómine, cujus inenarrábilis est virtus, cujus mystéria arcánis mirábilibus celebrántur, tríbue quæsumus, ut hoc linteámen tuæ propitiatiónis bene ✠ dictione sanctificétur, ad consecrándum super illud Corpus et Sánguinem Dei et Dómini nostri Jesu Christi Fílii tui, Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spírítus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. ℟. Amen.

Alia Oratio

Orémus.

OMnípotens sempitérne Deus, bene ✠ dícere, sancti ✠ ficáre, et conse ✠ cráre dignéris linteámen istud ad tegéndum, involvendúmque Corpus et Sánguinem Dómini nostri Jesu Christi Fílii tui, Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spírítus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. ℟. Amen.

Alia Oratio

Orémus.

OMnípotens Deus, mánibus nostris opem tuæ benedictiόνis infúnde: ut per nostram bene ✠ dictionem hoc linteámen sanctificétur, et Córporis ac Sánguinis Redemptóris nostri novum sudárium Spírítus Sancti grátia efficiátur. Per eúmdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitáte ejúsdem Spírítus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. ℟. Amen.

Deinde aspergit aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE NOVÆ CRUCIS.

NOva Crux, seu tabula in qua Crucifixus est depictus, hoc modo benedicitur. Paratis thure thuribuloque cum igne et aqua benedicta, Pontifex paratus supra rochetum, amictu, stola, pluviali rubri coloris, et mitra simplici, stans sine mitra, dicit:

℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

℟. Qui fecit cœlum et terram.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spírítu tuo.

De Benedictione novae Crucis.

Orémus.

Bene ✠ dic, Dómine Jesu Christe, hanc Crucem tuam, per quam eripuísti mundum a potestáte dæmonum, et superásti Passióne tua suggestórem peccáti, qui gaudébat in prævaricatióne primi hóminis per ligni vétiti sumptiónem: Qui cum Deo Patre et Spíritu Sancto vivis et regnas in sácula sæculórum. **R.** Amen.

Alia Oratio

Orémus.

Rogámus te, Dómine sancte, Pater omnípotens, sempitérne Deus, ut dignéris bene ✠ dicere hoc lignum Crucis tuæ, ut sit remédium salutáre géneri humano; sit soliditas fidei; profectus bonórum opérum; redemptio animárum; sit solámen et protéctio ac tutéla contra sæva jácula inimicórum. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus.

Deinde dicit mediocri voce, extensis manibus ante pectus, Præfationem:

V. Per ómnia sácula sæculórum.

R. Amen.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo

V. Sursum corda.

R. Habémus ad Dóminum.

V. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

R. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, æquum et salutáre, nos tibi semper, et ubíque grátias ágere, Dómine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus, cujus sanctum ac terribile Nomen inter cæteras visíbiles creatúras, ligna quoque fructífera laudáre ac benedicere non cessant. Qui in figúram unigénitæ sapiéntiæ tuæ ligno vitæ a principio paradísum voluptátis ornásti, ut ejúsdem fructus sacro mystério protoparéntes nostri géneris mortem cavére, et vitam admonéres obtinére perpétuam: Quique nos vétitæ árboris attáctu justæ morti addíctos, ejúsdem coætérnæ tibi sapiéntiæ Dei et Dómini nostri Jesu Christi innóxia morte ad vitam misericórditer revocáre dignátus es: Te súpplíces exorámus, ut hoc singuláre signum, quod ad exéplum primi illíus sacratíssimi vexílli, quo pretíoso Fílii tui Sáanguine triumphásti, fidélium tuórum devotióne compáctum erectúmque est, cœlésti tua bene ✠ dictiône sanctificáre dignéris; ut ómnibus hic génu a flecténtibus, ac tuæ Majestáti supplicántibus lárgior et cordis compúnctio, et admissórum indulgéntia concedátur; atque intercedénte ipsa victoriosíssima unigéniti Fílii tui Passióne, et tibi plácita postuláre, et cítius váleant postuláta percípere. Da, quæsumus, clementíssime Pater, in quo vívimus, movémur, et sumus, ut quóties es triúmphum divínæ humilitátis, quæ supérbiam nostri hóstis dejécit, óculis intuémur, quótiesque mente recólimus, et contra hostem ipsum fidúciam fortitúdinis, et majórem tibi devótæ humilitátis grátiam consequámur. Quátenus in illo treméndo tuæ Majestátis exámine, cum, pavéntibus eleméntis, cœlorúmque commótis virtútibus, signum istud glorificum Redemptiόνis nostræ apparúerit in cœlo, ipsi de morte ad vitam transíre, ac perpétua beátæ resurrectiόνis vidére gáudia mereámur.

Quod sequitur dicit submissa voce legendo, ita tamen quod a circumstantibus audiri possit.

De Benedictione novae Crucis.

Per eúmdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R̄*. Amen.

Orémus.

DEus, qui beátæ Crucis patíbulum, quod prius erat sceléstitis ad pœnam, convertísti redémptis ad vitam, concéde plebi tuæ ejus vallári præsidio, cujus est armáta vexillo. Sit ei Crux fidei fundaméntum, spei suffrágium, in advérsis defénsio, in próspéris adjuvámen; sit ei in hostes victória, in civitaté custódia, in campis protéctio, in domo fultúra; ut per eam pastor in futúro gregem cónservet incólumen, quæ nobis, Agno ✠ vincénte, consérva est in salútem. Per eúmdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R̄*. Amen.

Alia Oratio

Sanctí ✠ fica, Dómine Jesu Christe, signáculum istud Passiόνis tuæ, ut sit inimícis tuis obstáculum, et credéntibus in te perpétuum efficiátur victóriæ vexíllum: Qui cum Deo Patre vivis et regnas in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R̄*. Amen.

Tum offertur Pontifici thus in navicula, aut alio vase, quod Pontifex stans sine mitra benedicit, dicens:

Orémus.

Domine, Deus omnípotens, cui assístit exércitus Angelórum cum tremóre, quorum servítium spirituále et ígneum esse cognóscitur, dignáre respícere, bene ✠ dícere, et sancti ✠ ficáre hanc creatúam incénsi; ut omnes languóres, omnésque infirmitátes atque insídiæ inimíci odórem ejus sentiéntes effúgiant, et separéntur a plásmate tuo, ut numquam lædátur a morsu antíqui serpéntis, quod pretiósó Fílii tui Sánguine redemísti. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. *R̄*. Amen.

Quo facto, Pontifex imponit thus in thuribulum. Deinde aspergit Crucem aqua benedicta, et mox eam incensat. Tum dicit adhuc stans sine mitra:

Sanctificétur lignum istud, in nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spíritus ✠ Sancti: et benedíctio illíus ligni, in quo membra sancta Salvatóris suspénsa sunt, sit in isto ligno; ut orántes, inclinántesque se propter Deum ante istam Crucem, invéniant córporis et ánimæ sanitátem. Per eúmdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R̄*. Amen.

Tum Pontifex, flexis ante Crucem genibus, ipsam devote adorat, et osculatur: idem faciunt quicumque alii voluerint. Si vero Crux est ex metallo, vel lapide, loco præcedentis Orationis, videlicet, Sanctificétur, etc. Pontifex stans sine mitra, dicit sequentem Orationem:

DEus glóriæ, Deus excélsa Sábaoth, fortíssime Emmánuel, Deus Pater veritátis, Pater sapiéntiæ, Pater beatitúdinis, Pater illuminatiónis, ac vigiliatiónis nostræ, qui mundum regis, qui cuncta regna dispónis, qui es bonórum ómnium attribútor; cui omnes gentes, pópuli, tribus, et línguæ sérviant; cui assístit omnis Angelórum légio; qui largírís fámulis tuis fidem et láudem tui Nóminis, ut débita tibi obláta persólvant, cui prius fides offeréntium cómplacet, deínde sacrificátur oblátio, quæsumus exorábilem misericórdiæ tuæ pietátem, ut sancti ✠ fices tibi hoc signum Crucis et cónse ✠ cres, quod tota mentis devotióne famulórum tuórum religiósá fides constrúxit, trophæum scílicet victóriæ tuæ ac redemptiόνis nostræ,

Benedictio Imaginis B.V. Mariæ.

quod in amorem Christi triumphalis gloria consecravit. Aspice hoc signum crucis insuperabile, per quod diaboli est exinanita potestas, mortalium restituta libertas; quæ licet fuerit aliquando in poenam, sed nunc versa est in honorem per gratiam; et quæ reos quondam puniebat supplicio, nunc et noxios absolvit a debito. Et tibi quid per hoc placere potuit, nisi id per quod tibi placuit nos redimere? Et nullum tibi debitum amplius munus est, quam quod tibi tunc corporis dedicavit affixio; nec tibi est magis familiaris oblatio, quam quæ familiari manuum tuarum extensione sacrata est. Illis ergo manibus hanc Crucem accipe, quibus illam amplexus es, et de sanctitate illius hanc sancti ✠ fica; et sicuti per illam mundus expiatus est a reatu, ita offerentium famulorum tuorum animæ devotissimæ hujus Crucis merito, omni careant perpetrato peccato; et tuæ veræ Crucis obtentu, enitescant successibus assiduis triumphatores. Radiet hic unigeniti Filii tui Domini nostri splendor divinitatis in auro; emicet gloria passionis ejus in ligno; in Cruce rutillet nostræ mortis redemptio; in crystalli splendore vitæ nostræ purificatio. Sit suorum protectio; spei certa fiducia; eos simul cum gente et plebe, fide confirmet; spe et pace consociet; augeat triumphis; amplificet in secundis; proficiat eis ad perpetuitatem temporis, ad vitam æternitatis; ut eos temporali florentes gloria muniat, et ad perpetuam redemptos coronam, ad regna cœlestia potenti virtute perducat. Præsta, per propitiationem Sanguinis ejus, per ipsum datorem, qui seipsum dedit redemptionem pro multis, qui se hostiam pro delictis offerre dignatus est, qui exaltatus in ligno Crucis suæ, principatus et potestates humiliavit: qui tecum sidereo considet throno, indissolubili connexione Spiritus Sancti, per infinita sæcula sæculorum. ✠. Amen.

Tum Pontifex flexis ante Crucem genibus, eam devote adorat, et osculatur; idem faciunt quicumque alii voluerint.

DE BENEDICTIONE

CRUCIS PECTORALIS.

AD benedicendam Crucem pectoralem, Pontifex potest uti forma assignata pro Benedictione Crucis proficientium in subsidium Terræ sanctæ, ut infra, pag. 222.

DE BENEDICTIONE IMAGINIS

BEATÆ MARIÆ VIRGINIS.

Pontifex benedicturus imaginem Beatæ Mariæ Virginis, paratus supra rochetum, amictu, stola, pluviali albi coloris, et mitra simplici, stans sine mitra, dicit:

✠. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

✠. Qui fecit cœlum et terram.

✠. Dominus vobiscum.

✠. Et cum spiritu tuo.

Orémus.

Deus, qui de beatæ Mariæ Virginis útero Verbum tuum, Angelo nuntiante, carnem suscipere voluisti: præsta supplicibus tuis; ut qui vere eam Genitricem Dei credimus, ejus apud te intercessionibus adjuvemur. Per eúdem Christum Dóminum nostrum. ✠. Amen.

Benedictio Imaginis B.V. Mariæ.

Quo facto, aspergit figuram aqua benedicta. Deinde inchoat, schola prosequente, Antiphonam:

Sub tuum præsidium.

Qua incepta, et dum cantatur, thurificat imaginem ipsam ter ducens thuribulum. Deinde sedet, reassumpta mitra, donec compleantur Antiphonæ et Psalmi sequentes:

Antiphona ton.2.

Sub tuum præsidium, confûgimus, Sancta Dei Génitrix, nostras deprecationes ne despicias in necessitatibus; sed a periculis cunctis libera nos semper, Virgo gloriósa et benedicta.

Tempore Paschali, Antiphona

Allelúja, allelúja. **Psalmus.** Fundaménta ejus **ut supra pag.** 127.

Deinde dicitur Antiphona ton.1.

Ave María, grátia plena, Dóminus tecum, Benedicta tu in muliéribus. Allelúja.

Psalmus 122

AD te levávi óculos meos, * qui hábitas in cœlis.

Ecce sicut óculi servórum: * in mánibus dominórum suórum.

Sicut óculi ancillæ in mánibus dómínæ suæ: * ita óculi nostri ad Dóminum, Deum nostrum, donec misereátur nostri.

Miserére nostri, Dómine, miserére nostri: * quia multum repléti sumus despectiône.

Quia múltum repléta est ánima nostra: * oppróbrium abundántibus, et despéctio supérbis.

Glória Patri, etc.

Sicut erat, etc.

Finitis Antiphonis et Psalmis prædictis, Pontifex surgit, deposita mitra, et dicit:

Orémus.

DEus, qui virginálem áulam beátæ Mariæ Vírginis, in qua habitáres, elígere dignátus es, da, quæsumus, ut sua nos defensióne munítos, jucúndos fácias suæ interésse commemoratióni: Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. **R̄.** Amen.

Deinde Pontifex incipit Antiphonam, schola prosequente. Qua incepta, sedet cum mitra, donec perficiatur Antiphona ton. 4.

O gloriósa Dei Génitrix Virgo semper María, quæ Dóminum ómnium meruísti portáre, et Regem Angelórum sola virgo lactáre, nostri, quæsumus, pia memoráre, et pro nobis Jesum Christum deprecáre; ut tuis fulti patrocíniis, ad cœléstia regna mereámur perveníre.

Canticum B. Mariæ Virginis

Lucae 1.

MAgnificat * ánima mea Dóminum.

Et exsultávit spíritus meus: * in Deo, salutári meo.

Quia respéxit humilitátem ancillæ suæ: * ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes.

Benedictio Imaginis aliorum Sanctorum.

Quia fecit mihi magna, qui potens est: * et sanctum nomen ejus.

Et misericordia ejus, a progénie in progénies: * tíméntibus eum.

Fecit poténtiam in bráchio suo: * dispérsit supérbos mente cordis sui.

Depósuit poténtes de sede: * et exaltávit húmiles.

Esuriéntes implévit bonis: * et dívites dimísit inánes.

Suscépit Israël púerum suum: * recordátus misericórdiæ suæ.

Sicut locúsus est ad patres nostros: * Abraham, et sémini ejus in sácula.

Glória Patri, et Filio, * et Spirítui Sancto.

Sicut erat in princípío, et nunc, et semper, * et in sácula sæculórum.

Finita Antiphona, surgit Pontifex, sine mitra stans usque ad finem Cantici. Quo finito, dicit:

Orémus.

DEus, qui de beátæ Maríæ Vírginis útero, Verbum tuum Angelo nuntiánte, carnem suscípere voluísti: præsta supplicibus tuis; ut qui vere eam Genitricem Dei crédimus, ejus apud te intercessiónibus adjuvémur. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. *R̄.* Amen.

Orémus.

OMnípotens sempitérne Deus, clementíssima cujus dispensatióne cuncta creántur ex nihilo; hanc imáginem in honórem piíssimæ Genitricis Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi venerabiliter adaptátam bene *✠* dicere et sancti *✠* ficáre dignéris; et præsta, misericordíssimæ Pater, per invocatiónem Nómínis tui, atque ejúsdem unigéniti Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi, quem pro salute géneris humáni, integritáte Vírginis Maríæ serváta, incarnári voluísti, quátenus précibus ejúsdem sacratíssimæ Vírginis, quicúmque eámdem misericórdiæ Regínam et gratiosíssimam Dóminam nostram coram hac effigie suppliciter honoráre studúerint, et de instántibus periculis eruántur, et in conspéctu divínæ majestátis tuæ de commíssis et omissis véniam ímpetrent; ac mereántur in præsentí grátiam quam desíderant, adipísci; et in futúro perpétua salvatióne cum eléctis tuis váleant gratulári. Per eúmdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sácula sæculórum. *R̄.* Amen.

Ultimo aspergit Imaginem aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE IMAGINUM ALIORUM SANCTORUM.

Pontifex stans sine mitra, dicit:

V̄. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

R̄. Qui fecit cœlum et terram.

V̄. Dóminus vobíscum.

R̄. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

OMnípotens, sempitérne Deus, qui Sanctorum tuorum imáginés seu effigies sculpi aut pingi non repróbas, ut quóties illas óculis corporeis intuémur, tóties eórum actus et sanctitátem ad imitándum memóriæ óculis meditémur, hanc, quæsumus, imáginem, seu sculptúram in

De Bened. Sacrorum Vasorum, etc.

honórem ac memóriam beáti **N.** Apóstoli tui, **vel** Mártyris, **vel** Confessóris, **aut** Pontíficis, **vel** Vírginis adaptátam bene ✠ dicere et sancti ✠ ficáre dignéris; et præsta, ut quicumque coram illa ipsum gloriosíssimum Apóstolum tuum, **vel** Mártyrem, **vel** Confessórem, **aut** Pontíficem, **vel** Vírginem suppliciter honoráre studúerit, illius précibus ac obténtu a te grátiam in præsentí, et ætérnam glóriam obtíneat in futúro. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sǎcula sǎculórum. **R.** Amen.

Ultimo aspergit eas aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE SACRORUM VASORUM ET ALIORUM ORNAMENTORUM IN GENERE.

Pontifex Sacra Vasa, vel alia ornamenta benedicere volens, stans sine mitra, dicit:

☩. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

R. Qui fecit cœlum et terram.

☩. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

EXáudi, Dómine, Pater clementíssime, preces nostras; et hæc purificánda vasa et ornáméta, sacri altáris atque Ecclésiæ tuæ sacri ministérii úsui præparáta, bene ✠ dicere et sancti ✠ ficáre dignéris. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Orémus.

Omnípotens sempitérne Deus, a quo ómnia immúnda purgántur, et in quo ómnia purgáta claréscunt, súpplíces omnipoténtiam tuam invocámus ut ab his vasis et ornáméntis, quæ tibi ófferunt fámuli tui, omnis spírítus immúndus confúsus longe discédát, et per tuam bene ✠ dictionem ad usum et ministérium sancti altáris et Ecclésiæ tuæ sanctificáta permáneant. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Deinde aspergit ea aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE TABERNACULI SIVE VASCULI PRO SACROSANCTA EUCHARISTIA CONSERVANDA.

Pontifex tabernaculum sive vasculum pro conservanda sacrosancta Eucharistia benedicere volens, stans sine mitra, dicit:

☩. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

R. Qui fecit cœlum et terram.

☩. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

Omnípotens sempitérne Deus, Majestátem tuam súpplíces deprecámur, ut vasculum hoc pro

De Beneditione Capsarum.

Córpore Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi in eo condéndo fabricátum, bene ✠ dictionis tuæ grátia dicáre dignéris. Per eúndem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sáecula sáeculórum. *R.* Amen.

Tum aspergit illud aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE CAPSARUM

PRO RELIQUIIS, ET ALIIS SANCTUARIIS INCLUDENDIS.

Pontifex capsas pro Reliquiis, et aliis sanctuariis includendis, benedicere volens, stans cum mitra, dicit:

V. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit coelum et terram.

ORémus, dilectíssimi nobis, Deum Patrem omnipoténtem, ut qui ómnia per unigénitum Fílium suum in virtúte Spíritus Sancti valde bona creávit, ipse nobis indignis ad consecratiónem harum capsárum Relíquiis Sanctórum suórum condéndis paratárum, rorem grátiae suæ cleménter infúndere dignétur. Per eúndem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus.

Deinde, deposita mitra, extensis manibus ante pectus, dicit Præfationem.

V. Per ómnia sáecula sáeculórum.

R. Amen.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

V. Sursum corda.

R. Habémus ad Dóminum.

V. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

R. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, æquum et salutáre, nos tibi semper et ubíque grátias ágere, Dómine sancte, Pater omnipotens, ætérne Deus inæstimábilis, Deus ineffábilis, Deus misericordiárum, et totíus consolatiónis. Qui Móysi fámulo tuo præcepísti, ut juxta exémpplar quod ei in monte demonstrásti, arcam de lignis imputribílibus constrúeret, et eam áuro mundíssimo circúmdaret, in qua urna áurea manna cœlésti plena, cum tábulis testaménti dígito Majestátis tuæ conscriptis, in testimónium futúris generatióibus servári debéret: Quique nostris sáeculis éadem sacrátius intelligénda manifestásti, dum Corpus únici Fílii tui, ópere Spíritus Sancti de incorrúpta Vírgine concéptum, et ánima rationáli vivificátum, omni plenitúdine divinitátis replésti: te suppliciter implorámus, omnipotens Deus, Pater Dómini nostri Jesu Christi, ex quo omnis petérnitas in cœlo et in terra nominátur, ut hæc váscula Sanctórum tuórum pignóribus præparáta, eísdem Sanctis tuis intercedéntibus, cœlésti bene ✠ dictione perfúndere dignéris; quátenus qui horum patrocínia requírun, ipsis intercedéntibus, cuncta sibi adversántia te adjuvante, superáre, et ómnia cómmode profutúra, abundantia largitátis tuæ mereántur inveníre. Et sicut illi, te, Dómine, inspiránte, spirituálium nequitiárum versútias cavére, et humánitus exquisíta torménta non solum contémnere, sed

Benedictio Capsarum.

étiam pénitus evíncere, Christo Dómino confortánte, potuérunt; ita ipsórum mérita venerántibus, et Relíquias humíliter amplecténtibus, contra diábolum et ángelos ejus, contra fúlmina, et tempestátes, contra grándines, et várias pestes, contra corrúptum áerem, et mortes hóminum, vel animálium, contra fures, et latrónes, sive géntium incursiónes, contra malas béstias, et serpéntium, ac reptántium diversíssimas formas, contra malórum hóminum adinventiónes péssimas, eorúmdem Sanctórum tuórum précibus compláctus, dexteram invíctæ poténtiæ tuæ ad depulsióem nocivórum et largitátem proficuórum semper, et ubíque propítius exténde.

Quod sequitur dicit submissa voce legendo, ita tamen, quod a circumstantibus possit audiri.

Per eúmdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R̄.* Amen.

Tum adhuc stans sine mitra, stans, dicit:

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

DOmíne, Deus omnípotens, qui ut murmur insáni pópuli compésceres, et sacerdotium Aaron tibi plácitum comprobáres, virgam ejus áridam germináre, et flores fructíferos producere fecísti, eamdémque in Arca Testaménti pro signo virtútis tuæ poni jussísti, sed et nobis eódem præságio Christum in ara crucis arefáctum, tértia die resurrectióne refluórescere, et in Ecclésia novíssimo témpore resuscitánda, per mortem suam die ac nocte fructificáre demonstrásti: te, quæsumus, indulgentíssime géneris humáni provísor, ut hæc váscula Sanctórum tuórum receptáculo præparáta, ita gratúita grátia sanctífices, ut ubicúmque in tuo Nómíne perláta fúerint, intercedéntibus habitatórum ipsórum méritis, cuncta advérta repéllas, et nullífices, et ómnia útilia múltíplices, atque custódiás; quátenus fidéles tui magnitúdine, sive universitáte beneficiórum tuórum, in parte módica Reliquiárum, íntegra Sanctórum córpora se percepísse gratuléntur, et per temporália loca ipsórum précibus impénsa, ad æténa cum eis gáudia possidénda fiduciálius animéntur. Per eúmdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R̄.* Amen.

Tum aspergit eas aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE SIGNI VEL CAMPANÆ.

Signum, vel Campana debet benedici, antequam ponatur in campanili, hoc ordine. In primis debet Campana ipsa ita suspendi et situari, ut commode possit intus et extra tangi, tractari, et circui; deinde prope ipsam Campanam benedicendam paratur Pontifici faldistorium; vas aquæ benedicendæ; aspersorium; vas cum sale; lintea munda ad extergendum Campanam, quando opus fuerit; vas Olei sancti infirmorum; sanctum Chrisma; thymiana; thus; myrrha; et thuribulum cum igne. Diaconus etiam accipit amictum, albam, cingulum, manipulum, stolam, et dalmaticam albi coloris. Quibus ordinatis, Pontifex in Sacristia, aut alio convenienti loco, paratus amictu, alba, cingulo, stola, pluviali albi coloris, et mitra simplici, baculum pastorem manu gestans, venit prope Campanam, ubi sedens super faldistorium ibidem sibi paratum, dicit cum Ministris Psalmos sequentes, videlicet Psalmum. *Miserere mei, Deus: * secundum magnam misericordiam tuam.* pag. 76.

Totus dicitur cum Glória Patri.

Psalmus 53

DEus, in nómine tuo salvum me fac: * et in virtúte tua júdica me.
Deus, exáudi oratióem meam: * áuribus percípe verba oris mei.
Quóniam aliéni insurrexérunt advérsum me, et fortes quæsiérunt ánimam meam: * et non proposuérunt Deum ante conspéctum suum.
Ecce enim Deus adjúvat me: * et Dóminus suscéptor est ánimæ meæ.
Avérte mala inimícis meis: * et in veritáte tua dispérde illos.
Voluntárie sacrificábo tibi, * et confitébor nómini tuo, Dómine: quóniam bonum est:
Quóniam ex omni tribulatióne eripuísti me: * et super inimícos meos despéxit óculus meus.
Gloria Patri, etc.
Sicut erat, etc.

Psalmus 56

Miserere mei, Deus, miserere mei: * quóniam in te confidit ánima mea.
Et in umbra alárum tuárum sperábo, * donec tránseat iníquitas.
Clamábo ad Deum altíssimum: * Deum qui benefécit mihi.
Misit de cælo, et liberávit me: * dedit in oppróbrium conculcántes me.
Misit Deus misericórdiam suam, et veritátem suam, * et erípuit ánimam meam de médio catulórum leónum: dormívi conturbátus.
Fílii hóminum dentes eórum arma et saggítæ: * et lingua eórum gládius acútus.
Exaltáre super cælos, Deus: * et in omnem terram glória tua.
Láqueum paravérunt pédibus meis: * et incuravérunt ánimam meam.
Foderunt ante fáciem meam fóveam: * et incidérunt in eum.
Parátum cor meum, Deus, parátum cor meum: * cantábo, et psalmum dicam.
Exsúrge, glória mea, exsúrge, psaltérium et cíthara: * exsúrgam dilúculo.
Confitébor tibi in pópulis, Dómine: * et psalmum dicam tibi in géntibus:
Quóniam magnificáta est usque ad cælos misericórdia tua, * et usque ad nubes véritas tua.
Exsaltáre super cælos, Deus: * et super omnem terram glória tua.
Gloria Patri, etc.
Sicut erat, etc.

De Benedictione Campanæ.

Psalmus 66

DEus misereatur nostri, et benedicat nobis: * illuġinet vultum suum super nos, et misereatur nostri.

Ut cognoscamus in terra viam tuam: * in omnibus gentibus salutare tuum.

Confiteantur tibi populi, Deus: * confiteantur tibi populi omnes.

Lætentur et exsultent gentes: * quoniam iudicas populos in æquitate, et gentes in terra dirigis.

Confiteantur tibi populi, Deus, confiteantur tibi populi omnes: * terra dedit fructum suum.

Benedicat nos Deus, Deus noster, benedicat nos Deus: * et metuant eum omnes fines terræ.

Gloria Patri, etc. Sicut erat, etc.

Psalmus 69

DEus in adiutorium meum intende: * Domine: ad adjuvandum me festina.

Confundantur et revereantur, * qui quaerunt animam meam.

Avertantur retrorsum, et erubescant, * qui volunt mihi mala.

Avertantur statim erubescentes, * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exultent et lætentur in te omnes qui quaerunt te, * et dicant semper: Magnificetur Dominus: qui diligunt salutare tuum.

Ego vero egenus, et pauper sum: * Deus adjuva me.

Adjutor meus, et liberator meus es tu: * Domine, ne moreris.

Gloria Patri, etc. Sicut erat, etc.

Psalmus 85

INclina, Domine, auram tuam, et exaudi me: * quoniam inops, et pauper sum ego.

Custodi animam meam, quoniam sanctus sum: * salvum fac servum tuum, Deus meus sperantem in te.

Miserere mei, Domine, quoniam ad te clamavi tota die: * lætifica animam servi tui, quoniam ad te, Domine, animam meam levavi.

Quoniam tu, Domine, suavis, et mitis: * et multæ misericordiæ omnibus invocantibus te.

Auribus percipe, Domine, orationem meam: * et intende voci deprecationis meæ.

In die tribulationibus mei clamavi ad te: * quia exaudisti me.

Non est similis tui in diis, Domine: * et non est secundum opera tua.

Omnes gentes quascumque fecisti, venient et adorabunt coram te, Domine: * et glorificabunt nomen tuum.

Quoniam magnus es tu, et faciens mirabilia: * tu es Deus solus.

Deduc me, Domine, in via tua, et ingrediar in veritate tua: * lætetur cor meum ut timeat nomen tuum.

Confitebor tibi, Domine, Deus meus, in toto corde meo, * et glorificabo nomen tuum in æternum:

Quia misericordia tua magna est super me: * et erui-isti animam meam ex inferno inferiori.

Deus, iniqui insurrexerunt super me, et synagoga potentium quasi erunt animam meam: * et non proposuerunt te in conspectu tuo.

Et tu, Domine, Deus miserator et misericors, * patiens, et multæ misericordiæ, et verax.

Respice in me, et miserere mei, * da imperium tuum puero tuo: et salvum fac filium ancillæ tuæ.

Fac mecum signum in bonum, ut videant qui oderunt me, et confundantur: * quoniam tu, Domine, adjuvisti me, et consolatus es me.

De Benedictione Campanæ.

Glória Patri, etc. Sicut erat, etc

Postremo dicitur Psalmus, De profundis , etc. prout habetur supra in Benedictione Abbatis, pag. 77.

Expletis Psalmis, surgit Pontifex, et stans cum mitra, benedicit sal, et aquam dicens: *℣.* Adjutórium nostrum etc. prout habetur in Benedictione, et impositione primarii lapidis pag. 123. et continuans usque Orationem: Deus qui salutem humáni géneris, etc. inclusive

Qua dicta, Pontifex adhuc sine mitra stans, dicit absolute sequentem Orationem:

BEne ✠ dic, Dómine, hanc aquam benedictióne cœlésti, et assístat super eam virtus Spíritus Sancti: ut cum hoc vásculum, ad invitándos filios sanctæ Ecclésiæ præparátum, in ea fúerit tinctum, ubicúmque sonúerit hoc tintinnábulum, procul recédant virtus insidiántium, umbra phantásmatum, incúrsio túrbini, percússio fúlminum, læsio tonitruórum, calámitas tempestátum, omnisque spíritus procellárum; et cum clangórem illíus audierint filii Christianórum, crescat in eis devotiónis augméntum, ut festinántes ad piæ matris Ecclésiæ grémium, cantent tibi in Ecclésia Sanctórum cánticum novum, deferéntes in sono præcónium tubæ, modulatiónem psaltérii, suavitatem órgani, exultatiónem tympani, jucunditatem cymbali; quátenus in templo sancto glóriæ tuæ suis obséquiis, et précibus invitáre váleant multitudinem exercitus Angelórum. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitáte ejúsdem Spíritus Sancti Deus, per ómnia sácula sæculórum. *℟.* Amen.

Post hæc, Pontifex mittit sal in aquam in modum crucis, dicendo semel:

Commíxtio salis, et aquæ páriter fiat. In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spíritus ✠ Sancti.

℟. Amen

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

DEus invictæ virtútis áuctor, et insuperábilis imperii rex, ac semper magníficus triumphátor; qui advérsæ dominatiónis vires réprimis, qui inimíci rugiéntis sævítiam súperas, qui hostíles nequítias poténter expúgnas; te, Dómine, treméntes et súpplices deprecámur, ac pétimus, ut hanc creatúram salis et aquæ dignánter aspicias, benígnus illústres, pietátis tuæ rore sanctífices, ut ubicúmque fúerit aspérsa, per invocatiónem sancti tui Nóminis, omnis infestatio immúndi spíritus abigátur, terrórque venenósi serpéntis procul pellátur; et præsentia Sancti Spíritus nobis misericórdiam tuam poscéntibus ubíque adesse dignétur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitáte ejúsdem Spíritus Sancti Deus, per ómnia sácula sæculórum. *℟.* Amen.

His peractis, Pontifex accepta mitra, incipit lavare Campanam cum dicta aqua; et Ministri prosequuntur lotionem, lavantes eam totaliter intus et extra: deinde cum linteo mundo extergunt, Pontifice interim cum mitra sedente, et cum aliis Ministris dicente Psalmum, cum aliis sequentibus.

Psalmus 145

LAuda, ánima mea, Dóminum, laudábo Dóminum in vita mea: * psállam Deo meo quámdiu fúero.

De Benedictione Campanæ.

Nolite confidere in principibus: * in filiis hóminum, in quibus non est salus.

Exíbit spíritus ejus, revertétur in terram suam: * in illa die períbunt omnes cogitatiónes eórum.

Beátus, cujus Deus Jacob adjútor ejus spes ejus in Dómino Deo ipsíus: * qui fecit cælum et terram, mare, et ómnia, quæ in eis sunt.

Qui custódit veritátem in sæculum, facit judícium injúriam patiéntibus: * dat escam esuréntibus.

Dóminus solvit compeditos: * Dóminus illúminat cæcos.

Dóminus érigit elísos, * Dóminus diligit justos.

Dóminus custódit ádvenas, pupíllam et víduam suscípiet: * et vias peccatórum dispérdet.

Regnábit Dóminus in sæcula, Deus tuus, Sion, * in generatiónem et generatiónem.

Gloria Patri, etc. Sicut erat, etc.

Psalmus 146

LAudate Dóminum quóniam bonus est psalmus: * Deo nostro sit júcunda decóraque; laudátio

Ædíficans Jerúsalem Dóminus: * dispersiões Israélis congregábit

Qui sanat contrítos corde: * et álligat contritiónes eórum.

Qui númerat multitudínem stellárum: * et ómnibus eis nómina vocat.

Magnus Dóminus noster, et magna virtus ejus: * et sapiéntiæ ejus non est númerus.

Suscípiens mansuétos Dóminus: * humilíans autem peccatóres usque ad terram.

Præcínite Dómino in confessiõe: * psállite Deo nostro in cíthara.

Qui óperit cælum núbibus: * et parat terræ plúviam.

Qui producít in móntibus fœnum: * et herbam servitúti hóminum.

Qui dat Juméntis escam ipsórum: * et pullis corvórum invocántibus eum.

Non in fortitúdine equi voluntátem habébit: * nec in tíbiis viri beneplácitum erit ei.

Beneplácitum est Dómino super timéntes eum: * et in eis qui sperant super misericórdia ejus.

Glória Patri, etc. Sicut erat, etc.

Deinde Psalmus, Láuda, Jerúsalem, Dóminum prout habetur supra in Dedicatiõe Ecclesiæ, pag. 159 cum Glória Patri.

Psalmus 148

LAudáte Dóminum de cælis: * laudáte eum in excélsis.

Laudáte eum, omnes Angeli ejus: * láudate eum, omnes virtútes ejus.

Laudáte eum, sol et luna: laudáte eum, omnes stellæ et lumen.

Laudáte eum, cæli cœlórum: * et aqua omnes, quæ super cælos sunt, laudent nomen Dómini.

Quia ipse dixit, et facta sunt: * ipse mandávit, et creáta sunt.

Státuit ea in ætérnum, et in sæculum sæculi: * præcéptum pósuit, et non præteríbit.

Laudáte Dóminum de terra, * dracónes et omnes abyssi.

Ignis, grando, nix, glácies, spíritus procellárum: * quæ faciunt verbum ejus.

Montes, et omnes colles: * ligna fructífera, et omnes cedri.

Béstia et univérsa pécora: * serpéntes, et vólucres pennátæ:

Reges terræ, et omnes pópuli: * príncipes, et omnes júdices terræ.

Júvenes et vírgines: senes cum junióribus laudent nomen Dómini: * quia exaltátum est nomen ejus solús.

Conféssio ejus super cælum, et terram: * et exaltávit cornu pópuli sui.

Hýmnus omnibus sanctis ejus: * filiis Israél, pópulo appropinquánti sibi.

Gloria Patri, etc. Sicut erat, etc.

De Benedictione Campanæ.

Deinde **Psalmus**, Cantáte Dómino cánticum novum, etc. **prout habetur supra in Dedicacione Ecclesiæ, pag. 152.**

Postremo **Psalmus**, Laudáte Dóminum in Sanctis ejus **subsequenter, pag. 152 sed in fine dicitur, Glória Patri, etc. et Sicut erat, etc.**

Quibus finitis, surgit Pontifex cum mitra, et cum pollice dexteræ manus facit ab extra supra Campanam de Oleo sancto infirmorum signum crucis: quo facto, deposita mitra, dicit:

Orémus.

DEus, qui per beátum Móysen legíferum fámulum tuum, tubas argénteas fieri præcepísti, quibus dum Sacerdótes témpore Sacrificii, clángerent, sónitu dulcédinis pópulus mónitus, ad te adorándum fieret præparátus, et ad celebrándum sacrificia conveniret: quárum clangóre hortátus ad bellum, molímina prostérneret adversántium; præsta, quæsumus; ut hoc vásculum sanctæ tuæ Ecclésiæ præparátum sancti ✠ ficétur a Spíritu Sancto, ut per illius tactum Fidèles inviténtur ad præmium. Et cum melódia illius áuribus insonúerit populórum, crescat in eis devótio fidei, procul pellántur omnes insídiæ inimíci, fragor gránderum, proélla túrbinum, ímpetus tempestátum; temperéntur infésta tonítrua, ventórum flabra fiant salúbriter ac moderáte suspénsa; prostérnat aéreas potestátes dextera tuæ virtútis; ut hoc audiéntes tintinnábulum, contremíscant, et fúgiant ante sanctæ Crucis Fílii tui in eo depíctum vexíllum, cui fléctitur omne genu, cœléstium, terréstrium, et infernórum, et omnis lingua confiteátur, quod ipse Dóminus noster Jesus Christus, absórpta morte per patíbulum Crucis, regnat in glória Dei Patris, cum eódem Patre, et Spíritu Sancto, per ómnia sæcula sæculórum. **R.** Amen.

Pontifex, accepta mitra, extergit cum linteo mundo crucem a se factam. Deinde inchoat, schola prosequente, Antiphonam, ton. 8.

Vox Dómini super aquas multas, Deus majestátis intónuit, Dóminus super aquás multas.

Psalmus 28

Afférte Dómino, filii Dei: * afférte Dómino filios arietum.

Afférte Dómino glóriam et honórem, afférte Dómino glóriam nómini ejus: * adoráte

Dóminum in átrio sancto ejus.

Vox Dómini super aquas, Deus majestátis intónuit: * Dóminus super aquas multas.

Vox Dómini in virtúte: * vox Dómini in magnificéntia.

Vox Dómini confringéntis cedros: * et confrínget Dóminus cedros Líbani.

Et commínuet eas tamquam vítulum Líbani: * et diléctus quemádmódu filius unicórnium.

Vox Dómini intercidentis flammam ignis: * vox Dómini concutiéntis desértum Cades.

Vox Dómini præparántis cervos, et revelábit condénsa: * et in templo ejus omnes dicent glóriam.

Dóminus dilúvium inhabitáre facit: * et sedébit Dóminus rex in ætérnum.

Dóminus virtútem pópulo suo dabit: * Dóminus benedícet pópulo suo in pace.

Glória Patri, etc. Sicut erat, etc.

Deinde repetitur Antiphona. Interim Pontifex cum mitra stans, facit cum pollice dexteræ manus de Oleo sancto infirmorum septem cruces exterius super Campanam, et intus cum Chrismate quatuor, pari distantia, dicens, dum quamlibet crucem facit:

De Benedictione Campanæ.

SAncti ✠ ficétur, et conse ✠ crétur, Dómine, signum istud. In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spíritus ✠ Sancti. In honórem Sancti N. Pax tibi.

Deinde finitis Antiphona, et Psalmo, ac factis crucibus prædictis, Pontifex stans, deposita mitra, dicit:

Orémus.

OMnípotens, sempitérne Deus, qui ante arcam fœderis per clangórem tubárum, muros lapídeos, quibus adversántium cingebátur exércitus, cádere fecísti; tu hoc tintinnábulum cœlésti bene ✠ dictiône perfúnde; ut ante sónitum ejus lóngius effugéntur ignita jácula inimíci, percússio fúlminum, ímpetus lápidum, læsio tempestátum; ut ad interrogatióem prophéticam: Quid est tibi mare, quod fugísti? suis mótibus cum Jordánico retroáctis fluénto respóndeat: A fácie Dómini mota est terra: a fácie Dei Jacob, qui convértit petram in stagna aquárum, et rupem in fontes aquárum. Non ergo nobis, Dómine, non nobis, sed Nómini tuo da glóriam, super misericórdia tua: ut cum præsens vásculum, sicut réliqua altáris vasa, sacro Chrísmate tángitur, Oleo sancto úngitur, quicúmque ad sónitum ejus convénerint, ab ómnibus inimíci tentatióibus líberi, semper fidei Cathólicæ documénta secténtur. Per Dóminum nostrum Jesum Chnistum Fílium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sœcula sœculórum. ✠. Amen.

Tum sedet Pontifex, et accepta mitra, imponit in thuribulo thymiama, thus, et myrrham, si haberi possunt, alioquin, quæ ex ipsis habentur: quibus impositis, thuribulum ipsum supponitur Campanæ, seu signo, ut totum fumum recipiat, schola interim cantante Antiphonam, ton. 8.

Deus, in sancto via tua: quis Deus magnus sicut Deus noster?

Psalmus 76

Vidérunt te aquæ, Deus, vidérunt te aquæ: * et timuérunt, et turbátæ sunt abyssi.

Multitúdo sónitus aquárum, * vocem dedérunt nubes.

Etenim sagíttæ tuæ tránseunt: * vox tonítrui tui in rota.

Illuxérunt coruscationes tuæ orbi terræ: * commóta est, et contrémuit terra.

In mari via tua, et sémitæ tuæ in aquis multis: * et vestígia tua non cognoscéntur.

Deduxísti sicut oves pópulum tuum, * in manu Móysi, et Aaron.

Glória Patri, etc. Sicut erat, etc.

Quibus dictis, deposita mitra, surgit Pontifex, et dicit:

Orémus.

OMnípotens dominátor, Christe, quo secúndum carnis assumptiõem dormiēte in navi, dum obórta tempéstas mare conturbásset, te prótinus excitáto et imperánte dissiluit, tu necessitatibus pópuli tui benígnus succúrre; tu hoc tintinnábulum Sancti Spíritus rore perfúnde, ut ante sónitum illíus semper fúgiat bonórum inimícus; invitétur ad fidem pópulus Christiánus; hostílis terreátur exércitus; confortétur in Dómino per illud pópulus tuus convocátus; ac sicut Davídica cíthara delectátus désuper descéndat Spíritus Sanctus; atque ut Samuэле agnum lacténtem mactánte in holocáustum Regis ætérni impérii, fragor aurárum turbam répulit adversántium, ita dum hujus vásculi sónitus transit per núbila, Ecclésiæ tuæ convéntum manus consérvet Angélica; fruges credéntium, mentes et córpora salvet protéctio

De Benedictione et impositione Crucis etc.

sempiterna. Per te, Christe Jesu, qui cum Deo Patre vivis, et regnas in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia secula seculorum. *R.* Amen.

Demum Diaconus sacris vestibus albi coloris paratus, dicit:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

✠ Sequentia sancti Evangelii secundum Lucam.

Cap. 10.

IN illo tempore: Intravit Jesus in quoddam castellum: et mulier quaedam, Martha nomine, excepit illum in domum suam, et huic erat soror, nomine Maria, quae etiam sedens secus pedes Domini, audiebat verbum illius. Martha autem satagebat circa frequens ministerium; quae stetit, et ait: Domine, non est tibi curae quod soror mea relinquit me solam ministrare? Dic ergo illi, ut me adjuvet. Et respondens, dixit illi Dominus: Martha, Martha, sollicita es, et turbaris erga plurima. Porro unum est necessarium. Maria optimam partem elegit, quae non auferetur ab ea.

Finito Evangelio, Pontifex osculatur librum Evangeliorum per unum ex Ministris sibi porrectum. Tum producit super Campanam benedictam signum crucis, et reassumpta mitra, discedens revertitur ad locum, ubi paramenta accepit, in quo dimissis sacris vestibus, vadit in pace.

DE BENEDICTIONE

ET IMPOSITIONE CRUCIS PROFICISCENTIBUS IN SUBSIDIUM,
ET DEFENSIONEM FIDEI CHRISTIANAE,
SEU RECUPERATIONEM TERRAE SANCTAE.

Profecturus in subsidium et defensionem Fidei Christianae, seu recuperationem Terrae sanctae, genuflectit ante Pontificem, coram quo unus Ministrorum tenet Crucem benedicendam illi imponendam. Tum Pontifex stans sine mitra, dicit supra crucem:

V. Adjuvium nostrum in nomine Domini.

R. Qui fecit caelum et terram.

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oramus.

OMnipotens Deus, qui Crucis signum pretioso Filii tui Sanguine dedicasti, quique per eandem Crucem Filii tui Domini nostri Jesu Christi mundum redimere voluisti, et per virtutem ejusdem venerabilis Crucis humanum genus ab antiqui hostis chirographo liberasti; te suppliciter exoramus, ut digneris hanc Crucem paterna pietate bene *✠* dicere, et caelestem ei virtutem et gratiam impartire; ut quicumque eam in passionis et Crucis Unigeniti tui signum ad tutelam corporis, et animae super se gestaverit, caelestis gratiae plenitudinem in ea et munimen valeat tuae benedictionis accipere. Quemadmodum virgam Aaron ad rebellium perfidiam repellendam benedixisti, ita et hoc signum tua dextera bene *✠* dic; et contra omnes diabolicas fraudes virtutem ei tuae defensionis impendas; ut portantibus illud animae pariter et

De Benedictione armorum.

córpore prosperitátem cónferat salutárem, et spirituália in eis dona multiplicet. Per eúndem Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Deinde Pontifex aspergit Crucem ipsam aqua benedicta, et super recepturum ipsam dicit:

Orémus.

Domine Jesu Christe, Fili Dei vivi, qui es verus et omnípotens Deus, splendor et imágo Patris, et vita ætérna, qui tuis discípulis asseruísti, ut quicúmque vult post te veníre, semetípsum ábneget, et suam crucem tollens, te sequátur; quæsumus imménsam cleméntiam tuam, ut hunc fámulum tuum, qui juxta verbum tuum seípsum abnegáre, suámque crucem tóllere, et te sequi, ac contra inimícos nostros pro salute pópuli tui elécti properáre, et pugnáre desiderat, semper, et ubique prótegas, ac a perículis ómnibus éruas, et a vínculo peccatórum absólvas, acceptúmque votum ad efféctum dedúcas optátum. Tu, Dómine, qui es via, véritas, et vita, et in te sperántium fortitúdo, ejus iter bene dispónas, et próspere cuncta concédas; ut inter præséntis sæculi angústias, tuo semper auxílio gubernétur. Mitte ei, Dómine, Angelum tuum Raphaélem, qui Tobíæ comes fuit in itinere suo, ejúsque patrem a córpore cæcitate liberávit; in eúndo et redeúndo sit ei defénsor contra omnes visíbiles et invisíbiles hostis insídias, et omnem mentis et córpore ab eo cæcitatem repéllat: Qui cum Deo Patre, et Spíritu Sancto vivis et regnas Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Tum Pontifex sedens, accepta mitra, imponet illi Crucem, dicens:

Accipe signum Crucis. In nómine Pa *✠* tris, et Fí *✠* lii, et Spíritus *✠* Sancti, in figúram Crucis, passiónis, et mortis Christi, ad tui córpore, et animæ defénsionem; ut divínæ bonitátis grátia post iter explétum, salvus et emendátus ad tuos váleas remeáre. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Demum Pontifex aspergit Cruce signatum aqua benedicta, qui genuflexus osculatur manum Pontificis, et discedit.

DE BENEDICTIONE ARMORUM.

Pontifex benedicturus arma, quæ aliquis Ministrorum coram eo tenet, aut supra Altare vel aliquam mensam ponuntur, stans sine mitra, dicit:

V. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

R. Qui fecit cælum et terram.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Benedíctio Dei omnípotentis Pa *✠* tris, et Fí *✠* lii, et Spíritus *✠* Sancti, descéndat super hæc arma, et super induéntem ea, quibus ad tuéndam justítiam induátur. Rogámus te, Dómine Deus, ut illum prótegas, et deféndas; Qui vivis et regnas Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

De Benedictio armorum/ Ensis / Vexilli

Alia Oratio.

Orémus.

DEus omnipotens, in cuius manu victória plena consistit, quique étiam David ad expugnándum rebéllem Golíam vires mirábiles tribuísti, cleméntiam tuam húmili prece depóscimus, ut hæc arma almífica pietáte bene ✠ dicere dignéris, et concéde fámulo tuo **N.** éadem gestáre cupiénti, ut ad munímen, ac defensióem sanctæ matris Ecclésiæ, pupillórum, et viduárum, contra visibílium et invisibílium hóstium impugnationem, ipsis líbere et victorióse utátur. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Deinde aspergit ea aqua benedicta.

DE BENEDICTIONE

ENSIS.

Pontifex ensem benedicere volens, illo cui tradendus est, coram eo genuflectente, quem unus ex Ministris coram eo tenet, stans sine mitra, dicit:

V. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

R. Qui fecit cœlum et terram.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

Bene ✠ dicere dignéris, quæsumus, Dómine, ensem istum: et hunc fámulum tuum, qui eum, te inspiránte, suscípere desíderat, pietátis tuæ custódia múnias, et illæsum custódi. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Deinde aspergat ensem aqua benedicta. Tum sedens, accepta mitra, tradit eum illi, cui tradendus est, genuflexo coram eo permanente, dicens:

Accipe ensem istum in nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spírítus ✠ Sancti, et útaris eo ad defensióem tuam, ac sanctæ Dei Ecclésiæ, et ad confusióem inimicórum Crucis Christi, ac fidei Christiánæ: et quantum humana fragílitas permíserit, cum eo néminem injúste lædas. Quod ipse tibi præstáre dignétur, qui cum Patre, et Spírítu Sancto vivit, et regnat Deus in sæcula sæculórum. **R.** Amen.

DE BENEDICTIONE

ET TRADITIONE VEXILLI BELLICI.

Pontifex Vexillum bellicum, quod unus ex Ministris coram eo tenet, benedicere volens, stans sine mitra, dicit:

V. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

R. Qui fecit cœlum et terram.

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spírítu tuo.

De Benedictione et Traditione Vexilli Bellici

OMnipotens, sempitérne Deus, qui es cunctórum benedíctio, et triumphántium fortitúdo, réspice propítius ad preces humilitátis nostræ, et hoc Vexillum, quod béllico úsui præparátum est, cœlésti bene ✠ dictione sanctífica; ut contra adversárias, et rebélles natiónes sit válidum, tuóque munímine circumséptum, sitque inimícis Christiáni pópuli terríbile, atque in te confidéntibus solidaméntum, et certa fidúcia victóriæ. Tu enim es, Deus, qui cónteris bella, et cœléstis præsídií sperántibus in te præstas auxiliúm. Per únicum Fílium tuum, Christum Dóminum nostrum, qui tecum vivit, et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. ✠. Amen.

Deinde aspergit Vexillum aqua benedicta. Tum sedens, accepta mitra, genuflexo coram eo illo, cui Vexillum tradendum est, consignat ei ipsum Vexillum, dicens:

ACcipe Vexillum cœlésti benedictione sanctificátum, sitque inimícis pópuli Christiáni terríbile; et det tibi Dóminus grátiam, ut ad ipsíus Nomen et honórem, cum illo hóstium cúneos poténter pénétres incólumis et secúrus.

Deinde det ei osculum pacis, dicens:

Pax tibi.

Qui, accepto Vexillo, osculatur manus Pontificis, surgit, et discedit.

FINIS SECUNDÆ PARTIS PONTIFICALIS ROMANI.

PONTIFICALIS

PARS TERTIA

DE PUBLICATIONE FESTORUM MOBILIIUM IN EPIPHANIA DOMINI.

IN Epiphania Domini, cantato Evangelio, Archidiaconus, sive aliquis Canonicus, vel Beneficiatus, aut alius, juxta consuetudinem loci, pluviali paratus, ascendet ambonem, vel pulpitum, et ibidem, vel in alio loco ubi cantari solet Evangelium, e vetusto Ecclesiæ sanctæ instituto, publicabit Festa mobilia anni currentis, juxta infrascriptam formulam, et diem Synodi Diœcesanæ suo loco promulgabit, licet in formula infrascripta Dominica secunda post Pascha notata sit.

NOvêritis, fratres charissimi, quod annuente Dei misericordia, sicut de Nativitate Dómini nostri Jesu Christi gavisi sumus, ita et de Resurrectione ejúsdem Salvatoris nostri gáudium vobis annuntiámus. Die prima Februárii erit Domínica in Septuagésima. Vigésima Februárii dies Cínerum, et initium jejúnii sacratíssimæ Quadragésimæ. Décima quarta Aprilis, sanctum Pascha Dómini nostri Jesu Christi cum gáudio celebrábitur. Domínica secúnda post Pascha, Diœcesána Synodus habébitur. Vigésima quinta Maji, erit Ascénsio Dómini nostri Jesu Christi. Quarta Junii, Festum Pentecostes. Décima tertia ejúsdem, Festum sacratíssimi Corpóris Christi. Prima Decémbris, Domínica prima Advéntus Dómini nostri Jesu Christi, cui est honor et glória, in sæcula sæculórum. Amen.

DE EXPULSIONE

PUBLICÆ PŒNITENTIUM AB ECCLESIA, IN FERIA IV. CINERUM.

IN capite Quadragésimæ solemniter pœnitentes de Ecclesia ejiciuntur, hoc modo:

Pœnitentes, quibus secundum jus vel consuetudinem, pro gravioribus criminibus sollemniter pœnitentia est imponenda, hac die hora quasi tertia conveniunt ab Ecclesiam Cathedralem, in vilibus vestimentis, nudis pedibus, et vultibus ad terram demissis, quorum nomina scribi debent; accipientes pœnitentiam juxta modum culpæ ab Episcopi Pœnitentiario, vel ab aliis, quibus hoc officium commissum est; et postea omnes emittuntur, et manent ante fores Ecclesiæ. Pontifex interim, dicta Sexta, si non sit celebraturus, paratur supra rochetum vel (si sit Regularis) supra superpelliceum, amictu, alba, cingulo, stola, pluviali violaceis, mitra simplici, et baculo pastorali. Si autem Pontifex est celebraturus, dum dicitur Nona, more solito acipit sandalia, et cætera paramenta Pontificalia, usque ad dalmaticam inclusive, et desuper pluviale coloris violacei, et mitram simplicem; et benedicit cineres, atque imponit. Quibus peractis, Pontifex cum Ministris, schola, et toto Clero, Cruce, aqua benedicta, et duobus cereis præcedentibus, egreditur chorum circa medium Ecclesiæ, ubi parata sit sedes.

De expulsiōe publice Pœnitentium.

Tunc Clerus dividitur per duos choros, hinc inde, versus valvas Ecclesiæ. Pœnitentes vero omnes ingressi prosternunt se cum lacrymis in Ecclesiæ pavimento coram Pontifice inter utrumque chorum. Tunc Pontifex sedens cum mitra, vel Archipresbyter stans, imponit cineres super capita singulorum dicens:

Meménto homo, quia pulvis es, et in púlverem revertéris: age pœniténtiam, ut hábeas vitam ætérnam.

Et unus ex Canonicis aspergit eos aqua benedicta. Postea Pontifex stans, deposita mitra, benedicit cilicia, in hunc modum:

℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

℟. Qui fecit cœlum et terram.

℣. Dómine, exáudi oratióem meam.

℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

OMnípotens, et miséricors Deus, qui peccatóribus pietátis tuæ misericórdiam quæréntibus hoc induménto vestítis, misericórdiam tuam et véniam tribuísti, obsecrámus cleméntiam tuam, ut hoc induméntum, quod vocátur cilícium, bene ✠ dícere, et sancti ✠ ficáre dignéris; ut quicumque eo pro peccátis suis indútus fúerit, et misericórdiam tuam imploráverit, véniam et indulgéntiam tuæ sanctæ misericórdiæ consequátur. Per Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

Aspergantur aqua benedicta. Benedictis ciliciis, Pontifex capita eorum cooperit cum eis, dicens:

APud Dóminum misericórdia est, et apud Deum redemptio: ita enim lapsis homínibus súbvenit, non solum per Baptísma, et Confirmatióis grátiam, set étiam per Pœniténtiæ medicínam, ut spírítus humánus vita reparétur ætérna.

℟. Deo grátias.

Quo facto, Pontifex incipit Antiphonam, Ne reminiscáris, et super faldistorium accumbit, et Ministri, et totus populus, et pœnitentes prosternunt se in terram, et pro ipsorum pœnitentium absolute dicunt septem Psalmos Pœnitentiales alternatim, prout supra habentur pag. 74 deinde dicitur Antiphona, Ne reminiscáris.

Postea dicuntur Litiariæ, ut supra, pag. 32. quibus finitis, Pontifex dicit super ipsos pœnitentes: Pater noster. Et reliqua secreto.

℣. Et ne nos indúcas in tentatióem.

℟. Sed líbera nos a malo.

℣. Salvos fac servos tuos, et ancillas tuas.

℟. Deus meus, sperántes in te

℣. Mitte eos, Dómine, auxílium de sancto.

℟. Et de Sion tuére eos.

℣. Nihil proficiat inimícus in eis.

℟. Et filius iniquitátis non appónat nocére eis.

De expulsiōe publice Pœnitentium.

℣. Esto eis, Dómine, turris fortitúdinis.
℞. A fácie inimíci.
℣. Dómine Deus virtútum, convérte nos.
℞. Et osténde fáciem tuam, et salvi érimus.
℣. Dómine, exáudi oratióem meam.
℞. Et clamor meus ad te véniat.
℣. Dóminus vobíscum.
℞. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

EXáudi, Dómine, preces nostras, et confiténtium tibi parce peccátis, ut quos consciéntiæ reátus accúsat, indulgéntia tuæ miseratiónis absólvat. Per Christum Dóminum nostrum.
℞. Amen.

Orémus.

PRævéniat hos fámulos tuos, (vel has fámulas tuas), quæsumus, Dómine, misericórdia tua, ut ómnes iniquitátes eórum céleri indulgéntia deleántur. Per Christum Dóminum nostrum.
℞. Amen.

Orémus.

ADéstō, Dómine, supplicatióibus nostris, nec sit ab his fámulis (vel famulábus) tuis, cleméntiæ tuæ longínqua miseratio: sana vúlnera, eorúmque dimítte peccáta; ut ab ómnibus iniquitátibus expiáti, tibi, Dómine, semper váleant adhærere. Per Christum Dóminum nostrum. ℞. Amen.

Orémus.

Domine Deus noster, qui offensióne nostra non vínceris, sed satisfactiōne placáris, réspice, quæsumus, ad hos fámulos tuos, (vel has fámulas tuas,) qui (vel quæ) se tibi peccásse grávitèr confiténtur; tuum est enim absolutiōnem críminum dare, et véniám præstáre peccántibus, qui dixisti, te pœniténtiam malle peccatórum, quam mortem; concéde ergo, Dómine, ut tibi pœniténtiæ excúbias célebrent, et corréctis áctibus suis, conférri sibi a te sempitérna gáudia gratuléntur. Per Christum Dóminum nostrum. ℞. Amen.

His peractis, surgunt pœnitentes, et facit eis Pontifex sermonem, ostendens qualiter Adam propter peccatum ejectus est de paradiso, et multa maledicta in eum congesta sunt; et qualiter, ejus exemplo ipsi de Ecclesia ad tempus ejiciendi sunt. Quo facto, accipiat unum ex eis per dexteram manum; et omnes alii similiter se manibus tenentes, candelas accensas in manibus habentes subsequantur eum; et ita eos ejiciat de Ecclesia, cum lacrymis dicens:

Ecce ejicímíni vos hódie a limínibus sanctæ matris Ecclésiæ propter peccáta, et scélera vestra, sicut Adam primus homo ejéctus est de paradiso propter transgressiōnem suam.

Et interim schola cantat Responsorium ton. 7.

In sudóre vultus tui vescéris pane tuo, dicit Dóminus ad Adam, cum operátus fúeris terram, non dabit fructus suos: * Sed spínas et tríbulo germinábit tibi.

℣. Pro eo quod audísti vocem uxóris tuæ plus, quam me: maledícta terra in ópere tuo, non dabit fructus suos: * Sed spínas.

De Reconciliatione Pœnitentium.

Aliud Responsorium ton. 8.

Ecce Adam quasi unus ex nobis factus est, sciens bonum, et malum. * Videte, ne forte sumat de ligno vitæ, et vivat in ætérnum.

℣. Fecitque Dóminus Adæ tunicam pelliceam, et induit eum, et ait. * Vidéte. Glória Patri, et Filio, et Spiritui Sancto. * Videte.

Et sic eis extra ejectis, et ante valvas Ecclesiæ genibus flexis gemendo manentibus Pontifex in limine ostii stans moneat eos, quod de Domini misericordia non desperent, sed jejuniis, orationibus, peregrinationibus, eleemosynis, et aliis bonis operibus invigilent, ut Dominus ad dignum fructum veræ pœnitentiæ eos perducatur; quodque Feria quinta in Cœna Domini redeant, quoniam tunc in sanctam Ecclesiam reducentur, quam usque tunc ingredi non præsumant. Et mox Pontifice cum processione ad chorum redeunte, valvæ Ecclesiæ ante oculos eorum clauduntur, et incipitur Missa, et proceditur ordine suo.

DE RECONCILIATIONE PŒNITENTIUM

QUÆ FIT IN FERIA V. CŒNÆ DOMINI.

Feria quinta Cœnæ Domini reconciliantur pœnitentes, quibus ab Ecclesia solemnem agere pœnitentiam injunctum est, qui in capite Quadragesimæ de ipsa ejecti fuerunt.

Pontifex paratus amictu, alba, stola, pluviali coloris violacei, mitra simplici, et baculo pastorali, Ministris etiam paratis, et insuper quatuor Subdiaconis paratis, et uno Diacono de antiquioribus induto solemniter, atque Archidiacono cum amictu, alba, et stola sine dalmatica, prosternit se super faldistorium coram altari dicens cum præfatis Ministris, et Clero septem Psalmos Pœnitentiales, ut supra, pag. 74. et Litanias, ut supra, pag. 32. Pœnitentes vero tunc ante fores Ecclesiæ nudis pedibus ad terram prostrati manent, tenentes in manibus cereos extinctos. Cumque in Litiis dictum fuerit:

Omnes sancti Patriárchæ et Prophétæ.

℣. Oráte pro nobis.

Et idem a Choro fuerit responsum, paulisper subsistitur: et tunc Pontifex mittit ad pœnitentes duos Subdiaconos candelas accensas in manibus ferentes. Qui cum ad portam pervenerint, stantes in limine ostii, elevatis manibus, ostendunt illis candelas accensas, dicentes Antiphonam ton. 3.

Vivo ego, dicit Dóminus: nolo mortem peccatóris, sed ut magis convertátur, et vivat.

Quo finita, extinguunt mox ipsas candelas coram illis, et revertuntur ad locum suum, et proceditur in Litiis. Cumque dictum fuerit:

Omnes sancti Mártyres.

℣. Oráte pro nobis.

Et idem a Choro responsum fuerit, tunc etiam subsistitur a Litiis, et tunc Pontifex mittit ad illos, duos alios Subdiaconos, simili modo, cum candelis accensis, qui in limine ostii constituti, cantant Antiphonam ton. 5.

Dicit Dóminus: Pœniténtiam ágite: appropinquávit enim regnum cœlórum.

De Reconciliatione Pœnitentium.

Et mox exstinctis candelis, ut prius, revertuntur ad locum suum. Et proceditur in Litanis usque ad Agnus Dei, exclusive.

Tunc Pontifex mittit ad illos unum senem Diaconum indutum, ut supra, cum magno cereo illuminato. Ille igitur in limine ostii constitutus cantat Antiphonam ton. 2.

Levate capita vestra, ecce appropinquabit redemptio vestra.

Et tunc accenduntur candelæ pœnitentium ex illo cereo. Cereus autem ille non extinguitur, sed Diaconus cum eo accenso revertitur. Et tunc dicitur in Litanis:

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi.

℟. Parce nobis, Dómine.

Quo dicto, Pontifex ab accubitu surgens cum Ministris et Clero, Cruce, thuribulo, cereis, et omni paratu præcedentibus, egreditur extra chorum Ecclesiæ. Et parato sibi quasi in medio Ecclesiæ faldistorio, sedet respiciens ad ostium Ecclesiæ, Clero per Choros versus ipsum ostium ab utroque latere disposito seriatim. Tunc Archidiaconus paratus, ut præmissum est, stans in limine ostii excelsa voce in tono lectionis dicit ad illos ante ostium foris stantes:

State in siléntio: audiéntes audíte.

Indicto itaque silentio, vertens se ad Pontificem, dicit similiter in tono Lectionis.

ADest, O venerabilis Póntifex, tempus accéptum, dies propitiatiónis divínæ, et salutis humánæ quo mors intéritum, et vita accépit æténa princípium; quando in vinea Dómini Sábaoth, sic novórum pálmitum plantatio sarcienda est, ut purgétur exsecratio vetustatis. Quamvis enim a divítiis bonitatis et pietatis Dei, nihil témporis vacet; nunc tamen et largior est per indulgéntiam remissio peccatórum, et copiósior per grátiam assumptio renascéntium. Augémur regenerándis; créscimus revérsis. Lavant aquæ; lávant lacrymæ. Inde est gáudium de assumptiône vocatórum; hinc lætítia de absolutiône pœniténtium. Inde est, quod súpplices fámuli tui posteáquam in várias formas criminum, negléctu mandatórum cœléstium, et morum probatórum transgressiône ceciderunt, humiliáti ac prostráti, Prophética ad Dóminum voce clamant, dicentes: Peccávimus, injúste égimus, iniquitátem fécimus: miserére nostri, Dómine; evangélicam vocem non frustrátoria áure capiéntes: Beáti qui lugent, quóniam ipsi consolabúntur. Manducavérunt, sicut scriptum est, panem dolóris; lácrymis stratum suum rigavérunt; cor suum luctu, corpus afflixérunt jejúniis, ut animárum recíperent, quam perdíderant, sanitátem. Unicum itaque est pœniténtiæ suffrágium, quod et síngulis prodest, et ómnibus in commúne succúrrit.

His dictis, Pontifex surgens, accedit cum Ministris ad ostium Ecclesiæ, Clericorum Choro se non movente. Et stans in medio ostii, facit eis brevem exhortationem de clementia divina, et de veniæ promissione, dicens eis, qualiter mox in Ecclesiam reducentur, et qualiter vivere debent.

Quo facto, cantat Antiphonam ton. 7.

Veníte, veníte, veníte, filii, audíte me, timórem Dómini docébo vos.

Qua dicta, Diaconus ex parte pœnitentium stans, dicit pro eis:

Flectámus génuá.

Tunc omnes genua flectunt pœnitentes.

De Reconciliatione Pœnitentium.

Quo facto, Diaconus ex parte Pontificis dicit:

Leváte.

Et Episcopus secundo dicit dictam Antiphonam:

Veníte, veníte. etc.

Et Diaconus idem iterum dicit:

Flectámus génuá.

Et mox Episcopus tertio repetit præfatam Antiphonam:

Veníte, veníte, etc.

Et Diaconus idem tertio dicit:

Flectámus génuá.

Deinde Pontifex ingreditur Ecclesiam, stans infra ostium, distans ab illo spatio convenienti, et tunc Archidiaconus inchoat, et schola prosequitur, Antiphonam, ton. 6.

Accédite ad eum, et illuminámini: et fácies vestræ non confundéntur.

Psalmus 33.

Benedicam Dóminum in omni témpore: * semper laus ejus in ore meo.

In Dómino laudábitur ánima mea: * áudiant mansuéti, et læténtur.

Magnificáte Dóminum mecum: * et exaltémus Nomen ejus in idípsum.

Exquisivi Dóminum, et exaudívit me: * et ex ómnibus tribulatióibus meis erípuit me.

Accédite ad eum, et illuminámini: * et fácies vestræ non confundéntur.

Iste páuper clamávit, et Dóminus exaudívit eum: * et de ómnibus tribulatióibus ejus salvávit eum.

Immíttet Angelus Dómini in circúitu timéntium eum: * et erípiet eos.

Gustáte, et vidéte quóniam suávis est Dóminus: * beátus vir, qui sperat in eo.

Timéte Dóminum omnes Sancti ejus: * quóniam non est inópia timéntibus eum.

Dívites eguérunt, et esuriérunt: * inquirentes Dóminum non minuéntur omni bono.

Veníte, filii, audíte me: * timórem Dómini docébo vos.

Quis est homo, qui vult vitam, * díligit dies videre bonos?

Próhibe linguam tuam a malo: * et lábia tua ne loquántur dolum.

Divérte a malo, et fac bonum: * inquire pacem, et perséquere eam.

Oculi Dómini super justos: * et áures ejus in preces eórum.

Vultus autem Dómini super faciéntes mala: * ut perdat de terra memóriam eórum.

Clamavérunt justí, et Dóminus exaudívit eos: * et ex ómnibus tribulatióibus eórum liberávit eos.

Juxta est Dóminus iis, qui tribuláto sunt corde: * et húmiles spíritu salvábit.

Multæ tribulatióes justórum: * et de ómnibus his liberábit eos Dóminus.

Custódit Dóminus ómnia ossa eórum: * unum ex his non conterétur.

Mors peccatórum péssima: * et qui odérunt justum, delínquent.

Rédimet Dóminus ánimas servórum suórum: * et non delínquent omnes, qui sperant in eo.

Qua incepta, mox Pœnitentes ingredientiés infra ostium Ecclesiæ, corruunt ad pedes

De Reconciliatione Pœnitentium.

Pontificis, sicque prostrati et flentes, jacent, donec præmissa Antiphona, et Psalmus compleantur.

Quibus expletis, Archipresbyter dicit in tono Lectionis id, quod sequitur:

REdíntegra in eis, Apostólice Póntifex, quidquid diabolo suadente, corrúptum est; et oratiónum tuárum patrocínantibus méritis, per divínae reconciliatiónis grátiam, fac hómines próximos Deo: Ut qui ántea in suis sibi perversitatibus displicébant, nunc étiam placére se Dómino in regióne vivórum, devícto suæ mortis auctóre, gratuléntur.

Et Pontifex interrogat:

Scis illos reconciliatióne fore dignos?

Et ille respondet:

Scio, et testíficor, fore dignos.

Et tunc alter Diaconus dicit:

Leváte.

Quibus surgentibus, Pontifex accipit unum ex illis per manum, omnibus aliis similiter sese ad manus tenentibus.

Tunc Archipresbyter dicit alta voce:

℣. Iniquitátes meas ego cognóscó.

℟. Et peccátum meum contra me est semper.

℣. Avérte fáciem tuam a peccátis meis.

℟. Et omnes iniquitátes meas dele.

℣. Redde mihi lætítiam salutáris tui.

℟. Et spírítu principáli confírma me.

Quo dicto, Pontifex inchoat, schola prosequente, Antiphonam ton. 5.

Dico vobis, gáudium est Angelis Dei super uno peccatóre pœniténtiam agénte.

Qua dicta, trahit illum, quem manu tenet, et ille alios, ducens eos usque ad faldistorium in medio Ecclesiæ prius ibi paratum. Et ibi stans super scabellum, conversus ad illos genua flectentes, inchoat Antiphonam, ton. 8.

Opórtet te, fili, gaudére, quia frater tuus mórtuus fuerat, et revíxit; períerat, et invéntus est.

Qua dicta, dicit in modum Orationis:

OMnípotens Deus vos absólvat ab omni vínculo peccatórum, ut habeátis vitam ætérnam, et vivátis. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spírítus Sancti Deus.

Deinde dicit super illos voce mediocri, tenens manus apertas ante pectus, hanc Præfationem:

℣. Per ómnia sáecula sæculórum.

℟. Amen.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spírítu tuo.

De Reconciliatione Pœnitentium.

∇. Sursum corda.

℞. Habémus ad Dóminum.

∇. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

℞. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, æquum et salutáre, nos tibi semper, et ubíque grátias ágere, Dómine sancte, Pater Omnípotens, ætérne Deus, per Christum Dóminum nostrum: Quem omnípotens Génitor ineffabíliter nasci voluísti, et débitum Adæ tibi persólveret ætérno Patri, mortémque nostram sua interficeret, et vúlnera nostra in suo córpore ferret, nostrásque máculas Sáanguine suo dilúeret, ut qui antíqui hostis corruerámus invídia, et ipsius resurgerémus cleméntia. Te per eum, Dómine, súpplīces rogámus ac pétimus, ut pro aliórum excéssibus nos dignéris exaudíre, qui pro nostris non sufficimus exoráre. Tu ígitur, clementíssime Dómine, hos fámulos tuos, quos a te separavárunt flagátia, ad te révoça pietáte sólita. Tu namque nec Achab scelestíssimi humiliatiónem despexísti, sed vindíctam débitam protelásti. Petrum quoque lacrymántem exaudísti, clavésque póstmodum cœléstis regni ipsi tradidísti; et confiténti latróni ejúsdem regni præmia promisísti. Ergo, clementíssime Dómine, hos, pro quibus preces tibi fúndimus, clemens recóllige, et tuæ Ecclésiæ grémio redde, ut nequáquam de eis váleat triumpháre hostis, sed tibi reconcíliet Fílius, tibi coæquális, emúndetque eos ab omni facínore, et ad tuæ sacratíssimæ Cœnæ dapes dignétur admíttere. Sicque sua Carne, et Sáanguine reficiat, ut post hujus vitæ cursum ad cœléstia regna perdúcat.

Quod sequitur dicit submissa voce legendo:

Jesus Christus Fílius tuus Dóminus noster: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sácula sæculórum. ℞. Amen.

Præfatione finita, Pontifex super faldistorium, et Ministri super tapetia, et Clerus, et populus ad terram prosternuntur, et Cantor inchoat, schola prosequente, Antiphonam, et Psalmos sequentes:

Antiphona ton. 1.

Cor mundum crea in me, Deus: et spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.

Psalmus. Miserére mei, Deus: * secúndum magnam misericórdiam tuam. ut supra, pag. 76

Psalmus 55.

Miserére mei, Deus, quóniam conculcávit me homo: * tota die impúgnans tribulávit me.

Conculcavérunt me inimíci mei tota die: * quóniam multi bellántes advérsum me.

Ab altitúdine diéi timébo: * ego vero in te sperábo.

In Deo laudábo sermónes meos, in Deo sperávi: * non timébo quid fáciat mihi caro.

Tota die verba mea execrabántur: * advérsum me omnes cogitatiónes eórum in malum.

Inhabitábunt et abscondent: * ipsi calcáneum meum observábunt.

Sicut sustinuérunť animam meam, pro níhilo salvos fácies illos: * in ira pópulos confrínges.

Deus, vitam meam annuntiávi tibi: * posuísti lácrymas meas in conspéctu tuo.

Sicut et in promissióne tua: * tunc converténtur inimíci mei retrórsim.

In quacúmque die invocávero te: * ecce cognóvi quóniam Deus meus es.

In Deo laudábo verbum, in Dómino laudábo sermónem: * in Deo sperávi: non timébo quid fáciat mihi homo.

In me sunt, Deus, vota tua, * quæ reddam, laudatiónes tibi.

De Reconciliatione Pœnitentium.

Quóniam eripuísti ánimam meam de morte, et pedes meos de lapsu: * ut pláceam coram Deo in lúmine vivéntium.

Psalmus 56. Miserére mei Deus, miserére mei, prout supra habetur sub **Benedictione Campanæ**, pag. 216

Quibus dictis, Pontifex ab accubitu surgens, dicit super Pœnitentes:

Kýrie, eléison,

Christe, eléison.

Kýrie, eléison.

Pater noster **secreto.**

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem.

℟. Sed líbera nos a malo.

℣. Dómine, non secúndum peccáta nostra fácias nobis.

℟. Neque secúndum iniquitátes nostras retribuas nobis.

℣. Dómine, ne memíneris iniquitátum nostrárum antiquárum.

℟. Cito anticipent nos misericórdiæ tuæ.

℣. Convértere, Dómine, úsquequo.

℟. Et deprecábilis esto super servos tuos.

℣. Salvos fac servos tuos, et ancillas tuas.

℟. Deus meus, sperántes in te.

℣. Esto eis, Dómine, turris fortitúdinis.

℟. A fácie inimíci.

℣. Mitte eis, Dómine, auxílium de sancto.

℟. Et de Sion tuére eos.

℣. Dómine, exáudi oratiónem meam.

℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

ADesto, Dómine, supplicationibus nostris, et me, qui étiam misericórdia tua primus indígeo, cleménte exáudi; et quem non electiône mériti, sed dono grátiae tuæ constituísti hujus óperis minístrum, da fidúciam tui múnere exsequéndo, et ipse in nostro ministério, quod tuæ pietátis est, operáre. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit, et regnat in unitáte Spírítus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. ℟. Amen.

Orémus.

PRæsta, quæsumus, Dómine, his fámulis tuis dignum pœniténtiæ fructum, ut Ecclesiæ tuæ sanctæ, a cujus integritáte deviáverant peccádo, admissórium véniam consequéndo reddántur innóxi. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Orémus.

PRecor, Dómine, tuæ cleméntiam majestátis, ut his fámulis tuis peccáta et facínora sua confiténtibus véniam præstáre, et præteritórum críminum víncula relaxáre dignéris; qui húmeris tuis ovem pérditam reduxísti ad cáulas, et Publicáni preces placátus exaudísti; tu étiam, Dómine, his fámulis tuis placáre; tu horum précibus benígnus assístes; ut in confessiône

De Reconciliatione Pœnitentium.

flébili permanéntes, cleméntiam tuam celériter exórent; ac sanctis altáribus restitúti, spei rursus ætérnæ, ac cœlésti glóriæ reforméntur: Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitate Spíritus Sancti Deus, per ómnia sœcula sœculórum. *R̄x.* Amen.

Orémus.

DEus, humáni géneris benigníssime cónditor, et misericordíssime reformátor, qui hóminem invidia diáboli ab æternitate dejéctum, únici Filii tui sángine redemísti, vivifica hos fámulos tuos, quos tibi nullátenus mori desíderas; et qui non derelínquis dévios, assúme corréctos; móveant pietátem tuam, quæsumus, Dómine, horum famulórum tuórum lacrymósa suspíria; tu eórum medére vulneribus; tu jacéntibus manum pórrige salutárem, ne Ecclésiá tua áliqua sui córporis portióne vastétur; ne grex tuus detriméntum sustíneat; ne de famíliæ tuæ damno inimicus exúltet; ne renátos lavácro salutári mors secunda possídeat. Tibi ergo, Dómine, súpplícēs fúndimus preces, tibi fletum cordis effúndimus; tu parce confiténtibus, ut imminéntibus pœnis senténtiam futúri júdicii, te miseránte, non incidant; nésciant quod terret in ténebris, quod stridet in flammis, atque ab erróris via ad iter revérsi justítiae, nequáquam ultra novis vulneribus sauciéntur, sed íntegrum sit eis, ac perpétuum, et quod grátia tua cóntulit, et quod misericórdia reformávit. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum.

R̄x. Amen.

Orémus.

DEus misericórs, Deus clemens, Deus, qui secúndum multitudínem miseratiónum tuárum peccáta pœniténtium deles, et præteritórum críminum culpas vénia remissiónis evácuas; réspice propítius super hos fámulos tuos, et remissiónem sibi ómniú peccatórum suórum tota cordis confessióne poscéntes, deprecátus exáudi. Rénova in eis, piíssime Pater, quidquid terréna fragilitáte corrúptum, vel quidquid diabólica fráude violátum est, et unitáti córporis Ecclésiæ membrum redemptiúnis annécte. Miserére, Dómine, gemítuum, miserére lacrymárum eórum; et non habéntes fidúciam, nisi in misericórdia tua, ad tuæ Sacraméntum reconciliatiúnis admítte. Per Christum Dóminum nostrum. *R̄x.* Amen.

Orémus.

MAjestátem tuam súpplícēs deprecámur, omnípotens ætérne Deus, ut his fámulis tuis longo squallóre pœniténtiæ macerátis, miseratiúnis tuæ véniam largíri dignéris; ut nuptiáli veste recépta, ad regálem mensam, unde ejectione fúerant, mereántur introíre. Per Christum Dóminum nostrum. *R̄x.* Amen.

Absolutio.

DOminus Jesus Christus, qui totíus mundi peccáta sui traditióne, atque immaculáti Sánguine effusióne dignátus est expurgáre; quique discípulis suis, dixit: Quæcúmque ligáveritis super terram, erunt ligáta et in cœlis, et quæcúmque solvéritis super terram, erunt solúta et in cœlis; de quórum número me, quámvis indígnum, místrum esse voluit, intercédente Dei Genitricé María, et beáto Michaéle Archángelo, et Sancto Petro Apóstolo, cui data est potéstas ligándi ac solvéndi, et ómnibus Sanctis, ipse per ministérium meum ab ómnibus peccátis vestris, quæcúmque aut cogitatióne, aut locutióne, vel operatióne negligénter egístis, vos absólvat sancti sui Sánguine interventióne, qui in remissiónem peccatorum effúsus est; atque a vínculis peccatórum absólutos perdúcere dignétur ad regna cœlórum: Qui cum Deo Patre, et Spíritu Sancto vivit et regnat in sœcula sœculórum. *R̄x.* Amen.

De Officio in Feria V. Cœnæ Domini.

Tunc Pontifex aspergat eos aqua benedicta, et thurificet eos, dicens:

Exúrgite qui dormítis, exúrgite a mórtuis, et illuminábit vos Christus.

Ultimo dat eis indulgentiam, prout sibi placuerit. Qua data, manibus elevatis, et supra illos extensis, dicit solemnem benedictionem:

PRécibus et méritis beátæ Maríæ semper Vírginis, beáti Michaélis Archángeli, beáti Joánnis Baptístæ, Sanctórum Apostolórum Petri et Pauli, et ómnium Sanctórum misereátur vestri omnípotens Deus, et dimíssis ómnibus peccátis vestris, perducatur vos ad vitam ætérrnam.

℟. Amen.

Indulgéntiam, absolutiónem, et remissionem ómnium peccatórum vestrórum tríbuat vobis omnípotens, et miséricors Dóminus. ℟. Amen.

Ultimo benedicit eis, dicens:

Benedícat vos omnípotens Deus, Pa ✠ ter, et Fí ✠ lius, et Spíritus ✠ Sanctus. ℟. Amen.

Quo facto, crines et barbam etiam nutrierant, deponunt, et vestibus pœnitentialibus dimissis, se cultoribus, et mundioribus induunt.

DE OFFICIO

IN FERIA V. CŒNÆ DOMINI

CUM BENEDICITUR OLEUM CATECHUMENORUM ET INFIRMORUM, ET CONFICITUR CHRISMA.

HAc die, singulis annis benedicitur Oleum Catechumenorum, et Infirmorum, et conficitur Chrisma.

Mane itaque Sacrista, vel ille ad quem spectat, omnia quæ ad Oleorum benedictionem, et Chrismatis confectionem necessaria sunt, parat, videlicet: tres ampullas Oleo mundissimo plenas, quas in sacrario ponit, et diligenter custodit; unam ad Oleum Infirmorum, aliam ad Oleum Catechumenorum, tertiam quæ major sit, ad Chrisma: et hæc tertia cooperiri debet de panno sericeo albo; prima autem, et secunda, de sericeo panno alterius coloris sint coopertæ: duas mappulas mundas, sive vela, pro Diaconis, qui ampullas Oleorum pro Chrismate et Oleo Catechumenorum de Sacristia ad Chorum portare debent; et ultra hæc, sedem, seu faldistorium, et credentiam consuetam. Paratur etiam alia sedes in presbyterio ab opposito altaris, juxta gradus circa finem presbyterii; et ante ipsam sedem versus altare paratur mensa mappis ornata, quæ sit juxta sedem, inter ipsam et altare. Juxta dictam sedem hinc et inde, magis tamen ad finem presbyterii, posita sint scamna pro duodecim Sacerdotibus, ita ut ibidem sedentes facies vertant ad altare.

Deinde hora competenti, Pontifex venit ad Ecclesiam, ubi parat se ad Missam omnibus Pontificalibus ornamentis pretiosis albi coloris. Parant se etiam Ministri Pontificis, et ultra illos duodecim Presbyteri, septem Diaconi, septem Subdiaconi, Acolythy, et alii necessarii, omnes vestibus albi coloris ordini suo congruentibus. Quibus omnibus paratis, procedunt ad altare processionaliter, hoc modo.

In primis procedit thuriferarius, quem sequuntur duo ceroferarii, post hos septem

De Officio in Feria V. Cœnæ Domini.

Subdiaconi, bini et bini, et in tertio loco tres simul vadunt; tum septem Diaconi, etiam bini et bini, et in tertio loco tres; post hos duodecim Presbyteri, bini et bini, quos sequitur Subdiaconus librum Evangeliorum portans ante pectus, cum manipulo in eo reposito; deinde Diaconus, et a dextris ejus Capellanus assistens, quos demum Pontifex sequitur incedens medius inter duos digniores Canonicos Ecclesiæ, aut in dignitate constitutos, si Pontifex sit in Ecclesia sua, alioquin ibit medius inter Diaconum, et Assistantem. Et si Pontifex sit Archiepiscopus, vel Patriarcha, et in Ecclesia sua, portatur etiam in hujusmodi processione Crux per unum ex Ministris ad hoc ordinatum, qui medius inter Ceroferarios incedit.

Duodecim Presbyteri suo ordine juxta sedilia, in fine presbyterii posita, hinc et inde stabunt, vel sedebunt, aut genuflectent, prout tempus postulabit, facies semper ad altare vertentes; post eos stabunt septem Diaconi, et post Diaconos, septem Subdiaconi in gradibus presbyterii. Pontifex vero postquam ante altare pervenerit, facit Confessionem: incipitur Introitus, et proceditur in Missa more consueto, usque ad illum locum Canonis, ubi dicitur:

Per quem hæc ómnia, Dómine, semper bona creas, *exclusive*.

Priusquam ergo Pontifex verba ipsa dicat, facta reverentia Sacramento in altari consecrato, retrahit se ad partem Epistolæ altaris, ubi super alium Calicem vacuum abluit digitos, et ad purificatorium extergit, et ablutio usque post Communionem Pontificis reservatur. Tum facta iterum Sacramento reverentia, descendit primum gradum altaris, et ibidem accepta mitra, vadit ad dictam sedem sibi paratam in presbyterio, ab opposito altaris, et sedet super ipsam, versa facie ad altare, dictam mensam ante se habens, circumstantibus Ministris, Sacerdotibus, et aliis paratis prædictis, in suis locis manentibus.

Tunc Archidiaconus stans apud Pontificem, dicit alta voce in tono Lectionis:

Oleum infirmórum.

Et mox unus Su diaconus ex septem paratis prædictis, cum duobus Acolythis hinc et inde associatus, vadit ad Sacristiam, ubi accipiens ampullam Olei, quod pro infirmis consecrari debet, coopertam, ut invenit, portat eam sinistro brachio circumdatam ante Pontificem, ubi eam tradit in manibus Archidiaconi, plane dicens:

Oleum infirmórum.

Archidiaconus præsentat illam Pontifici ad benedicendum, idem dicens, collocans eam coram eo supra mensam supradictam.

Pontifex surgens cum mitra exorcizat, et benedicit illud voce demissa, ita tamen quod a circumstantibus Sacerdotibus audiri possit, absolute dicens:

EXorcízo te, immundíssime spíritus, omnisque incúrsio Sátanæ, et omne phantásma. in nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spíritus ✠ Sancti, ut recédas ab hoc Oleo, ut possit éffici úntio spiritalís ad corroborándum templum Dei vivi; ut in eo possit Spíritus Sanctus habitáre, per nomen Dei Patris omnipoténtis, et per nomen dilectíssimi Fílii ejus Dómini nostri Jesu Christi, qui ventúrus est judicáre vivos et mórtuos, et sáeculum per ignem. *R̄*. Amen.

Deinde deposita mitra, benedicit ipsum Oleum, dicens eadem voce:

☩. Dóminus vobíscum.

R̄. Et cum spíritu tuo.

De Officio in Feria V. Cœnæ Domini.

Orémus.

EMitte, quæsumus, Dómine, Spíritum Sanctum tuum Paráclitum de cœlis in hanc pinguédinem olívæ, quam de víridi ligno producere dignátus es, ad refectiónem mentis, et córporis; ut tua sancta bene ✠ dictione sit omni hoc unguénto cœléstis medicínæ perúncto, tutámen mentis, et córporis, ad evacuándos omnes dolóres, omnes infirmitátes, omnémque ægritúdinem mentis et córporis, unde unxísti Sacerdótes, Reges, Prophétas et Mártyres; sit Chrisma tuum perféctum, Dómine, nobis a te benedíctum, pérmanens in viscéribus nostris: In nómine Dómini nostri Jesu Christi.

His expletis, Oleum ipsum eo modo, quo apportatum fuit, ad sacrarium reportatur, et diligentissime conservatur. Tunc Pontifex, reassumpta mitra, sedet, et lavat manus; tum surgit, et cum mitra, et cum Ministris suis (cæteris Sacerdotibus; et aliis paratis in locis suis manentibus) accedit usque ad gradum altaris, ubi deposita mitra, facit reverentiam Sacramento, tum ascendit ad altare, et incipiens ubi dimiserat, videlicet:

Per quem hæc omnia, etc. procedit in Missa usque ad Communionem Corporis, et Sanguinis inclusive, quam Pontifex ipse solus sumit. Quo facto, Diaconus ponit Hostiam consecratam pro crastina die reservandam in Calicem, seu vasculum ad hoc paratum, et reverenter collocat ipsam super medium altaris. Deinde Pontifex communicat Diaconum, et Subdiaconum, ac alios de Clero; et postquam se purificaverit, ac etiam primam digitorum ablutionem ex alio Calice sumpserit, facta reverentia Sacramento in altari posito, in secundo gradu altaris mitram accipit, et redit ad prædictam sedem cum Ministris suis, et aliis assistentibus, eo ordine, quo præmissum est, et ibi cum mitra sedet.

Tum Archidiaconus stans apud Pontificem, dicit alta voce in tono Lectionis:

Oleum ad sanctum Chrisma.

Et mox eadem voce, in tono subjungit:

Oleum Catechumenórum.

Quo dicto, oblato Pontifici thuribulo, Pontifex imponit incensum, et benedicit more solito. Tum duodecim Presbyteri, septem Diaconi, et septem Subdiaconi parati prædicti, et alii Ministri, quod necessarii fuerint, eo ordine, quo venerunt, pergunt ad sacrarium ad deferendum cum omni decore et reverentia Oleum Chrismale, et Oleum Catechumenorum, Ministris tamen Pontificis cum eo remanentibus. Incedunt autem redeuntes ad Chorum cum ampullis, hoc ordine: Primo thuriferarius cum thuribulo fumigante, quem sequitur Subdiaconus Crucem deferens, medius inter duos Acolythos cum cereis ardentibus; tum duo Cantores cantantes versus: O Redémptor ut infra habentur; quos sequuntur bini et bini, Subdiaconi, et Diaconi; deinde unus Subdiaconus portans vasculum cum balsamo; tum duo Diaconi ampullas Olei ad sanctum Chrisma, et pro oleo Catechumenorum portantes, qui habent mappulas mundas, sive vela ad collum, quorum extremitates ante pectus dependent, tenentes ipsas ampullas sinistris suis brachiis circumdatas, et extremitatibus mappularum, quæ a dextris dependent, involutas et coopertas, ita tamen, ut a medio supra videri possint. Diaconus autem, qui Oleum ad sanctum Chrisma portat, a dextris vadit; hos sequuntur duodecim Sacerdotes, Diaconi, et Subdiaconi prædicti, bini et bini. Quibus sic a sacristia versus Pontificem procedentibus, duo Cantores prædicti cantant V. seq. ton 2.

O Redémptor, sume carmen temet concinéntium.

De Officio in Feria V. Cœnæ Domini.

Et Chorus idem replicat.

Deinde dicti duo Cantores prosequuntur sequentes versus:

Audi, iudex mortuorum, una spes mortalium, audi voces proferentium donum pacis prævium.

Chorus repetit versum:

O Redemptor.

Deinde dicti duo Cantores prosequuntur versum:

Arbor fœta alma luce hoc sacrandum protulit: fert hoc prona præsens turba Salvatori sæculi.

Chorus repetit versum :

O Redemptor.

Tum illi duo Cantores prosequuntur versum:

Stans ad aram imo supplex infulatus Pontifex, debitum persolvit omne, consecrato Chrismate.

Chorus repetit versum :

O Redemptor.

Deinde illi duo Cantores prosequuntur versum:

Consecrare tu dignare, Rex perennis patriæ, hoc olivum, signum vivum, jura contra dæmonum.

Chorus repetit versum :

O Redemptor.

Eis igitur ordine præmisso in Presbyterium Ecclesiæ cantando versus præmissos pervenientibus, Crux cum candelabris, et incenso situatur prope altare juxta cornu Epistolæ; Archidiaconus, Diaconus, et Subdiaconus ministrantes, sint circa Pontificem hinc et inde. Sacerdotes vero duodecim parati juxta eos, duo cornua faciunt, sex hinc, et sex illinc, vertentes faciem ad altare, a lateribus assistentes Pontifici, tamquam ejus testes, et ministerii sacri Chrismatis cooperatores. Diaconi vero post tergum Pontificis, et post eos Subdiaconi parati stant, tamquam Ministri et inspectores. Interim Diaconi ampullas Olei Chrismalis, et Olei Catechumenorum portantes, et Subdiaconus cum balsamo subsistunt, quousque omnes prædicti in suis locis fuerint ordinati. Omnibus itaque dispositis, Diaconus ampullam Olei Chrismalis ferens venit ante Pontificem, et Archidiaconus illam involutam cum mappula, quam Diaconus ipse circa collum portavit, de manu ejus accipiens, eam sic involutam ostendit Pontifici sedenti, et illam super mensam ante Episcopum positam collocat diligenter, alio Diacono ampullam aliam assidue inter brachia tenente. Tunc Subdiaconus vasculum cum balsamo portans, illud tradit Archidiacono, qui balsamum Pontifici similiter ostendens, ipsum supra mensam collocat. Tum Pontifex, deposita mitra, surgit, et versus ad altare, habens ante se super mensam ampullam Olei Chrismalis, et balsamum, ante omnia benedicit ipsum balsamum, dicens:

De Officio in Feria V. Cœnæ Domini.

℣. Dóminus vobíscum.

℞. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

DEus, mysteriórum cœléstium et virtútum ómnium præparátor, nostras, quæsumus, preces exáudi, hanc odoríferam sicci córticis lácrymam (quæ felícis virgæ profluendo sudórem, Sacerdotáli nos opímat unguénto) acceptábilem tuis præsta mystériis, et concéssa benedictióne, sanctí ✠ fica. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spírítus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. ℞. Amen.

Orémus.

Creaturárum ómnium, Dómine, procreátor, qui per Móysen fámulum tuum permístis herbis arómatum fieri præcepísti sanctificatióne unguénti, cleméntiam tuam suppliciter depóscimus, ut huic unguénto, quod radix produxit stirpea, spirituálem grátiam largiéndò, plenitúdinem sancti ✠ ficatiónis infúndas. Sit nobis, Dómine, fidei hilaritáte condítum; sit sacerdotális unguénti Chrisma perpétuum; sit ad cœléstis vexílli impressiÓNem digníssimum; ut quicúmque Baptísmate sacro renáti, isto fúerint liquóre perúnti, córporum atque animárum benedictiÓNem pleníssimiam consequántur, et beátæ fidei colláto múnere perénniter ampliéntur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spírítus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. ℞. Amen.

Deinde accepta mitra, stans adhuc Pontifex, miscet super Patenam, vel in aliquo parvo vasculo, balsamum cum modico olei de ampulla Chrismali sumpti, dicens:

ORémus Dóminum Deum nostrum omnipoténtem, qui incomprehensibilem unigéniti Fílii sui sibíque coætérni divinitátem mirábili dispositiÓne veræ humanitáti inseparábiliter conjúnxit, et cooperánte grátia Spírítus Sancti, óleo exultatiÓnis præ participibus suis linívit, ut homo fráude diabóli perditus, gémina, et singulári constans matéria, perénni redderétur, de qua excíderat, hæreditáti; quétenus hos ex divérsis creaturárum speciébus liquóres creatos sanctæ Trinitátis perfectiÓne bene ✠ dícat, et benedicéndò sanctí ✠ ficet, concedátque, ut simul permísti, unum fiant; et quicúmque extérius inde perúntus fúerit, ita intérius liniátur, quod ómnibus sórdibus corporális materiæ carens, se partícipem regni cœléstis éffici gratulétur. Per eúndem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitáte ejúsdem Spírítus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. ℞. Amen.

Quo facto, sedet Pontifex, retenta mitra, et halat plane tertio in modum Crucis super os ampullæ Chrismalis involutæ ante se super mensam stantis. Deinde duodecim Sacerdotes parati, qui juxta eum sunt, ordinatim facientes reverentiam Sacramento in altari posito, et Pontifici, ad mensam prædictam accedunt, et stantes ante eum singuli successive eodem modo, ut Pontifex fecerat, in modum Crucis super os ampullæ prædictæ halant. Tum reverentiam, ut supra, facientes, ad loca sua revertuntur. Quo facto, surgit Pontifex, et stans cum mitra, legendo dicit exorcismum Chrismalem, absolute dicens:

BENEDICTIO CHRISMATIS.

EXorcízo te, creatúra olei, per Deum Patrem omnipoténtem, qui fecit cœlum, et terram, mare, et ómnia quæ in eis sunt, ut omnis virtus adversárii, omnis exércitus diabóli, ómnisque incúrsio, et omne phantásma sátanæ eradicétur, et effugétur a te; ut fias ómnibus, qui ex te unguéndi sunt, in adoptiÓNem filiÓrum, per Spírítum: In nómine Dei Pa ✠ tris omnipotentis, et

De Officio in Feria V. Cœnæ Domini.

Jesu ✠ Christi Fílii ejus Dómini nostri: qui cum eo vivit et regnat Deus, in unitáte ejúsdem Spíritus ✠ Sancti.

Deinde deposita mitra, extensis manibus ante pectus, dicit Præfationem.

℣. Per ómnia sœcula sæculórum.

℟. Amen.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spírítu tuo.

℣. Sursum corda.

℟. Habémus ad Dóminum.

℣. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

℟. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, æquum et salutáre, nos tibi semper, et ubíque grátias ágere, Dómine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus, Qui in princípíio, inter cætera bonitátis tuæ múnere, terram producere fructífera ligna jussisti, inter quæ hujus pinguíssimi liquóris ministræ olívæ nasceréntur quárum fructus sacro Chrísmati deservíret. Nam et David prophético spírítu grátiae tuæ Sacraménta prænóscens, vultus nostros in óleo exhilarándos esse cantávit: et cum mundi crímína dilúvio quondam expiaréntur effúso, similitúdinem futúri múnere columba demónstrans per olívæ ramum pacem terris rédditam nuntiávit. Quod in novíssimis tempóribus maniféstis est efféctibus declarátum, cum Baptísmatis aquis ómnium críminum commissa deléntibus, hæc ólei únctio vultus nostros jucúndos éfficit, ac serénos. Inde étiam Móysi fámulo tuo mandátum dedísti, ut Aaron fratrem suum prius aqua lotum per infúsióne hujus unguénti constitúeret Sacerdótem. Accessit ad hoc ámplior honor, cum Fílius tuus Jesus Christus Dóminus noster lavári se a Joánne undis Jordánicis exegisset, ut Spírítu Sancto in colúmbae similitúdine désuper misso, Unigénitum tuum, in quo tibi óptime complacuísse, testimoníio subsequéntis vocis osténderes, et hoc illud esse manifestíssime comprobáres, quod eum óleo lætítiae præ consórtibus suis unguéndum David Prophéta cecinisset. Te ígitur deprecámur, Dómine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus, per eúmdem Jesum Christum Fílium tuum Dóminum nostrum, ut hujus creatúre pinguédinem sancti ✠ ficare tua bene ✠ dictióne dignéris, et Sancti ✠ Spíritus ei admiscére virtútem, cooperánte Christi Fílii tui poténtia, a cujus Nómíne sancto Chrisma nomen accépit, unde unxisti Sacerdótes, Reges, Prophétas et Mártyres; ut spirituális lavácri Baptísimo renovándis creatúram Chrísmatis in Sacraméntum perféctæ salutis, vitæque confirmes; ut sanctificatióne unctiúnis infúsa, corruptiúnem primæ nativitátis absórpta, sanctum uniuscujúsq; templum acceptábilis vitæ innocéntiæ odóre redolésca; ut secúndum constitutiúnem tuæ Sacraméntum, Régio, et Sacerdotáli, Propheticóque honóre perfúsi, vestiménto incorrupti múnere induántur; ut sit his, qui renáti fúerint ex aqua et Spírítu Sancto, Chrísma salutis, eósque ætérnæ vitæ partícipes, et cœléstis glóriæ fáciat esse consórtes.

Quod sequitur dicit submissa voce legendo, ita tamen, quod a circumstantibus possit audiri:

Per eúmdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitáte ejúsdem Spíritus Sancti Deus, per ómnia sœcula sæculórum. ℟. Amen.

Præfatione hujusmodi finita, Pontifex balsamum cum illo modico Oleo ex ampulla Chrismali sumpto mixtum, commiscet sancto Chrísmati, reponens ipsum in ampullam Chrismalem, et dicens:

De Officio in Feria V. Cœnæ Domini.

HÆc commixtio liquorum fiat omnibus ex ea perunctis propitiatio et custodia salutaris in sæcula sæculorum. *R.* Amen.

Tum Diaconus, qui ampullam Chrismalem de sacristia portavit, deponit mappulam, sive velum de ipsa ampulla, dimissa ei sua serica veste alba, quam antea habebat, et Pontifex, capite inclinato, salutatur Chrisma dicens:

Ave, sanctum Chrisma.

Et hoc secundo, et tertio facit, semper altius dicendo; quod postquam tertio dixerit, osculatur labium ampullæ: quo facto, sedet Pontifex et accipit mitram. Tum singuli duodecim Sacerdotes parati prædicti accedunt successive per ordinem ad mensam, supra quam posita est ampulla Chrismatis, et factis reverentiis Sacramento in altare posito, et Pontifici, tertio in varia distantia genuflectunt coram ampulla, qualibet vice semper altius dicendo in tono prædicto:

Ave, sanctum Chrisma.

Quo tertio dicto, labium ampullæ reverenter osculantur, et ad sua loca revertuntur. Quo peracto, ampulla in uno latere mensæ prædictæ collocatur. Et mox Diaconus aliam ampullam sua veste coopertam cum Oleo Catechumenorum ferens, accedit ad præsentiam Pontificis, et ampullam ipsam sine mappula, quam Diaconus ipse circa collum retinet, tradit Archidiacono, qui illam suscipiens, eam ostendit Pontifici, et collocata supra mensam prædictam in medio ante Pontificem, super quam ampullam statim tam ipse Pontifex, quam etiam duodecim Presbyteri prædicti halant, prout supra de ampulla Chrismatis factum est. Quo facto, Pontifex surgens cum mitra, submissa voce legendo absolute exorcismum Olei Catechumenorum, dicit:

BENEDICTIO OLEI CATECHUMENORUM.

EXorcizo te creatura Olei, in nomine Dei Patris omnipotentis, et in nomine Jesu Christi, et Spiritus Sancti, ut in hac invocatione individue Trinitatis, atque unius virtute Deitatis, omnis nequissima virtus adversarii, omnis inveterata malitia diaboli, omnis violenta incursio, omne confusum et cæcum phantasma eradicetur, et effugetur, et discadat a te; ut divinis Sacramentis purificata fias in adoptionem carnis et spiritus eius, qui ex te ungenti sunt, in remissionem omnium peccatorum; ut efficiantur eorum corpora ad omnem gratiam spiritualem accipiendam sanctificata. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum, Qui venturus est iudicare vivos et mortuos, et sæculum per ignem. *R.* Amen.

Deinde, deposita mitra Pontifex stans benedicit dictum Oleum Catechumenorum, eadem voce dicens:

V. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Orémus.

DEus, incrementorum omnium, et profectuum spiritalium remunerator, qui virtute Sancti Spiritus imbecillarum mentium rudimenta confirmas, te oramus, Domine, ut emittere digneris tuam bene dictionem super hoc Oleum, et venturis ad beatam regenerationis lavacrum tribuas per unctionem huius creature purgationem mentis et corporis; ut si quæ illis adversantium spirituum inhæserint maculæ, ad tactum sanctificati Olei huius abscedant, nullis spiritalibus nequitiis locus, nulla refugis virtutibus sit facultas, nulla insidiantibus

De Officio in Feria V. Cœnæ Domini.

malis latēdi licētia relinquatur. Sed veniētibz ad fidem servis tuis, et Sancti Sp̄ritus tui operatiōne mundādis, sit unctiōnis hujus pr̄paratio ūtilis ad salūtem, quam ētiam cœlestis regeneratiōnis nativitāte in Sacramēto sunt Bapt̄smatis adeptūri. Per Dōminum nostrum Jesum Christum Fīlium tuum, Qui ventūrus est judicāre vivos et mōrtuos, et s̄culum per ignem. *℞*. Amen.

Deinde Pontifex, et successive duodecim Sacerdotes pr̄dicti reverenter salutant Oleum ipsum, dicentes tertio in tono lectionis:

Ave, sanctum Oleum.

Et postquam tertio id fecerint, osculantur os ipsius ampullæ, prout supra positum est de Chrismate. His itaque peractis, ambæ ampullæ per dictos duos Diaconos, eo ordine et decore, quo delatæ fuerant, ad sacrarium, sive sacristiam processionaliter reportantur. Interim dum reportantur, duo pr̄missi Cantores cantant hos versus:

Ut novetur sexus omnis unctiōne Chrismatis, ut sanetur sauciāta dignitātis glōria.

Chorus replicat totum versum:

O Redemptor.

Tum dicti duo Cantores prosequuntur versum:

Lota mente sacro fonte aufugantur crimina: uncta fronte sacrosāncta influunt charismata.

Chorus replicat versum:

O Redemptor.

Deinde dicti duo Cantores prosequuntur versum:

Corde natus ex Parēntis alvum implens Vīrginis, pr̄sta lucem, clāude mortem Chrismatis consōrtibus.

Chorus replicat versum:

O Redemptor.

Quo replicato, dicti duo Cantores prosequuntur versum:

Sit hęc dies festa nobis s̄culōrum s̄culis: sit sacrāta digna lāude, nec senēscat tēmpore.

Chorus replicat versum:

O Redemptor.

Vetus autem Chrisma, et Oleum Catechumenorum, ac Infirmorum, si quod remanserat in ampullis, ponitur in lampadibus Ecclesiæ ante Sacramentum, ut comburatur. Reliquum autem, quod est in pyxidibus, sive capsulis cum bombyce, igne comburitur, et novum deinde cum nova bombyce in pyxidibus, sive capsulis imponitur. Interim dum Chrisma, et Oleum Catechumenorum ad Sacristiam portantur, Pontifex sedens cum mitra, lavat manus, deinde redit ad altare, et prosequitur Missam, ut in Missali habetur: et dicto *Ite Missa est*, dat Benedictionem, et dicens Evangelium S. Joannis, accedit ad faldistorium, ubi sedet cum mitra, et jubet Presbyteros attente, ut juxta Canonum traditionem, Chrisma et Olea fideliter custodiant, et nulli sub pr̄textu medicinæ, vel maleficii tradere pr̄sumant: alioquin honore priventur.

ORDO AD SYNODUM.

Sacerdotes, et Clerici universi, qui ad Synodum de jure, vel consuetudine venire tenentur, conveniunt in civitate, vel alio loco, prout Pontifex ordinaverit.

Prima autem die Synodi, Pontifex summo mane cappa indutus, ab universo Clero cum superpelliceis comitatus, ad Ecclesiam pergit, paratur in sede, celebrat Missam de Spiritu Sancto, et præbet Clero sacram Communionem. Qua finita, paratur faldistorium ante medium altaris, juxta inferiorem gradum, per quem ad altare ascenditur; et alia sedes in plano altaris (poterit tamen faldistorium suo tempore, loco secundæ sedis, cum tempus erit, poni.) Pontifex vero supra rochetum, vel si sit Regularis, supra superpelliceum, amictu, stola, pluviali rubeo, et mitra pretiosa induitur; quibus paratus, baculum pastorem manu ferens, accedit coram altari, Diacono et Subdiacono paratis rubeis ornamentis, ac si in Missa servire deberent, ipsum hinc et inde associantibus, et ibi ante faldistorium sibi paratum genuflexus, deposita mitra, incipit, schola prosequente, Antiphonam, ton. 8

Exáudi nos, Dómine, quóniam benígna est misericórdia tua: et secúndum multitudínem miseratiónum tuárum réspice nos, Dómine.

Psalmus 68.

Salvum me fac, Deus: * quóniam intravérunt aquæ usque ad ánimam meam.

Incepto Psalmo, sedet Pontifex, accepta mitra, et sic manet quousque finiatur Psalmus, et Antiphona repetatur.

Infixus suum in limo profúndi: * et non est substántia.

Veni in altitúdinem maris, * et tempéstat demérsit me.

Laborávi clamans, ráucæ factæ sunt fáuces meæ: * defecérunt óculi mei, dum spero in Deum meum.

Multiplicáti sunt super capillos cápitis mei, * qui odérunt me gratis.

Confortáti sunt qui persecúti sunt me inimíci mei injuste: * quæ non rápui, tunc exsolvébam.

Deus, tu scis insipiéntiam meam: * et delícta mea a te non sunt abscondíta.

Non erubéscant in me qui expéctant te, Dómine, * Dómine virtútum.

Non confundántur super me * qui quærunte te, Deus Israel.

Quóniam propter te sustínui oppróbrium: * opéruit confúsió fáciem meam.

Extráneus factus sum frátribus meis: * et peregrínus filiis matris meæ.

Quóniam zelus domus tua comédit me: * et oppróbria exprobrántium tibi cecidérunt super me.

Et opéruí in jejúnio ánimam meam: * et factum est in oppróbrium mihi.

Et pósui vestiméntum meum cilíciúm: * et factus sum illis in parábolam.

Advérsus me loquebántur qui sedébant in porta: * et in me psallébant qui bibébant vinum.

Ego vero oratiómem meam ad te, Dómine: * tempus benepláciti Deus.

In multítudine misericórdiæ tuæ exáudi me: * in veritáte salútis tuæ.

Eripe me de luto, ut non infigar: * líbera me ab iis. qui odérunt me, et de profúndis aquárum.

Non me demérgat tempéstat aquæ, neque absórbeat me profúndum: * neque úrgeat super me púteus os suum.

Exáudi me, Dómine, quóniam benígna est misericórdia tua: * secúndum multítudínem miseratiónum tuárum réspice in me.

Et ne avéertas fáciem tuam a púero tuo: * quóniam tríbulor, velóciter exáudi me.

Inténde ánimæ meæ, et líbera eam: * propter inimícos meos éripe me.

Ordo Ad Synodam.

Tu scis impropérium meum et confusiónem meam: * et reveréntiam meam.
In conspéctu tuo sunt omnes qui tribulant me: * impropérium expectávit cor meum, et misériam.
Et sustínui qui simul contristarétur, et non fuit: * et qui consolarétur, et non invéni.
Et dedérunt in escam meam fel: * et in siti mea potavérunt me acéto.
Fiat mensa eórum coram ipsis in láqueum, * et in retributiónes, et in scandalum.
Obscuréntur óculi eórum ne vídeant: * et dorsum eórum semper incúrva.
Effúnde super eos iram tuam, * et furor iræ tuæ comprehéndat eos.
Fiat habitátio eórum desérta: * et in tabernáculis eórum non sit qui inhábitet.
Quóniam quem tu percussísti, persecúti sunt: * et super dolórem vúlnerum meórum addidérunt.
Appóne iniquitátem super iniquitátem eórum, * et non intrent in justítiam tuam.
Deleántur de libro vivéntium: * et cum justis non scribántur.
Ego sum páuper et dolens: * salus tua, Deus, suscepit me.
Laudábo nomen Dei cum cántico: * et magnificábo eum in láude.
Et placébit Deo super vítulum novéllum, * córnua producéntem et úngulas.
Videant páuperes, et læténtur: * quærite Deum, et vivet ánima vestra.
Quóniam exaudívit páuperes Dóminus: * et vinctos suos non despéxit.
Láudent illum cœli et terra, * mare, et ómnia reptília in eis.
Quóniam Deus salvam fáciat Sion: * et ædificabúntur civitátes Juda.
Et inhabitábunt ibi, * et hæreditáte acquirént eam.
Et semen servórum ejus possidébit eam: * et qui díligunt Nomen ejus, habitábunt in ea.
Glória Patri. Sicut erat, etc.

Finis Psalmo, et repetita Antiphona, Pontifex surgit, deposita mitra, et versus ad altare, dicit:

Orémus.

ADsumus, Dómine Sancte Spíritus, adsumus, péccati quidem immanitáte deténti, sed in Nómine tuo speciáliter aggregáti: veni ad nos, adésto nobis, dignáre illábi córdibus nostris doce nos, quid agámus, quo gradiámur, osténde; quid efficiámus, operáre. Esto solus et suggéstor, et efféctor judiciórum nostrórum, qui solus cum Deo Patre, et ejus Fílio nomen pössides gloriósum: non nos patiáris perturbátóres esse justítiæ, qui summe díligis æquitátem, ut sínistrum nos non ignorántiæ trahat, non favor infléctat, non accéptio múneris, vel persónæ corrúmpat: sed junge nos tibi effícaciter solum tuæ grátiae dono, ut simus in te unum, et in nullo deviémus a vero; quátenus in Nómine tuo collécti, sic in cunctis teneámus cum moderámine pietátis justítiam, ut hic a te in nullo disséntiat senténtia nostra, et in futúro pro bene gestis consequámur præmia sempitérna.

Respondetur ab omnibus: Amen.

Orémus.

OMnípotens, sempitérne Deus, qui misericórdia tua nos incólumes in hoc loco speciáliter aggregásti; mentes nostras, quæsumus, Paráclitus, qui a te procedit, illúminet, et indúcat in omnem, sicut tuus promísit Fílius, veritátem; cunctósque in tua fide, et charitáte corróboret; ut excitáti a temporáli Synodo, proficiámus ad æternæ felicitátis augméntum. Per eúndem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitáte ejúsdem Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R̄*. Amen.

Ordo Ad Synodam.

Finita Oratione, Pontifex, accepta mitra, procumbit supra faldistorium prædictum, aliis omnibus genuflectentibus; et Cantores dicunt Litanias, prout habentur supra, pag. 32. Et postquam dictum fuerit:

Ut ómnibus Fidélibus, etc.

℞. Te rogámus, áudi nos.

Pontifex surgit, et baculum pastorem in sinistra tenens, stans versus ad Synodum, dicit:

Ut hanc præsentem Synodum visitáre, dispónere, et bene ✠ dícere dignéris.

℞. Te rogámus, áudi nos.

Producens signum crucis pariter super omnes: quo facto, iterum accumbit, Cantoribus Litanias perficientibus. Quibus dictis, surgunt omnes, et Pontifex, deposita mitra, dicit stans versus ad altare:

Orémus. Et ministri: Flectámus génuá. ℞. Leváte.

DA, quæsumus, Ecclésiæ tuæ, miséricors Deus, ut Spíritu Sancto congregáta, secúra tibi devotióne servíre mereátur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitáte ejúsdem Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

℞. Amen.

Deinde Pontifex, accepta mitra, ascendit ad sedem sibi paratam in plano altaris, ita ut in ea sedens, dorsum suum vertat ad altare. Et imponit incensum in thuribulum, et benedicit more solito; Diaconus dalmatica indutus, præcedentibus thuriferario et duobus ceroferariis, et Subdiacono tunicella induto paramentis rubeis, benedictione accepta a Pontifice, cantat in loco convenienti:

✠ Sequéntia sancti Evangélii secúndum Lucam.

Cap. 9.

IN illo témpore: Convocáti Jesus duódecim Apóstolis, dedit illis virtútem, et potestátem super ómnia dæmónia, et ut languóres curárent. Et misit illos prædicáre regnum Dei, et sanáre infirmos. Et ait ad illos: Nihil tulíritis in via, neque virgam, neque peram, neque panem, neque pecúniám, neque duas túnicas habeáti. Et in quamcúmque domum intravéritis, ibi manéte, et inde ne exeáti. Et quicúmque non recepérint vos, exeúntes de civitáte illa, étiam púlverem pedum vestrórum excúti in testimónium super illos. Egréssi autem, circuíbant per castélla evangelizántes, et curántes ubique.

Quo finito, liber Evangeliorum apertus per Subdiaconum portatur Pontifici per eum osculandus, qui et deinde incensatur. Quo facto, Pontifex ipse ante sedem suam prædictam, deposita mitra, versus ad altare, atque alii omnes in locis suis genuflectunt. Tum Pontifex hic genuflexus, incipit cantando, schola prosequente, Hymnum:

Veni, creátor Spíritus,

Et dicitur totus, prout habetur supra, pag. 44.

Finito primo versu, Pontifex surgit, stans versus ad altare, sine mitra, usque ad finem Hymni; similiter omnes alii cum Pontifice surgunt. Expleto Hymno, omnes sedent in silentio, et Pontifex, accepta mitra, sedens in sede prædicta supra, in plano altaris posita, eos, si placet, in hanc sententiam alloquitur:

Ordo Ad Synodam.

Venerábiles consacerdótes, et fratres nostri charíssimi, præmissis Deo précibus, opórtet ut ea, quæ de divínis officiis, vel sacris Ordínibus, aut étiam de nostris móribus, et necessitatibus Ecclesiásticis a nobis conferénda sunt, cum charitaté et benignitaté unusquisque vestrum suscipiat, summáque reveréntia, quantum valet, Dómino adjuvánte, percípiat, vel quæ emendatióne digna sunt, omni devotióne unusquisque fidéliter stúdeat emendáre: et si cui forte quod dicétur, aut agétur, displiceat, sine álquo scrúpulo contentiónis, palam coram ómnibus cónferat: quátenus, Dómino mediánte, et hoc ad óptimum statum pervéniat; ita ut nec discórdans conténtio ad subversiónem justítiæ locum invéniat, neque íterum in per inquirenda veritaté vigor nostri órdis, vel sollicitúdo tepéscat.

Post allocutionem hujusmodi, vel prius, prout magis placuerit Pontifici, fit per aliquem virum doctum idoneum sermo, in quo tractatur de disciplina Ecclesiastica, de divinis mysteriis, et de correctione morum in Clero, secundum ea, quæ Pontifici videbuntur: Et post sermonem, querelæ, si quæ sint, audiuntur.

Deinde Archidiaconus ex suggesto alta voce legit decreta Sacrosancti Concilii Tridentini de Residentia, et de Professione Fidei, quam tunc emittent omnes, qui ad eam tenentur, in manibus Pontificis, juxta formam infra positam; item de eligendis Examinatoribus, qui statim nominantur, et approbantur, et jurant in manibus Pontificis; demum de eligendis Judicibus causarum, qui similiter proponuntur, ut supra.

Postremo caritative monentur omnes, quod durante Synodo, honeste se habeant in omnibus, et extra ita, quod eorum conversatio cæteris sit merito in exemplum. Quo facto, surgit Pontifex, et solemniter omnibus benedicit, dicens: Sit nomen Dómini benedictum, etc., more consueto: qua data, discedunt omnes.

FORMA JURAMENTI.

EGO **N.** firma fide credo, et profiteor ómnia et síngula, quæ continéntur in Symbolo Fidei, quo sancta Romána Ecclésia útitur; vidélicet, Credo in unum Deum, Patrem omnipoténtem factórem cœli et terræ, visibílium ómnium, et invisibílium. Et in unum Dóminum Jesum Christum, Fílium Dei unigénitum. Et ex Patre natum, ante ómnia sœcula. Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. Génitum, non factum, consubstantiálem Patri, per quem ómnia facta sunt. Qui propter nos hómines, et propter nostram salútem descendit de cœlis. Et incarnátus est de Spírítu Sancto ex María Virgine: et homo factus est. Crucifixus étiam pro nobis sub Póntio Piláto, passus et sepúltus est. Et resurrexit tértia die, secúndum Scriptúras. Et ascendit in cœlum sedet ad dexteram Patris. Et íterum ventúrus est cum glória judicáre vivos et mórtuos; cujus regni non erit finis. Et in Spírítum Sanctum Dóminum, et vivificántem, qui ex Patre, Filióque procedit. Qui cum Patre et Fílio simul adorátur, et conglorificátur: qui locútus est per Prophétas. Et unam sanctam Cathólicam et Apostolicam Ecclésiam. Confitéor unum baptísma in remissionem peccatórum. Et exspécto resurrectionem mortuórum. Et vitam ventúri sœculi. Amen. Apóstolicas, et Ecclesiásticas traditiónes, reliquásque ejúsdem Ecclésiæ observatiónes, et constitutiónes firmíssime admítto et ampléctor.

Iterum Sacram Scriptúram juxta eum sensum, quem ténuít ut tenet sancta Mater Ecclésia, cujus est judicáre de vero sensu et interpretatióne sacrárum Scripturárum, admítto: neceam umquam, nisi juxta unánimem consénsu Patrum accípiam et interpretábor.

Ordo Ad Synodam.

Profiteor quoque septem esse vere et proprie Sacramenta novæ legis, a Jesu Christo Dómino nostro instituta, atque ad salutem humáni géneris, licet non ómnia síngulis necessária, scilicet Baptísmum, Confirmatióem, Eucharistiám, Pœniténtiam, Extrémam Unctióem, Ordinem, et Matrimónium; illaque grátiam conférre, et ex his Baptísmum, Confirmatióem, et Ordinem, sine sacrilégio reiterári non posse. Recéptos quoque et approbátos Ecclésiæ Cathólicæ ritus, in supradictórum solémni administratióne recípio et admítto: ómnia et síngula quæ de peccáto origináli et de justificatióne, in sacrosánta Tridentína Synodo definíta et declaráta fuérunt, ampléctor et recípio.

Profiteor páriter in Missa offérri Deo verum, próprium, et propitiatórium sacrificium, pro vivis et defúntis; atque in sanctíssimo Eucharistiæ Sacraménto esse vere, réaliter, et substantiáliter Corpus, et Ságuinem, una cum ánima et divinitáte Dómini nostri Jesu Christi, fierique conversiόem totiús substántiæ panis in Corpus, et totiús substántiæ vini in Ságuinem, quam conversiόem Cathólica Ecclésiá Transubstantiatiόem appellat.

Fateor étiam, sub áltera tantum spécie, totum atque íntegrum Christum, verúmque Sacraméntum sumi. Constánter téneo Purgatórium esse, animásque ibi deténtas Fidélium suffrágiis juvári. Simíliter et Sanctos una cum Christo regnántes, venerándos atque invocándos esse; eósque oratiónes Deo pro nobis offérre; atque eórum reliquias esse venerándas. Firmíssime ássero, imígines Christi, ac Déiparæ semper Vírginis, necnon aliórum Sanctórum habéndas et retinéndas esse, atque eis débitum honórem ac veneratióem impertiéndam. Indulgentiárum étiam potestátem a Christo in Ecclésiá relíctam fuisse; illarúmque usum Christiáno pópulo máxime salutárem esse affirmo. Sanctam, Cathólicam, et Apostólicam Románam Ecclésiám, ómniúm Ecclesiárum matrem, et magístram agnósko; Romanóque Pontífici, beáti Petri Apostolórum Príncipis successóri, ac Jesu Christi Vicáριο veram obediéntiam spóndeo ac juro. Cætera item ómnia a sacris Canónibus, et Œcuménicis Concíliis, ac præcipue a sacrosánta Tridentína Synodo tradita, definíta, et declaráta, indubitánter recípio atque profiteor; simúlque contrária ómnia, atque hereses quascúmque ab Ecclésiá damnátas, et rejéctas, et anathematizátas, ego páriter damno, rejicio, et anathematízo. Hanc veram Cathólicam fidem, extra quam nemo salvus esse potest, quam in præsentí sponte profiteor, et veráciter téneo, eámdem íntegram et inviolátam, usque ad extrémum vitæ spíritum, constantíssime (Deo adjuvánte) retinére et confitéri, atque a meis súbditis, vel illis, quórum cura ad me in múnere meo spectábit, tenéri, docéri, et prædicári, quántum in me erit, curatúrum. Ego idem **N.** spóndeo, vóveo, ac juro. Sic me Deus ádjuvet, et hæc sancti Dei Evangélia.

Secunda die convenientibus iterum omnibus in Ecclesia, finita Missa, Pontifex, paratus ut supra, procedit coram altari, Diacono et Subdiacono, paratis ut supra, ipsum associantibus, et ibi in faldistorio ante medium altaris juxta inferiorem gradum sibi parato genuflexus, deposita mitra, inchoat, schola prosequente, Antiphonam ton. 8.

Propitius esto peccatis nostris, Domine, nequando dicant Gentes: Ubi est Deus eorum?

Finita Antiphona et incepto Psalmo, sedet Pontifex, reassumpta mitra, usque ad finem Psalmi.

Psalmus 78.

Deus, venérunt Gentes in hereditátem tuam, polluérunt templum sanctum tuum:* posuérunt Jerúsalem in pomórum custódiám.

Ordo ad Synodum.

Posuerunt morticina servorum tuorum, escas volatilibus caeli:* carnes sanctorum tuorum bestiis terrae.

Effuderunt sanguinem ipsorum tamquam aquam in circuitu Jerusalem:* et non erat qui sepeliret.

Facti sumus opprobrium vicinis nostris:* subsannatio et illusio his, qui in circuitu nostro sunt.

Usquequo Domine, irasceris in finem:* accendetur velut ignis zelus tuus?

Effunde iram tuam in Gentes, quae te non noverunt:* et in regna quae nomen tuum non invocaverunt.

Quia comederunt Jacob:* et locum ejus desolaverunt.

Ne memineris iniquitatumstrarum antiquarum, cito anticipent nos misericordiae tuae:* quia pauperes facti sumus nimis.

Adjuva nos, Deus salutaris noster: propter gloriam nominis tui, Domine, libera nos:* et propitius esto peccatis nostris propter nomen tuum:

Ne forte dicant in Gentes: Ubi est Deus eorum?* et innotescat in nationibus coram oculis nostris.

Ultio sanguinis servorum tuorum, qui effusus est:* introeat in conspectu tuo gemitus conpeditorum.

Secundum magnitudinem brachii tui, posside filios mortificatorum.

Et redde vicinis nostris septuplum in sinu eorum:* improperium ipsorum quod exprobraverunt tibi, Domine.

Nos autem populus tuus, et oves pascuae tuae:* confitebimur tibi in saeculum.

In generationem et generationem annuntiabimus laudem tuam.

Glória Patri. Sicut erat, etc.

Deinde finito Psalmo, et repetita Antiphona, Pontifex, deposita mitra, surgit, et stans versus ad altare, dicit:

Orémus.

NOstrorum tibi, Domine, curvantes genua cordium, quaesumus, ut bonum quod in nobis a te requiritur, exequamur, scilicet, ut prompta tecum sollicitudine gradientes, discretiónis arduae subtile judicium faciamus, ac misericordiam diligentes, clareamus studiis tibi placitae actionis. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Orémus.

Mentibus nostris, quaesumus, Domine, Spiritum Sanctum benignus infunde, quatenus in nomine tuo collecti, sic in cunctis teneamus cum moderamine pietatis justitiam, ut hic a te in nullo dissentiat voluntas nostra, sed semper rationabilia meditantes, quae tibi sunt placita, et dictis exequamur, et factis. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitate ejusdem Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Orémus. *Et ministri dicunt:* Flectamus genua. *R.* Levate.

DEus, qui nos justitiam loqui, et quae recta sunt, praecipis judicare; tribue nobis, ut neque iniquitas in ore, nec pravitas inveniatur in mente; ut puro cordi purior sermo consentiat; ostendatur in opere justitia, neque appareat dolus in lingua, sed ex corde veritas proferatur. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. *R.* Amen.

Ordo ad Synodum.

Post hæc Pontifex, accepta mitra, ascendit ad planum altaris, et sedet in sede, seu faldistorio ibidem sibi parato.

Tum accedit Diaconus cum thuriferario, et Pontifex imponit incensum; deinde Diacono benedicit, qui procedens ad locum consuetum signat, incensat, et cantat Evangelium, ut heri, Pontifice ante sedem prædictam sine mitra verso ad Diaconum stante.

✠ Sequéntia sancti Evangélii secúndum Lucam.

Cap. 10

IN illo témpore: Designávit Dóminus et álios septuagínta duos: et misit illos binos ante fáciem suam in omnem civitátem et locum, quo erat ipse ventúrus. Et dicébat illis: Messis quidem multa, operárii autem páuci. Rogáte ergo dóminum messis, ut mittat operários in messem suam. Ite: ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos. Nolíte portáre sácculum, neque peram, neque calceaménta, et néminem per viam salutavéritis. In quamcúmque domum intravéritis, primum dicíte: Pax huic dómui; et si ibi fúerit filius pacis, requiéscet super illum pax vestra: sin autem, ad vos revertétur. In eádem autem domo manéte edéntes et bibéntes, quæ apud illos sunt: dignus est enim operárius mercéde sua. Nolíte transíre de domo in domum. Et in quamcúmque civitátem intravéritis, et suscepérint vos, manducáte quæ apponúntur vobis: et curáte infirmos, qui in illa sunt, et dicite illis: Appropinquávit in vos regnum Dei.

Quo finito, et per Pontificem libro osculato, et ipso incensato, Pontifex sine mitra ante sedem prædictam versus ad altare, ac aliis omnibus in suis locis genuflexis, incipit, schola prosequente, Hymnum:

Veni, creátor Spíritus.

Et dicitur totus, ut supra, pag. 44. Quem schola prosequitur, ut in primo die. Finito primo versu, Pontifex surgit, stans versus ad altare, detecto capite usque ad finem Hymni. Simili modo faciunt omnes alii. Expleto Hymno, omnes sedeant in silentio. Tunc Pontifex sedens in sede prædicta cum mitra, Synodum his verbis alloquitur, si velit:

Venerábiles, et dilectíssimi fratres nostri, opórtet, ut sicut hestérna die admonúimus benígnam mansuetudínem vestram, de divínis officiis, et sacris altáris grádibus, aut étiam de móribus et necessitatibus Ecclesiásticis, quæcúmque emendánda, vel renovánda sunt, cháritas ómnium vestrum, ubicúmque nóverit álíqua emendatióne condígna, in médium proférre non ámbigat; ut per vestræ charitatís stúdiúm, Dómino largiénte, ad óptimum pervéniat statum, ad láudem, et glóriam Nómínis Jesu Christi Dómini nostri.

Post allocutionem hujusmodi, vel prius, si magis placet Pontifici, fit sermo per aliquem doctum idoneum, in quo iterum tractetur de disciplina Ecclesiastica, et aliis, de quibus Pontifici videbitur. Deinde Archidiaconus alta voce legit Apostolicas Constitutiones ibi non promulgatas, vel alias, pro Pontificis arbitrio. Quo finito, leguntur Constitutiones per Synodum approbandæ; quibus lectis, habito scrutinio, quæ placent, per Patres confirmantur. His peractis, Pontifex surgens benedicit omnibus solemniter, ut heri. Deinde omnes discedunt.

Die tertia, conventionem factam in Ecclesia, finita Missa, Pontifex paratus, ut heri, assistentibus sibi Diacono et Subdiacono paratis, genuflexus in faldistorio juxta inferiorem gradum ante medium altaris sibi parato, deposita mitra, incipit, schola prosequente, Antiphonam:

Ordo ad Synodum.

Exáudi nos, Dómine, quóniam benígna est misericórdia tua: et secúndum multitudínem miseratiónum tuárum réspice nos, Dómine.

Psalmus. *Salvum me fac, Deus: * quóniam intravérunt aquæ usque ad ánimam meam. Et dicitur totus, prout habetur supra in primo die, pag. 244. Deinde repetitur Antiphona. Incepto Psalmo, Pontifex sedet, et accipit mitram, sic manens quousque Psalmus finiatur, et Antiphona repetatur; qua repetita, deposita mitra, surgit, et stans versus ad altare, dicit:*

Orémus.

AD te, Dómine, intérni clamóris vóci bus proclamántes, unánimiter postulámus: ut respéctu tuæ gratiæ solidáti, præcónes veritátis efficiámur intrépidi, tuúmque valeámus verbum cum omni fidúcia lóqui. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *℟.* Amen.

Orémus.

OMnípotens, sempitérne Deus, qui sacro verbi tui oráculo promísisti, ubi duo, vel tres in nómine tuo congregáti essent, te médium fore; adésto cœtui nostro propítius, et cor nostrum illúmina miséricors, ut a bono miseriórdiæ tuæ nullátenu s aberrémus, sed rectum justítiæ tuæ trámitem in ómnibus teneámus. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *℟.* Amen.

Orémus. *Et ministri dicunt:* Flectámus génu a. *℟.* Leváte.

DEus, qui pópulis tuis et indulgéntia cónsulis, et amóre domináris: da Spíritum sapiéntiæ tuæ, quibus dedísti régimen disciplínæ, ut de proféctu sanctárum óvium fiant gáudia æténa pastórum. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *℟.* Amen.

Post hæc Pontifex, accepta mitra, ascendit ad planum altaris, sedens in sede, seu faldistorio ibidem sibi parato. Tum accedit Diaconus cum thuriferario, et Pontifex imponit incensum; deinde benedicit Diacono, qui procedens ad locum consuetum, signat, incensat, et cantat Evangelium, ut heri, Pontífice ante sedem prædictam sine mitra verso ad Diaconum stante.

✠ Sequéntia sancti Evangélii secúndum Matthæum.

Cap. 18.

IN illo témpore: Dixit Jesus discíplis suis: Si peccáverit in te frater tuus, vade, et córripe eum inter te et ipsum solum: si te audíerit, lucrátus eris fratrem tuum. Si autem te non audíerit, ádhibe tecum adhuc unum vel duos, ut in ore duórum vel trium téstium stet omne verbum. Quod si non audíerit eos, dic Ecclésiæ. Si autem Ecclésiám non audíerit, sit tibi sicut éthnicus, et publicánus. Amen dico vobis, quæcúmque alligavéritis super terram, erunt ligáta et in cœlo: et quæcúmque solvéritis super terram, erunt solúta et in cœlo. Iterum dico vobis: quia si duo ex vobis consénsierint super terram, de omni re quamcúmque petierint, fiet illis a Patre meo, qui in cœlis est. Ubi enim sunt duo vel tres congregáti in nómine meo, ibi sum in médio eórum. Tunc accédens Petrus ad eum, dixit: Dómine, quóties peccábit in me frater meus, et dimíttam ei? usque sépties? Dicit illi Jesus: Non dico tibi usque sépties; sed usque septuágies sépties.

Ordo ad Synodum.

Quo finito, et per Pontificem libro osculato, et ipso incensato, Pontifex sine mitra ante sedem prædictam versus ad altare, atque aliis omnibus in locis suis genuflexis, incipit, schola prosequente, Hymnum:

Veni, creátor Spíritus.

Et dicitur totus, ut supra, pag. 44. Finito primo versu, Pontifex surgens, stant versus ad altare, detecto capite usque ad finem Hymni. Simili modo faciunt omnes alii. Expleto Hymno, omnes sedent in silentio. Tunc Pontifex sedens in sede prædicta cum mitra, Concilium seu Synodum his verbis alloquitur, si velit. Poterit tamen hujusmodi allocutionem omittere; et quod ejus loco, si placebit, per aliquem doctum idoneum, de his quæ in allocutione continentur, et aliis opportunis sermo fiat, committere.

Venerábiles, et dilectíssimi fratres: Cónvenit, ut ea quæ de Ecclesiásticis officiis, et Sacerdotálibus grádibus, vel étiam Canónicis sanctiónibus, propter divérsas occupatiónes, aut (quod negáre non póssumus) propter nostram, aliorúmque desídiam, non tam plene, ut opórtet, executá sunt, ómnium nostrum unánimi consénsu et voluntáte requirántur, et humíliter coram charitaté vestra reciténtur: ut quæ digna sunt emendatióne, ad meliorem statum, auxiliánte Dómino, perducántur. Et cui fortásse áliquíd, quod digéstum est, displicet, charitatí vestræ cum benignitaté et modéstia intimáre non differat; quátenus totum quod synodáli conventiÓne nostra statútum fúerit vel renovátum, absque omni contrarietáte, concórdia sanctæ pacis ab ómnibus æque custodiátur, ac teneátur, ad augméntum æternæ beatitúdinis ómnium nostrum.

Post hæc leguntur Constitutiones, si quæ sint per Synodum approbandæ: quibus lectis, et per Patres, si placet, confirmatis, atque omnibus terminatis, Pontifex sedens cum mitra, omnium orationibus se commendat. Deinde leguntur nomina omnium qui Synodo interesse debent, et præsentés ad sua nomina surgunt, et respondent singuli:

Adsum.

Absentes vero notantur, et per Pontificem debita pœna mulctantur. Demum Pontifex adhuc in sede prædicta cum mitra sedens, si placet, congregatos admonet, et exhortatur sub hujusmodi verbis.

Fratres dilectíssimi, et Sacerdótes Dómini: Cooperatóres Ordinis nostri estis. Nos, quámvis indigni, locum Aaron tenémus; vos autem locum Eleázari et Ithámari. Nos vice duódecim Apostolorum fúngimur, vos ad formam septuagínta duórum discipulórum estis. Nos pastóres vestri sumus, vos autem pastóres animárum vobis commissárum. Nos de vobis ratiónem redditúri sumus summo Pastóri nostro Dómino Jesu Christo, vos de plébibus vobis commendátis. Et ideo, fratres dilectíssimi, vidéte periculum vestrum. Admonémus itaque, et obsecrámus fraternitatém vestram, ut quæ vobis suggérimus, memóriæ commendátis, et ópere exercére studeátis. **I**n primis admonémus, ut vita et conversátio vestra sit irreprehensíbilis. **I**n dómibus vestris mulieres non cohábent. **O**mní nocte ad noctúrnas horas súrgite. **O**fficium vestrum horis certis decantáte. **N**ullus, nisi jejunos, Missam célebret, et non in véstibus commúnibus, sed sacris, et nítidis, amíctu, alba, cingulo, manípulo, stola, et cásula, quæ ad álios usus non sérviant. **M**issas religiÓse celebráte. Corpus, et Sanguinem Dómini nostri Jesu Christi cum omni reveréntia, et tremóre súmite. **C**orporália mundíssima sint. **V**asa sacra própriis mánibus ablúite, et extérgite diligénter. **N**ulla fœmina ad altáre Dómini accédát, nec cálicem Dómini tangat. **A**ltáre sit coopértum mundis línteis, saltem tribus divérsis. Et désuper

Ordo ad Synodum.

nihil ponátur, nisi Reliquiæ ac res sacræ, et pro sacrificio opportunæ. Missale, Breviárium, et Martyrológium, unusquisque hábeat. Ecclésiæ vestræ bene sint coopértæ, et mundæ. In sacristiis sive secretáriis, aut juxta altáre majus, sit locus præparátus ad infundéndum aquam ablutiónis corporálium, et vasórum sacrórum, ac mánuum, postquam sanctum Chrisma, aut óleum Catechumenórum, vel Infirmórum tractavéritis. Ibique pendeat vas cum aqua munda, pro lavándis mánibus Sacerdotum, et aliórum qui rem sanctam et officium divínium sunt peractúri, et prope, línteum mundum ad illas abstergéndum. Atria Ecclésiæ sint bene muníta. Nullus sine scitu, et consénsu nostro, per potestátem sæculárem, Ecclésiám obtíneat. Nullus Ecclésiám, ad quam intitulátus est, dimíttat, et ad áliam quæstus grátia se tránsferat. Nullus plures Ecclésiás sine título, et contra sacrórum Cánonum dispositiões nancisci præsumat. Nullátenus étiam una Ecclésiá inter plures dividátur. Nullus extra Ecclésiám in locis non consecrátis célebret. Nullus altérius parochiánum, nisi itinerántem, et tunc de Rectóris sui licéntia ad communióem recípiat. Nullus in altérius Paróchia absque próprii Sacerdotis licéntia, Missam célebret. In celebratióne, quisque Cálicem, et obláta, non círculo, aut dígitórum vacillatióne, ut quidam fáciunt, sed junctis et exténsis dígitis cruce signet, sicque benedicat. Calix, et paténa sint áurei, vel argétei, non ærei, aut aurichálcei, vítrei, vel lígnei. Quisque Présbyter cléricum hábeat, vel scholárem, qui cum eo Psalmos cantet, Epístolam, et Lectiόnem legat, et in Missa respóndeat. Ipse quoque Présbyter infirmos vísitet, et reconcíliet, et juxta Apóstolum própria manu commúnicet, Oleo sancto inúngat. Nullus præsumat trádere Communióem láico aut fœminæ, ad deferéndum infirmo. Nullus pro baptizándis infántibus, sive adúltis, aut infirmis reconciliándis, aut mortuis sepeliéndis, præmium vel munus éxígat. Per negligéntiam vestram nullus infans sine Baptismo, et adúltus sine Communióne péreat. Nullus vestrum sit ebriósus, aut litigiósus. Nullus arma ferat. Nullus canum, aut ávium jócis insérviat; nullus in tabérnis bibat. Quisque vestrum, quantum sapit, de Evangélio Domínico et cæteris festívis díebus suæ plebi annúntiet. Verbum Dómini prædicáte. Curam páuperum, peregrinórum, viduárum, et orphanórum habéte; ipsósque peregrínos ad prándium vestrum vocáte. Estóte hospítales, áliis exínde bonum exéplum præbentes. Síngulis díebus Domínicis ante Missam, aquam, qua pópulus aspergátur, benedicíte, ad quod vas próprium habéte. Vasa sacra et vestiménta Sacerdotália, nolíte negotiátóri aut tabernário in pignus dare. Minus digne pœniténtem cujuscúmque rei grátia ad reconciliatióem non addúcite, neque ei reconciliatiónis testimónium perhibéte. Usúras non exígite. Nec facultates vestras post ordinatióem vestram acquisítas alienáte, quóniam Ecclésiæ sunt. Nullus étiam res, possessiões, aut mancipium Ecclésæ véndere, commutáre, aut quocúmque ingénio præsumat alienáre. Nullus décimam altérius recípiat. Nullus pœniténtem, carnem manducáre, aut vinum bíbere invítet, nisi pro eo tunc eleemósynam fécerit. Quisque fontes baptismáles lapideos hábeat bene mundos; quos si habére non póterit, vas áliud ad hoc opus solum deputátum téneat. Omnibus Parochiánis vestris Symbolum, et Oratióem Domínicam insinuáte. Jejúnia Quadragésimæ, Quátuor Témporum, et ália Ecclésiæ mandáta significáte observánda. Ante Quadragésimam quarta féria pópulum ad confessiόem invitáte, et conféssis juxta qualitátem críminum, pœniténtiam injúngite. Tribus tempóribus in anno, id est, Natáli Dómini, Pascha, et Pentecóste, omnes fidéles accédere ad Communióem Córporis Dómini nostri Jesu Christi admonéte, et ne omíttat, quin saltem in Pascha commúnicet. Certis tempóribus conjugátos abstinére ab uxóribus exhortámini. Nullus vestrum rúbeis, aut virídidibus, vel laicálibus véstibus utátur. Diem Domínicam, et cæteras festivitátes, absque ópere servíli, a véspera in vésperam celebrári docéte. Cantus, et chóreas mulierum in atrio Ecclésiæ prohibéte. Incantatiões super mórtuos noctúrnis horis a vulgo fieri consuétas sub contestatióne Dei omnipoténtis vetáte. Cum excommunicátis nolíte

Ordo ad Synodum.

communicáre. **N**ec quis vestrum in eórum præséntia celebráre præsúmat: quod étiam plebi nuntiáte. **E**t nullus ex plebe uxórem domum ducat, nisi prius núptiæ tempóribus ab Ecclésia permíssis, públice fúerint celebrátæ. **Q**uod nullus ad raptam, vel consanguíneam accédát, aut altérius sponsam ducat omnímódis prohibéte. **P**orcários, et álios pastóres, saltem Domínica die faciátis veníre ad Missam. **P**atrínos, ut filíolos Symbolum et Oratióem Domínica doceant, aut docéri fáciant, exhortámini. **S**acraméntum Eucharistiæ, sanctum Chrisma, et Oleum Catechumenórum, ac sanctum, seu Infirmórum, in Ecclésia in loco mundo, condecénti, et secuó, sub sera, et fida custódia diligénter serváte. **Q**uisque vestrum expositiõem Symboli, et Oratióis Domínicæ, juxta Orthodoxórum Patrum Traditióes penes se hábeat, eásque atque Oratióes Missárum, et Epístolas, Evangéλια, et Cánones bene intélligat, ex quibus prædicádo, pópulum sibi commissum sédulo ínstruat, et máxime non bene credéntem. **I**ntróitum Missæ, Oratióes, Epístolam, Graduále, Evangélium, Symbolum, et cætera non secréta, alta et intelligíbili voce próferat. **S**ecréta vero, et Cánonem, moróse et distíncte submíssa voce legat. **P**salmórum verba, et distíctiões, reguláriter cum Cánticis consuétis intelligíbilitér pronúntiet. **S**ymbolum Sancti Athanásii de Trinitáte, et Fide Cathólica memóritér téneat. **E**xorcísmos, et Oratióes ad Catechúmenos faciéndos, ac réliquas preces super másculum, et fœminam, pluráliter, vel singuláriter, respectíve, distíncte próferat. **O**rdinem baptizándi, et ad succurréndum infirmis, reconciliatióis, et commendatióis ánimæ, et in agéndis exéquiis defunctórum, juxta modum canónicum obsérvet. **E**xorcísmos, et benedictiões salis et aquæ pertinénter legat. **C**ánticum diúrnum, et noctúrnum sciat. **C**ompútum étiam minórem ad inveniéndum lítteram Dominicálem, tempus intervállí diéi Paschæ, et majórum móbilium Festórum non ignóret. **V**ólumus autem, fratres dilectíssimi, quátenus quæ nostra percepístis traditióne, bonis studeátis opéribus adimplére: Præstánte Dómino nostro Jesu Christo, cui cum Patre, et Spírítu Sancto est honor, et glória in sæcula sæculórum.

Tum Pontifex, dimissa mitra, surgit, et stans versus ad altare, dicit absolute:

Orémus.

Nulla est, Dómine, humánæ consciéntiæ virtus, quæ inoffénsè possit tuæ voluntátis judícia experíri; et ídeo, quia imperfécum nostrum vident óculi tui, perfectióri députa, miséricors Deus, quod perfécó æquitátis fine conclúdere peroptámus; te in nostris princípíis occursórem popóscimus, te in hoc fine judiciórum nostrórum indultórem nostris excéssibus sperámus, scílicet, ut ignorántiæ parcas, erróri indúlgeas, ut perfécis votis perfécó opéris effíciam largiáris: et quia consciéntia remordénte tabéscimus, ne aut ignorántia nos tráxerit in errórem, aut præceps fórsitan volúntas impúlerit justítiam declináre; hoc te póscimus, te rogámus, ut si quid offensióis in hac Synodi celebrítate contráximus, te miseránte, indulgéntiam sentiámus: ut in eo, quod solutúri sumus aggregátam Synodum, a cunctis primum absolvámur nostrórum néxibus delictórum; quáliter, et transgressóres vénia, et confiténtes tibi, subsequátur remunerátio sempitérna. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Deinde benedicit solemniter omnibus dicens: Sit nomen Dómini benedíctum, etc. **Et dat indulgéntiam. Quibus peractis, Archidiaconus stans juxta Pontificem, dicit alta voce:**

Recedámus cum pace.

Ordo Suspensionis et Reconciliationis Sacrorum Ordinum.

Et respondent omnes:

In nomine Christi.

Tunc omnes pariter surgentes, Pontificem cappa indutum cum superpelliceis ad domum reducunt. Si vero in primo die, vel in secundo omnia negotia Synodi expediuntur; approbatis omnibus, et conclusione Synodi facta, Pontifex sedens cum mitra, ut supra, commendat se omnium orationibus, et leguntur nomina interesse debentium, admonentur per Pontificem congregate, et alia fiunt, prout supra sunt ordinata.

ORDO

SUSPENSIONIS, RECONCILIATIONIS, DEPOSITIONIS, DISPENSATIONIS, DEGRADATIONIS, ET RESTITUTIONIS SACRORUM ORDINUM.

PRænotandum est, quod Clericus quandoque suspenditur, quandoque deponitur, quandoque degradatur. Suspenditur quis quandoque ab homine, quandoque a jure, et quandoque ad tempus, quandoque in perpetuum.

Ab homine, quando Prælati sic in scriptis pronuntiat:

Quia constat te **tale quid** commisisse; ideo ab officio, et executione Ordinum tuorum te suspendimus.

Vel quando in genere, dicit:

Quicumque **tale quid** fecerit aut non fecerit; ipsum in his scriptis suspendimus, **vel** in his scriptis noverit se suspensum.

Hujusmodi autem suspensionis sententia taliter revocatur.

Quia de **tali negotio** propter quod suspensionis sententiam incurreras, emendationem plenam, et poenitentiam condignam egisti; ideo sententiam suspensionis hujusmodi misericorditer relaxamus.

Illud autem sciendum est, quod simpliciter et sine temporis præfinitione ab homine vel a jure suspensus, perpetuo intelligitur esse suspensus; ad tempus vero suspensus, utpote donec poenituerit, vel a crimine abstinerit, eo ipso, quod abstinet, vel poenitet, executionem sui officii recuperat; nec alia est reconciliatio, seu sententiæ suspensionis relaxatio necessaria. Ad hæc Clerici publice delinquentes, enormiter, executionem sui Ordinis secundum Canones perdunt; et etiam post peractam poenitentiam, ab executione suorum Ordinum suspensi remanent; adeo, quod absque dispensatione et reconciliatione non possunt in illis licite ministrare, neque ad majores Ordines promoveri, præcipue si de hoc convicti fuerint in judicio, et puniti. Episcopi tamen possunt in adulteriis, et aliis criminibus, quæ sunt minora, et generaliter ubicumque a jure expresse non prohibentur, post peractam poenitentiam, vel partem ipsius, cum talibus dispensare, et eos reconciliare: quæ reconciliatio et dispensatio fit hoc modo:

Ordo Suspensionis, et Reconciliationis Sacrorum Ordinum.

QUamvis **tale enorme crimen** publice commiseris, quod confessus es (**vel** de quo convictus es), et in iudicio condemnatus, propter quod secundum juris rigorem merueras ab officio et beneficio amoveri, et propterea non vales ulterius secundum Cánones in tuis Ordinibus licite ministrare: quia tamen defectus nostri temporis antiquam non patitur Cánones manere censuram, eligentes potius de misericordia, quam de severitate reddere rationem; idcirco vitam tuam plenius agnoscetes, et meliora et saluti viciniora de te de cætero verosimiliter expectantes, de misericordia quæ superexaltat iudicium, hanc poenam auctoritate nobis in hac parte a jure concessa tibi duximus relaxandam, et relaxamus. Indulgentes tibi, ut hoc non obstante, licite possis ad superiores Ordines conscendere, et in susceptis etiam Ordinibus licite ministrare. Infamiam insuper canonicam propter hoc per te contractam penitus abolentes, et restituentes te in integrum pristino statui, ac famæ.

Circa depositionem vero notandum est, quod si agitur, ut deponatur quis a beneficio, solus Episcopus hoc potest. Sicut potest deponere ab Ordine cum Capitulo suo, sive ab ipso Capitulo deputatis, et etiam solus ex consuetudine. Et similiter Episcopus cum Capitulo suo deponit ab Ordine Clericos primæ tonsuræ, et in minoribus Ordinibus constitutos, si post hujusmodi verbalem depositionem secutura sit actualis degradatio. Et si isto modo agitur in depositione Subdiaconi, vel Diaconi ab Ordine, requiritur numerus trium Episcoporum ultra proprium Episcopum, in examine, et in definitione; et sex in causa Presbyteri, excepta causa hæresis. In depositione vero Episcopi ab ordinatione, exigitur numerus duodecim Episcoporum, præter Metropolitanum, qui debet esse tertiusdecimus, qui omnes possint procedere contra Episcopum usque ad conclusionem tantum; et definitio tam circa condemnationem, quam absolutionem, reservatur Papæ. Sed in ipsa actuali degradatione non requiritur numerus Episcoporum. Et præmissa de numero Episcoporum adhibendo procedunt, si agitur ex potestate ordinaria. Dictabitur autem sententia depositionis ab Ordine, si intenditur, ut post eam sequatur actualis degradatio nomine Episcopi ordinarii, cum præsentia Capituli, sive cum consilio et assensu Episcoporum respective, prout eam requirit, in hunc modum, videlicet:

Quia nobis evidenter et legitime constat, te **tale** crimen, **seu** flagitium, commisisse, quod non solum grave, verum etiam damnabile est et damnosum, idcirco de **talium** consilio et assensu ab omni ordine, et privilegio clericali te sententialiter perpetuo duximus deponendum, et depönimus.

Per talem itaque sententiam taliter depositus, omni Ordinum, tam majorum, quam minorum executione perpetuo est exutus.

Verum si Episcopus deponens, evidenter agnoverit in posterum emendationem vitæ et morum depositi, vel forte sententiam suam injustam fuisse; poterit ei de jure misericorditer restituere Graduum, et Ordinum executionem, qua privatus extiterat; quæ restitutio debet fieri in Ecclesia, in qua Episcopus elegerit hoc facere, sive sit Cathedralis, sive alia, et coram altari, quia et ibi Ordinum gradus distribuuntur; et potest fieri per Episcopum solum cum Capitulo suo, non solum in Quatuor temporibus, verum etiam quolibet tempore, et sine Missæ celebratione, et tam restituens, quam restituendus debent esse jejuni.

Depositus ergo, qui restitutionem privilegii clericalis, et executionis quatuor minorum Ordinum petierit, vestibis suis consuetis indutus debet genua flectere coram Pontifice parato amictu, stola, pluviali, tempore convenientibus, et mitra simplici, baculum pastorem in manu tenente; et in faldistorio ante medium altaris sedente: qui deposita mitra, surgit, et stans

Ordo Suspensionis, et Reconciliationis Sacrorum Ordinum.

versus ad illum coram se genuflexum, dicit:

℣. Deus, in adiutorium meum intende.

℟. Domine, ad adiuvandum me festina.

℣. Glória Patri, et Filio, et Spíritui Sancto.

℟. Sicut erat in principio, et nunc, et semper, et in sæcula sæculórum. Amen.

Et hæc secundo et tertio dicuntur. Deinde subjungit Pontifex.

Kýrie, eléison.

Christe, eléison.

Kýrie, eléison.

Pater noster, *secreto*.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónen.

℟. Sed libera nos a malo.

℣. Salvum fac servum tuum, Dómine.

℟. Deus meus sperántem in te.

℣. Mitte ei, Dómine, auxiliium de sancto.

℟. Et de Sion tuere eum.

℣. Dómine, exáudi oratiónem meam.

℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

DEus, qui in sanctis hábitas, et pia corda non déseris, súscipe propítius oratiónem nostram: et hunc fámulum tuum, quem delictórum caténa constringit, miserátio tuæ pietátis absólvat. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Tum sedet Pontifex, accepta mitra, et super caput illius coram eo genuflexi imponit manum dexteram, dicens:

IN nómine Dómini. Ego, licet peccátor, tamen Epíscopus, auctoritáte a Deo mihi concéssa per hanc manus impositionem restítuo tibi charíssimo filio privilégium clericále, et executionem Ordinis et gradus Ostiariátus, Lectorátus, Exorcistátus, atque Acolythátus, quibus fúeras juste privátus, et ab eis depósitus: ut ámodo possis digne custodire óstia domus Dómini, cum ómnibus, quæ intra retinéntur; et distincte légere de códice, audiénte populo Dei; et abhinc in ántea hábeas potestátem imponéndi manus super energúmenos, sive baptizátos, sive Catechúmenos, et ut deinceps possis digne accéndere luminária Ecclésiæ, et ante Evangélium portáre. Præstánte Dómino nostro Jesu Christo, Qui vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. ℟. Amen.

Deinde Pontifex adhuc cum mitra sedens, benedicit illi, dicens:

Benedictio Dei omnipoténtis Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spíritus ✠ Sancti, descéndat super te, et máneat semper. ℟. Amen.

Quo facto, ille osculatur manum dexteram Pontificis, surgensque discedit.

EXecutionis Subdiaconatus, et minorum Ordinum, ac privilegii clericalis restitutio fit similiter per omnia, prout supra, usque ad manus impositionem, ad quam Pontifex cum mitra

Ordo Suspensionis, et Reconciliationis Sacrorum Ordinum.

sedens, dicit:

IN nómine Dómini. Ego, licet peccátor, tamen Epíscopus, per hanc manus impositionem restítuo tibi dilectíssimo filio privilégium clericále, et exsecutiónem Ordinum et gráduum Ostiariátus, Lectorátus, Exorcistátus, Acolythátus, et Subdiaconátus, quibus fúeras juste privátus, et ab eis depósitus; ut ámodo digne possis custodíre óstia domus Dómini cum ómnibus quæ intra retinéntur: et distíncte légere de códice, audiénte pópulo Dei; et abhinc in ántea hábeas potestátem imponéndi manus super energúmenos, sive baptizátos, sive Catechúmenos; et possis digne accéndere luminária Ecclésiæ, et ante Evangélium portáre; ac légere Prophetías, Epístolas ad Missas, et ministráre Diácono, ac Presbytero, vel Epíscopo. Præstánte eódem Dómino nostro Jesu Christo, Qui vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R̄*. Amen.

Tum benedicit ei, ut supra: quo facto, ille osculatur manum dexteram Pontificis, surgensque discedit.

EXecutionis vero Diaconatus, Subdiaconatus, et minorum Ordinum, ac privilegii clericalis restitutio fit similiter per omnia, prout supra, usque ad manus impositionem, ad quam Pontifex sedens cum mitra, dicit:

IN nómine Dómini. Ego, licet peccátor, tamen Epíscopus, per hanc manus impositionem restítuo tibi dilectíssimo filio privilégium clericále, et exsecutiónem Ordinum et gráduum Ostiariátus, Lectorátus, Exorcistátus, Acolythátus, Subdiaconátus, et Diaconátus, quibus fúeras juste privátus, et ab eis depósitus; ut ámodo possis digne custodíre óstia domus Dómini, cum ómnibus, quæ intra retinéntur; et distíncte légere de Códice, audiénte pópulo Dei; et hábeas potestátem imponéndi manus super energúmenos, sive baptizátos, sive Catechúmenos; et possis digne accéndere luminária Ecclésiæ, et ante Evangélium portáre; ac légere Prophetías, et Epístolas, ac Lectiόnem Evangélicam ad Missas, et in eis ministráre Presbytero, vel Epíscopo, et fúndere aquam in Eucharistíam Sánguini Christi. Præstánte eódem Dómino nostro Jesu Christo, Qui vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. Amen.

Tum benedicit ei, ut supra: quo facto, ille osculatur manum dexteram Pontificis, surgensque discedit.

EXecutionis autem Presbyteratus, Diaconatus, Subdiaconatus, et minorum Ordinum, et privilegii clericalis restitutio fit similiter, prout supra, usque ad manus impositionem, in qua Pontifex cum mitra sedens, dicit:

IN nómine Dómini. Ego, quamvis peccátor, tamen Epíscopus, per hanc manus impositionem restítuo tibi dilectíssimo filio privilégium clericále, et exsecutiónem Ordinum et gráduum Ostiariátus, Lectorátus, Exorcistátus, Acolythátus, Subdiaconátus, Diaconátus, et Presbyterátus, quibus fúeras juste depósitus et privátus; ut ámodo possis digne custodíre óstia domus Dómini, cum ómnibus, quæ intra retinéntur; et distíncte légere de Códice, audiénte pópulo Dei; et abhinc in ántea hábeas potestátem imponéndi manus super energúmenos, sive Baptizátos, sive Catechúmenos; et possis digne accéndere luminária Ecclésiæ, et ante Evangélium portáre; ac légere Prophetías, et Epístolas, ac Lectiόnem Evangélicam ad Missam, et in eis ministráre Diácono, Presbytero, et Epíscopo, et fúndere aquam in Eucharistíam Sánguini Christi; ac Missas celebráre pro vivis ac defúntis, acceptábiles

Ordo Suspensionis, Reconciliationis Sacrorum Ordinum.

quoque Hóstias offérre Deo, et ministérium Presbyterále devóte perficere. Præstánte eódem Dómino nostro Jesu Christo, Qui vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. Amen.

Tum benedicit ei, ut supra: quo facto, ille osculatur manum dexteram Pontificis, surgensque discedit.

Nunc degradationem subjicimus.

SI Clericus, secundum primam formam sententialiter depositus, incorrigibilis appareat, debet excommunicari. Et si postmodum in profundum malorum veniens contempserit, tunc, ut cum Ecclesia non habeat ultra quid faciat, Pontifex debet illum degradare, et curiæ sæculari relinquere: quæ degradatio fit hoc modo.

DEGRADATIONIS FORMA.

DEgradandus, indumentis Sacerdotalibus, si Sacerdos sit, indutus; vel Diaconalibus, si sit Diaconus; et sic de reliquis Ordinibus, et indumentis, offertur Pontifici. Pontifex vero, quasi exsequendo sententiam depositionis in illum dudum prolatam, præsentē iudicē sæculari, cui degradandus debet relinqui, publice abradit cum vitro, vel cultello, vel alio hujusmodi, leviter sine sanguinis effusione, loca manuum illius, quæ in collatione Ordinum inunctæ fuerunt, et etiam tonsuram, si velit. Et consequenter seriatim et sigillatim detrahit illi omnia insignia, sive sacra ornamenta, quæ in Ordinum susceptione recepit, et demum exiit illum habitu clericali, et induit laicali, dicens publice iudici sæculari præsentī, ut illum propter scelera sua sic depositum, degradatum, expoliatum, et exauctoratum in suum, si velit, forum recipiat.

Et est notandum, quod in hac executione sententiæ non est necessaria Coëpiscoporum præsentia, nec etiam refert, sive in Ecclesia fiat, sive extra in platea, sive Pontifex degradans indutus sit Pontificalibus ornamentis, sive non: et talis degradatio, sollemnis depositio vocatur, proprie tamen loquendo, quis a dignitatibus et honoribus deponitur, sed ab Ordinibus degradatur; et post talem degradationem juste et rite factam, solus Romanus Pontifex cum tali dispensat: Episcopus tamen ante ipsam insignium detractionem, et etiam post sententiæ depositionis prolationem dispensare, et restituere solo verbo potest, sicut et verbaliter depositus fuit, ut præmissum est.

Sed si, priusquam sæcularis iudex in illum animadverterit, talis depositio et degradatio injusta, vel nulla inveniatur, tunc non solum verbo, sed etiam facto secundum ea, quæ præmissa sunt, dispensatio et restitutio fiat, et insignia sibi detracta seriatim, sigillatim, et solemniter ei coram altari restituantur. Et, si sit Episcopus, recuperabit orarium, baculum, annulum, sandalia, mitram, et alia insignia Pontificalia; si Presbyter, orarium, et planetam; si Diaconus, orarium, et dalmaticam; si Subdiaconus, tunicellam, et manipulum. Et reliqui gradus in restitutione sua recuperant ea, quæ, cum ordinarentur, receperunt. Poterit tamen (quod convenientius videtur) ad aliorum terrorem actualis degradatio sic fieri.

In primis in publico extra Ecclesiam paratur aliquis eminens congruentis spatii locus, pro degradatione facienda, supra quem ordinatur una credentia simplici tobalea cooperta, supra quam ponuntur ampulla vini, ampulla aquæ; calix cum patena, et hostia; unum vas vini, unum vas aquæ; liber Evangeliorum, liber Epistolarum; bacile cum buccali et mantili; unum candelabrum cum candela extincta; liber Exorcismorum; liber Lectionum; claves; Antiphonarium; forcipes, cultellus, aut vitrum; paramenta pro degradando: videlicet, si degradandus sit Archiepiscopus, ordinentur super dictam credentiam superpelliceum;

Degradationis forma.

sandalia, cum caligis; amictus; alba; cingulum; manipulus; tunicella; stola; dalmatica; chirothecæ; alia stola; planeta; mitra; annulus pontificalis; pallium; baculus pastoralis; et aliqua vestis habitus sæcularis. Si vero degradandus non sit Archiepiscopus, sed Episcopus tantum, omisso pallio, ponuntur super credentiam omnia alia prædicta. Si vero Presbyter tantum, omissis pallio, et aliis Pontificalibus paramentis prædictis, ponuntur ibidem omnia alia prædicta. Idem in aliis Ordinibus, etiam in ordinatione credentiæ observatur. Item paratur in dicto loco faldistorium pro Pontifice degradatore, sedilia pro Officialibus. Vocantur, et ibidem adsint Ministri Pontificis; Judex sæcularis, cui degradatus committatur; Notarius, qui processum degradationis legit (si opus erit, vel Pontifici placet), et barbitonsor.

Hora congruenti, ducitur degradandus, sive sit Archiepiscopus, sive quicumque alius, quotidiano suo habitu indutus, super dictum locum ad hoc præparatum; ubi cum fuerit, solvitur, et liber ibidem manet. Tum a Clericis induitur omnibus paramentis sui Ordinis, ut præmittitur, supra credentiam ordine suo positus; incipiendo a superpelliceo, et continuando usque ad ultimum paramentum sui Ordinis. Quo sic induto, Pontifex degradator indutus amictu, alba, cingulo, stola, et pluviali rubeis, ac mitra simplici, baculum pastorem in sinistra tenens, ascendit ad locum prædictum, et ibidem sedet in faldistorio, in convenienti loco sibi parato, versus ad populum, astante sibi Iudice sæculari. Tum degradandus, sive Archiepiscopus fuerit, sive alius, omnibus sui Ordinis vestibus sacris indutus, et singulis ornamentis ornatus, habens in manibus ornamentum ad Ordinem suum spectans, ac si deberet in suo officio ministrare, adducitur ante Pontificem, coram quo genuflectit. Tum Pontifex, ut supra, sedens, populo in vulgari notificat degradationis hujusmodi causam; deinde contra degradandum sententiam fert in hæc verba, si sit Sacerdos, aut Diaconus, aut Subdiaconus, vel Clericus, et prius hujusmodi sententia lata non sit.

IN nómine Pa **✠** tris, et Fí **✠** lii, et Spíritus **✠** Sancti. Amen. Quia nos **N.**, Dei et Apóstolicæ Sedis grátia Episcopus **N.** per viam accusatiónis, **vel**, denunciatiónis, **aut** inquisitiónis cognoscéntes de crimine **N.** contra **N.** Presbyterum, **vel** Diáconum, **vel** Subdiáconum, **seu** Cléricum, propter ipsius confessiõem, **vel** legítimas probatiónes, evidénter invénimus eum ipsum crimen commisísse; quod cum non solum grande, sed étiam damnábile, et damnósum sit; et ádeo enórme, quod exínde non tantum divína Majéstas offénsa, sed et univérsa civitas commóta est, et ob hoc indignus officio, et beneficio Ecclesiástico sit rédditus: idcirco nos auctoritáte Dei omnipoténtis, Patris, et Fílii, et Spíritus Sancti, et nostra, ipsum omni hujusmodi officio, et beneficio Ecclesiástico sententiáliter perpétuo privámus in his scriptis, ipsúmque ab illis verbo depónimus, et pronuntiámus réaliter, et actuáliter secúndum tradiónem Cánonum deponéndum, et degredándum.

Qua sententia sic, ut præfertur, lata, Pontifex degradator aufert ab illo singula ornamenta sibi juxta Ordinem suum tradita, inchoando ab ultimo ornamento, et descendendo gradatim, continuans usque ad primum, quod in prima Tonsura sibi datum fuit, hoc ordine.

DEGRADATIO AB ORDINE PONTIFICALI.

Si degradandus sit Archiepiscopus, Pontifex degradator aufert ab eo Pallium, sic dicendo:

PRærogátiva Pontificális dignitátis, quæ in Pállio designátur, te exúimus, quia male usus es ea.

Deinde, vel si degradatus sit Episcopus tantum, Pontifex degradator amovet ei mitram, dicendo:

Degradationis forma.

Mitra, Pontificális dignitátis videlicet ornátu, quia eum male præsidéndo fœdásti, tuum caput denudámus.

Deinde unus ex ministris tradit degradando librum Evangeliorum, quem Pontifex degradator aufert de manibus degradandi, dicens:

Redde Evangélium, quia prædicándi officio, quo spreta Dei grátia te indígnum fecísti, te juste privámus.

Deinde Pontifex degradator amovet annulum de digito degradandi, sic dicens:

Annulum, fidei scílicet signáculum, tibi digne subtráhimus, quia ipsam spónsam Dei Ecclésiám témere violásti.

Tum unus ex Ministris tradit degradando in manus baculum pastoraalem, quem mox Pontifex degradator tollit de manibus degradandi, dicens:

Auférimus a te baculum pastoraalem, ut inde correctiónis officium, quod turbásti, non váleas exercére.

Deinde extractis sibi per Ministros chirothecis, Pontifex degradator abradit degradando pollices, et manus leviter cum cultello, aut vitro, dicens:

Sic spirituális benedictiónis et delibutiónis mysticæ grátia, quantum in nobis est, te privámus, ut sacrificándi et benedicéndo perdas officium et efféctum.

Post hæc, Pontifex cum eodem cultello, aut vitro abradit leviter caput degradandi, dicens:

Consecratióem, et benedictiónem, atque unctiónem tibi tráditam radéndo delémus, et te ab Ordine Pontificáli, quo inhábilis es rédditus, abdicámus.

Tum degradando per Ministros extrahuntur sandalia.

DEGRADATIO AB ORDINE PRESBYTERATUS.

Ministri tradunt in manus degradandi Calicem cum vino et aqua, ac patena, et Hostia, quem Pontifex degradator aufert de manibus degradandi, dicens:

Amovémus a te, quin pótius amótam esse osténdimus potestátem offeréndo Deo sacrificium, Missámque celebrándi tam pro vivis, quam pro defúctis.

Deinde Pontifex degradator abradit leviter cum cultello, vel vitro, pollices et indices utriusque manus degradandi, dicens:

Potestátem sacrificándi, consecrándi, et benedicéndo, quam in unctióne mánuum et póllicum recepísti, tibi tóllimus hac rasúra.

Quo dicto, Pontifex degradator accipit casulam, sive planetam per posteriorem partem caputii, et degradandum exuit, dicens:

Veste Sacerdotáli charitátem signánte te mérito expoliámus, quia ipsam et omnem innocéntiam exuísti.

Tum Pontifex degradator aufert a degradando stolam, dicens:

Degradationis forma.

Signum Dómini per hanc stolam túrpiter abjecísti; ideóque ipsam a te amovémus, quem inhábilem réddimus ad omne Sacerdotále officium excercéndum.

DEGRADATIO AB ORDINE DIACONATUS.

Ministri tradunt degradando in manus librum Evangeliorum, quem Pontifex degradator tollit de manibus ejus, dicens:

Amovémus a te potestátem legéndi Evangélium in Ecclésia Dei, quia id non cómpetit, nisi dignis.

Tum Pontifex degradator exiit degradandum dalmatica, dicens:

Levítico Ordine te privámus, quia tuum in eo ministérium non implevísti.

Deinde Pontifex degradator amovet degradando stolam de humeris, projiciens eam post tergum, dicens:

Stolam cándidam, quam accéperas immaculátam in conspéctu Dómini perferéndam, quia non sic cógnito mystério, exéplum conversatiónis tuæ fidélibus præbuísti, ut plebs dicáta Christi nómine posset exinde imitatiónem acquirere, juste a te amovémus, omne Diaconátus officium tibi prohibéntes.

DEGRADATIO AB ORDINE SUBDIACONATUS.

Ministri tradunt in manus degradandi librum Epistolarum, quem Pontifex degradator de manibus illius accipit, dicens:

Auférimus tibi potestátem legéndi Epístolam in Ecclésia Dei, quia hoc ministério indígnus es rédditus.

Tum Pontifex degradator exiit degradandum tunicella, dicens:

Tunica Subdiaconáli te exúimus, cujus cor et corpus, timor Dómini castus et sanctus in ætérnum pérmanens, non constríngit.

Deinde Pontifex degradator accipit a degradando manipulum, dicens:

Depóne manípulum, quia per fructus bonórum opérum, quos designat, non expugnásti spirituáles insídias inimíci.

Tum Pontifex tangens amictum degradandi, dicit:

Quia vocem tuam non castigásti, ídeo amíctum a te auférimus.

Post hæc unus ex Ministris tradit in manus degradandi urceolos cum vino et aqua, ac bacile cum manutergio, ac Calicem vacuum cum patena. Tum Archidiaconus tollit de manu degradandi urceolos cum vino et aqua, ac bacile cum buccali et manutergio; Pontifex vero calicem vacuum, et patenam tollit, dicens:

Potestátem introeúndi sacrárium, tangéndi pallas, vasa, et ália induménta sacra, omnéque Subdiaconátus ministérium excercéndi, a te amovémus.

Deinde Ministri exuunt degradandum cingulum, albam, et amictum.

Degradatione forma.

DEGRADATIO AB ORDINE ACOLYTHATUS.

Unus ex Ministris tradit in manus degradandi urceolum vacuum, quem Pontifex degradator tollit de manibus illius, dicens:

Immúnde, vinum et aquam ad Eucharistíam de cætero non minístres.

Tum unus Ministrorum tradit in manus degradandi candelabrum cum cereo extincto, quod Pontifex degradator accipit de manibus illius, dicens:

Dimítte perferéndi visíbile lumen officium, quia præbére spirituále móribus neglexísti, atque univérsum Acolythátus officium hic depóne.

DEGRADATIO AB ORDINE EXORCISTATUS.

Unus ex Ministris tradit degradando in manus librum Exorcismorum, quem Pontifex degradator tollit de manibus illius, dicens:

Privámus te potestáte imponéndi manus super energúmenos, et dæmones de obséssis corpóribus expelléndi, omni tibi Exorcistátus officio interdícto.

DEGRADATIO AB ORDINE LECTORATUS.

Unus Ministrorum tradit degradando in manus librum Lectionum, quem Pontifex degradator tollit de manibus illius, dicens:

IN Ecclésia Dei non legas ultérius, aut cantes, nec panes aut fructus novos ullátenuis benedícas, quia tuum officium non implevísti fidéliter et devóte.

DEGRADATIO AB ORDINE OSTIARIATUS.

Unus ex Ministris tradit degradando in manus claves Ecclesiæ, quas Pontifex degradator tollit de manibus illius, dicens:

Quia in clávis errásti, claves dimítte: et quia óstia cordis tui male dæmónibus obserásti, amovémus a te officium Ostiárii: ut non percútias cymbalum, non apérias Ecclésiám, non sacrárium, non librum ámplius prædicánti.

DEGRADATIO A PRIMA TONSURA.

Pontifex degradator extrahit degradando superpelliceum, dicens:

Auctoritáte Dei omnipoténtis, Patris, et Fílii, et Spíritus Sancti, ac nostra, tibi auférimus hábitum clericálem, et nudámus te religiónis ornátu, ac depónimus, degradámus, spoliámus, et exuímus te omni Ordine, beneficio, et privilégio clericáli; et velut clericális professiónis indígnum, redígimus te in servitútem, et ignomíniam hábitus sæculáris ac status.

Tum Pontifex degradator cum forcipibus tondere incipit, et per barbitonsorem ibidem præsentem totaliter tonderi facit caput degradandi, dicens:

TE velut ingrátum filium, a sorte Dómini, ad quam vocátus fúeras, abíicimus, et corónam tui cápitis regále quidem signum Sacerdotíi, de tuo cápíte amovémus, propter tui regíminis pravitátem.

Tum Ministri Pontificis exuunt degradatum veste, et habitu Clericali, et ipsum induunt

Degradationis forma./Ordo Excommunicandi et Absolvendi

habitum sæcularem. Quo facto, si fuerit talis casus, quo degradatus tradi debeat Curiaë sæculari, Pontifex degradator degradatum amplius non tangit, sed in hunc modum contra ipsum pronuntiat, dicens:

PRonuntiámus, ut hunc exútum omni Ordine ac privilegio Clericáli, Cúria sæcularis in suum forum recípiat degradátum.

Tum Pontifex degradator efficaciter, et ex corde, et omni instantia, pro miserrimo illo derelicto intercedit apud iudicem sæcularem, ut citra mortis periculum, vel mutilationis, contra degradatum sententiam moderetur, dicens:

DOmíne Iudex, rogámus vos cum omni afféctu, quo póssumus, ut amóre Dei, pietátis et misericórdiaë intúitu, et nostrórum intervéntu precáminum, misérrimo huic nullum mortis, vel mutilatiónis perículum inferátis.

Quo facto, Ministri Curiaë sæcularis degradatum sub sua custodia recipiunt, et discedunt.

ORDO

EXCOMMUNICANDI ET ABSOLVENDI.

Notandum, quod triplex est excommunicatio, videlicet, minor, major, et anathema. Minor excommunicatio contrahitur per solam participationem cum excommunicato, et a tali potest simplex Sacerdos absolvere absque juratoria cautione; taliter autem excommunicatus confiteatur proprio Sacerdoti, dicens:

Confiteor Deo, et tibi **N.** quod sum excommunicátus, quia participávi **tali** excommunicáto in oratióne, **vel** locutióne, **vel** bibéndo, **vel** comedéndo cum eo.

Sacerdos vero absolvens eum, dicit hujusmodi verbis:

Auctoritáte Dei omnipoténtis, et mihi concéssa, absolvo te a vínculo hujus excommunicatiónis, quam conféssus es, et a quálibet ália símili (si qua tenéris), in quantum possum, et débeo; ac restítuo te Ecclesiásticis Sacraméntis. In nómine Pat **✠**ris, et Fí **✠**lii, et Spíritus **✠**Sancti. **℟.** Amen.

Major vero excommunicatio, quam Pontifex per sententiam scriptam legendo promulgat, hoc modo profertur:

CUm ego **N. talem** primo, secúndo, tértio, et quarto, ad malítiam convincéndam, legítimè monúerim, ut **tale quid** fáciat, **vel** non fáciat; ipse vero mandátum hujúsmodi contémpserit adimplére, quia nihil viderétur obediéntia prodésse humilibus, si contémpsus contumácibus non obéssset: idcirco auctoritáte Dei omnipoténtis Patris, et Fílii, et Spíritus Sancti, et beatórum Apostolórum Petri, et Pauli, et ómnium Sanctórum, exigénte ipsius contumácia, ipsum excommúnico in his scriptis; et tándiu ipsum vitándum denúntio, donec adimpléverit, quod mandátur, ut spíritus ejus in die iudicii salvus fiat.

Circa absolutionem vero ab hac majori excommunicatione, sive a Canone, sive ab homine prolata, tria sunt specialiter attendenda. Primum est, ut excommunicatus juret ante omnia parere mandatis Ecclesiæ, et ipsius absolventis super eo, propter quod est ligatus vinculo excommunicationis; et si propter manifestam offensam excommunicatus sit, quod ante omnia satisfaciat competenter.

Ordo Excommunicationis, et Absolutionis.

Secundum est, ut reconcilietur; quod fieri debet hoc modo. Excommunicatus namque (ubi sic fieri solitum est) exutus usque ad camisiam ante fores Ecclesiæ, coram Pontifice ipsum absolvere volente, qui indutus amictum, stolam, pluviale violaceum, et mitram simplicem, sedens super faldistorium ante principalem portam Ecclesiæ sibi paratum, genuflexus, detecto capite, humiliter absolutionem petit. Pontifex vero primum accipit ab eo juramentum de parendo mandatis Ecclesiæ; deinde accepta in dextera manu virga, dicit Psalmum *Miserere mei Deus: * secundum magnam misericordiam tuam. totus dicitur ut supra pag. 76. cum Glória Patri, etc. Sicut erat, etc.*

Deinde subsequenter Psalmus. Deus misereatur nostri, etc. prout habetur supra in Benedictione Campanæ, pag. 217. cum Glória Patri, etc. Sicut erat, etc.

Et in quolibet versu Pontifex cum virga leviter inter scapulas verberat absolvendum. Finitis Psalmis, deposita mitra, surgit Pontifex, et dicit:

Kýrie, eléison.

Christe, eléison.

Kýrie, eléison.

Pater noster, *reliqua secreto.*

Deinde dicit:

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℞. Sed libera nos a male.

℣. Salvum fac servum tuum, *vel* ancillam tuam, Dómine.

℞. Deus meus, sperátem in te.

℣. Nihil proficiat inimicus in eo *vel* in ea.

℞. Et filius iniquitátis non nocébit ei.

℣. Esto ei, Dómine, turris fortitudinis.

℞. A fácie inimíci.

℣. Dómine, exáudi orationem meam

℞. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum.

℞. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

DEus, cui próprium est miseréri semper, et párcere, súscipe deprecationem nostram, et hunc fámulum tuum *vel* fámulam tuam, quem, *vel* quam excommunicationis caténa constringit, miserátio tuæ pietátis cleménter absólvat. Per Christum Dóminum nostrum. ℞. Amen.

Orémus.

PRæsta, quæsumus, Dómine, huic fámulo tuo, *vel* fámulæ tuæ dignum pœniténtiæ fructum, ut Ecclesiæ tuæ sanctæ, a cujus integritáte deviáverat peccándo, admissórum véniam consequéndo, reddátur innóxius *vel* innóxia. Per Christum Dóminum nostrum. ℞. Amen.

Deinde sedet Pontifex, et accepta mitra, dicit:

Auctoritáte Dei omnipoténtis, et beatórum Apostolórum Petri, et Pauli, atque Ecclesiæ suæ sanctæ, et ea, qua fungor, absólvo te a vínculo *talís* excommunicationis, qua ex *tali* causa

Ordo Excommunicationis, et Absolutionis.

ligátus, *vel* ligata eras. In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spiritus ✠ Sanctus. *R.* Amen.

Deinde surgit Pontifex cum mitra, et apprehendens absolutum per dexteram manum, introducit eum in Ecclesiam, dicens:

REduco te in grémium sanctæ matris Ecclésiæ, et ad consórtium et communiónem totius Christianitátis, a quibus fúeras per excommunicatiónis senténtiam eliminátus, *vel* eliminata; et restítuo te participatióni Ecclesiasticórum Sacramentórum. In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spíritus ✠ Sanctus. *R.* Amen.

Tertium est, quod absoluto fieri debent justa et rationabilia præcepta. Circa quod considerandum est, utrum ipse fuerit ligatus a Canone, *vel* ab homine. Si a Canone, satisfacto ei, quem læsit injungendum est sibi, ne ulterius contra illum Canonem faciat. Quandoque tamen cogendus est de jure sufficienter super hoc cavere. Si vero excommunicatus Auctoritate Apostolica habeat temporale impedimentum, quo minus ad Sedem Apostolicam accedere possit, et propterea ab Ordinario absolvatur; tunc injungendum est absoluto, ut statim, impedimento cessante, debeat se Summo Pontifici præsentare, *vel* ejus Legato, mandatum illius super hoc impleturus; quod tamen in pueris, et mulieribus, et similibus non servatur, qui sicut perpetuum habent impedimentum, perpetuo excusantur. Si vero aliquis ligatus est ab homine, et tunc aut offensa ejus est manifesta, tunc satisfacere debet, priusquam absolvatur; aut est dubia, et tunc si post absolutionem apparuerit, ipsum injuste fuisse ligatum, nihil omnino præcipiendum est ei. Si vero apparuerit, ipsum juste fuisse ligatum, præcipiendum est ei quod satisfaciat competenter.

Quando vero anathema, id est, sollemnis excommunicatio pro gravioribus culpis fieri debet, Pontifex paratus amictu, stola, pluviali violaceo, et mitra simplici, assistentibus sibi duodecim Presbyteris superpelliceis indutis, et tam ipso, quam Presbyteris candelas ardentes in manibus tenentibus, sedet super faldistorium ante altare majus, aut alio loco publico, ubi magis sibi placebit, et ibi pronuntiat et profert anathema, hoc modo:

Quia **N.** diabolo suadente, Christiánam promissionem, quam in Baptismo professus est, per apostasiam postponens, Ecclesiam Dei devastare, Ecclesiastica bona diripere ac pauperes Christi violenter opprimere non veretur: idcirco solliciti, ne per negligentiam pastoralem pereat, pro quo in tremendo judicio ante Principem Pastorum Dominum nostrum Jesum Christum rationem reddere compellamur, juxta quod Dominus ipse terribiliter comminatur, dicens: Si non annuntiaveris iniquo iniquitatem suam, sanguinem ejus de manu tua requiram, monuimus eum canonicè, primo, secundo, tertio, et etiam quarto ad ejus malitiam convincendam, ipsum ad emendationem, satisfactionem, et poenitentiam invitantes, et paterno affectu corripientes. Ipse vero, proh dolor! monita salutaria spernens, Ecclesie Dei, quam læsit, superbiæ spiritu inflatus, satisfacere dedignatur. Sane præceptis Dominicis atque Apostolicis informamur, quid de hujusmodi prævaricatoribus agere nos oporteat. Ait enim Dominus: Si manus tua, *vel* pes tuus scandalizat te, abscinde eum, et projice abs te. Et Apostolus inquit: Auferte malum ex vobis. Et iterum: Si is, qui frater nominatur, est fornicator, aut avarus, aut idolis serviens, aut malèdicus, aut ebriosus, aut rapax, cum ejusmodi nec cibum sumere. Et Joannes, præ cæteris dilectus Christi discipulus, talem nefarium hominem salutare prohibet, dicens: Nolite recipere eum in domum, nec AVE ei dixeritis. Qui enim dicit illi AVE, communicat operibus ejus malignis. Domini itaque, atque Apostolica præcepta adimplentes, membrum putridum et insanabile, quod medicinam non recipit, ferro excommunicatiónis ab Ecclesiæ corpore abscindamus, ne tam pestífero morbo

Ordo Excommunicationis et Absolutionis.

réliqua córporis membra, véluti venéno inficiántur. Igitur quia mónita nostra, crebrásque exhortatiónes contépsit, quia tértio secúndum Domínicum præcéptum vocátus, ad emendatiónem, et pœniténtiam veníre despéxit, quia culpam suam nec cogitávit, nec conféssus est, nec missa legatióne, excusatiónem áliquam præténdit, nec véniam postulávit, sed diábolo cor ejus induránte, in incépta malítia perséverat, juxta quod Apóstolus dicit: Secúndum durítiam suam et cor impœnitens thesaurízat sibi iram in die iræ: idcírco eum cum univérsis complícibus, fautoribúsq; suis, júdicio Dei omnipoténtis Patris, et Fílii, et Spíritus Sancti, et beáti Petri princípis Apostolorum, et ómnium Sanctórum, necnon et mediocritátis nostræ auctoritáte, et potestáte ligándi et solvéndi in cœlo et in terra nobis divínitus colláta, a pretiósí Córporis et Sánguini Dómini perceptiáne, et a societáte ómnium Christianórum separámus, et a limínibus sanctæ matris Ecclésiæ in cœlo et in terra exclúdimus, et excommunicátum et anathematizátum esse decérnimus; et damnátum cum diábolo, et ángelis ejus, et ómnibus réprobis in ignem ætérnum judicámus: donec a diaboli láqueis resipíscat, et ad emendatiónem, et pœniténtiam rédeat, et Ecclésiæ Dei, quam læsit, satisfáciat: tradéntes eum sátanæ in intéritum carnis, ut spíritus ejus salvus fiat in die júdicii.

Et omnes respondent:

Fiat. Fiat. Fiat.

Quo facto, tam Pontifex, quam Sacerdotes debent projicere in terram candelas ardentes, quas in manibus tenebant. Deinde Epistola Presbyteris per Parochias, et etiam vicinis Episcopis mittatur, continens nomen excommunicati, et excommunicationis causam; ne quis per ignorantiam ulterius illi communicet, et ut excommunicationis occasio omnibus auferatur.

SI vero anathematizatus pœnitentia ductus, veniam postulare voluerit, et emendationem promittere, Pontifex, qui eum excommunicaverit, paratus ut supra, ante januas Ecclesiæ venit, sedens idibem in faldistorio sibi parato, et duodecim Presbyteri superpelliceis induti eum hinc inde circumstare debent. Adsint etiam illi, quibus injuria, vel damnum est illatum, et ibidem secundum leges divinas omne damnum commissum emendetur. Tum anathematizatus genuflectit coram Pontifice, quem interrogat Pontifex, si pœnitentiam, prout Canones præcipiunt, pro perpetratis sceleribus suscipere velit? Ille tunc genuflexus veniam postulat, culpam confitetur, pœnitentiam implorat, et de futuris cautelam spondet. Tunc Pontifex sedens cum mitra, dicit cum Ministris septem Psalmos Pœnitentiales (quos require supra sub Benedictione Abbatis pag. 74.), Pontifice quandoque illum leviter inter scapulas verberante. Finitis Psalmis, Pontifex, deposita mitra, surgit, et dicit:

Kýrie, eléison.

Christe, eléison.

Kýrie, eléison.

Pater noster, *reliqua secreto.*

Deinde dicit:

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem.

℞. Sed líbera nos a malo.

℣. Salvum fac servum tuum, *vel* ancíllam tuam, Dómine.

℞. Deus meus, sperántem in te.

℣. Nihil proficiat inimícus in eo *vel* in ea.

℞. Et filius iniquitátis non appónat nocére ei.

Ordo Excommunicationis et Absolutionis.

℣. Esto ei, Dómine, turris fortitúdinis.

℟. A fácie inimíci.

℣. Dómine, exáudi oratióem meam

℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

DEus, cui próprium est miseréri semper, et párcere, súscipe deprecatióem nostram, et hunc fámulum tuum, *vel* fámulam tuam, quem, *vel* quam, excommunicatiónis caténa constríngit, miserátio tuæ pietátis cleménte absólvat. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Orémus.

PRæesta, quæsumus, Dómine, huic fámulo tuo, *vel* fámulæ tuæ, dignum pœniténtiæ fructum, ut Ecclésiæ tuæ sanctæ, a cujus integritáte deviáverat peccádo, admissórum véniam consequéndo, reddátur innóxius. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Deinde sedet Pontifex, et accepta mitra, dicit:

Auctoritáte Dei omnipoténtis, et beatórum Apostolórum Petri, et Pauli, atque Ecclésiæ suæ sanctæ, et ea, qua fungor, absólvo te a vínculo *talis* excommunicatiónis, qua ex *tali* causa ligátus eras. In nómine Pa ✠ tris, et Fi ✠ lii, et Spiritus ✠ Sanctus. ℟. Amen.

Tum surgit cum mitra Pontifex, et apprehendens absolutum per dexteram manum introducit eum in Ecclesiam usque ante gradus majoris altaris, interim dicens:

REduco te in grémium sanctæ matris Ecclésiæ, et ad consórtium, et communióem totíus Christianitátis, a quibus fúeras per excommunicatiónis senténtiam eliminátus; et restítuo te participatióni Ecclesiasticórum Sacramentórum. In nómine Pa ✠ tris, et Fi ✠ lii, et Spírítus ✠ Sanctus. ℟. Amen.

Quo dicto, et cum ante gradus majoris altaris pervenerint, ille ibidem in inferiori gradu altaris genuflectit. Pontifex vero ascendit ad altare, ubi stans versus ad introductum, deposita mitra, absolute dicit:

Orémus.

MAjestátem tuam, quæsumus, Dómine sancte, Pater omnipotens, ætérne Deus, qui non mortem peccatórum, sed pœniténtiam semper inquíris, réspice flentem fámulum tuum, atténde prostrátum, ejúsque planctum in gáudium tua miseratióne convérte; scinde delictórum saccum, et índue eum lætítia salutári; ut post longam peregrinatiónis famem, de sanctis Altáribus satiétur, ingressúsque cubículum Regis, in ipsíus áula benedícat nomen glóriæ tuæ semper. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Orémus.

DEus miséricors, Deus clemens, qui secúndum multítudinem miseratiónum tuárum peccáta pœniténtium deles, et præteritórum críminum culpas vénia tuæ miseratiónis evácuas, réspice propítius super hunc fámulum tuum, et remissióem sibi ómnium peccatórum suórum tota cordis devotióne poscéntem, deprecátus exáudi. Rénova in eo, piíssime Pater, quidquid

Ordo ad Reconciliandum Apostatam etc.

terréna fragilitate corrúptum, seu diabólica fraude violátum est, et unitáti córporis Ecclésiæ membrorum perfécta remissióne restítue. Miserére, Dómine, gemítuum, miserére lacrimárum ejus, et non habéntem fidúciam, nisi in misericórdia tua, ad tuæ sacraméntum reconciliatiónis admítte. Per Christum Dóminum nostrum. ℞. Amen.

Deinde Pontifex producit signum crucis super introductum, qui surgit, et discedit.

ORDO

AD RECONCILIANDUM APOSTATAM, SCHISMATICUM VEL HÆRETICUM.

Pontifex Apostatam, Schismaticum, vel Hæreticum reconciliare volens, paratus amictu, stola, pluviali albo, et mitra simplici, sedet super faldistorium ante foras Ecclesiæ sibi paratum, coram quo genuflectit reconciliandus, quem interrogat Pontifex de fide, dicens:

Credis duódecim Artículos Fídei?

Ille respondet:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis in Deum Patrem omnipoténtem, creatórem cœli et terræ?

Ille respondet:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis et in Jesum Christum Fílium ejus únicum Dóminum nostrum?

Ille respondet:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis quod concéptus est de Spiritu Sancto, natus ex María Vírgine?

Ille respondet:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis quod passus est sub Póntio Piláto, crucifixus, mórtuus, et sepúltus?

Ille respondet:

Credo.

Ordo ad Reconciliandum Apostatam etc.

Pontifex interrogat:

Credis quod descéndit ad ínferos?

Ille respondet:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis quod tértia die resurréxit a mórtuis?

Ille respondet:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis, quod ascéndit ad cœlos, et sedet ad dexteram Dei Patris omnipoténtis?

Ille respondet:

Credo

Pontifex interrogat:

Credis quod ventúrus est judicáre vivos, et mórtuos?

Ille respondet:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis in Spíritum Sanctum?

Ille respondet:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis sanctam Ecclésiám Cathólicam, Sanctórum communiómem?

Ille respondet:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis remissionem ómnium peccatórum?

Ille respondet:

Credo.

Pontifex interrogat:

Credis carnis resurrecciónem et vitam ætérnam?

Ille respondet:

Credo.

Ordo ad Reconciliandum Apostatam etc.

Deinde Pontifex surgit cum mitra, et super illum genuflexum dicit absolute, incipiens:

EXorcizo te, immunde spíritus, per Deum Patrem omnipoténtem, et per Jesum Christum Fílium ejus, et per Spíritum Sanctum, ut recédas ab hoc fámulo Dei, quem Deus, et Dóminus noster, ab erróribus, et perceptiόνibus tuis liberáre, et ad sanctam matrem Ecclésiám Cathólicam atque Apostólicam revocáre dignátur. Ipse tibi ímperet, maledícite, ac damnáte, qui pro salúte hóminum passus, mórtuus, et sepúltus est, te, atque omnes vires tuas superávit, ac resúrgens cœlos ascéndit, inde ventúrus judicáre vivos et mórtuos, et sœculum per ignem.

Tum signat illum cum pollice dexteræ manus in fronte signo crucis, dicens:

ACcipe signum Crucis Christi, atque Christianitátis, quod prius accéptum non custodivísti, sed male decéptus abnegásti.

Deinde surgit ille, et Pontifex, retenta mitra, sinistra sua illum apprehendit per manum dexteram, dicens:

INgredere in Ecclésiám Dei, a qua incaúte aberrásti, ac evasisse te láqueos mortis, agnósce: horrésce idóla, réspue omnem pravitátem, sive superstitiónem hæréticam, **vel** Gentílem, **aut** Judáicam. Cole Deum Patrem omnipoténtem, et Jesum Christum Fílium ejus, et Spíritum Sanctum, unum, vivum, et verum Deum, sanctam, et indivíduam Trinitátem.

Tum introducit illum in Ecclesiam per manum, ut eum apprehendit, usque ad altare majus, coram quo in infimo gradu ille genuflectit. Pontifex vero ascendit ad medium altaris, ubi deposita mitra, stans versus ad illum, dicit absolute:

OMnípotens, sempitérne Deus, hanc ovem tuam de fáucibus lupi tua virtúte subtráctam, patérna récipe pietáte, et gregi tuo refórma pia benignitáte; ne de famíliæ tuæ damno inimicus exúltet, sed de conversiône et liberatióne ejus, Ecclésiá tua, ut pia mater de filio repérto, gratulétur. Per Christum Dóminum nostrum. **R̄.** Amen.

Orémus.

DEus, qui hóminem ad imáginem tuam cónditum misericórditer réparas, quem mirábíliter creásti; réspice propítius super hunc fámulum tuum, ut, quod hujus ignorántiæ cæcítate, hostíli et diabólica fráude surréptum est, indulgéntiæ tuæ pietátis ignóscat, et absólvat, et altáribus sacris, recépta veritátis tuæ communióne, reddátur. Per Christum Dóminum nostrum. **R̄.** Amen.

Deinde sedet ibidem Pontifex super faldistorio, et, accepta mitra, interrogat illum iterum de Fide Catholica, dicens:

CRedis in Deum Patrem omnipoténtem, creatórem cœli, et terræ?

Respondet ille:

Credo

Interrogatio:

Credis et in Jesum Christum ejus Fílium únicum, Dóminum nostrum, natum, et passum?

Respondet:

Credo

Ordo ad Reconciliandum Apostatam etc.

Interrogatio:

Credis et in Spíritum Sanctum, sanctam Ecclésiám Cathólicam, Sanctórum communiónem, remissionem peccatórum, carnis resurrectionem, et vitam ætérnam post mortem?

Respondet:

Credo

Postea interrogat Pontifex:

Homo, abrenúntias sátanæ, et ángelis ejus?

Respondet:

Abrenúntio.

Interrogatio:

Abrenúntias étiam ómni sectæ gentilitátis, **vel** hæréticæ pravitátis, **sive** Judáicæ superstitiónis?

Respondet:

Abrenúntio.

Interrogatio:

Vis esse, et vívere in unitáte sanctæ Fidei Cathólicæ?

Respondet:

Volo.

Tunc deposita mitra, surgit Pontifex, et reconciliatus accedit ad pedes ejus, coram se genuflectens: Pontifex vero imponit manum dexteram super caput illius, dicens:

Orémus.

Domine, Deus omnípotens, Pater Dómini nostri Jesu Christi, qui dignátus es hunc fámulum tuum ab errore Gentilitátis, **vel** mendácio hæréticæ pravitátis, **sive** Judáicæ superstitiónis, cleménter erúere, et ad Ecclésiám tuam sanctam revocáre: tu, Dómine, emítte in eum Spíritum Sanctum Paráclitum de cœlis. **℟.** Amen.

Spíritum sapiéntiæ, et intelléctus. **℟.** Amen.

Spíritum consílii, et fortitúdinis. **℟.** Amen.

Spíritum sciéntiæ, et pietátis. **℟.** Amen.

Adímple eum lúmíne splendóris tui, et in nómine ejusdem Dómini nostri Jesu Christi signétur signo Cru **✠** cis in vitam ætérnam. **℟.** Amen.

Post hæc, si reconciliatus sit is, qui præcipuus et notabilis fautor schismatis existit, genuflexus, ut supra, facit publice professionem, et adjurationem, Pontifice cum mitra in faldistorio ante altare sedente, dicens:

EGo **N.** compérto divisiónis láqueo, quo tenábar, diútina mecum deliberatióne pertráctans, prona et spontánea voluntáte, ad unitátem Sedis Apostólicæ, divína grátia duce, revérsus sum:

Ordo ad Reconciliandum Apostatam etc.

ne vero non pura mente, seu simuláte revérsus existimer, spóndeo sub órdis mei casu, et anathématis obligatióne, atque promitto tibi, **tali** Episcopo, et per te Sancto Petro Apostolorum Príncipi, atque sanctíssimo in Christo Patri et Dómino nostro, Dómino **N.** Papæ **N.** et Successóribus suis, me núnquam quorúmlibet suasiónebus, vel quocúmque alio modo, ad schisma, de quo Redemptóris nostri grátia liberánte eréptus sum, reversúrum; sed semper in unitáte Ecclésiæ Cathólicæ, et in communióne Románi Pontíficis per ómnia permansúrum: unde jurans dico per Deum omnipoténtem, et sancta Dei Evangélica, me in unitáte et communióne præmissis inconcússe mansúrum. Et si (quod absit) ab hac me unitáte aliqua occasiÓne, vel arguménto divisero, perjúrii reátum incúrrens ætérnæ obligátus pœnæ invénier, et cum auctóre schísmatis hábeam in futúro sæculo portiÓnem.

Deinde super librum Evangeliorum, quem Pontifex ante se tenet apertum, ponit ambas manus extensas, junctis digitis, dicens:

Sic me Deus ádjuvet, et hæc sancta Dei Evangélica.

Tum producto per Pontificem signo crucis super reconciliatum, surgit reconciliatus, et discedit.

Si vero reconciliatus fuerat hæresiarcha, seu præcipuus auctor alicujus hæresis, ommissa promissione præcedente, facit sequentem, genuflexus coram Pontifice cum mitra in faldistorio ante altare sedente, dicens:

EGo **N.** cognóscens veram Cathólicam, et Apostólicam Fidem, anathematízo hic públice omnem hæresim, præcipue illam, de qua háctenus éxisti infamátus, quæ astrúere conátur **hoc, vel illud.** Conséntio autem sanctæ Románæ Ecclésiæ, et Apostólicæ Sedi: ore, et corde profiteor me crédere **sic, vel sic,** et eámdem Fidem tenére, quam sancta Romána Ecclésia auctoritate Evangélica et Apostólica tenéndam tradit. Jurans hoc per sanctam Homóusion, id est, ejúsdem substántiæ Trinitátem, per sancrosáncta Evangélica Christi; eos autem, qui contra Fidem hanc vénerint, cum dogmátibus, et sectatóribus suis, ætérno anathémate dignos esse pronúntio. Et si ego ipse, (quod absit) aliquándo contra hæc áliquid assentíri, aut prædicáre præsumpsero, cánonum severitáti subjáceam.

Et mox ambas manus extensas, digitas non disjunctis, ponit super librum Evangeliorum, quem Pontifex ante se apertum tenet, dicens:

Sic me Deus ádjuvet, et hæc sancta Dei Evangélica.

Tum producto per Pontificem signo crucis super reconciliatum, surgit ipse reconciliatus, et discedit.

DE ITINERATIONE PRÆLATORUM.

PRælatus incipiens iter agere, antequam equum ascendat, inchoat hanc Antiphonam:

In viam pacis.

Canticum Zachariæ. Luc. 1.

Benedictus Dóminus Deus Israel, * quia visitávit et fecit redemptionem plebis suæ.
Et eréxit cornu salutis nobis: * in domo David púeri sui.
Sicut locútus est per os Sanctorum, * qui a sæculo sunt, prophetarum ejus.
Salutem ex inimicis nostris, * et de manu omnium, qui odérunt nos.
Ad faciendam misericordiam cum patribus nostris: * et memorári testaménti sui sancti.
Jusjurandum, quod jurávit ad Abraham patrem nostrum, * datúrum se nobis.
Ut sine timóre, de manu inimicorum nostrorum liberáti, * serviámus illi.
In sanctitate et justitia coram ipso, omnibus diébus nostris.
Et tu, puer, Prophéta Altissimi vocáberis: * præibis enim ante faciém Dómini paráre vias ejus.
Ad dandam sciéntiam salutis plebi ejus, * in remissionem peccatorum eorum.
Per viscera misericordiæ Dei nostri: * in quibus visitávit nos oriens ax alto.
Illumináre his, qui in ténébris, et in umbra mortis sedent: * ad dirigéndos pedes nostros in viam pacis.
Glória Patri, et Filio, etc. Sicut erat, etc.

Deinde dicit totam Antiphonam, et alia sequentia:

IN viam pacis et prosperitátis dirígat nos omnípotens et miséricors Dóminus, et Angelus Ráphael comitétur nobíscum in via, ut cum pace, salute et gáudio revertámur ad própria.

Kýrie, eléison.

Christe, eléison.

Kýrie, eléison.

Pater noster *secreto*.

℣. Et ne nos indúcas in tentationem.

℟. Sed líbera nos a malo.

℣. Salvos fac servos tuos.

℟. Deus meus, sperántes in te.

℣. Mitte nobis, Dómine, auxiliúm de sancto.

℟. Et de Sion tuére nos.

℣. Esto nobis, Dómine, turris fortitudinis.

℟. A facié inimíci.

℣. Nihil proficiat inimicus in nobis.

℟. Et filius iniquitátis non appónat nocére nobis.

℣. Benedictus Dóminus die quotidie.

℟. Prósperum iter fáciat nobis Deus salutárium nostrorum.

℣. Vias tuas, Dómine, demónstra nobis.

℟. Et sémitas tuas édoce nos.

℣. Utinam dirigántur viæ nostræ.

℟. Ad custodiéndas justificatiónes tuas.

De Itineratione Prælatorum.

- ℣. Erunt prava in dirécta.
℞. Et áspera in vias planas.
℣. Angelis suis Deus mandávit de te.
℞. Ut custódiant te in ómnibus viis tuis.
℣. Dómine, exáudi oratiónem meam.
℞. Et clamor meus ad te véniat.
℣. Dóminus vobíscum.
℞. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

DEus, qui filios Israel per maris médium sicco vestígio ire fecísti, quique tribus Magis iter ad te, stella duce, pandísti; tríbue nobis, quæsumus, iter prósperum, tempúsque tranquillum; ut, Angelo tuo sancto cómite, ad eum quo pérgimus locum, ac demum ad ætérnæ salútis portum perveníre feliciter valeámus.

DEus, qui Abraham púerum tuum de Ur Chaldæórum edúctum, per omnes suæ peregrinatiónis vias illæsum custodísti, quæsumus, ut nos fámulos tuos custodíre dignéris; esto nobis, Dómine, in procínctu suffrágium, in via solátium, in æstu umbráculum, in plúvia et frígore teguméntum, in lassitúdine vehículum, in adversitaté præsidium, in lúbrico báculos, in naufrágio portus; ut te duce, quo téndimus prósperè perveniámus, et demum incólumes ad própria redeámus.

ADesto, quæsumus, Dómine, supplicatió nibus nostris, et viam famulórum tuórum in salútis tuæ prosperitaté dispóne; ut inter omnes viæ et vitæ hujus varietátes tuo semper protegámur auxílio.

PRæsta, quæsumus, omnípotens Deus, ut família tua per viam salútis incédât, et beáti Joánnis præcursóris hortaménta sectándo, ad eum, quem prædíxit, secúra perveniat, Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spírítus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. ℞. Amen.

Tum dicit Pontifex:

- ℣. Procedámus in pace.
℞. In nómine Dómini.

Et discedunt.

ORDO

AD RECIPIENDUM PROCESSIONALITER PRÆLATUM, VEL LEGATUM.

CUM Prælatum, vel Legatum civitatem aliquam vel oppidum insigne est ingressurus, processio Cleri ex more loci ordinata cum Cruce procedit illi obviam extra portam urbis, et cum Legatus, sive Prælatum, advenerit, Prælatum ejus loci indutus amictu, stola, pluviali, et mitra pretiosis, sive primam dignitatem habens, indutus superpelliceo, et pluviali pretioso, offert venienti Crucem osculandam, quam Legatus seu Prælatum ex equo, vel, si maluerit, descendens in terram super tapetem stratum genuflexus devote osculatur. Tum, si intrans est Episcopus, vel major, aut Presbyter vel Episcopus Cardinalis, Cantores incipiunt, et prosequuntur Antiphonam ton. 2.

Sacerdos et Pontifex, et virtutum opifex, pastor bone in populo, sic placuisti Domino.

Vel dicatur Responsorium ton.8.

Ecce Sacerdos magnus, qui in diebus suis placuit Deo: * Ideo jurejurando fecit illum Dominus crescere in plebem suam.

℣. Benedictionem omnium Gentium dedit illi, et testamentum suum confirmavit super caput ejus. * Ideo *Gloria Patri, * Ideo.

Si vero Legatus recipiendus sit Diaconus Cardinalis, cantatur Responsorium ton. 7.

Fidelis namque, et prudens dispensator in magni patrisfamilias domo constitutus erat: * Ut conservis suis mensuram tritici erogaret.

℣. Pro salute, et augmento gregis sibi commissi cura pervigili sollicitus erat. * Ut conservis

Si autem duo, vel plures reciperentur Legati, etiam si non essent Episcopi, vel Presbyteri Cardinales, cantatur Antiphona ton.8.

Vos estis cives Sanctorum, et domestici Dei, superaedificati supra fundamentum Apostolorum, et Prophetarum.

In porta autem urbis consueverunt Magistratus illius obviare Legato, vel Prælato primo intranti, ac illum benigne suscipere et associare, ac baldachinum super eum deferre. Incepta Antiphona, processio, quæ locum habere debet immediate ante crucem Prælati, nisi intersint Canonici Cathedralis Ecclesiæ, ordine suo progreditur, et cantantur post dictas Antiphonas, seu Responsorias, alia Cantica, vel Hymni, prout magis placebit, usque ad Ecclesiam majorem, seu principalem loci. Si vero processioni intersint Canonici Ecclesiæ Cathedralis, illi soli possunt ire post crucem Legati immediate ante eum. Equitantes vero omnes equitare debent ante processionem; togati vero debent Legatum, seu Prælatum sequi. Cum Prælatum, seu Legatum, descenderit, et intrat portam majoris seu principalis Ecclesiæ, Prælatum Ecclesiæ, seu majorem dignitatem habens, indutus, ut supra, detecto capite, offert illi aspersionem cum aqua benedicta, quod Prælatum seu Legatum accipiens aspergit primo seipsum, deinde alios. Tum idem Prælatum Ecclesiæ, seu primam dignitatem habens, offert ei naviculam, aliquo alio Sacerdote superpelliceo induto thuribulum porrigente, et Legatum, seu Prælatum imponit incensum, et statim Prælatum Ecclesiæ, seu dignitatem habens, incensat ipsum Prælatum, seu Legatum stantem cooperto capite, more consueto. Deinde procedunt ad altare majus Ecclesiæ, et ibi super faldistorio ante infimum gradum altaris parato procumbit, et orat Prælatum, seu Legatum.

Ordo ad Repiciendum Prælatum, vel Legatum.

Interim vero Prælatum Ecclesiæ, seu dignitatem majorem habens, stans in cornu Epistolæ altaris versus ad orantem detecto capite, dicit:

℣. Protéctor noster áspice, Deus.
℟. Et réspice in fáciem Christi tui.

Cum omnibus sequentibus, si receptus sit Prælatum, aut Legatum, Episcopus vel Presbyter Cardinalis. Si vero sit Diaconus Cardinalis, omisso versu præcedente, dicit sequentes tantum:

℣. Salvum fac servum tuum.
℟. Deus meus, sperántem in te.
℣. Mitte ei, Dómine, auxiliúm de sancto.
℟. Et de Sion tuére eum.
℣. Nihil proficiat inimícus in eo.
℟. Et filius iniquitátis non appónat nocére ei.
℣. Dómine, exáudi oratiónem meam.
℟. Et clamor meus ad te véniat.
℣. Dóminus vobíscum.
℟. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

OMnípotens, sempitérne Deus, qui facis mirabilia magna solus, præténde super hunc fámulum tuum, et cunctas congregatiónes illi commíssas, Spírítum grátia salutáris, et ut in veritate tibi compláceat, perpétuum ei rorem tuæ benedictiÓnis infúnde. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

His dictis, Cantores cantant aliquam Antiphonam eis magis placentem de Sancto Patrono Ecclesiæ cum versiculo de eodem Sancto. Et cum dicitur versiculus, surgens Prælatum vel Legatum, ascendit ad altare, osculaturque illud in medio, deinde procedit ad cornu Epistolæ, ubi stans, ad ipsum altare versus, cantat Orationem de dicto Sancto; deinde ad medium altaris revertitur, ubi stans dat benedictionem solemnem populo, dicens:

Sit nomen Dómini benedíctum, etc.

Qua data, facit promulgari per unum ex suis, sive ex beneficiatis Ecclesiæ Indulgentias, quas ipse interessentibus concedit; deinde Prælatum Ecclesiæ, et alii, dimissis paramentis, associant illum usque ad diversorium suum. Cum vero novus Prælatum ad Ecclesiam suam veniens recipitur, loco Orationis prædictæ, Omnípotens sempitérne Deus, etc. dicitur sequens Oratio:

Orémus.

DEus, ómnium fidélium pastor et rector, fámulum tuum **N.**, quem Ecclésiæ tuæ præesse voluísti, propítius réspice: da ei, quæsumus, verbo et exémplo, quibus præest, proficere, ut ad vitam, una cum grege sibi crédito, pervéniat sempitérnam. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

ORDO

AD VISITANDAS PAROCHIAS.

Pontifex visitaturus Diœcesim, et Parochias suas, cum ad civitatem, seu oppida suæ Diœcesis pervenerit, recipitur processionaliter eo ordine, prout supra in receptione Prælati seu Legati dictum est. Hoc solo dempto, quod loco Orationis, Omnipotens sempitærne Deus, qui facis mirabilia, etc. seu Deus, ómnium etc. ipso Prælato ante altare in faldistorio genua flectente, dicitur sequens Oratio:

Orémus.

Deus, humílium visitátor, qui eos patærna dilectiõe consoláris, prætærnde societáti nostræ grátiam tuam, ut per eos, in quibus hábitas, tuum in nobis sentiámus advéntum. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Qua finita, Pontifex surgens, ascendit ad altare majus, osculaturque illud in medio, et ibidem populo solemniter benedicit.

Deinde, vel in medio Missæ, versus ad populum sedens proponit populo causas adventus sui, quia sacri Canones, et Ecclesiasticus ordo hoc fieri præcipiunt propter multa.

Primo, ad absolvendas animas defunctorum.

Secundo, ut sciat, et videat qualiter Ecclesia ipsa spiritualiter, et temporaliter gubernetur; quomodo se habeat in ornamentis; qualiter ibi Ecclesiastica Sacramenta ministrantur, et divina officia peraguntur; quale servitium ibi impenditur; qualis sit vita Ministrorum, et populi: ut ex officio inquisitionis suæ, per eum, si qua in præmissis corrigenda fuerint, corrigantur et emendentur.

Tertio, ad adulteria, fornicationes, sacrilegia, divinationes, et similia publica in populo punienda, ad quod interdum non sufficiunt Ecclesiarum Rectores; ostendens diligenter populo, quam damnabilia, et detestanda sunt crimina ipsa.

Quarto, propter casus, qui de jure, vel consuetudine, ad Episcopum dumtaxat pertinere noscuntur, qui in Constitutionibus Synodalibus continentur, in quibus nullus alius se intromittere potest; protestans plebi, quod si quis vel si qua in aliquo ipsorum casuum, vel in quocumque alio, consilio ejus indiguerit, paratus sit benigne audire, et consilium et absolutionem impendere, ac pœnitentiam misericorditer injungere salutarem.

Quinto, ad exhibendum Sacramentum Confirmationis, cujus solus Episcopus ordinarius minister est.

Deinde inducit diligenter populum ad pœnitentiam, et instruit in Ecclesiasticis Sacramentis, et in Articulis Fidei, et qualiter debent declinare a malo, et facere bonum; fugere vitia, et sectari virtutes; alteri non facere, quod sibi fieri nolunt. His expletis, fit populi confessio, et absolutio generalis, et indulgentia datur per Pontificem. Post hæc Pontifex, deposita cappa, induitur amictu, stola, pluviali violacei, vel nigri coloris, et mitra simplici, et stans cum mitra juxta altare, versus ad populum, incipit Antiphonam, *Si iniquitátes*. Postea cum Ministris, seu Capellanis suis, dicit Psalmum *De profúndis*, totum, ut supra in benedictione Abbatis, pag. 77. et in fine:

V. Réquiem ætérnam *dona eis, Dómine.

R. Et lux perpétua *lúceat eis.

Ordo ad visitandas Parochias.

Tum dicit totam Antiphonam.

Si iniquitates observáveris, Dómine: Dómine, quis sustinebit?

Qua dicta, deposita mitra, dicit:

Kýrie, eléison.

Christe, eléison.

Kýrie, eléison.

Pater noster. Quod secrete completur. Et interim accepto aspersorio, cum aqua benedicta, tertio aspergit ante se: deinde imposito incenso in thuribulo, et illo benedicto, eodem modo incensat. Quo facto, pronuntiat versus:

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem.

℟. Sed líbera nos a malo.

℣. In memória æténa erunt justi.

℟. Ab auditióne mala non timébunt.

℣. A porta inferi.

℟. Erue, Dómine, ánimas eórum.

℣. Réquiem æténam dona eis, Dómine.

℟. Et lux perpétua lúceat eis.

℣. Dómine, exáudi oratiónem meam.

℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

DEUS, qui inter Apostólicos Sacerdótes fámulos tuos Pontificáli fecísti dignitáte vigére: præsta, quæsumus, ut eórum quoque perpétuo aggregéntur consórtio. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Deinde aqua benedicta, thuriferario, duobus ceroferariis, Cruce et Clero præcedentibus, et cantantibus Responsorium:

Qui Lázarus resuscitásti a monuménto fœtidum, * Tu eis, Dómine, dona réquiem, et locum indulgéntiæ.

℣. Qui ventúrus es judicáre vivos et mórtuos, et sæculum per ignem. * Tu eis, Dómine

Pontifex cum mitra exit ad Cæmeterium, interim dicens cum Ministris suis Antiphonam:

Si iniquitates, etc.

Deinde Psalmum De profúndis clamávi, totum ut supra, pag. 77. Et in fine.

℣. Réquiem æténam dona eis, Dómine.

℟. Et lux perpétua lúceat eis.

Et Antiphona repetitur:

Si iniquitates observáveris, Dómine: Dómine, quis sustinebit?

Quibus omnibus dictis, cum fuerint in medio Cæmeterii, subsistunt suo ordine, et Chorus cantat Responsorium:

Ordo ad visitandas Parochias.

Líbera me, Dómine, de morte ætérna, in die illa treménda: * Quando cœli movéndi sunt, et terra: * Dum véneris iudicáre sæculum per ignem.

℣. Tremens factus sum ego, et tímeo, dum discússio vénerit, atque ventúra ira. * Quando cœli movéndi sunt et terra.

℣. Dies illa, dies iræ, calamitátis et misériæ, dies magna, et amára valde. * Dum véneris.

℣. Réquiem ætérnam dona eis, Dómine: et lux perpétua lúceat eis.

Tum repetitur Responsorium:

Líbera me, Dómine, etc.

Usque ad primum versum. Interim dum Responsorium repetitur, offertur per digniorem Ecclesiæ navicula, et per alium ex Ministris thuribulum Pontifici; qui imponit incensum more consueto. Responsorio repetito, Chorus cantat:

Kýrie, eléison.

Christe, eléison.

Kýrie, eléison.

Mox Pontifex, mitra deposita, convenienti voce dicit:

Pater noster *reliqua secreto.*

Deinde aspergit, et incensat, prout fecit in Ecclesia.

Quo facto, dicit Versus:

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem.

℟. Sed líbera nos a malo.

℣. In memória ætérna erunt justi.

℟. Ab auditióne mala non timébunt.

℣. A porta inferi.

℟. Erue, Dómine, ánimas eórum.

℣. Réquiem ætérnam dona eis, Dómine.

℟. Et lux perpétua lúceat eis.

℣. Dómine, exáudi oratiónem meam.

℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

DEus, qui inter Apostólicos Sacerdótes fámulos tuos Pontificáli fecísti dignitáte vigére: præsta, quæsumus, ut eórum quoque perpétuo aggregéntur consórtio.

DEus, vénia largítor, et humánæ salútis amátor, quæsumus cleméntiam tuam, ut nostræ congregatiónis fratres, propínquos, et benefactóres, qui ex hoc sæculo transiérunt, beáta María semper Vírgine intercedénte cum ómnibus Sanctis tuis, ad perpétuæ beatitúdinis consórtium pervenire concédas.

DEus, cujus miseratióne animæ fidélium requiésunt, fámulis et famulábus tuis ómnibus hic et ubique in Christo quiescéntibus, da propítius véniam peccatórum, ut a cunctis reátibus absolúti, tecum sine fine læténtur. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Ordo ad visitandas Parochias.

℣. Réquiem ætérnam dona eis, Dómine.

℟. Et lux perpétua lúceat eis.

Tum duo Cantores dicunt:

℣. Requiéscant in pace.

℟. Amen.

Et mox Pontifex, elevata dextera, producit signum crucis ab omni parte super Cœmeterium. Tum accepta mitra per Pontificem, revertuntur omnes ad Ecclesiam, ordine quo venerunt, Choro dicente congruenti voce sine nota totum Psalmum.

Miserére mei, Deus, * secúndum magnam misericórdiam tuam. **ut supra, pag. 76. cum ℣.** Réquiem ætérnam *dona eis, Dómine. ℟. Et lux perpétua * lúceat eis.

Quem etiam Pontifex ipse dicit voce demissa cum Ministris, seu Capellanis suis: quibus dictis, et cum ad Chorum ante majus altare pervenerit Pontifex, deposita mitra, stans ibidem in medio, versus ad altare, dicit:

Kýrie, eléison.

Christe, eléison.

Kýrie, eléison.

Pater noster, **reliqua secreto.**

Deinde dicit:

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem.

℟. Sed líbera nos a malo.

℣. A porta inferi.

℟. Erue, Dómine, ánimas eórum.

℣. Dómine, exáudi oratiónem meam.

℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spírítu tuo.

ABsólve, quæsumus, Dómine, ánimas famulórum famularúmque tuárum, ab ómni vínculo delictórum, ut in resurrectionis glória inter Sanctos et eléctos tuos resuscitáti respírent. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

His peractis, depositis stola et pluviali nigris, seu violaceis, et assumptis albis, incipit visitationem a Sanctissima Eucharistia, ad Baptisterium, inde ad sancta Olea, ad sacras Reliquias, tum ad Altaria et Capellas, et sacras Imágenes, item ad Sacristiam, et Cœmeterium se confert; post ad ædes Canonicales, hospitalia, confraternitates, et alia loca pia. Poterit postea Pontifex confirmare pueros, præmissa monitione, et aliis servatis, prout supra in principio de Confirmandis dictum est.

Expedita itaque Confirmatione, et benedictis ornamentis, si quæ benedicenda sunt, depositisque indumentis Ecclesiasticis, confessiones, et deinde quærelas, si quæ sunt, audit. Tum de conversatione Cleri et populi, ac qualiter spiritualia et temporalia in ipsa Ecclesia ministrantur; et de libris ac ornamentis diligenter de plano inquirat.

Ordo ad visitandas Parochias.

Peracta demum visitatione illius loci, et omnibus expeditis, cum discedere voluerit Pontifex, in suo habitu communi accedit ad Ecclesiam, et stans ante altare in cornu Epistolæ versus ad illud, dicit Psalmum: De profundis, pag.77. Totum, cum Réquiem ætérnam, et Antiphonam, Si iniquitates, deinde dicit:

Pater noster, secreto.

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem.

℞. Sed líbera nos a malo.

℣. A porta inferi.

℞. Erue, Dómine, ánimas eórum.

℣. Requiéscant in pace.

℞. Amen.

℣. Dómine, exáudi oratiónem meam.

℞. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum.

℞. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

DEus, cujus miseratióne ánimæ Fidélium requiéscunt, fámulis, et famulábus tuis ómnibus hic, et ubíque in Christo quiescéntibus, da propítius véniam peccatórum, ut a cunctis reátibus absolúti, tecum sine fine læténtur. Per Christum Dóminum nostrum. ℞. Amen.

Post hæc discedit quo voluerit.

ORDO

AD RECIPIENDUM PROCESSIONALITER IMPERATOREM.

QUando Imperator venit ad aliquam urbem, vel oppidum insigne, Clerus urbis obviam venit ei processionaliter, ut dictum est superius de receptione Prælati, vel Legati; tamen extra portam aliquantulum magis remote, quam Prælato, et Legato fieri solet. Imperator ex equo, vel (quod magis convenit) descendens in terra, super tapete stratum genuflexus, osculatur ibidem Crucem, et sub baldachino ducitur usque ad Ecclesiam. Processio præcedit immediate Imperatorem, et is qui gladium Imperatori præfert, equitet immediate post Prælatum processionis. Si vero Legatus Apostolicus Imperatorem reciperet, aut cum eo urbem intraret, vel alias secum iret, vel equitaret, ille qui gladium Imperatori præfert, et alius Crucem Legati portans, simul ire debent. Crux Legati, quia debetur ei latria, erit a dexteris, et gladius Imperatoris a sinistris. Interim dum procedunt ad Ecclesiam, cantatur Antiphona, ton.8.

Ecce ego mitto Angelum meum, qui præparábit viam tuam ante fáciem meam.

Et post Antiphonam prædictam cantantur Hymni, vel alia Cantica devota, prout magis placebit. Cum Imperator descenderit, et intrat Ecclesiam, Prælatus Ecclesiæ, accepto aspersorio, aspergit eum, deinde alios in genere; et procedunt usque ad altare majus, coram quo Imperator genuflectit super faldistorio ibidem sibi parato. Prælatus vero Ecclesiæ ascendit ad cornu Epistolæ altaris, ubi stans versus ad orantem, detecto capite, dicit:

℣. Deus, júdicium tuum Regi da.

℞. Et justítiam tuam filio Regis.

Ordo ad Recipiendum Imperatorem.

- ℣. Salvum fac **N.** Imperatorem nostrum.
℟. Deus meus, sperantem in te.
℣. Mitte ei, Domine, auxilium de sancto.
℟. Et de Sion tuere eum.
℣. Nihil proficiat inimicus in eo.
℟. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.
℣. Fiat pax in virtute tua.
℟. Et abundantia in turribus tuis.
℣. Domine, exaudi orationem meam.
℟. Et clamor meus ad te veniat.
℣. Dominus vobiscum.
℟. Et cum spiritu tuo.

Orémus.

DEus, in cujus manu sunt corda Regum, inclina ad preces humilitatis nostrae aures misericordiae tuae, et Imperatori nostro famulo tuo **N.** regimen tuae sapientiae appone, ut haustis de tuo fonte consiliis, et tibi placeat, et super omnia regna praecellat.

Praetende, Domine, quaesumus, famulo tuo **N.** Imperatori nostro dexteram caelestis auxilii, ut te toto corde perquirat, et quae digne postulat, assequi mereatur. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Deinde si Praelatus sit Episcopus, vel Major, stans ante altare, benedicit solemniter populo, dicens:

Sit nomen Domini benedictum, etc.

Intellige, si non sit praesens Legatus; quia benedicet Legatus, si sit praesens ibi. Qua benedictione data, depositis sacris vestibus, associat Imperatorem usque ad ejus hospitium. Si autem Praelatus ipse non sit Episcopus, vel Major, finitis orationibus praedictis, depositis vestibus sacris, associat, ut supra.

ORDO

AD RECIPIENDUM PROCESSIONALITER REGEM.

QUando Rex ad aliquam urbem, aut oppidum insigne venit, Clerus processionaliter obviam vadit ei extra portam, ubi Rex ex equo, vel (quod magis convenit) descendens, in terra super tapete stratum genuflexus, osculatur Crucem, quae per Praelatum sibi porrigitur. Deinde sub baldachino ducitur usque ad Ecclesiam ordine supradicto. Interim cantatur Responsorium, ton.8.

Elégit eum Dominus, * Et excelsum fecit illum praeregis terrae.

℣. Glorificavit eum in conspectu Regum, et non confundetur. * Et excelsum.

℣. Gloria Patri, et Filio, et Spiritui Sancto. * Et excelsum.

Deinde cantantur Hymni, vel alia Cantica magis placentia. Cum Rex Ecclesiam intrat, Praelatus, accepto aspersione, aspergit eum, deinde alios in genere; et procedunt usque ad altare majus, coram quo Rex genuflectit super faldistorio ibidem parato, et orat. Praelatus vero ascendit ad cornu Epistolae altaris, ubi stans versus ad orantem, detecto capite, dicit:

Ordo ad Recipiendum Regem.

- ℣. Deus, iudicium tuum Regi da.
℟. Et iustitiam tuam filio Regis.
℣. Salvum fac Regem nostrum, Dómine.
℟. Deus meus, sperántem in te.
℣. Mitte ei, Dómine, auxiliúm de sancto.
℟. Et de Sion tuére eum.
℣. Nihil proficiat inimicus in eo.
℟. Et filius iniquitátis non appónat nocére ei.
℣. Fiat pax in virtúte tua.
℟. Et abundántia in túrribus tuis.
℣. Dómine, exáudi oratiónem meam.
℟. Et clamor meus ad te véniat.
℣. Dóminus vobíscum.
℟. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

DEus, cui omnis potéstas et dígnitas famuláthur, da huic fámulo tuo Regi nostro **N.** prósperum suæ dignitátis efféctum, in qua te semper tímeat, tíbique júgiter placére conténdat. Per Christum Dóminum nostrum. **R.** Amen.

Deinde Prælatus, si sit Episcopus, vel Major, accedit ad medium altaris, et ibi populo solemniter benedicit.

Tum sacris dimissis vestibus, Regem usque ad hospitium comitatur.

ORDO

AD RECIPIENDUM PROCESSIONALITER PRINCIPEM MAGNÆ POTENTIÆ.

QUando Princeps magnæ potentiae ad aliquam urbem, aut insigne oppidum venit, Clerus processionaliter ei obviam venit extra portam: ubi Princeps ex equo, vel (quod magis convenit) descendens, in terra super tapete stratum genuflexus, osculatur Crucem, quæ per Prælatum sibi porrigitur. Deinde sub baldachino ducitur usque ad Ecclesiam, ordine consueto.

Interim cantatur Responsorium ton. 1.

Pósui adiutorium super potentem, et exaltávi eléctum de plebe mea: * Manus enim mea auxiliábitur ei.

℣. Invéni David servum meum, óleo sancto meo unxi eum. * Manus enim mea.

℣. Glória Patri, et Filio, et Spiritui Sancto. * Manus.

Deinde cantantur Hymni, vel alia Cantica magis placentia.

Cum Princeps Ecclesiam intrat, Prælatus, accepto aspensorio, aspergit eum, deinde alios in genere; et procedunt usque ad altare majus, coram quo Princeps genuflectit super faldistorio ibidem sibi parato, et orat. Prælatus vero ascendit ad cornu Epistolæ altaris, ubi stans versus ad orantem, detecto capite, dicit:

Ordo ad Recipiendum Principem.

- ℣. Salvum fac Príncipe nostrum, Dómine.
℟. Deus meus, sperántem in te.
℣. Mitte ei, Dómine, auxiliúm de sancto.
℟. Et de Sion tuére eum.
℣. Nihil proficiat inimícus in eo.
℟. Ft filius iniquitátis non appónat nocére ei.
℣. Fiat pax in virtúte tua.
℟. Et abundántia in túrribus tuis.
℣. Dómine, exáudi oratióem meam.
℟. Et clamor meus ad te véniat.
℣. Dóminus vobíscum.
℟. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

DEus, cui omnis potéstas et dignitas famulátur, da huic fámulo tuo Príncipi nostro **N**. próspere suæ dignitátis efféctum, in qua te semper tímeat, tibíque júgiter placére conténdat. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Deinde Prælati, si sit Episcopus, vel Major, accedit ad medium altaris, et ibi populo solemniter benedicit. Tum sacris dimissis vestibus, Principem usque ad hospitium comitatur.

ORDO

AD RECIPIENDUM PROCESSIONALITER IMPERATRICEM, VEL REGINAM.

QUando Imperatrix, vel Regina, ad aliquam urbem, aut insigne oppidum venit, Clerus processionaliter ei obviam venit extra portam. Imperatrix, vel Regina ex equo, vel (quod magis convenit) descendens, in terra super tapete stratum genuflexa, osculatur Crucem, quæ per Prælatum sibi porrigitur. Deinde sub baldachino ducitur usque ad Ecclesiam ordine consueto. Interim cantatur Responsorium ton. 8.

Ista est speciósá inter filias Jerúsalem.* Sicut vidistis eam plenam charitáte, et dilectióne in cubílibus, et in hortis arómatum.

℣. Ista est speciósá, quæ ascéndit de déserto, delíciis áffluens.* Sicut vidistis.

℣. Glória Patri, et Fílio, et Spírítui Sancto.* Sicut vidistis

Deinde cantantur Hymni, vel alia Cantica magis placentia. Cum Imperatrix, vel Regina Ecclesiam intrat, Prælatus accepto aspensorio, aspergit eam, deinde alios in genere; et procedunt usque ad altare majus, coram quo Imperatrix, vel Regina genuflectit super faldistorio ibidem sibi parato, et orat. Prælatus vero ascendit ad cornu Epistolæ altaris, ubi stans versus ad orantem, detecto capite, dicit:

- ℣. Salvum fac ancíllam tuam, Dómine.
℟. Deus meus, sperántem in te.
℣. Mitte ei, Dómine, auxiliúm de sancto.
℟. Et de Sion tuére eam.
℣. Nihil proficiat inimícus in ea.
℟. Et filius iniquitátis non appónat nocére ei.

Ordo ad Recipiendum Imperatricem.

- ℣. Fiat pax in virtúte tua.
℟. Et abundántia in túrribus tuis.
℣. Dómine, exáudi oratiónem rneam.
℟. Et clamor meus ad te véniat.
℣. Dóminus vobíscum.
℟. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

DEus, cujus providéntia in sui dispositiÓne non fállitur, ineffábilem cleméntiam tuam súpplíces exorámus, ut sicut Esther Regínam Israelíticæ, plebis causa salútis, ad Regis Assuéri thálamum, regníque sui consórtium transíre fecísti; ita hanc fámulam tuam, Christiánæ plebis salútis grátia, ad grátiam tuam transíre fácias, ut tibi super ómnia júgiter placére desíderet, et, te inspiránte, quæ tibi plácita sunt, toto corde perficiat, et dÉxteræ tuæ poténtia illam semper hic, et ubíque circúmdet. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Deinde Prælatus, si sit Episcopus, vel Major, accedit ad medium altaris, et ibi solemniter populo benedicit. Tum sacris dimissis vestibus, Imperatricem, vel Reginam, usque ad hospitium comitatur.

ORDO

AD RECIPIENDUM PROCESSIONALITER PRINCIPISSAM MAGNÆ POTENTIÆ.

PPrincipissa magnæ potentiæ recipitur processionaliter eo modo, et ordine, prout supra de Imperatrice, vel Regina dictum est; hoc solo excepto, quod loco Orationis, Deus cujus providéntia, etc., dicitur hæc sequens Oratio:

Orémus.

QUæsumus, omnipotens Deus, ut hanc fámulam tuam ubíque sapiéntia tua dóceat, et confórtet; atque eam Ecclésia tua fidélem semper agnóscat. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

DE OFFICIO

QUOD POST MISSAM SOLEMNEM PRO DEFUNCTIS AGITUR.

IN exsequiis alicujus Summi Pontificis, S.R.E. Cardinalis, seu Metropolitanus, aut Episcopi proprii, seu Imperatoris, Regis, vel Ducis magni, aut Domini loci, finita Missa, ordinantur in loco, ubi absolutiones fieri debent, in capite loci, in medio, unum faldistorium pro illo, qui celebravit, et in quatuor angulis quatuor scabella, videlicet, in quolibet angulo unum scabellum, videlicet in quolibet angulo unum scabellum. Subdiaconus accipit Crucem processionalem, unus Acolythus accipit thuribulum cum igne, et naviculam cum thure, et cochleari; alius Acolythus vas aquæ benedictæ cum aspersione; et duo alii Acolythi duo candelabra cum luminaribus ardentibus capiunt. Interim Prælatus, qui celebravit, apud faldistorium prope altare deponit planetam, et, si placet, poterit deponere dalmaticam et tunicellam, et accipit pluviale nigrum, et mitram simplicem; et quatuor alii Prælati

De Officio Solemni post Missam pro Defunctis.

(si adsint) accedent ad Sacristiam, vel alium locum convenientem et propinquum, ubi quilibet eorum accipit super rochetum, vel si sit Regularis, supra superpelliceum, amictum, stolam, pluviale nigrum, et mitram simplicem, si ea uti possunt, sin minus biretum; et omnes sic parati accedunt apud Prælatum celebrantem paratum, cum quo vadunt ad castrum doloris, seu feretrum, aut sepulturam, vel alium locum, in quo absolutiones fieri consueverunt, hoc ordine. Præcedant duo Acolythy, unus cum thuribulo, et navicula incensi, alius cum vase aquæ benedictæ, et aspersorio; tum duo alii Acolythy cum duobus aliis candelabris, et candelis accensis, in quorum medio erit Subdiacous, qui in Missa cantavit Epistolam, paratus deferens Crucem; post eum duo juniores Prælati, deinde duo seniores, et quilibet eorum penes se habebit unum Capellanum superpelliceo indutum, qui mitra sibi serviat, et unum scutiferum, qui cereum accensum portet; ultimo loco incedet Prælatus, qui Missam celebravit, ad sinistram habens Diaconum paratum, qui eum comitetur; et post eum Capellani superpelliceis induti. Si vero non adsint quatuor Prælati, loco deficientium parantur digniores Canonici Ecclesiæ, vel alii in dignitate constituti, supra superpellicea pluvialibus nigris; et ordine supradicto procedunt ad locum absolutionis, ubi cum fuerint, locantur hoc ordine. Thuriferarius cum Acolytho deferente aquam benedictam, subsistunt in capite loci a parte dextera: Acolythy vero, Ceroferrarii, ac Subdiaconus cum Cruce, vadunt ad pedes loci, et Subdiaconus cum Cruce collocabit se in medio eorum. Junior Prælatus sedebit in scabello in angulo castrum doloris ad pedem dexterum; alius post eum in angulo ad humerum sinistrum; tertius in angulo ad pedem sinistrum; quartus, qui erit senior, in angulo ad humerum dexterum loci. Celebrans vero sedebit in faldistorio in capite loci, in medio, ita ut Crucem directe respiciat. Omnibus sic ordinatis, surget Celebrans detecto capite, omnibus similiter surgentibus, et incipiet in tono Lectionis, absolute Orationem:

Non intres in iudicium cum servo tuo, Dómine, quóniam nullus apud te justificábitur homo, nisi per te ómnium peccatórum ei tribuátur remíssio; non ergo eum tua, quæsumus, judiciális senténtia premat, quem tibi vera supplicátio fidei Christiánae comméndat, sed grátia tua illi succurrénte, mereátur evádere iudicium ultiónis, qui dum víveret insignítus est signáculo sanctæ Trinitátis. Per Christum Dominum nostrum. *R.* Amen.

Qua finita, omnes sedent, coopertis capitibus, vel Cantores incipiunt Responsorium, ton. 4.

Subveníte, Sancti Dei, occúrrite, Angeli Dómini, Suscipiéntes ánimam ejus, * Offeréntes eam in conspéctu Altíssimi.

V. Suscípiat te Christus, qui vocávit te; et in sinum Abrahæ Angeli dedúcant te. * Offeréntes eam.

R. Réquiem ætéram dona ei, Dómine: et lux perpétua lúceat ei. * Offeréntes eam.

Tunc duo Acolythy cum thuribulo et navicula, et aqua benedicta, et aspersorio accedent ad angulum dexterum capitis, ubi est dignior Prælatus, et se ad ejus dexteram collocabunt. Incepto versiculo, Réquiem ætéram, etc. Acolythus dabit naviculam Diacono, et ipse accedet cum thuribulo ante dictum digniorem Prælatum, qui, ministrante Diacono naviculam, imponit thus in thuribulum.

Finito Responsorio, Chorus cantat:

Kýrie, eléison.

Christe, eléison.

Kýrie, eléison.

De Officio Solemni post Missam pro Defunctis.

Et dum dicitur primum, Kýrie, eléison, surgunt omnes, detectis capitibus, et ultimo Kýrie, eléison, dicto, prædictus dignior Prælati dicit voce intelligibili:

Pater noster.

Quod secrete complet. Et interim accepto aspersorio cum aqua benedicta de manu Diaconi, aspergit sepulturam, seu lectum mortuorum, circumcirca ambulans, incipiens a sua parte dextera, tertio aspergens quamlibet lecti partem lateralem, Diacono a dextris comitante, et fimbrias pluvialis sublevante, et dum transibit ante alios Prælatos, illos salutabit, et similiter Cruci reverentiam faciet transiens ante illam ad pedes lecti. Postquam cum aspersorio circumierit lectum, et ad locum suum redierit, ibidem ab eodem Diacono capiet thuribulum, et lectum similiter circumcirca thurificabit tertio in qualibet parte laterali thuribulum ducens; et cum redierit post thurificationem ad locum suum, ante scabellum stans, intelligibili voce dicet versiculos:

℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem.

℟. Sed líbera nos a malo.

℣. A porta inferi.

℟. Erue, Dómine, ánimam ejus.

℣. Requíescat in pace.

℟. Amen.

℣. Dómine, exáudi oratiónem meam.

℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

DEus, cui ómnia vivunt, et cui non péreunt moriéndo córpora nostra, sed mutántur in mélius; te súpplíces deprecámur, ut súscipi júbeas ánimam fámuli tui **N.** per manus sanctórum Angelórum tuórum deducéndam in sinum amíci tui Abrahæ Patriárchæ, resuscitandámque in novíssimo judícii magni die; et quidquid vitiórum, diábolo fallénte, contráxit, tu pius et miséricors ábluas indulgéndo. Per Christnm Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Qua finita, omnes sedent cum mitra, et Chorus cantat Responsorium ton. 4.

Qui Lázarus resuscitásti a monuménto foetidum: * Tu eis, Dómine, dona Réquiem, et locum indulgéntiæ.

℣. Qui ventúrus es judicáre vivos et mórtuos, et sáeculum per ignem. * Tu eis.

℣. Réquiem ætérrnam. Tu eis.

Tunc duo Acolythi cum thuribulo et navicula, et aqua benedicta, et aspersorio accedunt ad secundum digniorem Prælatum sedentem in angulo ad sinistrum pedem, et se ad ejus dexteram collocabunt. Incepto ℣. Réquiem ætérrnam, etc. Acolythus dabit naviculam Diacono, et ipse accedet cum thuribulo ante dictum secundum digniorem Prælatum, qui, ministrante Diacono naviculam, imponet thus in thuribulum. Finito Responsorio, Chorus cantat:

Kýrie, eléison.

Christe, eléison.

Kýrie, eléison.

De Officio Solemni post Missam pro Defunctis.

Et dum dicitur primum, Kýrie, eléison, surgunt omnes detectis capitibus; et ultimo, Kýrie, eléison, dicto, prædictus secundus dignior Prælati dicit voce intelligibili:

Pater noster,

Quod secrete complet; et interim, accepto aspersione cum aqua benedicta de manu Diaconi, aspergit sepulturam, seu lectum, circumcirca ambulans, incipiens a sua parte dextera, tertio aspergens quamlibet lecti partem lateralem, Diacono a dextris comitante, et fimbrias pluvialis sublevante: et dum transibit ante alios Prælatos, illos salutabit, et similiter Cruci reverentiam faciet, transiens ante illam ad pedes lecti. Postquam cum aspersione circumierit lectum, et ad locum suum redierit, ibidem ab eodem Diacono capiet thuribulum, et lectum similiter circumcirca thurificabit tertio, in qualibet parte laterali thuribulum ducens; et cum redierit post thurificationem ad locum suum, ante scabellum stans, intelligibili voce dicet versiculos:

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos a malo.

℣. A porta inferi.

℟. Erue, Dómine, ánimam ejus.

℣. Requiéscat in pace.

℟. Amen.

℣. Dómine, exáudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

FAc, quæsumus, Dómine, hanc cum servo tuo **N.** defuncto misericórdiam, ut factorum suorum in pænis non recípiat vicem, qui tuam in votis tenuit voluntátem, ut sicut hic eum vera fides junxit fidélitim turmis, ita illic eum tua miserátio sóciat choris Angélicis. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Qua finita, omnes similiter sedent cum mitra, et Chorus cantat Responsorium, ton.8.

Domine, quando véneris judicáre terram, ubi me abscondam a vultu iræ tuæ? * Quia peccávi nimis in vita mea.

℣. Commissa mea pavésco, et ante te erubésco: dum véneris judicáre, noli me condemnáre.

* Quia peccávi.

℣. Réquiem ætérnam dona ei, Dómine, et lux perpétua luceat es. * Quia peccávi.

Tunc duo Acolythi cum thuribulo et navicula, et aqua benedicta et aspersione accedent ad tertium digniorem Prælatum sedentem in angulo ad sinistrum pedem, et se ad ejus dexteram collocabunt. Incepto versiculo, Réquiem ætérnam, etc. Acolythus dabit naviculam Diacono, et ipse accedet cum thuribulo ante dictum tertium digniorem Prælatum, qui, ministrante Diacono naviculam, imponet thus in thuribulum. Finito Responsorio, Chorus cantat:

Kýrie, eléison.

Christe, eléison.

Kýrie, eléison.

Et cum dicitur primum Kýrie, eléison, surgunt omnes detectis capitibus, et ultimo, Kýrie, eléison, dicto, prædictus tertius dignior Prælati dicit voce intelligibili:

De Officio Solemni post Missam pro Defunctis.

Pater noster.

Quod secrete complet. Et interim accepto aspersione cum aqua benedicta de manu Diaconi, aspergit sepulturam, seu lectum circumcirca ambulans, incipiens a sua parte dextera, tertio aspergens quamlibet lecti partem lateralem, Diacono a dextris comitante, et fimbrias pluvialis sublevante: et dum transibit ante alios Prælatos, illos salutabit, et similiter Cruci reverentiam faciet transiens ante illam ad pedes lecti. Postquam cum aspersione circumierit lectum, et ad locum suum redierit, ibidem ab eodem Diacono capiet thuribulum, et lectum similiter circumcirca thurificabit tertio, in qualibet parte laterali thuribulum ducens: et cum redierit post thurificationem ad locum suum, ante scabellum stans, intelligibili voce dicet versiculos:

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos a malo.

℣. A porta inferi.

℟. Erue, Dómine, ánimam ejus.

℣. Requiéscat in pace.

℟. Amen.

℣. Dómine, exáudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

INclína, Dómine, áurem tuam ad preces nostras, quibus misericórdiam tuam súplices deprecámur, ut ánimam fámuli tui **N.** quam de hoc sæculo migráre jussísti, in pacis ac lucis regióne constitúas, et Sanctórum tuórum júbeas esse consórtem. Per Christum Dóminum nostrum. **℟.** Amen.

Qua finita, omnes similiter sedent cum mitra, et Chorus cantat Responsorium ton. 6.

NE recordéris peccáta mea, Dómine, * Dum véneris judicáre sæculum per ignem.

℣. Dírige, Dómine, Deus meus, in conspéctu tuo viam meam. * Dum véneris.

℣. Réquiem ætérnam.* Dum veneris.

Tunc duo Acolythi cum thuribulo et navicula, et aqua benedicta et aspersione, accedent ad quartum, et juniorem Prælatum sedentem in angulo ad dexterum pedem, et se ad ejus dexteram collocabunt. Incepto versiculo, Réquiem ætérnam, etc. Acolythus dabit naviculam Diacono, et ipse accedet cum thuribulo ante dictum quartum digniorem Prælatum, qui, ministrante Diacono naviculam, imponet thus in thuribulum. Finito Responsorio, Chorus cantat:

Kýrie, eléison.

Christe, eléison.

Kýrie, eléison.

Et cum dicitur primum, Kýrie, eléison, surgunt omnes detectis capitibus, et ultimo, Kýrie, eléison, dicto, prædictus quartus Prælatum dicit voce intelligibili:

Pater noster.

Quod secrete complet. Et interim accepto aspersione cum aqua benedicta de manu Diaconi,

De Officio Solemni post Missam pro Defunctis.

aspergit sepulturam, seu lectum, circumcirca ambulans, incipiens a sua parte dextera, tertio aspergens quamlibet lecti partem lateralem, Diacono a dextris comitante, et fimbrias pluvialis sublevante: et dum transibit ante alios Prælatos, illos salutabit, et similiter Cruci reverentiam faciet transiens ante illam ad pedes lecti. Postquam enim aspersione circumierit lectum, et ad locum suum redierit, ibidem ab eodem Diacono capiet thuribulum, et lectum similiter circumcirca thurificabit, tertio in qualibet parte laterali thuribulum ducens; et cum redierit post thurificationem ad locum suum, ante scabellum stans, intelligibili voce dicit versiculos:

℣. Et ne nos inducas in tentationem.

℟. Sed libera nos a malo.

℣. A porta inferi.

℟. Erue, Dómine, ánimam ejus.

℣. Requiéscat in pace.

℟. Amen.

℣. Dómine, exáudi orationem meam.

℟. Et clamor meus ad te véniat.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

ABsólve, quæsumus, Dómine, ánimam fámuli tui **N.** ab omni vínculo delictórum: ut in resurrectionis glória inter Sanctos et eléctos tuos resuscitátus respíret. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Qua finita, omnes similiter sedent cum mitra, et Chorus cantat Responsorium, ton. 1.

Libera me, Dómine, de morte ætérna, in die illa treménda: * Quando cœli movéndi sunt, et terra: * Dum véneris judicáre sæculum per ignem.

℣. Tremens factus sum ego, et timeo, dum discússio vénerit, atque ventura ira. * Quando cœli movéndi sunt et terra.

℣. Dies illa, dies iræ, calamitátis et misériæ, dies magna, et amára valde. * Dum veneris.

℣. Réquiem ætérnam.

℟. Líbera me, Dómine.

Tunc duo Acolythi cum thuribulo et navicula, et aqua benedicta, et aspersione accedent ad dexteram Prælati, qui Missam celebravit. Incepto versiculo, Réquiem ætérnam, etc. Acolythus dabit naviculam Diacono, et ipse accedet cum thuribulo ante dictum Prælatum, qui, ministrante Diacono naviculam, imponet thus in thuribulum. Finito Responsorio, Chorus cantat:

Kýrie, eléison.

Christe, eléison.

Kýrie, eléison.

Et cum dicitur primum, Kýrie, eléison, surgunt omnes, detectis capitibus: et ultimo Kýrie, eléison dicto, prædictus Prælatus dicit voce intelligibili:

Pater noster.

Quod secrete complet. Et interim, accepto aspersione cum aqua benedicta de manu Diaconi,

De Officio Solemni post Missam pro Defunctis.

aspergit sepulturam seu lectum, circumcirca ambulans, incipiens a sua parte dextera, tertio aspergens quamlibet lecti partem lateralem, Diacono a dextris comitante, et fimbrias pluviæ sublevante: et dum transibit ante alios Prælatos, illos salutabit, et similiter Cruci reverentiam faciet, transiens ante illam ad pedes lecti. Postquam cum aspersione circumierit lectum, et ad locum suum redierit, ibidem ab eodem Diacono capiet thuribulum, et lectum similiter circumcirca thurificabit tertio, in qualibet parte laterali thuribulum ducens, et cum redierit post thurificationem ad locum suum, ante faldistorium stans, intelligibili voce dicet versiculos:

- ℣. Et ne nos inducas in tentationem.
℟. Sed libera nos a malo.
℣. A porta inferi.
℟. Erue, Dómine, ánimam ejus.
℣. Requiéscat in pace.
℟. Amen.
℣. Dómine, exáudi orationem meam.
℟. Et clamor meus ad te véniat.
℣. Dóminus vobíscum.
℟. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

Absólve, quæsumus, Dómine, ánimam fámuli tui **N.** ut defúnctus sæculo tibi vivat, et quæ per fragilitátem carnis humana conversatióne commisit, tu vénia misericordíssimæ pietátis abstérge. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Deinde dicit idem Pontifex benedicens lectum:

- ℣. Réquiem ætérnam dona ei, Dómine.
℟. Et lux perpétua lúceat ei.

Tum duo ex cantoribus dicunt alta voce:

- ℣. Requiéscat in pace.
℟. Amen.

Quo dicto, Prælati ipsi, qui mitris utuntur, illas recipiunt, et omnes eo ordine quo venerunt, revertuntur ad sacristiam, vel alium locum idoneum, ubi deponunt sacras vestes, et ad propria quisque revertitur.

Absolutiones istas quatuor, vel quinque, non semper in omnibus exsequiis fieri convenit, sed tantum in primis exsequiis, quæ fieri solent post obitum.

In exsequiis vero anniversariis non debent fieri hujusmodi quatuor absolutiones, sed una tantum per Prælatum celebrantem, post Missam; vel si adesset castrum doloris, vel alius locus quo eundem esset ad absolvendum, Celebrans solus paratus, ut supra, præcedente Cruce cum omnibus Ministris superius narratis, et sequentibus cum suis Capellanis, accedat ad castrum doloris, et ibidem dispositis Ministris, ut supra dictum est, stans ante suum faldistorium in capite lecti, dicit Orationem, **Non intres**, in tono prædicto: qua finita sedet, et Chorus cantat **Responsorium**, **Libera me**, etc., et **Kýrie**, **elíson**, ut supra.

Prælatum vero imponit incensum, ac aspergit, et incensat lectum ordine, quo supra dictum est; et demum dicit unam ex quinque præfatis Orationibus, quam maluerit, et in fine dicto

Post Missam pro Defunctis.

Responsorio, Réquiem ætérnam, ordine, quo venit, revertitur ad Sacristiam, vel alium locum deputatum, et ibidem depositis paramentis, recedit ad propria. Quod similiter servari poterit etiam in primis exsequiis, ubi commode quatuor Prælati, qui post Missam, ut supra dictum est, absolvant, haberi non poterunt.

DE SCRUTINIO SEROTINO

QUO ANTIQUI UTEBANTUR ANTEQUAM ELECTUS IN EPISCOPUM CONSECRARETUR.

Scrutini serotini ordo hic erat. Sabbato ante Dominicam ad consecrandum Electum statutam, hora vespertina Metropolitanus residebat super faldistorium in atrio Ecclesiæ, vel in alio solito, vel quo maluerat, loco paratum. Et Suffraganei Episcopi, duo ad minus, ad hoc specialiter convocati, a dextris et sinistris ejus super faldistoria similiter residebant, parati supra rochetum, vel (si essent Regulares) supra superpelliceum, amictu, alba, cingulo, stola, pluviali coloris tempori convenientis, mitra, baculum pastorem in sinistra, et libros Pontificales ante se tenentes.

Tunc Archipresbyter, vel Archidiaconus Ecclesiæ, ad quam in crastino consecrandus erat Electus, vel alius juxta morem Ecclesiæ, paratus amictu, alba, cingulo, et pluviali, vel casula, si moris erat, deductus medius inter duos Canonicos ejusdem Ecclesiæ, veniebat coram Metropolitano, et flexis a remoto genibus, a Metropolitano benedictionem petebat, dicens in tono Lectionis:

Jube domne, benedícere.

Respondebat Metropolitanus sedens, eodem tono, voce minori:

Nos regat, et salvet cœléstis Cónditor áulæ.

Deinde idem Archipresbyter, vel Archidiaconus sturgens appropinquabat se paululum, et iterum genuflectens benedictionem simili modo petebat, dicens:

Jube domne, benedicere.

Et Metropolitanus respondebat:

Nos Dóminus semper custódiat atque gubérnet.

Tertio propinquius Metropolitano genuflexus coram illo, tertiam benedictionem petebat, dicens:

Jube domne benedícere.

Respondebat Metropolitanus:

Gáudia cœlórum det nobis rector eórum.

Benedictione itaque completa, interrogabat eum Metropolitanus coram se genuflexum:

Fili mi, quid póstulas?

Respondebat Archidiaconis:

Ut Deus et Dóminus noster concédatur nobis Pastórem.

De Scrutinio serotino.

Interrogatio:

Est de vestra Ecclesiā, vel de alia ?

Respondebat:

De nostra.

Interrogatio:

Quid vobis complacuit in illo?

Respondebat:

Modestia, humilitas, patientia, et cæteræ virtutes.

Interrogatio:

Habetis decretum?

Respondebat:

Habemus.

Metropolitanus dicebat:

Legatur.

Tunc proferebatur, et legebatur Decretum, hoc modo:

Reverendissimo in Christo Patri Dómino **N.** Metropolitanicæ sedis dignitate conspicuo, Capitulum **N.** Ecclesiæ totius devotiōnis famulatum. Crédimus non latere vestram Celsitudinem, quod nostra Ecclesiā suo sit viduata pastore. Qua siquidem solatio proprii destituta Rectoris, ne grex Domínicus perfidorum luporum morsibus patéret, et ne improbi fieret præda raptoris, communi voto atque consensu elégimus nobis in Pontíficem **N.** Presbyterum nostræ Ecclesiæ, **vel N.** Ecclesiæ, **si non sit de ipsa**, virum útique prudentem, hospitalem, moribus ornatum, castum, sóbrium, et mansuetum, Deo, et homínibus per ómnia placentem, quem ad Celsitudinis vestræ dignitatem dedúcere curávimus, unánimiter postulantes, et obsecrantes a vestra Reverendíssima Paternitate nobis illum Pontíficem ordinári; quatenus, auctore Dómino, nobis velut idóneus Pastor præesse váleat, et prodesse; nosque sub ejus sacro regimine Dómino semper militare condigne possimus. Ut autem ómnium nostrum vota in hanc electiōnem convenire noscátis, huic Canónico decreto propriis manibus roborando nos subscripsimus.

Et quilibet scribens dicebat:

Ego **N.** scripsi, et subscripsi.

Et sic de aliis. Lecto Decreto, prosequatur Metropolitanus, et dicebat:

Videte, ne aliquam promissionem vobis fécerit, quia simoniacum, et contra Canones est.

Respondebat:

Absit.

Et Metropolitanus dicebat:

Ducatur.

De Scrutinio serotino.

Tunc Archidiaconus, vel Archipresbyter, exhibito dicto Decreto ipsi Metropolitano, revertebatur cum Canonicis, sicut venerant, ad vestiarium, et ibi deponebant vestes. Accensis autem cereis, Electus adhuc jejunos, pluviali albi coloris supra superpelliceum paratus ducebatur processionaliter coram Metropolitano, præcedentibus eum Canonicis Ecclesiæ, ad quam erat Electus, Archidiacono, et Archipresbytero Ecclesiæ Metropolitanæ hinc et inde ipsum deducentibus, qui stans convenienter remotus a Metropolitano, flexis genibus petebat intelligibili voce benedictionem, dicens:

Jube domne benedicere.

Metropolitanus sedens, in eodem tono voce minori dicebat:

Lux de luce Patris sacro vos lumine lustret.

Deinde surgens, et procedens paululum, iterum genua flectebat, dicens:

Jube domne benedicere.

Metropolitanus respondebat:

Prótegat, et salvet nos Christus cónditor orbis.

Rursum surgens adhuc paululum appropinquans, et genuflectens, dicebat tertio:

Jube domne benedicere.

Metropolitanus respondebat:

Sédibus a súperis véniat benedíctio nobis.

℟. Amen.

Tunc interrogabat eum coram se genuflexum Metropolitanus:

Fili mi, quid póstulas?

Respondebat Electus:

Reverendíssime Pater, Confratres mei elegérunt me (licet indígnum) sibi esse Pastorem.

Interrogatio:

Quo honóre fúngeris?

Respondebat:

Presbyterátus, vel talis.

Interrogatio:

Quot annos habes in Presbyterátu?

Respondebat:

Decem, vel tot.

Si vero forsán ipsa die, vel infra breve tempus fuerat ab eo in Presbyterum ordinatus, respondebat:

De Scrutinio serotino.

Tu scis, Dómine.

Interrogatio:

Habuísti conjúgium?

Respondebat:

Mínime.

Si forte habuerat, et per ipsum Consecratorem ejus electio examinata, et confirmata fuerat, tunc respondebat:

Tu scis, Dómine.

Interrogatio:

Disposuísti dómui tuæ?

Respondebat:

Dispósui.

Interrogatio:

Qui libri legúntur in Ecclésia tua?

Respondebat:

Pentatéuchus, Prophétæ, Evangélium, Epistolæ Pauli, Apocalypsis, et réliqui.

Interrogatio:

Nosti Cánones?

Respondebat:

Dóce me, Dómine.

Vide, cum Ordinatiónes féceris, certis tempóribus fácias, jejúnio primi, quarti, septimi, et décimi mensis. Bígamos, sive spúrios, aut curiáles, aut de servíli conditióne ad sacros Ordines non promóveas. A simoníaca vero hæresi te omníno custódiás. Dábitur tamen tibi edíctum de scrínio nostro, quáliter débeas conversári. Vide autem, ne áliquam promissiónem proptérea féceris, quia simoníacum, et contra Cánones est.

℞. Absit.

Metropolitanus dicebat:

Tu víderis. Quia ergo ómnium in te vota convéniunt, hódie abstinébis, et cras, Deo annuente, consecráberis.

℞. Præcepísti, Dómine.

Sed si expediebat, Metropolitanus dispensabat cum illo, ut comederet, et deputabat ei aliquem discretum de sua Ecclesia Confessorem, cui Consecrandus peccata sua confitebatur; et mox Consecrando ad terram prostrato, Metropolitanus sedens cum mitra incipiebat, schola prosequente, Antiphonam ton.8.

Confirma hoc, Deus, quod operátus es in nobis a templo sancto tuo, quod est in Jerúsalem.

De Scrutinio serotino.

Psalmus. Exúrgat Deus, et dissipéntur inimíci ejus, pag. 85.

Totus dicebatur cum Glória Patri, etc. Deinde repetebatur Antiphona. Qua dicta, Metropolitanus, deposita mitra, surgebat, et stans versus ad Consecrandum prostratum dicebat:

- ℣. Salvum fac servum tuum, Dómine.
℟. Deus meus sperántem in te.
℣. Esto ei, Dómine, turris fortitúdinis.
℟. A fácie inimíci.
℣. Nihil proficiat inimícus in eo.
℟. Et filius iniquitátis non appónat nocére ei.
℣. Dómine, exáudi oratióem meam.
℟. Et clamor meus ad te véniat.
℣. Dóminus vobíscum.
℟. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

OMnípotens, sempitérne Deus, miserére huic fámulo tuo **N.** et dirige eum secúndum tuam cleméntiam in viam salutis aetérnæ; ut, te donánte, tibi plácita cúpiat, et tota virtúte perficiat.

Actiões nostras, quæsumus, Dómine, aspirándo præveni, et adjuvándo proséquare: ut cuncta nostra orátio et operátio a te semper incípiat, et per te cœpta finiátur. Per Christum Dóminum nostrum. **℟.** Amen.

Deinde Metropolitanus, detecto capite, Crucem ante se habens, benedicebat populo, dicens:

Sit nomen Dómini, etc.

Qua data, singuli ad propria revertebantur.

Die Dominica, qua Consecratio fieri debebat, parabantur Ecclesia et Capellæ, credentia, paramenta, et omnia alia, supra, in principio Consecrationis Electi, posita. Deinde veniebant Metropolitanus, Electus, et Episcopi assistentes ad Ecclesiam, et in Capellis suis se induebant, ut supra. Quibus paratis, et Metropolitano in faldistorio ante altare sedente, adducebatur Electus medius inter assistentes Episcopos; et, facta reverentia Metropolitano, senior assistentium Episcoporum stans, deposita mitra, dicebat:

Reverendíssime Pater, póstulat sancta mater Ecclésia Cathólica, ut hunc præsentem Presbyterum ad onus Episcopátus sublevétis.

Metropolitanus dicebat:

Scitis illum esse dignum?

Respondebat Episcopus:

Quantum humana fragílitas nosse sinit, et scimus, et crédimus illum dignum esse.

Metropolitanus respondebat:

Deo grátias.

Tunc omnibus sedentibus, ut supra dictum est, Metropolitanus, intelligibili voce, et

De Scrutinio serotino.

assistentes Episcopi, submissa voce faciebant examinationem supra scriptam, videlicet:

Antíqua Sanctórum, etc. et omnia alia suo ordine, prout supra sunt ordinata, usque ad finem examinis. Quo completo, et manu Metropolitaní per Electum osculata, idem Electus ante Metropolitanum genuflexus, ante se habens schedulam scriptam, jurabat, et præstabat fidelitatis debitæ solitum juramentum Metropolitanò in hunc modum:

EGo N. Ecclésiæ N. vocátus Episcopus, promitto in conspéctu omnipoténtis Dei, atque totíus Ecclésiæ, quod ab hac hora in ántea fidélis et obédiens ero perpétuo more prædecessórum meórum beáto N. sanctæ Ecclésiæ N. **nominando Ecclesiam Metropolitanam**, et vobis Dómino meo N. Dei grátia ejúsdem Ecclésiæ Archiepiscopo, vestrisque successóribus canónice intrántibus, prout est a sanctis Pátribus institútum, et Ecclesiástica, ac Romanórum Pontíficum comméndat auctóritas. Non ero in consilio, aut consénsu, vel in facto, ut vitam perdátis, aut membrum, aut capiámmini mala captióne. Consílium, quod mihi per vos, aut per litteras, vel per núntium creditúri estis, ad damnum vestrum, me sciénte, nulli pandam. Vocátus ad Synodum véniam, nisi præpéditus fúero canónica præpeditióne. Vos quoque, et núntios véstros, ac Ecclésiæ N. **nominando Ecclesiam Metropolitanam**, quos certos esse cognóvero, in eúndo, stando, et redeúndo, honorífice tractábo, et in suis necessitatibus adjuvábo; possessiones vero ad mensam mei Episcopátus pertinéntes non vendam, neque donábo, vel áliquo modo contra jus, vel consuetúdinem Ecclésiæ meæ alienábo, vobis vel vestris successóribus inconsúltis.

Deinde librum Evangeliorum, quem Metropolitanus coram eo apertum super genibus tenebat, Electus ambabus manibus supra scripturam tangebatur, dicens:

Sic me Deus ádjuvet, et hæc sancta Dei Evangéilia.

Quo facto, sigillum suum litteræ juramenti hujusmodi pro majori illius robore appendebatur, seu appendi faciebat, et eam Metropolitanò tradebat.

Tunc, deposita mitra, surgebat Metropolitanus, et faciebat Confessionem, et procedebatur in omnibus et per omnia, prout supra ordinatum est, usque Ad multos annos, inclusive.

Quo per Consecratum dicto, Metropolitanus tradebat Consecrato edictum scriptum hujusmodi tenoris.

Dilecto nobis fratri, et Coépiscopo N. salutem in Dómino sempiternam. Quóniam, ut crédimus, divíno te nutu vocánte, Capítulum N. Ecclésiæ unánimè elegérunt Rectórem, et ad nos usque perducéntes petiérunt Episcopum consecrári. Et ídeo, auxiliánte Dómino, testimónium illis reddéntibus de consciéntia tua, ob utilitátem ipsíus Ecclésiæ, per manus nostræ impositionem te Episcopum consecrávimus. Amodo, frater charíssime, scías te máximum pondus suscepisse labóris, quod est sárcina regíminis animárum, et cómmodis servíre multórum, omniúmque fieri mínimum, atque mínistrum, et pro crédito tibi talénto in die exáminis et júdicii ratióne redditurum. Nam si Salvátor noster dicit: Non veni ministrári, sed ministráre; et ánimam suam pósuit pro óvibus suis; quanto magis nos inútiles servi summi Patris familias debémus máximo cum sudóre incúmbere, oves Domínicas a summo nobis Pastóre consignátas ad ovíle Domínicum, suffragánte divína grátia, absque morbo vel mácula perdúcere? Exhortámur ergo dilectiÓNem tuam, ut fidem, quam in exórdio tuæ consecratiÓNis bréviter, lucidèque digéssimus, illibátam, et inviolábiliter custódias; quia fides ómnium virtútum fundaméntum est. Scimus quod ab infántia sacris es litteris eruditus, et canónicis

De Scrutinio serotino.

institútis edóctus, áttamen brévíter ad te nobis dirigendus est sermo. Ordinatiónes ergo cum féceris, secúndum Cánones atque Apostólicam Ecclésiám, aptis tempóribus fac, id est, mensis primi, quarti, séptimi, et décimi. Vide, ut manus cito némini impónas, neque commúnicés peccátis aliénis; bigamos, vel curiáles, aut servum cujúslibet ad sacrum Ordinem nequáquam promóveas, nec neóphytum, ne secúndum Apóstoli senténtiam in supérbiam elátus, in iudiciúm incidat diáboli; sed eos in sacrosáncta Ecclésiá ordináre stude, qui ætátem hábeant maturitátis, et apud Deum, et hómines fidéliter vixerint, et deinceps vivére stúdeant. Et hoc cavéndum est tibi, et quasi venénum pestíferum rejiciéndum, ne avarítia surrípiat cor tuum; ut per quodlibet manus accéptum manus impositionem alicui tríbuas, et in simoníacam hæresim, quam Salvátor noster omnímóde detestátur, in præceps ruas. Meménto quia gratis accepísti, gratis et da: secúndum enim Vatis elóquium: Qui prójicit avarítiam, et éxcutit manus suas ab omni múnere, iste in excélsis habitábit, muniménta saxórum sublímítás ejus, panis ei datus est, aquæ ejus fidéles sunt, Regem in decóre vidébunt óculi ejus. Temetípsum mitem castúmque custódiás. In habitáculum tuum aut raro, aut núnquam mulieri sit ingræssus. Omnes puéllas et vírgines Christi aut æquanímíter ignóra, aut æquanímíter dílige, nec de prætérita castitáte confidas, quia neque Sampsóne fórtior, nec Davíde sánctior, nec Salomóne póteris esse sapiéntior. Quando áutem ob animárum lucrum visitatiónis causa in Collégium, vel infra septa ingræssus fúeris ancillárum Dei, non solus intróeas, sed táles tecum ádhibe sócios, de quórum contubérnio non diffaméris: quia opórtet Episcopum irreprehensibilem esse, et testimónium habére bonum ad omnes, ut ne quis ex eo scándalum sumat: scandalizánti enim unum de pusíllis scimus quanta animadvérsio a Dómino comparétur. Prædicatióni insta; verbum Dei plebi tibi commíssæ affluénter, et mellífloe, ac dístincte, in quántum rore coelésti perfúsus fúeris, prædicáre non désinas. Scriptúras divínas sæpius lege; immo (si potest fieri) léctio sancta in mánibus tuis maximéque in pectore tuo semper inhæreat, ipsam vero lectiÓnem orátio interrúmpat; ad instar namque spéculi ánima tua in ipsam sédulo respíciat, ut vel quæ incorrécta sunt, córrigat, vel quæ pulchra sunt, ámplius exórnet. Disce quod sapiénter dóceas, ampléctens eum qui secúndum doctrínam est, fidélem sermóne; ut possis exhortári in doctrína sana, et eos qui contradícunt, argúere. Pérmáne in his, quæ didicísti, et crédita sunt tibi elóquia divínæ dispensatiónis. Parátus semper esto ad satisfactiÓnem. Nec confúndant ópera tua sermóne tuum, ne cum in Ecclésiá tua loqueris, tácitus quílibet respóndeat: Cur ergo ipse non facis quod jubes? Recognósce magíster, qui túrgidum ventrem ferre vidéris, quómodo mihi de jejúniis prædicás? Furta, atque perjúria possunt éitiam detestári latrónes, et avarítiam cúpidi. Vita ígitur tua irreprehensibilis fiat, in ipsa filii tui régulam sumant; ex ipsa quidquid in eis minus corréctum fúerit, córrigant; ex ipsa vídeant, quod díligant; cernant quod imitári festínent; ut ad exémpulum tuum omnes fidéli stúdio vívere compellántur. Sit erga subjéctos tuos sollicitúdo laudábilis. Exhibeátur cum mansuetúdine disciplína, cum discretiÓne corréctio. Iram benígnitas mítiget, benignitátem zelus exácuat; ita et álterum ex áltero condíatur, ut nec immoderáta últio, ultra quam opórtet, affligat, neque íterum frángat rectórem remíssio disciplínæ. Itaque boni te dulcem, pravi áspérum séntiant correptórem; in qua vidélicet correptiÓne hunc esse órđinem nóveris observándum, ut persónas díligas, et vítia persequáris, ne si áliter ágere fortásse volúeris, tránseat in crudelitátem corréctio, et perdas per irremíssam iram, quos emendáre per discretiÓnem debúeras. Sic enim vúlnera cónvenit te abscíndere, ut non fácias ulcerári, quod sanum esse vidétur; neque si plus, quam res exégerit, ferrum incisiÓnis imprésseris, nóceas, cui prodésse festínas. Nec dícimus, ut in te delinquentibus non te osténdas ultiórem, et vítia nutriri permíttas; sed hortámur, ut in iudicio semper misericórdia misceátur, ut possis cum Prophéta fiduciáliter dicere: Misericórdiam et iudiciúm cantábo tibi, Dómine. Sit in te

De Barba Tonenda.

Pastóris píetas, amabilisque dulcédo, et secúndum canónicas régulas sevéra distríctio, vidélicet, ut innocénter vivéntes léniter fóveas, et inquietos, perfidósque feriéndó, a pravitate compéscas. Nullíus fáciem in iudicio aspicias, ut nec dívitem poténtia sua apud te extóllere possit, nec páuperem propter paupertátem humilitátémque ipsíus, exasperátio tua de re quam súggerat, humiliórem reddat. Substántiam Ecclésiæ, quam ad dispensándum súscipis, fidéliter ac discrète erogáre ne dissímules. Scias te aliénium esse dispensatórem, ut in te Domínicum impleátur elóquium dicens: Fidélis servus et prudens, quem constituit Dóminus super famíliam suam, ut det illis escam in témpore. Hospitalitátem sectáre. Misericórdem, prout vires súppetunt, paupéribus te éxhibe: quia qui obtúrat áurem ad clamórem eórum, ut non exáudiat; ipse clamábit, et non exaudiétur. Víduæ, órphani, pupillíque te benigníssimum Pastórem, ac tutórem se habére gáudeant. Opprèssis defénsio tua subvéniat. Illis autem, qui ópprimunt, vigor tuus efficáciter contradícat. Et ita cuncta, Deo adjuvánte, præmúnias, ut lupus sæviens, sequacésve illíus adhuc in carne vitam agéntes, huc illúcque debacchántes, et ánimas innocéntium laniáre cupiéntes, in ovíle Domínicum ingrediéndi ad perdéndas ánimas locum non hábeant. Nullus te favor extóllat; nulla advérsitas átterat, id est, ut nec in prósperis cor tuum elevétur, neque in advérsis in áliquo dejiciátur; sed ómnia, et in ómnibus cáute et cum discretióné ágere te vólumus, ut absque reprehensióne ab ómnibus vivere comprobéris. Sancta Trínitas fraternitátem tuam sua protectióné incólumem custódiat, ut dum tali moderámine in Deo nostro onus, quod suscepísti, perégeris, iti die ætérnæ retributiónis, eo dicénte, audíre mereáris: Euge serve bone et fidélis, quia super páuca fuísti fidélis, supra multa te constituam, intra in gáudium Dómini tui: Quod ipse tibi præstáre dignétur, qui cum Patre et Spíritu Sancto vivit et regnat Deus, in sæcula sæculórum. Amen.

Quo tradito, ibunt omnes, quilibet ad locum suum ad se exuendum.

DE BARBA TONENDA.

QUando primo Clericis barbæ tondentur, dici debet, Pontifice sedente cum mitra, Antiphona:

Sicut ros Hermon, qui descendit in montem Sion, sic descendat super te Dei benedictio.

Psalmum: Ecce quam bonum, cum Glória Patri, etc. prout supra sub Benedictione Abbatis, pag. 58.

Quo expleto, repetitur tota Antiphona: Sicut ros, Hermon. Qua finita, Pontifex, deposita mitra, surgit, et stans versus ad illum, dicit:

Orémus.

DEus, cujus providéntia omnis creatúra increméntis adúlta congáudet; preces nostras super hunc fámulum tuum, juvenílis ætátis decóre lætántem, et primis auspíciis attondéndum exáudi, ut in ómnibus protectiónis tuæ munítus auxílio, ævóque largióre provéctus, cœléstem bene ✠ dictionem accípiat, et præsentis vitæ præsídiis gáudeat et futúráe. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. **R.** Amen.

DE OFFICIO PSALMISTATUS.

P Salmista, id est Cantor, potest sola jussione Presbyteri Officium suscipere cantandi, dicente sibi Presbytero:

Vide, ut quod ore cantas, corde credas; et quod corde credis, óperibus cómprobés.

Et si Episcopus Clericos ordinans hæc faciat, bene facit.

SI Officium Psalmistatus collatum olim fuerit degredando, post degredationem a prima tonsura, si velit, Pontifex dicit:

Quia quod ore cantásti, corde non credidísti, nec ópere implevísti: ideo cantándi officium in Ecclésia Dei a te amovémus.

PONTIFICALIS ROMANI FINIS.

FORMA
CONFIRMATIONIS, ET ORDINUM
UNI TANTUM CONFERENDORUM
EX PONTIFICALI ROMANO DEPROMPTA

CONFIRMATIO UNIUS.

Confirmationi conferendæ necessaria. Chrisma; Stuppa, aut Gossipium ad tergendum frontem ei, qui non habet vittam; Bacile cum buccali; Manutergium; Medulla panis.

Confirmando necessaria. Prævia Confessio; Patrinus, vel Matrina; Vitta linea munda.

Pontifex supra Rochettum, vel, si sit Regularis, supra superpelliceum, paratus amictu, stola et pluviali albi coloris, cum mitra simplici et baculo pastorali, vel si hoc Sacramentum minus solemniter conferatur, stola alba, et mitra simplici paratus, accedit ad faldistorium ante medium Altaris, si sit in aliqua Capella, aut in alio convenienti loco sibi paratum; et sedens, brevi sermone alloquitur adstantes et Confirmandum: quo facto, lavat manus, deinde, deposita mitra, surgit, et versa facie ad Confirmandum ante se genuflexum, junctis manibus, dicit:

Spíritus Sanctus supervéniat in te, et virtus Altíssimi custódiat te a peccátis. *R̄.* Amen.

Deinde signans se manu dextera a fronte ad pectus signo Crucis, dicit:

V̄. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

R̄. Qui fecit cœlum et terram.

V̄. Dómine, exáudi oratióem meam.

R̄. Et clamor meus ad te véniat.

V̄. Dóminus vobíscum.

R̄. Et cum spírítu tuo.

Tum extensis versus Confirmandum manibus, dicit:

Orémus.

Omnípotens, sempitérne Deus, qui regeneráre dignátus es hunc fámulum tuum (*vel* hanc fámulam tuam) ex aqua, et Spírítu Sancto, quique dedísti eis remissiónem ómnium peccatórum: emítte in eum (*vel* in eam) septifórmem Spírítum tuum Sanctum Paráclitum de cœlis. *R̄.* Amen.

Spiritum sapiéntiæ, et intelléctus. *R̄.* Amen.

Spiritum consílii, et fortitúdinis. *R̄.* Amen.

Spiritum sciéntiæ, et pietátis. *R̄.* Amen.

Adímple eum (*vel* eam) Spírítu timóris tui, et consígna eum (*vel* eam) signo Cru **✠** cis Christi, in vitam propitiátus ætérnam. Per eúmdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitáte ejúsdem Spírítus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R̄.* Amen.

Confirmatio unius.

Pontifex, accepta mitra, sedet in faldistorio, et inquisito Confirmandi nomine sibi Per Patrnam vel Matrinam flexis genibus præstanti, et summitate pollicis dexteræ manus Chrismate intincta, dicit:

N. Signo te signo Cru ✠ cis, quod dum dicit, producit pollice signum Crucis in fronte illius; deinde prosequitur:

Et confirmo te Chrismate salutis: In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spíritus ✠ Sancti.
R̄. Amen.

Deinde leviter eum in maxilla cædit dicens:

Pax tecum.

Uctione peracta, Pontifex tergit eum mica panis, et lavat pollicem et manus super pelvim; et aqua lotionis cum pane funditur in piscinam sacrarii.

Interim dum lavat manus, legitur a Ministris sequens Antiphona:

Confirma hoc, Deus, quod operátus es in nobis a templo sancto tuo, quod est in Jerúsalem.

V̄. Glória Patri, etc.

R̄. Sicut erat. etc.

Deinde repetitur Antiphona Confirma etc. qua repetita, Pontifex, deposita mitra, surgit, et stans versus ad altare, junctis ante pectus manibus dicit:

V̄. Osténde nobis, Dómine, misericórdiam tuam.

R̄. Et salutáre tuum da nobis.

V̄. Dómine, exáudi oratióem meam.

R̄. Et clamor meus ad te veniat.

V̄. Dóminus vobíscum.

R̄. Et cum spírítu tuo.

Orémus.

DEus, qui Apóstolis tuis Sanctum dedísti Spíritum, et per eos eorúmque successóres cæteris fidélibus tradéndum esse voluísti, réspice propítius ad humilitátis nostræ famulátum; et præsta, ut illíus cor, cujus frontem sacro Chrismate delinívimus, et signo sanctæ Crucis signávimus, idem Spíritus Sanctus in eo (vel in ea) supervéniens, templum glóriæ suæ dignánter inhabitándo perficiat: Qui cum Patre eódem et Spírítu Sancto vivis et regnas Deus, in sæcula sæculórum. R̄. Amen.

Deinde dicit:

ECce sic benedicétur omnis homo, qui timet Dóminum.

Et vertens se ad Confirmatum, et faciens super eum signum Crucis, dicit:

BEne ✠ dícat te Dóminus ex Sion, ut vídeas bona Jerúsalem ómnibus diébus vitæ tuæ, et hábeas vitam ætérnam. R̄. Amen.

Expedita itaque Confirmatione, Pontifex sedens, accepta mitra, patrino et matrinæ annuntiat,

Tonsura uni conferenda.

quod instruant filium suum instruat bonis moribus quod fugiat mala, et faciat bona et doceant eum Credo in Deum, et Pater noster, et Ave María, quoniam ad hoc sunt obligati.

DE CLERICO FACIENDO.

Tonsuræ conferendæ necessaria: Forfices pro incidendis capillis; Bacile pro illis imponendis; Gremiale.

Tonsurando necessaria: Confirmatio ante suscepta; attestatio Baptismi; prævia Confessio; tunica talaris; superpelliceum; candela, si intra Missarum solemnia Tonsura recipiatur; oratio: Dóminus pars hæreditátis, etc, memoriter.

SI extra Missarum solemnia, quocumque scilicet die, hora et loco minus solemniter Tonsura conferatur, Pontifex supra rochetum, vel, (si sit Regularis) supra superpelliceum, stola alba et mitra simplici paratus, accedens ad faldistorium ante medium Altaris, si sit in Capella, vel in alio loco convenienti sibi paratum, sedet.

Vel si ante immediate, vel post Missam privatim celebratam conferatur, Pontifex, deposita planeta, vel ea indutus et mitra, accedens ad faldistorium, ante medium altaris positum, sedet.

Vel denique si Tonsuram tantum in privatæ Missæ celebratione, cum mitra, aut etiam cum aliquo ex majoribus Ordinibus intra Missarum solemnia, pontificaliter paratus conferat Episcopus, In Missa de Sabbato ante Dominicam Passionis, et in aliis Missis, in quibus non dicitur Glória in excélsis, post Introitum, Tonsura conferri debet. In Missis vero de Quatuor Temporibus, de Sabbato Sancto, et in aliis Missis in quibus dicitur Glória in excélsis, dicto, Kýrie, eléison, ad Tonsuram proceditur.

Pontifice igitur sedente in faldistorio, vocatur Tonsurandus nominatim; qui respondens Adsum, accedit; tum facta profunda reverentia Pontifici, genuflectit coram illo.

Deinde surgit Pontifex cum mitra, et dicit:

℣. Sit nomen Dómini benedíctum.

℟. Ex hoc nunc, et usque in sæculum.

℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

℟. Qui fecit cælum et terram.

ORémus, fratres charíssimi, Dóminum nostrum Jesum Christum, pro hoc fámulo suo, qui ad deponéndum comas cápitis sui pro ejus amóre festínat, ut donet ei Spíritum sanctum, qui hábitum Religiónis in eo in perpétuum consérvet, et a mundi impedímto ac sæculári desidério cor ejus deféndat: ut sicut immutátur in vultu, ita dèxtera manus ejus, virtútis ei tríbuat incrementa, et ab omni cæcitate spirituáli, et humána óculos ejus apériat, et lumen ei ætérnæ grátiae concédant: Qui vivit et regnat cum Deo Patre in unitate ejúsdem Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

Post hæc, sedente Pontifice, schola seu Ministri inchoant et prosequuntur Antiphonam, et Psalmum sequentes:

Tonsura uni conferenda.

Tu es, Dómine, qui restítues hæreditátem meam mihi.

Psalmus 15.

Conserva me, Dómine, quóniam sperávi in te. * Dixi Dómino: Deus meus es tu, quóniam bonórum meórum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra ejus, * mirificávit omnes voluntátes meas in eis.

Multiplicátæ sunt infirmitátes eórum: * póstea acceleráverunt.

Non congregábo conventícula eórum de sanguínibus: * nec memor ero nóminum eórum per lábia mea.

Repetitur Antiphona Tu es, Dómine, etc.

Incepto Psalmo, Pontifex cum forcibus incidit Tonsurando extremitates capillorum in quatuor locis, videlicet in fronte, in occipitio, et ad utramque aurem, deinde in medio capitis aliquot crines capillorum, et in bacile deponit, dicente eo qui tondetur:

Dominus pars hæreditátis meæ, et cálicis mei: tu es qui restítues hæreditátem meam mihi.

Tonso Clerico, Pontifex, deposita mitra surgit, et stans versus ad illum, dicit:

Orémus.

Præsta, quæsumus, omnípotens Deus: ut hic fámulus tuus, cujus hódie comas cápitis pro amore divíno deposúimus, in tua dilectióne perpétuo máneat, et eum sine mácula in sempitérnum custódiás. Per Christum Dóminum nostrum. **R̄.** Amen.

Tunc schola seu Ministri inchoant et prosequitur Antiphonam et Psalmum sequentes: qua incepta, Pontifex sedet cum mitra:

Antiphona Hic accípiet benedictiónem a Dómino, et misericórdiam a Deo salutári suo: quia hæc est generátio quæréntium Dóminum.

Psalmus 23.

Domini est terra, et plenitúdo ejus: * orbis terrárum, et univérsti qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum: * et super flúmina præparávit eum.

Quis acéndet in montem Dómini: * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus et mundo corde: * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem a Dómino, * et misericórdiam a Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum, * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis, et potens, Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas, príncipes, vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Glória Patri, etc.

Repetitur Antiphona, Hic accípiet, etc.

Tonsura uni conferenda.

Qua finita, Pontifex, deposita mitra, surgit, et conversus ad altare, dicit:

Orémus. *Et ministri dicunt:* Flectámus génuā. *R̄.* Leváte.

Et Pontifex versus ad tonsum, dicit:

ADesto, Dómine, supplicatióibus nostris, et hunc fámulum tuum bene ✠ dicere dignáre, cui in tuo sancto Nómīne hábitum sacræ religiónis impónimus; ut, te largiēte, et devótus in Ecclésia tua persístere, et vitam percípere mereátur ætérnam. Per Christum Dóminum nostrum. *R̄.* Amen.

Tum Pontifex, accepta mitra, sedet, et accipiens præ manibus superpelliceum, Tonsum totaliter induit, dicens:

Induat te Dóminus novum hóminem, qui secúndum Deum creátus est, in justítia et sanctitáte veritátis.

Quo expedito, Pontifex, deposita mitra, surgit, et versus ad illum dicit:

Orémus.

OMnípotens, sempitérne Deus, propitiáre peccátis nostris, et ab omni servitúte sæculáris hábitus hunc fámulum tuum emúnda: ut dum ignomíniam sæculáris hábitus depónit, tua semper in ævum gratia perfruátur; ut sicut similitúdinem coronæ tuæ eum gestáre fácimus in cápīte, sic tua virtúte hæreditátem súbsequi mereátur ætérnam in corde: Qui cum Patre et Spírītu Sancto vivis et regnas Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R̄.* Amen.

Deinde Pontifex, accepta mitra sedet, et Clericum sic alloquitur:

Fili charíssime, animadvértere debes, quod hódie de foro Ecclésiæ factus es, et privilégia clericália sortítus es. Cave ígitur, ne propter culpam tuam illa perdas: et hábitu honésto, bonisque móribus, atque opéribus Deo placére stúdeas: Quod ipse tibi concédāt per Spírītum Sanctum suum. *R̄.* Amen.

Dic semel septem Psalmos Pœnitentiáles cum Litániis, Versículis, et Oratióibus, et omnipoténtem Deum étiam pro me ora.

DE MINORIBUS ORDINIBUS

UNI TANTUM CONFERENDIS.

Minoribus conferendis necessaria: claves Ecclesiæ in aliqua pelvicula, campanula, si non adsint campanæ majores, codex Lectoris, liber exorcismorum, vel Pontificale, seu Missale, candelabrum cum cereo extincto, urceolus vacuus, Hostia cum mappa pro Ordinandi communione, si Ordines intra Missam recipiantur.

Ordinando necessaria: Prævia Confessio, in capillis modestia, Corona minorum Ordinum, tunica talaris, superpelliceum, candela pro Offertorio, si Ordines intra Missam recipiantur.

SI extra Missarum solemnia, Dominicis scilicet, et festivis, diebus duplicibus in mane tantum, minus solemniter conferantur, Pontifex supra rochetum, vel (si sit Regularis) supra superpelliceum stola alba, et mitra paratus, accedens ad faldistorium ante medium altaris sibi paratum, sedet.

Ostiariatus uni conferendus.

Vel si ante immediate, vel post Missam privatim celebratam conferatur, Pontifex sine, vel cum planeta, et mitra accedens ad faldistorium, sedet.

Vel denique si minores tantum Ordines in privata Missæ celebratione, cum mitra, aut etiam cum aliquo ex majoribus Ordinibus intra Missarum solemnities pontificaliter paratus conferat Episcopus; In Missa de Sabbato ante Dominicam Passionis, et in aliis Missis, in quibus non dicitur Glória in excelsis, post Kýrie, eléison, omnes minores Ordines conferantur. In Missis vero de Sabbato Sancto, et in aliis Missis, in quibus dicitur Glória in excelsis, eo dicto, ad quatuor minores Ordines proceditur. In Missis autem de Quatuor Temporibus, dicta prima Lectione, ordinatur Ostiarius, post secundam Lectionem Lector, post tertiam Exorcista, post quartam Acolythus.

DE ORDINATIONE OSTIARII.

Dum igitur Pontifex ante medium altaris, in faldistorio sibi parato sedet, renibus altari versis, Archidiaconus, aut alias Minister vocat Ordinandum, dicens:

Accédât, qui ordinándus est ad officium Ostiariórum.

Mox Notarius appellat eum nomine suo; qui respondens, Adsum, accedit, et facta profunda reverentia, genuflectit coram eo. Tum Pontifex illum admonet, dicens:

SUscépturus, fili charíssime, officium Ostiariórum, vide quæ in domo Dei ágere débeas. Ostiárium opórtet percútere cymbalum, et campánam, aperíre Ecclésiám et sacrárium, et librum aperíre ei qui prædicat. Próvide igitur, ne per negligéntiam tuam, illárum rerum, quæ intra Ecclésiám sunt, áliquíd depéreat; certisque horis domum Dei apérias fidélibus, et semper cláudas infidélibus. Stude étiam, ut sicut materiálibus clévis Ecclésiám visíbilem áperis et cláudis, sic et invisíblem Dei domum, corda scílicet fidélium, dictis et exémpis tuis cláudas diábolo, et apérias Deo; ut divína verba, quæ audierint, corde retíneant, et ópere cómpleant: quod tibi Dóminus perficiat per misericórdiam suam.

Hujusmodi admonitiones non fiunt Cardinali, neque Episcopo electo.

Deinde Pontifex accipit et tradit claves Ecclesiæ Ordinando, quas manu dextera tangit Pontifice dicente:

Sic age, quasi redditurus Deo ratiónem pro iis rebus, quæ his clévis recludúntur.

Post hæc Archidiaconus, vel alius vices ejus tenens, ducit eum ad ostium Ecclesiæ, aut Capellæ, et facit illum claudere et aperire: tradit etiam illi funem campanarum, faciens eum campanas, aut, illarum defectu, campanulum pulsare; deinde reducit illum ad Pontificem, quo coram Pontifice, genua flectente, stans cum mitra Pontifex versus ad ipsum, dicit:

DEum Patrem omnipoténtem, fratres charíssimi, suppliciter deprecémur, ut hunc fámulum suum bene ✠ dicere dignétur, quem in officium Ostiariórum elígere dignátus est: ut sit ei fidelíssima cura in domo Dei diébus ac nóctibus, ac distinctiónem certárum horárum, ad invocándum nomen Dómini, adjuvánte Dómino nostro Jesu Christo: Qui cum eo vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. **R̄x.** Amen.

Ostiaratus uni conferendus.

Tum, mitra deposita, stans Pontifex, et conversus ad altare, dicit:

Orémus. *ministri subjungunt:* Flectámus génuā. *R̄.* Leváte.

Et statim statim Pontifex conversus ad genuflexum, stans sine mitra, dicit:

Domine sancte, Pater omnipotens, ætérne Deus, bene ✠ dicere dignáre hunc fámulum tuum in officium Ostiariórum: ut inter janitóres Ecclésiæ tuo páreat obséquo, et inter eléctos tuos partem tuæ mereátur habére mercédis. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sácula sæculórum. *R̄.* Amen.

Post hæc Ordinatus, suggerente Archidiacono, ad locum suum revertitur.

DE ORDINATIONE LECTORIS.

Pontifex in faldistorio ante medium altaris posito reassumpta mitra sedet: tum Archidiaconus vocat Lectorem hoc modo:

Accédāt qui ordinándus est ad officium Lectórum.

Mox per Notarium, ut supra, nominatum, et genuflexum admonet Pontifex, dicens:

Electus, fili charíssime, ut sis Lector in domo Dei nostri, officium tuum agnósce, et imple. Potens est enim Deus, ut áugeat tibi grátiam perfectiónis ætérnæ. Lectórem síquidem opórtet legére ea, quæ (*vel* ei, qui) prædicat, et lectiónes cantáre, et benedicere panem, et omnes fructus novos. Stude ígitur verba Dei, vidélicet Lectiónes sacras distincte et apérte ad intelligéntiam, et aedificatióem fidélium absque omni mendácio falsitátis proférre; ne véritas divinárum lectiónum incúria tua ad instructióem audiéntium corrupátur. Quod autem ore legis, corde credas, atque ópere cómpleas; quátenus auditóres tuos, verbo páriter et exémplo tuo docére possis. Ideóque dum legis sta in alto loco Ecclésiæ, ut ab ómnibus audiáris et videáris, figúrans positiónem corporáli te in alto virtútum gradu debére conversári; quátenus cunctis, a quibus audíris et vidéris, cœléstis vitæ formam præbeas: quod in te Deus ímpleat per grátiam suam.

Deinde Pontifex accipit et tradit ordinando Codicem de quo lecturus est, quem manu dextera tangit, Pontifice interim dicente:

Accipe, et esto verbi Dei relátor, habitúrus, si fidéliter et útiliter impléveris officium tuum, partem cum iis, qui verbum Dei bene administravérunt ab initio.

Stans Pontifex cum mitra conversus ad genuflexum, dicit:

Orémus, fratres charíssimi, Deum Patrem omnipoténtem, ut super hunc fámulum suum, quem in órđinem Lectórum dignáatur assúmere, bene ✠ dictionem suam cleméner effúndat: quátenus legat distincte quæ in Ecclésia Dei legénda sunt, et éadem opéribus ímpleat. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium suum, Qui cum eo vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sácula sæculórum. *R̄.* Amen.

Tum Pontifex, mitra deposita, stans conversus ad altare, dicit:

De Ordinatione Exorcistæ

Orémus. *Et ministri:* Flectámus génuā. *R̄.* Leváte.

Deinde stans conversus ad ordinatum genuflexum, dicit sine mitra:

Domine sancte, Pater omnipotens, ætérne Deus, bene ✠ dícere dignáre hunc fámulum tuum in officium Lectóris: ut assiduitáte Lectiόνum instrúctus sit, atque ordinátus, et agénda dicat, et dicta ópere ímpleat, ut in utróque sanctæ Ecclésiæ exémplo sanctitati suæ cónsulat. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sǎcula sǎculórum. *R̄.* Amen.

Postea, suggerente Archidiacono, Ordinatus redit ad locum suum.

DE ORDINATIONE EXORCISTÆ.

Pontifice in faldistorio ante medium altaris posito sedente cum mitra, vocatur Exorcista per Archidiaconum modo consueto:

Accédât, qui Ordinándus est ad officium Exorcistárum.

Mox per Notarium, ut supra, nominatum, et genuflexum, admonet Pontifex, dicens:

Ordinándus, fili charíssime, in officium Exorcistárum, nóscere debes quid súscipis. Exorcístam étenim opórtet abjícere dǎmones, et dícere pópulo, ut, qui non commúnicat, det locum; et aquam in ministério fúndere. Accipis ítaque potestátem imponéndi manum super Energúmenos; et per impositionem mánuum tuárum, grátia Spíritus Sancti, et verbis exorcísmi, pellúntur spíritus immúndi a corpóribus obséssis. Stude ígitur, ut sicut a corpóribus aliórum dǎmones expéllis, ita ab ánimo tuo et córpore omnem immundítiam et nequítiam ejicias; ne illi succúmbas, quem ab áliis tuo éffugas ministério. Disce per officium tuum vítiis imperáre, ne in tuis móribus áliquid sui juris inimícus váleat vindicáre. Tunc étenim recte in áliis dǎmónibus imperábis, cum prius in teípso eórum omnímmodam nequítiam superas: Quod tibi Dóminus ágere concédât per Spíritum suum Sanctum.

Post hæc, Pontifex accipit et tradit Ordinando librum, in quo scripti sunt Exorcismi, cujus loco tradi potest Pontificale, seu Missale; et dum ordinandus librum tangit manu dextera, dicit Pontifex:

Accipe, et comménda memóriæ, et habe potestátem imponéndi manus super energúmenos, sive baptizátos, sive catechúmenos.

Postea stans cum mitra Pontifex conversus ad genuflexum, dicit:

Deum Patrem omnipoténtem, fratres charíssimi, suppliciter deprecémur, ut hunc fámulum suum bene ✠ dícere dignétur in officium Exorcistárum: ut sit spirituális imperátor ab abigéndos dǎmones de corpóribus obséssis, cum omni nequítia eórum multifórmi. Per unigénitum Fílium suum Dóminum nostrum Jesum Christum, Qui cum eo vivit et regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sǎcula sǎculórum. *R̄.* Amen.

Tum conversus ad altare, deposita mitra, dicit:

Orémus. *Et ministri :* Flectámus génuā. *R̄.* Leváte.

Acolythatus uni conferendus.

Domine sancte, Pater omnipotens, ætérne Deus, bene ✠ dicere dignáre hunc fámulum tuum in officium Exorcistárum: ut per impositionem mánuum, et oris officium, potestátem et impérium hábeat spíritus immúndos coercéndi, ut probábilis sit médicus Ecclésiæ tuæ grátia curatiónum, virtutéque cœlésti confirmátus. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Post hæc, suggerente Archidiaconus, Ordinatus redit ad locum suum.

DE ORDINATIONE ACOLYTHI.

Pontifex in faldistorio ante medium altaris, reassumpta mitra, sedet: tum Archidiaconus Acolythum vocat, dicens:

Accédât, qui ordinándus est ad officium Acolythórum.

Mox nominatum, ut supra, et genuflexum admonet Pontifex, dicens:

Susceptúrus, fili charíssime, officium Acólythi, pensa quod súscipis. Acólythum étenim opórtet ceroferárium ferre, luminária Ecclésiæ accéndere, vinum et aquam ad Eucharístiam ministráre. Stude ígitur susceptum officium digne implére. Non enim Deo placére póteris, si lucem Deo mánibus præferens, opéribus tenebrárum insérvias, et per hoc áliis exémpa perfidiæ præbeas. Sed juxta quod Véritas dicit: Lúceat lux tua coram homínibus, ut vídeant ópera tua bona, et glorificent Patrem tuum, qui in cœlis est. Et sicut Apóstolus Paulus ait: In médio natiónis pravæ et pervérsæ lúceas sicut lumináre in mundo, verbum vitæ cóntinens. Sint ergo lumbi tui præcíncti, et lucérnæ ardéntes in mánibus tuis, ut sis filius lucis. Abjicias ópera tenebrárum, et induáris arma lucis. Eras enim aliquándo ténebræ, nunc autem lux in Dómino: ut filius lucis ámbula. Quæ sit vero ista lux, quam tantópere incúlcat Apostólus, ipse demónstrat, subdens: Fructus enim lucis est in ómni bonitáte, et justítia, et veritáte. Esto ígitur sollícitus in ómni justítia, bonitáte, et veritáte, ut et te, et álios, et Dei Ecclésiám illúmines. Tunc étenim in Dei sacrificio digne vinum súggeres et aquam, si tu ipse Deo sacrificium, per castam vitam et bona ópera oblátus fúeris: Quod tibi Dóminus concédât per misericórdiam suam.

Post hæc Pontifex accipit, et tradit Ordinando candelabrum cum candela extincta, quod ipse manu dextera tangit, Pontifice dicente:

Accipe ceroferárium cum céreo, et scias te ad accendénda Ecclésiæ luminária mancipári: In nomine Domini. *R.* Amen.

Tum accipit, et tradit ei urceolum vacuum, quem similiter tangere debet Ordinandus, et dicit Pontifex:

Accipe urceólum, ad suggeréndum vinum, et aquam in Eucharístiam Sánguinis Christi: In nómine Dómini. *R.* Amen.

Postea stans Pontifex stans cum mitra versus ad eum genuflexum, dicit:

Deum Patrem omnipoténtem, fratres charíssimi, suppliciter deprecémur, ut hunc fámulum suum bene ✠ dicere dignétur in Ordine Acolythórum: quátenus lumen visíbile mánibus præferens, lumen quoque spirituále móribus præbeat: adjuvánte Dómino nostro Jesu

Acolythatus uni conferendus.

Christo, qui cum eo, vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia secula seculorum. *R.* Amen.

Tum Pontifex stans sine mitra, et convertens se ad altare, dicit:

Orémus. Et ministri: Flectámus gēnuā. R. Leváte.

Et mox Pontifex conversus ad Acolythum genuflexum, dicit:

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, qui per Jesum Christum Filium tuum Dóminum nostrum, et Apóstolos ejus, in hunc mundum lumen claritatis tuæ misisti, quique, ut mortis nostræ antiquum aboleres chirógraphum, gloriosissimæ illum Crucis vexillo affigi, ac sanguínem et aquam ex latere illius pro salute generis humani effluere voluisti: bene **✠** dicere dignare hunc famulum tuum in officium Acolythorum; ut, ad accendendum lumen Ecclesiæ tuæ, et ad suggerendum vinum et aquam ad conficiendum Sanguinem Christi Filii tui in offerenda Eucharistia, sanctis altaribus tuis fideliter subministret. Accende, Dómine, cor ejus et mentem ad amorem gratiæ tuæ, ut illuminatus vultu splendóris tui, fideliter tibi in sancta Ecclesia deserviat. Per eúdem Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Orémus.

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, qui ad Móysen et Aaron locutus es, ut accenderentur lucernæ in tabernaculo testimonii: bene **✠** dicere dignare hunc famulum tuum, ut sit Acólythus in Ecclesia tua. Per Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Orémus.

Omnipotens, sempitærne Deus, fons lucis, et origo bonitatis, qui per Jesum Christum Filium tuum, lumen verum, mundum illuminasti, ejusque passiónis mystério redemisti: bene **✠** dicere dignare hunc famulum tuum, quem in officium Acolythorum consecramus, poscentes cleméntiam tuam, ut ejus mentem et lumine sciéntiæ illústres, et pietátis tuæ rore irriges; ut ita accéptum ministérium, te auxiliante, péregat, quáliter ad æternam remuneratióem pervenire mereatur. Per eúdem Christum Dóminum nostrum. *R.* Amen.

Deinde Pontifex, accepta mitra, sedet, et ad minores Ordines ordinatum sic alloquitur:

Fili dilectissime, diligenter considera Ordines per te susceptos, ac onus húmeris tuis impositum: stude sancte et religiósè vivere, atque omnipotenti Deo placere, ut gratiam suam possis acquirere, quam ipse tibi per suam misericórdiam concedere dignetur.

Dic semel septem Psalmos Pœnitentiáles cum Litániis, Versículis, et oratióibus, et omnipoténtem Deum étiam pro me ora.

Post hæc Ordinatus, suggerente Archdiacono, ad locum suum redit.

DE ORDINATIONE SUBDIACONI.

Missæ celebrandæ pro sacris Ordinibus conferendis necessaria: Altare decentiori pallio coloris convenientis, tobaleisque mundis ornatum; tapete super gradus altaris extendum; pulvinis; faldistorium; quatuor candelabra cum cereis albis et Cruce; Pontificalia ornamenta secundum seriem sub initio Missalis descripta, in medio altaris præparata, et oblongo velo coloris paramentorum cooperta; mitra simplex; baculus pastorlis a latere Epistolæ; Missale cum cussino in cornu Epistolæ, in quo Missa diei, Oratio pro ordinando, *Exáudi quæsumus Dómine*, circa finem Missalis edita, et commemorationes, si quæ sint faciendæ, cum signaculis disponantur; Pontificale; bugia super credentiam; Calix, cum purificatorio mundo desuper; Patena, cum duabus Hostiis majoribus; una aut plures Particulæ seu Hostiæ, si pluribus diversi conferuntur Ordines; palla linea munda, non colorata, aut alterius materiae; velum parvum coloris paramentorum super ipsum Calicem; bursa de super ejusdem coloris, habens crucem in medio, et intus corporale; pelvicula cum ampullis vitreis, quantum fieri potest, cum suis operculis, vino et aqua plenis; bacile, cum buccali quadruplex, si vero Presbyteratus Ordo conferatur, quintuplex; manutergium, cum medulla panis, et duæ, aut plures stolæ pro Sacerdotibus manuum impositionem cum Episcopo facturis; mappa pro Communionem; Calix cum vino et mappula pro ordinandi purificatione post Communionem.

Ordinando Subdiacono: Mandatum Apostolicum, si ordinetur extra tempora; vesitis talaris; modestia in capillis; corona subdiaconalis; prævia Confessio; amictus, alba, cingulum, manipulum, et tunicella albi coloris; Calix vacuus cum Patena superposita; bacile cum urceolis, et manutergio; liber Epistolarum; candela pro Offertorio.

Pontifex ritu Pontificali paratus ut Subdiaconatus Ordinem conferat in Missis de Quatuor Temporibus, dicto quinta Lectione in cornu Epistolæ; in Missis vero, et Sabbatis ante Dominicam Passionis, aut Resurrectionis Domini, aut in Missis de festivo die duplici, vel de Dominicis, dicta Collecta cum Oratione pro Ordinatis sub una conclusione, et factis Commemorationibus, si quæ sint faciendæ, accepta mitra, accedit ad faldistorium ante medium altaris sibi paratum, et sedet.

Tum Archidiaconus, aut illius locum tenens, vocat ordinandum, et dicit:

Accédât, qui ordinándus est Subdiáconus.

Deinde Notarius sub una ex triplici formula convenienti, eum vocat, dicens:

N. ad título Ecclésiæ N.

N. ad título patrimonii sui.

Frater N. proféssus Ordinis N. ad título paupertátis.

Ordinandus vero, quisquis sit, respondet, *Adsum*, et accedit versus Episcopum, quem profunda reverentia salutatur.

Debet autem ordinandus in Subdiaconum indutus esse amictu, non tamen super caput, alba, et cingulo, habere manipulum in manu sinistra, tunicellam super brachio sinistro, et candelam in manu dextera.

Denique stantem ordinandum Pontifex cum mitra sedens admonet, dicens:

Fili charíssime, ad sacrum Subdiaconátus Ordinem promovéndus, íterum atque

Subdiaconatus uni conferendus.

considerare debes attente, quod onus hodie ultro appetis. Hactenus enim liber es, licetque tibi, pro arbitrio ad saecularia vota transire: quod si hunc Ordinem susceperis, amplius non licebit a proposito resilire, sed Deo, cui servire regnare est, perpetuo famulari; et castitatem, illo adjuvante, servare oportebit; atque in Ecclesiae ministerio semper esse mancipatum. Proinde, dum tempus est cogita, et si in sancto proposito perseverare placet, in nomine Domini huc accede.

Haec admonitio non fit Religiosis.

Illo tunc accedente, et genua flectente coram Pontifice, si sit alius ad altiorem Ordinem promovendus, Archidiaconus vocat eum, dicens:

Accedat qui ordinandus est Diaconus vel Presbyter.

Mox ordinandus super tapete se prosternit. Pontifex vero, cum Missa fiat sine cantu, super pulvinum genuflectit ante faldistorium, et incipit Litanias dicens: Kyrie, elison, proseguendo totas, prout supra, pag. 32. genuflexis respondentibus Ministris. Postquam autem dictum fuerit:

Ut omnibus Fidelibus defunctis, etc.

R. te rogamus, audi nos.

Pontifex surgit cum mitra, et baculum pastorem in sinistra tenens, conversus ad Ordinandum, dicit:

Primo:

Ut hunc Electum bene ✠ dicere digneris.

R. te rogamus, audi nos.

Secundo:

Ut hunc Electum bene ✠ dicere et sancti ✠ ficare digneris.

R. te rogamus, audi nos.

Tertio:

Ut hunc Electum bene ✠ dicere, sancti ✠ ficare, et conse ✠ crare digneris.

R. te rogamus, audi nos.

Si pluribus diversos Ordines conferat Pontifex, supradictam in plurali dabit benedictionem, dicens:

Ut hos Electos, etc, ut supra, pag. 35

Deinde reddito baculo pastorali, rursus super faldistorium procumbit Pontifex, et perficit Litanias, dicendo:

Ut nos exaudire, etc,

Quibus finitis, surgens Pontifex cum mitra, sedet ut supra. Si vero aliquis alius intra eadem Missarum solemnibus ordinandus, alta voce dicit Archidiaconus, aut Capellanus vice illius gerens:

Recedat in partem qui ordinandus est Diaconus, vel Presbyter.

Subdiaconatus uni conferendus.

Tum Pontifex Subdiaconum ante se genuflexum admonet, dicens:

Adepturus, fili dilectissime, officium Subdiaconatus, sedulo attende, quale ministerium tibi traditur. Subdiaconum enim oportet aquam ad ministerium altaris preparare, Diacono ministrare, pallas altaris et corporalia ablueri, Calicem et Patenam in usum Sacrificii eidem offerre. Oblationes, quae veniunt in altare, panes Propositionis vocantur: de ipsis oblationibus tantum debet in altare poni, quantum populo possit sufficere, ne aliquid putridum in sacrario remaneat. Pallae, quae sunt in substratio altaris, in alio vase debent lavari, et in alio corporales pallae. Ubi autem corporales pallae lotae fuerint, nullum aliud linteamen debet lavari, ipsaque lotionis aqua in Baptistarium debet vergi. Stude itaque, ut ista visibilia ministeria, quae diximus, nitide et diligentissime complens, invisibilia horum exemplo perficias. Altare quidem sanctae Ecclesiae, ipse est Christus, teste Joanne, qui in Apocalypsi sua altare aureum se vidisse perhibet stans ante thronum, in quo, et per quem oblationes fidelium Deo Patri consecrantur. Cujus altaris pallae et corporalia sunt membra Christi, scilicet fideles Dei, quibus Dominus, quasi vestimentis pretiosis circumdatur, ut ait Psalmista: Dominus regnavit, decorem indutus est. Beatus quoque Joannes in Apocalypsi vidit Filium hominis praecinctum zona aurea, idest, Sanctorum caterva. Si itaque humana fragilitate contingat in aliquo fideles maculari, praebenda est a te aqua caelestis doctrinae, qua purificati, ad ornamentum altaris, et cultum divini sacrificii redeant. Esto ergo talis, qui sacrificiis divinis, et Ecclesiae Dei, hoc est, Corpori Christi digne servire valeas, in vera, et Catholica fide fundatus, quoniam, ut ait Apostolus: Omne, quod non est ex fide, peccatum est, schismaticum est, et extra unitatem Ecclesiae est. Et ideo, si usque nunc fuisti tardus ad Ecclesiam, amodo debes esse assiduus: si usque nunc somnolentus, amodo vigil: si usque nunc ebrius, amodo sobrius: si usque nunc inhonestus, amodo castus: Quod ipse tibi prestare dignetur, qui vivit, et regnat Deus in saecula saeculorum. *R.* Amen.

Deinde Pontifex adhuc sedens, accipit, et ordinando Calicem vacuum tradit cum Patena vacua superposita: quem ille manu dextera tangit, Pontifice interim dicente:

Vide cujus ministerium tibi traditur: ideo te admoneo, ut ita te exhibeas, ut Deo placere possis.

Et Archidiaconus accipit et tradit ei urceolos cum vino et aqua, ac bacile cum manutergio; quae omnia similiter ordinandus tangere debet.

Postea surgit Pontifex, et versus ad populum, stans cum mitra, dicit:

Orémus.

Oremus Deum, ac Dominum nostrum, fratres charissimi, ut super hunc servum suum, quem ad Subdiaconatus officium vocare dignatus est, infundat bene *✠* dictionem suam et gratiam: ut in conspectu ejus fideliter serviens, praedestinata Sanctis praemia consequatur, adjuvante Domino nostro Jesu Christo, qui cum eo vivit et regnat in unitate Spiritus sancti Deus, per omnia saecula saeculorum. *R.* Amen.

Tum deposita mitra, conversus ad altare Pontifex, dicit:

Orémus. *Et Ministri:* Flectamus genua. *R.* Levate.

Subdiaconatus uni conferendus.

Mox Pontifex versus ad Ordinandum genuflexum, dicit sine mitra:

Domine sancte, Pater omnipotens, ætérne Deus, bene ✠ dícere dignáre hunc fámulum tuum, quem ad Subdiaconátus officium elígere dignátus es: ut eum in sacrário tuo sancto strénum sollicitúmque cœléstis militiæ instítuas excubitórem, sanctisque altáribus tuis fidéliter subministret, et requiescat super eum Spiritus sapiéntiæ et intelléctus, Spiritus consílii et fortitúdinis, Spiritus sciéntiæ et pietátis, et répleas eum Spírítu timóris tui; et eum in ministério divíno confírmes, ut obédiens facto, ac dicto parens, tuam grátiam consequátur. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitáte ejúsdem Spírítus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R.* Amen.

Tum Pontifex sedens cum mitra, accipit amictum qui in collo ordinandi jacet, imponitque super caput ejus, dicens:

Accipe amíctum, per quem designátur castigatio vocis In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spírítus ✠ Sancti. *R.* Amen.

Tum immittit Pontifex manipulum in sinistrum brachium ejusdem, dicens:

Accipe manípulum, per quem designántur fructus bonórum óperum. In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spírítus ✠ Sancti. *R.* Amen.

Post hæc Tunica illum totaliter induit, dicens:

Tunica jucunditátis, et induménto lætítiæ induat te Dóminus: In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spírítus ✠ Sancti. *R.* Amen.

Tandem tradit illi librum Epistolarum, quem tangit manu dextera, dicente interim Pontifice:

Accipe librum Epistolárum, et habe potestátem legéndi eas in Ecclésia sancta Dei, tam pro vivis, quam pro defunctis: In nómine Pa ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spírítus ✠ Sancti. *R.* Amen.

His peractis, Archidiacono suggerente, Subdiaconus surgit, et facta Pontifici profunda reverentia, redit ad locum suum, et genuflectit. Tum Pontifex surgit, et accedit ad cornu Epistolæ, ubi deposita mitra, prosequitur Missam.

Lecto autem Offertorio, Pontifex, accepta mitra, in faldistorio ante medium altaris posito sedet; mox Subdiaconus candelam accensam dextera sustinens, sinistra pectori admota, accedit; tum facta Pontifici profunda reverentia, genuflectit, cujus manum dexteram, dum tradit candelam, osculatur: surgit, et facta iterum reverentia, redit ad locum suum. Facta oblatione, Pontifex annulum et chirothecas deponit, et lotis manibus, resumit annulum, et surgit: sublatoque faldistorio, accedit ante medium altaris, ubi deposita mitra, prosequitur Missam; Secretæ diei, ordinandi Secreta adjuncta, sub uno, Per Dóminum, cum aliis Secretis, si quæ sint dicendæ

Dum Pontifex dicit Orationem, Dómine Jesu Christe, qui dixísti, etc. Subdiaconus accedit ad dexteram Pontificis, et oratione dicta uterque simul osculatur altare, et conversa facie ad invicem, Pontifex dat osculum Pacis Subdiacono, dicens: Pax tecum. Cui ille respondit: Et cum spiritu tuo. Tum Subdiaconus, facta profunda reverentia Pontifici, et genuflexione SS. Sacramento, vadit ad locum suum.

Postquam vero Pontifex se communicaverit, et totum Sanguinem sumpserit, priusquam se purificet, supponit patenam Hostiæ, qua communicandus est ordinatus; qui ante medium

Subdiaconatus uni conferendus.

altaris accedens, genuflexus dicit intelligibili voce: Confiteor Deo omnipotenti, etc. quo peracto, Pontifex, facta genuflexione SS. Sacramento, surgit, et aliquantulum se retrahit ad cornu Evangelii, et versus ad ordinatum, junctis manibus, dicit, licet unicus sit communicandus:

Misereatur vestri omnipotens Deus, et dimissis peccatis vestris, perducat vos ad vitam aeternam. *R.* Amen.

Indulgentiam, ✠ absolutiorem, et remissionem peccatorum vestrorum tribuat vobis omnipotens et misericors Dominus. *R.* Amen.

Tum accedit ordinatus ad supremum altaris gradum, ubi genuflexus, et communicaturus, mappulam recipit. Pontifex vero versus ad altare, facit genuflexionem SS. Sacramento; deinde surgens, sinistra patenam, dextera vero Hostiam reverenter accipit, quam aliquantulum elevatam tenet super patenam, et conversus ad ordinatum in medio altaris, dicit:

Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi: Mox ter subjungit, Domine, non sum dignus, ut intres sub tectum meum: sed tantum dic verbo, et sanabitur anima mea.

Tum accedens, ordinato porrigit SS. Sacramentum, faciens cum eo signum Crucis super patenam, et simul dicens:

Corpus ✠ Domini nostri Jesu Christi custodiat te in vitam aeternam.
Et respondet, Amen.

Tum manum Pontificis Hostiam tenentem osculatur, et communionem reverenter sumit, ori ejus supposita patena. Deinde unus ministrorum purificat ordinatum calice, aut alio vase cum vino ad hoc destinato; et cum ordinatus os ad mappulam extersit, redit ad locum suum.

Communione peracta, Pontifex colligit fragmenta cum patena, quam super calicem suum extergit, et purificationem sumit, cum digitorum ablutione; quo facto, mitram accipit, et lavat manus: quibus extersis, statim deposita mitra, stans in cornu Epistolae, Missam prosequitur, Postcommunioni diei, ordinati Postcommunionem adjuncta sub uno, Per Dominum, cum aliis Postcommunionibus, si quae sint dicendae.

Data Benedictio, ut moris est, et reddito baculo pastoralis, sedet Pontifex in faldistorio ante medium altaris posito: mox ordinatus accedit, qui, facta profunda Pontifici reverentia, genuflectit: tum his verbis Subdiaconum, aut Diaconum alloquitur Pontifex dicens:

Fili dilectissime, diligenter considera Ordinem per te susceptum, ac onus humeris tuis impositum: stude sancte, et religiose vivere, atque omnipotenti Deo placere, ut gratiam suam possis acquirere, quam ipse tibi per misericordiam suam concedere dignetur. Ad Subdiaconatum (vel ad Diaconatum) ordinate, dic Nocturnum talis diei, et omnipotentem Deum etiam pro me ora.

Tum surgit Pontifex, et amoto faldistorio, convertit se ad cornu Evangelii, ubi, deposita mitra, dicit intelligibili voce: Dominus vobiscum. Deinde, Initium sancti Evangelii secundum Joannem.

In principio erat Verbum, signat altare et se. Mox acceptis mitra et baculo, prosequitur, factaque Cruci debita reverentia in infimo gradu altaris, revertitur ad faldistorium, ubi exiit sacris vestibus. Si vero aliud Evangelium sit dicendum, illud in cornu Evangelii dicit, eoque dicto, recedit ut prius.

DE ORDINATIONE DIACONI.

Missæ celebrandæ pro Diaconatus Ordine conferendo necessaria, ut supra.

Ordinando Diacono: Mandatum Apostolicum, si ordinetur extra tempore; vestis talaris; modestia in capillis; corona Diaconalis; prævia Confessio; amictus; alba; cingulum; manipulus; stola, et dalmatica albi coloris; Liber Evangelorum; candela pro Offertorio.

Pontifex ritu Pontificali paratus, ut Ordinationem Diaconatus conferat, in Dominicis, aut festivis diebus, aut statutis a jure temporibus, dicta Oratione pro Ordinando, Exáudi, quæsumus Dómine, etc. ut in fine Missalis habetur, cum Ordinatione diei sub uno Per Dominum, et factis aliis commerationibus, si quæ sint faciendæ, legit Epistolam; qua finita, accipit mitram, et accedens ad faldistorium ante medium altaris paratum, sedet.

Interim promovendus ad ordinem Diaconatus per Archidiaconorum, aut illius locum tenentem vocatur, dicendo:

Accédât, qui ordinándus est ad Diaconátum.

Mox Ordinandus per Notarium nominatus accedit, et facta Pontifici profunda reverentia, genuflectit.

Tum Archidiaconus illum, paratum amictu, alba, cingulo, et manipulo, stolam in manu sinistra, dalmaticam super brachium sinistrum, et candelam in manu dextera tenentem, offerens Pontifici, dicit:

Reverendíssime Pater, póstulat sancta mater Ecclésia Cathólica, ut hunc præsentem Subdiáconum ad onus Diacónii ordinétis.

Pontifex interrogat dicens:

Scis illum dignum esse?

Respondet Archidiaconus:

Quantum humana fragilitas nosse sinit, et scio, et testíficor ipsum dignum esse ad hujus onus officii.

Mox Pontifex respondet:

Deo grátias.

Et ad ejus ordinationem procedit. In primis Pontifex sedens cum mitra, Clero, et populo annuntiat, dicens:

Auxiliánte Dómino Deo, et Salvatóre nostro Jesu Christo, elígitus hunc præsentem Subdiáconum in órđinem Diacónii. Si quis habet áliquíd contra illum, pro Deo, et propter Deum cum fidúcia éxeat, et dicat: verúmtamen memor sit conditiónis suæ.

Et facta aliquali mora, Pontifex convertens sermonem suum ad ordinandum, admonet eum, dicens:

Provehéndus, fili dilectíssime, ad Levíticum órđinem, cógita magnópere ad quantum gradum Ecclésiæ ascéndis. Diáconum enim opórtet ministráre ad altáre, baptizáre, et prædicáre. Sane in véteri Lege, ex duódecim, una tribus Lévi elécta est, quæ speciáli devotióne tabernáculo Dei, ejúsque sacrificiis, ritu perpétuo deservíret. Tántaque dígnitas ipsi

Diaconatus uni conferendus.

concessa est, quod nullus, nisi ex ejus stirpe, ad divinum illum cultum atque officium ministraturus assurgeret; adeo, ut grandi quodam privilegio hereditatis, et Tribus Domini esse mereretur, et dici: quorum hodie, fili dilectissime, et nomen, et officium tenes: quia in ministerium tabernaculi testimonii, id est Ecclesiae Dei, eligeris in Levitico officio, quae semper in procinctu posita, incessabili pugna contra inimicos dimicat; unde ait Apostolus: Non est nobis colluctatio adversus carnem et sanguinem, sed adversus principes et potestates, adversus mundi rectores tenebrarum harum, contra spiritualia nequitiarum, in caelestibus. Quam Ecclesiam Dei, veluti tabernaculum, portare et munire debes ornatu sancto, praedicatu divino, exemplo perfecto. Levi quippe interpretatur additus, sive assumptus. Et tu, fili dilectissime, qui ab hereditate paterna nomen accipis, esto assumptus a carnalibus desideriis, a terrenis concupiscentiis, quae militant adversus animam. Esto nitidus, mundus, purus, castus, sicut decet ministerium Christi, et dispensatorem mysteriorum Dei; ut digne addaris ad numerum Ecclesiastici gradus; ut hereditas et tribus amabilis Domini esse merearis. Et quia comminister, et cooperator es Corporis et Sanguinis Domini, esto ab omni illicebra carnis alienus; sicut ait Scriptura: Mundamini qui fertis vasa Domini. Cogita beatum Stephanum, merito praecipuae castitatis ab Apostolis ad officium istud electum. Cura, ut, quibus Evangelium ore annuntias, vivis operibus exponas; ut de te dicatur: Beati pedes evangelizantis pacem, evangelizantis bona. Habe pedes vestros calceatos Sanctorum exemplis, in preparatione Evangelii pacis: Quod tibi Dominus concedat per gratiam suam. *R.* Amen.

Deinde si non sit ordinatus Subdiaconus, ordinandus Diaconus se prosternit ad cornu Evangelii, vel ubi genuflectebat. Pontifex vero cum mitra ante faldistorium suum genuflectens, recitat Litanias, pag. 32. Ordinandus autem per Pontificem benedicitur, prout supra, pag. 313 dictum est, in ordinatione Subdiaconi. Post haec ordinando ab accubitu surgente, genuflexo tamen manente, Pontifex sedens in faldistorio cum mitra, intelligibili voce alloquitur Clerum et populum, dicens:

Commune votum communis oratio prosequatur; ut hic totius Ecclesiae prece, qui ad Diaconatus ministerium preparatur, Leviticae bene *✠* dictionis ordine clarescat; et spiritualem conversatione praefulgens, gratia sanctificationis eluceat; praestante Domino nostro Jesu Christo, qui cum Patre et Spiritu sancto vivit, et regnat Deus in saecula saeculorum. *R.* Amen

Deinde surgens cum mitra Pontifex, stans versus ad ordinandum, dicit alta voce legendo:

Oremus, fratres charissimi, Deum Patrem omnipotentem, ut super hunc famulum suum, quem ad officium Diaconatus dignatur assumere, benedictionis suae gratiam clementer effundat; eique consecrationis indulgentiae propitius dona conservet, et preces nostras clementer exaudiat, ut quae nostro gerenda sunt ministerio, suo benignus prosequatur auxilio; et quem sacris mysteriis exequendis pro nostra intelligentia credimus offerendum, sua bene *✠* dictione sanctificet et confirmet. Per unigenitum Filium suum Dominum nostrum Jesum Christum, qui cum eo, et Spiritu sancto vivit et regnat Deus

Deinde deposita mitra, et extensis ante pectus manibus dicit:

V. Per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Diaconatus uni conferendus.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spírítu tuo.

℣. Sursum corda.

℟. Habémus ad Dóminum.

℣. Gráatias agámus Dómino Deo nostro.

℟. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, æquum et salutáre, nos tibi semper, et ubíque grátias ágere, Dómine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus, honórum dator, ordinúmque distribútor, atque officiórum dispósitor, qui in te manens ínnovas ómnia, et cuncta dispónis per Verbum, virtútem, sapientiámque tuam, Jesum Christum Fílium tuum Dóminum nostrum, sempitérna providéntia præparas, et síngulis quibúsq;ue tempóribus aptánda dispénsas. Cujus corpus, Ecclésiám vidélicet tuam, cœléstium gratiárum varietáte distíntam, suorúmque connéxam distíntiône membrórum, per legem mirábilem totíus compáginis unítam, in augméntum templi tui créscere, dilataríque largírís; sacri múneris servitútem trinis grádibus ministrórum nómini tuo militáre constítuens, eléctis ab inítio Levi filiis, qui in mysticis operatióibus domus tuæ fidélibus excúbiis permanéntes, hæreditátem benedictiÓNis ætérnæ sorte perpétua possidérent. Super hunc quoque fámulum tuum, quæsumus Dómine, placátus inténde, quem tuis sacris altáribus servitúrum in officium Diaconátus supplicíter dedicámus. Et nos quidem tam quam hómínes, divíni sensus et summæ ratiÓNis ignári, hujus vitam, quantum póssumus, æstimámus. Te autem, Dómine, quæ nobis sunt ignóta non tránseunt, te occúlta non fallunt. Tu cógnotor es secretórum: tu scrutátor es córdium. Tu hujus vitam cœlésti póteris examináre júdicio, quo semper præuales, et admíssa purgáre, et ea quæ sunt agénda, concédere.

Hic solus Pontifex extensam manum dexteram ponit super caput ordinandi, dicens:

Accipe Spírítum sanctum, ad robur, et ad resisténdum diábolo, et tentatióibus ejus: In nómine Dómini.

Postea prosequitur ut prius extensam tenens manum dexteram usque in finem Præfationis:

Emítte in eum, quæsumus Dómine, Spírítum sanctum, quo in opus ministérii tui fidéliter exequéndi septifórmis grátia tuæ múnere roborétur. Abúndet in eo totíus forma virtútis, auctóritas modésta, pudor constans, innocétiæ púritas, et spirituális observántia disciplínæ. In móribus ejus præcépta tua fúlgeant, ut suæ castitátis exémplo imitatiÓNem sanctam plebs acquirat; et bonum consciétiæ testimónium præferens, in Christo firmus et stábilis persevéret; dignisque succéssibus de inferióri gradu per grátiam tuam cápere potióra mereátur.

Quod sequitur, dicit submissa voce legendo, ita tamen ut a circumstantibus audiri possit.

Per eúmdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit et regnat in unítate Spírítus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. ℟. Amen.

Post hæc Pontifex sedens cum mitra, ordinando ante se genuflexo stolam imponit super humerum sinistrum, dicens:

Accipe stolam ✠ cándidam de manu Dei: adímple ministérium tuum: potens est enim Deus, ut áugeat tibi grátiam suam: Qui vivit, et regnat in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

Faciens supra ordinandum signum Crucis: aliquis vero minister reflectit capita stolæ, et alligat sub brachio dextero.

Diaconatus uni conferendus.

Deinde Pontifex accipiens Dalmaticam, eam totaliter induit ordinandum, dicens:

INduat te Dóminus induménto salutis, et vestiménto lætitiæ, et Dalmática justítiæ circúmdet te semper: In nómine Dómini. *R̄*. Amen.

Postremo Pontifex accipit, et ordinando tradit librum Evangeliorum, quem manu dextera tangit, dicens:

ACcipe potestátem legéndi Evangélium in Ecclésia Dei, tam pro vivis, quam pro defúctis: In nómine Dómini. *R̄*. Amen.

Quo facto, Pontifex, stans sine mitra, ad altare conversus, dicit:

Orémus. *Et Ministri*: Flectámus génuā. *R̄*. Leváte.

Deinde vertens se ad ordinatum, dicit:

EXáudi, Dómine, preces nostras, et super hunc fámulum tuum Spíritum tuæ bene **✠** dictionis emítte: ut cœlésti múnere ditátus, et tuæ majestátis grátiam possit acquirere, et bene vivéndi áliis exéplum præbére. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit, et regnat in unitáte ejúsdem Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R̄*. Amen.

Orémus.

Domine sancte, Pater Fidei, Spei, et grátiae, et proféctuum remunerátor, qui in cœléstibus et terrénis Angelórum ministériis ubique dispóitis, per ómnia eleménta voluntátis tuæ diffúndis efféctum, hunc quoque fámulum tuum spirituáli dignáre illustráre afféctus; ut tuis obséquiis expéditus, sanctis altáribus tuis mínister purus accrésceat, et indulgéntia tua púrior, eórum gradu, quos, Apóstoli tui in septenárium númerum, beáto Stéphanó duce ac prævio, Spíritu sancto auctóre, elegérunt, dignus exístat; et virtútibus univérsis, quibus tibi servíre opórtet instrúctus, tibi compláceat. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitáte ejúsdem Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R̄*. Amen.

His peractis, Archidiacono suggerente, Diaconus surgit, factaque Pontifici profunda reverentia, redit ad locum suum, ibique genuflectit: Pontifex vero surgit et accedit ad cornu Epistolæ, ubi deposita mitra, prosequitur Missam, et se gerit in Offertorio suscipiendo, et in omnibus aliis, prout habetur supra, pag. 315. in Ordinatione Subdiaconi.

DE ORDINATIONE PRESBYTERI.

Missæ celebrandæ pro Presbyteratus Ordine conferendo necessaria, ut supra.

Ordinando Presbytero: Mandatum Apostolicum, si ordinatur extra tempora; vestis talaris; modestia in capillis; corona Sacerdotalis; prævia Confessio; amictus, alba, cingulum, manipulus, stola, et planeta albi coloris; Oleum Catechumenorum; Calix cum vino et aqua; patena, et Hostia desuper posita; vitta linea pro sustinentandis manibus post unctionem; pelvis, et vas aquæ; medulla panis, et manutergium pro Presbyterandi manuum lotionem; candela pro offertorio; Missale ad legendam Missam cum Pontifice; Sacerdos adjuvans in Missæ recitatione.

Pontifex ornato Pontificali indutus, ut ordinem Presbyteratus conferat in Missis de Quatuor Temporibus, et in Dominicis ac festivis diebus a Dominica Septuagesimæ usque ad Pascha exclusive, ante ultimum versum Tractus: In Sabbato vero infra Octavam Pentecostes, et in Festis quæ habent sequentiam, ante ultimum sequentiæ versum: in Dominicis autem et Festivis diebus per annum, et per Adventum ante versum Allelúja, accipit mitram, et accedens faldistorium ante medium altaris sibi paratum, sedet.

Interim ad Ordinem Presbyteratus promovendum paratum more Diaconorum, amictu, alba, cingulo, stola, et manipulo, tenentem planetam super brachium sinistrum complicatam, et in manu dextera candelam, et mappulam albam pro ligandis manibus, Archidiaconus, aut illius locum tenens, vocat, dicens:

Accédât qui ordinándus est ad órđinem Presbyterátus.

Mox ordinandus per Notarium nominatus accedit, et facta Pontifici profunda reverentia, genuflectit.

Tum Archidiaconus præsentat illum Pontifici, dicens:

Reverendíssime Pater, póstulat sancta mater Ecclésia Cathólica, ut hunc præsentem Diacónum ad onus Presbytérii ordinétis.

Et Pontifex interrogat, dicens:

Scis illum esse dignum?

Respondet Archidiaconus:

Quantum humana fragilitas nosse sinit, et scio, et testíficor ipsum dignum esse ad hujus onus officii.

Mox Ponfifex dicit:

Deo grátias.

Et annuntiat Clero et populo, dicens:

Quóniam, fratres charíssimi, rectóri navis, et navígio deferéndis éadem est, vel securitátis rátio, vel commúnis tímóris; par eórum debet esse senténtia, quórum causa commúnis existit. Neque enim fuit frustra a Pátribus institútum, ut de electióne eórum, qui ad régimen altáris adhibéndi sunt, consulátur étiam pópulus: quia de vita, et conversatióne præsentándi quod nonnúmquam ignorátur a plúribus, sciátur a páucis; et necesse est, ut facílius ei quis obediéntiam exhibeat ordináto, cui assénsus præbúerit ordinádo. Hujus síquidem Diacóni

Presbyteratus uni conferendum.

in Presbyterum, auxiliante Dómino, ordinandi conversatio (quantum mihi videtur) probata, et Deo placita, existit, et digna (ut arbitror) Ecclesiastici honoris augmento. Sed ne unum fortasse, vel paucos aut decipiat assensio, vel fallat affectio, sententia est expetenda multorum. Itaque, quid de ejus actibus, aut moribus novéritis, quid de mérito sentiátis, libera voce pandátis; et huic testimónium Sacerdotii, magis pro mérito, quam affectióne aliqua tribuátis. Si quis igitur habet aliquid contra illum, pro Deo, et propter Deum, cum fiducia éxeat, et dicat. Verúmtamen memor sit conditiónis suæ.

Postea Pontifex, facta aliqua mora, convertens sermonem suum ad ordinandum, admonet eum, dicens:

Consecrandus, fili dilectissime, in Presbyteratus officium, illud digne suscipere, ac susceptum laudabiliter éxequi studeas. Sacerdotem etenim oportet offerre, benedicere, præesse, prædicare, et baptizare. Cum magno quippe timore ad tantum gradum ascendendum est, ac providendum ut cœlestis sapiéntia, probi mores, et diuturna justitiæ observatio ad id eléctos comméndent. Unde Dóminus præcipiens Móysi, ut septuaginta viros de univérso Israel in adiutorium suum eligeret, quibus Spíritus Sancti dona divideret, suggessit, quos tu nosti, quod senes pópuli sunt. Tu síquidem in septuaginta viris, et sénibus signatus es, si per Spíritum septiformem, decalogum legis custodiens, probus et matúrus in sciéntia similiter et ópere eris. Sub eodem quoque mystério et eadem figura in novo Testaménto Dóminus septuaginta duos elégit, ac binos ante se in prædicatiónem misit; ut doceret verbo simul et facto, ministros Ecclésiæ suæ fide et ópere debere esse perfectos, seu géminæ dilectiόνis, Dei scilicet et próximi virtute fundatos. Talis itaque esse studeas, ut in adiutorium Móysi et duodecim Apostolorum, Episcoporum videlicet Catholicorum, qui per Móysen, et Apóstolos figurántur, digne, per grátiam Dei, éligi váleas. Hac certe mira varietate Ecclésia sancta circumdatur, ornatur, et régitur; cum alii in ea Pontífices, alii minóris ordinis Sacerdotes, Diáconi, et Subdiáconi, diversorum órdinum viri consecrántur; et ex multis, et alternæ dignitátis membris unum Corpus Christi efficitur. Itaque, fili dilectissime, quem ad nostrum adiutorium, fratrum nostrorum arbitrium, consecrandum elégit, serva in moribus tuis castæ et sanctæ vitæ integritatem. Agnósce quod agis. Imitare quod tractas; quatenus mortis Domínicæ mystérium célebrans, mortificáre membra tua a vítiis et concupiscéntiis ómnibus procúres. Sit doctrína tua spirituális medicína pópulo Dei. Sit odor vitæ tuæ delectaméntum Ecclésiæ Christi; ut prædicatióne atque exémplo ædífices domum, id est, famíliam Dei, quatenus nec nos de tua provecióne, nec tu de tanti officii susceptiόne damnári a Dómino, sed remunerári pótius mereámur: Quod ipse nobis concédatur per grátiam suam. *R̄.* Amen.

Deinde si non sit ordinatus Subdiaconus, vel Diaconus, ordinandus Presbyter se prosternit ad cornu Evangelii, vel ubi genuflectebat: Pontifex vero cum mitra ante faldistorium suum genuflectens, recitat Litanias, ut supra, pag. 32. Ordinandus autem per Pontificem benedicitur, prout dictum est in ordinatione Subdiaconi, pag.313.

Post hæc ordinando ab accubitu surgente, et ante Pontificem genuflexo manente, Pontifex, cum mitra, stans ante faldistorium suum simul utramque manum super ordinandi caput imponit nihil dicens: idemque faciunt post eum omnes Presbyteri qui adsunt, quorum tres, aut plures superpelliceo et stola parati esse debent. Quo facto, tam Pontifex, quam Sacerdotes tenent dexteram manum extensas super illum, dum Pontifex stans, cum mitra, dicit:

ORémus, fratres charíssimi, Deum Patrem omnipoténtem, ut super hunc famulum suum, quem ad Presbyterii munus elégit, cœlestia dona multiplicet; et quod ejus dignatióne súscipit,

Presbyteratus uni conferendum.

ipsius consequatur auxilio. Per Christum Dóminum nostrum. **R̄.** Amen.

Pontifex, deposita mitra, conversus ad altare, dicit:

Orémus. Et ministri: Flectámus génuá. **R̄.** Leváte.

Et mox conversus ad ordinandum, dicit:

EXáudi nos, quæsumus, Dómine, Deus noster: et super hunc fámulum tuum bene ✠ dictionem Sancti Spíritus, grátiae Sacerdotális infúnde virtútem; ut quem tuæ pietátis aspéctibus offérimus consecrándum, perpétua múneris tui largitáte prosequáris. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitáte ejúsdem Spíritus Sancti Deus.

Tum extensis manibus ante pectus, dicit:

V̄. Per ómnia sáecula sáeculórum.

R̄. Amen.

V̄. Dóminus vobíscum.

R̄. Et cum spírítu tuo.

V̄. Sursum corda

R̄. Habémus ad Dóminum.

V̄. Grátias agámus Dómino Deo nostro.

R̄. Dignum et justum est.

Vere dignum et justum est, æquum et salutáre, nos tibi semper, et ubíque grátias ágere, Dómine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus, honórum áuctor, et distribútor ómnium dignitátum, per quem proficiunt univérsa, per quem cuncta firmántur, amplificátis semper in mélius natúræ ratiónalis increméntis, per órđinem cóngrua ratióne dispósitum. Unde et Sacerdotáles gradus, atque officia Levitárum sacraméntis mysticis institúta crevérunt; ut cum Pontífices summos regéndis pópulis præfecísses, ad eórum societátis et óperis adjuméntum, sequéntis órđinis viros, et secúndæ dignitátis elígeres. Sic in erémo, per septuagínta virórum prudéntium mentes, Móysi spírítum propagásti; quibus ille adjutóribus usus, in pópulo innúmeras multítudines fácite gubernávit. Sic et in Eleázarum, et Ithamarum filios Aaron patrénæ plenítudinis abundántiam transfudísti; ut ad hóstias salutáres, et frequentióris officii sacraménta ministérium sufficeret Sacerdotum. Hac providéntia, Dómine, Apóstolis Fílii tui Doctóres fidei cómites addidísti, quibus illi orbem tuum secúndis prædicatióibus implevérunt. Quaprópter infirmitáti quoque nostræ, Dómine, quæsumus, hæc adjuménta largíre; qui quanto fragilióres sumus, tanto his plúribus indigémus. Da, quæsumus, omnípotens Pater, in hunc fámulum tuum Presbytérii dignitátem; ínnoxa in viscéribus ejus Spírítum sanctitátis; ut accéptum a te, Deus, secúndi mériti munus obtíneat, censurámque mórum ex exémplo suæ conversatiónis insínuet. Sit próvidus cooperátor órđinis nostri; elúceat in eo totíus forma justítiae, ut bonam ratiónem dispensatiónis sibi crédito reddíturus, ætérnæ beatitúdinis præmia consequátur.

Quod sequitur, legat submissa voce, ita tamen quod a circumstantibus audiri possit:

Per eúndem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitáte ejúsdem Spíritus Sancti Deus, per ómnia sáecula sáeculórum **R̄.** Amen.

Pontifex sedet, accepta mitra, et reflectit orarium sive stolam ab humero sinistro ordinandi,

Presbyteratus uni conferendum.

capiens partem quæ retro pendet, et imponens super dexterum humerum, aptat eam ante pectus, in modum Crucis, dicens:

ACcipe jugum Dómini: jugum enim ejus suáve est, et onus ejus leve.

Tum Pontifex imponit ordinando casulam usque ad scapulas, remanentem tamen super humeros complicatam, et a parte anteriori deorsum dependentem, interim dicens:

ACcipe vestem Sacerdotálem, per quam cháritas intelligitur: potens est enim Deus, ut áugeat tibi charitátem, et opus perféctum. **R.** Deo grátias.

Surgit Pontifex sine mitra, et ordinando genuflexo dicit:

Deus sanctificatiónum ómnium áuctor, cujus vera consecrátio, plenáque benedíctio est: tu, Dómine, super hunc fámulum tuum, quem ad Presbytérii honórem dedicámus, munus tuæ bene **✠** dictionis infúnde; ut gravitáte áctuum et censúra vivéndi probet se seniórem, his institútus disciplínis, quas Tito et Timótheo Paulus expósuit; ut in lege tua die ac nocte méditans, quod légerit, credat; quod credíderit, dóceat; quod docúerit, imitétur; justítiam, constántiam, misericórdiam, fortitúdinem, cæterásque virtútes in se osténdat, exémplo præbeat, admonitióne confirmet, ac purum et immaculátum ministérii sui donum custódiat, et per obséquium plebis tuæ panem et vinum in Corpus et Sánguinem Filii tui immaculáta benedictiône transfórmet: et inviolábili charitáte in virum perféctum in mensúram ætátis plenitúdinis Christi, in die justi et ætérni judícii Dei, consciéntia pura, fide vera, Spíritu Sancto plenus resúrgat. Per eúmdem Dóminum nostrum Jesum Christum Filium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitáte ejúsdem Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. **R.** Amen.

Tum Pontifex sine mitra conversus ad altare genuflectit ante faldistorium: mox intelligibili voce incipit primum **℣**. Hymni, Veni creátor Spíritus, et prosequuntur Ministri cum assistantibus, et dicitur usque ad finem.

Finito primo **℣**. strophe, surgit Pontifex, et sedet in faldistorio ante medium altaris, et assumpta mitra, deponit annulum et chirothecas; resumit annulum, et ponitur ei gremiale, sive mappula super gremium; et ordinandus accedens, facta profunda reverentia coram eo, genuflectit; et Pontifex cum Oleo Catechumenorum inungit ipsi ambas manus simul junctas, in modum Crucis, producendo cum pollice suo dextero in dictum Oleum intincto duas lineas, videlicet a pollice dexteræ manus, usque ad indicem sinistræ; et a pollice sinistræ usque ad indicem dexteræ, unguendo mox totaliter palmas, dicens:

Consecráre, et sanctificáre dignéris, Dómine, manus istas per istam unctiόνem, et nostram bene **✠** dictionem. **R.** Amen.

Mox Pontifex producit manu dextera signum Crucis super manus illius quem ordinat et prosequitur:

Ut quæcúmque benedíxerint benedicántur, et quæcúmque consecráverint consecréntur, et sanctificéntur. in nómine Dómini nostri Jesu Christi.

Et ordinandus respondet, Amen.

Deinde Pontifex claudit, seu jungit illi manus, quas sic consecratas aliquis ministrorum Pontificis albo panniculo lineo simul, videlicet dexteram super sinistram, alligat.

Presbyteratus uni conferendum.

Tum Pontifex, pollice mica panis exterso, accipit et ordinando tradit Calicem, cum vino et aqua, et Patenam superpositam cum Hostia, et ipse illam accipit, inter indices et medios digitos, cuppam Calicis et Patenam simul tangens, dum Pontifex dicit:

Accípe potestátem offérre sacrificium Deo, Missásque celebráre, tam pro vivis, quam pro defúctis. In nómine Dómini. *R̄*. Amen.

His peractis, ordinandus surgit. Pontifex vero, lavat manus cum mica panis, et aqua lotionis hujusmodi projicitur in sacrarium: tum acceptis chirothecis et annulo, surgit, accedit ad cornu Epistolæ, ubi deposita mitra, prosequitur Missam usque ad Offertorium. Interim ordinatus Sacerdos stans lavat manus cum medulla panis, et aqua bene mundatas extergit linteo illo quo erant ligatæ, vel alia mappula, et aqua lotionis hujusmodi projicitur in sacrarium: tum genuflectit.

Pontifex autem, lecto Offertorio, accipit mitram, et in faldistorio ante medium altaris posito sedet. Mox ordinatus candelam accensam dextera sustinens, sinistra pectori admota, accedit; tum facta profunda reverentia genuflectit, et Pontificis manum dexteram, dum tradit candelam, osculatur: deinde surgit, et facta iterum reverentia paululum retrocedens genuflectit. Si vero sit aliquis ordinatus Subdiaconus, aut Diaconus, eadem observat ad oblationem accedens.

Facta oblatione, Pontifex anulum et chirothecas deponit, et lotis manibus resumit anulum, et surgit; tum sublato faldistorio, accedit ante medium altaris, ubi deposita mitra, prosequitur Missam.

Sacerdos autem ordinatus post Pontificem genuflexus habeat librum coram se dicens: *Súscipe, sancte Pater, etc.* et omnia alia de Missa prout dicit Pontifex, qui Secretas morose, et aliquantulum alte dicat, ita ut ordinatus Sacerdos possit secum omnia dicere, et præsertim verba Consecrationis, quæ dici debent eodem momento per ordinatum, quo dicuntur per Pontificem.

Secreta pro ordinato, quæ dicitur cum Secreta Missæ diei, sub uno Per Dóminum.

Secreta

Tuis, quæsumus Dómine, operáre mystériis: ut hæc tibi múnera dignis méntibus offerámus. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum, Qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. *R̄*. Amen.

Tum dicit alias Secretas, si quæ dicendæ sint.

Cum Pontifex dixerit orationem, Dómine Jesu Christe, qui, etc. ordinatus accedat ad dexteram Pontificis, et ambo simul osculantur altare, et conversa facie ad invicem, Pontifex dat osculum pacis ordinato dicens, *Pax tecum*, cui ille respondet: *Et cum spíritu tuo*. Tum ordinatus, facta profunda reverentia Pontifici, et genuflexione SS. Sacramento, vadit ad locum suum. Si vero sit aliquis Subdiaconus, aut Diaconus ordinatus, eodem ritu pacem a Pontifice recipit.

Postquam vero Pontifex se communicaverit, et totum Sanguinem sumpserit, priusquam se purificet ordinatus Presbyter, non præmissa Confessione, nec data Absolutione, (quia concelebrat Pontifici) Ad supremum Altaris gradum accedit, ubi genuflexis mappulum recipit ad Communionem summendam. Interim Pontifex, Hostia consecrata super Patenam posita,

Presbyteratus uni conferendum.

genuflectit, surgit, et Patenam sinistra, Hostiam vero dextera reverenter accipiens convertit se ad ordinatum Presbyteram, cui porrigit SS. Sacramentum cum eo faciens signum Crucis super Patenam et simul dicens:

COrpus ✠ Dómini nostri Jesu Christi custódiat te in vitam ætérnam.

Et respondet: Amen.

Tum manum Pontificis Hostiam tenentem osculatur, et Communionem reverenter sumit, ori communicandi supposita Patena. Deinde unus Ministrorum purificat Presbyterum Calice ad hoc destinato, vel eo potius quem paulo ante tetigerat, ex quo vinum cum aqua paratum in purificationem exhaurit.

Si aliquis Subdiaconus, aut Diaconus ordinatus, ad Communionem accedit, eo ritu quo dictum est supra in Ordinatione Subdiaconi, pag. 315. Communionem peracta, Pontifex colligat fragmenta Patena, quam super Calicem suum extergit, purificationem sumit, et digitorum ablutionem; quo facto, accipit mitram et lavat manus; quibus extersis, statim deposita mitra, stans in cornu Epistolæ, versus ad illud inchoat, Ministris prosequentibus, Responsorium, quod a Septuagesima usque ad Pascha dicitur sine Allelúja.

JAm non dicam vos servos, sed amicos meos, quia ómnia cognovístis quæ operátus sum in médio vestri, Allelúja. * Accípite Spíritum Sanctum in vobis Paráclitum: * Ille est quem Pater mittet vobis, Allelúja. √. Vos amíci mei estis, si fecérítis quæ ego præcipio vobis. * Accípíte. Spíritum Sanctum in vobis paraclitum. √. Glória Patri, Ille est.

Incepto Responsorio, Pontifex, accepta mitra, vertit se ad Presbyterum ordinatum, qui ante altare coram ipso stans profitetur fidem, quam prædicaturus est, dicens:

CRedo in Deum, Patrem omnipoténtem, Creatórem cœli et terræ. Et in Jesum Christum Fílum ejus únicum Dóminum nostrum. Qui concéptus est de Spíritu Sancto, natus ex María Vírgine. Passus sub Póntio Piláto, crucifixus, mórtuus, et sepúltus. Descéndit ad ínferos, tértia die resurréxit a mórtuis. Ascéndit ad cœlos, sedet ad dexteram Dei Patris omnipoténtis. Inde ventúrus est judicáre vivos et mórtuos. Credo in Spíritum Sanctum. Sanctam Ecclésiám Cathólicam. Sanctórum Communiónem. Remissiónem peccatórum. Carnis resurrectiόnem. Vitam ætérnam. Amen.

Quo finito, Pontifex cum mitra sedens super faldistorium, ante medium altaris, imponit ambas manus super caput illius coram se genuflexi, dicens illi:

ACcipe Spíritum Sanctum, quórum remisérís peccáta, remittúntur eis; et quórum retinúerís, reténta sunt.

Deinde explicans casulam, quam ordinatus habet complicatam super humeros, ea induit illum, dicens:

STola innocéntiæ índuat te Dóminus.

Tum genuflexus adhuc ordinatus ponit manus suas junctas inter manus Pontificis interim dicentis:

Si suus sit Ordinarius:

PRomíttis mihi, et Successóribus meis reveréntiam, et obediéntiam?

Presbyteratus uni conferendum.

Et ille respondet:

Promitto.

Si vero Pontifex non est suus Ordinarius, cum manus ejus inter suas tenet: ut præfertur, dicit Presbytero sæculari:

Promittis Pontífici Ordinário tuo, etc. **Sacerdoti vero Regulari:** Promittis Præláto Ordinário tuo, etc.

Promittis Pontífici (vel Præláto) Ordinário tuo pro témpore existenti, reveréntiam, et obediéntiam?

Et ille respondet:

Promitto.

Tunc Pontifex, adhuc tenens manus illius inter suas, osculatur ipsum, dicens:

Pax Dómini sit semper tecum.

Et ille respondet:

Amen.

His expletis, Pontifex sedens cum mitra, et baculo, admonet eum, dicens:

Quia res, quam tractatúrus es, satis periculósa, fili dilectíssime, móneo te, ut diligéntur totíus Missæ órđinem, atque Hóstiæ consecratióem, ac fractióem, et communióem, ab áliis jam doctis Sacerdótibus discas, priúsqvam ad celebrándum Missam accédas.

Pontifex surgit cum mitra et baculo, et Presbytero coram eo adhuc genuflexo benedicit, dicens:

Benedíctio Dei omnipoténtis Pa **✠** tris, et Fí **✠** lii, et Spíritus **✠** Sancti descéndat super te, ut sis benedíctus in Ordine Sacerdotáli: et ófferas placábiles Hóstias pro peccátis, atque offensióibus pópuli omnipoténti Deo; cui est honor et glória per ómnia sácula sæculórum. **℟.** Amen.

Post hæc depositis baculo et mitra, et amoto faldistorio, convertitur ad altare, et prosequitur Missam, dicens in cornu Epistolæ Communionem; et Postcommunione Missæ diei, adjungitur sub una conclusione sequens.

Postcommunio.

Quos tuis, Dómine, réfcis Sacraméntis, contínuis attólle benígnus auxiliis: ut tuæ redemptiónis efféctum et mystériis capiámus, et móribus. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum; qui tecum vivit et regnat in unitáte Spíritus Sancti Deus, per ómnia sácula sæculórum. **℟.** Amen.

Deinde aliæ Postcommuniones, si quæ sint dicendæ.

Tum Pontifex dicit:

Ite, Missa est, vel Benedicámus Dómino, prout tempus requirit: post hæc: Pláceat tibi sancta Trínitas, etc.

Presbyteratus uni conferendum.

Quo dicto, Pontifex, accepta mitra, et baculo pastorali dat benedictionem solitam dicens:

Sit nomen Dómini benedíctum, etc.

Tum sedet, et alloquitur ordinatum Sacerdotem sub his verbis:

Fili dilectíssime, diligénte considera Ordinem per te susceptum, ac onus húmeris tuis impósitum: stude sancte, et religiósse vívere, atque omnipoténti Deo placére, ut grátiam suam possis acquirere, quam ipse tibi per suam misericórdiam suam concédere dignétur. Dic, post primam tuam Missam, tres álias Missas, videlicet, unam de Spíritu Sancto, áliam de beáta María semper Vírgine, tértiam pro Fidélibus Defunctis: et omnipoténtem Deum étiam pro me ora.

Quod illi devote suscipit, et respondet se facturum.

Verum si pluribus Ordines, sed singulis diversos, contulerit, his verbis eos universim alloquetur Pontifex dicens:

Fili dilectíssimi, diligénte considera Ordinem per te susceptum, ac onus húmeris tuis impósitum: stude sancte, et religiósse vívere, atque omnipoténti Deo placére, ut grátiam suam possis acquirere, quam ipse tibi per misericórdiam suam concédere dignétur.

Tum ad singulos ista singulariter dicit:

Clerico.	Ad primam Tonsuram, vel ad quatuor minores ordines. Dic semel septem Psalmos Pœnitentiales cum Litanüs, versiculis, et Orationibus.	Promóte,
IV. Minoribus initiato		Promóte,
Subdiacono	Ad Subdiaconatum, vel ad Diaconatum, Dic Nocturnum talis diei.	Ordináte,
Diacono		Ordináte,
Sacerdoti	Ad Presbyteratum, Post primam tuam Missam dic tres alias Missas, videli- cet, unam de Spíritu sancto, aliám de B. María semper Virgine, tertiam pro Fide- libus Defunctis.	Ordináte,

Et omnipoténtem Deum étiam pro me oráte. Quod illi devote suscipiunt, et respondent se facturos.

Tum Pontifex, convertit se ad Altare, et dicit submissa voce: Dóminus vobíscum. Inítium sancti Evangélii secúndum Joánnem. In principio erat Verbum, etc. **signat altare, et**

Presbyteratus uni conferendum.

revertitur ad faldistorium, ubi exiit sacris vestibus. Ordinatus etiam ad Presbyteratum dicit idem Evangelium, et in loco convenienti deponit sacras vestes, et cum eo alii ordinati, si adsint.

FINIS.

IF YOU PURCHASED THIS SPECIAL
ELECTRONIC EDITION OF
PONTIFICALE ROMANUM
FROM EBAY OR DOWNLOADED IT FROM
ANOTHER SITE
YOU COULD HAVE OBTAINED IT FOR FREE and
FROM ITS ORIGINAL COMPOSITER
AT:

Laudate Dominum
Traditional Rites and
Prayers
of
Holy Mother Church

<http://laudatedominum.net/index.html>

NOTICE TO USERS

THIS SPECIALLY FORMATTED ELECTRONIC EDITION OF *Pontificale Romanum* IS COPYRIGHT OF **Laudate Dominum.net** IF YOU DOWNLOADED THIS FILE FROM ANY OTHER SITE THAN **Laudate Dominum.net**, THEN THE OWNER OF THAT SITE IS A **THIEF** AND A **HYPOCRITE**, **BE THEY RELIGIOUS OR LAYPERSON**, AS THEY DO **NOT** HAVE PERMISSION TO USE IT ON THEIR SITE.

IF YOU WANT THIS TYPE OF FILE ON YOUR SITE, THEN TAKE THE TIME AND TROUBLE TO TYPE OUT AND FORMAT YOUR OWN!!

“Thou shalt not steal.”